



Godina XXVII
Utorak, 19. septembra/rujna 2023. godine

Broj/Број
64

Година XXVII
Уторак, 19. септембра 2023. године

ISSN 1512-7486 - bosanski jezik
ISSN 1512-7494 - hrvatski jezik
ISSN 1512-7508 - srpski jezik

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

832

Na osnovu člana 4. stav 1. i člana 7. stav 1. tačka e) Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 22. sjednici održanoj 07.09.2023. godine, donijelo je

**RJEŠENJE
O RAZRJEŠENJU DUŽNOSTI
PRAVOBRANIIOCA/ZAMJENIKA PRAVOBRANIIOCA
BOSNE I HERCEGOVINE**

1. **Mladen Mandić**, razrješava se dužnosti pravobranioca/zamjenika pravobranioca Bosne i Hercegovine, zbog sticanja uslova za starosnu penziju.
2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 220/23
07. septembra 2023. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Na temelju članka 4. stavak 1. i članka 7. stavak 1. točka e) Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 22. sjednici održanoj 7.9.2023. godine, donijelo je

**RJEŠENJE
O RAZRJEŠENJU DUŽNOSTI
PRAVOBRANITELJA/ZAMJENIKA
PRAVOBRANITELJA BOSNE I HERCEGOVINE**

1. **Mladen Mandić**, razrješava se dužnosti pravobranitelja/zamjenika pravobranitelja Bosne i Hercegovine, zbog stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu.
2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 220/23
07. rujna 2023. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

Na osnovu člana 4. stav 1. i člana 7. stav 1. tačka e) Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) i člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 22. sjednici održanoj 07.09.2023. godine, donio je

**RJEŠEЊE
O RAZRJEŠEЊU DUŽNOSTI
PRAVOBRANIIOCA/ZAMJENIKA PRAVOBRANIIOCA
BOSNE I ХЕРЦЕГОВИНЕ**

1. **Млађен Мандић**, разрјешава се дужности правобраниоца/замјеника правобраниоца Босне и Херцеговине, због стицања услова за старосну пензију.

2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 220/23
7. септембра 2023. године
Сарајево

Предсједавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

833

Na osnovu člana 4. stav 1. i člana 7. stav 1. tačka e) Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 22. sjednici održanoj 07.09.2023. godine, donijelo je

RJEŠENJE
O RAZRJEŠENJU DUŽNOSTI
PRAVOBRANIOCA/ZAMJENIKA PRAVOBRANIOCA
BOSNE I HERCEGOVINE

1. **Mariofil Ljubić**, razrješava se dužnosti pravobranioca/zamjenika pravobranioca Bosne i Hercegovine, zbog sticanja uslova za starosnu penziju.
2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 221/23
07. septembra 2023. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Na temelju članka 4. stavak 1. i članka 7. stavak 1. točka e) Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 22. sjednici održanoj 7.9.2023. godine, donijelo je

RJEŠENJE
O RAZRJEŠENJU DUŽNOSTI
PRAVOBRANITELJA/ZAMJENIKA
PRAVOBRANITELJA BOSNE I HERCEGOVINE

1. **Mariofil Ljubić**, razrješava se dužnosti pravobranitelja/zamjenika pravobranitelja Bosne i Hercegovine, zbog stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu.
2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 221/23
07. rujna 2023. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

На основу члана 4. став 1. и члана 7. став 1. тачка е) Закона о Правобранилаштву Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 и 47/14) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савет министара Босне и Херцеговине, на 22. сједници одржаној 07.09.2023. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ
О РАЗРЈЕШЕЊУ ДУЖНОСТИ
ПРАВОБРАНИОЦА/ЗАМЈЕНИКА ПРАВОБРАНИОЦА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1. **Мариофил Љубић**, разрјешава се дужности правобраниоца/замјеника правобраниоца Босне и Херцеговине, због стицања услова за старосну пензију.
2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ"

СМ број 221/23
07. септембра 2023. године
Сарајево

Предсједавајућа
Свајета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

834

Na osnovu člana 4. stav 1. i člana 7. stav 1. tačka a) Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 22. sjednici održanoj 07.09.2023. godine, donijelo je

RJEŠENJE
O RAZRJEŠENJU DUŽNOSTI
PRAVOBRANIOCA/ZAMJENIKA PRAVOBRANIOCA
BOSNE I HERCEGOVINE

1. **Ismet Velić** razrješava se dužnosti pravobranioca/zamjenika pravobranioca Bosne i Hercegovine, zbog isteka mandata.
2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 222/23
07. septembra 2023. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Boriana Krišto, s. r.

Na temelju članka 4. stavak 1. i članka 7. stavak 1. točka a) Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 22. sjednici održanoj 7.9.2023. godine, donijelo je

RJEŠENJE
O RAZRJEŠENJU DUŽNOSTI
PRAVOBRANITELJA/ZAMJENIKA
PRAVOBRANITELJA BOSNE I HERCEGOVINE

1. **Ismet Velić** razrješava se dužnosti pravobranitelja/zamjenika pravobranitelja Bosne i Hercegovine, zbog isteka mandata.
2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 222/23
07. rujna 2023. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

На основу члана 4. став 1. и члана 7. став 1. тачка а) Закона о Правобранилаштву Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 и 47/14) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 22. сједници одржаној 07.09.2023. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

О РАЗРЈЕШЕЊУ ДУЖНОСТИ ПРАВОБРАНИОЦА/ЗАМЈЕНИКА ПРАВОБРАНИОЦА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1. **Исмет Велић** разрјешава се дужности правобраниоца/замјеника правобраниоца Босне и Херцеговине, због истека мандата.
2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 222/23
07. септембра 2023. године
Сарајево

Председавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

835

На основу члана 4. став 1. и члана 6. Закона о Правобранилаштву Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 и 47/14), члана 12. став 3. Закона о министарским именованјима, именованјима Вјећа министара и другим именованјима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 37/03) и члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вјеће министара Босне и Херцеговине, на 22. сједници одржаној 07.09.2023. године, донијело је

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ПРАВОБРАНИОЦА И ДВА ЗАМЈЕНИКА ПРАВОБРАНИОЦА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1. Именују се за правобраниоца и два замјеника правобраниоца Босне и Херцеговине на мандатни период од четири године:
 - а) **Алмина Пилав,**
 - б) **Јелена Цвијетић,**
 - в) **Магдалена Папић.**
2. У оквиру четверогодишњег мандата врши се ротација између правобраниоца и два замјеника правобраниоца Босне и Херцеговине сваким осам мјесеци počев од дана именовања, у складу са одредбама Пословника о раду Правобранилаштва Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 37/04).
3. **Алмина Пилав,** обављат ће функцију правобраниоца Босне и Херцеговине у трајању од осам мјесеци од дана примјене овог рјешења.
4. По истeku периода из тачке 3. овог Рјешења, функција правобраниоца обављат ће се по сlijедећем редосlijеду:
 - а) Јелена Цвијетић,
 - б) Магдалена Папић.
5. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјењује се počев од наредног дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 223/23
07. септембра 2023. године
Сарајево

Председавајућа
Вјећа министара БиХ
Borjana Krišto, s. r.

На temelju члана 4. ставак 1. и члана 6. Закона о Правобранилаштву Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 и 47/14), члана 12. ставак 3. Закона о министарским именованјима, именованјима Вјећа министара и другим именованјима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 37/03) и члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вјеће министара Босне и Херцеговине, на 22. сједници одржаној 7.9.2023. године, донијело је

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ПРАВОБРАНИТЕЛЈА И ДВА ЗАМЈЕНИКА ПРАВОБРАНИТЕЛЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1. Именују се за правобранитеља и два замјеника правобранитеља Босне и Херцеговине на мандатно раздобље од четири године:
 - а) **Алмина Пилав,**
 - б) **Јелена Цвијетић,**
 - в) **Магдалена Папић.**
2. У оквиру четверогодишњег мандата врши се ротација између правобранитеља и два замјеника правобранитеља Босне и Херцеговине сваким осам мјесеци počев од дана именовања, у складу са одредбама Пословника о раду Правобранилаштва Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 37/04).
3. **Алмина Пилав,** обављат ће функцију правобранитеља Босне и Херцеговине у трајању од осам мјесеци од дана примјене овог рјешења.
4. По истeku раздобља из тачке 3. овог Рјешења, функција правобранитеља обављат ће се по сlijедећем редосlijеду:
 - а) Јелена Цвијетић,
 - б) Магдалена Папић.
5. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјењује се počев од наредног дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 223/23
07. ружна 2023. године
Сарајево

Предсједатељца
Вјећа министара БиХ
Borjana Krišto, v. r.

На основу члана 4. став 1. и члана 6. Закона о Правобранилаштву Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 и 47/14), члана 12. став 3. Закона о министарским именованјима, именованјима Савјета министара и другим именованјима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 37/03) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 22. сједници одржаној 07.09.2023. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ПРАВОБРАНИОЦА И ДВА ЗАМЈЕНИКА ПРАВОБРАНИОЦА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1. Именују се за правобраниоца и два замјеника правобраниоца Босне и Херцеговине на мандатни период од четири године:
 - а) **Алмина Пилав,**
 - б) **Јелена Цвијетић,**
 - в) **Магдалена Папић.**

2. У оквиру четворогодишњег мандата врши се ротација између правобраниоца и два замјеника правобраниоца Босне и Херцеговине сваких осам мјесеци почев од дана именовања, у складу са одредбама Пословника о раду Правобранилаштва Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 37/04).
3. **Алмина Пилав**, обављаће функцију правобраниоца Босне и Херцеговине у трајању од осам мјесеци од дана примјене овог рјешења.
4. По истеку периода из тачке 3. овог Рјешења, функција правобраниоца обављаће се по слиједећем редослиједу:
 - а) Јелена Цвијетић
 - б) Магдалена Папић.
5. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјењује се почев од наредног дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 223/23
07. септембра 2023. године
Сарајево

Предједавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

KOMISIJA ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA BOSNE I HERCEGOVINE

836

Комисија за очување националних споменика, на основи члана 41. Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", бр. 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 28. фебруара и 2. марта 2023. године, донијела је

ODLUKU O UKIDANJU STATUSA NACIONALNOG SPOMENIKA BOSNE I HERCEGOVINE ZA STAMBENU GRADITELJSKU CJELINU – HADŽIŠABANOVIĆA KUĆA U SARAJEVU

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Укида се статус националног споменика Босне и Херцеговине за стамбену градитељску цјелину – Хаджишабановића кућа у Сарајеву и ставља ван снаге Одлука о проглашењу стамбене градитељске цјелине – Хаджишабановића кућа у Сарајеву националним спомеником Босне и Херцеговине, број 06.1-02-237/07-9 од 4. новембра 2008. године ("Службени гласник БиХ", бр. 102/11, 48/13, 1/21 и 75/22).

Члан 2.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом, које је доступно на увид заинтересираним лицима у просторијама и на веб-страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 3.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у слjedeћем саставу: Фарук Кипидџић, Анделина Ошап Гаћановић и Зоран Микулић.

Број 07.4-2.6-53/23-1
2. марта 2023. године
Сарајево

Предједавајући Комисије
Zoran Mikulić, с. р.

Повјеренство за очување националних споменика, темелјем чланка 41. Пословника о раду Повјеренства за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", бр. 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 28. вељаче и 2. оџјка 2023. године, донијело је

ODLUKU O UKIDANJU STATUSA NACIONALNOG SPOMENIKA BOSNE I HERCEGOVINE ZA STAMBENU GRADITELJSKU CJELINU – HADŽIŠABANOVIĆA KUĆA U SARAJEVU

Чланак 1.

(Предмет одлуке)

Укида се статус националног споменика Босне и Херцеговине за стамбену градитељску цјелину - Хаджишабановића кућа у Сарајеву и ставља изван снаге Одлука о проглашењу стамбене градитељске цјелине - Хаджишабановића кућа у Сарајеву националним спомеником Босне и Херцеговине, број 06.1-02-237/07-9 од 4. студенга 2008. године ("Службени гласник БиХ", бр. 102/11, 48/13, 1/21 и 75/22).

Чланак 2.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом, које је доступно на увид заинтересираним особама у просторијама и на веб-страници Повјеренства (<http://www.kons.gov.ba>).

Чланак 3.

(Коначност одлуке)

Према чланку V. ставак 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Повјеренства су коначне.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Повјеренство је донијело у слjedeћем саставу: Фарук Кипидџић, Анделина Ошап Гаћановић и Зоран Микулић.

Број 07.4-2.6-53/23-1
2. оџјка 2023. године
Сарајево

Предсједатељ Повјеренства
Zoran Mikulić, в. р.

Комисија за очување националних споменика, на основу члана 41. Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", бр. 47/16 и 41/20), на сједници одржаној 28. фебруара и 2. марта 2023. године, донијела је

ODLUKU O UKIDANJU STATUSA NACIONALNOG SPOMENIKA BOSNE I HERCEGOVINE ZA STAMBENU GRADITELJSKU CJELINU – HADIŠABANOVIĆA KUĆA U SARAJEVU

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Укида се статус националног споменика Босне и Херцеговине за стамбену градитељску цјелину – Хаджишабановића кућа у Сарајеву и ставља ван снаге Одлука о проглашењу стамбене градитељске цјелине – Хаджишабановића кућа у Сарајеву националним спомеником Босне и Херцеговине, број 06.1-02-237/07-9 од 4. новембра 2008. године ("Службени гласник БиХ", бр. 102/11, 48/13, 1/21 и 75/22).

Члан 2.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом, које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Члан 3.

(Коначност одлуке)

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: Фарук Капић, Анђелина Ошоп Гаћановић и Зоран Микулић.

Број 07.4-2.6-53/23-1

2. марта 2023. године

Сарајево

Председавајући Комисије

Зоран Микулић, с. р.

AGENCIJA ZA LIJEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA BOSNE I HERCEGOVINE

837

Na osnovu člana 77. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine objavljuje

SPISAK

LIJEKOVA ZA KOJE SU IZDATE DOZVOLE ZA STAVLJANJE LIJEKOVA U PROMET NA TRŽIŠTU BOSNE I HERCEGOVINE

U periodu od 01. aprila do 30. juna 2023. godine izdate su dozvole za upis u Registar sljedećih lijekova:

R. br.	Naziv lijeka	ATC	INN	JIDL	Proizvođač	Oblik	Jačina	Pakovanje	Način izdavanja	Broj dozvole	Datum rješenja	Važi do
1	ARIXTRA	B01AX05	fondaparinux	BIH-H-3075341-0	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	7,5 mg/0,6 mL	10 napunjenih šprica po 0,6 mL rastvora za injekciju, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9001/22	12.04.2023	11.04.2028
2	ARIXTRA	B01AX05	fondaparinux	BIH-H-4086103-7	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	10 mg/0,8 mL	10 napunjenih šprica po 0,8 mL rastvora za injekciju, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9002/22	12.04.2023	11.04.2028
3	TORVA-CARD NEO	C10AA05	atorvastatin	BIH-H-2940152-9	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	10 mg/1 tableta	30 film tableta (2 OPA/Al/PVC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-437/21	03.04.2023	02.04.2028
4	TORVA-CARD NEO	C10AA05	atorvastatin	BIH-H-0758849-8	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	20 mg/1 tableta	30 film tableta (2 OPA/Al/PVC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-438/21	03.04.2023	02.04.2028
5	TORVA-CARD NEO	C10AA05	atorvastatin	BIH-H-0230150-6	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	40 mg/1 tableta	30 film tableta (3 OPA/Al/PVC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-439/21	03.04.2023	02.04.2028
6	ZEVESEN	G04BD08	solifenacin	BIH-H-5912339-8	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	5 mg/1 tableta	30 film tableta (3 OPA/Al/PVC/Al blistera sa po 10 film tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-4985/21	04.04.2023	03.04.2028
7	ZEVESEN	G04BD08	solifenacin	BIH-H-1388222-1	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	10 mg/1 tableta	30 film tableta (3 OPA/Al/PVC/Al blistera sa po 10 film tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-4986/21	04.04.2023	03.04.2028
8	ALMIK	G04CA02	tamsulosin	BIH-H-4489489-7	SYNTHON B.V., Nizozemska	tableta sa produženim oslobađanjem	0,4 mg/1 tableta	30 tableta s produženim oslobađanjem, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-12991/21	07.04.2023	06.04.2028
9	CEFTA-ZIDIM	J01DD02	CEFTA-ZIDIM	BIH-H-0892520-0	APTA MEDICA INTERNATIONAL	prašak za rastvor	1164 mg/1 bočica	10 bočica (1 staklena)	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi	04-07.3-1-5264/20	28.04.2023	27.04.2028

	APTA-PHARMA				d.o.o., Slovenija	injekciju ili infuziju		bočica sa po 10 ml rastvora) u kutiji	sekundarnog ili tercijarnog nivoa			
10	PLANICID	J01XA02	teikoplanin	BIH-H-0307556-0	CENTURION ILAC SANAYI VE TIC. A.S., Turska	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	400 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za injekciju i 1 ampula sa 3 ml rastvarača (voda za injekcije), u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-3817/21	12.04.2023	11.04.2028
11	PLANICID	J01XA02	teikoplanin	BIH-H-4671342-2	CENTURION ILAC SANAYI VE TIC. A.S., Turska	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	200 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za injekciju i 1 ampula sa 3 ml rastvarača (voda za injekcije), u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-3819/21	12.04.2023	11.04.2028
12	VORAZYR	J02AC03	vorikonazol	BIH-H-3398018-0	VEM ILAC SANAYI VE TICARET ANONIM SIRKETI, Turska	prašak za rastvor za infuziju	200 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-2350/21	27.04.2023	26.04.2028
13	PIFELTRO	J05AG06	doravirin	BIH-H-3528990-1	MERCK SHARP & DOHME BV, Nizozemska	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta	1 bočica sa 30 tableta, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7138/22	27.04.2023	26.04.2028
14	DELSTRIGO	J05AR24	doravirin, lamivudin, tenofovir disoproksil	BIH-H-0807067-2	MERCK SHARP & DOHME BV, Nizozemska	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta+ 300 mg/1 tableta+ 245 mg/1 tableta	1 bočica sa 30 filmom obloženih tableta, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7139/22	27.04.2023	26.04.2028
15	ISOPRINO-SINE	J05AX05	inozin acedoben dimepranol	BIH-H-9816283-1	LUSOMEDI-CAMENTA-SOCIEDADE TECNICA FARMACEUTICA S.A., Portugal	sirup	50 mg/1 mL	150 ml sirupa u staklenoj boci i kašika za doziranje, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6801/21	04.04.2023	03.04.2028
16	ISOPRINO-SINE	J05AX05	inozin acedoben dimepranol	BIH-H-0788195-8	LUSOMEDI-CAMENTA-SOCIEDADE TECNICA FARMACEUTICA S.A., Portugal	tableta	500 mg/1 tableta	50 tableta (5 PVC/PVdC/Al blistera sa po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6803/21	04.04.2023	03.04.2028
17	GARDASIL9	J07BM03	papilomavirus (humani tipovi 6,11,16,18,31,33,45,52,58)	BIH-H-8057372-8	MERCK SHARP & DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju u napunjenoj šprici	30 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 60 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	10 napunjenih šprica sa po 1 dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju, bez igala; u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-839/23	27.04.2023	26.04.2028
18	GARDASIL9	J07BM03	papilomavirus (humani tipovi 6,11,16,18,31,33,45,52,58)	BIH-H-0950804-5	MERCK SHARP & DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju u napunjenoj šprici	30 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 60 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	10 napunjenih šprica sa po 1 dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju i 20 igala, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-840/23	27.04.2023	26.04.2028
19	GARDASIL9	J07BM03	papilomavirus (humani tipovi 6,11,16,18,31,33,45,52,58)	BIH-H-9261928-4	MERCK SHARP & DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju u napunjenoj šprici	30 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 60 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	1 napunjena šprica sa 1 dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju i 2 igle, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-841/23	27.04.2023	26.04.2028

						20 µg/0.5 mL						
20	NITINAB	L01EA03	nilotinib	BIH-H-4609499-1	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	kapsula, tvrda	150 mg/1 kapsula	112 kapsula, tvrdih (8 PE-Al/Al blistera po 14 kapsula), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-6318/21	03.04.2023	02.04.2028
21	NITINAB	L01EA03	nilotinib	BIH-H-0124512-0	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	kapsula, tvrda	200 mg/1 kapsula	112 kapsula, tvrdih (8 PE-Al/Al blistera po 14 kapsula), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-6319/21	03.04.2023	02.04.2028
22	NERIDE	L02BX03	abirateron	BIH-H-7834621-2	SYNTHON B.V., Nizozemska	film tableta	500 mg/1 tableta	60 film tableta (6 PVC/PVDC blistera sa po 10 film tableta), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-10044/21	03.04.2023	02.04.2028
23	NERIDE	L02BX03	abirateron	BIH-H-7420151-4	SYNTHON B.V., Nizozemska	tableta	250 mg/1 tableta	120 tableta u polietilenskoj (HDPE) bočici, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-10043/21	03.04.2023	02.04.2028
24	LENALIDO-MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H-8865886-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	5 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC/Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-4242/21	10.04.2023	09.04.2028
25	LENALIDO-MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H-8639743-8	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	10 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC/Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-4243/21	10.04.2023	09.04.2028
26	LENALIDO-MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H-2767321-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	15 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC/Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-4244/21	10.04.2023	09.04.2028
27	LENALIDO-MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H-6003870-8	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	25 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC/Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-4245/21	10.04.2023	09.04.2028
28	LENALIDO-MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H-3637227-1	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	2,5 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC/Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-10071/22	10.04.2023	09.04.2028
29	ZEOKS	V03AC03	deferasiroks	BIH-H-3414139-2	SYNTHON B.V., Nizozemska, ITEST plus s.r.o Bílé Vchýnice 10 533 16 Vápno u Přelouče Češka Republika, Češka Republika	film tableta	90 mg/1 tableta	30 fim tableta (1 PVC/PVDC/Al blister od 30 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-1847/21	27.04.2023	26.04.2028
30	ZEOKS	V03AC03	deferasiroks	BIH-H-8181249-7	SYNTHON B.V., Nizozemska	film tableta	180 mg/1 tableta	30 fim tableta (1 PVC/PVDC/Al blister po 30 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-1848/21	27.04.2023	26.04.2028
31	ZEOKS	V03AC03	deferasiroks	BIH-H-9321979-7	SYNTHON B.V., Nizozemska	film tableta	360 mg/1 tableta	30 fim tableta (1 PVC/PVDC/Al blister po 30 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-1849/21	27.04.2023	26.04.2028
32	TRULICITY	A10BJ05	dulaglutid	BIH-H-5640658-6	ELI LILLY Export S.A., Švajcarska	otopina za injekciju	3 mg/0.5 mL	4 napunjene staklene	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-2014/22	22.05.2023	21.05.2028

								brizgalice sa 0,5 ml otopine za injekciju, u kutiji				
33	TRULICITY	A10BJ05	dulaglutid	BIH-H-7400794-7	ELI LILLY Export S.A., Švajcarska	otopina za injekciju	4,5 mg/0,5 mL	4 napunjene staklene brizgalice sa 0,5 ml otopine za injekciju, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-2015/22	22.05.2023	21.05.2028
34	CEFUROKSIM APTA-PHARMA	J01DC02	cefuroksim	BIH-H-0192925-0	APTA MEDICA INTERNATIONAL d.o.o., Slovenija	prašak za rastvor za injekciju ili infuziju	1500 mg/1 bočica	10 staklenih bočica sa praškom za rastvor za injekciju ili infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-1410/21	12.05.2023	11.05.2028
35	CEFUROKSIM APTA-PHARMA	J01DC02	cefuroksim	BIH-H-0376274-5	APTA MEDICA INTERNATIONAL d.o.o., Slovenija	prašak za rastvor za injekciju ili infuziju	750 mg/1 bočica	10 staklenih bočica sa praškom za rastvor za injekciju ili infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-1411/21	12.05.2023	11.05.2028
36	ISOPRINO-SINE	J05AX05	inozin acedoben dimepranol	BIH-H-2476896-2	LUSOMEDICAMENTA-SOCIEDADE TECNICA FARMACEUTICA S.A., Portugal	prašak za oralni rastvor	1000 mg/1 kesica	24 kesice sa praškom za oralni rastvor, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6802/21	26.05.2023	25.05.2028
37	IRINO-TECAN Accord	L01CE02	irinotekan	BIH-H-1859718-8	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	20 mg/1 mL	1 bočica sa 2 ml koncentrata za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4521/21	03.05.2023	02.05.2028
38	IRINO-TECAN Accord	L01CE02	irinotekan	BIH-H-0464718-6	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	20 mg/1 mL	1 bočica sa 5 ml koncentrata za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4522/21	03.05.2023	02.05.2028
39	OPDIVO	L01FF01	nivolumab	BIH-H-2883479-6	BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY, Sjedinjene Američke Države	Koncentrat za otopinu za infuziju	10 mg/1 mL	1 bočica sa 4 ml koncentrata za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-9726/21	04.05.2023	03.05.2028
40	OPDIVO	L01FF01	nivolumab	BIH-H-1727014-1	BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY, Sjedinjene Američke Države	Koncentrat za otopinu za infuziju	10 mg/1 mL	1 bočica sa 10 ml koncentrata za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-9727/21	04.05.2023	03.05.2028
41	OPDIVO	L01FF01	nivolumab	BIH-H-0113669-4	BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY, Sjedinjene Američke Države	Koncentrat za otopinu za infuziju	10 mg/1 mL	1 bočica sa 24 ml koncentrata za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-9728/21	04.05.2023	03.05.2028
42	YERVOY	L01FX04	ipilimumab	BIH-H-9786557-0	BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY, Sjedinjene Američke Države	Koncentrat za otopinu za infuziju	5 mg/1 mL	1 staklena bočica sa 10 ml koncentrata za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-10839/21	03.05.2023	02.05.2028
43	OXALIPLATINUM ACCORD	L01XA03	oksaliplatin	BIH-H-6646912-0	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	5 mg/1 mL	1 staklena bočica od 20 ml, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4495/20	17.05.2023	16.05.2028
44	OXALIPLATINUM ACCORD	L01XA03	oksaliplatin	BIH-H-6325325-5	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	5 mg/1 mL	1 staklena bočica od 10 ml, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4496/20	17.05.2023	16.05.2028
45	RESPULEX	R03AL02	ipratropijum bromid, salbutamol	BIH-H-6989362-4	CIPLA EUROPE, Belgija	rastvor za raspršivanje	0,5 mg/1 ampula+ 2,5 mg/1 ampula	60 ampula po 2,5 ml rastvora za raspršivanje (12 kesica po 5 ampula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6312/22	12.05.2023	11.05.2028
46	AEROGAL	R06AX27	desloratadin	BIH-H-	GALENICA a.d.	sirup	0,5 mg/1 mL	1 staklena	Rp - Lijek se izdaje uz	04-07.3-1-	04.05.2023	03.05.2028

				5628526-9	Beograd, Srbija			boca sa 60 ml sirupa, u kutiji	ljekarski recept	530/22		
47	SITABEL MET	A10BD07	metformin, sitagliptin	BIH-H-7217031-7	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta	56 filmom obloženih tableta (8 PVC/PE/PVDC/Al blistera po 7 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7891/21	06.06.2023	05.06.2028
48	SITABEL MET	A10BD07	metformin, sitagliptin	BIH-H-4494449-6	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta	56 filmom obloženih tableta (8 PVC/PE/PVDC/Al blistera po 7 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7892/21	06.06.2023	05.06.2028
49	SITABEL	A10BH01	sitagliptin	BIH-H-0935983-4	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PE/PVDC/Al blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7893/21	06.06.2023	05.06.2028
50	SITABEL	A10BH01	sitagliptin	BIH-H-7899120-1	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PE/PVDC/Al blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7894/21	06.06.2023	05.06.2028
51	KERENDIA	C03DA05	finerenone	BIH-H-2071396-5	BAYER AKTIEN-GESELLSCHAFT, Njemačka	filmom obložena tableta	10 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera sa 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-3475/22	09.06.2023	08.06.2028
52	KERENDIA	C03DA05	finerenone	BIH-H-2496834-7	BAYER AKTIEN-GESELLSCHAFT, Njemačka	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera sa 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-3476/22	09.06.2023	08.06.2028
53	AMLO-PRESSIN	C09BB04	amlodipin, perindopril	BIH-H-1398294-2	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	4 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta	30 tableta (3 hladnoformirajuća Al/Al blistera sa 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-308/23	09.06.2023	08.06.2028
54	AMLO-PRESSIN	C09BB04	amlodipin, perindopril	BIH-H-5124611-2	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	4 mg/1 tableta+ 10 mg/1 tableta	30 tableta (3 hladnoformirajuća Al/Al blistera sa 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-309/23	09.06.2023	08.06.2028
55	AMLO-PRESSIN	C09BB04	amlodipin, perindopril	BIH-H-0232948-8	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	8 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta	30 tableta (3 hladnoformirajuća Al/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-310/23	09.06.2023	08.06.2028
56	AMLO-PRESSIN	C09BB04	amlodipin, perindopril	BIH-H-0145278-6	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	8 mg/1 tableta+ 10 mg/1 tableta	30 tableta (3 hladnoformirajuća Al/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-311/23	09.06.2023	08.06.2028
57	STARTINA	C10BX05	acetilsalicilna kiselina, rosuvastatin	BIH-H-0012570-3	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina	kapsula, tvrda	5 mg/1 kapsula+ 100 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PA-ALU-PVC/ALU blistera sa po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6651/21	02.06.2023	01.06.2028
58	STARTINA	C10BX05	acetilsalicilna kiselina, rosuvastatin	BIH-H-7696163-9	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, Bosna i	kapsula, tvrda	10 mg/1 kapsula+ 100 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PA-ALU-PVC/ALU blistera sa po	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6652/21	02.06.2023	01.06.2028

					Hercegovina			10 kapsula), u kutiji				
59	STARTINA	C10BX05	acetilsalicilna kiselina, rosuvastatin	BIH-H-0876389-8	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina	kapsula, tvrda	20 mg/1 kapsula+ 100 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PA-ALU-PVC/ALU blistera sa po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6653/21	02.06.2023	01.06.2028
60	PDSOLONE 40 mg	H02AB04	metilprednizolon	BIH-H-7215480-7	SWISS PARENTERALS LIMITED., Indija	prašak za rastvor za injekciju	40 mg/1 bočica	1 staklena bočica sa praškom za rastvor za injekciju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-9036/22	05.06.2023	04.06.2028
61	ROMEZON DR	H02AB07	prednizon	BIH-H-1368116-8	ILKO ILAC SANAYI VE TICARET A.S., Turska	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PA-Al-PVC-Alu blistera sa 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6095/21	14.06.2023	13.06.2028
62	ROMEZON DR	H02AB07	prednizon	BIH-H-6524366-1	ILKO ILAC SANAYI VE TICARET A.S., Turska	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	2 mg/1 tableta	30 tableta (3 PA-Al-PVC-Alu blistera sa 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6096/21	14.06.2023	13.06.2028
63	ROMEZON DR	H02AB07	prednizon	BIH-H-4566602-9	ILKO ILAC SANAYI VE TICARET A.S., Turska	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	1 mg/1 tableta	30 tableta (3 PA-Al-PVC-Alu blistera sa 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6097/21	14.06.2023	13.06.2028
64	GEMCITABINE VENUS	L01BC05	gemcitabin	BIH-H-8709108-5	VENUS PHARMA GmbH, Njemačka	prašak za rastvor za infuziju	200 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4396/21	05.06.2023	04.06.2028
65	GEMCITABINE VENUS	L01BC05	gemcitabin	BIH-H-2964595-2	VENUS PHARMA GmbH, Njemačka	prašak za rastvor za infuziju	1000 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4397/21	05.06.2023	04.06.2028
66	SCSEMBLIX	L01EA06	asciminib	BIH-H-5542127-4	NOVARTIS PHARMA Services AG, Švajcarska	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PCTFE/PVC/Alu blistera po 10 tableta), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9979/22	06.06.2023	05.06.2028
67	SCSEMBLIX	L01EA06	asciminib	BIH-H-9883710-2	NOVARTIS PHARMA Services AG, Švajcarska	filmom obložena tableta	40 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PCTFE/PVC/Alu blistera po 10 tableta), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9980/22	06.06.2023	05.06.2028
68	CISPLATINUM ACCORD	L01XA01	cisplatin	BIH-H-3137928-8	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	1 mg/1 mL	Bočica staklena; 1 x 10 ml u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-3879/21	30.06.2023	29.06.2028
69	CISPLATINUM ACCORD	L01XA01	cisplatin	BIH-H-2749665-0	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	1 mg/1 mL	Bočica staklena; 1 x 50 mL, u kutiji 50mg cisplatina	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-3880/21	30.06.2023	29.06.2028
70	NUBEQA	L02BB06	darolutamid	BIH-H-4814044-7	BAYER AKTIEN-GESELLSCHAFT, Njemačka	filmom obložena tableta	300 mg/1 tableta	112 filmom obloženih tableta (7 PVC/Alu blistera sa po 16 tableta), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-12493/21	12.06.2023	11.06.2028
71	HUKYN-DRA	L04AB04	adalimumab	BIH-H-4949641-8	STADA Arzneimittel AG, Njemačka	rastvor za injekciju u napunjeno m špricu	80 mg/0.8 mL	1 špic (staklo tip I) sa 0,8 mL rastvora za injekciju u blisteru sa alkoholnim tpuferom, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9410/22	05.06.2023	04.06.2028
72	HUKYN-	L04AB04	adalimumab	BIH-H-	STADA Arzneimittel	rastvor za	40 mg/0.4	2 napunjena	ZU/Rp – Lijek se	04-07.3-1-	05.06.2023	04.06.2028

	DRA			2020800-4	AG, Njemačka	injekciju u napunjeno m špricu	mL	injekciona šprica sa po 0,4 mL rastvora za injekciju u blisteru sa 2 alkoholna tupfera, u kutiji	upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	9409/22		
73	HUKYN-DRA	L04AB04	adalimumab	BIH-H-7743502-2	STADA Arzneimittel AG, Njemačka	rastvor za injekciju u napunjeno m penu	40 mg/0.4 mg	2 napunjena injekciona pena sa po 0,4 mL rastvora za injekciju u blisteru sa 2 alkoholna tupfera, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9408/22	05.06.2023	04.06.2028
74	COSEN-TYX	L04AC10	sekukinumab	BIH-H-5596572-4	NOVARTIS PHARMA Services AG, Švajcarska	rastvor za injekciju u napunjeno m šprici	75 mg/0.5 mL	1 napunjena šprica sa 0,5 mL rastvora za injekciju, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-8290/22	02.06.2023	01.06.2028
75	PARACE-TAMOL GALENIKA	N02BE01	PARACE-TAMOL	BIH-H-1517358-2	GALENIKA a.d. Beograd, Srbija	sirup	120 mg/5 mL	boca od 125 ml sa 100 ml sirupa i kašikom za doziranje, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-1-1045/22	06.06.2023	05.06.2028
76	GRIPPO-STAD COMPLEX	R01BA52	acetilsalicilna kiselina, pseudoefedrin	BIH-H-5640771-0	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina	granule za oralnu suspenziju	30 mg/1 kesica+ 500 mg/1 kesica	10 kesica, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-1-7979/21	08.06.2023	07.06.2028
77	DEFIRINOL	R01BA52	ibuprofen, pseudoefedrin	BIH-H-0136678-9	GALENIKA a.d. Beograd, Srbija	sirup	100 mg/5 mL+ 30 mg/5 mL	1 staklena boca sa 100 ml sirupa, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-1-548/22	29.06.2023	28.06.2028
78	SPAL-MOTIL	R03CC02	salbutamol	BIH-H-2219987-7	GALENIKA a.d. Beograd, Srbija	oralni rastvor	2 mg/5 mL	1 staklena boca sa 200 ml oralnog rastvora i kašikom za doziranje od 5ml, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-1016/22	02.06.2023	01.06.2028
79	GALITIFEN	R06AX17	ketotifen	BIH-H-0368421-9	GALENIKA a.d. Beograd, Srbija	sirup	1 mg/5 mL	100 ml sirupa u staklenoj bočici i kašika za doziranje od 5 mL, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-1554/22	02.06.2023	01.06.2028
80	Sodium Iodide (I-131) Capsules T	V10XA01	natrijum jodid (131I)	BIH-H-0531289-1	CURIUM NETHERLANDS B.V., Nizozemska	kapsula, tvrda	-	1 kapsula u 1 PETP bočici, u olovnom štitu	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-3056/21	30.06.2023	29.06.2028

Ukupan broj lijekova kojima je izdata dozvola za stavljanje lijekova u promet u Bosni i Hercegovini od 01. aprila do 30. juna 2023. godine je 80.

Broj 10-02.3-5269/23
30. augusta 2023. godine

Direktor
Prim. mr. ph. **Nataša Grubiša**, s. r.

Na temelju članka 77. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine objavljuje

POPIS LIJEKOVA ZA KOJE SU IZDATE DOZVOLE ZA STAVLJANJE LIJEKOVA U PROMET NA TRŽIŠTU BOSNE I HERCEGOVINE

U razdoblju od 01. travnja do 30. lipnja 2023. godine izdate su dozvole za upis u Registar sljedećih lijekova:

R. br.	Naziv lijeka	ATC	INN	JIDL	Proizvođač	Oblik	Jačina	Pakovanje	Način izdavanja	Broj dozvole	Datum rješenja	Važi do
1	ARIXTRA	B01AX05	fondaparinux	BIH-H-3075341-0	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	7,5 mg/0.6 mL	10 napunjenih šprica po 0,6 mL rastvora za injekciju, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog	04-07.3-1-9001/22	12.04.2023	11.04.2028

2	ARIXTRA	B01AX05	fondaparinux	BIH-H-4086103-7	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	10 mg/0,8 mL	10 napunjenih šprica po 0,8 mL rastvora za injekciju, u kutiji	liječenje ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9002/22	12.04.2023	11.04.2028
3	TORVA-CARD NEO	C10AA05	atorvastatin	BIH-H-2940152-9	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	10 mg/1 tableta	30 film tableta (2 OPA/Al/PVC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-437/21	03.04.2023	02.04.2028
4	TORVA-CARD NEO	C10AA05	atorvastatin	BIH-H-0758849-8	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	20 mg/1 tableta	30 film tableta (2 OPA/Al/PVC/Al blistera po 15 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-438/21	03.04.2023	02.04.2028
5	TORVA-CARD NEO	C10AA05	atorvastatin	BIH-H-0230150-6	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	40 mg/1 tableta	30 film tableta (3 OPA/Al/PVC/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-439/21	03.04.2023	02.04.2028
6	ZEVESIN	G04BD08	solifenacin	BIH-H-5912339-8	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	5 mg/1 tableta	30 film tableta (3 OPA/Al/PVC/Al blistera sa po 10 film tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-4985/21	04.04.2023	03.04.2028
7	ZEVESIN	G04BD08	solifenacin	BIH-H-1388222-1	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	10 mg/1 tableta	30 film tableta (3 OPA/Al/PVC/Al blistera sa po 10 film tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-4986/21	04.04.2023	03.04.2028
8	ALMIK	G04CA02	tamsulosin	BIH-H-4489489-7	SYNTHON B.V., Nizozemska	tableta sa produženim oslobađanjem	0,4 mg/1 tableta	30 tableta sa produženim oslobađanjem, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-12991/21	07.04.2023	06.04.2028
9	CEFTA-ZIDIM APTA-PHARMA	J01DD02	CEFTA-ZIDIM	BIH-H-0892520-0	APTA MEDICA INTERNATIONAL d.o.o., Slovenija	prašak za rastvor za injekciju ili infuziju	1164 mg/1 bočica	10 bočica (1 staklena bočica sa po 10 mL rastvora) u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-5264/20	28.04.2023	27.04.2028
10	PLANICID	J01XA02	teikoplanin	BIH-H-0307556-0	CENTURION ILAC SANAYI VE TIC. A.S., Turska	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	400 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za injekciju i 1 ampula sa 3 mL rastvarača (voda za injekcije), u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-3817/21	12.04.2023	11.04.2028
11	PLANICID	J01XA02	teikoplanin	BIH-H-4671342-2	CENTURION ILAC SANAYI VE TIC. A.S., Turska	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	200 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za injekciju i 1 ampula sa 3 mL rastvarača (voda za injekcije), u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-3819/21	12.04.2023	11.04.2028
12	VORAZYR	J02AC03	vorikonazol	BIH-H-3398018-0	VEM ILAC SANAYI VE TICARET ANONIM SIRKETI, Turska	prašak za rastvor za infuziju	200 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-2350/21	27.04.2023	26.04.2028
13	PIFELTRO	J05AG06	doravirin	BIH-H-3528990-1	MERCK SHARP & DOHME BV, Nizozemska	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta	1 bočica sa 30 tableta, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7138/22	27.04.2023	26.04.2028
14	DELSTRIGO	J05AR24	doravirin, lamivudin, tenofovir disoproksil	BIH-H-0807067-2	MERCK SHARP & DOHME BV, Nizozemska	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta+ 300 mg/1 tableta+ 245 mg/1 tableta	1 bočica sa 30 filmom obloženih tableta, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7139/22	27.04.2023	26.04.2028
15	ISOPRINO-SINE	J05AX05	inozin acedoben dimepranol	BIH-H-9816283-1	LUSOMEDICAMENTA-SOCIEDADE	sirup	50 mg/1 mL	150 mL sirupa u staklenoj boc i kašika	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6801/21	04.04.2023	03.04.2028

					TECNICA FARMACEUTICA S.A., Portugal			za doziranje, u kutiji				
16	ISOPRINO-SINE	J05AX05	inozin acedoben dimepranol	BIH-H-0788195-8	LUSOMEDI-CAMENTA-SOCIEDADE TECNICA FARMACEUTICA S.A., Portugal	tableta	500 mg/1 tableta	50 tableta (5 PVC/PVdC/Al blistera sa po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6803/21	04.04.2023	03.04.2028
17	GARDASIL9	J07BM03	papilomavirus (humani tipovi 6,11,16,18,31,33,4,5,52,58)	BIH-H-8057372-8	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju u napunjenoj šprici	30 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 60 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	10 napunjenih šprica sa po 1 dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju, bez igala; u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-839/23	27.04.2023	26.04.2028
18	GARDASIL9	J07BM03	papilomavirus (humani tipovi 6,11,16,18,31,33,4,5,52,58)	BIH-H-0950804-5	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju u napunjenoj šprici	30 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 60 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	10 napunjenih šprica sa po 1 dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju i 20 igala, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-840/23	27.04.2023	26.04.2028
19	GARDASIL9	J07BM03	papilomavirus (humani tipovi 6,11,16,18,31,33,4,5,52,58)	BIH-H-9261928-4	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju u napunjenoj šprici	30 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 60 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	1 napunjena šprica sa 1 dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju i 2 igle, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-841/23	27.04.2023	26.04.2028
20	NITINAB	L01EA03	nilotinib	BIH-H-4609499-1	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	kapsula, tvrda	150 mg/1 kapsula	112 kapsula, tvrdih (8 PE-Al/Al blistera po 14 kapsula), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-6318/21	03.04.2023	02.04.2028
21	NITINAB	L01EA03	nilotinib	BIH-H-0124512-0	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	kapsula, tvrda	200 mg/1 kapsula	112 kapsula, tvrdih (8 PE-Al/Al blistera po 14 kapsula), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-6319/21	03.04.2023	02.04.2028
22	NERIDE	L02BX03	abirateron	BIH-H-7834621-2	SYNTHON B.V., Nizozemska	film tableta	500 mg/1 tableta	60 film tableta (6 PVC/PVDC blistera sa po 10 film tableta), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-10044/21	03.04.2023	02.04.2028
23	NERIDE	L02BX03	abirateron	BIH-H-7420151-4	SYNTHON B.V., Nizozemska	tableta	250 mg/1 tableta	120 tableta u polietilenskoj (HDPE) bočici, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-10043/21	03.04.2023	02.04.2028
24	LENALIDO-MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H-8865886-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	5 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC/Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-4242/21	10.04.2023	09.04.2028
25	LENALIDO-MID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H-8639743-8	ALKALOID AD Skopje, Republika	kapsula, tvrda	10 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj	04-07.3-1-4243/21	10.04.2023	09.04.2028

	ALKALOID				Severna Makedonija			OPA/Al/PVC /Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja			
26	LENALIDO- MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H- 2767321-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	15 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC /Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 4244/21	10.04.2023	09.04.2028
27	LENALIDO- MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H- 6003870-8	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	25 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC /Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 4245/21	10.04.2023	09.04.2028
28	LENALIDO- MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H- 3637227-1	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	2,5 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC /Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 10071/22	10.04.2023	09.04.2028
29	ZEOKS	V03AC03	deferasiroks	BIH-H- 3414139-2	SYNTHON B.V., Nizozemska, ITEST plus s.r.o Bílá Vchýnice 10 533 16 Vápno u Přelouče Česká Republika, Česká Republika	film tableta	90 mg/1 tableta	30 fim tableta (1 PVC/PVDC/ Al blister od 30 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 1847/21	27.04.2023	26.04.2028
30	ZEOKS	V03AC03	deferasiroks	BIH-H- 8181249-7	SYNTHON B.V., Nizozemska	film tableta	180 mg/1 tableta	30 fim tableta (1 PVC/PVDC/ Al blister po 30 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 1848/21	27.04.2023	26.04.2028
31	ZEOKS	V03AC03	deferasiroks	BIH-H- 9321979-7	SYNTHON B.V., Nizozemska	film tableta	360 mg/1 tableta	30 fim tableta (1 PVC/PVDC/ Al blister po 30 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 1849/21	27.04.2023	26.04.2028
32	TRULICITY	A10BJ05	dulaglutid	BIH-H- 5640658-6	ELI LILLY Export S.A., Švajcarska	otopina za injekciju	3 mg/0.5 mL	4 napunjene staklene brizgalice sa 0,5 ml otopine za injekciju, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 2014/22	22.05.2023	21.05.2028
33	TRULICITY	A10BJ05	dulaglutid	BIH-H- 7400794-7	ELI LILLY Export S.A., Švajcarska	otopina za injekciju	4,5 mg/0.5 mL	4 napunjene staklene brizgalice sa 0,5 ml otopine za injekciju, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 2015/22	22.05.2023	21.05.2028
34	CEFURO- KSIM APTA- PHARMA	J01DC02	cefuroksim	BIH-H- 0192925-0	APTA MEDICA INTERNATI- ONAL d.o.o., Slovenija	prašak za rastvor za injekciju ili infuziju	1500 mg/1 bočica	10 staklenih bočica sa praškom za rastvor za injekciju ili infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1- 1410/21	12.05.2023	11.05.2028
35	CEFURO- KSIM APTA- PHARMA	J01DC02	cefuroksim	BIH-H- 0376274-5	APTA MEDICA INTERNATI- ONAL d.o.o., Slovenija	prašak za rastvor za injekciju ili infuziju	750 mg/1 bočica	10 staklenih bočica sa praškom za rastvor za injekciju ili infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1- 1411/21	12.05.2023	11.05.2028
36	ISOPRINO- SINE	J05AX05	inozin acedoben dimepranol	BIH-H- 2476896-2	LUSOMEDI- CAMENTA- SOCIEDADE TECNICA FARMACEUTIC A S.A., Portugal	prašak za oralni rastvor	1000 mg/1 kesica	24 kesice sa praškom za oralni rastvor, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 6802/21	26.05.2023	25.05.2028
37	IRINO- TECAN Accord	L01CE02	irinotekan	BIH-H- 1859718-8	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	20 mg/1 mL	1 bočica sa 2 ml koncentrata za rastvor za infuziju, u	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1- 4521/21	03.05.2023	02.05.2028

38	IRINO-TECAN Accord	L01CE02	irinotekan	BIH-H-0464718-6	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	20 mg/1 mL	1 bočica sa 5 mL koncentrata za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4522/21	03.05.2023	02.05.2028
39	OPDIVO	L01FF01	nivolumab	BIH-H-2883479-6	BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY, Sjedinjene Američke Države	Koncentrat za otopinu za infuziju	10 mg/1 mL	1 bočica sa 4 mL koncentrata za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-9726/21	04.05.2023	03.05.2028
40	OPDIVO	L01FF01	nivolumab	BIH-H-1727014-1	BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY, Sjedinjene Američke Države	Koncentrat za otopinu za infuziju	10 mg/1 mL	1 bočica sa 10 mL koncentrata za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-9727/21	04.05.2023	03.05.2028
41	OPDIVO	L01FF01	nivolumab	BIH-H-0113669-4	BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY, Sjedinjene Američke Države	Koncentrat za otopinu za infuziju	10 mg/1 mL	1 bočica sa 24 mL koncentrata za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-9728/21	04.05.2023	03.05.2028
42	YERVOY	L01FX04	ipilimumab	BIH-H-9786557-0	BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY, Sjedinjene Američke Države	Koncentrat za otopinu za infuziju	5 mg/1 mL	1 staklena bočica sa 10 mL koncentrata za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-10839/21	03.05.2023	02.05.2028
43	OXALIPLATINUM ACCORD	L01XA03	oksaliplatin	BIH-H-6646912-0	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	5 mg/1 mL	1 staklena bočica od 20 mL, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4495/20	17.05.2023	16.05.2028
44	OXALIPLATINUM ACCORD	L01XA03	oksaliplatin	BIH-H-6325325-5	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	5 mg/1 mL	1 staklena bočica od 10 mL, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4496/20	17.05.2023	16.05.2028
45	RESPULEX	R03AL02	ipratropijum bromid, salbutamol	BIH-H-6989362-4	CIPLA EUROPE, Belgija	rastvor za raspršivanje	0,5 mg/1 ampula + 2,5 mg/1 ampula	60 ampula po 2,5 mL rastvora za raspršivanje (12 kesica po 5 ampula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6312/22	12.05.2023	11.05.2028
46	AEROGAL	R06AX27	desloratadin	BIH-H-5628526-9	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	sirup	0,5 mg/1 mL	1 staklena boca sa 60 mL sirupa, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-530/22	04.05.2023	03.05.2028
47	SITABEL MET	A10BD07	metformin, sitagliptin	BIH-H-7217031-7	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta + 850 mg/1 tableta	56 filmom obloženih tableta (8 PVC/PE/PV DC/Al blistera po 7 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7891/21	06.06.2023	05.06.2028
48	SITABEL MET	A10BD07	metformin, sitagliptin	BIH-H-4494449-6	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta + 1000 mg/1 tableta	56 filmom obloženih tableta (8 PVC/PE/PV DC/Al blistera po 7 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7892/21	06.06.2023	05.06.2028
49	SITABEL	A10BH01	sitagliptin	BIH-H-0935983-4	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PE/PV DC/Al blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7893/21	06.06.2023	05.06.2028
50	SITABEL	A10BH01	sitagliptin	BIH-H-7899120-1	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PE/PV DC/Al blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7894/21	06.06.2023	05.06.2028
51	KERENDIA	C03DA05	finerenone	BIH-H-2071396-5	BAYER AKTIENGESELLSCHAFT,	filmom obložena	10 mg/1 tableta	28 filmom obloženih	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-3475/22	09.06.2023	08.06.2028

					Njemačka	tableta		tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera sa 14 tableta), u kutiji				
52	KERENDIA	C03DA05	finerenone	BIH-H-2496834-7	BAYER AKTIENGESELLSCHAFT, Njemačka	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera sa 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-3476/22	09.06.2023	08.06.2028
53	AMLO-PRESSIN	C09BB04	amlodipin, perindopril	BIH-H-1398294-2	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	4 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta	30 tableta (3 hladnoformirajuća Al/Al blistera sa 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-308/23	09.06.2023	08.06.2028
54	AMLO-PRESSIN	C09BB04	amlodipin, perindopril	BIH-H-5124611-2	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	4 mg/1 tableta+ 10 mg/1 tableta	30 tableta (3 hladnoformirajuća Al/Al blistera sa 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-309/23	09.06.2023	08.06.2028
55	AMLO-PRESSIN	C09BB04	amlodipin, perindopril	BIH-H-0232948-8	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	8 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta	30 tableta (3 hladnoformirajuća Al/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-310/23	09.06.2023	08.06.2028
56	AMLO-PRESSIN	C09BB04	amlodipin, perindopril	BIH-H-0145278-6	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	8 mg/1 tableta+ 10 mg/1 tableta	30 tableta (3 hladnoformirajuća Al/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-311/23	09.06.2023	08.06.2028
57	STARTINA	C10BX05	acetilsalicilna kiselina, rosuvastatin	BIH-H-0012570-3	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina	kapsula, tvrda	5 mg/1 kapsula+ 100 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PA-ALU-PVC/ALU blistera sa po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6651/21	02.06.2023	01.06.2028
58	STARTINA	C10BX05	acetilsalicilna kiselina, rosuvastatin	BIH-H-7696163-9	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina	kapsula, tvrda	10 mg/1 kapsula+ 100 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PA-ALU-PVC/ALU blistera sa po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6652/21	02.06.2023	01.06.2028
59	STARTINA	C10BX05	acetilsalicilna kiselina, rosuvastatin	BIH-H-0876389-8	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina	kapsula, tvrda	20 mg/1 kapsula+ 100 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PA-ALU-PVC/ALU blistera sa po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6653/21	02.06.2023	01.06.2028
60	PDSOLONE 40 mg	H02AB04	metilprednizolon	BIH-H-7215480-7	SWISS PARENTERALS LIMITED., Indija	prašak za rastvor za injekciju	40 mg/1 bočica	1 staklena bočica sa praškom za rastvor za injekciju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-9036/22	05.06.2023	04.06.2028
61	ROMEZON DR	H02AB07	prednizon	BIH-H-1368116-8	ILKO ILAC SANAYI VE TICARET A.S., Turska	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PA-Al-PVC-Alu blistera sa 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6095/21	14.06.2023	13.06.2028
62	ROMEZON DR	H02AB07	prednizon	BIH-H-6524366-1	ILKO ILAC SANAYI VE TICARET A.S., Turska	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	2 mg/1 tableta	30 tableta (3 PA-Al-PVC-Alu blistera sa 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6096/21	14.06.2023	13.06.2028
63	ROMEZON DR	H02AB07	prednizon	BIH-H-4566602-9	ILKO ILAC SANAYI VE TICARET A.S., Turska	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	1 mg/1 tableta	30 tableta (3 PA-Al-PVC-Alu blistera sa 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6097/21	14.06.2023	13.06.2028
64	GEMCITABINE VENUS	L01BC05	gemcitabin	BIH-H-8709108-5	VENUS PHARMA GmbH, Njemačka	prašak za rastvor za infuziju	200 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4396/21	05.06.2023	04.06.2028
65	GEMCITABINE	L01BC05	gemcitabin	BIH-H-2964595-2	VENUS PHARMA GmbH, Njemačka	prašak za rastvor za infuziju	1000 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi	04-07.3-1-4397/21	05.06.2023	04.06.2028

	VENUS				Njemačka	infuziju		rastvor za infuziju, u kutiji	sekundarnog ili tercijarnog nivoa			
66	SCSEMBLIX	L01EA06	asciminib	BIH-H-5542127-4	NOVARTIS PHARMA Services AG, Švajcarska	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PCTFE/PVC/Alu blistera po 10 tableta) u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9979/22	06.06.2023	05.06.2028
67	SCSEMBLIX	L01EA06	asciminib	BIH-H-9883710-2	NOVARTIS PHARMA Services AG, Švajcarska	filmom obložena tableta	40 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PCTFE/PVC/Alu blistera po 10 tableta) u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9980/22	06.06.2023	05.06.2028
68	CISPLA-TINUM ACCORD	L01XA01	cisplatin	BIH-H-3137928-8	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	1 mg/1 mL	Bočica staklena; 1 x 10 ml u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-3879/21	30.06.2023	29.06.2028
69	CISPLA-TINUM ACCORD	L01XA01	cisplatin	BIH-H-2749665-0	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	1 mg/1 mL	Bočica staklena; 1 x 50 mL, u kutiji 50mg cisplatina	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-3880/21	30.06.2023	29.06.2028
70	NUBEQA	L02BB06	darolutamid	BIH-H-4814044-7	BAYER AKTIEN-GESELLSCHAFT, Njemačka	filmom obložena tableta	300 mg/1 tableta	112 filmom obloženih tableta (7 PVC/Al blistera sa po 16 tableta), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-12493/21	12.06.2023	11.06.2028
71	HUKYN-DRA	L04AB04	adalimumab	BIH-H-4949641-8	STADA Arzneimittel AG, Njemačka	rastvor za injekciju u napunjenom špricu	80 mg/0.8 mL	1 špic (staklo tip I) sa 0,8 mL rastvora za injekciju u blisteru sa alkoholnim tpuferom, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9410/22	05.06.2023	04.06.2028
72	HUKYN-DRA	L04AB04	adalimumab	BIH-H-2020800-4	STADA Arzneimittel AG, Njemačka	rastvor za injekciju u napunjenom špricu	40 mg/0.4 mL	2 napunjena injekciona šprica sa po 0,4 mL rastvora za injekciju u blisteru sa 2 alkoholna tpufera, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9409/22	05.06.2023	04.06.2028
73	HUKYN-DRA	L04AB04	adalimumab	BIH-H-7743502-2	STADA Arzneimittel AG, Njemačka	rastvor za injekciju u napunjenom penu	40 mg/0.4 mg	2 napunjena injekciona pena sa po 0,4 mL rastvora za injekciju u blisteru sa 2 alkoholna tpufera, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9408/22	05.06.2023	04.06.2028
74	COSEN-TYX	L04AC10	sekinumab	BIH-H-5596572-4	NOVARTIS PHARMA Services AG, Švajcarska	rastvor za injekciju u šprici	75 mg/0.5 mL	1 napunjena šprica sa 0,5 ml rastvora za injekciju, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-8290/22	02.06.2023	01.06.2028
75	PARACE-TAMOL GALENIKA	N02BE01	PARACE-TAMOL	BIH-H-1517358-2	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	sirup	120 mg/5 mL	boca od 125 ml sa 100 ml sirupa i kašikom za doziranje, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-1-1045/22	06.06.2023	05.06.2028
76	GRIPPO-STAD COMPLEX	R01BA52	acetilsalicilna kiselina, pseudoeferin	BIH-H-5640771-0	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, Bosna	granule za oralnu suspenziju	30 mg/1 kesica+ 500 mg/1 kesica	10 kesica, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-1-7979/21	08.06.2023	07.06.2028

77	DEFERINOL	R01BA52	ibuprofen, pseudoeufedrin	BIH-H- 0136678-9	Hercegovina GALENKA a.d. Beograd, Srbija	sirup	100 mg/5 mL+ 30 mg/5 mL	1 staklena boca sa 100 ml sirupa, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-1- 548/22	29.06.2023	28.06.2028
78	SPAL- MOTIL	R03CC02	salbutamol	BIH-H- 2219987-7	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	oralni rastvor	2 mg/5 mL	1 staklena boca sa 200 ml oralnog rastvora i kašikom za doziranje od 5ml, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 1016/22	02.06.2023	01.06.2028
79	GALITIFEN	R06AX17	ketotifen	BIH-H- 0368421-9	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	sirup	1 mg/5 mL	100 ml sirupa u staklenoj bočici i kašika za doziranje od 5 ml, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 1554/22	02.06.2023	01.06.2028
80	Sodium Iodide (I- 131) Capsules T	V10XA01	natrijum jodid (131 I)	BIH-H- 0531289-1	CURIUM NETHERLANDS B.V., Nizozemska	kapsula, tvrda-		1 kapsula u 1 PETP bočici, u olovnom štitu	ZU - Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1- 3056/21	30.06.2023	29.06.2028

Ukupan broj lijekova kojima je izdata dozvola za stavljanje lijekova u promet u Bosni i Hercegovini od 01. travnja do 30. lipnja 2023. godine je 80.

Broj 10-02.3-5269/23
30. kolovoza 2023. godine

Ravnatelj
Prim. mr. ph. **Nataša Grubiša**, v. r.

Na osnovu člana 77. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine objavljuje

СПИСАК ЛИЈЕКОВА КОЈИМА СУ ИЗДАТЕ ДОЗВОЛЕ ЗА СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ НА ТРЖИШТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

У периоду од 01. априла до 30. јуна 2023. године издате су Дозволе за упис у Регистар слједећих лијекова:

R. br.	Naziv lijeka	ATC	INN	JIDL	Proizvođač	Oblik	Jačina	Pakovanje	Način izdavanja	Broj dozvole	Datum rješenja	Važi do
1	ARIXTRA	B01AX05	fondaparinux	BIH-H- 3075341-0	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	7,5 mg/0,6 mL	10 napunjenih šprica po 0,6 ml rastvora za injekciju, u kutiji	ZU/Rp - Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 9001/22	12.04.2023	11.04.2028
2	ARIXTRA	B01AX05	fondaparinux	BIH-H- 4086103-7	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	10 mg/0,8 mL	10 napunjenih šprica po 0,8 ml rastvora za injekciju, u kutiji	ZU/Rp - Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 9002/22	12.04.2023	11.04.2028
3	TORVA- CARD NEO	C10AA05	atorvastatin	BIH-H- 2940152-9	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	10 mg/1 tableta	30 film tableta (2 OPA/Al/PVC /Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 437/21	03.04.2023	02.04.2028
4	TORVA- CARD NEO	C10AA05	atorvastatin	BIH-H- 0758849-8	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	20 mg/1 tableta	30 film tableta (2 OPA/Al/PVC /Al blistera po 15 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 438/21	03.04.2023	02.04.2028
5	TORVA- CARD NEO	C10AA05	atorvastatin	BIH-H- 0230150-6	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	40 mg/1 tableta	30 film tableta (3 OPA/Al/PVC /Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 439/21	03.04.2023	02.04.2028
6	ZEVEVIN	G04BD08	solifenacin	BIH-H- 5912339-8	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	5 mg/1 tableta	30 film tableta (3 OPA/Al/PVC /Al blistera sa po 10 film tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 4985/21	04.04.2023	03.04.2028
7	ZEVEVIN	G04BD08	solifenacin	BIH-H- 1388222-1	ZENTIVA, k.s., Češka Republika	film tableta	10 mg/1 tableta	30 film tableta (3 OPA/Al/PVC	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 4986/21	04.04.2023	03.04.2028

								/Al blistera sa po 10 film tableta), u kutiji				
8	ALMIK	G04CA02	tamsulosin	BIH-H-4489489-7	SYNTHON B.V., Nizozemska	tableta sa produženim oslobađanjem	0,4 mg/1 tableta	30 tableta s produženim oslobađanjem, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-12991/21	07.04.2023	06.04.2028
9	CEFTA-ZIDIM APTA-PHARMA	J01DD02	CEFTA-ZIDIM	BIH-H-0892520-0	APTA MEDICA INTERNATIONAL d.o.o. , Slovenija	prašak za rastvor za injekciju ili infuziju	1164 mg/1 bočica	10 bočica (1 staklena bočica sa po 10 ml rastvora) u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-5264/20	28.04.2023	27.04.2028
10	PLANICID	J01XA02	teikoplanin	BIH-H-0307556-0	CENTURION ILAC SANAYI VE TIC. A.S., Turska	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	400 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za injekciju i 1 ampula sa 3 ml rastvarača (voda za injekcije), u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-3817/21	12.04.2023	11.04.2028
11	PLANICID	J01XA02	teikoplanin	BIH-H-4671342-2	CENTURION ILAC SANAYI VE TIC. A.S., Turska	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	200 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za injekciju i 1 ampula sa 3 ml rastvarača (voda za injekcije), u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-3819/21	12.04.2023	11.04.2028
12	VORAZYR	J02AC03	vorikonazol	BIH-H-3398018-0	VEM ILAC SANAYI VE TICARET ANONIM SIRKETI, Turska	prašak za rastvor za infuziju	200 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-2350/21	27.04.2023	26.04.2028
13	PIFELTRO	J05AG06	doravirin	BIH-H-3528990-1	MERCK SHARP & DOHME BV, Nizozemska	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta	1 bočica sa 30 tableta, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7138/22	27.04.2023	26.04.2028
14	DELSTRIGO	J05AR24	doravirin, lamivudin, tenofovir disoproksil	BIH-H-0807067-2	MERCK SHARP & DOHME BV, Nizozemska	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta+ 300 mg/1 tableta+ 245 mg/1 tableta	1 bočica sa 30 filmom obloženih tableta, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7139/22	27.04.2023	26.04.2028
15	ISOPRINO-SINE	J05AX05	inozin acedoben dimepranol	BIH-H-9816283-1	LUSOMEDICAMENTA-SOCIEDADE TECNICA FARMACEUTICA S.A., Portugal	sirup	50 mg/1 mL	150 ml sirupa u staklenoj boci i kašika za doziranje, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6801/21	04.04.2023	03.04.2028
16	ISOPRINO-SINE	J05AX05	inozin acedoben dimepranol	BIH-H-0788195-8	LUSOMEDICAMENTA-SOCIEDADE TECNICA FARMACEUTICA S.A., Portugal	tableta	500 mg/1 tableta	50 tableta (5 PVC/PVdC/Al blistera sa po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6803/21	04.04.2023	03.04.2028
17	GARDASIL9	J07BM03	papilomavirus (humani tipovi 6,11,16,18,31,33,45,52,58)	BIH-H-8057372-8	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju u napunjenoj šprici	30 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 60 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	10 napunjenih šprica sa po 1 dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju, bez igala; u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-839/23	27.04.2023	26.04.2028
18	GARDASIL9	J07BM03	papilomavirus (humani tipovi 6,11,16,18,31,33,45,52,58)	BIH-H-0950804-5	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju u napunjenoj šprici	30 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 60 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	10 napunjenih šprica sa po 1 dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju i 20 igala, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-840/23	27.04.2023	26.04.2028
19	GARDASIL9	J07BM03	papilomavirus (humani tipovi	BIH-H-9261928-4	MERCK SHARP &DOHME BV,	suspenzija za injekciju u	30 µg/0.5 mL+ 40	1 napunjena šprica sa 1	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi	04-07.3-1-841/23	27.04.2023	26.04.2028

			6,11,16,18,31,33,4 5,52,58)		Nizozemska	napunjenoj šprici	µg/0.5 mL+ 60 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	dozom od 0,5 mL suspenzije za injekciju i 2 igle, u kutiji	sekundarnog ili tercijarnog nivoa			
20	NITINAB	L01EA03	nilotinib	BIH-H- 4609499-1	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	kapsula, tvrda	150 mg/1 kapsula	112 kapsula, tvrdih (8 PE- Al/Al blistera po 14 kapsula), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 6318/21	03.04.2023	02.04.2028
21	NITINAB	L01EA03	nilotinib	BIH-H- 0124512-0	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	kapsula, tvrda	200 mg/1 kapsula	112 kapsula, tvrdih (8 PE- Al/Al blistera po 14 kapsula), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 6319/21	03.04.2023	02.04.2028
22	NERIDE	L02BX03	abirateron	BIH-H- 7834621-2	SYNTHON B.V., Nizozemska	film tableta	500 mg/1 tableta	60 film tableta (6 PVC/PVDC blistera sa po 10 film tableta), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 10044/21	03.04.2023	02.04.2028
23	NERIDE	L02BX03	abirateron	BIH-H- 7420151-4	SYNTHON B.V., Nizozemska	tableta	250 mg/1 tableta	120 tableta u polietilenskoj (HDPE) bočici, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 10043/21	03.04.2023	02.04.2028
24	LENALIDO- MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H- 8865886-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	5 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC /Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 4242/21	10.04.2023	09.04.2028
25	LENALIDO- MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H- 8639743-8	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	10 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC /Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 4243/21	10.04.2023	09.04.2028
26	LENALIDO- MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H- 2767321-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	15 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC /Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 4244/21	10.04.2023	09.04.2028
27	LENALIDO- MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H- 6003870-8	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	25 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC /Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 4245/21	10.04.2023	09.04.2028
28	LENALIDO- MID ALKALOID	L04AX04	lenalidomid	BIH-H- 3637227-1	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	2,5 mg/1 kapsula	21 kapsula, tvrda (3 OPA/Al/PVC /Al blistera sa po 7 kapsula); u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1- 10071/22	10.04.2023	09.04.2028
29	ZEOKS	V03AC03	deferasiroks	BIH-H- 3414139-2	SYNTHON B.V., Nizozemska, ITEST plus s.r.o Bílá Vchýnice 10 533 16 Vápno u Přelouče Česka Republika, Česka Republika	film tableta	90 mg/1 tableta	30 fim tableta (1 PVC/PVDC/ Al blister od 30 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 1847/21	27.04.2023	26.04.2028
30	ZEOKS	V03AC03	deferasiroks	BIH-H- 8181249-7	SYNTHON B.V., Nizozemska	film tableta	180 mg/1 tableta	30 fim tableta (1 PVC/PVDC/ Al blister od 30 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1- 1848/21	27.04.2023	26.04.2028

								Al blister po 30 tableta) u kutiji				
31	ZEOKS	V03AC03	deferasiroks	BIH-H-9321979-7	SYNTHON B.V., Nizozemska	film tableta	360 mg/1 tableta	30 film tableta (1 PVC/PVDC/Al blister po 30 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-1849/21	27.04.2023	26.04.2028
32	TRULICITY	A10BJ05	dulaglutid	BIH-H-5640658-6	ELI LILLY Export S.A., Švajcarska	otopina za injekciju	3 mg/0.5 mL	4 napunjene staklene brizgalice sa 0,5 ml otopine za injekciju, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-2014/22	22.05.2023	21.05.2028
33	TRULICITY	A10BJ05	dulaglutid	BIH-H-7400794-7	ELI LILLY Export S.A., Švajcarska	otopina za injekciju	4,5 mg/0.5 mL	4 napunjene staklene brizgalice sa 0,5 ml otopine za injekciju, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-2015/22	22.05.2023	21.05.2028
34	CEFUROKSIM APTA-PHARMA	J01DC02	cefuroksim	BIH-H-0192925-0	APTA MEDICA INTERNATIONAL d.o.o., Slovenija	prašak za rastvor za injekciju ili infuziju	1500 mg/1 bočica	10 staklenih bočica sa praškom za rastvor za injekciju ili infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-1410/21	12.05.2023	11.05.2028
35	CEFUROKSIM APTA-PHARMA	J01DC02	cefuroksim	BIH-H-0376274-5	APTA MEDICA INTERNATIONAL d.o.o., Slovenija	prašak za rastvor za injekciju ili infuziju	750 mg/1 bočica	10 staklenih bočica sa praškom za rastvor za injekciju ili infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-1411/21	12.05.2023	11.05.2028
36	ISOPRINSINE	J05AX05	inozin acedoben dimepranol	BIH-H-2476896-2	LUSOMEDICAMENTA-SOCIEDADE TECNICA FARMACEUTICA S.A., Portugal	prašak za oralni rastvor	1000 mg/1 kesica	24 kesice sa praškom za oralni rastvor, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6802/21	26.05.2023	25.05.2028
37	IRINOTECAN Accord	L01CE02	irinotekan	BIH-H-1859718-8	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	20 mg/1 mL	1 bočica sa 2 ml koncentrata za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4521/21	03.05.2023	02.05.2028
38	IRINOTECAN Accord	L01CE02	irinotekan	BIH-H-0464718-6	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	20 mg/1 mL	1 bočica sa 5 ml koncentrata za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4522/21	03.05.2023	02.05.2028
39	OPDIVO	L01FF01	nivolumab	BIH-H-2883479-6	BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY, Sjedinjene Američke Države	Koncentrat za otopinu za infuziju	10 mg/1 mL	1 bočica sa 4 ml koncentrata za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-9726/21	04.05.2023	03.05.2028
40	OPDIVO	L01FF01	nivolumab	BIH-H-1727014-1	BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY, Sjedinjene Američke Države	Koncentrat za otopinu za infuziju	10 mg/1 mL	1 bočica sa 10 ml koncentrata za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-9727/21	04.05.2023	03.05.2028
41	OPDIVO	L01FF01	nivolumab	BIH-H-0113669-4	BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY, Sjedinjene Američke Države	Koncentrat za otopinu za infuziju	10 mg/1 mL	1 bočica sa 24 ml koncentrata za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-9728/21	04.05.2023	03.05.2028
42	YERVOY	L01FX04	ipilimumab	BIH-H-9786557-0	BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY, Sjedinjene Američke Države	Koncentrat za otopinu za infuziju	5 mg/1 mL	1 staklena bočica sa 10 ml koncentrata za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-10839/21	03.05.2023	02.05.2028
43	OXALIPLATINUM ACCORD	L01XA03	oksaliplatin	BIH-H-6646912-0	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	5 mg/1 mL	1 staklena bočica od 20 ml, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4495/20	17.05.2023	16.05.2028
44	OXALIPLA-	L01XA03	oksaliplatin	BIH-H-	ACCORD	koncentrat za	5 mg/1 mL	1 staklena	ZU – Lijek se primjenjuje u	04-07.3-1-	17.05.2023	16.05.2028

	TINUM ACCORD			6325325-5	HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	rastvor za infuziju		bočica od 10 ml ,u kutiji	zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	4496/20		
45	RESPULEX	R03AL02	ipratropijum bromid, salbutamol	BIH-H-6989362-4	CIPLA EUROPE, Belgija	rastvor za raspršivanje	0,5 mg/1 ampula+ 2,5 mg/1 ampula	60 ampula po 2,5 ml rastvora za raspršivanje (12 kesica po 5 ampula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6312/22	12.05.2023	11.05.2028
46	AEROGAL	R06AX27	desloratadin	BIH-H-5628526-9	GALENICA a.d. Beograd, Srbija	sirup	0,5 mg/1 mL	1 staklena boca sa 60 ml sirupa, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-530/22	04.05.2023	03.05.2028
47	SITABEL MET	A10BD07	metformin, sitagliptin	BIH-H-7217031-7	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta	56 filmom obloženih tableta (8 PVC/PE/PVDC/Al blistera po 7 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7891/21	06.06.2023	05.06.2028
48	SITABEL MET	A10BD07	metformin, sitagliptin	BIH-H-4494449-6	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta	56 filmom obloženih tableta (8 PVC/PE/PVDC/Al blistera po 7 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7892/21	06.06.2023	05.06.2028
49	SITABEL	A10BH01	sitagliptin	BIH-H-0935983-4	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PE/PVDC/Al blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7893/21	06.06.2023	05.06.2028
50	SITABEL	A10BH01	sitagliptin	BIH-H-7899120-1	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PE/PVDC/Al blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-7894/21	06.06.2023	05.06.2028
51	KERENDIA	C03DA05	finerenone	BIH-H-2071396-5	BAYER AKTIEN-GESELLSCHAFT, Njemačka	filmom obložena tableta	10 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera sa 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-3475/22	09.06.2023	08.06.2028
52	KERENDIA	C03DA05	finerenone	BIH-H-2496834-7	BAYER AKTIEN-GESELLSCHAFT, Njemačka	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera sa 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-3476/22	09.06.2023	08.06.2028
53	AMLO-PRESSIN	C09BB04	amlodipin, perindopril	BIH-H-1398294-2	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	4 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta	30 tableta (3 hladnoformirajuća Al/Al blistera sa 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-308/23	09.06.2023	08.06.2028
54	AMLO-PRESSIN	C09BB04	amlodipin, perindopril	BIH-H-5124611-2	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	4 mg/1 tableta+ 10 mg/1 tableta	30 tableta (3 hladnoformirajuća Al/Al blistera sa 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-309/23	09.06.2023	08.06.2028
55	AMLO-PRESSIN	C09BB04	amlodipin, perindopril	BIH-H-0232948-8	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	8 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta	30 tableta (3 hladnoformirajuća Al/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-310/23	09.06.2023	08.06.2028
56	AMLO-PRESSIN	C09BB04	amlodipin, perindopril	BIH-H-0145278-6	BOSNALIJEK d.d. Bosna i Hercegovina	tableta	8 mg/1 tableta+ 10 mg/1 tableta	30 tableta (3 hladnoformirajuća Al/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-311/23	09.06.2023	08.06.2028
57	STARTINA	C10BX05	acetilsalicilna	BIH-H-	HEMOFARM	kapsula, tvrda	5 mg/1	30 kapsula,	Rp - Lijek se izdaje uz	04-07.3-1-	02.06.2023	01.06.2028

			kiselina, rosvastatin	0012570-3	proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina		kapsula+ 100 mg/1 kapsula	tvrdih (3 PA-ALU-PVC/ALU blistera sa po 10 kapsula), u kutiji	ljekarski recept	6651/21		
58	STARTINA	C10BX05	acetilsalicilna kiselina, rosvastatin	BIH-H-7696163-9	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina	kapsula, tvrda	10 mg/1 kapsula+ 100 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PA-ALU-PVC/ALU blistera sa po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6652/21	02.06.2023	01.06.2028
59	STARTINA	C10BX05	acetilsalicilna kiselina, rosvastatin	BIH-H-0876389-8	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina	kapsula, tvrda	20 mg/1 kapsula+ 100 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PA-ALU-PVC/ALU blistera sa po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6653/21	02.06.2023	01.06.2028
60	PDSOLONE 40 mg	H02AB04	metilprednizolon	BIH-H-7215480-7	SWISS PARENTERALS LIMITED., Indija	prašak za rastvor za injekciju	40 mg/1 bočica	1 staklena bočica sa praškom za rastvor za injekciju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-9036/22	05.06.2023	04.06.2028
61	ROMEZON DR	H02AB07	prednizon	BIH-H-1368116-8	ILKO ILAC SANAYI VE TICARET A.S., Turska	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PA-Al-PVC-Alu blistera sa 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6095/21	14.06.2023	13.06.2028
62	ROMEZON DR	H02AB07	prednizon	BIH-H-6524366-1	ILKO ILAC SANAYI VE TICARET A.S., Turska	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	2 mg/1 tableta	30 tableta (3 PA-Al-PVC-Alu blistera sa 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6096/21	14.06.2023	13.06.2028
63	ROMEZON DR	H02AB07	prednizon	BIH-H-4566602-9	ILKO ILAC SANAYI VE TICARET A.S., Turska	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	1 mg/1 tableta	30 tableta (3 PA-Al-PVC-Alu blistera sa 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-6097/21	14.06.2023	13.06.2028
64	GEMCITABINE VENUS	L01BC05	gemcitabin	BIH-H-8709108-5	VENUS PHARMA GmbH, Njemačka	prašak za rastvor za infuziju	200 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4396/21	05.06.2023	04.06.2028
65	GEMCITABINE VENUS	L01BC05	gemcitabin	BIH-H-2964595-2	VENUS PHARMA GmbH, Njemačka	prašak za rastvor za infuziju	1000 mg/1 bočica	1 bočica sa praškom za rastvor za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-4397/21	05.06.2023	04.06.2028
66	SCSEMBLIX	L01EA06	asciminib	BIH-H-5542127-4	NOVARTIS PHARMA Services AG, Švajcarska	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PCTFE/PVC/Alu blistera po 10 tableta) u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9979/22	06.06.2023	05.06.2028
67	SCSEMBLIX	L01EA06	asciminib	BIH-H-9883710-2	NOVARTIS PHARMA Services AG, Švajcarska	filmom obložena tableta	40 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PCTFE/PVC/Alu blistera po 10 tableta) u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9980/22	06.06.2023	05.06.2028
68	CISPLATINUM ACCORD	L01XA01	cisplatin	BIH-H-3137928-8	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	1 mg/1 mL	Bočica staklena; 1 x 10 ml u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-3879/21	30.06.2023	29.06.2028
69	CISPLATINUM ACCORD	L01XA01	cisplatin	BIH-H-2749665-0	ACCORD HEALTHCARE POLSKA Sp.z.o.o., Poljska	koncentrat za rastvor za infuziju	1 mg/1 mL	Bočica staklena; 1 x 50 ml, u kutiji 50mg cisplatina	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-3880/21	30.06.2023	29.06.2028
70	NUBEQA	L02BB06	darolutamid	BIH-H-4814044-7	BAYER AKTIENGESELLSCHAFT, Njemačka	filmom obložena tableta	300 mg/1 tableta	112 filmom obloženih tableta (7 PVC/Al blistera sa po 16 tableta), u	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog	04-07.3-1-12493/21	12.06.2023	11.06.2028

71	HUKYN-DRA	L04AB04	adalimumab	BIH-H-4949641-8	STADA Arzneimittel AG, Njemačka	rastvor za injekciju u napunjenom špricu	80 mg/0.8 mL	1 špric (staklo tip I) sa 0,8 mL rastvora za injekciju u blisteru sa alkoholnim tupferom, u kutiji	liječenje ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9410/22	05.06.2023	04.06.2028
72	HUKYN-DRA	L04AB04	adalimumab	BIH-H-2020800-4	STADA Arzneimittel AG, Njemačka	rastvor za injekciju u napunjenom špricu	40 mg/0.4 mL	2 napunjena injekciona šprica sa po 0,4 mL rastvora za injekciju u blisteru sa 2 alkoholna tupfera, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9409/22	05.06.2023	04.06.2028
73	HUKYN-DRA	L04AB04	adalimumab	BIH-H-7743502-2	STADA Arzneimittel AG, Njemačka	rastvor za injekciju u napunjenom penu	40 mg/0.4 mg	2 napunjena injekciona pena sa po 0,4 mL rastvora za injekciju u blisteru sa 2 alkoholna tupfera, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-9408/22	05.06.2023	04.06.2028
74	COSEN-TYX	L04AC10	sekuinimab	BIH-H-5596572-4	NOVARTIS PHARMA Services AG, Švajcarska	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	75 mg/0.5 mL	1 napunjena šprica sa 0,5 mL rastvora za injekciju, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-1-8290/22	02.06.2023	01.06.2028
75	PARACE-TAMOL GALENIKA	N02BE01	PARACE-TAMOL	BIH-H-1517358-2	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	sirup	120 mg/5 mL	boca od 125 mL sa 100 mL sirupa i kašikom za doziranje, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-1-1045/22	06.06.2023	05.06.2028
76	GRIPPO-STAD COMPLEX	R01BA52	acetilsalicilna kiselina, pseudoefedrin	BIH-H-5640771-0	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina	granule za oralnu suspenziju	30 mg/1 kesica+ 500 mg/1 kesica	10 kesica, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-1-7979/21	08.06.2023	07.06.2028
77	DEFERINOL	R01BA52	ibuprofen, pseudoefedrin	BIH-H-0136678-9	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	sirup	100 mg/5 mL+ 30 mg/5 mL	1 staklena boca sa 100 mL sirupa, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-1-548/22	29.06.2023	28.06.2028
78	SPAL-MOTIL	R03CC02	salbutamol	BIH-H-2219987-7	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	oralni rastvor	2 mg/5 mL	1 staklena boca sa 200 mL oralnog rastvora i kašikom za doziranje od 5 mL, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-1016/22	02.06.2023	01.06.2028
79	GALITIFEN	R06AX17	ketotifen	BIH-H-0368421-9	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	sirup	1 mg/5 mL	100 mL sirupa u staklenoj bočici i kašika za doziranje od 5 mL, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-1-1554/22	02.06.2023	01.06.2028
80	Sodium Iodide (I-131) Capsules T	V10XA01	natrijum jodid (131I)	BIH-H-0531289-1	CURIUM NETHERLANDS B.V., Nizozemska	kapsula, tvrda-		1 kapsula u 1 PETP bočici, u olovnom štitu	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-1-3056/21	30.06.2023	29.06.2028

Укупан број лијекова којима је издата дозвола за стављање лијека у промет у Босни и Херцеговини од 01. априла до 30. јуна 2023. године је 80.

Број 10-02.3-5269/23
30. августа 2023. године

Директор
Прим. мр фарм. **Наташа Грубиша**, с. р.

838

Na osnovu člana 77. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine objavljuje

SPISAK
LIJEKOVA KOJIMA JE IZDATA DOZVOLA (U OBNOVLJENOM POSTUPKU) ZA STAVLJANJE U PROMET NA
TRŽIŠTE BOSNE I HERCEGOVINE

U periodu od 01. aprila do 30. juna 2023. godine izdate su Dozvole za obnovu dozvole u Registru sljedećih lijekova

Rb	Naziv lijeka	ATC	INN	JIDL	Proizvođač	Oblik	Jačina	Pakovanje	Način izdavanja	Broj dozvole	Datum rješenja	Važi do
1	ESSO	A02BC05	esomeprazol	BIH-H-6874776-5	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	gastrorezi-stentna kapsula, tvrda	20 mg/1 kapsula	14 gastrorezi-stentnih kapsula, tvrdih (2 Al/Al blistera sa 7 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10023/21	12.04.2023	11.04.2028
2	ESSO	A02BC05	esomeprazol	BIH-H-6071943-8	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	gastrorezi-stentna kapsula, tvrda	20 mg/1 kapsula	28 gastrorezi-stentnih kapsula, tvrdih (4 Al/Al blistera po 7 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10024/21	12.04.2023	11.04.2028
3	ESSO	A02BC05	esomeprazol	BIH-H-9780465-6	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	gastrorezi-stentna kapsula, tvrda	40 mg/1 kapsula	14 gastrorezi-stentnih kapsula, tvrdih (2 Al/Al blistera po 7 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10025/21	12.04.2023	11.04.2028
4	ESSO	A02BC05	esomeprazol	BIH-H-1763537-2	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	gastrorezi-stentna kapsula, tvrda	40 mg/1 kapsula	28 gastrorezi-stentnih kapsula, tvrdih (4 Al/Al blistera po 7 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10026/21	12.04.2023	11.04.2028
5	SULFA-SALAZIN KRKA EN	A07EC01	sulfasalazin	BIH-H-4517910-9	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	gastrorezi-stentna tableta	500 mg/1 tableta	50 gastrorezi-stentnih tableta (5 PVC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-100405/21	11.04.2023	10.04.2028
6	NOVO-RAPID FLEXPEN	A10AB05	insulin aspart	BIH-H-1454508-8	NOVO NORDISK A/S, Danska	rastvor za injekciju u napunjenom peni	100 i.j./1 mL	5 napunjenih penova po 3 ml rastvora za injekciju, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-3733/22	24.04.2023	23.04.2028
7	NOVOMIX 30 FLEXPEN	A10AD05	insulin aspart	BIH-H-1570050-1	NOVO NORDISK A/S, Danska	suspenzija za injekciju u napunjenom peni	100 i.j./1 mL	5 napunjenih penova po 3 ml suspenzije, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12322/21	18.04.2023	17.04.2028
8	SIOFOR 1000	A10BA02	metformin	BIH-H-9906936-6	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	film tableta	1000 mg/1 tableta	60 film tableta (4 PVC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10682/21	21.04.2023	09.07.2028
9	SIOFOR 1000	A10BA02	metformin	BIH-H-5316119-2	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	film tableta	1000 mg/1 tableta	30 film tableta (2 PVC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10683/21	21.04.2023	09.07.2028
10	PLAVIX	B01AC04	klopidogrel	BIH-H-6001269-6	SANOFI-AVENTIS Groupe, Francuska	film tableta	75 mg/1 tableta	28 film tableta (2 Al/Al blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10696/21	25.04.2023	24.04.2028
11	PROPAPENON ALKALOID	C01BC03	propafenon	BIH-H-9660786-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	150 mg/1 tableta	40 film tableta (4 PVC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12002/21	12.04.2023	11.04.2028
12	TONO-CARDIN	C02CA04	doksazosin	BIH-H-9689169-8	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	2 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12740/21	25.04.2023	24.04.2028

13	TONO-CARDIN	C02CA04	doksazosin	BIH-H-5222532-7	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	4 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/PVDC//Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12741/21	25.04.2023	24.04.2028
14	RELIKA	C09AA04	perindopril	BIH-H-3377496-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	2 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC//Al blistera po 10 tableta; blisteri u kesici), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11713/21	13.04.2023	12.04.2028
15	RELIKA	C09AA04	perindopril	BIH-H-3578746-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	4 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC//Al blistera po 10 tableta; blisteri u kesici), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11714/21	13.04.2023	12.04.2028
16	RELIKA	C09AA04	perindopril	BIH-H-9251542-2	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	8 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC//Al blistera po 10 tableta; blisteri u kesici), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11715/21	13.04.2023	12.04.2028
17	VALSA-COMBI	C09DA03	hidrohlorotiazid, valsartan	BIH-H-8077256-4	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	320 mg/1 tableta+ 12.5 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PE/PVDC/Al - blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10401/21	13.04.2023	12.04.2028
18	VALSA-COMBI	C09DA03	hidrohlorotiazid, valsartan	BIH-H-6761229-7	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	320 mg/1 tableta+ 25 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PE/PVDC/Al - blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10402/21	13.04.2023	12.04.2028
19	ATORIS	C10AA05	atorvastatin	BIH-H-4725099-5	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	film tableta	40 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 OPA/Al/PVC//Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-1684/22	13.04.2023	12.04.2028
20	ATORIS	C10AA05	atorvastatin	BIH-H-1231423-1	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	film tableta	30 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 OPA/Al/PVC//Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11028/21	13.04.2023	12.04.2028
21	BELO-DERM	D07AC01	betametazon	BIH-H-0089790-5	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	mast	0.5 mg/1 g	alumiinjska tuba sa 15 g masti, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-160/22	28.04.2023	27.04.2028
22	BELO-DERM	D07AC01	betametazon	BIH-H-9866656-2	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	krema	0.5 mg/1 g	alumiinjska tuba sa 30 g kreme, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-159/22	27.04.2023	26.04.2028
23	BELO-DERM	D07AC01	betametazon	BIH-H-6585378-8	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	krema	0.5 mg/1 g	alumiinjska tuba sa 15 g kreme, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-158/22	27.04.2023	26.04.2028
24	BELO-DERM	D07AC01	betametazon	BIH-H-8777290-9	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	mast	0.5 mg/1 g	alumiinjska tuba sa 30 g masti, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-161/22	28.04.2023	27.04.2028
25	BAZE-THAM	G04CA02	tamsulosin	BIH-H-0773864-6	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta s produženim oslobađanjem	0.4 mg/1 tableta	30 tableta sa produženim oslobađanjem (3 OPA/Al/PVC//Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12893/21	27.04.2023	26.04.2028
26	CIPRO-MED	J01MA02	ciprofloksacin	BIH-H-6928641-4	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	filmom obložena tableta	500 mg/1 tableta	10 filmom obloženih tableta (1 prozirni PVC/PVDC//	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12360/21	27.04.2023	26.04.2028

								Al blister) u kutiji				
27	GARDASIL	J07BM01	papilomavirus (humani tipovi 6, 11, 16, 18)	BIH-H-9096531-5	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju	20 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	1 bočica sa jednom dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-12872/21	18.04.2023	17.04.2028
28	GARDASIL	J07BM01	papilomavirus (humani tipovi 6, 11, 16, 18)	BIH-H-0002925-7	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju	20 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	10 bočica sa po 1 dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-12873/21	18.04.2023	17.04.2028
29	GARDASIL	J07BM01	papilomavirus (humani tipovi 6, 11, 16, 18)	BIH-H-1496110-0	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju u napunjenoj šprici	20 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	1 napunjena šprica sa 1 dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju i 2 igle, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-12874/21	18.04.2023	17.04.2028
30	GARDASIL	J07BM01	papilomavirus (humani tipovi 6, 11, 16, 18)	BIH-H-3889955-3	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju u napunjenoj šprici	20 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	10 napunjenih šprica sa po 1 dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju i 20 igala, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-12875/21	18.04.2023	17.04.2028
31	JEVTANA	L01CD04	kabazitaksel	BIH-H-9140078-3	SANOFI-AVENTIS Groupe, Francuska	koncentrat i rastvor za infuziju	60 mg/1.5 mL	1 staklena bočica sa 1,5 ml koncentrata za rastvor za infuziju i 1 staklena bočica sa 4,5 ml rastvarača, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-10543/21	18.04.2023	17.04.2028
32	TYVERB	L01EH01	lapatinib	BIH-H-5498011-9	NOVARTIS PHARMA Services AG, Švajcarska	filmom obložena tableta	250 mg/1 tableta	70 filmom obloženih tableta u HDPE bočici, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-10685/21	25.04.2023	24.04.2028
33	BON-NEDRA	M05BA06	ibandronska kiselina	BIH-H-7620572-0	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	filmom obložena tableta	150 mg/1 tableta	1 filmom obložena tableta (1 PVC/Aclar/PVDC//Al blister sa 1 tabletom), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12331/21	24.04.2023	23.04.2028
34	PARACE-TAMOL ZADA	N02BE01	PARACE-TAMOL	BIH-H-1449818-2	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	tableta	500 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/PVDC/Alu blistera po 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-10332/21	19.04.2023	18.04.2028
35	PARACE-TAMOL BOSNALJEK	N02BE01	PARACE-TAMOL	BIH-H-7297346-8	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	500 mg/1 tableta	10 tableta (1 PVC/Al blister sa 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11868/21	04.04.2023	03.04.2028
36	LYVAM	N03AX14	levetiracetam	BIH-H-0316433-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	250 mg/1 tableta	60 film tableta (6 Al/PVC blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11709/21	21.04.2023	20.04.2028
37	LYVAM	N03AX14	levetiracetam	BIH-H-5662640-2	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	500 mg/1 tableta	60 film tableta (6 Al/PVC blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11710/21	21.04.2023	20.04.2028
38	LYVAM	N03AX14	levetiracetam	BIH-H-0922131-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	750 mg/1 tableta	60 film tableta (6 Al/PVC blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11711/21	21.04.2023	20.04.2028
39	LYVAM	N03AX14	levetiracetam	BIH-H-1960860-7	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna	film tableta	1000 mg/1 tableta	60 film tableta (6 Al/PVC	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11712/21	21.04.2023	20.04.2028

					Makedonija			blistera po 10 tableta), u kutiji				
40	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H-9699534-8	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	20 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PVC/Al blistera po 10 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10667/21	18.04.2023	17.04.2028
41	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H-6467789-5	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	40 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrda (3 PVC/Al blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10668/21	18.04.2023	17.04.2028
42	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H-6092846-0	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	60 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrda (3 PVC/Al blistera po 10 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10669/21	18.04.2023	17.04.2028
43	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H-0301216-9	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	30 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PVC/Al blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10670/21	18.04.2023	17.04.2028
44	HELEX	N05BA12	alprazolam	BIH-H-6459807-0	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	tableta	0.25 mg/1 tableta	30 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11034/21	27.04.2023	26.04.2028
45	HELEX	N05BA12	alprazolam	BIH-H-4542492-9	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	tableta	0.5 mg/1 tableta	30 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11033/21	27.04.2023	26.04.2028
46	ZEPIRA	N06AB10	escitalopram	BIH-H-4639128-5	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	5 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Aclar-Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11246/21	28.04.2023	27.04.2028
47	ZEPIRA	N06AB10	escitalopram	BIH-H-0605521-0	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	10 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Aclar-Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11248/21	28.04.2023	27.04.2028
48	ZEPIRA	N06AB10	escitalopram	BIH-H-9748171-3	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	15 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Aclar-Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11247/21	28.04.2023	27.04.2028
49	ZEPIRA	N06AB10	escitalopram	BIH-H-2971260-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	20 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Aclar-Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11249/21	28.04.2023	27.04.2028
50	ZANFEXA	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-4602735-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	37.5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVDC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12604/21	03.04.2023	02.04.2028
51	ZANFEXA	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-0680650-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	50 mg/1 tableta	30 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12605/21	03.04.2023	02.04.2028
52	ZANFEXA	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-9612483-3	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	75 mg/1 tableta	30 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12606/21	03.04.2023	02.04.2028
53	OPERIL	R01AA05	oksimetazolin	BIH-H-7964891-3	LEK farmacevtska družba d.d., Slovenija	kapi za nos, otopina	0.5 mg/1 mL	1 plastična bočica (PE) s kapaljkom sa 10 ml kapi za nos, otopine, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-9514/21	18.04.2023	17.04.2028
54	OPERIL P	R01AA05	oksimetazolin	BIH-H-4498851-7	LEK farmacevtska družba d.d., Slovenija	kapi za nos, otopina	0.25 mg/1 mL	1 plastična bočica (PE) s kapaljkom sa 10 ml kapi za nos, otopine, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-9515/21	18.04.2023	17.04.2028

					Slovenija			kapaljkom sa 10 ml kapi za nos, otopine u kutiji				
55	FLIXO-NASE	R01AD08	flutikazon	BIH-H-0913831-4	GLAXOSMITHKLINE TRADING SERVICES LIMITED, Irska	sprej za nos, suspenzija	50 µg/1 doza	120 doza u bočici sa dozatorom i poklopcem, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11593/21	26.04.2023	25.04.2028
56	LETIZEN	R06AE07	cetirizin	BIH-H-7363643-0	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	10 mg/1 tableta	10 filmom obloženih tableta (1 Al/PVC blister) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11030/21	18.04.2023	17.04.2028
57	SURVAN-TA	R07AA	esencijalni fosfolipidi	BIH-H-9247111-7	ABBVIE INC., Sjedinjene Američke Države	suspenzija za endotraheopulmonalno ukapavanje	25 mg/1 mL	1 staklena bočica sa 4 mL suspenzije za endotraheopulmonalno ukapavanje zatvorena gumenim zapašaćem i Al-perlom, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-4259/21	05.04.2023	04.04.2028
58	SURVAN-TA	R07AA	esencijalni fosfolipidi	BIH-H-7950085-5	ABBVIE INC., Sjedinjene Američke Države	suspenzija za endotraheopulmonalno ukapavanje	25 mg/1 mL	1 staklena bočica sa 8 mL suspenzije za endotrahealno ukapavanje zatvorena gumenim zapašaćem i Al - perlom, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-4260/21	05.04.2023	04.04.2028
59	HYDRO-CORTISON GALENIKA	S01BA02	hidrokortizon	BIH-H-3376672-7	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	mast za oči	10 mg/1 g	1 alu-tuba sa 5 g masti za oči, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-9860/21	27.04.2023	26.04.2028
60	TIMADREN	S01ED01	timolol	BIH-H-6377952-4	HEMOFARM A.D. Vršac, Srbija	kapi za oči, rastvor	5 mg/1 mL	1 bočica (LDPE) sa 5 mL kapi za oči, rastvora, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12906/21	19.04.2023	18.04.2028
61	CITERAL	S03AA07	ciprofloksacin	BIH-H-3880355-1	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapi za uši/oči, rastvor	3 mg/1 mL	bočica sa 5 mL kapi za oči i uši, rastvora, i plastična kapaljka, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12111/21	19.04.2023	18.04.2028
62	GASTAL	A02AD01	aluminijum-hidroksid, magnezijum-karbonat, magnezijum-hidroksid	BIH-H-4183542-5	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	450 mg/1 tableta+ 300 mg/1 tableta	24 tablete (4 PVC/Al blistera po 6 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-13000/21	15.05.2023	14.05.2028
63	GASTAL	A02AD01	aluminijum-hidroksid, magnezijum-karbonat, magnezijum-hidroksid	BIH-H-5729701-0	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	450 mg/1 tableta+ 300 mg/1 tableta	48 tableta (8 PVC/Al blistera po 6 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-13001/21	15.05.2023	14.05.2028
64	ZULBEX	A02BC04	rabeprazol	BIH-H-7815274-3	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	gastrorezi-stentna tableta	20 mg/1 tableta	28 gastrorezi-stentnih tableta (2 OPA/Al/PVC blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11032/21	03.05.2023	02.05.2028
65	ZULBEX	A02BC04	rabeprazol	BIH-H-1855288-3	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	gastrorezi-stentna tableta	10 mg/1 tableta	28 gastrorezi-stentnih tableta (2 OPA/Al/PVC blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11031/21	03.05.2023	02.05.2028
66	DULCO-LAX	A06AB02	bisakodil	BIH-H-1289050-3	SANOFL-AVENTIS Groupe, Francuska	obložena tableta	5 mg/1 tableta	30 obloženih tableta (3 PVC/PVDC/Al - blistera	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11187/21	03.05.2023	02.05.2028

								po10 tableta), u kutiji				
67	DULCO- LAX	A06AB02	bisakodil	BIH-H- 8518211-5	SANOFL- AVENTIS Groupe, Francuska	čepić	10 mg/1 supozitorija	6 čepića (1 Al - folija sa 6 čepića), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 11188/21	03.05.2023	02.05.2028
68	ALPHA D3	A11CC03	alfakalcidol	BIH-H- 5262654-5	ANDERSON- BRECON (UK) LIMITED, Velika Britanija	kapsula, meka	0,25 µg/1 kapsula	50 kapsula, mekih (1 polipropilens ka bočica) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 5316/21	17.05.2023	16.05.2028
69	ANDOL GR 100	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	BIH-H- 1049019-2	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	gastrorezi- stentna tableta	100 mg/1 tableta	30 gastrorezi- stentnih tableta (3 PVC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 11694/21	04.05.2023	03.05.2028
70	ASPIRIN PROTECT 100	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	BIH-H- 7492396-4	BAYER AKTIEN- GESELLSCHAFT, Njemačka	gastrorezi- stentna tableta	100 mg/1 tableta	98 gastrorezi- stentnih tableta (7 PVC/PVDC/ Al blistera sa po 14 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 12884/21	26.05.2023	25.05.2028
71	ASPIRIN PROTECT 100	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	BIH-H- 6505776-8	BAYER AKTIEN- GESELLSCHAFT, Njemačka	gastrorezi- stentna tableta	100 mg/1 tableta	28 gastrorezi- stentnih tableta (2 PVC/PVDC/ Al blistera sa po 14 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.2- 12883/21	26.05.2023	25.05.2028
72	TOTHEMA	B03AE10	bakar-glukonat, gvožđe, mangan- glukonat	BIH-H- 5758396-8	LABORATOIRE INNOTECH INTERNATI- ONAL, Francuska	oralni rastvor	50 mg/10 mL+ 1.33 mg/10 mL+ 0.7 mg/10 mL	20 ampula po 10 ml oralnog rastvora, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 13183/21	30.05.2023	29.05.2028
73	FURSEMIC	C03CA01	furosemid	BIH-H- 5829874-0	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	tableta	40 mg/1 tableta	20 tableta (1 PVC/Al blister sa 20 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 4941/22	24.05.2023	23.05.2028
74	FURSEMIC forte	C03CA01	furosemid	BIH-H- 0056410-5	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	tableta	500 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 4942/22	24.05.2023	23.05.2028
75	ATENO- LOL ALKALOID	C07AB03	atenolol	BIH-H- 7304933-8	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	100 mg/1 tableta	15 film tableta (1 PVC/Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12770/21	03.05.2023	02.05.2028
76	ATENO- LOL REMEDICA	C07AB03	atenolol	BIH-H- 1192592-5	REMEDICA LIMITED, Kipar	film tableta	50 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12649/21	04.05.2023	03.05.2028
77	ATENO- LOL REMEDICA	C07AB03	atenolol	BIH-H- 2995722-7	REMEDICA LIMITED, Kipar	film tableta	100 mg/1 tableta	14 film tableta (1 PVC/Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 6544/21	04.05.2023	03.05.2028
78	AMLODIL	C08CA01	amlodipin	BIH-H- 8663374-6	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 721/22	24.05.2023	23.05.2028
79	AMLODIL	C08CA01	amlodipin	BIH-H- 5894548-2	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	10 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 722/22	24.05.2023	23.05.2028
80	VILPIN	C08CA01	amlodipin	BIH-H- 2987187-0	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12876/21	16.05.2023	15.05.2028
81	VILPIN	C08CA01	amlodipin	BIH-H- 0999607-2	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	10 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12877/21	16.05.2023	15.05.2028

82	ISOCOR	C08DA01	verapamil	BIH-H-8547516-7	SOPHARMA AD, Bugarska	rastvor za injekciju/infuziju	2,5 mg/1 mL	10 ampula po 2 ml rastvora za injekciju/infuziju (1 PVC blister sa 10 ampula), u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-6756/22	19.05.2023	18.05.2028
83	MENARTAN	C09CA08	olmesartan medoksomil	BIH-H-9155046-5	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	filmom obložena tableta	10 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 laminirano poliamid/aluminijum/polivinil hlorid/aluminijum blister pakovanja po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10443/21	18.05.2023	17.05.2028
84	MENARTAN	C09CA08	olmesartan medoksomil	BIH-H-9773848-7	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 laminirano poliamid/aluminijum/polivinil hlorid/aluminijum blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10444/21	18.05.2023	17.05.2028
85	MENARTAN	C09CA08	olmesartan medoksomil	BIH-H-8071307-9	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	filmom obložena tableta	40 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 laminirano poliamid/aluminijum/polivinil hlorid/aluminijum blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10445/21	18.05.2023	17.05.2028
86	ALDARA	D06BB10	imikvimod	BIH-H-0519409-6	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	krema	5 g/100 g	12 kesica (poliesterske/aluminijumske folije) po 250 mg kreme, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-13187/21	26.05.2023	25.05.2028
87	AFLODERM	D07AB10	alklometazon	BIH-H-0150316-8	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	krem	0,5 mg/1 g	1 alu-tuba sa 20 g kreme, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-162/22	10.05.2023	09.05.2028
88	AFLODERM	D07AB10	alklometazon	BIH-H-5063760-3	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	mast	0,5 mg/1 g	1 alu-tuba sa 20 g masti, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-163/22	10.05.2023	09.05.2028
89	OCTENISEPT	D08AJ57	fenoksietanol, oktenidin	BIH-H-2817631-2	SHULKE & MAYR GmbH, Austrija	otopina za kožu	0,1 g/100 mL + 2 g/100 mL	1000 ml otopine u polietilenskoj boci sa plastičnim zatvaračem	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11157/21	08.05.2023	07.05.2028
90	OCTENISEPT	D08AJ57	fenoksietanol, oktenidin	BIH-H-5778417-1	SHULKE & MAYR GmbH, Austrija	otopina za kožu	0,1 g/100 mL + 2 g/100 mL	250 ml otopine u polietilenskoj bočici sa raspršivačem	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11156/21	08.05.2023	07.05.2028
91	OCTENISEPT	D08AJ57	fenoksietanol, oktenidin	BIH-H-1135448-1	SHULKE & MAYR GmbH, Austrija	otopina za kožu	0,1 g/100 mL + 2 g/100 mL	50 ml otopine u polietilenskoj bočici sa raspršivačem, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11155/21	08.05.2023	07.05.2028
92	POLY-GYNAX	G01AA51	neomicin, nistatin, polimiksin B sulfat	BIH-H-7873785-7	LABORATOIRE INNOTECH INTERNATIONAL, Francuska	vaginalna kapsula, mehka	100000 i.j./1 kapsula + 35000 i.j./1 kapsula + 35000 i.j./1 kapsula	6 vaginalnih kapsula, mekih (1 PVC/PVDC/Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-13184/21	26.05.2023	25.05.2028
93	POLY-GYNAX	G01AA51	neomicin, nistatin, polimiksin B	BIH-H-3195450-5	LABORATOIRE INNOTECH INTERNATIONAL	vaginalna kapsula, meka	100000 i.j./1 kapsula + 35000 i.j./1	12 vaginalnih kapsula, mekih (2	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-13188/21	26.05.2023	25.05.2028

			sulfat		ONAL, Francuska		kapsula+ 35000 i.j./1 kapsula	PVC/PVDC/ Al blistera po 6 kapsula), u kutiji				
94	TANYZ	G04CA02	tamsulosin	BIH-H- 6042019-5	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	kapsula s prilagođenim oslobađa- njem, tvrda	0.4 mg/1 kapsula	30 kapsula sa prilagođenim oslobađa- njem, tvrdih (3 PVC/PE/PV DC/Al blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12401/21	17.05.2023	16.05.2028
95	MOSTRA- FIN	G04CB01	finasterid	BIH-H- 7746888-7	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	filmom obložena tableta	5 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (4 PVC/PVdC/ Al blistera po 7 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12742/21	17.05.2023	16.05.2028
96	PROSTA- MOL UNO	G04CX02	ekstrakt ploda testeraste palme	BIH-H- 8989875-3	BERLIN- CHEMIE AG, Njemačka	kapsula, meka	320 mg/1 kapsula	15 kapsula, mekih (1 PVC/PVDC// Al blister), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 11468/21	23.05.2023	22.05.2028
97	PROSTA- MOL UNO	G04CX02	ekstrakt ploda testeraste palme	BIH-H- 2466101-5	BERLIN- CHEMIE AG, Njemačka	kapsula, meka	320 mg/1 kapsula	30 kapsula, mekih (2 PVC/PVDC// Al blistera po 15 kapsula), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 11469/21	23.05.2023	22.05.2028
98	PROSTA- MOL UNO	G04CX02	ekstrakt ploda testeraste palme	BIH-H- 0177577-6	BERLIN- CHEMIE AG, Njemačka	kapsula, meka	320 mg/1 kapsula	60 kapsula, mekih (4 PVC/PVDC// Al blistera po 15 kapsula), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 11470/21	23.05.2023	22.05.2028
99	DUOCLAV	J01CR02	amoksisilin, klavulanska kiselina	BIH-H- 6697197-8	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	film tableta	500 mg/1 tableta+ 125 mg/1 tableta	15 film tableta (3 Al/Al - blistera po 5 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12100/21	17.05.2023	16.05.2028
100	DUOCLAV	J01CR02	amoksisilin, klavulanska kiselina	BIH-H- 4695789-5	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	film tableta	875 mg/1 tableta+ 125 mg/1 tableta	10 film tableta (2 Al/Al - blistera po 5 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12101/21	17.05.2023	16.05.2028
101	DUOCLAV	J01CR02	amoksisilin, klavulanska kiselina	BIH-H- 4325235-2	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	prašak za oralnu suspenciju	400 mg/5 mL+ 57 mg/5 mL	1 staklena bočica sa praškom za pripremu 70 ml oralne suspencije, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12162/21	22.05.2023	21.05.2028
102	CEFACLO ALKALOID	J01DC04	cefaklor	BIH-H- 8145896-3	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	500 mg/1 kapsula	16 kapsula, tvrdih (2 PVC/PVdC- Al blistera po 8 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12109/21	17.05.2023	16.05.2028
103	CEFACLO ALKALOID	J01DC04	cefaklor	BIH-H- 6830410-0	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	granule za oralnu suspenciju	125 mg/5 mL	1 staklena bočica sa 30 granula za pripremu 60 ml oralne suspencije i plastična građuirana kašičica, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12108/21	17.05.2023	16.05.2028
104	CEFACLO ALKALOID	J01DC04	cefaklor	BIH-H- 3657478-2	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	granule za oralnu suspenciju	250 mg/5 mL	1 staklena bočica sa 40 granula za pripremu 60 ml oralne suspencije i plastična građuirana kašičica , u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12110/21	17.05.2023	16.05.2028
105	AVOMIT	L02BG04	letrozol	BIH-H- 1485967-9	PLIVA HRVATSKA	filmom obložena tableta	2.5 mg/1 tableta	30 filmom obloženih	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u	04-07.3-2- 23/22	29.05.2023	28.05.2028

					d.o.o., Hrvatska	tableta		tableta (3 PVC/PVDC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja			
106	DALERON	N02BE01	PARACE-TAMOL	BIH-H-1885975-1	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	oralna suspenzija	120 mg/5 mL	1 staklena boca sa 100 ml oralne suspenzije i jedna brizgalica, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-12402/21	26.05.2023	25.05.2028
107	PARACE-TAMOL ALKALOID	N02BE01	PARACE-TAMOL	BIH-H-1878706-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	oralna suspenzija	120 mg/5 mL	100 ml oralne suspenzije u tamnoj staklenoj boci sa navojnim zatvaračem i plastičnom čašicom za doziranje, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-12607/21	03.05.2023	02.05.2028
108	PARACE-TAMOL ALKALOID	N02BE01	PARACE-TAMOL	BIH-H-0309057-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	500 mg/1 tableta	12 tableta (2 Al/PE strip sa 6 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-12767/21	03.05.2023	02.05.2028
109	LEKADOL	N02BE01	PARACE-TAMOL	BIH-H-8515559-9	SANDOZ PHARMACEUTICALS D.D., Slovenija	filmom obložena tableta	500 mg/1 tableta	18 filmom obloženih tableta (3 PVC/Al blistera po 6 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-9516/21	15.05.2023	14.05.2028
110	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H-2687757-6	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	prašak i otapalo za otopinu za injekciju	20 mg/1 mL	1 staklena bočica sa praškom i 1 ampula sa otapalom (voda za injekciju), u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-13077/21	24.05.2023	23.05.2028
111	MIRZATEN	N06AX11	mirtazapin	BIH-H-5596966-8	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	30 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 PVC/PVDC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12400/21	16.05.2023	15.05.2028
112	MIRZATEN	N06AX11	mirtazapin	BIH-H-1848427-6	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	45 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 PVC/PVDC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12399/21	16.05.2023	15.05.2028
113	LORDES	R06AX27	desloratadin	BIH-H-1210482-3	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	film tableta	5 mg/1 tableta	30 film tableta (3 providna PVC/PE/PVDC-Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-330/22	16.05.2023	15.05.2028
114	LORDES	R06AX27	desloratadin	BIH-H-2724797-4	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	sirup	2.5 mg/5 mL	150 ml sirupa u staklenoj bočici, sa dozimom kašičicom od 5 ml, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-135/22	16.05.2023	15.05.2028
115	LORDES	R06AX27	desloratadin	BIH-H-5524773-1	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	film tableta	5 mg/1 tableta	10 film tableta (1 providni PVC/PE/PVDC-Al blister) u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-329/22	16.05.2023	15.05.2028
116	TIMOLOL ALKALOID	S01ED01	timolol	BIH-H-7156471-1	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapi za oči, rastvor	5 mg/1 mL	Staklena bočica sa 5 ml rastvora i sterilna kapaljka u polietilenskoj vrećici, u	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-9898/21	22.05.2023	21.05.2028

117	TANTUM VERDE	A01AD02	benzidamin	BIH-H-6997897-5	AZIENDE CHIMICHE RIUNITA ANGELINI FRANCESCO-A.C.R.A.F. S.p.A., Italija	rastvor za ispiranje usta	1,5 mg/1 mL	1 kutiji 1 bezbojna staklena boca sa 240 ml rastvora za ispiranje usta sa polipropilenskim čepom, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-1482/22	15.06.2023	14.06.2028
118	TANTUM VERDE	A01AD02	benzidamin	BIH-H-5580293-4	AZIENDE CHIMICHE RIUNITA ANGELINI FRANCESCO-A.C.R.A.F. S.p.A., Italija	sprej za usnu sluznicu, rastvor	1,5 mg/1 mL	1 polietilenska bočica sa 30 ml spreja za usnu sluznicu sa raspršivačem, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-1484/22	20.06.2023	19.06.2028
119	CONTRO-LOC	A02BC02	pantoprazol	BIH-H-3633431-8	TAKEDA GmbH, Njemačka	gastrorezi-stentna tableta	40 mg/1 tableta	14 gastrorezi-stentnih tableta (1 Al/Al - blister sa 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-323/22	23.06.2023	22.06.2028
120	CONTRO-LOC	A02BC02	pantoprazol	BIH-H-9069549-4	TAKEDA GmbH, Njemačka	gastrorezi-stentna tableta	20 mg/1 tableta	28 gastrorezi-stentnih tableta (2 Al/Al - blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-324/22	23.06.2023	22.06.2028
121	CONTRO-LOC	A02BC02	pantoprazol	BIH-H-5155690-7	TAKEDA GmbH, Njemačka	prašak za rastvor za injekciju	40 mg/1 bočica	1 staklena bočica sa 40 mg praška za rastvor za injekcije, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-325/22	23.06.2023	22.06.2028
122	MOVIPREP	A06AD65	askorbinska kiselina, kalijum hlorid, makrogol, natrijum hlorid, natrijum sulfat, natrijum-askorbat	BIH-H-0563182-2	NORGINE B.V., Nizozemska	prašak za oralni rastvor	100 g/1 kesica+ 7.5 g/1 kesica+ 2.691 g/1 kesica+ 1.015 g/1 kesica+ 4.7 g/1 kesica+ 5.9 g/1 kesica	2 prozime vrećice koje sadrže vrećicu A i vrećicu B (vrećica A (papir/LDPE/Al/LDPE) sadrži 112 g praška, vrećica B (papir/LDPE/Al/LDPE) sadrži 11 g praška), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-3327/22	28.06.2023	27.06.2028
123	GLIFOR	A10BA02	metformin	BIH-H-2861100-8	BILIM ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	film tableta	850 mg/1 tableta	100 film tableta (10 PVC/PE/PVDC blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-440/22	05.06.2023	04.06.2028
124	PLIBEX	A11EA	cijanokobalamin, kalcijum-pantotenat, nikotinamid, piridoksin, riboflavin, tiamin	BIH-H-7405375-6	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	film tableta	25 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta+ 2 mg/1 tableta+ 1 µg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 PVC/PVDC//Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-12967/21	07.06.2023	06.06.2028
125	IDEOS	A12AX	holekalciferol, kalcijum	BIH-H-4211538-2	LABORATOIRE INNOTECH INTERNATIONAL, Francuska	tableta za žvakanje	500 mg/1 tableta+ 400 i.j./1 tableta	30 tableta za žvakanje (2 polipropilenske tube sa po 15 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-13234/21	05.06.2023	04.06.2028
126	FABRAZYME	A16AB04	agalzidaza beta	BIH-H-8598110-6	SANOFL-AVENTIS Groupe, Francuska	prašak za koncentrat za otopinu za infuziju	35 mg/1 viala	1 bočica sa praškom za koncentrat za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-1125/22	21.06.2023	20.06.2028
127	DUOPLAVIN	B01AC30	acetilsalicilna kiselina, klopidogetrel	BIH-H-0035220-7	SANOFL-AVENTIS Groupe, Francuska	film tableta	75 mg/1 tableta+ 100 mg/1 tableta	28 film tableta (4 Al/Al blistera po 7 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12688/21	02.06.2023	01.06.2028

128	BINOCRIT	B03XA01	epoetin alfa	BIH-H-9306191-1	SANDOZ PHARMACEUTICALS D.D., Slovenija	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	2000 i.j./1 mL	6 napunjenih šprica (staklo tip I) sa 1 ml rastvora, sa sigurnosnom zaštitom za iglu, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-13202/21	22.06.2023	21.06.2028
129	BINOCRIT	B03XA01	epoetin alfa	BIH-H-8591163-7	SANDOZ PHARMACEUTICALS D.D., Slovenija	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	2000 i.j./1 mL	6 napunjenih šprica sa 1 ml otopine, bez sigurnosne zaštite za iglu	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-13203/21	22.06.2023	21.06.2028
130	ARANESP	B03XA02	darbepoetin alfa	BIH-H-2353731-3	AMGEN (Europe) GmbH, Švajcarska	otopina za injekciju u napunjenoj štrcaljki	10 µg/0.4 mL	1 napunjena injekciona štrcaljka sa 0,4 ml otopine za injekciju, u kutiji.	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-1464/22	30.06.2023	29.06.2028
131	ARANESP	B03XA02	darbepoetin alfa	BIH-H-4844044-9	AMGEN (Europe) GmbH, Švajcarska	otopina za injekciju u napunjenoj štrcaljki	20 µg/0.5 mL	1 napunjena injekciona štrcaljka sa 0,5 ml (20 mcg/0,5 ml) otopine za injekciju, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-1465/22	30.06.2023	29.06.2028
132	ARANESP	B03XA02	darbepoetin alfa	BIH-H-3604245-1	AMGEN (Europe) GmbH, Švajcarska	otopina za injekciju u napunjenoj štrcaljki	30 µg/0.3 mL	1 napunjena injekciona štrcaljka sa 0,3 ml (30 mcg/0,3 ml) otopine za injekciju, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-1466/22	30.06.2023	29.06.2028
133	AMINOL	C07AB03	atenolol	BIH-H-8398587-3	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	50 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-723/22	02.06.2023	01.06.2028
134	ENALA-PRIL SANDOZ 10 mg	C09AA02	enalapril	BIH-H-7393812-7	SANDOZ PHARMACEUTICALS D.D., Slovenija	tableta	10 mg/1 tableta	20 tableta (2 Al/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12995/21	26.06.2023	25.06.2028
135	ENALA-PRIL SANDOZ 20 mg	C09AA02	enalapril	BIH-H-2910196-2	SANDOZ PHARMACEUTICALS D.D., Slovenija	tableta	20 mg/1 tableta	20 tableta (2 Al/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12996/21	26.06.2023	25.06.2028
136	LIPOFEN SR	C10AB05	fenofibrat	BIH-H-9324821-6	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	250 mg/1 kapsula	30 kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrdih (2 PVC-Al blistera po 15 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-632/22	19.06.2023	18.06.2028
137	CIFLOX	J01MA02	ciprofloksacin	BIH-H-1660950-7	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	filmom obložena tableta	250 mg/1 tableta	10 filmom obloženih tableta (1 PVC//Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-1913/22	22.06.2023	21.06.2028
138	CIFLOX	J01MA02	ciprofloksacin	BIH-H-0620374-9	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	filmom obložena tableta	500 mg/1 tableta	10 filmom obloženih tableta (1 PVC//Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-1914/22	22.06.2023	21.06.2028
139	PLIVATI-NIB	L01EA01	imatinib	BIH-H-8601782-3	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PVC/PE/PVC/C/PE/ PVC - blistera po 10 tableta), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-1931/22	22.06.2023	21.06.2028
140	GRANOCYTE 34	L03AA10	lenograstim	BIH-H-1200954-6	SANOFL-AVENTIS Groupe, Francuska	prašak i rastvarač za rastvor za	263 µg/1 viala	5 bočica sa praškom za rastvor za	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi	04-07.3-2-12689/21	20.06.2023	19.06.2028

						injekciju/infu- ziju		injekciju/ infuziju po 263 mcg i 5 ampula rastvarača (voda za injekciju) u kutiji	sekundarnog ili tercijarnog nivoa			
141	RANTUDIL forte	M01AB11	acemetacin	BIH-H- 3116624-5	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	60 mg/1 kapsula	20 kapsula, tvrdih (2 PVC/Al - blistera po 10 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 13186/21	15.06.2023	14.06.2028
142	IbuDIRECT	M01AE01	ibuprofen	BIH-H- 9475060-6	PHARMAMED d.o.o. Travnik, Bosna i Hercegovina	kapsula, mekka	200 mg/1 kapsula	10 kapsula, mekkih (1 PVC/PVDC/ Al blister) u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 433/22	26.06.2023	25.06.2028
143	REQUIP MODUTAB	N04BC04	ropinirol	BIH-H- 6663797-0	GLAXOSMITHK LINE TRADING SERVICES LIMITED, Irska	tableta sa produženim oslobada- njem	2 mg/1 tableta	28 tableta sa produženim oslobada- njem (2 PVC/PE/PVd C- Aluminij/ papir blistera sigurna za djecu po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12476/21	30.06.2023	29.06.2028
144	REQUIP MODUTAB	N04BC04	ropinirol	BIH-H- 0744212-9	GLAXOSMITHK LINE TRADING SERVICES LIMITED, Irska	tableta sa produženim oslobada- njem	4 mg/1 tableta	28 tableta sa produženim oslobada- njem (2 PVC/PE/PVd C- Aluminij/ papir blistera sigurna za djecu po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12477/21	30.06.2023	29.06.2028
145	REQUIP MODUTAB	N04BC04	ropinirol	BIH-H- 0699243-7	GLAXOSMITHK LINE TRADING SERVICES LIMITED, Irska	tableta sa produženim oslobada- njem	8 mg/1 tableta	28 tableta sa produženim oslobada- njem (2 PVC/PE/PVd C- Aluminij/ papir blistera sigurna za djecu po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12478/21	30.06.2023	29.06.2028
146	FLUSETIN	N06AB03	fluoksetin	BIH-H- 5657384-2	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	film tableta	20 mg/1 tableta	20 film tableta (2 PVC/Al blistera po 10 film tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 7741/22	23.06.2023	30.06.2028
147	CALIXTA	N06AX11	mirtazapin	BIH-H- 4589526-4	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	filmom obložena tableta	30 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (2 PVC/PVDC// Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 5283/22	21.06.2023	20.06.2028
148	CALIXTA	N06AX11	mirtazapin	BIH-H- 1190116-1	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	filmom obložena tableta	15 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (1 PVC/PVDC// Al - blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 5282/22	21.06.2023	20.06.2028
149	VENLAX	N06AX16	venlafaksin	BIH-H- 4037974-2	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	kapsula sa produženim oslobada- njem, tvrda	37.5 mg/1 kapsula	30 kapsula sa produženim oslobada- njem, tvrdih (3 PVC/PE/ PVDC//Al - blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 475/22	16.06.2023	15.06.2028
150	VENLAX	N06AX16	venlafaksin	BIH-H- 6311284-0	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	kapsula sa produženim oslobada- njem, tvrda	75 mg/1 kapsula	30 kapsula sa produženim oslobada- njem, tvrdih (3 PVC/PE/	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 474/22	16.06.2023	15.06.2028

								PVDC//Al - blistera po 10 kapsula), u kutiji				
151	TYLOL HOT Pediatric	R01BA52	chlorfenamin, PARACE- TAMOL, pseudoefedrin	BIH-H- 6619008-4	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	šumeće granule	250 mg/1 vrećica+ 30 mg/1 vrećica+ 2 mg/1 vrećica	12 PET//Al/LLD P folija (vrećica) sa po 10 g šumećih granula, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 533/22	20.06.2023	19.06.2028
152	TYLOLFEN HOT	R01BA53	fenilefrin, chlorfenamin, PARACE- TAMOL	BIH-H- 2487656-5	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	šumeće granule	500 mg/1 vrećica+ 10 mg/1 vrećica+ 4 mg/1 vrećica	12 PET//Al/LLD PE vrećica sa po 20 g šumećih granula u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 1043/22	19.06.2023	18.06.2028

Ukupan broj lijekova kojima je izvršena obnova dozvole za stavljanje lijeka u promet u Bosni i Hercegovini od 01. aprila do 30. juna 2023. godine je 152.

Broj 10-02.3-5270/23
30. augusta 2023. godine

Direktor
Prim. mr. ph. **Nataša Grubiša, s. r.**

Na temelju članka 77. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine objavljuje

POPIS

LIJEKOVA KOJIMA JE IZDATA DOZVOLA (U OBNOVLJENOM POSTUPKU) ZA STAVLJANJE U PROMET NA TRŽIŠTE BOSNE I HERCEGOVINE

U periodu od 01. travnja do 30. lipnja 2023. godine izdate su Dozvole za obnovu dozvole u Registru sljedećih lijekova

Rb	Naziv lijeka	ATC	INN	JIDL	Proizvođač	Oblik	Jačina	Pakovanje	Način izdavanja	Broj dozvole	Datum rješenja	Važi do
1	ESSO	A02BC05	esomeprazol	BIH-H- 6874776-5	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	gastrorezi- stentna kapsula, tvrda	20 mg/1 kapsula	14 gastrorezi- stentnih kapsula, tvrdih (2 Al/Al blistera sa 7 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10023/21	12.04.2023	11.04.2028
2	ESSO	A02BC05	esomeprazol	BIH-H- 6071943-8	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	gastrorezi- stentna kapsula, tvrda	20 mg/1 kapsula	28 gastrorezi- stentnih kapsula, tvrdih (4 Al/Al blistera po 7 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10024/21	12.04.2023	11.04.2028
3	ESSO	A02BC05	esomeprazol	BIH-H- 9780465-6	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	gastrorezi- stentna kapsula, tvrda	40 mg/1 kapsula	14 gastrorezi- stentnih kapsula, tvrdih (2 Al/Al blistera po 7 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10025/21	12.04.2023	11.04.2028
4	ESSO	A02BC05	esomeprazol	BIH-H- 1763537-2	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	gastrorezi- stentna kapsula, tvrda	40 mg/1 kapsula	28 gastrorezi- stentnih kapsula, tvrdih (4 Al/Al blistera po 7 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10026/21	12.04.2023	11.04.2028
5	SULFA- SALAZIN KRKA EN	A07EC01	sulfasalazin	BIH-H- 4517910-9	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	gastrorezi- stentna tableta	500 mg/1 tableta	50 gastrorezi- stentnih tableta (5 PVC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10405/21	11.04.2023	10.04.2028
6	NOVO- RAPID FLEXPEN	A10AB05	insulin aspart	BIH-H- 1454508-8	NOVO NORDISK A/S, Danska	rastvor za injekciju u napunjenom penu	100 i.j./1 mL	5 napunjenih penova po 3 ml rastvora za injekciju, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 3733/22	24.04.2023	23.04.2028
7	NOVOMIX	A10AD05	insulin aspart	BIH-H-	NOVO NORDISK	suspenzija za	100 i.j./1 mL	5 napunjenih	Rp - Lijek se izdaje uz	04-07.3-2-	18.04.2023	17.04.2028

	30 FLEX-PEN			1570050-1	A/S, Danska	injekciju u napunjenom penu		penova po 3 ml suspenzije, u kutiji	ljekarski recept	12322/21		
8	SIOFOR 1000	A10BA02	metformin	BIH-H-9906936-6	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	film tableta	1000 mg/1 tableta	60 film tableta (4 PVC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10682/21	21.04.2023	09.07.2028
9	SIOFOR 1000	A10BA02	metformin	BIH-H-5316119-2	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	film tableta	1000 mg/1 tableta	30 film tableta (2 PVC/Al - blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10683/21	21.04.2023	09.07.2028
10	PLAVIX	B01AC04	klopidogrel	BIH-H-6001269-6	SANOFI-AVENTIS Groupe, Francuska	film tableta	75 mg/1 tableta	28 film tableta (2 Al/Al - blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10696/21	25.04.2023	24.04.2028
11	PROPA-FENON ALKALOID	C01BC03	propafenon	BIH-H-9660786-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	150 mg/1 tableta	40 film tableta (4 PVC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12002/21	12.04.2023	11.04.2028
12	TONO-CARDIN	C02CA04	doksazosin	BIH-H-9689169-8	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	2 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/PVDC//Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12740/21	25.04.2023	24.04.2028
13	TONO-CARDIN	C02CA04	doksazosin	BIH-H-5222532-7	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	4 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/PVDC//Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12741/21	25.04.2023	24.04.2028
14	RELIKA	C09AA04	perindopril	BIH-H-3377496-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	2 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC//Al blistera po 10 tableta; blisteri u kesici), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11713/21	13.04.2023	12.04.2028
15	RELIKA	C09AA04	perindopril	BIH-H-3578746-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	4 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC//Al blistera po 10 tableta; blisteri u kesici), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11714/21	13.04.2023	12.04.2028
16	RELIKA	C09AA04	perindopril	BIH-H-9251542-2	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	8 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC//Al blistera po 10 tableta; blisteri u kesici), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11715/21	13.04.2023	12.04.2028
17	VALSA-COMBI	C09DA03	hidrohlorotiazid, valsartan	BIH-H-8077256-4	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	320 mg/1 tableta+ 12.5 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PE/PVDC/Al - blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10401/21	13.04.2023	12.04.2028
18	VALSA-COMBI	C09DA03	hidrohlorotiazid, valsartan	BIH-H-6761229-7	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	320 mg/1 tableta+ 25 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PE/PVDC/Al - blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10402/21	13.04.2023	12.04.2028
19	ATORIS	C10AA05	atorvastatin	BIH-H-4725099-5	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	film tableta	40 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 OPA/Al/PVC//Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-1684/22	13.04.2023	12.04.2028
20	ATORIS	C10AA05	atorvastatin	BIH-H-1231423-1	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo	film tableta	30 mg/1 tableta	30 filmom obloženih	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11028/21	13.04.2023	12.04.2028

					Mesto, Slovenija			tableta (3 OPA/Al/PVC //Al blistera po 10 tableta), u kutiji				
21	BELO- DERM	D07AC01	betametazon	BIH-H-0089790-5	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	mast	0.5 mg/1 g	alumijska tuba sa 15 g masti, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-160/22	28.04.2023	27.04.2028
22	BELO- DERM	D07AC01	betametazon	BIH-H-9866656-2	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	krema	0.5 mg/1 g	alumijska tuba sa 30 g kreme, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-159/22	27.04.2023	26.04.2028
23	BELO- DERM	D07AC01	betametazon	BIH-H-6585378-8	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	krema	0.5 mg/1 g	alumijska tuba sa 15 g kreme, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-158/22	27.04.2023	26.04.2028
24	BELO- DERM	D07AC01	betametazon	BIH-H-8777290-9	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	mast	0.5 mg/1 g	alumijska tuba sa 30 g masti, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-161/22	28.04.2023	27.04.2028
25	BAZE- THAM	G04CA02	tamsulosin	BIH-H-0773864-6	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta s produženim oslobađanjem	0.4 mg/1 tableta	30 tableta sa produženim oslobađanjem (3 OPA/Al/PVC //Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12893/21	27.04.2023	26.04.2028
26	CIPRO- MED	J01MA02	ciprofloksacin	BIH-H-6928641-4	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	filmom obložena tableta	500 mg/1 tableta	10 filmom obloženih tableta (1 prozirni PVC/PVDC//Al blister) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12360/21	27.04.2023	26.04.2028
27	GARDASIL	J07BM01	papilomavirus (humani tipovi 6, 11, 16, 18)	BIH-H-9096531-5	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspencija za injekciju	20 µg/0.5 mL + 40 µg/0.5 mL + 40 µg/0.5 mL + 20 µg/0.5 mL	1 bočica sa jednom dozom od 0,5 ml suspencije za injekciju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-12872/21	18.04.2023	17.04.2028
28	GARDASIL	J07BM01	papilomavirus (humani tipovi 6, 11, 16, 18)	BIH-H-0002925-7	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspencija za injekciju	20 µg/0.5 mL + 40 µg/0.5 mL + 40 µg/0.5 mL + 20 µg/0.5 mL	10 bočica sa po 1 dozom od 0,5 ml suspencije za injekciju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-12873/21	18.04.2023	17.04.2028
29	GARDASIL	J07BM01	papilomavirus (humani tipovi 6, 11, 16, 18)	BIH-H-1496110-0	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspencija za injekciju u napunjenoj šprici	20 µg/0.5 mL + 40 µg/0.5 mL + 40 µg/0.5 mL + 20 µg/0.5 mL	1 napunjena šprica sa 1 dozom od 0,5 ml suspencije za injekciju i 2 igle, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-12874/21	18.04.2023	17.04.2028
30	GARDASIL	J07BM01	papilomavirus (humani tipovi 6, 11, 16, 18)	BIH-H-3889955-3	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspencija za injekciju u napunjenoj šprici	20 µg/0.5 mL + 40 µg/0.5 mL + 40 µg/0.5 mL + 20 µg/0.5 mL	10 napunjenih šprica sa po 1 dozom od 0,5 ml suspencije za injekciju i 20 igala, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-12875/21	18.04.2023	17.04.2028
31	JEVTANA	L01CD04	kabazitaksel	BIH-H-9140078-3	SANOFI-AVENTIS Groupe, Francuska	koncentrat i rastvarač za rastvor za infuziju	60 mg/1.5 mL	1 staklena bočica sa 1,5 ml koncentrata za rastvor za infuziju i 1 staklena bočica sa 4,5 ml rastvarača, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-10543/21	18.04.2023	17.04.2028
32	TYVERB	L01EH01	lapatinib	BIH-H-5498011-9	NOVARTIS PHARMA Services AG, Švajcarska	filmom obložena tableta	250 mg/1 tableta	70 filmom obloženih tableta u HDPE bočici, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-10685/21	25.04.2023	24.04.2028
33	BON- NEDRA	M05BA06	ibandronska kiselina	BIH-H-7620572-0	PLIVA HRVATSKA	filmom obložena tableta	150 mg/1 tableta	1 filmom obložena	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12331/21	24.04.2023	23.04.2028

					d.o.o., Hrvatska	tableta		tableta (1 PVC/Aclar/PVDC//Al blister sa 1 tabletom), u kutiji				
34	PARACE-TAMOL ZADA	N02BE01	PARACE-TAMOL	BIH-H-1449818-2	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	tableta	500 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/PVDC/Alu blistera po 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-10332/21	19.04.2023	18.04.2028
35	PARACE-TAMOL BOSNALJEK	N02BE01	PARACE-TAMOL	BIH-H-7297346-8	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	500 mg/1 tableta	10 tableta (1 PVC/Al blister sa 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11868/21	04.04.2023	03.04.2028
36	LYVAM	N03AX14	levetiracetam	BIH-H-0316433-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	250 mg/1 tableta	60 film tableta (6 Al/PVC blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11709/21	21.04.2023	20.04.2028
37	LYVAM	N03AX14	levetiracetam	BIH-H-5662640-2	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	500 mg/1 tableta	60 film tableta (6 Al/PVC blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11710/21	21.04.2023	20.04.2028
38	LYVAM	N03AX14	levetiracetam	BIH-H-0922131-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	750 mg/1 tableta	60 film tableta (6 Al/PVC blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11711/21	21.04.2023	20.04.2028
39	LYVAM	N03AX14	levetiracetam	BIH-H-1960860-7	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	1000 mg/1 tableta	60 film tableta (6 Al/PVC blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11712/21	21.04.2023	20.04.2028
40	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H-9699534-8	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	20 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PVC/Al blistera po 10 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10667/21	18.04.2023	17.04.2028
41	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H-6467789-5	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	40 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrda (3 PVC/Al blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10668/21	18.04.2023	17.04.2028
42	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H-6092846-0	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	60 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrda (3 PVC/Al blistera po 10 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10669/21	18.04.2023	17.04.2028
43	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H-0301216-9	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	80 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PVC/Al blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10670/21	18.04.2023	17.04.2028
44	HELEX	N05BA12	alprazolam	BIH-H-6459807-0	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	tableta	0.25 mg/1 tableta	30 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11034/21	27.04.2023	26.04.2028
45	HELEX	N05BA12	alprazolam	BIH-H-4542492-9	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	tableta	0.5 mg/1 tableta	30 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11033/21	27.04.2023	26.04.2028
46	ZEPİRA	N06AB10	escitalopram	BIH-H-4639128-5	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	5 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Aclar-Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11246/21	28.04.2023	27.04.2028
47	ZEPİRA	N06AB10	escitalopram	BIH-H-0605521-0	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	10 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Aclar-Al blistera po	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11248/21	28.04.2023	27.04.2028

								10 tableta), u kutiji				
48	ZEPHIRA	N06AB10	escitalopram	BIH-H-9748171-3	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	15 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Aclar-Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11247/21	28.04.2023	27.04.2028
49	ZEPHIRA	N06AB10	escitalopram	BIH-H-2971260-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	20 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Aclar-Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11249/21	28.04.2023	27.04.2028
50	ZANFEXA	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-4602735-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	37.5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVDC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12604/21	03.04.2023	02.04.2028
51	ZANFEXA	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-0680650-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	50 mg/1 tableta	30 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12605/21	03.04.2023	02.04.2028
52	ZANFEXA	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-9612483-3	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	75 mg/1 tableta	30 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12606/21	03.04.2023	02.04.2028
53	OPERIL	R01AA05	oksimetazolin	BIH-H-7964891-3	LEK farmacevtska družba d.d., Slovenija	kapi za nos, otopina	0.5 mg/1 mL	1 plastična bočica (PE) s kapaljkom sa 10 ml kapi za nos, otopine, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-9514/21	18.04.2023	17.04.2028
54	OPERIL P	R01AA05	oksimetazolin	BIH-H-4498851-7	LEK farmacevtska družba d.d., Slovenija	kapi za nos, otopina	0.25 mg/1 mL	1 plastična bočica (PE) s kapaljkom sa 10 ml kapi za nos, otopine u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-9515/21	18.04.2023	17.04.2028
55	FLIXO-NASE	R01AD08	flutikazon	BIH-H-0913831-4	GLAXOSMITHKLINE TRADING SERVICES LIMITED, Irska	sprej za nos, suspenzija	50 µg/1 doza	120 doza u bočici sa dozatorom i poklopcem, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11593/21	26.04.2023	25.04.2028
56	LETIZEN	R06AE07	cetirizin	BIH-H-7363643-0	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	10 mg/1 tableta	10 filmom obloženih tableta (1 Al/PVC blister) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11030/21	18.04.2023	17.04.2028
57	SURVAN-TA	R07AA	esencijalni fosfolipidi	BIH-H-9247111-7	ABBVIE INC., Sjedinjene Američke Države	suspenzija za endotraheopulmonalno ukapavanje	25 mg/1 mL	1 staklena bočica sa 4 mL suspenzije za endotraheopulmonalno ukapavanje zatvorena gumenim zapušačem i Al-pertlom, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-4259/21	05.04.2023	04.04.2028
58	SURVAN-TA	R07AA	esencijalni fosfolipidi	BIH-H-7950085-5	ABBVIE INC., Sjedinjene Američke Države	suspenzija za endotraheopulmonalno ukapavanje	25 mg/1 mL	1 staklena bočica sa 8 mL suspenzije za endotrahealno ukapavanje zatvorena gumenim zapušačem i Al - pertlom, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-4260/21	05.04.2023	04.04.2028
59	HYDRO-CORTISON GALENIKA	S01BA02	hidrokortizon	BIH-H-3376672-7	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	mast za oči	10 mg/1 g	1 alu-tuba sa 5 g masti za oči, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-9860/21	27.04.2023	26.04.2028
60	TIMADREN	S01ED01	timolol	BIH-H-6377952-4	HEMOFARM A.D. Vršac, Srbija	kapi za oči, rastvor	5 mg/1 mL	1 bočica (LDPE) sa 5 mL kapi za oči, rastvora, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12906/21	19.04.2023	18.04.2028
61	CITERAL	S03AA07	ciprofloksacin	BIH-H-	ALKALOID AD	kapi za	3 mg/1 mL	bočica sa 5	Rp - Lijek se izdaje uz	04-07.3-2-	19.04.2023	18.04.2028

				3880355-1	Skopje, Republika Sevena Makedonija	uši/oči, rastvor		ml kapi za oči i uši, rastvora, i plastična kapaljka, u kutiji	ljekarski recept	12111/21		
62	GASTAL	A02AD01	aluminijum- hidroksid, magnezijum- karbonat, magnezijum- hidroksid	BIH-H- 4183542-5	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	450 mg/1 tableta+ 300 mg/1 tableta	24 tablete (4 PVC/Al blistera po 6 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 13000/21	15.05.2023	14.05.2028
63	GASTAL	A02AD01	aluminijum- hidroksid, magnezijum- karbonat, magnezijum- hidroksid	BIH-H- 5729701-0	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	450 mg/1 tableta+ 300 mg/1 tableta	48 tableta (8 PVC/Al blistera po 6 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 13001/21	15.05.2023	14.05.2028
64	ZULBEX	A02BC04	rabeprazol	BIH-H- 7815274-3	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	gastrorezi- stentna tableta	20 mg/1 tableta	28 gastrorezi- stentnih tableta (2 OPA/Al/PVC blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 11032/21	03.05.2023	02.05.2028
65	ZULBEX	A02BC04	rabeprazol	BIH-H- 1855288-3	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	gastrorezi- stentna tableta	10 mg/1 tableta	28 gastrorezi- stentnih tableta (2 OPA/Al/PVC blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 11031/21	03.05.2023	02.05.2028
66	DULCO- LAX	A06AB02	bisakodil	BIH-H- 1289050-3	SANOFI- AVENTIS Groupe, Francuska	obložena tableta	5 mg/1 tableta	30 obloženih tableta (3 PVC/PVDC/ Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 11187/21	03.05.2023	02.05.2028
67	DULCO- LAX	A06AB02	bisakodil	BIH-H- 8518211-5	SANOFI- AVENTIS Groupe, Francuska	čepić	10 mg/1 supozitorija	6 čepića (1 Al - folija sa 6 čepića), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 11188/21	03.05.2023	02.05.2028
68	ALPHA D3	A11CC03	alfakalcidol	BIH-H- 5262654-5	ANDERSONBRE CON (UK) LIMITED, Velika Britanija	kapsula, meka	0,25 µg/1 kapsula	50 kapsula, mekih (1 polipropilens ka bočica) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 5316/21	17.05.2023	16.05.2028
69	ANDOL GR 100	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	BIH-H- 1049019-2	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	gastrorezi- stentna tableta	100 mg/1 tableta	30 gastrorezi- stentnih tableta (3 PVC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 11694/21	04.05.2023	03.05.2028
70	ASPIRIN PROTECT 100	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	BIH-H- 7492396-4	BAYER AKTIEN- GESELLSCHAFT, Njemačka	gastrorezi- stentna tableta	100 mg/1 tableta	98 gastrorezi- stentnih tableta (7 PVC/PVDC/ Al blistera sa po 14 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 12884/21	26.05.2023	25.05.2028
71	ASPIRIN PROTECT 100	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	BIH-H- 6505776-8	BAYER AKTIEN- GESELLSCHAFT, Njemačka	gastrorezi- stentna tableta	100 mg/1 tableta	28 gastrorezi- stentnih tableta (2 PVC/PVDC/ Al blistera sa po 14 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.2- 12883/21	26.05.2023	25.05.2028
72	TOTHEMA	B03AE10	bakar-glukonat, gvožđe, mangan- glukonat	BIH-H- 5758396-8	LABORATOIRE INNOTECH INTERNATI- ONAL, Francuska	oralni rastvor	50 mg/10 mL+ 1.33 mg/10 mL+ 0.7 mg/10 mL	20 ampula po 10 ml oralnog rastvora, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 13183/21	30.05.2023	29.05.2028
73	FURSE MID	C03CA01	furosemid	BIH-H- 5829874-0	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	tableta	40 mg/1 tableta	20 tableta (1 PVC/Al blister sa 20 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 4941/22	24.05.2023	23.05.2028

74	FURSEMI forte	C03CA01	furosemid	BIH-H- 0056410-5	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	tableta	500 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 4942/22	24.05.2023	23.05.2028
75	ATENO- LOL ALKALOID	C07AB03	atenolol	BIH-H- 7304933-8	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	100 mg/1 tableta	15 film tableta (1 PVC/Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12770/21	03.05.2023	02.05.2028
76	ATENO- LOL REMEDICA	C07AB03	atenolol	BIH-H- 1192592-5	REMEDICA LIMITED, Kipar	film tableta	50 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12649/21	04.05.2023	03.05.2028
77	ATENO- LOL REMEDICA	C07AB03	atenolol	BIH-H- 2995722-7	REMEDICA LIMITED, Kipar	film tableta	100 mg/1 tableta	14 film tableta (1 PVC/Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 6544/21	04.05.2023	03.05.2028
78	AMLODIL	C08CA01	amlodipin	BIH-H- 8663374-6	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 721/22	24.05.2023	23.05.2028
79	AMLODIL	C08CA01	amlodipin	BIH-H- 5894548-2	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	10 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 722/22	24.05.2023	23.05.2028
80	VILPIN	C08CA01	amlodipin	BIH-H- 2987187-0	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12876/21	16.05.2023	15.05.2028
81	VILPIN	C08CA01	amlodipin	BIH-H- 0999607-2	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	10 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12877/21	16.05.2023	15.05.2028
82	ISOCOR	C08DA01	verapamil	BIH-H- 8547516-7	SOPHARMA AD, Bugarska	rastvor za injekciju/infu- ziju	2.5 mg/1 mL	10 ampula po 2 ml rastvora za injekciju/infu- ziju (1 PVC blister sa 10 ampula), u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2- 6756/22	19.05.2023	18.05.2028
83	MENAR- TAN	C09CA08	olmesartan medoksomil	BIH-H- 9155046-5	BERLIN- CHEMIE AG, Njemačka	filmom obložena tableta	10 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 laminirano poliamid/alu- minijum/poli- vinil hlorid/alumin- ijum blister pakovanja po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10443/21	18.05.2023	17.05.2028
84	MENAR- TAN	C09CA08	olmesartan medoksomil	BIH-H- 9773848-7	BERLIN- CHEMIE AG, Njemačka	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 laminirano poliamid/alu- minijum/poli- vinil hlorid/alumin- ijum blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10444/21	18.05.2023	17.05.2028
85	MENAR- TAN	C09CA08	olmesartan medoksomil	BIH-H- 8071307-9	BERLIN- CHEMIE AG, Njemačka	filmom obložena tableta	40 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 laminirano poliamid/alu- minijum/poli- vinil hlorid/alumin- ijum blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10445/21	18.05.2023	17.05.2028

86	ALDARA	D06BB10	imikvimod	BIH-H-0519409-6	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	krema	5 g/100 g	12 kesica (poliesterske/aluminijumske folije) po 250 mg kreme, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-13187/21	26.05.2023	25.05.2028
87	AFLO- DERM	D07AB10	alklometazon	BIH-H-0150316-8	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	krem	0.5 mg/1 g	1 alu-tuba sa 20 g kreme, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-162/22	10.05.2023	09.05.2028
88	AFLO- DERM	D07AB10	alklometazon	BIH-H-5063760-3	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	mast	0.5 mg/1 g	1 alu-tuba sa 20 g masti, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-163/22	10.05.2023	09.05.2028
89	OCTENI- SEPT	D08AJ57	fenoksietanol, oktenidin	BIH-H-2817631-2	SHULKE & MAYR GmbH, Austrija	otopina za kožu	0.1 g/100 mL + 2 g/100 mL	1000 ml otopine u polietilenskoj boci sa plastičnim zatvaračem	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11157/21	08.05.2023	07.05.2028
90	OCTENI- SEPT	D08AJ57	fenoksietanol, oktenidin	BIH-H-5778417-1	SHULKE & MAYR GmbH, Austrija	otopina za kožu	0.1 g/100 mL + 2 g/100 mL	250 ml otopine u polietilenskoj bočici sa raspršivačem	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11156/21	08.05.2023	07.05.2028
91	OCTENI- SEPT	D08AJ57	fenoksietanol, oktenidin	BIH-H-1135448-1	SHULKE & MAYR GmbH, Austrija	otopina za kožu	0.1 g/100 mL + 2 g/100 mL	50 ml otopine u polietilenskoj bočici sa raspršivačem, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11155/21	08.05.2023	07.05.2028
92	POLY- GYNAX	G01AA51	neomicin, nistatin, polimiksin B sulfat	BIH-H-7873785-7	LABORATOIRE INNOTECH INTERNATIONAL, Francuska	vaginalna kapsula, mehka	100000 i.j./1 kapsula + 35000 i.j./1 kapsula + 35000 i.j./1 kapsula	6 vaginalnih kapsula, mekih (1 PVC/PVDC/Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-13184/21	26.05.2023	25.05.2028
93	POLY- GYNAX	G01AA51	neomicin, nistatin, polimiksin B sulfat	BIH-H-3195450-5	LABORATOIRE INNOTECH INTERNATIONAL, Francuska	vaginalna kapsula, meka	100000 i.j./1 kapsula + 35000 i.j./1 kapsula + 35000 i.j./1 kapsula	12 vaginalnih kapsula, mekih (2 PVC/PVDC/Al blistera po 6 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-13188/21	26.05.2023	25.05.2028
94	TANYZ	G04CA02	tamsulosin	BIH-H-6042019-5	KRKA, tovarna zdravl, d.d., Novo Mesto, Slovenija	kapsula s prilagođenim oslobađanjem, tvrda	0.4 mg/1 kapsula	30 kapsula sa prilagođenim oslobađanjem, tvrdih (3 PVC/PE/PVDC/Al blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12401/21	17.05.2023	16.05.2028
95	MOSTRA- FIN	G04CB01	finasterid	BIH-H-7746888-7	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	filmom obložena tableta	5 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (4 PVC/PVdC/Al blistera po 7 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12742/21	17.05.2023	16.05.2028
96	PROSTA- MOL UNO	G04CX02	ekstrakt ploda testeraste palme	BIH-H-8989875-3	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	kapsula, meka	320 mg/1 kapsula	15 kapsula, mekih (1 PVC/PVDC//Al blister), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11468/21	23.05.2023	22.05.2028
97	PROSTA- MOL UNO	G04CX02	ekstrakt ploda testeraste palme	BIH-H-2466101-5	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	kapsula, meka	320 mg/1 kapsula	30 kapsula, mekih (2 PVC/PVDC//Al blistera po 15 kapsula), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11469/21	23.05.2023	22.05.2028
98	PROSTA- MOL UNO	G04CX02	ekstrakt ploda testeraste palme	BIH-H-0177577-6	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	kapsula, meka	320 mg/1 kapsula	60 kapsula, mekih (4 PVC/PVDC//Al blistera po 15 kapsula), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11470/21	23.05.2023	22.05.2028
99	DUOCLAV	J01CR02	amoksisilin, klavulanska kiselina	BIH-H-6697197-8	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	film tableta	500 mg/1 tableta + 125 mg/1 tableta	15 film tableta (3 Al/Al - blistera po 5 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12100/21	17.05.2023	16.05.2028
100	DUOCLAV	J01CR02	amoksisilin,	BIH-H-	BOSNALIJEK	film tableta	875 mg/1	10 film	Rp - Lijek se izdaje uz	04-07.3-2-	17.05.2023	16.05.2028

			klavulanska kiselina	4695789-5	d.d., Bosna i Hercegovina		tableta+ 125 mg/1 tableta	tableta (2 Al/Al - blistera po 5 tableta), u kutiji	ljekarski recept	12101/21		
101	DUOCLAV	J01CR02	amoksisilin, klavulanska kiselina	BIH-H- 4325235-2	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	prašak za oralnu suspenciju	400 mg/5 mL+ 57 mg/5 mL	1 staklena bočica sa praškom za pripremu 70 ml oralne suspencije, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12162/21	22.05.2023	21.05.2028
102	CEFACLO ALKALOID	J01DC04	cefaklor	BIH-H- 8145896-3	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	500 mg/1 kapsula	16 kapsula, tvrdih (2 PVC/PVdC- Al blistera po 8 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12109/21	17.05.2023	16.05.2028
103	CEFACLO ALKALOID	J01DC04	cefaklor	BIH-H- 6830410-0	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	granule za oralnu suspenciju	125 mg/5 mL	1 staklena bočica sa 30 g granula za pripremu 60 ml oralne suspencije i plastična graduira na kašičica, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12108/21	17.05.2023	16.05.2028
104	CEFACLO ALKALOID	J01DC04	cefaklor	BIH-H- 3657478-2	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	granule za oralnu suspenciju	250 mg/5 mL	1 staklena bočica sa 40 g granula za pripremu 60 ml oralne suspencije i plastična graduira na kašičica , u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12110/21	17.05.2023	16.05.2028
105	AVOMIT	L02BG04	letrozol	BIH-H- 1485967-9	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	filmom obložena tableta	2.5 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 PVC/PVdC// Al blistera po 10 tableta), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2- 23/22	29.05.2023	28.05.2028
106	DALERON	N02BE01	PARACE- TAMOL	BIH-H- 1885975-1	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	oralna suspencija	120 mg/5 mL	1 staklena boca sa 100 ml oralne suspencije i jedna brizgalica , u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 12402/21	26.05.2023	25.05.2028
107	PARACE- TAMOL ALKALOID	N02BE01	PARACE- TAMOL	BIH-H- 1878706-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	oralna suspencija	120 mg/5 mL	100 ml oralne suspencije u tamnoj staklenoj boci sa navojnim zatvaračem i plastičnom časićom za doziranje, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 12607/21	03.05.2023	02.05.2028
108	PARACE- TAMOL ALKALOID	N02BE01	PARACE- TAMOL	BIH-H- 0309057-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	500 mg/1 tableta	12 tableta (2 Al/PE strip sa 6 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 12767/21	03.05.2023	02.05.2028
109	LEKADOL	N02BE01	PARACE- TAMOL	BIH-H- 8515559-9	SANDOZ PHARMACEUTI CALS D.D., Slovenija	filmom obložena tableta	500 mg/1 tableta	18 filmom obloženih tableta (3 PVC/Al blistera po 6 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 9516/21	15.05.2023	14.05.2028
110	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H- 2687757-6	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	prašak i otapalo za otopinu za injekciju	20 mg/1 mL	1 staklena bočica sa praškom i 1 ampula sa otapalom (voda za injekciju), u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2- 13077/21	24.05.2023	23.05.2028
111	MIRZATEN	N06AX11	mirtazapin	BIH-H- 5596966-8	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo	filmom obložena	30 mg/1 tableta	30 filmom obloženih	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12400/21	16.05.2023	15.05.2028

					Mesto, Slovenija	tableta		tableta (3 PVC/PVDC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji				
112	MIRZATEN	N06AX11	mirtazapin	BIH-H-1848427-6	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	45 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 PVC/PVDC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12399/21	16.05.2023	15.05.2028
113	LORDES	R06AX27	desloratadin	BIH-H-1210482-3	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	film tableta	5 mg/1 tableta	30 film tableta (3 providna PVC/PE/PVDC-Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-330/22	16.05.2023	15.05.2028
114	LORDES	R06AX27	desloratadin	BIH-H-2724797-4	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	sirup	2.5 mg/5 mL	150 ml sirupa u staklenoj bočici, sa dozirnom kašičicom od 5 ml, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-135/22	16.05.2023	15.05.2028
115	LORDES	R06AX27	desloratadin	BIH-H-5524773-1	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	film tableta	5 mg/1 tableta	10 film tableta (1 providni PVC/PE/PVDC-Al blister) u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-329/22	16.05.2023	15.05.2028
116	TIMOLOL ALKALOID	S01ED01	timolol	BIH-H-7156471-1	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapi za oči, rastvor	5 mg/1 mL	Staklena bočica sa 5 ml rastvora i sterilna kapaljka u polietilenskoj vrećici, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-9898/21	22.05.2023	21.05.2028
117	TANTUM VERDE	A01AD02	benzidamin	BIH-H-6997897-5	AZIENDE CHIMICHE RIUNITA ANGELINI FRANCESCO-A.C.R.A.F. S.p.A., Italija	rastvor za ispiranje usta	1,5 mg/1 mL	1 bezbojna staklena boca sa 240 ml rastvora za ispiranje usta sa polipropilenskim čepom, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-1482/22	15.06.2023	14.06.2028
118	TANTUM VERDE	A01AD02	benzidamin	BIH-H-5580293-4	AZIENDE CHIMICHE RIUNITA ANGELINI FRANCESCO-A.C.R.A.F. S.p.A., Italija	sprej za usnu sluznicu, rastvor	1,5 mg/1 mL	1 polietilenska bočica sa 30 ml spreja za usnu sluznicu sa raspršivačem, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-1484/22	20.06.2023	19.06.2028
119	CONTRO-LOC	A02BC02	pantoprazol	BIH-H-3633431-8	TAKEDA GmbH, Njemačka	gastrorezi-stentna tableta	40 mg/1 tableta	14 gastrorezi-stentnih tableta (1 Al/Al - blister sa 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-323/22	23.06.2023	22.06.2028
120	CONTRO-LOC	A02BC02	pantoprazol	BIH-H-9069549-4	TAKEDA GmbH, Njemačka	gastrorezi-stentna tableta	20 mg/1 tableta	28 gastrorezi-stentnih tableta (2 Al/Al - blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-324/22	23.06.2023	22.06.2028
121	CONTRO-LOC	A02BC02	pantoprazol	BIH-H-5155690-7	TAKEDA GmbH, Njemačka	prašak za rastvor za injekciju	40 mg/1 bočica	1 staklena bočica sa 40 mg praška za rastvor za injekcije, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-325/22	23.06.2023	22.06.2028
122	MOVIPREP	A06AD65	askorbinska kiselina, kalijum hlorid, makrogol, natrijum hlorid, natrijum sulfat,	BIH-H-0563182-2	NORGINE B.V., Nizozemska	prašak za oralni rastvor	100 g/1 kesica+ 7.5 g/1 kesica+ 2.691 g/1 kesica+ 1.015 g/1 kesica+	2 prozime vrećice koje sadrže vrećicu A i vrećicu B (vrećica A	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-3327/22	28.06.2023	27.06.2028

			natrijum-askorbat				4,7 g/1 kesica+ 5,9 g/1 kesica	(papir/LDPE/Al/LDPE) sadrži 112 g praška, vrećica B (papir/LDPE/Al/LDPE) sadrži 11 g praška), u kutiji				
123	GLIFOR	A10BA02	metformin	BIH-H-2861100-8	BILIM ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	film tableta	850 mg/1 tableta	100 film tableta (10 PVC/PE/PVDC blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-440/22	05.06.2023	04.06.2028
124	PLIBEX	A11EA	cijanokobalamin, kalcijum-pantotemat, nikotinamid, piridoksin, riboflavin, tiamin	BIH-H-7405375-6	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	film tableta	25 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta+ 2 mg/1 tableta+ 1 µg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 PVC/PVDC//Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-12967/21	07.06.2023	06.06.2028
125	IDEOS	A12AX	holekalciferol, kalcijum	BIH-H-4211538-2	LABORATOIRE INNOTECH INTERNATIONAL, Francuska	tableta za žvakanje	500 mg/1 tableta+ 400 i.j./1 tableta	30 tableta za žvakanje (2 polipropilenske tube sa po 15 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-13234/21	05.06.2023	04.06.2028
126	FABRAZYME	A16AB04	agalizidaza beta	BIH-H-8598110-6	SANOFI-AVENTIS Groupe, Francuska	prašak za koncentrat za otopinu za infuziju	35 mg/1 viala	1 bočica sa praškom za koncentrat za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-1125/22	21.06.2023	20.06.2028
127	DUOPLAVIN	B01AC30	acetilsalicilna kiselina, klopidogetrel	BIH-H-0035220-7	SANOFI-AVENTIS Groupe, Francuska	film tableta	75 mg/1 tableta+ 100 mg/1 tableta	28 film tableta (4 Al/Al blistera po 7 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12688/21	02.06.2023	01.06.2028
128	BINOCRIT	B03XA01	epoetin alfa	BIH-H-9306191-1	SANDOZ PHARMACEUTICALS D.D., Slovenija	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	2000 i.j./1 mL	6 napunjenih šprica (staklo tip I) sa 1 mL rastvora, sa sigurnosnom zaštitom za iglu, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-13202/21	22.06.2023	21.06.2028
129	BINOCRIT	B03XA01	epoetin alfa	BIH-H-8591163-7	SANDOZ PHARMACEUTICALS D.D., Slovenija	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	2000 i.j./1 mL	6 napunjenih šprica sa 1 mL otopine, bez sigurnosne zaštite za iglu	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-13203/21	22.06.2023	21.06.2028
130	ARANESP	B03XA02	darbepoetin alfa	BIH-H-2353731-3	AMGEN (Europe) GmbH, Švajcarska	otopina za injekciju u napunjenoj štrcaljki	10 µg/0.4 mL	1 napunjena injekciona štrcaljka sa 0,4 mL otopine za injekciju, u kutiji.	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-1464/22	30.06.2023	29.06.2028
131	ARANESP	B03XA02	darbepoetin alfa	BIH-H-4844044-9	AMGEN (Europe) GmbH, Švajcarska	otopina za injekciju u napunjenoj štrcaljki	20 µg/0.5 mL	1 napunjena injekciona štrcaljka sa 0,5 mL (20 mcg/0,5 mL) otopine za injekciju, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-1465/22	30.06.2023	29.06.2028
132	ARANESP	B03XA02	darbepoetin alfa	BIH-H-3604245-1	AMGEN (Europe) GmbH, Švajcarska	otopina za injekciju u napunjenoj štrcaljki	30 µg/0.3 mL	1 napunjena injekciona štrcaljka sa 0,3 mL (30 mcg/0,3 mL) otopine za injekciju, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-1466/22	30.06.2023	29.06.2028
133	AMINOL	C07AB03	atenolol	BIH-H-8398587-3	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	50 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/Al blistera po 10 tableta) u	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-723/22	02.06.2023	01.06.2028

134	ENALA- PRIL SANDOZ 10 mg	C09AA02	enalapril	BIH-H- 7393812-7	SANDOZ PHARMACEUTI CALS D.D., Slovenija	tableta	10 mg/1 tableta	20 tableta (2 Al/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12995/21	26.06.2023	25.06.2028
135	ENALA- PRIL SANDOZ 20 mg	C09AA02	enalapril	BIH-H- 2910196-2	SANDOZ PHARMACEUTI CALS D.D., Slovenija	tableta	20 mg/1 tableta	20 tableta (2 Al/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12996/21	26.06.2023	25.06.2028
136	LIPOFEN SR	C10AB05	fenofibrat	BIH-H- 9324821-6	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	kapsula sa produženim oslobada- njem, tvrda	250 mg/1 kapsula	30 kapsula sa produženim oslobada- njem, tvrdih (2 PVC-Al blistera po 15 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 632/22	19.06.2023	18.06.2028
137	CIFLOX	J01MA02	ciprofloksacin	BIH-H- 1660950-7	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	filmom obložena tableta	250 mg/1 tableta	10 filmom obloženih tableta (1 PVC//Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 1913/22	22.06.2023	21.06.2028
138	CIFLOX	J01MA02	ciprofloksacin	BIH-H- 0620374-9	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	filmom obložena tableta	500 mg/1 tableta	10 filmom obloženih tableta (1 PVC//Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 1914/22	22.06.2023	21.06.2028
139	PLIVATI- NIB	L01EA01	imatinib	BIH-H- 8601782-3	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PVC/PE/PVd C/PE/ PVC - blistera po 10 tableta), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2- 1931/22	22.06.2023	21.06.2028
140	GRANO- CYTE 34	L03AA10	lenograstim	BIH-H- 1200954-6	SANOFI- AVENTIS Groupe, Francuska	prašak i rastvor za injekciju/infu- ziju	263 µg/1 viala	5 bočica sa praškom za rastvor za injekciju/ infuziju po 263 mcg i 5 ampula rastvarača (voda za injekciju) u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2- 12689/21	20.06.2023	19.06.2028
141	RANTUDIL forte	M01AB11	acemetacin	BIH-H- 3116624-5	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	60 mg/1 kapsula	20 kapsula, tvrdih (2 PVC/Al - blistera po 10 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 13186/21	15.06.2023	14.06.2028
142	IbuDIRECT	M01AE01	ibuprofen	BIH-H- 9475060-6	PHARMAMED d.o.o. Travnik, Bosna i Hercegovina	kapsula, meka	200 mg/1 kapsula	10 kapsula, mekih (1 PVC/PVDC/ Al blister) u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 433/22	26.06.2023	25.06.2028
143	REQUIP MODUTAB	N04BC04	ropinirol	BIH-H- 6663797-0	GLAXOSMITHK LINE TRADING SERVICES LIMITED, Irska	tableta s produženim oslobada- njem	2 mg/1 tableta	28 tableta sa produženim oslobada- njem (2 PVC/PE/PVd C- Aluminij/ papir blistera sigurna za djecu po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12476/21	30.06.2023	29.06.2028
144	REQUIP MODUTAB	N04BC04	ropinirol	BIH-H- 0744212-9	GLAXOSMITHK LINE TRADING SERVICES LIMITED, Irska	tableta sa produženim oslobada- njem	4 mg/1 tableta	28 tableta sa produženim oslobada- njem (2 PVC/PE/ PVdC- Aluminij/ papir blistera sigurna za djecu po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12477/21	30.06.2023	29.06.2028
145	REQUIP MODUTAB	N04BC04	ropinirol	BIH-H- 0699243-7	GLAXOSMITHK LINE TRADING	tableta sa produženim	8 mg/1 tableta	28 tableta sa produženim	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12478/21	30.06.2023	29.06.2028

					SERVICES LIMITED, Irska	oslobađanjem		oslobađanjem (2 PVC/PE/PVdC-Aluminij/papir blistera sigurna za djecu po 14 tableta), u kutiji				
146	FLUSETIN	N06AB03	fluoksetin	BIH-H-5657384-2	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	film tableta	20 mg/1 tableta	20 film tableta (2 PVC/Al blistera po 10 film tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-7741/22	23.06.2023	30.06.2028
147	CALIXTA	N06AX11	mirtazapin	BIH-H-4589526-4	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	filmom obložena tableta	30 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (2 PVC/PVdC//Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-5283/22	21.06.2023	20.06.2028
148	CALIXTA	N06AX11	mirtazapin	BIH-H-1190116-1	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	filmom obložena tableta	15 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (1 PVC/PVdC//Al - blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-5282/22	21.06.2023	20.06.2028
149	VENLAX	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-4037974-2	GALENIKA a.d. Beograd, Srbija	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	37.5 mg/1 kapsula	30 kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrdih (3 PVC/PE/PVDC//Al - blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-475/22	16.06.2023	15.06.2028
150	VENLAX	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-6311284-0	GALENIKA a.d. Beograd, Srbija	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	75 mg/1 kapsula	30 kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrdih (3 PVC/PE/PVDC//Al - blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-474/22	16.06.2023	15.06.2028
151	TYLOL HOT Pediatric	R01BA52	chlorfenamin, PARACE-TAMOL, pseudoefedrin	BIH-H-6619008-4	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	šumeće granule	250 mg/1 vrećica+ 30 mg/1 vrećica+ 2 mg/1 vrećica	12 PET/Al/LLDP folija (vrećica) sa po 10 g šumećih granula, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-533/22	20.06.2023	19.06.2028
152	TYLOLFEN HOT	R01BA53	fenilefrin, chlorfenamin, PARACE-TAMOL	BIH-H-2487656-5	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	šumeće granule	500 mg/1 vrećica+ 10 mg/1 vrećica+ 4 mg/1 vrećica	12 PET/Al/LLDPE vrećica sa po 20 g šumećih granula u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-1043/22	19.06.2023	18.06.2028

Ukupan broj lijekova kojima je izvršena obnova dozvole za stavljanje lijeka u promet u Bosni i Hercegovini od 01. travnja do 30. lipnja 2023. godine je 152.

Broj 10-02.3-5270/23
30. kolovoza 2023. godine

Ravnatelj
Prim. mr. ph. **Nataša Grubiša**, v. r.

Na osnovu člana 77. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine objavljuje

СПИСАК ЛИЈЕКОВА КОЈИМА ЈЕ ИЗДАТА ДОЗВОЛА (У ОБНОВЉЕНОМ ПОСТУПКУ) ЗА СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ НА ТРЖИШТЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

У периоду од 01. априла до 30. јуна 2023. године издате су Дозволе за обнову дозволе у Регистру следећих лијекова:

Rb	Naziv lijeka	ATC	INN	JIDL	Proizvođač	Oblik	Jačina	Pakovanje	Način izdavanja	Broj dozvole	Datum rješenja	Važi do
1	ESSO	A02BC05	esomeprazol	BIH-H-6874776-5	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	gastrorezi-stentna kapsula, tvrda	20 mg/1 kapsula	14 gastrorezi-stentnih kapsula,	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10023/21	12.04.2023	11.04.2028

								tvrdih (2 Al/Al blistera sa 7 kapsula) u kutiji				
2	ESSO	A02BC05	esomeprazol	BIH-H- 6071943-8	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	gastrorezi- stentna kapsula, tvrda	20 mg/1 kapsula	28 gastrorezi- stentnih kapsula, tvrdih (4 Al/Al blistera po 7 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10024/21	12.04.2023	11.04.2028
3	ESSO	A02BC05	esomeprazol	BIH-H- 9780465-6	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	gastrorezi- stentna kapsula, tvrda	40 mg/1 kapsula	14 gastrorezi- stentnih kapsula, tvrdih (2 Al/Al blistera po 7 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10025/21	12.04.2023	11.04.2028
4	ESSO	A02BC05	esomeprazol	BIH-H- 1763537-2	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	gastrorezi- stentna kapsula, tvrda	40 mg/1 kapsula	28 gastrorezi- stentnih kapsula, tvrdih (4 Al/Al blistera po 7 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10026/21	12.04.2023	11.04.2028
5	SULFA- SALAZIN KRKA EN	A07EC01	sulfasalazin	BIH-H- 4517910-9	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	gastrorezi- stentna tableta	500 mg/1 tableta	50 gastrorezi- stentnih tableta (5 PVC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10405/21	11.04.2023	10.04.2028
6	NOVO- RAPID FLEXPEN	A10AB05	insulin aspart	BIH-H- 1454508-8	NOVO NORDISK A/S, Danska	rastvor za injekciju u napunjenom penu	100 i.j./1 mL	5 napunjenih penova po 3 ml rastvora za injekciju, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 3733/22	24.04.2023	23.04.2028
7	NOVO-MIX 30 FLEX- PEN	A10AD05	insulin aspart	BIH-H- 1570050-1	NOVO NORDISK A/S, Danska	suspenzija za injekciju u napunjenom penu	100 i.j./1 mL	5 napunjenih penova po 3 ml suspenzije, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12322/21	18.04.2023	17.04.2028
8	SIOFOR 1000	A10BA02	metformin	BIH-H- 9906936-6	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	film tableta	1000 mg/1 tableta	60 film tableta (4 PVC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10682/21	21.04.2023	09.07.2028
9	SIOFOR 1000	A10BA02	metformin	BIH-H- 5316119-2	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	film tableta	1000 mg/1 tableta	30 film tableta (2 PVC/Al - blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10683/21	21.04.2023	09.07.2028
10	PLAVIX	B01AC04	klopidogrel	BIH-H- 6001269-6	SANOFL- AVENTIS Groupe, Francuska	film tableta	75 mg/1 tableta	28 film tableta (2 Al/Al - blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10696/21	25.04.2023	24.04.2028
11	PROPA- FENON ALKALOID	C01BC03	propafenon	BIH-H- 9660786-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	150 mg/1 tableta	40 film tableta (4 PVC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12002/21	12.04.2023	11.04.2028
12	TONO- CARDIN	C02CA04	doksazosin	BIH-H- 9689169-8	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	2 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/PVDC// Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12740/21	25.04.2023	24.04.2028
13	TONO- CARDIN	C02CA04	doksazosin	BIH-H- 5222532-7	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	4 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/PVDC// Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12741/21	25.04.2023	24.04.2028
14	RELIKA	C09AA04	perindopril	BIH-H- 3377496-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	2 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC// Al blistera po 10 tableta; blisteri u kesici), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 11713/21	13.04.2023	12.04.2028

15	RELIKA	C09AA04	perindopril	BIH-H-3578746-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	4 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/Al blistera po 10 tableta; blisteri u kesici), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11714/21	13.04.2023	12.04.2028
16	RELIKA	C09AA04	perindopril	BIH-H-9251542-2	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	8 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/Al blistera po 10 tableta; blisteri u kesici), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11715/21	13.04.2023	12.04.2028
17	VALSA-COMBI	C09DA03	hidrohlorotiazid, valsartan	BIH-H-8077256-4	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	320 mg/1 tableta+ 12.5 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PE/PVDC/Al - blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10401/21	13.04.2023	12.04.2028
18	VALSA-COMBI	C09DA03	hidrohlorotiazid, valsartan	BIH-H-6761229-7	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	320 mg/1 tableta+ 25 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 PVC/PE/PVDC/Al - blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10402/21	13.04.2023	12.04.2028
19	ATORIS	C10AA05	atorvastatin	BIH-H-4725099-5	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	film tableta	40 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 OPA/Al/PVC//Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-1684/22	13.04.2023	12.04.2028
20	ATORIS	C10AA05	atorvastatin	BIH-H-1231423-1	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	film tableta	30 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 OPA/Al/PVC//Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11028/21	13.04.2023	12.04.2028
21	BELO-DERM	D07AC01	betametazon	BIH-H-0089790-5	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	mast	0.5 mg/1 g	aluminijaska tuba sa 15 g masti, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-160/22	28.04.2023	27.04.2028
22	BELO-DERM	D07AC01	betametazon	BIH-H-9866656-2	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	krema	0.5 mg/1 g	aluminijaska tuba sa 30 g kreme, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-159/22	27.04.2023	26.04.2028
23	BELO-DERM	D07AC01	betametazon	BIH-H-6585378-8	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	krema	0.5 mg/1 g	aluminijaska tuba sa 15 g kreme, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-158/22	27.04.2023	26.04.2028
24	BELO-DERM	D07AC01	betametazon	BIH-H-8777290-9	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	mast	0.5 mg/1 g	aluminijaska tuba sa 30 g masti, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-161/22	28.04.2023	27.04.2028
25	BAZE-THAM	G04CA02	tamsulosin	BIH-H-0773864-6	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta s produženim oslobađanjem	0.4 mg/1 tableta	30 tableta sa produženim oslobađanjem (3 OPA/Al/PVC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12893/21	27.04.2023	26.04.2028
26	CIPRO-MED	J01MA02	ciprofloksacin	BIH-H-6928641-4	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	filmom obložena tableta	500 mg/1 tableta	10 filmom obloženih tableta (1 prozimi PVC/PVDC//Al blister) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12360/21	27.04.2023	26.04.2028
27	GARDASIL	J07BM01	papilomavirus (humani tipovi 6, 11, 16, 18)	BIH-H-9096531-5	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju	20 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	1 bočica sa jednom dozom od 0,5 ml suspenzije za injekciju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-12872/21	18.04.2023	17.04.2028
28	GARDASIL	J07BM01	papilomavirus (humani tipovi 6, 11, 16, 18)	BIH-H-0002925-7	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspenzija za injekciju	20 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL	10 bočica sa po 1 dozom od 0,5 ml suspenzije za	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili	04-07.3-2-12873/21	18.04.2023	17.04.2028

							mL+ 20 µg/0.5 mL	injekciju, u kutiji	tercijarnog nivoa			
29	GARDASIL	J07BM01	papilomavirus (humani tipovi 6, 11, 16, 18)	BIH-H- 1496110-0	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspencija za injekciju u napunjenoj šprici	20 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	1 napunjena šprica sa 1 dozom od 0,5 mL suspencije za injekciju i 2 igle, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2- 12874/21	18.04.2023	17.04.2028
30	GARDASIL	J07BM01	papilomavirus (humani tipovi 6, 11, 16, 18)	BIH-H- 3889955-3	MERCK SHARP &DOHME BV, Nizozemska	suspencija za injekciju u napunjenoj šprici	20 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 40 µg/0.5 mL+ 20 µg/0.5 mL	10 napunjenih šprica sa po 1 dozom od 0,5 mL suspencije za injekciju i 20 igala, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2- 12875/21	18.04.2023	17.04.2028
31	JEVTANA	L01CD04	kabazitaksel	BIH-H- 9140078-3	SANOFI- AVENTIS Groupe, Francuska	koncentrat i rastvarač za rastvor za infuziju	60 mg/1.5 mL	1 staklena bočica sa 1,5 mL koncentrata za rastvor za infuziju i 1 staklena bočica sa 4,5 mL rastvarača, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2- 10543/21	18.04.2023	17.04.2028
32	TYVERB	L01EH01	lapatinib	BIH-H- 5498011-9	NOVARTIS PHARMA Services AG, Švajcarska	filmom obložena tableta	250 mg/1 tableta	70 filmom obloženih tableta u HDPE bočici, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2- 10685/21	25.04.2023	24.04.2028
33	BON- NEDRA	M05BA06	ibandronska kiselina	BIH-H- 7620572-0	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	filmom obložena tableta	150 mg/1 tableta	1 filmom obložena tableta (1 PVC/Aclar/P VDC//Al blister sa 1 tabletom), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz liječarski recept	04-07.3-2- 12331/21	24.04.2023	23.04.2028
34	PARACE- TAMOL ZADA	N02BE01	PARACE- TAMOL	BIH-H- 1449818-2	ZADA Pharmaceuticals d.o.o., Bosna i Hercegovina	tableta	500 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/PVDC/ Alu blistera po 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez liječarskog recepta	04-07.3-2- 10332/21	19.04.2023	18.04.2028
35	PARACE- TAMOL BOSNA- LIJEK	N02BE01	PARACE- TAMOL	BIH-H- 7297346-8	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	500 mg/1 tableta	10 tableta (1 PVC/Al blister sa 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez liječarskog recepta	04-07.3-2- 11868/21	04.04.2023	03.04.2028
36	LYVAM	N03AX14	levetiracetam	BIH-H- 0316433-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	250 mg/1 tableta	60 film tableta (6 Al/PVC blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz liječarski recept	04-07.3-2- 11709/21	21.04.2023	20.04.2028
37	LYVAM	N03AX14	levetiracetam	BIH-H- 5662640-2	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	500 mg/1 tableta	60 film tableta (6 Al/PVC blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz liječarski recept	04-07.3-2- 11710/21	21.04.2023	20.04.2028
38	LYVAM	N03AX14	levetiracetam	BIH-H- 0922131-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	750 mg/1 tableta	60 film tableta (6 Al/PVC blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz liječarski recept	04-07.3-2- 11711/21	21.04.2023	20.04.2028
39	LYVAM	N03AX14	levetiracetam	BIH-H- 1960860-7	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	1000 mg/1 tableta	60 film tableta (6 Al/PVC blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz liječarski recept	04-07.3-2- 11712/21	21.04.2023	20.04.2028
40	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H- 9699534-8	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	20 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PVC/Al blistera po 10 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz liječarski recept	04-07.3-2- 10667/21	18.04.2023	17.04.2028
41	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H- 6467789-5	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	40 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PVC/Al	Rp - Lijek se izdaje uz liječarski recept	04-07.3-2- 10668/21	18.04.2023	17.04.2028

								blistera po 10 kapsula), u kutiji				
42	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H-6092846-0	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	60 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrda (3 PVC/Al blistera po 10 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10669/21	18.04.2023	17.04.2028
43	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H-0301216-9	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	60 mg/1 kapsula	30 kapsula, tvrdih (3 PVC/Al blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-10670/21	18.04.2023	17.04.2028
44	HELEX	N05BA12	alprazolam	BIH-H-6459807-0	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	tableta	0.25 mg/1 tableta	30 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11034/21	27.04.2023	26.04.2028
45	HELEX	N05BA12	alprazolam	BIH-H-4542492-9	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	tableta	0.5 mg/1 tableta	30 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11033/21	27.04.2023	26.04.2028
46	ZEPIRA	N06AB10	escitalopram	BIH-H-4639128-5	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	5 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Aclar-Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11246/21	28.04.2023	27.04.2028
47	ZEPIRA	N06AB10	escitalopram	BIH-H-0605521-0	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	10 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Aclar-Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11248/21	28.04.2023	27.04.2028
48	ZEPIRA	N06AB10	escitalopram	BIH-H-9748171-3	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	15 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Aclar-Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11247/21	28.04.2023	27.04.2028
49	ZEPIRA	N06AB10	escitalopram	BIH-H-2971260-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	20 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Aclar-Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11249/21	28.04.2023	27.04.2028
50	ZANFEXA	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-4602735-4	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	37.5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVDC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12604/21	03.04.2023	02.04.2028
51	ZANFEXA	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-0680650-9	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	50 mg/1 tableta	30 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12605/21	03.04.2023	02.04.2028
52	ZANFEXA	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-9612483-3	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	75 mg/1 tableta	30 tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12606/21	03.04.2023	02.04.2028
53	OPERIL	R01AA05	oksimetazolin	BIH-H-7964891-3	LEK farmacevtska družba d.d., Slovenija	kapi za nos, otopina	0.5 mg/1 mL	1 plastična bočica (PE) s kapaljkom sa 10 ml kapi za nos, otopine, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-9514/21	18.04.2023	17.04.2028
54	OPERIL P	R01AA05	oksimetazolin	BIH-H-4498851-7	LEK farmacevtska družba d.d., Slovenija	kapi za nos, otopina	0.25 mg/1 mL	1 plastična bočica (PE) s kapaljkom sa 10 ml kapi za nos, otopine u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-9515/21	18.04.2023	17.04.2028
55	FLIXO-NASE	R01AD08	flutikazon	BIH-H-0913831-4	GLAXOSMITHKLINE TRADING SERVICES LIMITED, Irska	sprej za nos, suspenzija	50 µg/1 doza	120 doza u bočici sa dozatorom i poklopcem, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11593/21	26.04.2023	25.04.2028
56	LETIZEN	R06AE07	cetirizin	BIH-H-7363643-0	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	10 mg/1 tableta	10 filmom obloženih tableta (1	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11030/21	18.04.2023	17.04.2028

								Al/PVC blister) u kutiji				
57	SURVANTA	R07AA	esencijalni fosfolipidi	BIH-H-9247111-7	ABBVIE INC., Sjedinjene Američke Države	suspenzija za endotraheopulmonalno ukapavanje	25 mg/1 mL	1 staklena bočica sa 4 mL suspenzije za endotraheopulmonalno ukapavanje zatvorena gumenim zapašaćem i Al-pertlom, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-4259/21	05.04.2023	04.04.2028
58	SURVANTA	R07AA	esencijalni fosfolipidi	BIH-H-7950085-5	ABBVIE INC., Sjedinjene Američke Države	suspenzija za endotraheopulmonalno ukapavanje	25 mg/1 mL	1 staklena bočica sa 8 mL suspenzije za endotrahealno ukapavanje zatvorena gumenim zapašaćem i Al - pertlom, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-4260/21	05.04.2023	04.04.2028
59	HYDRO-CORTISON GALENIKA	S01BA02	hidrokortizon	BIH-H-3376672-7	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	mast za oči	10 mg/1 g	1 alu-tuba sa 5 g masti za oči, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-9860/21	27.04.2023	26.04.2028
60	TIMADREN	S01ED01	timolol	BIH-H-6377952-4	HEMOFARM A.D. Vršac, Srbija	kapi za oči, rastvor	5 mg/1 mL	1 bočica (LDPE) sa 5 mL kapi za oči, rastvora, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12906/21	19.04.2023	18.04.2028
61	CITERAL	S03AA07	ciprofloksacin	BIH-H-3880355-1	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapi za uši/oči, rastvor	3 mg/1 mL	bočica sa 5 mL kapi za oči i uši, rastvora, i plastična kapaljka, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12111/21	19.04.2023	18.04.2028
62	GASTAL	A02AD01	aluminijum-hidroksid, magnezijum-karbonat, magnezijum-hidroksid	BIH-H-4183542-5	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	450 mg/1 tableta+ 300 mg/1 tableta	24 tablete (4 PVC/Al blistera po 6 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-13000/21	15.05.2023	14.05.2028
63	GASTAL	A02AD01	aluminijum-hidroksid, magnezijum-karbonat, magnezijum-hidroksid	BIH-H-5729701-0	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	450 mg/1 tableta+ 300 mg/1 tableta	48 tableta (8 PVC/Al blistera po 6 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-13001/21	15.05.2023	14.05.2028
64	ZULBEX	A02BC04	rabeprazol	BIH-H-7815274-3	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	gastrorezi-stentna tableta	20 mg/1 tableta	28 gastrorezi-stentnih tableta (2 OPA/Al/PVC blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11032/21	03.05.2023	02.05.2028
65	ZULBEX	A02BC04	rabeprazol	BIH-H-1855288-3	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	gastrorezi-stentna tableta	10 mg/1 tableta	28 gastrorezi-stentnih tableta (2 OPA/Al/PVC blistera po 14 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-11031/21	03.05.2023	02.05.2028
66	DULCOLAX	A06AB02	bisakodil	BIH-H-1289050-3	SANOFL-AVENTIS Groupe, Francuska	obložena tableta	5 mg/1 tableta	30 obloženih tableta (3 PVC/PVDC/Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11187/21	03.05.2023	02.05.2028
67	DULCOLAX	A06AB02	bisakodil	BIH-H-8518211-5	SANOFL-AVENTIS Groupe, Francuska	čepić	10 mg/1 supozitorija	6 čepića (1 Al - folija sa 6 čepića), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11188/21	03.05.2023	02.05.2028
68	ALPHA D3	A11CC03	alfakalcidol	BIH-H-5262654-5	ANDERSON-BRECON (UK) LIMITED, Velika Britanija	kapsula, meka	0,25 µg/1 kapsula	50 kapsula, mekih (1 polipropilenska bočica) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-5316/21	17.05.2023	16.05.2028
69	ANDOL GR	B01AC06	acetilsalicilna	BIH-H-	PLIVA	gastrorezi-	100 mg/1	30	BRp - Lijek se izdaje	04-07.3-2-	04.05.2023	03.05.2028

	100		kiselina	1049019-2	HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	stentna tableta	tableta	gastrorezi- tentnih tableta (3 PVC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	bez ljekarskog recepta	11694/21		
70	ASPIRIN PROTECT 100	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	BIH-H- 7492396-4	BAYER AKTIEN- GESELLSCHAFT, Njemačka	gastrorezi- stentna tableta	100 mg/1 tableta	98 gastrorezi- tentnih tableta (7 PVC/PVDC/ Al blistera sa po 14 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 12884/21	26.05.2023	25.05.2028
71	ASPIRIN PROTECT 100	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	BIH-H- 6505776-8	BAYER AKTIEN- GESELLSCHAFT, Njemačka	gastrorezi- stentna tableta	100 mg/1 tableta	28 gastrorezi- tentnih tableta (2 PVC/PVDC/ Al blistera sa po 14 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.2- 12883/21	26.05.2023	25.05.2028
72	TOTHEMA	B03AE10	bakar-glukonat, gvožđe, mangan- glukonat	BIH-H- 5758396-8	LABORATOIRE INNOTECH INTERNATI- ONAL, Francuska	oralni rastvor	50 mg/10 mL+ 1.33 mg/10 mL+ 0.7 mg/10 mL	20 ampula po 10 ml oralnog rastvora, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 13183/21	30.05.2023	29.05.2028
73	FURSE MID	C03CA01	furosemid	BIH-H- 5829874-0	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	tableta	40 mg/1 tableta	20 tableta (1 PVC/Al blister sa 20 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 4941/22	24.05.2023	23.05.2028
74	FURSE MID forte	C03CA01	furosemid	BIH-H- 0056410-5	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	tableta	500 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 4942/22	24.05.2023	23.05.2028
75	ATENO- LAL ALKALOID	C07AB03	atenolol	BIH-H- 7304933-8	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	film tableta	100 mg/1 tableta	15 film tableta (1 PVC/Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12770/21	03.05.2023	02.05.2028
76	ATENO- LAL REMEDICA	C07AB03	atenolol	BIH-H- 1192592-5	REMEDICA LIMITED, Kipar	film tableta	50 mg/1 tableta	30 film tableta (3 PVC/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12649/21	04.05.2023	03.05.2028
77	ATENO- LAL REMEDICA	C07AB03	atenolol	BIH-H- 2995722-7	REMEDICA LIMITED, Kipar	film tableta	100 mg/1 tableta	14 film tableta (1 PVC/Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 6544/21	04.05.2023	03.05.2028
78	AMLODIL	C08CA01	amlodipin	BIH-H- 8663374-6	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 721/22	24.05.2023	23.05.2028
79	AMLODIL	C08CA01	amlodipin	BIH-H- 5894548-2	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	10 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 722/22	24.05.2023	23.05.2028
80	VILPIN	C08CA01	amlodipin	BIH-H- 2987187-0	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12876/21	16.05.2023	15.05.2028
81	VILPIN	C08CA01	amlodipin	BIH-H- 0999607-2	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	tableta	10 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12877/21	16.05.2023	15.05.2028
82	ISOCOR	C08DA01	verapamil	BIH-H- 8547516-7	SOPHARMA AD, Bugarska	rastvor za injekciju/infu- ziju	2.5 mg/1 mL	10 ampula po 2 ml rastvora za injekciju/infu- ziju (1 PVC blister sa 10 ampula), u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2- 6756/22	19.05.2023	18.05.2028
83	MENAR- TAN	C09CA08	olmesartan medoksomil	BIH-H- 9155046-5	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	filmom obložena tableta	10 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 laminirano	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10443/21	18.05.2023	17.05.2028

								poliamid/alu minijum/poliv inil hlorid/alumini jum blister pakovanja po 14 tableta), u kutiji				
84	MENAR- TAN	C09CA08	olmesartan medoksomil	BIH-H- 9773848-7	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 laminirano poliamid/alu minijum/poliv inil hlorid/alumini jum blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10444/21	18.05.2023	17.05.2028
85	MENAR- TAN	C09CA08	olmesartan medoksomil	BIH-H- 8071307-9	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	filmom obložena tableta	40 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 laminirano poliamid/alu minijum/poliv inil hlorid/alumini jum blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 10445/21	18.05.2023	17.05.2028
86	ALDARA	D06BB10	imikvimod	BIH-H- 0519409-6	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	krema	5 g/100 g	12 kesica(poliesterske/a luminijumske folije) po 250 mg kreme, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 13187/21	26.05.2023	25.05.2028
87	AFLO- DERM	D07AB10	alklometazon	BIH-H- 0150316-8	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	krem	0.5 mg/1 g	1 alu-tuba sa 20 g kreme, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 162/22	10.05.2023	09.05.2028
88	AFLO- DERM	D07AB10	alklometazon	BIH-H- 5063760-3	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	mast	0.5 mg/1 g	1 alu-tuba sa 20 g masti, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 163/22	10.05.2023	09.05.2028
89	OCTENI- SEPT	D08AJ57	fenoksietanol, oktenidin	BIH-H- 2817631-2	SHULKE &MAYR GmbH, Austrija	otopina za kožu	0.1 g/100 mL+ 2 g/100 mL	1000 ml otopine u polietilenskoj boci sa plastičnim zatvaračem	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 11157/21	08.05.2023	07.05.2028
90	OCTENI- SEPT	D08AJ57	fenoksietanol, oktenidin	BIH-H- 5778417-1	SHULKE &MAYR GmbH, Austrija	otopina za kožu	0.1 g/100 mL+ 2 g/100 mL	250 ml otopine u polietilenskoj bočici sa raspršivačem	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 11156/21	08.05.2023	07.05.2028
91	OCTENI- SEPT	D08AJ57	fenoksietanol, oktenidin	BIH-H- 1135448-1	SHULKE &MAYR GmbH, Austrija	otopina za kožu	0.1 g/100 mL+ 2 g/100 mL	50 ml otopine u polietilenskoj bočici sa raspršivačem, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 11155/21	08.05.2023	07.05.2028
92	POLY- GYNAX	G01AA51	neomicin, nistatin, polimiksin B sulfat	BIH-H- 7873785-7	LABORATOIRE INNOTECH INTERNATI- ONAL, Francuska	vaginalna kapsula, mehka	100000 i.j./1 kapsula+ 35000 i.j./1 kapsula+ 35000 i.j./1 kapsula	6 vaginalnih kapsula, mekih (1 PVC/PVDC/ Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 13184/21	26.05.2023	25.05.2028
93	POLY- GYNAX	G01AA51	neomicin, nistatin, polimiksin B sulfat	BIH-H- 3195450-5	LABORATOIRE INNOTECH INTERNATI- ONAL, Francuska	vaginalna kapsula, meka	100000 i.j./1 kapsula+ 35000 i.j./1 kapsula+ 35000 i.j./1 kapsula	12 vaginalnih kapsula, mekih (2 PVC/PVDC/ Al blistera po 6 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 13188/21	26.05.2023	25.05.2028
94	TANYZ	G04CA02	tamsulosin	BIH-H- 6042019-5	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	kapsula s prilagođenim oslobada- njem, tvrda	0.4 mg/1 kapsula	30 kapsula sa prilagođenim oslobada- njem, tvrdih (3 PVC/PE/PV DC/Al blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12401/21	17.05.2023	16.05.2028
95	MOSTRA-	G04CB01	finasterid	BIH-H-	PLIVA	filmom	5 mg/1	28 filmom	Rp - Lijek se izdaje uz	04-07.3-2-	17.05.2023	16.05.2028

	FIN			7746888-7	HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	obložena tableta	tableta	obloženih tableta (4 PVC/PVdC/Al blistera po 7 tableta), u kutiji	ljekarski recept	12742/21		
96	PROSTA-MOL UNO	G04CX02	ekstrakt ploda testeraste palme	BIH-H-8989875-3	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	kapsula, meka	320 mg/1 kapsula	15 kapsula, mekih (1 PVC/PVdC//Al blister), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11468/21	23.05.2023	22.05.2028
97	PROSTA-MOL UNO	G04CX02	ekstrakt ploda testeraste palme	BIH-H-2466101-5	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	kapsula, meka	320 mg/1 kapsula	30 kapsula, mekih (2 PVC/PVdC//Al blistera po 15 kapsula), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11469/21	23.05.2023	22.05.2028
98	PROSTA-MOL UNO	G04CX02	ekstrakt ploda testeraste palme	BIH-H-0177577-6	BERLIN-CHEMIE AG, Njemačka	kapsula, meka	320 mg/1 kapsula	60 kapsula, mekih (4 PVC/PVdC//Al blistera po 15 kapsula), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-11470/21	23.05.2023	22.05.2028
99	DUOCLAV	J01CR02	amoksisilin, klavulanska kiselina	BIH-H-6697197-8	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	film tableta	500 mg/1 tableta+ 125 mg/1 tableta	15 film tableta (3 Al/Al - blistera po 5 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12100/21	17.05.2023	16.05.2028
100	DUOCLAV	J01CR02	amoksisilin, klavulanska kiselina	BIH-H-4695789-5	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	film tableta	875 mg/1 tableta+ 125 mg/1 tableta	10 film tableta (2 Al/Al - blistera po 5 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12101/21	17.05.2023	16.05.2028
101	DUOCLAV	J01CR02	amoksisilin, klavulanska kiselina	BIH-H-4325235-2	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	prašak za oralnu suspenziju	400 mg/5 mL+ 57 mg/5 mL	1 staklena bočica sa praškom za pripremu 70 ml oralne suspenzije, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12162/21	22.05.2023	21.05.2028
102	CEFACLOR ALKALOID	J01DC04	cefaklor	BIH-H-8145896-3	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapsula, tvrda	500 mg/1 kapsula	16 kapsula, tvrdih (2 PVC/PVdC- Al blistera po 8 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12109/21	17.05.2023	16.05.2028
103	CEFACLOR ALKALOID	J01DC04	cefaklor	BIH-H-6830410-0	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	granule za oralnu suspenziju	125 mg/5 mL	1 staklena bočica sa 30 granula za pripremu 60 ml oralne suspenzije i plastična građuirana kašičica, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12108/21	17.05.2023	16.05.2028
104	CEFACLOR ALKALOID	J01DC04	cefaklor	BIH-H-3657478-2	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	granule za oralnu suspenziju	250 mg/5 mL	1 staklena bočica sa 40 granula za pripremu 60 ml oralne suspenzije i plastična građuirana kašičica, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12110/21	17.05.2023	16.05.2028
105	AVOMIT	L02BG04	letrozol	BIH-H-1485967-9	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	filmom obložena tableta	2.5 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 PVC/PVdC//Al blistera po 10 tableta), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-23/22	29.05.2023	28.05.2028
106	DALERON	N02BE01	PARACE-TAMOL	BIH-H-1885975-1	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	oralna suspenzija	120 mg/5 mL	1 staklena boca sa 100 ml oralne suspenzije i jedna brizgalica, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-12402/21	26.05.2023	25.05.2028
107	PARACE-	N02BE01	PARACE-	BIH-H-	ALKALOID AD	oralna	120 mg/5 mL	100 ml oralne	BRp - Lijek se izdaje	04-07.3-2-	03.05.2023	02.05.2028

	TAMOL ALKALOID		TAMOL	1878706-9	Skopje, Republika Severna Makedonija	suspenzija		suspenzije u tamnoj staklenoj boci sa navojnim zatvaračem i plastičnom časičom za doziranje, u kutiji	bez ljekarskog recepta	12607/21		
108	PARACE- TAMOL ALKALOID	N02BE01	PARACE- TAMOL	BIH-H- 0309057-4	Skopje, Republika Severna Makedonija	tableta	500 mg/1 tableta	12 tableta (2 Al/PE strip sa 6 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 12767/21	03.05.2023	02.05.2028
109	LEKADOL	N02BE01	PARACE- TAMOL	BIH-H- 8515559-9	SANDOZ PHARMACEUTI CALS D.D., Slovenija	filmom obložena tableta	500 mg/1 tableta	18 filmom obloženih tableta (3 PVC/Al blistera po 6 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 9516/21	15.05.2023	14.05.2028
110	ZELDOX	N05AE04	ziprazidon	BIH-H- 2687757-6	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	prašak i otapalo za otopinu za injekciju	20 mg/1 mL	1 staklena bočica sa praškom i 1 ampula sa otapalom (voda za injekciju), u kutiji	ZU - Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2- 13077/21	24.05.2023	23.05.2028
111	MIRZATEN	N06AX11	mirtazapin	BIH-H- 5596966-8	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	30 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 PVC/PVDC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12400/21	16.05.2023	15.05.2028
112	MIRZATEN	N06AX11	mirtazapin	BIH-H- 1848427-6	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo Mesto, Slovenija	filmom obložena tableta	45 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 PVC/PVDC/ Al blistera po 10 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12399/21	16.05.2023	15.05.2028
113	LORDES	R06AX27	desloratadin	BIH-H- 1210482-3	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	film tableta	5 mg/1 tableta	30 film tableta (3 providna PVC/PE/PV DC-Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 330/22	16.05.2023	15.05.2028
114	LORDES	R06AX27	desloratadin	BIH-H- 2724797-4	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	sirup	2,5 mg/5 mL	150 ml sirupa u staklenoj bočici, sa dozirnomo kašičicom od 5 ml, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 135/22	16.05.2023	15.05.2028
115	LORDES	R06AX27	desloratadin	BIH-H- 5524773-1	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	film tableta	5 mg/1 tableta	10 film tableta (1 providni PVC/PE/PV DC-Al blister) u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 329/22	16.05.2023	15.05.2028
116	TIMOLOL ALKALOID	S01ED01	timolol	BIH-H- 7156471-1	ALKALOID AD Skopje, Republika Severna Makedonija	kapi za oči, rastvor	5 mg/1 mL	Staklena bočica sa 5 ml rastvora i sterilna kapaljka u polietilenskoj vrećici, u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 9898/21	22.05.2023	21.05.2028
117	TANTUM VERDE	A01AD02	benzidamin	BIH-H- 6997897-5	AZIENDE CHIMICHE RIUNITA ANGELINI FRANCESCO- A.C.R.A.F. S.p.A., Italija	rastvor za ispiranje usta	1,5 mg/1 mL	1 bezbojna staklena boca sa 240 ml rastvora za ispiranje usta sa polipropilens kim čepom, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 1482/22	15.06.2023	14.06.2028
118	TANTUM VERDE	A01AD02	benzidamin	BIH-H- 5580293-4	AZIENDE CHIMICHE RIUNITA ANGELINI FRANCESCO-	sprej za usnu sluznicu, rastvor	1,5 mg/1 mL	1 polietilenska bočica sa 30 ml spreja za usnu sluznicu	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 1484/22	20.06.2023	19.06.2028

					A.C.R.A.F. S.p.A., Italija			sa raspršivačem, u kutiji				
119	CONTRO- LOC	A02BC02	pantoprazol	BIH-H- 3633431-8	TAKEDA GmbH, Njemačka	gastrorezi- stentna tableta	40 mg/1 tableta	14 gastrorezi- stentnih tableta (1 Al/Al - blister sa 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 323/22	23.06.2023	22.06.2028
120	CONTRO- LOC	A02BC02	pantoprazol	BIH-H- 9069549-4	TAKEDA GmbH, Njemačka	gastrorezi- stentna tableta	20 mg/1 tableta	28 gastrorezi- stentnih tableta (2 Al/Al - blistera po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 324/22	23.06.2023	22.06.2028
121	CONTRO- LOC	A02BC02	pantoprazol	BIH-H- 5155690-7	TAKEDA GmbH, Njemačka	prašak za rastvor za injekciju	40 mg/1 bočica	1 staklena bočica sa 40 mg praška za rastvor za injekcije, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2- 325/22	23.06.2023	22.06.2028
122	MOVIPREP	A06AD65	askorbinska kiselina, kalijum klorid, makrogol, natrijum klorid, natrijum sulfat, natrijum- askorbat	BIH-H- 0563182-2	NORGINE B.V., Nizozemska	prašak za oralni rastvor	100 g/1 kesica+ 7.5 g/1 kesica+ 2.691 g/1 kesica+ 1.015 g/1 kesica+ 4.7 g/1 kesica+ 5.9 g/1 kesica	2 prozime vrećice koje sadrže vrećicu A i vrećicu B (vrećica A (papir/LDPE/ Al/LDPE) sadrži 112 g praška, vrećica B (papir/LDPE/ Al/LDPE) sadrži 11 g praška), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 3327/22	28.06.2023	27.06.2028
123	GLIFOR	A10BA02	metformin	BIH-H- 2861100-8	BILIM ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	film tableta	850 mg/1 tableta	100 film tableta (10 PVC/PE/PV DC blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 440/22	05.06.2023	04.06.2028
124	PLIBEX	A11EA	cijanokobalamin , kalcijum- pantotenat, nikotinamid, piridoksin, riboflavin, tiamin	BIH-H- 7405375-6	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	film tableta	25 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta+ 5 mg/1 tableta+ 2 mg/1 tableta+ 1 µg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 PVC/PVDC// Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 12967/21	07.06.2023	06.06.2028
125	IDEOS	A12AX	holekalciferol, kalcijum	BIH-H- 4211538-2	LABORATOIRE INNOTECH INTERNATI- ONAL, Francuska	tableta za žvakanje	500 mg/1 tableta+ 400 i.j./1 tableta	30 tableta za žvakanje (2 polipropilens ke tube sa po 15 tableta), u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 13234/21	05.06.2023	04.06.2028
126	FABRA- ZYME	A16AB04	agalzidaza beta	BIH-H- 8598110-6	SANOFLI- AVENTIS Groupe, Francuska	prašak za koncentrat za otopinu za infuziju	35 mg/1 viala	1 bočica sa praškom za koncentrat za otopinu za infuziju, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2- 1125/22	21.06.2023	20.06.2028
127	DUOPLA- VIN	B01AC30	acetilsalicilna kiselina, klopidogrel	BIH-H- 0035220-7	SANOFLI- AVENTIS Groupe, Francuska	film tableta	75 mg/1 tableta+ 100 mg/1 tableta	28 film tableta (4 Al/Al blistera po 7 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2- 12688/21	02.06.2023	01.06.2028
128	BINOCRIT	B03XA01	epoetin alfa	BIH-H- 9306191-1	SANDOZ PHARMACEUTI- CALS D.D., Slovenija	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	2000 i.j./1 mL	6 napunjenih šprica (staklo tip I) sa 1 ml rastvora, sa sigurnosnom zaštitom za iglu, u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2- 13202/21	22.06.2023	21.06.2028
129	BINOCRIT	B03XA01	epoetin alfa	BIH-H- 8591163-7	SANDOZ PHARMACEUTI- CALS D.D., Slovenija	rastvor za injekciju u napunjenoj šprici	2000 i.j./1 mL	6 napunjenih šprica sa 1 ml otopine, bez sigurnosne zaštite za iglu	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2- 13203/21	22.06.2023	21.06.2028
130	ARANESP	B03XA02	darbepoetin alfa	BIH-H- 2353731-3	AMGEN (Europe) GmbH, Švajcarska	otopina za injekciju u	10 µg/0.4 mL	1 napunjena injekciona	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u	04-07.3-2- 1464/22	30.06.2023	29.06.2028

						napunjenoj štrcaljki		štrcaljka sa 0,4 ml otopine za injekciju, u kutiji.	zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja			
131	ARANESP	B03XA02	darbepoetin alfa	BIH-H-4844044-9	AMGEN (Europe) GmbH, Švajcarska	otopina za injekciju u napunjenoj štrcaljki	20 µg/0.5 mL	1 napunjena injekciona štrcaljka sa 0,5 ml (20 mcg/0,5 ml) otopine za injekciju, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-1465/22	30.06.2023	29.06.2028
132	ARANESP	B03XA02	darbepoetin alfa	BIH-H-3604245-1	AMGEN (Europe) GmbH, Švajcarska	otopina za injekciju u napunjenoj štrcaljki	30 µg/0.3 mL	1 napunjena injekciona štrcaljka sa 0,3 ml (30 mcg/0,3 ml) otopine za injekciju, u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-1466/22	30.06.2023	29.06.2028
133	AMINOL	C07AB03	atenolol	BIH-H-8398587-3	BOSNALIJEK d.d., Bosna i Hercegovina	tableta	50 mg/1 tableta	20 tableta (2 PVC/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-723/22	02.06.2023	01.06.2028
134	ENALA-PRIL SANDOZ 10 mg	C09AA02	enalapril	BIH-H-7393812-7	SANDOZ PHARMACEUTICALS D.D., Slovenija	tableta	10 mg/1 tableta	20 tableta (2 Al/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12995/21	26.06.2023	25.06.2028
135	ENALA-PRIL SANDOZ 20 mg	C09AA02	enalapril	BIH-H-2910196-2	SANDOZ PHARMACEUTICALS D.D., Slovenija	tableta	20 mg/1 tableta	20 tableta (2 Al/Al blistera po 10 tableta) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12996/21	26.06.2023	25.06.2028
136	LIPOFEN SR	C10AB05	fenofibrat	BIH-H-9324821-6	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	250 mg/1 kapsula	30 kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrdih (2 PVC-Al blistera po 15 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-632/22	19.06.2023	18.06.2028
137	CIFLOX	J01MA02	ciprofloksacin	BIH-H-1660950-7	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	filmom obložena tableta	250 mg/1 tableta	10 filmom obloženih tableta (1 PVC/Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-1913/22	22.06.2023	21.06.2028
138	CIFLOX	J01MA02	ciprofloksacin	BIH-H-0620374-9	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	filmom obložena tableta	500 mg/1 tableta	10 filmom obloženih tableta (1 PVC/Al blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-1914/22	22.06.2023	21.06.2028
139	PLIVATINIB	L01EA01	imatinib	BIH-H-8601782-3	PLIVA HRVATSKA d.o.o., Hrvatska	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PVC/PE/PVC/PE/ PVC - blistera po 10 tableta), u kutiji	ZU/Rp – Lijek se upotrebljava u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa; izuzetno se izdaje uz recept za potrebe nastavka bolničkog liječenja	04-07.3-2-1931/22	22.06.2023	21.06.2028
140	GRANOCYTE 34	L03AA10	lenograstim	BIH-H-1200954-6	SANOFI-AVENTIS Groupe, Francuska	prah i rastvarač za injekciju/infuziju	263 µg/1 viala	5 bočica sa praškom za rastvor za injekciju/infuziju po 263 mcg i 5 ampula rastvarača (voda za injekciju) u kutiji	ZU – Lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa	04-07.3-2-12689/21	20.06.2023	19.06.2028
141	RANTUDIL forte	M01AB11	acemetacin	BIH-H-3116624-5	BGP PRODUCTS OPERATIONS GmbH, Švajcarska	kapsula, tvrda	60 mg/1 kapsula	20 kapsula, tvrdih (2 PVC/Al - blistera po 10 kapsula) u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-13186/21	15.06.2023	14.06.2028
142	IbuDIRECT	M01AE01	ibuprofen	BIH-H-	PHARMAMED	kapsula,	200 mg/1	10 kapsula,	BRp - Lijek se izdaje	04-07.3-2-	26.06.2023	25.06.2028

				9475060-6	d.o.o. Travnik, Bosna i Hercegovina	meka	kapsula	mekih (1 PVC/PVDC/Al blister) u kutiji	bez ljekarskog recepta	433/22		
143	REQUIP MODU-TAB	N04BC04	ropinirol	BIH-H-6663797-0	GLAXOSMITHKLINE TRADING SERVICES LIMITED, Irska	tableta s produženim oslobađanjem	2 mg/1 tableta	28 tableta sa produženim oslobađanjem (2 PVC/PE/PVdC-Aluminij/papir blistera sigurna za djecu po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12476/21	30.06.2023	29.06.2028
144	REQUIP MODU-TAB	N04BC04	ropinirol	BIH-H-0744212-9	GLAXOSMITHKLINE TRADING SERVICES LIMITED, Irska	tableta sa produženim oslobađanjem	4 mg/1 tableta	28 tableta sa produženim oslobađanjem (2 PVC/PE/PVdC-Aluminij/papir blistera sigurna za djecu po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12477/21	30.06.2023	29.06.2028
145	REQUIP MODU-TAB	N04BC04	ropinirol	BIH-H-0699243-7	GLAXOSMITHKLINE TRADING SERVICES LIMITED, Irska	tableta sa produženim oslobađanjem	8 mg/1 tableta	28 tableta sa produženim oslobađanjem (2 PVC/PE/PVdC-Aluminij/papir blistera sigurna za djecu po 14 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-12478/21	30.06.2023	29.06.2028
146	FLUSETIN	N06AB03	fluoksetin	BIH-H-5657384-2	BOSNALJEK d.d., Bosna i Hercegovina	film tableta	20 mg/1 tableta	20 film tableta (2 PVC/Al blistera po 10 film tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-7741/22	23.06.2023	30.06.2028
147	CALIXTA	N06AX11	mirtazapin	BIH-H-4589526-4	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	filmom obložena tableta	30 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (2 PVC/PVDC//Al blistera po 15 tableta), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-5283/22	21.06.2023	20.06.2028
148	CALIXTA	N06AX11	mirtazapin	BIH-H-1190116-1	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	filmom obložena tableta	15 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (1 PVC/PVDC//Al - blister), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-5282/22	21.06.2023	20.06.2028
149	VENLAX	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-4037974-2	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	37.5 mg/1 kapsula	30 kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrdih (3 PVC/PE/PVDC//Al - blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-475/22	16.06.2023	15.06.2028
150	VENLAX	N06AX16	venlafaksin	BIH-H-6311284-0	GALENKA a.d. Beograd, Srbija	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	75 mg/1 kapsula	30 kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrdih (3 PVC/PE/PVDC//Al - blistera po 10 kapsula), u kutiji	Rp - Lijek se izdaje uz ljekarski recept	04-07.3-2-474/22	16.06.2023	15.06.2028
151	TYLOL HOT Pediatric	R01BA52	klorfenamin, PARACE-TAMOL, pseudoefedrin	BIH-H-6619008-4	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	šumeće granule	250 mg/1 vrećica+ 30 mg/1 vrećica+ 2 mg/1 vrećica	12 PET/Al/LLD P folija (vrećica) sa po 10 g šumećih granula, u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2-533/22	20.06.2023	19.06.2028

152	TYLOLFEN HOT	R01BA53	fenilefrin, chlorfenamin, PARACE- TAMOL	BIH-H- 2487656-5	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S., Turska	šumeće granule	500 mg/1 vrećica+ 10 mg/1 vrećica+ 4 mg/1 vrećica	12 PET/Al/ LLDPE vrećica sa po 20 g šumećih granula u kutiji	BRp - Lijek se izdaje bez ljekarskog recepta	04-07.3-2- 1043/22	19.06.2023	18.06.2028
-----	-----------------	---------	--	---------------------	---	-------------------	---	---	---	-----------------------	------------	------------

Укупан број лијекова којима је извршена обнова дозволе за стављање лијека у промет у Босни и Херцеговини од 01. априла до 30. јуна 2023. године је 152.

Број 10-02.3-5270/23
30. августа 2023. године
Бања Лука

Директор
Прим мр фарм. **Наташа Грубиша**, с. р.

839

Na osnovu člana 77. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", br. 58/08), Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine objavljuje

SPISAK LIJEKOVA KOJIMA JE UKINUTA DOZVOLA ZA STAVLJANJE U PROMET NA TRŽIŠTE BOSNE I HERCEGOVINE

U periodu od 01. aprila do 30. juna 2023. godine ukinute su Dozvole za stavljanje lijeka u promet za sljedeće lijekove

Rb.	Zaštićeni naziv lijeka	Proizvođač (administrativno sjedište)	INN	Oblik lijeka	Doza	Sadržaj originalnog pakovanja	Datum izdavanja rješenja o ukidanju dozvole	Broj rješenja o ukidanju dozvole za stavljanje lijeka u promet na tržište BiH
1	CARDIOPROL, Filmom obložena tableta, 5 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	bisoprolol	filmom obložena tableta	5 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (1 PVC/PVDC/Al blister) u kutiji	15.05.2023	04-07.3-2-2679-1/18
2	TOPISTIN, Rastvor za infuziju, 400 mg/200 mL	ELPEN PHARMACEUTICAL CO. INC.	ciprofloksacin	rastvor za infuziju	400 mg/200 mL	1 PET/Alu/PP kesa sa 200 ml rastvora za infuziju	17.05.2023	04-07.3-2-9942-1/17
3	TOPISTIN, Rastvor za infuziju, 200 mg/100 mL	ELPEN PHARMACEUTICAL CO. INC.	ciprofloksacin	rastvor za infuziju	200 mg/100 mL	1 PET/Alu/PP kesa sa 100 ml rastvora za infuziju	17.05.2023	04-07.3-2-9943-1/17
4	STREPSILS original, Pastila, 0,6 mg/1 pastila + 1,2 mg/1 pastila	RECKITT BENCKISER HEALTHCARE INTERNATIONAL LIMITED	2,4-dihlorbenzil alkohol, amilmetakrezol	pastila	0,6 mg/1 Pastila, Lozenga+ 1,2 mg/1 Pastila, Lozenga	24 pastile (2 PVC/PVDC//Al - blistera po 12 pastila) u kutiji	07.06.2023	04-07.3-2-6322-1/18
5	IBANDRONAT PHARMAS, Filmom obložena tableta, 150 mg/1 Tableta	PHARMAS D.O.O.	ibandronska kiselina	filmom obložena tableta	150 mg/1 tableta	1 filmom obložena tableta (1 PA/AL/PVC//AL blister sa jednom tabletom) u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-5490-1/21
6	ANGIOTEC, Tableta, 10 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	enalapril	tableta	10 mg/1 tableta	30 tableta (1 Al/PVC blister po 30 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-2-4169-1/18
7	ANGIOTEC, Tableta, 20 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	enalapril	tableta	20 mg/1 tableta	30 tableta (1 Al/PVC blister po 30 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-2-4170-1/18
8	ANGIOTEC, Tableta, 5 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	enalapril	tableta	5 mg/1 tableta	30 tableta (1 Al/PVC blister po 30 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-2-4168-1/18
9	PAROKSETIN PharmaS, Filmom obložena tableta, 20 mg/1 Tableta	PHARMAS D.O.O.	paroksetin	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 PVC/PVdC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-5108-1/21
10	VITAMIN C ALKALOID, Tableta, 500 mg/1 Tableta	ALKALOID AD Skopje	askorbinska kiselina	tableta	500 mg/1 tableta	250 tableta (25 strip (Al/PE printana folija) po 10 tableta u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-2599-1/18
11	MONOZID 25, Tableta, 25 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	hidrohlortiazid	tableta	25 mg/1 tableta	30 tableta (1 PVC/Al blister sa 30 tableta), u kutiji	15.05.2023	04-07.3-2-3121-1/18
12	ERACID, Filmom obložena tableta, 500 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	klaritromicin	filmom obložena tableta	500 mg/1 tableta	14 filmom obloženih tableta (2 Al/PVC blistera po 7 tableta) u kutiji	15.05.2023	04-07.3-2-2907-1/18
13	ERACID, Filmom obložena tableta, 250 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	klaritromicin	filmom obložena tableta	250 mg/1 tableta	14 filmom obloženih tableta (2 Al/PVC blistera po 7 tableta) u kutiji	15.05.2023	04-07.3-2-2938-1/18
14	BISOPROLOL PharmaS, Tableta, 2,5 mg/1 tableta	PHARMAS d.o.o. Beograd	bisoprolol	tableta	2,5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC//Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-351-1/21
15	BISOPROLOL PharmaS, Tableta, 5 mg/1 tableta	PHARMAS d.o.o. Beograd	bisoprolol	tableta	5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC//Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-352-1/21
16	DRONAT, Tableta, 70 mg/1 tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	alendronska kiselina	tableta	70 mg/1 tableta	4 tablete (1 PVDC/PVC/Al - blister), u kutiji	22.06.2023	04-07.3-2-4804-1/18
17	KVETIAPIN PharmaS, Filmom obložena tableta, 25 mg/1 Tableta	PHARMAS D.O.O.	kvetiapin	filmom obložena tableta	25 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PVC/PVDC//Al blistera po 10 filmom obloženih tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-10259-1/17
18	KVETIAPIN PharmaS, Filmom obložena tableta, 100 mg/1 Tableta	PHARMAS D.O.O.	kvetiapin	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PVC/PVDC//Al blistera po 10 filmom obloženih tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-10260-1/17
19	KVETIAPIN PharmaS, Filmom obložena tableta, 200 mg/1 Tableta	PHARMAS D.O.O.	kvetiapin	filmom obložena tableta	200 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PVC/PVDC//Al blistera po 10 film tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-10261-1/17
20	KAMISTAD, Gel, 20 mg/1 g +	HEMOFARM proizvodnja	ekstrakt cvijeta	gel za usnu	20 mg/1 g+ 185	10 g gela za usnu sluznicu u Al	10.05.2023	04-07.3-2-10348-1/18

	185 mg/1 g	farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka	kamilice, lidokain	sluznicu	mg/1 g	- tubi, u kutiji		
21	MUPIRON, Mast, 20 mg/1 g	JADRAN - Galenski laboratorij d.d.	mupirocin	mast	20 mg/1 g	15 g masti u aluminijskoj tubi u kutiji	17.05.2023	04-07.3-2-6317-1/18
22	PHOLCODIN ALKALOID, kapsula, tvrda, 10 mg/1 kapsula	ALKALOID AD Skopje	folkodin	kapsula, tvrda	10 mg/1 kapsula	20 kapsula, tvrdih (2 PVC/Al blistera po 10 kapsula), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-2-4973-1/21
23	ULTROX, Filmom obložena tableta, 10 mg/1 Tableta	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S.	rosuvastatin	filmom obložena tableta	10 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2Al-Al blistera po 14 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-3-5129-1/18
24	ULTROX, Filmom obložena tableta, 20 mg/1 Tableta	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S.	rosuvastatin	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 Al-Al blistera po 14 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-5208-1/18
25	LYXUMIA, Rastvor za injekciju u napunjenom penu, 10 µg/0.2 ml	SANOFI-AVENTIS Groupe	liksisenatid	rastvor za injekciju u napunjenom penu	10 µg/0.2 mL	1 zeleni napunjeni pen sa 3 ml rastvora za injekciju (14 doza od 10 µg), u kutiji	06.04.2023	04-07.3-2-6341-1/18
26	DIPROGENTA, Krema, 0.5 mg/1 g + 1 mg/1 g	N.V. ORGANON	betametazon, gentamicin	krema	0.5 mg/1 g+ 1 mg/1 g	15 g kreme u Al - tubi, u kutiji	22.06.2023	04-07.3-2-5001-1/18
27	LIPIDRA, Film tableta, 10 mg/1 tableta	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S.	atorvastatin	film tableta	10 mg/1 tableta	30 film tableta (2 Al/Al - blistera po 15 tableta), u kutiji	27.04.2023	04-07.3-2-544-1/18
28	LIPIDRA, Film tableta, 20 mg/1 tableta	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S.	atorvastatin	film tableta	20 mg/1 tableta	30 film tableta (3 Al/Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	27.04.2023	04-07.3-2-795-1/18
29	BOSENTAN NORAMEDA Film tableta 62.5 mg	UAB NORAMEDA	bosentan	film tableta	62.5 mg/1 tableta	56 film tableta (4 PVC/PVDC/Al blistera po 14 film tableta) u kutiji	11.05.2023	04-07.3-2-5154-1/19
30	BOSENTAN NORAMEDA, film tableta, 125 mg/film tableta	UAB NORAMEDA	bosentan	film tableta	125 mg/1 tableta	56 film tableta (4 PVC/PVDC/Al blistera po 14 film tableta) u kutiji	11.05.2023	07-07.3-2-5153-1/19
31	KlavoPhar, filmom obložena tableta, (875mg+125mg) / filmom obložena tableta	PHARMAS D.O.O.	amoksicilin, klavulanska kiselina	filmom obložena tableta	875 mg/1 tableta+ 125 mg/1 tableta	14 filmom obloženih tableta (2 Al/Al blistera po 7 filmom obloženih tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-5064-1/19
32	PEPTICAID CONTROL, Gastrozistentna tableta, 20 mg/1 Tablet	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka	pantoprazol	gastrorezi-stentna tableta	20 mg/1 tableta	7 gastrorezi-tentnih tableta (1 Al/Al blister) u kutiji	12.05.2023	04-07.3-2-1192-1/19
33	NITRAX, tableta sa produženim oslobada-njem, 40 mg/1 tableta	ZADA Pharmaceuticals d.o.o.	izosorbid mononitrat	tableta sa produženim oslobada-njem	40 mg/1 tableta	30 tableta sa produženim oslobada-njem (3 PVC/PVDC/ALU blistera po 10 tableta) u kutiji	30.05.2023	04-07.3-1-1816-1/14
34	NITRAX, tableta sa produženim oslobada-njem, 60 mg/1 tableta	ZADA Pharmaceuticals d.o.o.	izosorbid mononitrat	tableta sa produženim oslobada-njem	60 mg/1 tableta	30 tableta sa produženim oslobada-njem (3 PVC/PVDC/ALU blistera po 10 tableta) u kutiji	30.05.2023	04-07.3-1-1817-1/14
35	ALAPHION	CIPLA EUROPE NV	flutikazon, salmeterol	suspenzija za inhalaciju pod pritiskom	25 µg/1 doza+ 125 µg/1 doza	inhaler sa 120 doza (suspenzija za inhalaciju pod pritiskom), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-8364-1/20
36	ALAPHION	CIPLA EUROPE NV	flutikazon, salmeterol	suspenzija za inhalaciju pod pritiskom	25 µg/1 doza+ 250 µg/1 doza	inhaler sa 120 doza (suspenzija za inhalaciju pod pritiskom), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-8365-1/20
37	AGNIS PLUS, 850 mg/1 tableta+ 50 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	850 mg/1 tableta+ 50 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (10 OPA/Al/PVC//Al blistera po 6 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-1-9801-1/17
38	AGNIS PLUS, 1000 mg/1 tableta+ 50 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	1000 mg/1 tableta+ 50 mg/1 tableta	60 tableta (10 OPA/Al/PVC//Al blistera po 6 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-1-9802-1/17
39	PROPOFOL CLARIS 10 mg/ml, 10 mg/1 mL, emulzija za injekciju/ infuziju	CLARIS LIFESCIENCES (UK) LIMITED	propofol	emulzija za injekciju/ infuziju	10 mg/1 mL	5 bočica sa 20 ml emulzije za injekciju/infuziju, u kutiji	17.05.2023	04-07.3-1-569-1/18
40	GASTROPERIDON ODT	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka	domperidon	oralna disperzibilna tableta	10 mg/1 tableta	10 oralnih disperzibilnih tableta (1 PVC/PVDC/Al blister sa 10 tableta), u kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-2671-1/18
41	GASTROPERIDON ODT	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka Banja Luka	domperidon	oralna disperzibilna tableta	10 mg/1 tableta	20 oralnih disperzibilnih tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera sa po 10 tableta), u kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-2672-1/18
42	GASTROPERIDON ODT	Hemofarm proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka	domperidon	oralna disperzibilna tableta	10 mg/1 tableta	30 oralnih disperzibilnih tableta (3 PVC/PVDC/Al blistera sa po 10 tableta), u kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-2673-1/18
43	RYDAPT, 25 mg/1 kapsula, kapsula, meka	NOVARTIS PHARMA Services AG	midostaurin	kapsula, meka	25 mg/1 kapsula	56 kapsula, (2 kutije po 28 kapsula (7 PA/Al/PVC-Al blistera po 4 kapsule), u kutiji	22.06.2023	04-07.3-1-4485-1/18
44	RYDAPT, 25 mg/1 kapsula, kapsula, meka	NOVARTIS PHARMA Services AG	midostaurin	kapsula, meka	25 mg/1 kapsula	112 kapsula (4 kutije po 28 kapsula (7 PA/Al/PVC-Al blistera po 4 kapsule), u kutiji	22.06.2023	04-07.3-1-4486-1/18
45	PROSTEF, 5 mg / 1 tableta, filmom obložena tableta	GALENKA a.d. Beograd	finasterid	film tableta	5 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera sa po 15 tableta), u kutiji	10.05.2023	04-07.3-1-8498-1/18
46	PENTHROX 99,9%, para inhaliranje, tekućina, 3 mL, 99,9 %/1 bočica, para za inhaliranje, tekućina	MEDICAL DEVELOPMENTS INTERNATIONAL LIMITED	metoksifluran	para za inhaliranje, tekućina	99,9 %/1 bočica	staklena bočica od 5 ml koja sadrži 3 ml 99,9% metoksiflurana, penthrox inhalator i 1 komora sa aktivnim ugljenom, u kartonskoj kutiji	15.05.2023	04-07.3-1-493-1/19

47	VILSPOX, 50 mg/850 mg, filmom obložena tableta, 50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	LEK farmacevtska družba d.d.	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta	30 tableta (10 tableta u PA/Al/PVC/Al blisteru, 3 blistera) u kartonskoj kutiji.	12.05.2023	04-07.3-1-1719-1/19
48	VILSPOX, 50 mg/850 mg, filmom obložena tableta, 50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	LEK farmacevtska družba d.d.	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta	30 tableta (10 tableta u PCTFE/PVC/Al blisteru, 3 blistera) u kartonskoj kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-1720-1/19
49	VILSPOX, 50 mg/1000 mg, filmom obložena tableta, 50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	LEK farmacevtska družba d.d.	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta	30 tableta (10 tableta u PA/Al/PVC/Al blisteru, 3 blistera) u kartonskoj kutiji.	12.05.2023	04-07.3-1-1721-1/19
50	VILSPOX, 50 mg/1000 mg, filmom obložena tableta, 50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	LEK farmacevtska družba d.d.	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta	30 tableta (10 tableta u PCTFE/PVC/Al blisteru, 3 blistera) u kartonskoj kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-1722-1/19
51	MINIRIN MELT, oralni liofilizat, 60 mikrograma	FERRING GmbH	dezmpresin	oralni liofilizat	60 µg/1 Liofilizat	30 oralnih liofilizata u blisteru, u kutiji	18.05.2023	04-07.3-1-12559-1/19
52	TRANDOLAPRIL PharmaS, kapsula, tvrda, 0,5mg	PHARMAS D.O.O.	trandolapril	kapsula, tvrda	0,5 mg/1 kapsula	56 kapsula, tvrdih (8 PVC/PE/PVdC/Al blistera sa po 7 kapsula), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-1-995-1/20
53	TRANDOLAPRIL PharmaS, kapsula, tvrda, 2 mg	PHARMAS D.O.O.	trandolapril	kapsula, tvrda	2 mg/1 kapsula	28 kapsula, tvrdih (4 PVC/PE/PVdC/Al blistera sa po 7 kapsula), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-1-996-1/20

Ukupan broj lijekova kojima je ukinuta dozvola za promet u BiH od 01. aprila do 30. juna 2023. god. je 53.

Broj 10-02.3-5271/23
30. augusta 2023. godine
Banja Luka

Direktor
Prim. mr. ph. **Nataša Grubiša, s. r.**

Na temelju članka 77. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", br. 58/08), Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine objavljuje

POPIS

LIJEKOVA KOJIMA JE UKINUTA DOZVOLA ZA STAVLJANJE U PROMET NA TRŽIŠTE BOSNE I HERCEGOVINE

U razdoblju od 01. travnja do 30. lipnja 2023. godine ukinute su Dozvole za stavljanje lijeka u promet za sljedeće lijekove

Rb.	Zaštićeni naziv lijeka	Proizvođač (administrativno sjedište)	INN	Oblik lijeka	Doza	Sadržaj originalnog pakovanja	Datum izdavanja rješenja o ukidanju dozvole	Broj rješenja o ukidanju dozvole za stavljanje lijeka u promet na tržište BiH
1	CARDIOPROL, Filmom obložena tableta, 5 mg/1 Tablet	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	bisoprolol	filmom obložena tableta	5 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (1 PVC/PVdC/Al blister) u kutiji	15.05.2023	04-07.3-2-2679-1/18
2	TOPISTIN, Rastvor za infuziju, 400 mg/200 mL	ELPEN PHARMACEUTICAL CO. INC.	ciprofloksacin	rastvor za infuziju	400 mg/200 mL	1 PET/Alu/PP kesa sa 200 ml rastvora za infuziju	17.05.2023	04-07.3-2-9942-1/17
3	TOPISTIN, Rastvor za infuziju, 200 mg/100 mL	ELPEN PHARMACEUTICAL CO. INC.	ciprofloksacin	rastvor za infuziju	200 mg/100 mL	1 PET/Alu/PP kesa sa 100 ml rastvora za infuziju	17.05.2023	04-07.3-2-9943-1/17
4	STREPSILS original, Pastila, 0,6 mg/1 pastila + 1,2 mg/1 pastila	RECKITT BENCKISER HEALTHCARE INTERNATIONAL LIMITED	2,4-dihlorbenzil alkohol, amilmetakrezol	pastila	0,6 mg/1 Pastila, Lozenga+ 1,2 mg/1 Pastila, Lozenga	24 pastile (2 PVC/PVdC/Al - blistera po 12 pastila) u kutiji	07.06.2023	04-07.3-2-6322-1/18
5	IBANDRONAT PHARMAS, Filmom obložena tableta, 150 mg/1 Tablet	PHARMAS D.O.O.	ibandronska kiselina	filmom obložena tableta	150 mg/1 tableta	1 filmom obložena tableta (1 PA/AL/PVC/AL blister sa jednom tabletom) u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-5490-1/21
6	ANGIOTEC, Tableta, 10 mg/1 Tablet	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	enalapril	tableta	10 mg/1 tableta	30 tableta (1Al/PVC blister po 30 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-2-4169-1/18
7	ANGIOTEC, Tableta, 20 mg/1 Tablet	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	enalapril	tableta	20 mg/1 tableta	30 tableta (1 Al/PVC blister po 30 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-2-4170-1/18
8	ANGIOTEC, Tableta, 5 mg/1 Tablet	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	enalapril	tableta	5 mg/1 tableta	30 tableta (1Al/PVC blister po 30 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-2-4168-1/18
9	PAROKSETIN PharmaS, Filmom obložena tableta, 20 mg/1 Tablet	PHARMAS D.O.O.	paroksetin	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3 PVC/PVdC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-5108-1/21
10	VITAMIN C ALKALOID, Tableta, 500 mg/1 Tablet	ALKALOID AD Skopje	askorbinska kiselina	tableta	500 mg/1 tableta	250 tableta (25 strip (Al/PE printana folija) po 10 tableta u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-2599-1/18
11	MONOZID 25, Tableta, 25 mg/1 Tablet	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	hidrohlrotiazid	tableta	25 mg/1 tableta	30 tableta (1 PVC/Al blister sa 30 tableta), u kutiji	15.05.2023	04-07.3-2-3121-1/18
12	ERACID, Filmom obložena tableta, 500 mg/1 Tablet	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	klaritromicin	filmom obložena tableta	500 mg/1 tableta	14 filmom obloženih tableta (2 Al/PVC blistera po 7 tableta) u kutiji	15.05.2023	04-07.3-2-2907-1/18
13	ERACID, Filmom obložena tableta, 250 mg/1 Tablet	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	klaritromicin	filmom obložena tableta	250 mg/1 tableta	14 filmom obloženih tableta (2 Al/PVC blistera po 7 tableta) u kutiji	15.05.2023	04-07.3-2-2938-1/18
14	BISOPROLOL PharmaS, Tableta, 2,5 mg/1 tableta	PHARMAS d.o.o. Beograd	bisoprolol	tableta	2,5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-351-1/21
15	BISOPROLOL PharmaS,	PHARMAS d.o.o. Beograd	bisoprolol	tableta	5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC/Al -	04.04.2023	04-07.3-2-352-1/21

	Tableta, 5 mg/1 tableta					blistera po 10 tableta), u kutiji		
16	DRONAT, Tableta, 70 mg/1 tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	alendronska kiselina	tableta	70 mg/1 tableta	4 tablete (1 PVDC/PVC/Al - blister), u kutiji	22.06.2023	04-07.3-2-4804-1/18
17	KVETIAPIN PharmaS, Filmom obložena tableta, 25 mg/1 Tablet	PHARMAS D.O.O.	kvetiapin	filmom obložena tableta	25 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PVC/PVDC//Al blistera po 10 filmom obloženih tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-10259-1/17
18	KVETIAPIN PharmaS, Filmom obložena tableta, 100 mg/1 Tablet	PHARMAS D.O.O.	kvetiapin	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PVC/PVDC//Al blistera po 10 filmom obloženih tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-10260-1/17
19	KVETIAPIN PharmaS, Filmom obložena tableta, 200 mg/1 Tablet	PHARMAS D.O.O.	kvetiapin	filmom obložena tableta	200 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PVC/PVDC//Al blistera po 10 film tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-10261-1/17
20	KAMISTAD, Gel, 20 mg/1 g + 185 mg/1 g	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka	ekstrakt cvijeta kamilice, lidokain	gel za usnu sluznicu	20 mg/1 g+ 185 mg/1 g	10 g gela za usnu sluznicu u Al - tubi, u kutiji	10.05.2023	04-07.3-2-10348-1/18
21	MUPIRON, Mast, 20 mg/1 g	JADRAN - Galenski laboratorij d.d.	mupirocin	mast	20 mg/1 g	15 g masti u aluminijskoj tubi u kutiji	17.05.2023	04-07.3-2-6317-1/18
22	PHOLCODIN ALKALOID, kapsula, tvrda, 10 mg/1 kapsula	ALKALOID AD Skopje	folkodin	kapsula, tvrda	10 mg/1 kapsula	20 kapsula, tvrdih (2 PVC/Al blistera po 10 kapsula), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-2-4973-1/21
23	ULTROX, Filmom obložena tableta, 10 mg/1 Tableta	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S.	rosuvastatin	filmom obložena tableta	10 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2Al-Al blistera po 14 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-3-5129-1/18
24	ULTROX, Filmom obložena tableta, 20 mg/1 Tableta	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S.	rosuvastatin	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 Al-Al blistera po 14 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-5208-1/18
25	LYXUMIA, Rastvor za injekciju u napunjenom penu, 10 µg/0.2 ml	SANOFI-AVENTIS Groupe	liksisenatid	rastvor za injekciju u napunjenom penu	10 µg/0.2 mL	1 zeleni napunjeni pen sa 3 ml rastvora za injekciju (14 doza od 10 µg), u kutiji	06.04.2023	04-07.3-2-6341-1/18
26	DIPROGENTA, Krema, 0.5 mg/1 g + 1 mg/1 g	N.V. ORGANON	betametazon, gentamicin	krema	0.5 mg/1 g+ 1 mg/1 g	15 g kreme u Al - tubi, u kutiji	22.06.2023	04-07.3-2-5001-1/18
27	LIPIDRA, Film tableta, 10 mg/1 tableta	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S.	atorvastatin	film tableta	10 mg/1 tableta	30 film tableta (2 Al/Al - blistera po 15 tableta), u kutiji	27.04.2023	04-07.3-2-544-1/18
28	LIPIDRA, Film tableta, 20 mg/1 tableta	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S.	atorvastatin	film tableta	20 mg/1 tableta	30 film tableta (3 Al/Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	27.04.2023	04-07.3-2-795-1/18
29	BOSENTAN NORAMEDA, Film tableta 62.5 mg	UAB NORAMEDA	bosentan	film tableta	62.5 mg/1 tableta	56 film tableta (4 PVC/PVDC/Al blistera po 14 film tableta) u kutiji	11.05.2023	04-07.3-2-5154-1/19
30	BOSENTAN NORAMEDA, film tableta, 125 mg/film tableta	UAB NORAMEDA	bosentan	film tableta	125 mg/1 tableta	56 film tableta (4 PVC/PVDC/Al blistera po 14 film tableta) u kutiji	11.05.2023	07-07.3-2-5153-1/19
31	KlavoPhar, filmom obložena tableta, (875mg+125mg) / filmom obložena tableta	PHARMAS D.O.O.	amoksisilin, klavulanska kiselina	filmom obložena tableta	875 mg/1 tableta+ 125 mg/1 tableta	14 filmom obloženih tableta (2 Al//Al blistera po 7 filmom obloženih tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-5064-1/19
32	PEPTICAID CONTROL, Gastrozestentna tableta, 20 mg/1 Tablet	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka	pantoprazol	gastrorezi-stentna tableta	20 mg/1 tableta	7 gastrorezi-tentnih tableta (1 Al/Al blister) u kutiji	12.05.2023	04-07.3-2-1192-1/19
33	NITRAX, tableta sa produženim oslobada-njem, 40 mg/1 tableta	ZADA Pharmaceuticals d.o.o.	izosorbid mononitrat	tableta sa produženim oslobada-njem	40 mg/1 tableta	30 tableta sa produženim oslobada-njem (3 PVC/PVDC/ALU blistera po 10 tableta) u kutiji	30.05.2023	04-07.3-1-1816-1/14
34	NITRAX, tableta sa produženim oslobada-njem, 60 mg/1 tableta	ZADA Pharmaceuticals d.o.o.	izosorbid mononitrat	tableta sa produženim oslobada-njem	60 mg/1 tableta	30 tableta sa produženim oslobada-njem (3 PVC/PVDC/ALU blistera po 10 tableta) u kutiji	30.05.2023	04-07.3-1-1817-1/14
35	ALAPHION	CIPLA EUROPE NV	flutikazon, salmeterol	suspenzija za inhalaciju pod pritiskom	25 µg/1 doza+ 125 µg/1 doza	inhaler sa 120 doza (suspenzija za inhalaciju pod pritiskom), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-8364-1/20
36	ALAPHION	CIPLA EUROPE NV	flutikazon, salmeterol	suspenzija za inhalaciju pod pritiskom	25 µg/1 doza+ 250 µg/1 doza	inhaler sa 120 doza (suspenzija za inhalaciju pod pritiskom), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-8365-1/20
37	AGNIS PLUS, 850 mg/1 tableta+ 50 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	850 mg/1 tableta+ 50 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (10 OPA/Al/PVC//Al blistera po 6 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-1-9801-1/17
38	AGNIS PLUS, 1000 mg/1 tableta+ 50 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	1000 mg/1 tableta+ 50 mg/1 tableta	60 tableta (10 OPA/Al/PVC//Al blistera po 6 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-1-9802-1/17
39	PROPOFOL CLARIS 10 mg/ml, 10 mg/1 mL, emulzija za injekciju/ infuziju	CLARIS LIFESCIENCES (UK) LIMITED	propofol	emulzija za injekciju/ infuziju	10 mg/1 mL	5 bočica sa 20 ml emulzije za injekciju/infuziju, u kutiji	17.05.2023	04-07.3-1-569-1/18
40	GASTROPERIDON ODT	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka	domperidon	oralna disperzibilna tableta	10 mg/1 tableta	10 oralnih disperzibilnih tableta (1 PVC/PVDC/Al blister sa 10 tableta), u kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-2671-1/18
41	GASTROPERIDON ODT	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka Banja Luka	domperidon	oralna disperzibilna tableta	10 mg/1 tableta	20 oralnih disperzibilnih tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera sa po 10 tableta), u kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-2672-1/18
42	GASTROPERIDON ODT	Hemofarm proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka	domperidon	oralna disperzibilna tableta	10 mg/1 tableta	30 oralnih disperzibilnih tableta (3 PVC/PVDC/Al blistera sa po 10 tableta), u kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-2673-1/18

43	RYDAPT, 25 mg/1 kapsula, kapsula, meka	NOVARTIS PHARMA Services AG	midostaurin	kapsula, meka	25 mg/1 kapsula	56 kapsula, (2 kutije po 28 kapsula (7 PA/Al/PVC-Al blistera po 4 kapsule), u kutiji	22.06.2023	04-07.3-1-4485-1/18
44	RYDAPT, 25 mg/1 kapsula, kapsula, meka	NOVARTIS PHARMA Services AG	midostaurin	kapsula, meka	25 mg/1 kapsula	112 kapsula (4 kutije po 28 kapsula (7 PA/Al/PVC-Al blistera po 4 kapsule), u kutiji	22.06.2023	04-07.3-1-4486-1/18
45	PROSTEF, 5 mg / 1 tableta, filmom obložena tableta	GALENKA a.d. Beograd	finasterid	film tableta	5 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera sa po 15 tableta), u kutiji	10.05.2023	04-07.3-1-8498-1/18
46	PENTHROX 99,9%, para inhaliranje, tekućina, 3 mL, 99,9 %/1 bočica, para za inhaliranje, tekućina	MEDICAL DEVELOPMENTS INTERNATIONAL LIMITED	metoksifluran	para za inhaliranje, tekućina	99,9 %/1 bočica	staklena bočica od 5 ml koja sadrži 3 ml 99,9% metoksiflurana, penthrox inhalator i 1 komora sa aktivnim ugljenom, u kartonskoj kutiji	15.05.2023	04-07.3-1-493-1/19
47	VILSPOX, 50 mg/850 mg, filmom obložena tableta, 50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	LEK farmacevtska družba d.d.	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta	30 tableta (10 tableta u PA/Al/PVC/Al blisteru, 3 blistera) u kartonskoj kutiji.	12.05.2023	04-07.3-1-1719-1/19
48	VILSPOX, 50 mg/850 mg, filmom obložena tableta, 50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	LEK farmacevtska družba d.d.	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta	30 tableta (10 tableta u PCTFE/PVC/Al blisteru, 3 blistera) u kartonskoj kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-1720-1/19
49	VILSPOX, 50 mg/1000 mg, filmom obložena tableta, 50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	LEK farmacevtska družba d.d.	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta	30 tableta (10 tableta u PA/Al/PVC/Al blisteru, 3 blistera) u kartonskoj kutiji.	12.05.2023	04-07.3-1-1721-1/19
50	VILSPOX, 50 mg/1000 mg, filmom obložena tableta, 50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	LEK farmacevtska družba d.d.	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta	30 tableta (10 tableta u PCTFE/PVC/Al blisteru, 3 blistera) u kartonskoj kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-1722-1/19
51	MINIRIN MELT, oralni liofilizat, 60 mikrograma	FERRING GmbH	dezmpresin	oralni liofilizat	60 µg/1 Liofilizat	30 oralnih liofilizata u blisteru, u kutiji	18.05.2023	04-07.3-1-12559-1/19
52	TRANDOLAPRIL PharmaS, kapsula, tvrda, 0,5mg	PHARMAS D.O.O.	trandolapril	kapsula, tvrda	0,5 mg/1 kapsula	56 kapsula, tvrdih (8 PVC/PE/PVdC//Al blistera sa po 7 kapsula), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-1-995-1/20
53	TRANDOLAPRIL PharmaS, kapsula, tvrda, 2 mg	PHARMAS D.O.O.	trandolapril	kapsula, tvrda	2 mg/1 kapsula	28 kapsula, tvrdih (4 PVC/PE/PVdC//Al blistera sa po 7 kapsula), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-1-996-1/20

Ukupan broj lijekova kojima je ukinuta dozvola za promet u BiH od 01. travnja do 30. lipnja 2023. god. je 53.

Broj 10-02.3-5271/23
30. kolovoza 2023. godine
Banja Luka

Ravnatelj
Prim. mr. ph. **Nataša Grubiša**, v. r.

Na osnovu člana 77. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", br. 58/08) Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine objavljuje

СПИСАК ЛИЈЕКОВА КОЈИМА ЈЕ УКИНУТА ДОЗВОЛА ЗА СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ НА ТРЖИШТЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

У периоду од 01. априла до 30. јуна 2023. године укинуте су Дозволе за стављање лијекова у промет за следеће лијекове:

Rb.	Zaštićeni naziv lijeka	Proizvođač (administrativno sjedište)	INN	Oblik lijeka	Doza	Sadržaj originalnog pakovanja	Datum izdavanja rješenja o ukidanju dozvole	Broj rješenja o ukidanju dozvole za stavljanje lijeka u promet na tržište BiH
1	CARDIOPROL, Filmom obložena tableta, 5 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	bisoprolol	filmom obložena tableta	5 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (1 PVC/PVDC/Al blister) u kutiji	15.05.2023	04-07.3-2-2679-1/18
2	TOPISTIN, Rastvor za infuziju, 400 mg/200 mL	ELPEN PHARMACEUTICAL CO. INC.	ciprofloksacin	rastvor za infuziju	400 mg/200 mL	1 PET/Alu/PP kesa sa 200 ml rastvora za infuziju	17.05.2023	04-07.3-2-9942-1/17
3	TOPISTIN, Rastvor za infuziju, 200 mg/100 mL	ELPEN PHARMACEUTICAL CO. INC.	ciprofloksacin	rastvor za infuziju	200 mg/100 mL	1 PET/Alu/PP kesa sa 100 ml rastvora za infuziju	17.05.2023	04-07.3-2-9943-1/17
4	STREPSILS original, Pastila, 0,6 mg/1 pastila + 1,2 mg/1 pastila	RECKITT BENCKISER HEALTHCARE INTERNATIONAL LIMITED	2,4-dihlorbenzil alkohol, amilmetakrezol	pastila	0,6 mg/1 Pastila, Lozenga+ 1,2 mg/1 Pastila, Lozenga	24 pastile (2 PVC/PVDC/Al blistera po 12 pastila) u kutiji	07.06.2023	04-07.3-2-6322-1/18
5	IBANDRONAT PHARMAS, Filmom obložena tableta, 150 mg/1 Tableta	PHARMAS D.O.O.	ibandronska kiselina	filmom obložena tableta	150 mg/1 tableta	1 filmom obložena tableta (1 PA/Al/PVC/Al blister sa jednom tabletom) u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-5490-1/21
6	ANGIOTEC, Tableta, 10 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	enalapril	tableta	10 mg/1 tableta	30 tableta (1 Al/PVC blister po 30 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-2-4169-1/18
7	ANGIOTEC, Tableta, 20 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	enalapril	tableta	20 mg/1 tableta	30 tableta (1 Al/PVC blister po 30 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-2-4170-1/18
8	ANGIOTEC, Tableta, 5 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	enalapril	tableta	5 mg/1 tableta	30 tableta (1 Al/PVC blister po 30 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-2-4168-1/18
9	PAROKSETIN PharmaS,	PHARMAS D.O.O.	paroksetin	filmom	20 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (3	04.04.2023	04-07.3-2-5108-1/21

	Filmom obložena tableta, 20 mg/1 Tableta			obložena tableta		PVC/PVdC/Al blistera po 10 tableta), u kutiji		
10	VITAMIN C ALKALOID, Tableta, 500 mg/1 Tableta	ALKALOID AD Skopje	askorbinska kiselina	tableta	500 mg/1 tableta	250 tableta (25 strip (Al/PE printana folija) po 10 tableta u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-2599-1/18
11	MONOZID 25, Tableta, 25 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	hidrohlortiazid	tableta	25 mg/1 tableta	30 tableta (1 PVC/Al blister sa 30 tableta), u kutiji	15.05.2023	04-07.3-2-3121-1/18
12	ERACID, Filmom obložena tableta, 500 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	klaritromicin	filmom obložena tableta	500 mg/1 tableta	14 filmom obloženih tableta (2 Al/PVC blistera po 7 tableta) u kutiji	15.05.2023	04-07.3-2-2907-1/18
13	ERACID, Filmom obložena tableta, 250 mg/1 Tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	klaritromicin	filmom obložena tableta	250 mg/1 tableta	14 filmom obloženih tableta (2 Al/PVC blistera po 7 tableta) u kutiji	15.05.2023	04-07.3-2-2938-1/18
14	BISOPROLOL PharmaS, Tableta, 2,5 mg/1 tableta	PHARMAS d.o.o. Beograd	bisoprolol	tableta	2.5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC//Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-351-1/21
15	BISOPROLOL PharmaS, Tableta, 5 mg/1 tableta	PHARMAS d.o.o. Beograd	bisoprolol	tableta	5 mg/1 tableta	30 tableta (3 PVC/PVdC//Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-352-1/21
16	DRONAT, Tableta, 70 mg/1 tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	alendronska kiselina	tableta	70 mg/1 tableta	4 tablete (1 PVDC/PVC/Al - blister), u kutiji	22.06.2023	04-07.3-2-4804-1/18
17	KVETIAPIN PharmaS, Filmom obložena tableta, 25 mg/1 Tableta	PHARMAS D.O.O.	kvetiapin	filmom obložena tableta	25 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PVC/PVDC//Al blistera po 10 filmom obloženih tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-10259-1/17
18	KVETIAPIN PharmaS, Filmom obložena tableta, 100 mg/1 Tableta	PHARMAS D.O.O.	kvetiapin	filmom obložena tableta	100 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PVC/PVDC//Al blistera po 10 filmom obloženih tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-10260-1/17
19	KVETIAPIN PharmaS, Filmom obložena tableta, 200 mg/1 Tableta	PHARMAS D.O.O.	kvetiapin	filmom obložena tableta	200 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (6 PVC/PVDC//Al blistera po 10 film tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-10261-1/17
20	KAMISTAD, Gel, 20 mg/1 g + 185 mg/1 g	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka	ekstrakt cvijeta kamilice, lidokain	gel za usnu sluznicu	20 mg/1 g+ 185 mg/1 g	10 g gela za usnu sluznicu u Al - tubi, u kutiji	10.05.2023	04-07.3-2-10348-1/18
21	MUPIRON, Mast, 20 mg/1 g	JADRAN - Galenski laboratorij d.d.	mupirocin	mast	20 mg/1 g	15 g masti u aluminijskoj tubi u kutiji	17.05.2023	04-07.3-2-6317-1/18
22	PHOLCODIN ALKALOID, kapsula, tvrda, 10 mg/1 kapsula	ALKALOID AD Skopje	folkodin	kapsula, tvrda	10 mg/1 kapsula	20 kapsula, tvrdih (2 PVC/Al blistera po 10 kapsula), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-2-4973-1/21
23	ULTROX, Filmom obložena tableta, 10 mg/1 Tableta	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S.	rosuvastatin	filmom obložena tableta	10 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2Al-Al blistera po 14 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-5129-1/18
24	ULTROX, Filmom obložena tableta, 20 mg/1 Tableta	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S.	rosuvastatin	filmom obložena tableta	20 mg/1 tableta	28 filmom obloženih tableta (2 Al-Al blistera po 14 tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-5208-1/18
25	LYXUMIA, Rastvor za injekciju u napunjenom penu, 10 µg/0.2 ml	SANOFI-AVENTIS Groupe	liksisenatid	rastvor za injekciju u napunjenom penu	10 µg/0.2 mL	1 zeleni napunjeni pen sa 3 ml rastvora za injekciju (14 doza od 10 µg), u kutiji	06.04.2023	04-07.3-2-6341-1/18
26	DIPROGENTA, Krema, 0.5 mg/1 g + 1 mg/1 g	N.V. ORGANON	betametazon, gentamicin	krema	0.5 mg/1 g+ 1 mg/1 g	15 g kreme u Al - tubi, u kutiji	22.06.2023	04-07.3-2-5001-1/18
27	LIPIDRA, Film tableta, 10 mg/1 tableta	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S.	atorvastatin	film tableta	10 mg/1 tableta	30 film tableta (2 Al/Al - blistera po 15 tableta), u kutiji	27.04.2023	04-07.3-2-544-1/18
28	LIPIDRA, Film tableta, 20 mg/1 tableta	NOBEL ILAC SANAYII VE TICARET A.S.	atorvastatin	film tableta	20 mg/1 tableta	30 film tableta (3 Al/Al - blistera po 10 tableta), u kutiji	27.04.2023	04-07.3-2-795-1/18
29	BOSENTAN NORAMEDA Film tableta 62.5 mg	UAB NORAMEDA	bosentan	film tableta	62.5 mg/1 tableta	56 film tableta (4 PVC/PVDC/Al blistera po 14 film tableta) u kutiji	11.05.2023	04-07.3-2-5154-1/19
30	BOSENTAN NORAMEDA, film tableta, 125 mg/film tableta	UAB NORAMEDA	bosentan	film tableta	125 mg/1 tableta	56 film tableta (4 PVC/PVDC/Al blistera po 14 film tableta) u kutiji	11.05.2023	07-07.3-2-5153-1/19
31	KlavoPhar, filmom obložena tableta, (875mg+125mg) / filmom obložena tableta	PHARMAS D.O.O.	amoksisilin, klavulanska kiselina	filmom obložena tableta	875 mg/1 tableta+ 125 mg/1 tableta	14 filmom obloženih tableta (2 Al/Al blistera po 7 filmom obloženih tableta), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-5064-1/19
32	PEPTICAID CONTROL, Gastorezistentna tableta, 20 mg/1 Tableta	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka	pantoprazol	gastorezistentna tableta	20 mg/1 tableta	7 gastoreziz-tentnih tableta (1 Al/Al blister) u kutiji	12.05.2023	04-07.3-2-1192-1/19
33	NITRAX, tableta sa produženim oslobada-njem, 40 mg/1 tableta	ZADA Pharmaceuticals d.o.o.	izosorbid mononitrat	tableta sa produženim oslobada-njem	40 mg/1 tableta	30 tableta sa produženim oslobada-njem (3 PVC/PVDC/ALU blistera po 10 tableta) u kutiji	30.05.2023	04-07.3-1-1816-1/14
34	NITRAX, tableta sa produženim oslobada-njem, 60 mg/1 tableta	ZADA Pharmaceuticals d.o.o.	izosorbid mononitrat	tableta sa produženim oslobada-njem	60 mg/1 tableta	30 tableta sa produženim oslobada-njem (3 PVC/PVDC/ALU blistera po 10 tableta) u kutiji	30.05.2023	04-07.3-1-1817-1/14
35	ALAPHION	CIPLA EUROPE NV	flutikazon, salmeterol	suspenzija za inhalaciju pod pritiskom	25 µg/1 doza+ 125 µg/1 doza	inhaler sa 120 doza (suspenzija za inhalaciju pod pritiskom), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-8364-1/20
36	ALAPHION	CIPLA EUROPE NV	flutikazon, salmeterol	suspenzija za inhalaciju pod pritiskom	25 µg/1 doza+ 250 µg/1 doza	inhaler sa 120 doza (suspenzija za inhalaciju pod pritiskom), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-2-8365-1/20

37	AGNIS PLUS, 850 mg/1 tableta+ 50 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	850 mg/1 tableta+ 50 mg/1 tableta	60 filmom obloženih tableta (10 OPA/Al/PVC/Al blistera po 6 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-1-9801-1/17
38	AGNIS PLUS, 1000 mg/1 tableta+ 50 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	FARMAVITA d.o.o. Sarajevo	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	1000 mg/1 tableta+ 50 mg/1 tableta	60 tableta (10 OPA/Al/PVC/Al blistera po 6 tableta), u kutiji	26.05.2023	04-07.3-1-9802-1/17
39	PROPOFOL CLARIS 10 mg/ml, 10 mg/1 mL, emulzija za injekciju/ infuziju	CLARIS LIFESCIENCES (UK) LIMITED	propofol	emulzija za injekciju/ infuziju	10 mg/1 mL	5 bočica sa 20 ml emulzije za injekciju/infuziju, u kutiji	17.05.2023	04-07.3-1-569-1/18
40	GASTROPERIDON ODT	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka	domperidon	oralna disperzibilna tableta	10 mg/1 tableta	10 oralnih disperzibilnih tableta (1 PVC/PVDC/Al blister sa 10 tableta), u kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-2671-1/18
41	GASTROPERIDON ODT	HEMOFARM proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka Banja Luka	domperidon	oralna disperzibilna tableta	10 mg/1 tableta	20 oralnih disperzibilnih tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera sa po 10 tableta), u kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-2672-1/18
42	GASTROPERIDON ODT	Hemofarm proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka	domperidon	oralna disperzibilna tableta	10 mg/1 tableta	30 oralnih disperzibilnih tableta (3 PVC/PVDC/Al blistera sa po 10 tableta), u kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-2673-1/18
43	RYDAPT, 25 mg/1 kapsula, kapsula, meka	NOVARTIS PHARMA Services AG	midostaurin	kapsula, meka	25 mg/1 kapsula	56 kapsula, (2 kutije po 28 kapsula (7 PA/Al/PVC-Al blistera po 4 kapsule), u kutiji	22.06.2023	04-07.3-1-4485-1/18
44	RYDAPT, 25 mg/1 kapsula, kapsula, meka	NOVARTIS PHARMA Services AG	midostaurin	kapsula, meka	25 mg/1 kapsula	112 kapsula (4 kutije po 28 kapsula (7 PA/Al/PVC-Al blistera po 4 kapsule), u kutiji	22.06.2023	04-07.3-1-4486-1/18
45	PROSTEF, 5 mg / 1 tableta, filmom obložena tableta	GALENIKA a.d. Beograd	finasterid	film tableta	5 mg/1 tableta	30 filmom obloženih tableta (2 PVC/PVDC/Al blistera sa po 15 tableta), u kutiji	10.05.2023	04-07.3-1-8498-1/18
46	PENTHROX 99,9%, para inhaliranje, tekućina, 3 mL, 99,9 %/1 bočica, para za inhaliranje, tekućina	MEDICAL DEVELOPMENTS INTERNATIONAL LIMITED	metoksifluran	para za inhaliranje, tekućina	99,9 %/1 bočica	staklena bočica od 5 ml koja sadrži 3 ml 99,9% metoksiflurana, penthrox inhalator i 1 komora sa aktivnim ugljenom, u kartonskoj kutiji	15.05.2023	04-07.3-1-493-1/19
47	VILSPOX, 50 mg/850 mg, filmom obložena tableta, 50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	LEK farmacevtska družba d.d.	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta	30 tableta (10 tableta u PA/Al/PVC/Al blisteru, 3 blistera) u kartonskoj kutiji.	12.05.2023	04-07.3-1-1719-1/19
48	VILSPOX, 50 mg/850 mg, filmom obložena tableta, 50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	LEK farmacevtska družba d.d.	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 850 mg/1 tableta	30 tableta (10 tableta u PCTFE/PVC/Al blisteru, 3 blistera) u kartonskoj kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-1720-1/19
49	VILSPOX, 50 mg/1000 mg, filmom obložena tableta, 50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	LEK farmacevtska družba d.d.	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta	30 tableta (10 tableta u PA/Al/PVC/Al blisteru, 3 blistera) u kartonskoj kutiji.	12.05.2023	04-07.3-1-1721-1/19
50	VILSPOX, 50 mg/1000 mg, filmom obložena tableta, 50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta, filmom obložena tableta	LEK farmacevtska družba d.d.	metformin, vildagliptin	filmom obložena tableta	50 mg/1 tableta+ 1000 mg/1 tableta	30 tableta (10 tableta u PCTFE/PVC/Al blisteru, 3 blistera) u kartonskoj kutiji	12.05.2023	04-07.3-1-1722-1/19
51	MINIRIN MELT, oralni liofilizat, 60 mikrograma	FERRING GmbH	dezmpresin	oralni liofilizat	60 µg/1 Liofilizat	30 oralnih liofilizata u blisteru, u kutiji	18.05.2023	04-07.3-1-12559-1/19
52	TRANDOLAPRIL PharmaS, kapsula, tvrda, 0,5mg	PHARMAS D.O.O.	trandolapril	kapsula, tvrda	0,5 mg/1 kapsula	56 kapsula, tvrdih (8 PVC/PE/PVdC/Al blistera sa po 7 kapsula), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-1-995-1/20
53	TRANDOLAPRIL PharmaS, kapsula, tvrda, 2 mg	PHARMAS D.O.O.	trandolapril	kapsula, tvrda	2 mg/1 kapsula	28 kapsula, tvrdih (4 PVC/PE/PVdC/Al blistera sa po 7 kapsula), u kutiji	04.04.2023	04-07.3-1-996-1/20

Укупан број лијекова којима је укинута дозвола за промет у БиХ од 01. априла до 30. јуна 2023. год. је 53.

Број 10-02.3-5271/23
30. августа 2023. године
Бања Лука

Директор
Прим мр фарм. **Наташа Грubiша**, с. р.

DIREKCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

840

Na osnovu čl. 16. i 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), člana 14. stav (1) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 39/09 i 25/18), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK O HELIDROMIMA

DIO PRVI - UVOD

Poglavlje I – Opšte odredbe

Odjeljak A. Predmet i područje primjene pravilnika

Član 1.
(Predmet)

- (1) Ovim pravilnikom propisuju se tehnički i drugi zahtjevi koji se primjenjuju:

- a) tokom projektovanja helidroma pri čemu se obavezno uzima u obzir najveći referentni helikopter i maksimalna masa na polijetanju,
 - b) tokom izgradnje, rekonstrukcije i označavanja helidroma i postavljanja prepreka na području helidroma i
 - c) za određivanje površine ograničenja prepreka helidroma.
- (2) Ovim pravilnikom se propisuje način na koji se utvrđuje da li objekat, instalacija ili uređaj predstavlja prepreku i način obilježavanja prepreka.
- (3) Ovim pravilnikom se određuje plan u slučaju opasnosti na helidromu, utvrđivanje vatrogasne kategorije helidroma, opreme i sredstava za gašenje požara, utvrđivanje vremena reakcije, uvjeta koje ispunjava spasilačko-vatrogasno osoblje, komunikacije i sistema uzbunjivanja.
- (4) U Dodatku ovog pravilnika navedeni su minimalni uvjeti za instrumentalne helidrome sa nepreciznim i/ili preciznim prilazom i instrumentalnim odlaskom.
- (5) Na uvjete za izdavanje, održavanje, izmjenu, ograničavanje, suspendiranje ili ukidanje potvrde za helidrom primjenjuje se propis kojim se utvrđuju zahtjevi i upravni postupci u vezi sa aerodromima i propis kojim se uređuju aerodromi.
- (6) Ovim pravilnikom preuzimaju se međunarodni zrakoplovni standardi i preporučena praksa iz Aneksa 14, Knjiga II Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu (Čikaška konvencija).

Član 2. (Primjena)

- (1) Odredbe ovoga pravilnika primjenjuju se na:
- a) sve helidrome koji se koriste u civilnom zrakoplovstvu,
 - b) površine namijenjene isključivo za operacije helikoptera smještene na aerodromu, koji je prvenstveno namijenjen operacijama aviona,
 - c) kada je to primjenjivo, na operacije helikoptera na površinama iz tačke b) ovog stava primjenjuju se relevantne odredbe propisa kojim se utvrđuju zahtjevi i upravni postupci u vezi sa aerodromima ili propisa kojim se uređuju aerodromi.
- (2) Uvjeti i način provođenja letačkih operacija helikopterom navedeni su u propisu kojim se utvrđuju tehnički zahtjevi i upravni postupci u vezi sa letačkim operacijama.

Poglavlje II – Terminologija

Odjeljak B. Definicije, skraćenice i simboli

Član 3.

(Definicije, skraćenice i simboli)

- (1) Za potrebe ovog pravilnika primjenjuju se definicije iz propisa kojim se uređuju aerodromi i propisa kojim se utvrđuju zahtjevi i upravni postupci u vezi sa aerodromima.
- (2) Nezavisno od stava (1) ovog člana, za potrebe ovog pravilnika primjenjuju se sljedeće definicije:
- a) helidrom (heliport) je aerodrom ili određena površina na zemlji ili objektu namijenjena u potpunosti ili djelimično za dolazak, odlazak i kretanje helikoptera na površini;
 - b) D. (D.) je najveća ukupna dimenzija helikoptera kada se rotor okreće, mjereno od najisturenije prednje pozicije putanje vrha glavnog rotora u ravni, do najisturenije zadnje pozicije putanje vrha repnog rotora u ravni ili strukture helikoptera;
 - c) projekat D. (Design D.) je D od projekta (design) helikoptera;
 - d) D - vrijednost (D – value) je ograničavajuća dimenzija, u smislu "D", za helidrom, helidrom na platformi,

helidrom na palubi broda ili za određeno definirano područje unutar njih;

- e) raspoloživa dužina za polijetanje helikoptera - TODAH (take-off distance available - TODAH) je dužina završnog prilaza i područja za polijetanje (FATO), kojoj je dodata odgovarajuća objavljena dužina pretpolja, predviđena za helikoptere, ako postoji, kako bi se završilo polijetanje;
- f) raspoloživa dužina za prekinuto polijetanje – RTODAH (rejected take-off distance available - RTODAH) je dužina područja završnog prilaza i područja za polijetanje, za koju je objavljeno da je raspoloživa i odgovarajuća za helikoptere koji lete u performansi klase 1 kako bi dovršili prekinuto polijetanje;
- g) raspoloživa dužina za slijetanje helikoptera - LDAH (landing distance available - LDAH) je dužina FATO uvećana za svako dodatno područje koje je objavljeno kao raspoloživo i odgovarajuće za helikoptere za završetak manevra slijetanja sa određene visine;
- h) površina s dinamičkom nosivošću (dynamic load-bearing surface) je površina koja može izdržati opterećenja koja stvara helikopter u pokretu;
- i) izdignuti helidrom (elevated heliport) je helidrom koji se nalazi na izdignutoj konstrukciji na zemlji;
- j) izduženo (elongated) kada se koristi za TLOF ili FATO, izduženo označava područje čija je dužina dva puta veća od njegove širine;
- k) područje završnog prilaza i polijetanja - FATO (final approach and take-off area) je definirano područje iznad kojeg se dovršava završna faza prilaznog manevra do lebdjenja ili slijetanje i sa kojeg započinje manevar polijetanja. Za helikoptere koji lete u kategoriji performansi klase 1, ovo definirano područje uključuje raspoloživo područje za prekinuto polijetanje;
- l) pretpolje za helikopter (helicopter clearway) je definirano područje na zemlji ili vodi, određeno i/ili pripremljeno kao pogodno područje preko kojeg helikopter performansi klase 1 može da ubrza i postigne određenu visinu;
- m) parkirališno mjesto helikoptera (helicopter stand) je označena površina na helidromu namijenjena za smještaj helikoptera za potrebe: ukrcajanja ili iskrcavanja putnika, pošte ili tereta; punjenja goriva, parkiranja ili održavanja; i gdje se razmatraju operacije zračnog taksiranja; TLOF;
- n) ruta za vožnju helikoptera (helicopter taxi-route) je definirana putanja uspostavljena za kretanje helikoptera od jednog dijela helidroma do drugog, i postoje:
 - 1) ruta za vožnju u zraku (air taxi-route) je označena ruta za vožnju u zraku,
 - 2) ruta za vožnju na zemlji (ground taxi route) je ruta za vožnju centralno postavljena na stazi za vožnju.
- o) helidrom na platformi (helideck) je helidrom na fiksnoj ili plutajućoj strukturi/konstrukciji, kao što je pogon/platforma za istraživanje i/ili proizvodnju nafte ili plina;
- p) nadmorska visina helidroma (heliport elevation) je nadmorska visina najviše tačke FATO,
- r) referentna tačka helidroma – HRP (heliport reference point - HRP) je određena lokacija helidroma ili lokacije za slijetanje;

- s) prilaz s referentnom tačkom u prostoru (Point-in-space approach - PinS) je zasnovan na globalnom navigacijskom satelitskom sistemu (GNSS) i predstavlja proceduru prilaza projektovanu isključivo za helikopter. Usklađen je sa referentnom tačkom koja je smještena tako da omogući naknadni manevar ili prilaz i slijetanje upotrebom vizuelnog manevrisanja u odgovarajućim vizuelnim uvjetima koji omogućavaju uočavanje i izbjegavanje prepreka;
- t) vizuelni segment s referentnom tačkom u prostoru (Point-in-space (PinS) visual segment) je segment procedure za PinS prilaz od tačke neuspjelog prilaza (MAPt) do lokacije za slijetanje za PinS "nastavi vizuelno" proceduru. Ovaj vizuelni segment povezuje PinS sa lokacijom za slijetanje;
- u) zaštitna zona (protection area) je zona koja okružuje parkirališno mjesto, a namijenjena je smanjenju rizika od oštećenja helikoptera u slučaju nenamjernog skretanja sa parkirališnog mjesta;
- v) područje prekinutog polijetanja (rejected take-off area) je određeno područje na helidromu pogodno da helikopteri performansi klase 1 završe operaciju prekinutog polijetanja;
- z) FATO s karakteristikama poletno-sletne staze (Runway-type FATO) je FATO sa karakteristikama sličnim po obliku poletno-sletnoj stazi;
- aa) sigurnosna zona (safety area) je određena površina na helidromu koja okružuje FATO bez prepreka, osim onih koje su potrebne u svrhu navigacije, namijenjena za smanjenje rizika od oštećenja helikoptera koji slučajno skrene sa FATO;
- bb) helidrom na palubi broda (shipboard heliport) je helidrom koji se nalazi na brodu i koji može biti izgrađen namjenski ili nenamjenski:
- 1) namjenski izgrađen helidrom na brodu je onaj koji je posebno projektovan za operacije helikoptera,
 - 2) nenamjenski izgrađen helidrom na brodu je onaj koji koristi dio broda koji je sposoban da podnese helikopter, iako nije posebno projektovan za tu namjenu;
- cc) površina sa statičkom nosivošću (static load-bearing surface) je površina koja može podnijeti masu helikoptera koji se nalazi na njoj;
- dd) helidrom u nivou sa zemljom (surface-level heliport) je helidrom smješten na zemlji ili na strukturi na površini vode;
- ee) zona prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta – TLOF (touchdown and lift-off area -TLOF) je površina za prizemljenje/dodir i odvajanje/uzlet helikoptera prilikom polijetanja i slijetanja;
- ff) krug prizemljenja/pozicioniranja - TDPC (touchdown/positioning circle - TDPC) je oznaka pozicioniranja prizemljenjem (TDPM) u obliku kruga koji se koristi za svesmjerno pozicioniranje u TLOF;
- gg) oznaka prizemljenja/pozicioniranja - TDPM (touchdown/positioning marking - TDPM) je vizuelna oznaka ili skup vizuelnih oznaka za pozicioniranje helikoptera;
- hh) područje na palubi broda za manevrisanje helikopterskom dizalicom (winching area) je površina predviđena za prijevoz ljudi ili robe helikopterom do ili sa broda;
- ii) prepreka (obstacle) označava sve nepokretne (privremene ili stalne) i pokretne objekte ili njihove dijelove koji:
- 1) su smješteni na području namijenjenom za kretanje zrakoplova po površini, ili
 - 2) nadvisuju određenu površinu namijenjenu za zaštitu zrakoplova u letu, ili
 - 3) se nalaze izvan tih određenih površina a koji su ocijenjeni kao opasni za zračnu plovidbu.
- (2) Skraćenice koje se upotrebljavaju u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:
- a) AIP (Aeronautical Information Publication) - Zbornik zrakoplovnih informacija;
 - b) AIS (Aeronautical Information Services) - usluge zrakoplovnog informiranja u zračnoj plovidbi;
 - c) APAPI (abbreviated precision approach path indicator) - pokazivač skraćene letne putanje preciznog prilaza;
 - d) ASPSL (arrays of segmented point source lighting) - nizovi segmenata svjetala od tačkastih izvora;
 - e) cd (candela) - kandela, mjerna jedinica za jačinu svjetlosti;
 - f) cm (centimetre) – centimetar;
 - g) ft (feet) - mjerna jedinica za visinu/dužinu izvan SI sistema, opšteprihvaćena u zrakoplovstvu (1 ft iznosi 0,3048 m);
 - h) HFM (helicopter flight manual) - priručnik za letenje helikopterom;
 - i) Hz (hertz) - mjerna jedinica za frekvenciju;
 - j) kg (kilogram) - kilogram, mjerna jedinica za masu;
 - k) km/h (kilometres per hour) - kilometara na sat;
 - l) kt (knot) - čvor, mjerna jedinica za brzinu;
 - m) L (litre) - litar, mjerna jedinica za volumen;
 - n) lb (pounds) - mjerna jedinica za mjerenje mase;
 - o) lx (luks) – mjerna jedinica osvjjetljenja;
 - p) LP (luminescent panel) - svjetlosna ploča;
 - r) LOS (limited obstacle sector/surface) – sektor/površina ograničenja prepreka;
 - s) m (metre) - metar, mjerna jedinica za dužinu;
 - t) MSL (Mean Sea Level) – srednji nivo mora;
 - u) MAPt (missed approach point) - tačka neuspjelog prilaza;
 - v) MTOM (maximum take-off mass) - najveća dopuštena masa pri uzlijetanju;
 - z) PAPI (precision approach path indicator) - pokazivač putanje leta preciznog prilaza;
 - aa) PSS (runway) - poletno-sletna staza;
 - bb) s (second) – sekunda;
 - cc) t (tonne) - 1000 kg;
 - dd) UCW (undercarriage width) – širina stajnog trapa;
 - ee) VSS (visual segment surface) - dio vizuelne površine;
 - ff) VASIS - vizuelni pokazivač nagiba prilaza.
- (3) Simboli koji se upotrebljavaju u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:
- a) ° stepen (Degree);
 - b) = jednako (Equals);
 - c) % postotak (Percentage);
 - d) ± plus ili minus (Plus or minus).

DIO DRUGI - IZGRADNJA HELIDROMA

Poglavlje I - Opšti zahtjevi

Odjeljak A. Projektovanje helidroma

Član 4.

(Određivanje lokacije i izgradnja helidroma)

- (1) Prilikom planiranja izgradnje helidroma, potrebno je utvrditi lokaciju helidroma i odrediti:
- a) fizičke karakteristike helidroma,
 - b) tip najvećeg mjerodavnog helikopera koji će koristiti helidrom i namjenu helidroma,

- c) područje u zoni helidroma koje podrazumijeva površine za ograničenje prepreka, zone prilazno-odlaznih površina koje su bez prirodnih i vještačkih prepreka koje nadvisuju ove površine a s ciljem sigurnog letenja helikopera,
 - d) pravila letenja (VFR ili IFR) u skladu sa klasifikacijom helidroma, performanse klase helikopera i područje u zoni helidroma.
- (2) Planiranje, projektovanje i izgradnja helidroma vrši se u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima koji definiraju prostorno-planske dokumente a koje donose lokalne zajednice Bosne i Hercegovine.
 - (3) Prilikom izbora lokacije helidroma, a prije izrade tehničke dokumentacije, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BHDCA) provodi postupak procjene lokacije kroz pregled: topografskih, meteoroloških, ekoloških, građevinskih, navigacijskih i prometnih uvjeta koji mogu da utiču na sigurnost polijetanja i slijetanja helikoptera na helidrom.
 - (4) Nakon izgradnje helidroma, operator helidroma podnosi zahtjev za izdavanje potvrde za helidrom u BHDCA.
 - (5) BHDCA, na osnovu zahtjeva iz stava (4) ovog člana, provodi postupak certifikacije u skladu sa propisom kojim se utvrđuju zahtjevi i upravni postupci u vezi sa aerodromima ili propisom kojim se uređuju aerodromi, u zavisnosti šta je primjenjivo.

Član 5.

(Uvjeti za korištenje helidroma u civilnom zrakoplovstvu)

Helidrom može da se koristi u civilnom zrakoplovstvu ako:

- a) operator ima potvrdu za korištenje helidroma koju izdaje BHDCA, i
- b) u trenutku korištenja, helidrom ispunjava sve uvjete kako bi se zračni promet sigurno obavljao.

Član 6.

(Uvjeti za izdavanje potvrde za korištenje helidroma)

BHDCA izdaje potvrdu za korištenje helidroma ako utvrdi da helidrom i operator helidroma ispunjavaju uvjete u pogledu: fizičkih karakteristika helidroma, opremljenosti helidroma vizuelnim pomoćnim sredstvima za navigaciju (oznake, označivači/markeri i svjetla), prepreka i sredstava za obilježavanje prepreka, električnih sistema, operativnih službi, opreme i instalacija helidroma i tehničkog održavanja helidroma, u skladu sa ovim pravilnikom.

Odjeljak B. WGS-84

Član 7.

(Opšti referentni sistemi)

- (1) Svjetski geodetski sistem - 1984 (WGS-84) se koristi kao horizontalni (geodetski) referentni sistem.
- (2) Objavljene zrakoplovne geografske koordinate (koje označavaju geografsku širinu i dužinu) se izražavaju u obliku WGS-84 geodetskih referentnih podataka.
- (3) Srednji nivo mora (MSL), kojim se izražava odnos gravitacijske visine (nadmorske visine) u odnosu na površinu poznatu kao geoid, koristi se kao vertikalni referentni sistem.
- (4) Gregorijanski kalendar i Koordinirano univerzalno vrijeme (UTC) se koriste kao referentni vremenski sistem.
- (5) Ako se koristi drugi vremenski referentni sistem, to se objavljuje u AIP, podsekcija GEN 2.1.2.

Poglavlje II - Podaci o helidromu

Odjeljak A. Zrakoplovni podaci

Član 8.

(Zrakoplovni podaci)

- (1) Utvrđivanje i objava zrakoplovnih podataka u pogledu tačnosti, rezolucije i integriteta u skladu su sa zahtjevima krajnjih korisnika zrakoplovnih podataka.
- (2) Kartografski podaci o helidromu objavljuju se u AIP.
- (3) Detaljne odredbe u pogledu tačnosti, rezolucije i integriteta podataka o helidromu i u pogledu otkrivanja grešaka u digitalnim podacima sadržane su u dokumentu PANS-AIM (ICAO Dokument broj 10066), Dodatak I.
- (4) Otkrivanje grešaka u digitalnim podacima provodi se tokom prijenosa i/ili skladištenja zrakoplovnih podataka i skupova digitalnih podataka.
- (5) Detaljne odredbe u pogledu otkrivanja grešaka u digitalnim podacima sadržane su u ICAO dokumentu PANS-AIM (ICAO Dokument broj 10066).

Član 9.

(Referentna tačka helidroma)

- (1) Za helidrom ili za lokaciju za slijetanje, koja nije dio aerodroma, operator helidroma utvrđuje referentnu tačku helidroma.
- (2) Ako su helidrom ili lokacija za slijetanje dio aerodroma, utvrđena referentna tačka aerodroma služi i za aerodrom i za helidrom ili lokaciju za slijetanje.
- (3) Referentna tačka helidroma se određuje u blizini početnog ili planiranog geometrijskog centra helidroma ili lokacije za slijetanje i uobičajeno ostaje tamo gde je prvobitno određena.
- (4) Operator helidroma mora da izmjeri položaj referentne tačke helidroma u stepenima, minutima i sekundama i ove podatke dostavi pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja.

Član 10.

(Nadmorska visina helidroma)

- (1) Operator helidroma mora da izmjeri nadmorsku visinu i undulaciju geoida za helidrom sa tačnošću od pola metra i ove podatke dostavi pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja.
- (2) Operator helidroma mora da izmjeri nadmorsku visinu TLOF i/ili, ako je primjenjivo, nadmorsku visinu i undulaciju geoida svakog praga FATO sa tačnošću od pola metra i ove podatke dostavi pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja.
- (3) Operator instrumentalnog helidroma mora da izmjeri nadmorsku visinu zone prizemljenja i uzleta i/ili, ako je primjenjivo, nadmorsku visinu i undulaciju geoida svakog praga FATO sa tačnošću od:
 - a) pola metra za neprecizne prilaze,
 - b) jedne četvrtine metra za precizne prilaze.
- (4) Podaci iz stava (3) ovog člana operator helidroma dostavlja pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja.

Odjeljak B. Dimenzije helidroma

Član 11.

(Dimenzije helidroma i odgovarajući podaci)

- (1) Operator helidroma obavezan je izmjeriti i opisati, i u AIP objaviti sljedeće podatke koji se odnose na helidrom:
 - a) vrstu helidroma - helidrom u nivou sa zemljom, izdignuti helidrom, helidrom na brodu ili helidrom na platformi;
 - b) u pogledu površine prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta - dimenzije zaokružene na najbliži metar, nagib, vrstu površine i nosivost u tonama (1 000 kg);

- c) u pogledu područja završnog prilaza i polijetanja - vrstu područja završnog prilaza i polijetanja, smjer u odnosu na pravi (geografski) sjever zaokružen na stoti dio stepena, brojčanu oznaku (ako postoji), dužinu i širinu zaokruženu na najbliži metar, nagib i vrstu površine;
 - d) u pogledu sigurnosne zone - dužinu, širinu i vrstu površine;
 - e) u pogledu staze za voženje helikoptera na zemlji i staze za voženje helikoptera u zraku - oznaku, širinu i vrstu površine;
 - f) u pogledu platforme - vrstu površine i parkirališnog mjesta za helikopter;
 - g) u pogledu pretpolja - dužinu i oblik reljefa;
 - h) vizuelna sredstva za postupke prilaska, označavanje i osvjetljenje područja završnog prilaza i polijetanja, površine prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta staza za voženje helikoptera na zemlji, staza za voženje helikoptera u zraku i parkirališnog mjesta za helikopter;
 - i) u slučaju instrumentalnog helidroma, rastojanja zaokružena na najbliži metar do uređaja za vođenje po pravcu i nagibu od kojih se sastoji instrumentalni sistem za slijetanje (ILS) ili do antena azimuta i visine mikrotalasnog sistema za slijetanje (MLS) u odnosu na granice TLOF ili FATO.
- (2) Operator helidroma dužan je izmjeriti u stepenima, minutama, sekundama i stotim dijelovima sekunde:
- a) geografske koordinate geometrijskog centra površine prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta, ako je primjenjivo, svakog praga područja završnog prilaza i polijetanja;
 - b) geografske koordinate odgovarajućih tačaka na osi staza za voženje helikoptera na zemlji i staza za voženje helikoptera u zraku;
 - c) geografske koordinate svakog parkirališnog mjesta za helikopter.
- (3) Operator helidroma dužan je izmjeriti nadmorsku visinu i geografske koordinate, izražene u stepenima, minutama, sekundama i desetinkama sekunde, i iste objaviti u AIP za:
- a) prepreke u prostoru u području 2 (dio unutar granica helidroma) i
 - b) prepreke u prostoru u području 3 (dio izvan granica helidroma - prilazna i odletna zona oko helidroma).
- (4) Za svaku prepreku iz stava (3) ovog člana naznačava se tip prepreke i način označavanja i osvjetljavanja.

Član 12.

(Objavljene dužine)

- (1) Operator helidroma je dužan da odredi sljedeće objavljene dužine na helidromu, izražene u najbližem metru za:
 - a) raspoloživu dužinu za polijetanje helikoptera – TODAH,
 - b) raspoloživu dužinu prekinutog polijetanja helikoptera – RTODAH,
 - c) raspoloživu dužinu za slijetanje helikoptera - LDAH.
- (2) Objavljene dužine iz stava (1) ovog člana operator helidroma dostavlja pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja.

Odjeljak C. Saradnja sa pružateljima usluga i službama

Član 13.

(Koordinacija između operatora helidroma i pružatelja usluga zrakoplovnog informiranja - AIS)

- (1) Sa ciljem osiguravanja ažurnih prepoletnih informacija i informacija u letu, operator helidroma zaključuje sporazum sa pružateljem usluga zrakoplovnog informiranja.

- (2) Sporazumom iz stava (1) ovog člana se osigurava da se sa minimalnim zakašnjenjem dostavljaju:

- a) informacije o uvjetima na helidromu,
- b) informacije o operativnom stanju pratećih objekata, službi i navigacijskih sredstava koji su u nadležnosti operatora,
- c) bilo koje druge informacije za koje se smatra da su od operativnog značaja.

- (3) Prilikom dostavljanja informacija pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja, operator helidroma uzima u obzir zahtjeve u pogledu tačnosti i integriteta zrakoplovnih podataka i informacija koji su potrebni radi zadovoljenja potreba krajnjih korisnika zrakoplovnih podataka.

Član 14.

(Spasilačko-vatrogasna zaštita na helidromu)

- (1) Operator helidroma osigurava dostupnost informacije o nivou zaštite spasilačko-vatrogasne službe koja je dostupna na helidromu.
- (2) Operator helidroma informira o svim promjenama u nivou zaštite spasilačko-vatrogasne službe, koja je obično dostupna na helidromu, pružatelja usluga zrakoplovnog informiranja i, ako je primjenjivo, ATS jedinicu.
- (3) Zahtjevi i tehničke karakteristike spasilačko-vatrogasne zaštite koja je dostupna na helidromu definirane su propisom kojim se uređuje spasilačko-vatrogasna služba na aerodromima.

Poglavlje III - Fizičke karakteristike helidroma

Odjeljak A. Helidromi u nivou sa zemljom i izdignuti helidromi

Član 15.

(Područje završnog prilaza i polijetanja - FATO)

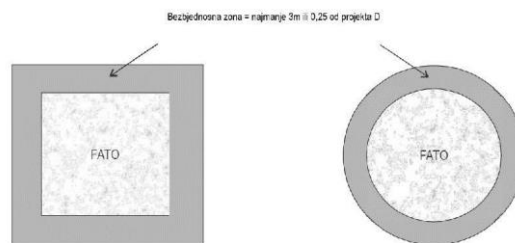
- (1) FATO je zaštićeno područje bez prepreka, osim neophodnih objekata koji se zbog svoje funkcije nalaze na njemu, i dovoljne je veličine i oblika da osigura zadržavanje svakog dijela projektovanog helikoptera u završnoj fazi prilaza i početku polijetanja u skladu sa predviđenim postupcima.
- (2) Neophodni objekti iz stava (1) ovog člana podrazumijevaju vizuelna sredstva (osvjetljenje) ili sisteme za protivpožarnu opremu i sredstva bitna za sigurnost letenja na helidromu, i takvi objekti koji se nalaze u FATO području ne smiju probijati horizontalnu ravan na visini FATO za više od 5 cm.
- (3) Kada je površina FATO čvrste konstrukcije, ista je otporna na učinke strujanja ispod rotora, i:
 - a) kada je FATO spojen sa TLOF, graniči se i u ravni je sa TLOF, ima zadovoljavajuću nosivost koja može podnijeti predviđena opterećenja i osigurava učinkovitu odvodnju, ili
 - b) kada FATO nije spojen sa TLOF, osigurava se da je FATO siguran u slučaju prisilnog slijetanja helikoptera, i
 - c) povezan je sa sigurnosnom zonom.
- (4) Na helidromu je osiguran najmanje jedan FATO koji ne treba biti čvrste konstrukcije.
- (5) FATO može biti smješten na ili u blizini trake za poletno-sletnu stazu ili trake za stazu za vožnju.
- (6) Minimalne dimenzije FATO za helikoptere performansi klase 1 su:
 - a) dužina RTOD propisana procedurom polijetanja u HFM helikoptera za koje je FATO namijenjen ili 1,5 projekta D od referentnog helikoptera, u zavisnosti od toga šta je veće, i
 - b) širina propisana procedurom u HFM helikoptera za koje je FATO namijenjen ili 1,5 projekta D od referentnog helikoptera, u zavisnosti od toga šta je veće.

- (7) Minimalne dimenzije FATO za helikoptere performansi klase 2 i 3 su:
- najmanja širina FATO je dovoljne veličine i oblika da se može ucrtati krug prečnika ne manjeg od 1,5 projekta D od referentnog helikoptera, ili
 - u slučaju kada postoje ograničenja za smjer prilaza i prizemljenja, FATO ima područje dovoljne veličine i oblika, a kako je to propisano u stavu (2) ovog člana ali ne manje od 1,5 puta od ukupne širine referentnog helikoptera.
- (8) Neophodni objekti smješteni na FATO ne prodiru u horizontalnu ravan nadmorske visine FATO više od 5 cm.
- (9) Kada je FATO čvrste konstrukcije, najveći dopušteni prosječni nagib u bilo kojem pravcu ne smije prelaziti 2%, osim u slučaju kada je:
- FATO izdužen i namijenjen helikopterima performansi klase 1, tada ukupni nagib ne smije prelaziti 3% ili lokalni nagib ne smije prelaziti 5%, i
 - FATO izdužen i namijenjen helikopterima isključivo performansi klase 2 i 3, tada ukupni nagib ne smije prelaziti 3% ili lokalni nagib ne smije prelaziti 7%.
- (10) FATO je smješten na takav način da se smanji uticaj na okruženje okoline, uključujući i turbulencije, a koje bi mogle imati negativan uticaj na operacije helikoptera.
- (11) Bliža uputstva u pogledu utvrđivanja uticaja turbulencije data su u Priručniku o helidromima (ICAO Dokument broj 9261).
- (12) U slučaju izdignutog helidroma, prilikom projektovanja različitih elemenata helidroma uzima se u obzir dodatno opterećenje usljed prisustva osoblja, snijega, tereta, goriva za dopunjavanje, spasilačko-vatrogasne opreme i slično.
- (13) Bliža uputstva za projektovanje izdignutih helidroma su data u Priručniku o helidromima (ICAO Dokument broj 9261).
- (14) FATO je okružen sigurnosnom zonom koja ne treba biti čvrste konstrukcije.

Član 16.

(Sigurnosna zona)

- Na sigurnosnoj zoni mora biti zaštićeno područje bez prepreka, osim neophodnih objekata koji se zbog svoje funkcije nalaze na njoj.
- Kada je površina sigurnosne zone čvrste konstrukcije, ista je otporna na učinke vertikalnog strujanja ispod rotora i osigurava učinkovitu odvodnju.
- Sigurnosna zona u okruženju FATO pruža se od periferije FATO u dužini od najmanje 3 m ili 0,25 projekta D od referentnog helikoptera, u zavisnosti od toga šta je veće (Slika 3-1).
- U prostoru sigurnosne zone nisu dopušteni pokretni objekti tokom helikopterskih operacija.
- Objekti čija funkcija zahtijeva da se nalaze na sigurnosnoj zoni ne smiju probijati površinu koja počinje na visini od 25 cm od ivice FATO i uzdiže se prema gore i prema vani sa nagibom od 5%.
- Najveći dopušteni nagib površine sigurnosne zone čvrste konstrukcije ne smije prelaziti 4% prema vani od ivice FATO.
- U slučaju helidroma u nivou sa zemljom i izdignutog helidroma, sigurnosna zona za instrumentalni FATO prostire se:
 - bočno na rastojanju od najmanje 45 m sa svake strane centralne linije, i
 - uzdužno do udaljenosti od najmanje 60 m izvan krajeva FATO.
- Detaljno pojašnjenje za stav (7) ovog člana dato je na slici A-1 Dodatka ovog pravilnika.

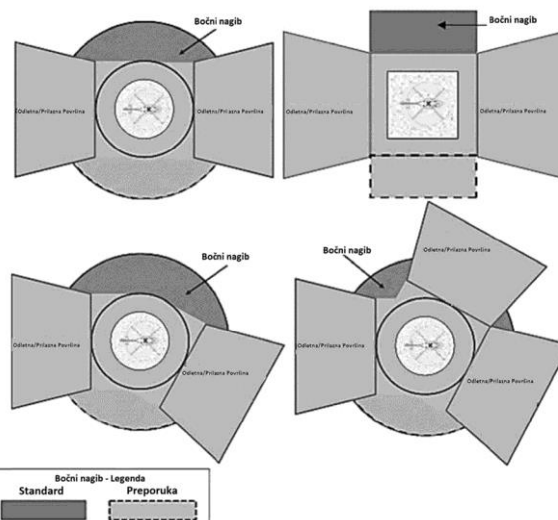


Slika 3-1 FATO i pripadajuće sigurnosne zone ¹

Član 17.

(Zaštićeni bočni nagib)

- Helidrom ima najmanje jedan zaštićeni bočni nagib koji se uzdiže pod uglom od 45° prema vani od ivice sigurnosne zone i proteže se na udaljenosti od 10 m (Slika 3-2).
- Prostor zaštićenog bočnog nagiba ne smije probijati prepreke.



Slika 3-2 FATO jednostavna/kompleksna sigurnosna zona i zaštićeni bočni nagib

Član 18.

(Pretpolje za helikopter)

- Kada helidrom ima definirano pretpolje za helikoptere, ono ima zaštićeno područje bez prepreka, osim neophodnih objekata koji se zbog svoje funkcije nalaze na njemu.
- Pretpolje za helikoptere je dovoljne veličine i oblika kako bi se osiguralo zadržavanje svakog dijela referentnog helikoptera kada ubrzava u nivou leta, i blizu je površine, a kako bi postigao svoju sigurnu brzinu penjanja.
- Kada je pretpolje za helikoptere čvrste konstrukcije, površina koja graniči i u nivou je sa FATO otporna je na učinke vertikalnog strujanja i bez opasnosti u slučaju prisilnog slijetanja helikoptera.
- Kada je pretpolje za helikoptere osigurano, nalazi se izvan granica FATO.
- Širina pretpolja za helikoptere jednaka je ili veća od širine FATO i pripadajuće sigurnosne zone (Slika 3-1).
- Zemljište na kojem se nalazi pretpolje za helikopter ne smije da se pruža iznad ravni koja ima nagib navise od 3%, ili

¹ Za tekst koji je sadržan na slikama korišten je jedan službeni jezik BiH.

- lokalni uzlazni nagib veći od 5%, a donja granica ove ravni je horizontalna linija koja se nalazi na granici FATO.
- (7) Objekat koji se nalazi u pretpolju za helikopter, a koji može da ugrozi helikopter u zraku, smatra se preprekom i mora da se ukloni.
- (8) U prostoru pretpolja ne smije biti prepreka.

Član 19.

(Zona prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta - TLOF)

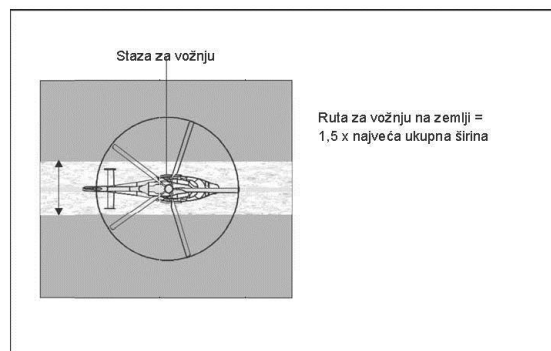
- (1) Na TLOF mora biti zaštićeno područje bez prepreka, koje je dovoljne veličine i oblika kako bi se osiguralo zadržavanje stajnog trapa najzahtjevnijeg helikoptera za kojeg je TLOF namijenjen u skladu sa predviđenom orijentacijom.
- (2) TLOF je površina koja:
- ima dovoljnu statičku nosivost da izdrži dinamičko opterećenje helikoptera za kojeg je TLOF namijenjen,
 - ne smije imati nepravilnosti koje bi mogle negativno uticati na slijetanje ili podizanje helikoptera,
 - ima dovoljno trenja da se izbjegne klizanje helikoptera ili ljudi,
 - je otporna na učinke vertikalnog strujanja rotora,
 - osigurava učinkovitu odvodnju, a da pritom nema negativnog uticaja na kontrolu ili stabilnost helikoptera tokom prizemljenja i uzleta ili kada se helikopter nalazi u mirovanju, i
 - je povezana sa FATO ili sa parkirališnim mjestom.
- (1) Helidrom ima najmanje jedan TLOF.
- (2) TLOF je osiguran na helidromu kada god postoji namjera da stajni trap helikoptera dodirne površinu unutar FATO i parkirališnog mjesta ili se podigne sa FATO i parkirališnog mjesta.
- (3) Minimalne dimenzije TLOF, koji se nalazi unutar FATO namijenjenog za operacije helikoptera performansi klase 1, su u skladu s primjenjivom procedurom propisanom u HFM helikoptera za kojeg je TLOF namijenjen.
- (4) Minimalne dimenzije TLOF, koji se nalazi unutar FATO namijenjenog za operacije helikoptera performansi klase 2 i 3 ili na parkirališnom mjestu su:
- kada ne postoji ograničenje za pravac slijetanja, TLOF je dovoljne veličine da se može ucrtati krug prečnika od 0,83 D:
 - za projektovani helikopter, ili
 - na parkirališnom mjestu za najveći helikopter za kojeg je mjesto namijenjeno, i
 - u slučaju kada postoje ograničenja za pravac slijetanja, TLOF je dovoljne širine, kako je navedeno u stavu (1) ovog člana, ali ne smije biti manji od dvostruke širine stajnog trapa (UCW) najzahtjevnijeg helikoptera za kojeg je parkirališno mjesto namijenjeno.
- (5) Minimalne dimenzije TLOF koji se nalazi unutar FATO na izdignutom helidromu su dovoljne veličine da se može ucrtati krug prečnika od najmanje 1 D od referentnog helikoptera.
- (6) Najveći dopušteni nagib TLOF u bilo kojem pravcu ne smije prelaziti 2%, osim u slučaju kada je:
- TLOF izdužen i namijenjen helikopterima performansi klase 1, tada može imati ukupni nagib koji ne prelazi 3% ili lokalni nagib koji ne prelazi 5%, i
 - TLOF izdužen i namijenjen helikopterima isključivo performansi klase 2 i 3, tada može imati ukupni nagib koji ne prelazi 3% ili lokalni nagib koji ne prelazi 7%.
- (7) Kad se TLOF nalazi unutar platforme za helikopter, TLOF je centriran na platformu.
- (8) Na TLOF su osigurane oznake koje jasno označavaju položaj prizemljenja helikoptera i po svom obliku označavaju sva ograničenja u manevrisanju helikopterom.

- (9) Oko ivice uzdignutog helidroma postavljaju se sigurnosni uređaji poput sigurnosnih mreža ili sigurnosnih ploča koji ne smiju prelaziti visinu TLOF.

Član 20.

(Staza za vožnju helikoptera i ruta za vožnju helikoptera)

- (1) Specifikacije za rute za vožnju helikoptera na zemlji i rute za vožnju helikoptera u zraku su namijenjene za sigurnost istovremenih operacija tokom manevrisanja helikoptera, pri čemu se uticaj brzine vjetra/turbulencije izazvanih uticajem vertikalnog strujanja rotora uzima u obzir.
- (2) Staza za vožnju helikoptera je namijenjena da omogući površinsko kretanje helikoptera na točkovima vlastitim pogonom.
- (3) Kada je staza za vožnju namijenjena za korištenje aviona i helikoptera, odredbe koje se odnose na staze za vožnju aviona, trake staze za vožnju, staze za vožnju helikoptera i rute za vožnju helikoptera u zraku biće uzete u obzir i primjenjivaće se stroži zahtjevi (Slika 3-3).
- (4) Definirana područja koja se obrađuju u ovom dijelu su:
- staze za vožnju povezane sa rutama za vožnju u zraku koje mogu koristiti i helikopteri sa točkovima i skijama za vožnju (rulanje) zrakoplova na zemlji ili u zraku,
 - rute za vožnju na zemlji koji su namijenjeni za korištenje helikoptera sa točkovima samo za vožnju (rulanje) po zemlji, i
 - rute za vožnju u zraku koje su namijenjene samo za vožnju (rulanje) helikoptera u zraku.
- (5) Na stazi za vožnju helikoptera mora biti zaštićeno područje bez prepreka koje je dovoljne širine kako bi se osiguralo zadržavanje stajnog trapa najzahtjevnijeg helikoptera sa točkovima za kojeg je staza za vožnju namijenjena.
- (6) Površina staze za vožnju ima sljedeća obilježja:
- ima dovoljnu statičku nosivost da izdrži kretanje helikoptera pod maksimalnim opterećenjem, za kojeg je i namijenjena,
 - ne smije imati nepravilnosti koje bi mogle negativno uticati na kretanje helikoptera,
 - otporna je na učinke vertikalnog strujanja rotora,
 - osigurava učinkovitu odvodnju i pritom nema negativnog uticaja na kontrolu ili stabilnost helikoptera na točkovima kada se helikopter kreće snagom vlastitih motora ili kada se nalazi u mirovanju, i
 - staza za vožnju je povezana sa rutom za vožnju.
- (7) Minimalna dimenzija staze za vožnju helikoptera ne smije biti manja od dvostruke širine stajnog trapa (UCW) najzahtjevnijeg helikoptera za kojeg je staza za vožnju namijenjena ili je širine kako je to propisano u stavu (5) ovog člana.
- (8) Poprečni nagib staze za vožnju helikoptera ne smije prelaziti 2%, a uzdužni nagib ne smije prelaziti 3%.



Slika 3-3. Staza za vožnju helikoptera/ruta za vožnju na zemlji

Član 21.

(Ruta za vožnju helikoptera)

- (1) Ruta za vožnju helikoptera mora biti zaštićeno područje, koje je:
 - a) bez prepreka, osim neophodnih objekata koji se zbog svoje funkcije nalaze na njemu,
 - b) namijenjeno kretanju helikoptera i
 - c) dovoljne širine kako bi se osiguralo zadržavanje najvećeg helikoptera za kojeg je ruta za vožnju namijenjena.
- (2) Kada je ruta za vožnju helikoptera čvrste konstrukcije, površina je otporna na učinke vertikalnog strujanja rotora.
- (3) Kada je ruta za vožnju helikoptera spojena (kolocirana) sa stazom za vožnju helikoptera tada je:
 - a) u granicama i u nivou sa stazom za vožnju,
 - b) ne ugrožava sigurnost operacija na stazi za vožnju,
 - c) osigurava učinkovitu odvodnju.
- (4) Kada ruta za vožnju nije spojena (kolocirana) sa stazom za vožnju helikoptera, na istoj se osigurava da je bez opasnosti u slučaju prisilnog slijetanja helikoptera.
- (5) Na ruti za vožnju helikoptera nisu dopušteni pokretni objekti tokom helikopterskih operacija.
- (6) Kada je ruta za vožnju čvrste konstrukcije i spojena sa stazom za vožnju helikoptera, poprečni nagib rute za vožnju helikoptera ne smije prelaziti nagib od 4% prema vani od ivice staze za vožnju.

Član 22.

(Ruta za vožnju helikoptera na zemlji)

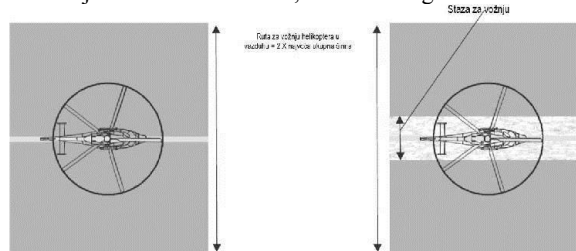
- (1) Ruta za vožnju helikoptera na zemlji je centrirana na stazi za vožnju helikoptera sa minimalnom širinom koja je 1,5 puta veća od ukupne širine najvećeg helikoptera (Slika 3-3).
- (2) Neophodni objekti koji se nalaze na ruti za vožnju helikoptera na zemlji, ne smiju:
 - a) biti smješteni na udaljenosti manjoj od 50 cm od ivica staze za vožnju helikoptera na zemlji, i
 - b) probijati površinu koja počinje 50 cm od ivica staze za vožnju helikoptera i visinu od 25 cm iznad površine staze za vožnju helikoptera i pruža se sa nagibom od 5% naviše i ka vani.

Član 23.

(Ruta za vožnju helikoptera u zraku)

- (1) Ruta za vožnju helikoptera u zraku je namijenjena za kretanje helikoptera iznad površine na visini koja je uobičajeno povezana sa uticajem zemlje, i pri brzini na zemlji manjoj od 37 km/h (20 kt).
- (2) Minimalna širina rute za vožnju helikoptera je dva puta veća od ukupne širine najvećeg helikoptera za kojeg je namijenjena.
- (3) Kada je ruta za vožnju helikoptera u zraku spojena sa stazom za vožnju helikoptera, a u svrhu dopuštanja operacija helikoptera i na zemlji i u zraku (Slika 3-4):
 - a) ruta za vožnju helikoptera u zraku je centrirana na stazi za vožnju helikoptera, i
 - b) neophodni objekti koji se nalaze na ruti za vožnju helikoptera u zraku, ne smiju:
 - 1) biti smješteni na udaljenosti manjoj od 50 cm prema vani od ivice staze za vožnju helikoptera,
 - 2) probijati površinu koja počinje 50 cm od ivice staze za vožnju helikoptera i visinu od 25 cm iznad površine staze za vožnju helikoptera s uzlazom prema gore i prema vani sa gradijentom od 5%.
- (4) Kada ruta za vožnju helikoptera u zraku nije spojena sa stazom za vožnju helikoptera, tada nagib površine rute ne smije prelaziti ograničenja najvećeg dopuštenog nagiba pri

slijetanju helikoptera za kojeg je ruta za vožnju helikoptera u zraku namijenjena. U svakom slučaju, poprečni nagib ne smije iznositi više od 10%, a uzdužni nagib više od 7%.



Slika 3-4. Ruta za vožnju helikoptera u zraku i kombinirana ruta za vožnju helikoptera u zraku/staza za vožnju

Član 24.

(Parkirališno mjesto za helikopter)

- (1) Na parkirališnom mjestu za helikopter osigurano je područje bez prepreka, dovoljne veličine i oblika kako bi se osiguralo zadržavanje svakog djela najvećeg helikoptera za kojeg je parkirališno mjesto namijenjeno kada se helikopter pozicionira unutar parkirališta.
- (2) Površina parkirališnog mjesta za helikoptere ima sljedeća obilježja:
 - a) otporno je na učinke vertikalnog strujanja,
 - b) ne smije imati nepravilnosti koje bi mogle negativno uticati na kretanje helikoptera,
 - c) ima dovoljnu statičku nosivost da izdrži dinamičko opterećenje helikoptera za kojeg je parkirališno mjesto namijenjeno,
 - d) ima dovoljno trenja da se izbjegne klizanje helikoptera ili ljudi,
 - e) osigurava učinkovitu odvodnju i da pritom nema negativnog uticaja na kontrolu ili stabilnost helikoptera na točkovima, a kada se helikopter kreće snagom vlastitih motora ili kada se helikopter nalazi u mirovanju.
- (3) Parkirališno mjesto za helikoptere je povezano sa sigurnosnom zonom.
- (4) Minimalna dimenzija parkirališnog mjesta za helikoptere je krug prečnika od 1,2 D najvećeg helikoptera za kojeg je parkirališno mjesto namijenjeno.
- (5) U slučaju kada postoje ograničenja za kretanje i pozicioniranje helikoptera, parkirališno mjesto je dovoljne širine kako je to propisano u stavu (1) ovoga člana, ali ne manje od 1,2 ukupne širine najvećeg helikoptera za kojeg je parkirališno mjesto namijenjeno.
- (6) Osnovni nagib parkirališnog mjesta za helikoptere u bilo kojem smjeru ne smije prelaziti 2%.
- (7) Na svakom parkirališnom mjestu za helikoptere postavljene su oznake za pozicioniranje, kako bi se jasno naznačilo gdje se helikopter mora pozicionirati i prema njihovom obliku sva ograničenja u kretanju helikoptera.
- (8) Parkirališno mjesto za helikoptere je okruženo sigurnosnom zonom koja ne treba biti čvrste konstrukcije.

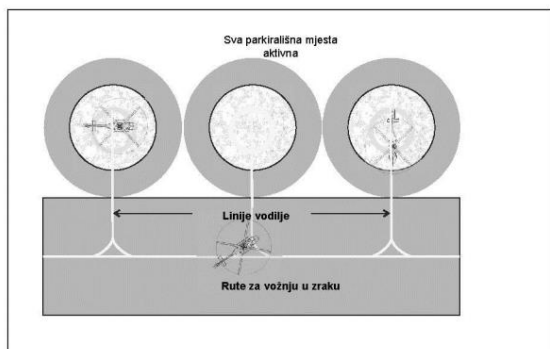
Član 25.

(Zaštitna zona)

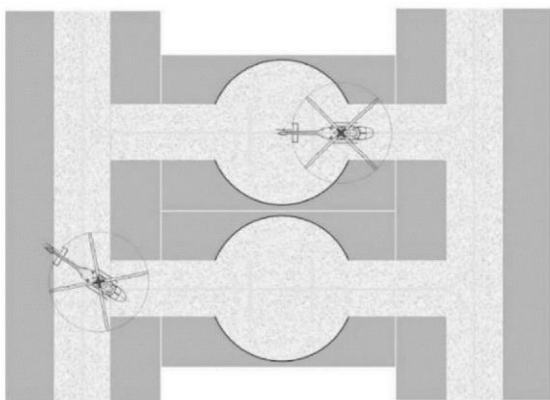
- (1) Na zaštitnoj zoni je područje bez prepreka osim neophodnih objekata koji se zbog svoje funkcije nalaze na njemu.
- (2) Kada je zaštitna zona čvrste konstrukcije, a nalazi se u granicama i ravni sa parkirališnim mjestom za helikoptere, površina je otporna na učinke vertikalnog strujanja i osigurava učinkovitu odvodnju.
- (3) Kada je zaštitna zona povezana sa parkirališnim mjestom projektovanim za okretanje helikoptera, zaštitna zona se

pruža prema vani od ivice parkirališnog mjesta na rastojanju od $0,4 D$ (Slika 3-5).

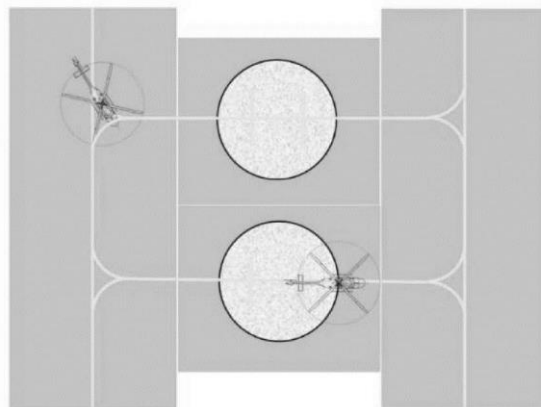
- (4) Kada je zaštitna zona povezana sa parkirališnim mjestom projektovanim za prolazak helikoptera kretanjem, minimalna širina parkirališnog mjesta i zaštitne zone ne smije biti manja od širine povezane rute za vožnju helikoptera (Slike 3-6. i 3-7).
- (5) Kada je zaštitna zona povezana sa parkirališnim mjestom koje je projektovano za neistovremenu upotrebu (Slike 3-8. i 3-9):
 - a) zaštitna zona susjednih parkirališnih mjesta može se preklapati, ali ne smije biti manja od zahtijevane zaštitne zone za veće susjedno parkirališno mjesto,
 - b) susjedno neaktivno parkirališno mjesto može imati statični objekat ali taj objekat je u potpunosti unutar granica tog parkirališnog mjesta.
- (6) U prostoru zaštitne zone ne smije biti pokretnih objekata tokom helikopterskih operacija.
- (7) Neophodni objekti koji se nalaze u zaštitnoj zoni ne smiju:
 - a) probijati ravan koja je na visini od 5 cm iznad ravni centralne zone ako se nalaze na udaljenosti manjoj od $0,75 D$ od centra parkirališnog mjesta za helikoptere,
 - b) probijati ravan na visini od 25 cm iznad ravni centralne zone i pruža se sa nagibom od 5% naviše i ka vani, ako se nalaze na udaljenosti od $0,75 D$ ili više od centra parkirališnog mjesta za helikoptere.
- (8) Kada je zaštitna zona čvrste konstrukcije, nagib zaštitne zone prema gore ne smije prelaziti nagib od 4% prema vani od ivice parkirališnog mjesta.



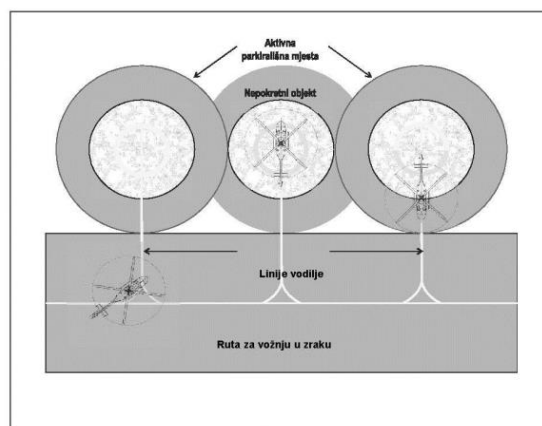
Slika 3-5. Parkirališna mjesta namijenjena za okretanje helikoptera (uključujući i rute za vožnju u zraku) - istovremene operacije



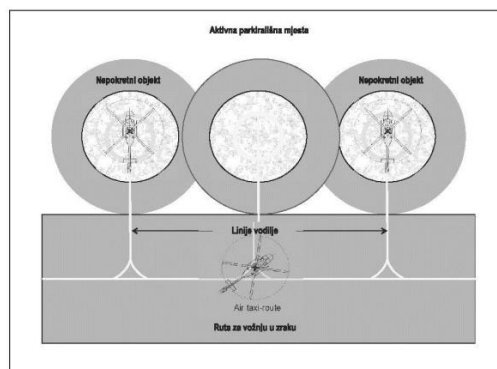
Slika 3-6. Ruta za vožjenje na zemlji preko parkirališnog mjesta (sa stazom za vožjenje/rutom za vožjenje na zemlji) - istovremene operacije



Slika 3-7. Ruta za vožjenje u zraku preko parkirališnog mjesta (sa rutom za vožjenje u zraku) - istovremene operacije



Slika 3-8. Parkirališna mjesta namijenjena za okretanje helikoptera (sa rutom za vožjenje u zraku) – neistovremene operacije – vanjska parkirališna mjesta aktivna



Slika 3-9. Parkirališna mjesta namijenjena za okretanje helikoptera (sa rutom za vožjenje u zraku) za neistovremene operacije - unutrašnja parkirališna mjesta aktivna

Član 26.

(Položaj područja završnog prilaza i polijetanja (FATO) u odnosu na poletno-sletnu stazu ili stazu za vožjenje)

- (1) Ako je područje završnog prilaza i polijetanja u blizini poletno-sletne ili staze za vožjenje i ako su planirane istovremene operacije, međusobno rastojanje između ivice poletno-sletne staze ili staze za vožjenje i ivice područja

završnog prilaza i polijetanja ne smije da bude manje od onog koje je dato u Tabeli 1.

- (2) Područje završnog prilaza i polijetanja ne smije da se nalazi:
- blizu ukrštanja staza za voženje ili tačaka za čekanje gdje se očekuje velika turbulencija usljed rada mlaznih motora,
 - blizu područja gde se očekuje pojava turbulencije (*aeroplanetex wake*) usljed prolaska aviona.

Tabela 1. Minimalne udaljenosti vanjske ivice FATO od vanjske ivice PSS ili staze za voženje za istovremene operacije

Dopuštena masa zrakoplova i/ili helikoptera (MTOM)	Udaljenost između vanjske ivice FATO i vanjske ivice PSS ili staze za voženje
do 3 175 kg	60 m
Od 3 175 kg do 5 760 kg	120 m
Od 5 760 kg do 100 000 kg	180 m
100 000 kg i više	250 m

Odjeljak B. Helidrom na platformi

Član 27.

(Područje završnog prilaza i polijetanja - FATO) i zone prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta - TLOF)

- Helidrom na platformi ima jedan FATO, i jedan zajednički TLOF, ili TLOF koji se preklapa.
- FATO može imati bilo koji oblik ali je dovoljne veličine da se može ucrtati krug prečnika ne manjeg od 1D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na platformi namijenjen.
- TLOF može imati bilo koji oblik ali ima dovoljnu veličinu da se za:
 - helikoptere s MTOM većom od 3 175 kg može ucrtati krug prečnika ne manjeg od 1D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na platformi namijenjen,
 - helikoptere sa MTOM koja iznosi 3 175 kg ili manje može ucrtati krug prečnika ne manjeg od 0,83D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na platformi namijenjen;
- Helidrom na platformi je postavljen na način koji osigurava dovoljan i neometan zračni procijep (zazor) koji obuhvata pune dimenzije FATO.
- TLOF na helidromu na platformi ima dinamičku nosivost i pruža uticaj blizine zemlje.
- Na ivici TLOF nisu dopušteni nepokretni objekti, osim onih lomljive konstrukcije koji zbog svoje funkcije tu moraju biti smješteni.
- Objekti smješteni u prostoru bez prepreka, čija funkcija zahtijeva da moraju biti smješteni uzduž ivice TLOF 1D ili TLOF većeg od 16 m, ne smiju biti viši od 25 cm.
- Objekti smješteni u prostoru bez prepreka, čija funkcija zahtijeva da moraju biti smješteni uzduž ivice TLOF manjeg od 1D ili TLOF manjeg od 16 m, ne smiju biti viši od 5 cm.
- Objekti čija funkcija zahtijeva da budu smješteni unutar TLOF (npr. svjetla ili mreže), a ne predstavljaju opasnost za operacije helikoptera, ne smiju biti viši od 2,5 cm.
- Sigurnosna oprema, kao što su sigurnosne mreže ili pojasevi, je smještena oko ivice helidroma na platformi i ne smije prelaziti visinu TLOF.
- Površina TLOF je otporna na klizanje helikoptera i ljudi s nagibom koji onemogućava zadržavanje vode u lokvama.
- Smjernice o učincima smjera strujanja zraka i turbulencije, prevladavajuće brzine vjetera i visokih temperatura od izduvnih plinova plinskih turbina ili topline jakih udara na lokaciju FATO navedene su u Priručniku za helidrome (ICAO Dokument broj 9261).

Odjeljak C. Helidrom na palubi broda

Član 28.

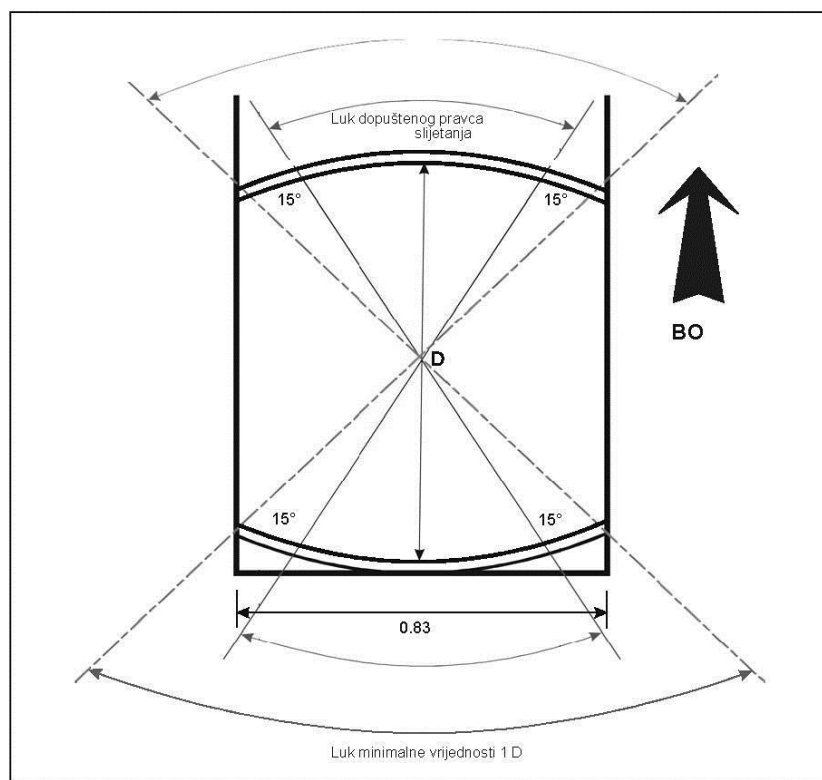
(Helidromi namjenski izgrađeni na palubi broda)

Helidrom na palubi broda, koji su smješteni na pramcu broda, krmi broda ili su namjenski izgrađeni iznad konstrukcije broda, smatraju se namjenski izgrađenim helidromima na palubi broda.

Član 29.

(Područje završnog prilaza i polijetanja - FATO i zone prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta - TLOF)

- Helidrom na palubi broda ima jedan FATO i jedan zajednički TLOF, ili TLOF koji se preklapa.
- FATO može imati bilo koji oblik ali je dovoljne veličine da se može ucrtati krug prečnika ne manjeg od 1D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na palubi broda namijenjen.
- TLOF na helidromu na palubi broda ima dinamičku nosivost.
- TLOF na helidromu na palubi broda pruža uticaj blizine zemlje.
- Na namjenski izgrađenom helidromu iznad konstrukcije broda, osim na pramcu ili krmi broda, TLOF je dovoljne veličine da se može ucrtati krug prečnika 1D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na palubi broda namijenjen.
- Na namjenski izgrađenom helidromu na pramcu ili krmi broda TLOF je dovoljne veličine da se:
 - može ucrtati krug prečnika 1D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na palubi broda namijenjen, ili
 - za operacije sa ograničenim pravcima slijetanja sastoji se od područja unutar kojeg se mogu smjestiti dva luka kruga jedan nasuprot drugog, prečnika ne manjeg od 1D, položena uzdužno u pravcu prilaza helikoptera, pri čemu minimalna širina helidroma ne smije da bude manja od 0,83D, a kako je prikazano na Slici 3-10.
- Na nenamjenski izgrađenom helidromu na palubi broda TLOF je dovoljne veličine da se može ucrtati krug prečnika najmanje 1D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na palubi broda namijenjen.
- Helidrom na palubi broda mora biti postavljen na način koji osigurava dovoljan i neometan zračni procijep (zazor) koji obuhvata pune dimenzije FATO.
- Na ivici TLOF nisu dopušteni nepokretni objekti, osim onih lomljive konstrukcije koji zbog svoje funkcije tu moraju biti smješteni.
- Za svaki TLOF 1D ili veći i svaki TLOF projektovan za upotrebu od strane helikoptera koji imaju D-vrijednost veću od 16 m, objekti postavljeni u prostoru slobodnom od prepreka, čija funkcija zahtijeva da se nalaze na ivici TLOF, ne prelaze visinu od 15 cm.
- Za svaki TLOF projektovan za upotrebu od strane helikoptera koji imaju D-vrijednost od 16 m ili manje, i svaki TLOF koji ima dimenzije manje od 1 D, objekti u prostoru slobodnom od prepreka, čija funkcija zahtijeva da se nalaze na ivici TLOF, ne prelaze visinu od 5 cm.
- Objekti čija funkcija zahtijeva da budu smješteni unutar TLOF (npr. svjetla ili mreže) ne prelaze visinu od 2,5 cm.
- Sigurnosna oprema, kao što su sigurnosne mreže ili pojasevi, je postavljena oko ivice helidroma na palubi broda, ali ne prelazi visinu TLOF.
- Površina TLOF je otporna na klizanje helikoptera i ljudi.



Slika 3-10. Pravci slijetanja na helidrom na palubi broda u slučaju kada nije dopušteno slijetati iz bilo kojeg pravca

DIO TREĆI – OKRUŽENJE SA PREPREKAMA

Poglavlje I - Površine i sektori ograničenja prepreka

Odjeljak A. Karakteristike površina

Član 30. (Prilazna površina)

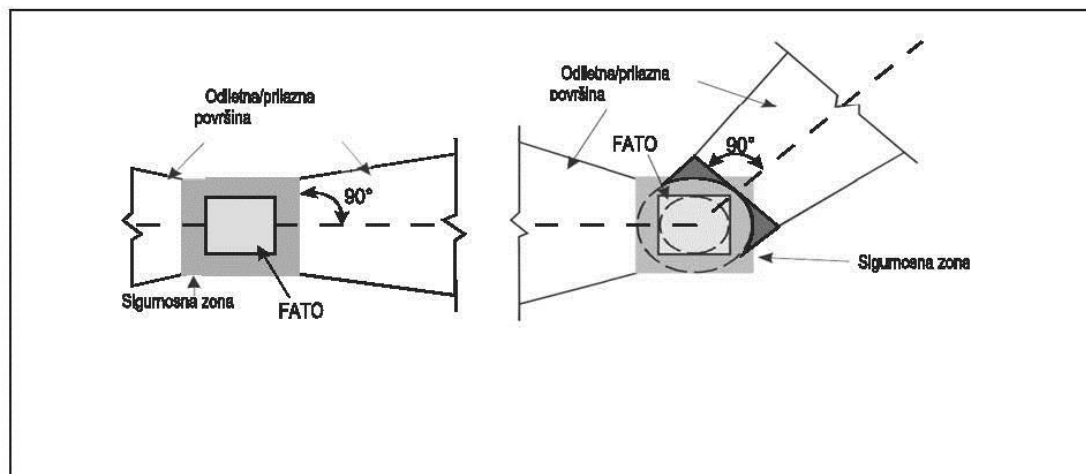
Prilazna površina je kosa ravan ili kombinacija ravni ili, ako je predviđen zaokret, složena površina sa nagibom naviše u odnosu na kraj sigurnosne zone, postavljena centralno u odnosu na liniju koja prolazi kroz centar područja završnog prilaza i polijetanja, kako je prikazano na slikama 4-1, 4-2, 4-3. i 4-4. i u Tabeli 2 ovog pravilnika.

Član 31. (Karakteristike prilazne površine)

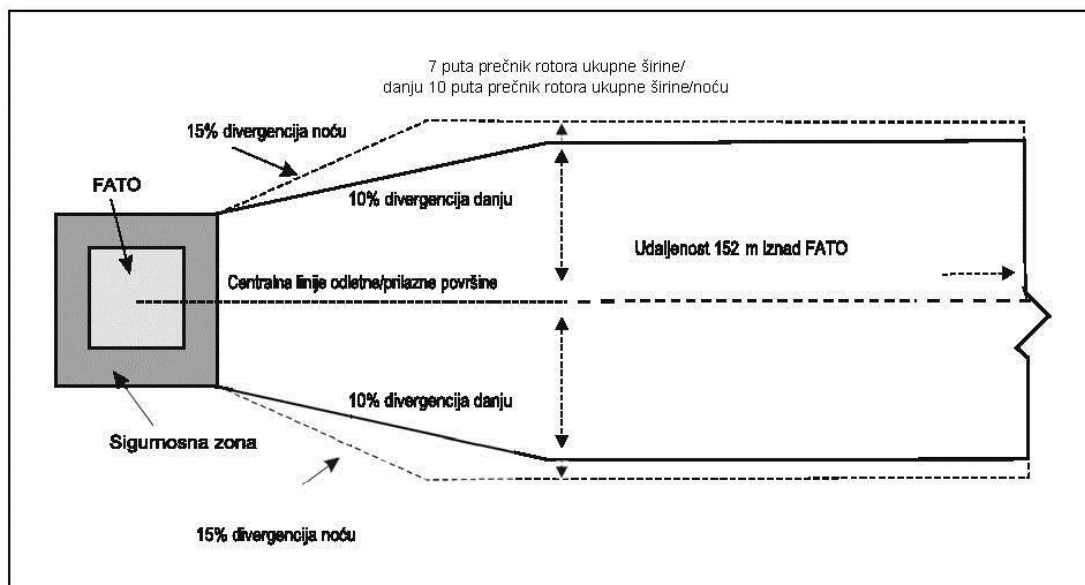
- (1) Granice prilazne površine obuhvataju:
 - a) unutrašnju horizontalnu ivicu dužine jednake određenoj minimalnoj širini/prečniku područja završnog prilaza i polijetanja zajedno sa sigurnosnom zonom, koja je okomita na osu prilazne površine i koja se nalazi na vanjskoj ivici sigurnosne zone;
 - b) dvije bočne strane koje počinju od krajeva unutrašnje ivice i ravnomjerno odstupaju za određeni procenat u odnosu na vertikalnu ravan koja sadrži centralnu liniju područja završnog prilaza i polijetanja;
 - c) vanjsku horizontalnu ivicu koja je okomita u odnosu na centralnu liniju prilazne površine i na visini od 152 m (500 ft) iznad nadmorske visine područja završnog prilaza i polijetanja.
- (2) Nadmorska visina unutrašnje ivice je jednaka nadmorskoj visini područja završnog prilaza i polijetanja u tački na unutrašnjoj ivici koju siječe centralna linija prilazne površine.

- (3) Ako je helidrom namijenjen za korištenje od strane helikoptera performansi klase 1, početak kose ravni može da se nalazi neposredno iznad područja završnog prilaza i polijetanja ako to odobri BHDCA.
- (4) Nagib prilazne površine se mjeri u vertikalnoj ravni koja sadrži centralnu liniju površine.
- (5) U slučaju da prilazna površina uključuje zaokret, površina je složena površina i sadrži horizontalne normale na njenu centralnu liniju, a nagib centralne linije je isti kao i za prilaznu površinu u slučaju pravolinijskog prilaza, kako je prikazano na Slici 4-5.
- (6) U slučaju kada prilazna površina uključuje zaokret, površina ne smije sadržavati više od jednog zakrivljenog dijela.
- (7) Ako postoji zakrivljeni dio prilazne površine, zbir poluprečnika luka koji definira centralnu liniju prilazne površine i dužine pravolinijskog dijela koji počinje od unutrašnje ivice ne smije da bude manji od 575 m.
- (8) Svako odstupanje od pravca centralne linije prilazne površine je projektovano tako da ne zahtijeva poluprečnik zaokreta manji od 270 m.
- (9) Za instrumentalne helidrome sa nepreciznim i/ili preciznim prilazom i instrumentalnim odlascima, granica prilazne površine ima sljedeće karakteristike:
 - a) unutrašnja ivica je horizontalna i jednaka po dužini minimalno utvrđene širine FATO uz dodatak sigurnosne zone, okomita je na centralnu liniju prilazne površine i locirana na vanjskoj ivici sigurnosne zone;
 - b) dvije bočne ivice koje počinju sa krajeva unutrašnje ivice:
 - 1) za instrumentalni FATO sa nepreciznim prilazom, ravnomjerno odstupajući određenom

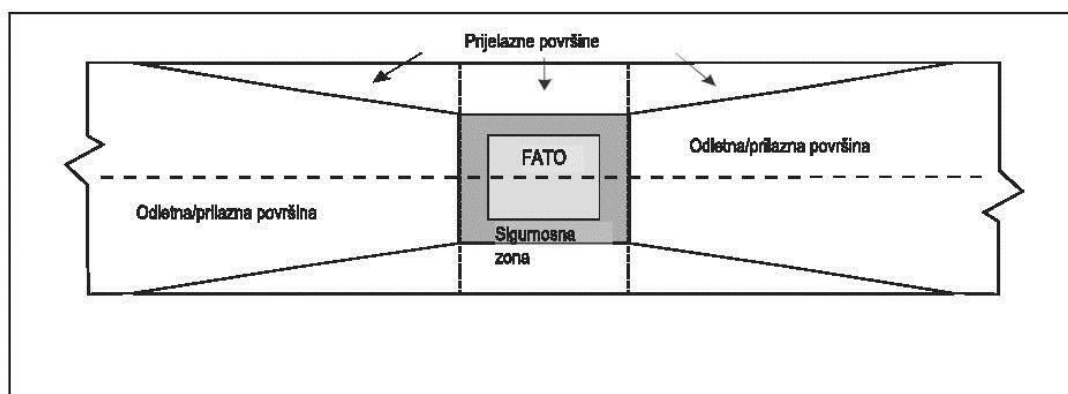
- brzinom od vertikalne ravni koja sadrži centralnu liniju FATO,
- 2) za instrumentalni FATO sa preciznim prilazom, odstupajući ravnomjerno određenom brzinom od vertikalne ravni koja sadrži centralnu liniju FATO, do određene visine iznad FATO, a zatim odstupajući ravnomjerno određenom brzinom do određene konačne širine i nastavljajući nakon toga na toj širini za preostalu dužinu prilazne površine, i
- c) vanjska ivica je horizontalna i okomita na centralnu liniju prilazne površine i na određenoj visini iznad kote FATO.



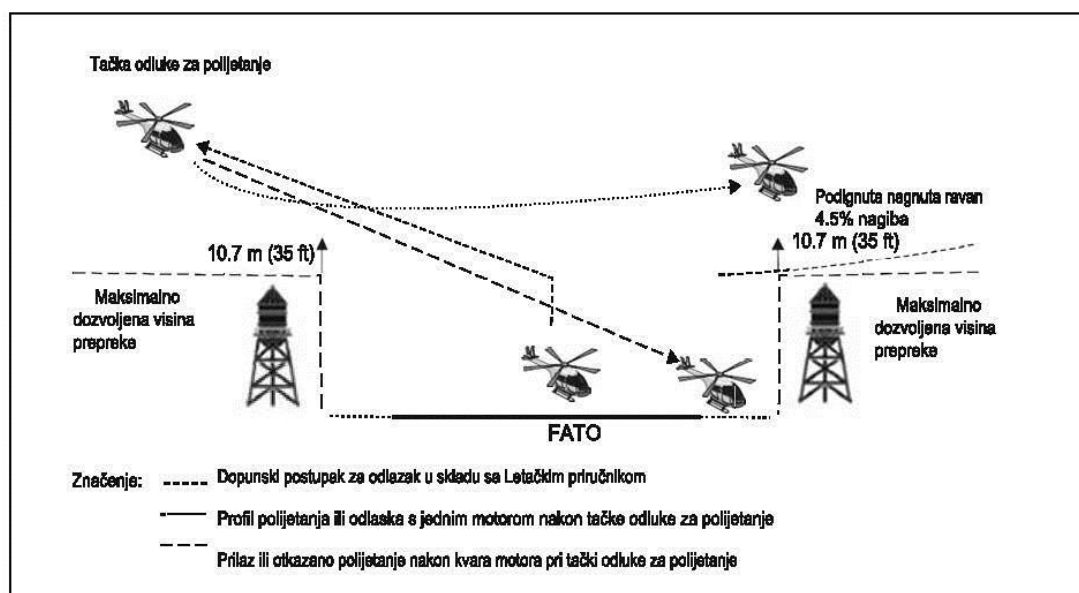
Slika 4-1. Površine ograničenja prepreka - Odletna/prilazna površina



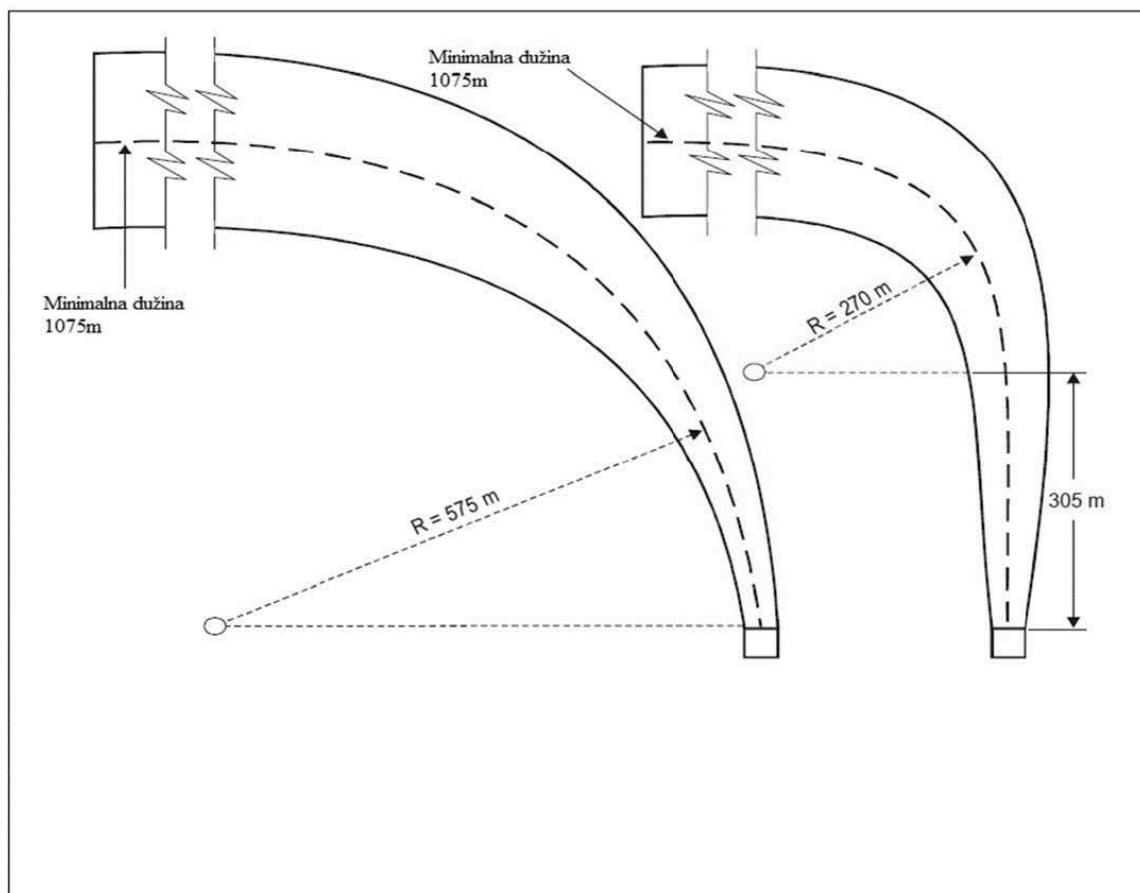
Slika 4-2. Širina odletne/prilazne površine



Slika 4-3. Prijelazna površina za FATO sa PinS (tačka u prostoru) prilaznim procedurama sa VSS (dio vizuelne površine)



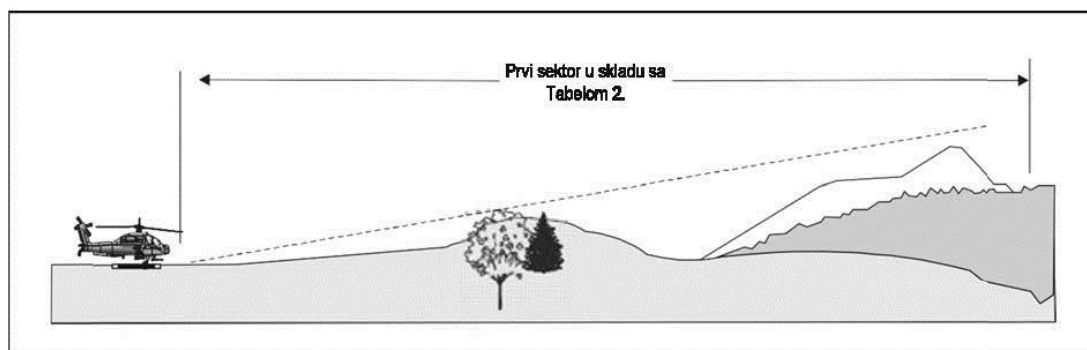
Slika 4-4. Primjer podignute nagnute ravni tokom operacija helikoptera klase 1



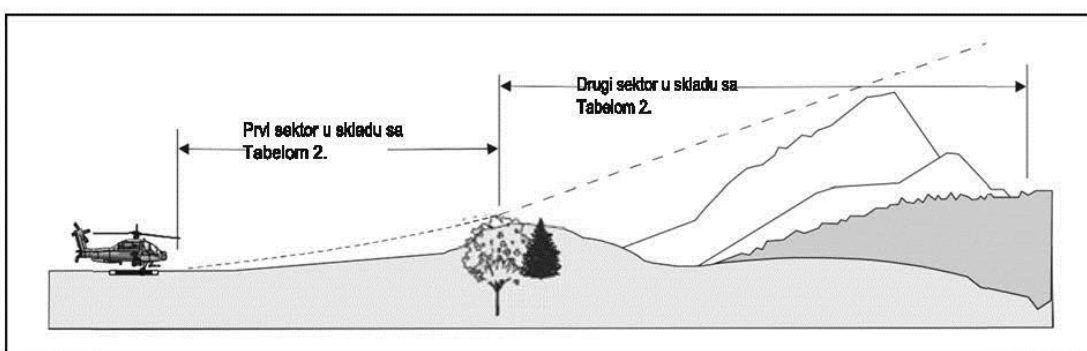
Slika 4-5. Zakrivljeni prilaz i odletna površina za sve FATO

Tabela 2. Dimenzije i nagibi površina sa ograničenjem prepreka za vizuelne i instrumentalne FATO

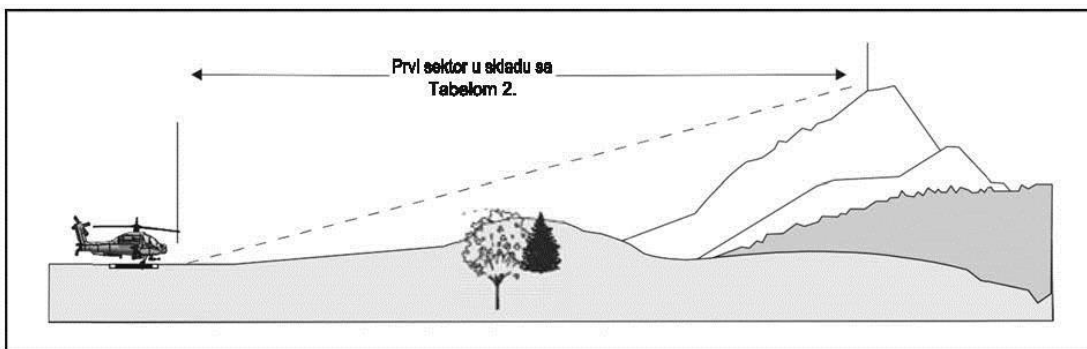
Površina i dimenzije	Kategorija projekta nagiba		
	A	B	C
Prilazna i odletna površina			
Dužina unutrašnje ivice	Širina sigurnosne zone	Širina sigurnosne zone	Širina sigurnosne zone
Položaj unutrašnje ivice	Granica sigurnosne zone (granica pretpolja ako je primjenjivo)	Granica sigurnosne zone	Granica sigurnosne zone
Divergencija: (prvi i drugi sektor)			
Korištenje samo danju	10%	10%	10%
Korištenje samo noću	15%	15%	15%
Prvi sektor			
Dužina	3 386 m	245 m	1 220 m
Nagib	4.5% (1:22.2)	8% (1:12.5)	12.5% (1:8)
Vanjska širina	(b)	N/A	(b)
Drugi sektor:			
Dužina	N/A	830 m	N/A
Nagib	N/A	16% (1:6.25)	N/A
Vanjska širina	N/A	(b)	N/A
Ukupna dužina od unutrašnje ivice (a)	3 386 m	1 075 m	1 220 m
Prijelazna površina (FATO sa PinS prilaznom procedurom sa VSS)			
Nagib	50% (1:2)	50% (1:2)	50% (1:2)
Visina	45 m	45 m	45 m
a. Prilazna i odletna površina dužine 3386 m, 1075 m i 1220 m odnosi se na dotične nagibe i dovode helikopter do visine 152 m (500 ft) iznad nivoa FATO b. Ukupna širina iznosi 7 (sedam) prečnika rotora za dnevne operacije i 10 (deset) prečnika rotora za noćne operacije.			



a) prilazna i odletna površina – profil nagiba “A” – projekta od 4,5%



b) prilazna i odletna površina – profil nagiba “B” – projekta od 8% do 16%



c) prilazna i odletna površina – profil nagiba “C” – projekta od 12,5%

Slika 4-6. Prilazna i odletna površina s različitim kategorijama projekta nagiba**Član 32.****(Prijelazna površina)**

- (1) Prijelazna površina predstavlja složenu površinu koja se pruža duž bočne strane sigurnosne zone i dijelom bočne strane prilazne/odletne površine, sa nagibom naviše i ka vani do visine od 45 m (150 ft).
- (2) Prijelaznu površinu nije potrebno predvidjeti za područje završnog prilaza i polijetanja na helidromu bez prilaza PinS koji uključuje vizuelni segment površine (VSS).
- (3) Granice prijelazne površine obuhvataju:
 - a) donju ivicu koja počinje u tački na strani prilazne/odletne površine na utvrđenoj visini iznad

donje ivice, protežući se niz stranu prilazne/odletne površine prema unutrašnjoj ivici iste, a zatim paralelno uzduž sigurnosne zone do centralne linije FATO, i gornja ivica postavljena na utvrđenoj visini iznad donje ivice, a kako je prikazano u Tabeli 2 ovog pravilnika.

- (4) Nadmorska visina tačke na donjoj ivici je:
 - a) uzduž prilazne/odletne površine jednaka visini prilazne/odletne površine u toj tački, i
 - b) uzduž sigurnosne zone jednaka visini unutrašnje ivice prilazne/odletne površine.
- (5) Nagib prijelazne površine mjeri se u vertikalnoj ravni pod pravim uglom u odnosu na centralnu liniju FATO.

Član 33.

(Odletna površina)

- (1) Odletna površina predstavlja kosu ravan ili kombinaciju ravni ili, ako je predviđen zaokret, složenu površinu sa nagibom naviše u odnosu na kraj sigurnosne zone, postavljenu centralno u odnosu na liniju koja prolazi kroz centar područja završnog prilaza i polijetanja, a kako je prikazano na slikama 4-1, 4-2, 4-3, 4-4. i u Tabeli 2 ovog pravilnika.
- (2) Granice odletne površine obuhvataju:
 - a) unutrašnju horizontalnu ivicu dužine jednake određenoj minimalnoj širini/prečniku područja završnog prilaza i polijetanja zajedno sa sigurnosnom zonom, koja je okomita na centralnu liniju odletne površine i koja se nalazi na vanjskoj ivici sigurnosne zone,
 - b) dvije bočne strane koje počinju od krajeva unutrašnje ivice i ravnomjerno odstupaju za određeni procenat u odnosu na vertikalnu ravan koja sadrži centralnu liniju područja završnog prilaza i polijetanja,
 - c) vanjsku horizontalnu ivicu koja je okomita u odnosu na centralnu liniju odletne površine i na visini od 152 m (500 ft) iznad nadmorske visine područja završnog prilaza i polijetanja.
- (3) Nadmorska visina unutrašnje ivice jednaka je nadmorskoj visini područja završnog prilaza i polijetanja u tački na unutrašnjoj ivici koju siječe centralna linija odletne površine.
- (4) Ako je helidrom namijenjen za korištenje od strane helikoptera performansi klase 1, početak kose ravni može da se nalazi neposredno iznad područja završnog prilaza i polijetanja ako to odobri BHDCA.
- (5) Ako postoji pretpolje, nadmorska visina unutrašnje ivice odletne površine se određuje na vanjskoj ivici pretpolja, na najvišoj tački na zemlji na centralnoj liniji pretpolja.
- (6) U slučaju odletne površine za pravolinijsko polijetanje, nagib se mjeri u vertikalnoj ravni koja sadrži centralnu liniju površine.
- (7) U slučaju da odletna površina uključuje zaokret, površina je složena i sadrži horizontalne normale na njenu centralnu liniju, a nagib ose je isti kao i za odletnu površinu u slučaju pravolinijskog polijetanja, a kako je prikazano na Slici 4-5. ovog pravilnika.
- (8) U slučaju da odletna površina uključuje zaokret, površina ne smije da sadrži više od jednog zakrivljenog dijela.
- (9) Ako postoji zakrivljeni dio odletne površine, zbir poluprečnika luka koji definira centralnu liniju odletne površine i dužine pravolinijskog dijela koji počinje od unutrašnje ivice ne smije da bude manji od 575 m.
- (10) Svako odstupanje od pravca centralne linije odletne površine projektovano je tako da ne zahtijeva poluprečnik zaokreta manji od 270 m.

Odjeljak B. Prepreke

Član 34.

(Sektor/površina bez prepreka - helidrom na platformi)

- (1) Sektor/površina bez prepreka helidroma na platformi je složena površina koja počinje i širi se od referentne tačke na ivici FATO helidroma na platformi.
- (2) Ako je zona TLOF manja od $1 \times D$, referentna tačka se nalazi najmanje $0,5 \times D$ od centra TLOF.
- (3) Sektor/površina bez prepreka je naspram luka određenog ugla.
- (4) Sektor/površina bez prepreka se sastoji od dvije komponente, jedne iznad i druge ispod nivoa platforme, kako je prikazano na Slici 4-7. ovog pravilnika:

- a) iznad nivoa helidroma površina je horizontalna ravan na visini jednakoj visini površine platforme, čiji je najmanji dopušteni ugao od 210^0 s vrhom koji je smješten na ivici kruga D i pruža se do udaljenosti koja će osigurati nesmetanu odletnu putanju helikopteru za kojeg je helidrom na platformi namijenjen;
- b) ispod nivoa helidroma, unutar (minimalnog) luka od 210^0 , površina se dodatno pruža prema dolje od ivice FATO ispod visine helidroma do nivoa vode za luk ne manji od 180^0 koji prolazi kroz centar FATO i prema vani na udaljenosti koja će omogućiti sigurno razdvajanje od prepreke ispod helidroma u slučaju kvara motora helikoptera za kojeg je helidrom na platformi namijenjen.

Član 35.

(Sektor/površina ograničenja prepreka - helidrom na platformi)

- (1) Na helidromu na platformi na kojem nije moguće izbjeći prepreke može da postoji sektor/površina ograničenja prepreka (LOS).
- (2) Sektor/površina ograničenja prepreka je složena površina koja počinje od referentne tačke za sektor bez prepreka i širi se preko luka koji nije pokriven sektorom bez prepreka, unutar kojeg je određena visina prepreka iznad nivoa TLOF.
- (3) Sektor/površina ograničenja prepreka ne smije da bude naspram luka većeg od 150^0 . Njegove dimenzije i lokacija su u skladu sa vrijednostima prikazanim na Slici 4-8. za $1 D$ FATO s preklapajućim TLOF, kako je prikazano na Slici 4-9. ovog pravilnika za $0,83 D$ TLOF.

Poglavlje II - Zahtjevi za ograničenje prepreka
Odjeljak A. Ograničenje prepreka

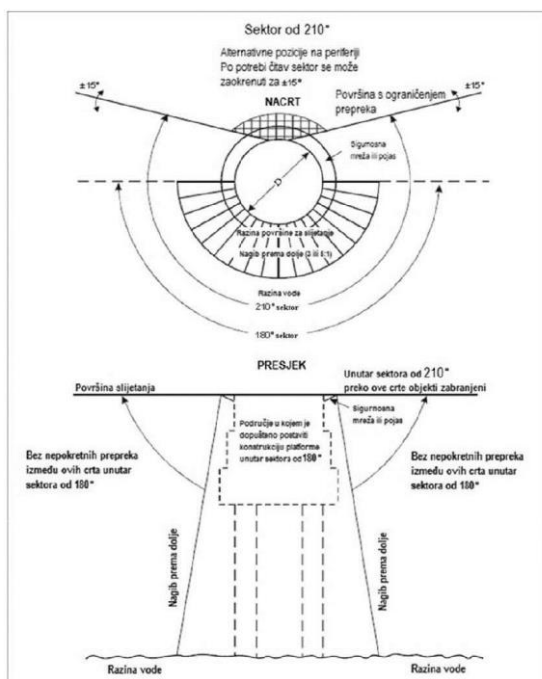
Član 36.

(Zahtjevi za ograničenje prepreka - helidrom u nivou sa zemljom)

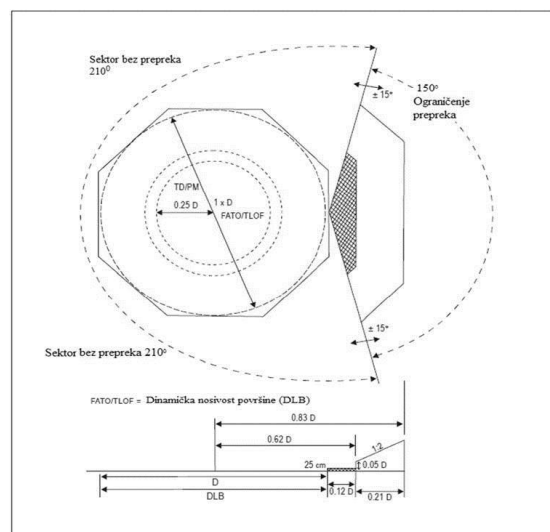
- (1) Zahtjevi u pogledu površina s ograničenjem prepreka su usklađeni s namjenom i opremljenosti FATO.
- (2) Za FATO na helidromima sa postupcima prilaza PinS koje koriste vizuelni segment površine se određuju sljedeće površine za ograničenje prepreka:
 - a) odletna površina,
 - b) prilazna površina,
 - c) prijelazne površine.
- (3) Najmanje dopuštene dimenzije i najveći dopušteni nagibi površina ograničenja prepreka definirani su u Tabeli 2 ovog pravilnika i nalaze se kako je prikazano na slikama 4-1, 4-2. i 4-6. ovog pravilnika.
- (4) Za FATO na ostalim helidromima, uključujući helidrome sa postupkom prilaza PinS gdje ne postoji vizuelni segment površine, se određuju sljedeće površine za ograničenje prepreka:
 - a) odletna površina,
 - b) prilazna površina.
- (5) Za helidrome koji imaju prilaznu/odletnu površinu sa projektovanim nagibom od 4,5%, BHDCA može da odobri da objekti probijaju površinu ograničenja prepreka, ako je provedena zrakoplovna studija koja je obuhvatila prateće rizike i mjere umanjenja rizika.
- (6) Nije dozvoljena izgradnja novog objekta ili povećanje visine postojećeg objekta iznad bilo koje površine iz st. (1) i (3) ovog člana, osim ako je on zaklonjen postojećim nepokretnim objektom ili ako se nakon provedene zrakoplovne studije, koja je odobrena od strane BHDCA, utvrdi da objekat neće negativno uticati na sigurnost obavljanja helikopterskih operacija.
- (7) Postojeći objekat iznad bilo koje površine iz st. (2) i (4) ovog člana mora, kad god je to moguće, da bude uklonjen, osim ako je zaklonjen postojećim nepokretnim objektom ili ako se

nakon provedene zrakoplovne sigurnosne studije, koja je odobrena od strane BHDCA, utvrdi da objekat neće negativno uticati na sigurnost i redovnost operacija helikoptera.

- (8) Helidrom u nivou sa zemljom ima najmanje jednu prilaznu i jednu odletnu površinu, kako bi se izbjeglo letenje niz vjetar, smanjili na najmanju mjeru uticaji bočnog vjetra i omogućilo prekinuto sljetanje.
- (9) Izuzetno od stava (7) ovog člana, BHDCA može da odobri da helidrom u nivou sa zemljom ima jednu prilaznu i odletnu površinu koje se koriste se kao jedna, ako je provedena zrakoplovna sigurnosna studija u kojoj su razmotreni najmanje sljedeći faktori:
 - a) područje/teren iznad kojih se let izvodi,
 - b) prepreke u okolini helidroma,
 - c) mogućnosti i operativna ograničenja helikoptera za koji je helidrom namijenjen,
 - d) lokalni meteorološki uvjeti, uključujući preovlađujuće vjetrove.
- (10) Za instrumentalni FATO sa nepreciznim i/ili preciznim prilazom se određuju sljedeće površine ograničenja prepreka:
 - a) odletna površina,
 - b) prilazna površina,
 - c) prijelazne površine.
- (11) Nagibi površina ograničenja prepreka iz stava (10) ovog člana ne smiju biti veći, a njihove druge dimenzije ne smiju biti manje od onih navedenih u tabelama A-1 do A-3 iz Dodatka ovog pravilnika.



Slika 4-7. Sektor bez prepreka za helidrom na platformi



Slika 4-8. Sektori i površine ograničenja prepreka za FATO i preklapajući TLOF od 1 D i veći na helidromu na platformi

Član 37.

(Zahtjevi za ograničenje prepreka - izdignuti helidrom)

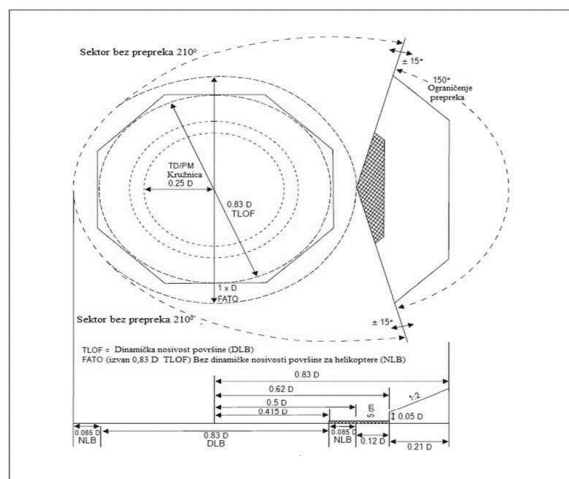
- (1) Površine za ograničenje prepreka za izdignute helidrome ispunjavaju zahtjeve propisane u st. od (1) do (7) člana 36. ovog pravilnika.
- (2) Izdignuti helidrom ima najmanje jednu prilaznu i jednu odletnu površinu kako bi se izbjeglo letenje niz vjetar, smanjili na najmanju mjeru uticaji bočnog vjetra i omogućilo prekinuto sljetanje.
- (3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, BHDCA može odobriti da izdignuti helidrom ima jednu prilaznu i jednu odletnu površinu koje se koriste kao jedna, ako je provedena zrakoplovna sigurnosna studija u kojoj su razmotreni najmanje sljedeći faktori:
 - a) područje/teren iznad kojih se let izvodi,
 - b) prepreke u okolini helidroma,
 - c) mogućnosti i operativna ograničenja helikoptera za koji je helidrom namijenjen,
 - d) lokalni meteorološki uvjeti, uključujući preovlađujuće vjetrove.

Član 38.

(Zahtjevi za ograničenje prepreka - helidrom na platformi)

- (1) Za helidrom na platformi utvrđen je sektor bez prepreka.
- (2) Unutar sektora bez prepreka, a iznad površine bez prepreka nisu dopuštene nepokretne prepreke.
- (3) U neposrednoj blizini helidroma na platformi, ispod nivoa površine helidroma osigurana je zaštita od prepreka za helikoptere.
- (4) Zaštita iz stava (3) ovog člana pruža se preko luka od najmanje 180° sa početkom u centru FATO sa nagibom prema dolje u proporciji od jedne jedinice horizontalno do pet jedinica vertikalno od ivica FATO, unutar sektora od 180°.

- (5) Nagib prema dolje može se smanjiti u proporciji od jedne jedinice horizontalno do tri jedinice vertikalno unutar sektora od 180° za višemotorne helikoptere performansi klase 1 i 2, a kako je prikazano na Slici 4-7. ovog pravilnika.
- (6) Za TLOF od $1xD$ i veću, unutar 150° površine ograničenja prepreka/sektora do udaljenosti od $0,12xD$ mjereno od tačke početka sektora ograničenja prereka, objekti ne smiju preći visinu od 25 cm iznad TLOF.
- (7) U prostoru izvan luka opisanog u stavu (6) ovoga člana, na ukupnoj udaljenosti od dodatnih $0,21xD$ mjerenoj od kraja prvog sektora, površina ograničenja prepreka uzdiže se u proporciji od jedne jedinice vertikalno za svake dvije jedinice horizontalno uzdižući se na visini od $0,05xD$ iznad nivoa TLOF, kako je prikazano na Slici 4-8. ovog pravilnika.
- (8) Za TLOF manju od $1xD$ unutar 150° površine ograničenja prepreka/sektora do udaljenosti od $0,62xD$ i počevši od udaljenosti od $0,5xD$, obje izmjerene od centra TLOF, objekti ne smiju preći visinu od 5 cm iznad TLOF.
- (9) U prostoru izvan luka opisanog u stavu (8) ovoga člana, na ukupnoj udaljenosti od dodatnih $0,83xD$ mjerenoj od centra TLOF, površina ograničenja prepreka se prostire u proporciji od jedne jedinice vertikalno za svake dvije jedinice horizontalno uzdižući se na visini od $0,05xD$ iznad nivoa TLOF, kako je prikazano na Slici 4-9. ovog pravilnika.



Slika 4-9. Sektori i površine ograničenja prepreka za TLOF od 0.83 i veće

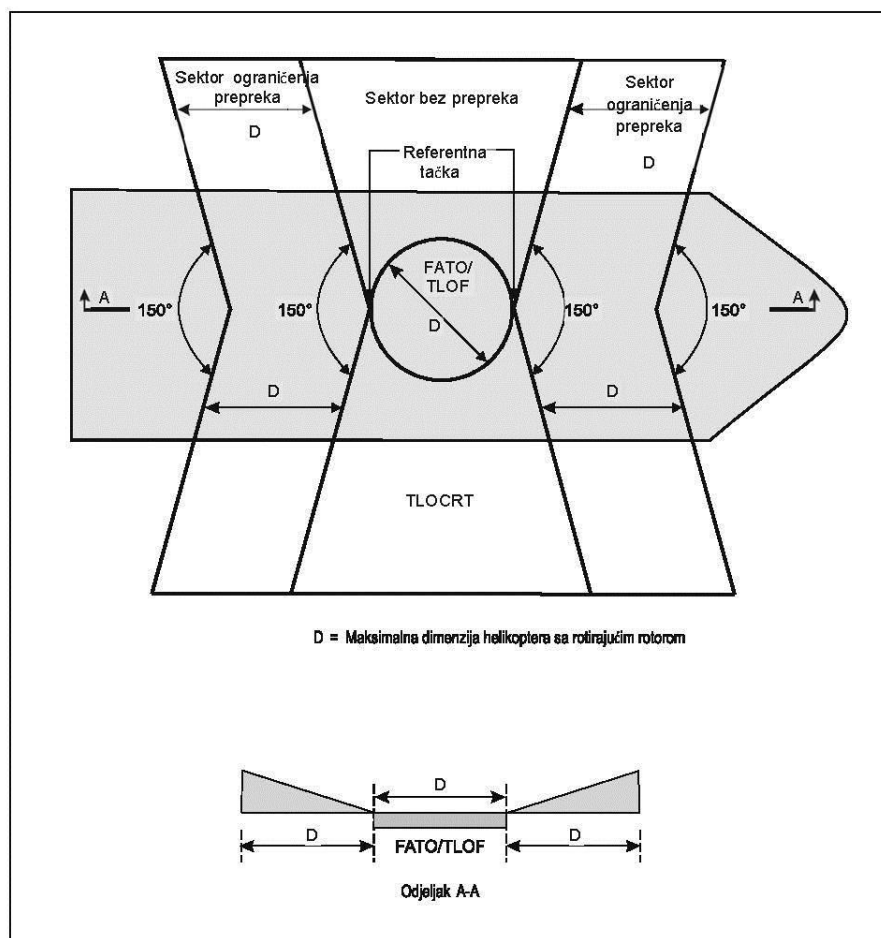
Član 39.

(Zahtjevi za ograničenje prepreka za helidrom na palubi broda)

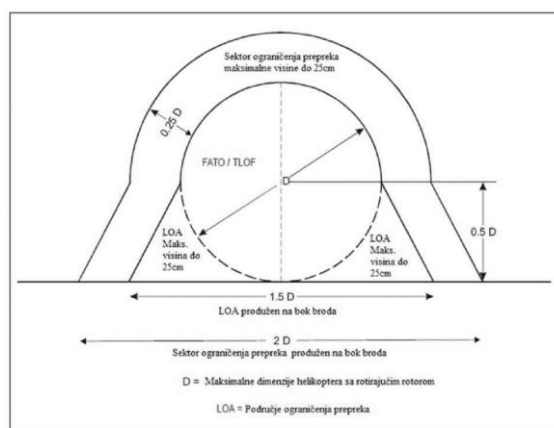
- (1) Za namjenski izgrađeni helidrom na palubi broda smješten na pramcu ili krmi, kada su utvrđene operativne površine za

helikopter na pramcu ili krmi broda, primjenjuju se kriteriji za prepreke, kako je propisano za helidrome na platformi.

- (2) Za namjenski helidrom na palubi smješten na sredini broda (*amidships location*), ispred i iza TLOF od 1D i većeg moraju se nalaziti dva simetrično položena sektora od kojih svaki pokriva luk od 150^0 , s vrhovima na ivici TLOF. Unutar područja okruženog sa ta dva sektora nisu dopušteni objekti koji se uzdižu iznad nivoa TLOF, osim onih koji su neophodni za sigurnu operaciju helikoptera i najveće dopuštene visine od 25 cm.
- (3) Za helidrom iz stava (2) ovog člana, najveća dopuštena visina objekata koji zbog svoje funkcije moraju biti smješteni unutar TLOF (npr. svjetla ili mreže) i ne predstavljaju opasnost za helikoptere, ne smije biti veća od 2,5 cm.
- (4) Za helidrom iz stava (2) ovog člana, s ciljem dodatne zaštite helikoptera od prepreka u prostoru ispred i iza TLOF, čija se površina diže s nagibom u proporciji od jedne jedinice vertikalno za svakih pet jedinica horizontalno i koji se pruža čitavom dužinom ivica dva sektora od 150^0 , površine se protežu horizontalno do udaljenosti jednako ili većoj od 1D najvećeg helikoptera za koji je TLOF namijenjen i u njima ne smije biti prepreka, a kako je prikazano na Slici 4-10. ovog pravilnika.
- (5) Za helidrom na palubi broda – smješten na boku broda, najveća dopuštena visina objekata, koji zbog svoje funkcije moraju biti smješteni unutar TLOF i ne predstavljaju opasnost za helikoptere, ne smije biti veća od 2,5 cm.
- (6) Za helidrom iz stava (5) ovog člana, mjereno od ivičnih tačaka prečnika kruga koji je jednak ili veći od D, osiguran je prostor u dužini za 1,5 puta većoj od D. Unutar tog prostora dopušteni su samo objekti, koji su tu smješteni zbog svoje funkcije, a da ne ugrožavaju sigurnost operacija helikoptera, i ne prelaze visinu od 25 cm, a kako je prikazano na Slici 4-11. ovog pravilnika.
- (7) Za helidrom iz stava (5) ovog člana, sektor ograničenja prepreka horizontalne površine mora biti utvrđen od najmanje 0,25 D izvan prečnika kruga D, koji će okruživati unutrašnju stranu TLOF ispred i iza centralne tačke D kruga.
- (8) Za helidrom iz stava (5) ovog člana, sektor ograničenja prepreka horizontalne površine nastavlja se do brodske ograde na prednju i stražnju udaljenost, a koja je dva puta veće dimenzije od prednjeg do zadnjeg dijela TLOF, i smještena simetrično oko simetrale broda sa jedne na drugu stranu D kruga.
- (9) Za helidrom iz stava (5) ovog člana, unutar sektora ograničenja prepreka horizontalne površine ne smije biti objekata koji se dižu iznad maksimalne visine od 25 cm iznad nivoa TLOF.



Slika 4-10. Površine sa ograničenjem prepreka na helidromu smještenom na sredini broda

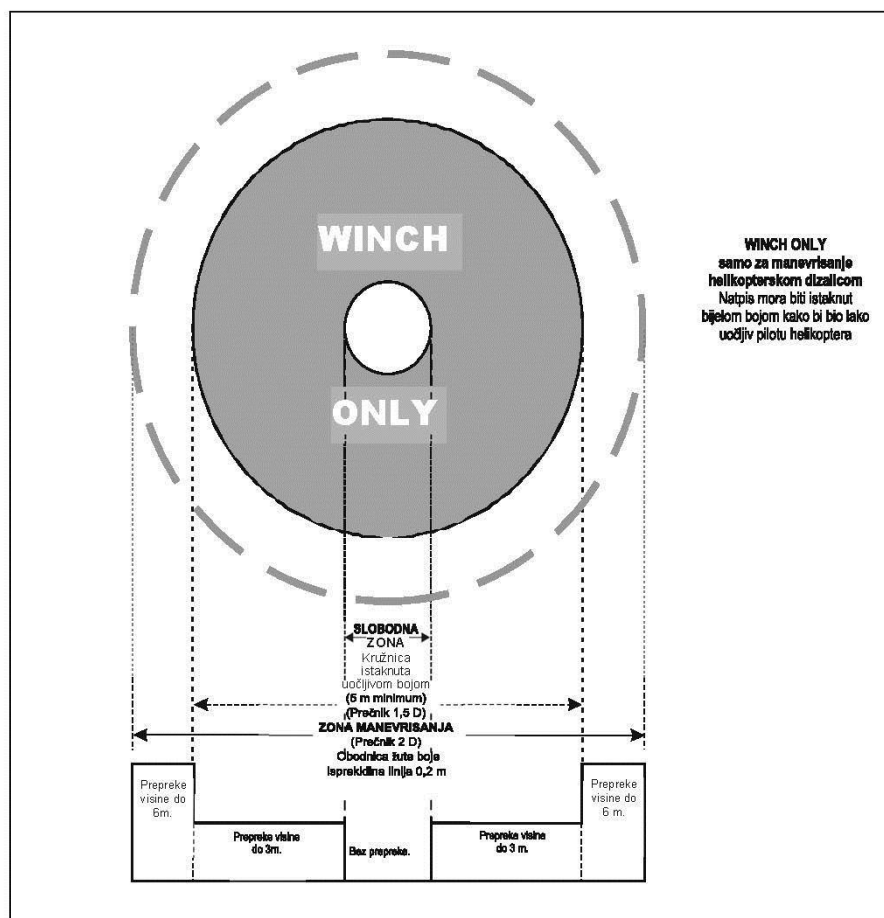


Slika 4-11. Površine s ograničenjem prepreka na helidromu smještenom na boku broda

Član 40.

(Područje na palubi broda za manevrisanje helikopterskom dizalicom)

- (1) Za određena područja na palubi broda, namijenjena za manevrisanje helikopterskom dizalicom ili kukom, osigurava se slobodan prostor prečnika 5 m i koncentrična manevarska površina prečnika jednakog ili većeg od 2 D mjerena od ivice slobodnog prostora, a kako je prikazano na Slici 4-12. ovog pravilnika.
- (2) Koncentrična manevarska površina obuhvata dva područja:
 - a) unutrašnju manevarsku površinu prečnika jednakog ili većeg od 1,5 D mjereno od ivice slobodnog prostora, i
 - b) vanjsku manevarsku površinu prečnika jednakog ili većeg od 2 D mjereno od ivice slobodnog prostora.
- (3) Unutar slobodnog prostora nisu dopušteni objekti iznad prikladnog područja na palubi broda namijenjenog za manevrisanje helikopterskom dizalicom ili kukom.
- (4) Najveća dopuštena visina objekata smještenih u unutrašnjoj manevarskoj površini ne smije biti viša od 3 m.
- (5) Najveća dopuštena visina objekata smještenih u vanjskoj manevarskoj površini ne smije biti viša od 6 m.



Slika 4-12. Područje na palubi broda za manevrisanje helikopterskom dizalicom

DIO ČETVRTI - VIZUELNA POMOĆNA SREDSTVA ZA NAVIGACIJU

Poglavlje I - Pokazivači

Odjeljak A. Pokazivač vjetra

Član 41.

(Pokazivač pravca vjetra)

- (1) Helidrom je opremljen sa najmanje jednim pokazivačem pravca vjetra.
- (2) Pokazivač pravca vjetra je postavljen tako da pokazuje na pravac i brzinu vjetra iznad FATO i TLOF na način da na njega ne utiču poremećaji strujanja zraka prouzrokovani okolnim objektima ili zračnim strujanjem usljed rada rotora.
- (3) Pokazivač pravca vjetra je vidljiv iz helikoptera koji leti, lebdi ili se nalazi na operativnoj površini.
- (4) Ako su TLOF ili FATO podložni strujanju zraka, u njihovoj blizini se postavljaju dodatni pokazivači pravca vjetra da ukažu na prizemni vjetar u tom području.

Član 42.

(Karakteristike pokazivača pravca vjetra)

- (1) Pokazivač pravca vjetra konstruiran je tako da jasno pokazuje pravac vjetra i okvirno pokazuje brzinu vjetra.

- (2) Pokazivač pravca vjetra je u obliku zarubljenog konusa i izrađen od platna ili drugog materijala jednake čvrstoće.
- (3) U slučaju helidroma u nivou sa zemljom, minimalne dimenzije pokazivača pravca vjetra su sljedeće:
 - a) dužina 2,4 m,
 - b) prečnik (širi kraj) - 0,6 m,
 - c) prečnik (uži kraj) - 0,3 m.
- (4) U slučaju izdignutog helidroma i helidroma na platformi, minimalne dimenzije pokazivača pravca vjetra su sljedeće:
 - a) dužina 1,2 m,
 - b) prečnik (širi kraj) - 0,3 m,
 - c) prečnik (uži kraj) - 0,15 m.
- (5) Boja pokazivača pravca vjetra odabrana je tako da je pokazivač pravca vjetra jasno vidljiv i razumljiv sa visine od 200 m (650 ft) iznad helidroma, uzimajući u obzir pozadinu.
- (6) Obavezne boje pokazivača pravca vjetra su crvena (ili narandžasta) i bijela, raspoređene u pet naizmjenično poredanih traka uz uvjet da prva i posljednja traka budu crvene (ili narandžaste) boje, tako da isti bude jasno vidljiv u odnosu na pozadinu.
- (7) Pokazivač pravca vjetra je osvijetljen ako se helidrom koristi noću ili u uvjetima smanjene vidljivosti.

Odjeljak B. Oznake i označivači/markeri**Član 43.**

(Oznaka površine na brodu za manevrisanje helikopterskom dizalicom)

- (1) Na površini broda određenoj za manevrisanje helikopterskom dizalicom ili kukom osigurane su oznake površine na način kako je prikazano na Slici 4-12. ovog pravilnika.
- (2) Oznake površine broda određene za manevrisanje helikopterskom dizalicom ili kukom smještene su tako da se njihov centar podudara sa centrom slobodnog prostora definiranog u članu 40. stav (1) ovoga pravilnika.
- (3) Oznake površine broda određene za manevrisanje helikopterskom dizalicom ili kukom sadrže oznaku slobodnog prostora i oznaku koncentrične manevarske površine.
- (4) Oznaku slobodnog prostora čini puni krug kojem najmanji dopušteni prečnik iznosi 5 m, a oznaka je izvedena upadljivom bojom koja se jasno ističe u odnosu na podlogu.
- (5) Oznaku koncentrične manevarske površine čini krug izveden isprekidanom linijom širine 30 cm i prečnika 2D, a oznaka je izvedena upadljivom bojom koja se jasno ističe u odnosu na podlogu.
- (6) Unutar oznake koncentrične manevarske površine istaknut je natpis "WINCH ONLY", izveden upadljivom bojom koja je lako uočljiva pilotu.

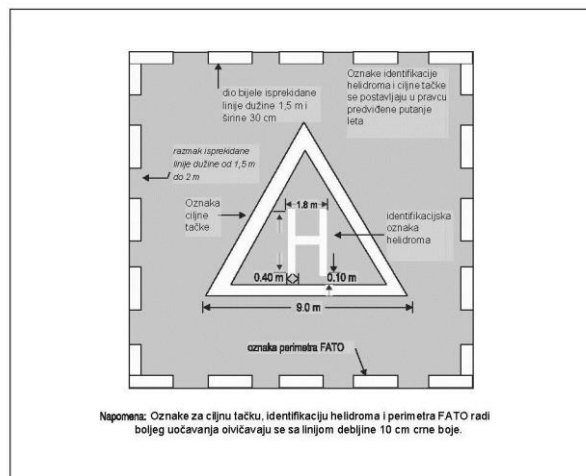
Član 44.

(Identifikacijska oznaka helidroma)

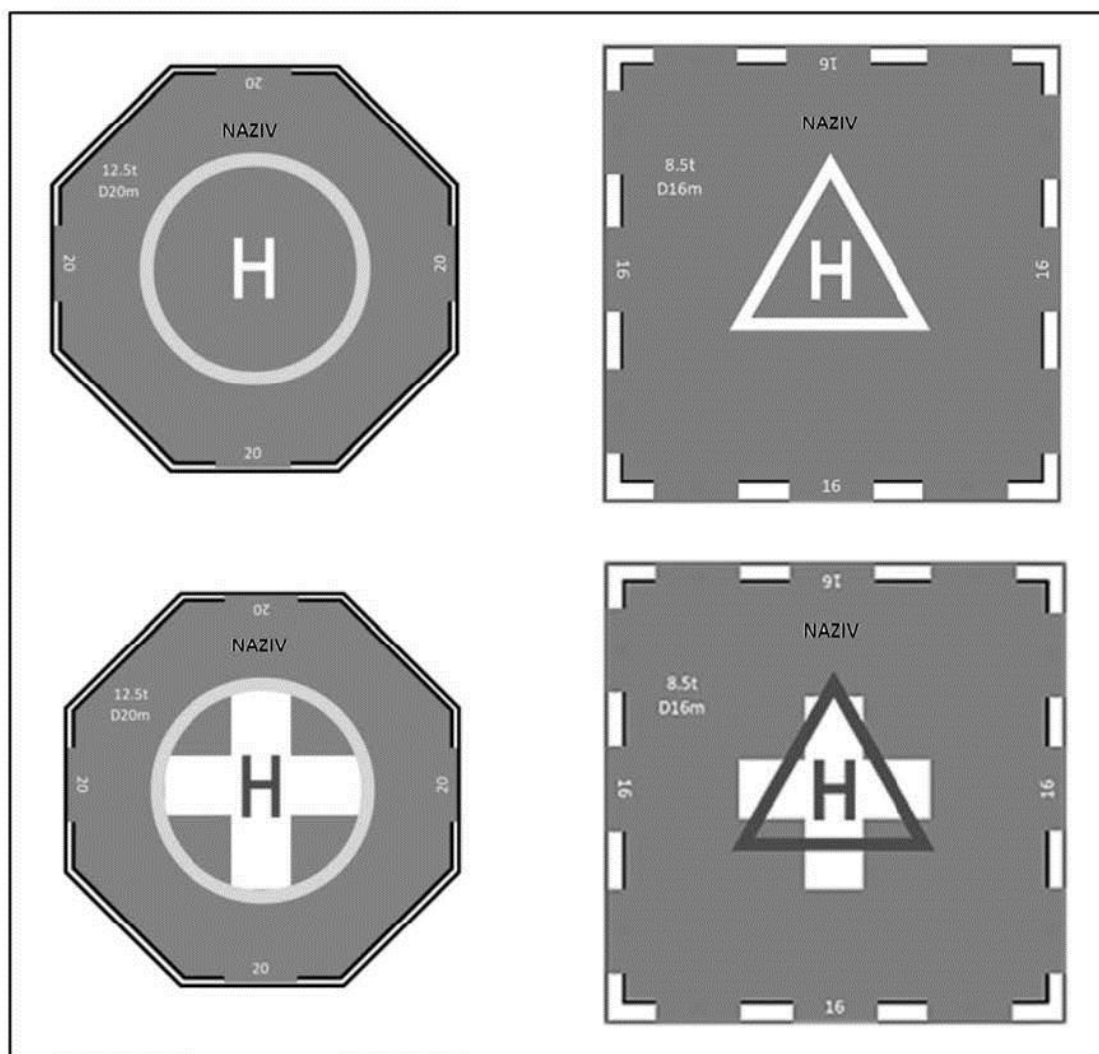
- (1) Na helidromu je osigurana identifikacijska oznaka helidroma, kako je prikazano na Slici 5-1. ovog pravilnika.
- (2) Identifikacijska oznaka helidroma smještena je na ili u blizini centra FATO.
- (3) Na FATO koji se preklapa sa TLOF, identifikacijska oznaka helidroma se nalazi u FATO tako da se položaj podudara sa centrom TLOF.
- (4) Identifikacijska oznaka helidroma (FATO s karakteristikama poletno-sletne staze) nalazi se unutar FATO i kada se koristi zajedno s odredišnom oznakom smještena je na svakom kraju FATO, a kako je prikazano na Slici 5-3. ovog pravilnika.
- (5) Identifikacijska oznaka helidroma podrazumijeva slovo "H" za sve helidrome, osim za one koji su smješteni u neposrednoj blizini bolnice. Oznaka je izvedena bijelom bojom, a njene najmanje dopuštene dimenzije prikazane su na Slici 5-4. ovog pravilnika.
- (6) Kada je identifikacijska oznaka helidroma (H) izvedena zajedno sa oznakom FATO s karakteristikama poletno-sletne

staze, njena najmanja dopuštena dimenzija uvećava se za faktor 3, a kako je prikazano na Slici 5-3. ovog pravilnika.

- (7) Identifikacijska oznaka helidroma, smještenog u neposrednoj blizini bolnice, podrazumijeva slovo H izvedeno crvenom bojom na bijelom krstu, kojeg čine kvadrati izvedeni na svakoj strani zamišljenog kvadrata koji sadrži slovo H, a kako je prikazano na Slici 5-2. i 5-4. ovog pravilnika.
- (8) Za sve helidrome, osim helidroma na platformi, identifikacijska oznaka helidroma izvedena je na način da je poprečna linija slova "H" položena pod pravim uglom u odnosu na izvedeni pravac završnog prilaza.
- (9) Za helidrom na platformi poprečna linija slova "H" je:
 - a) položena na simetrali ugla područja sa preprekama, ili
 - b) paralelno sa simetralom ugla područja sa preprekama.
- (10) Dimenzije identifikacijske oznake helidroma na platformi (H) i helidroma na palubi broda su kako slijedi:
 - a) visina oznake: 4 m za D 16 m i više, a 3 m kada je D manje od 16 m,
 - b) širina oznake: najviše 3 m za D 16 m i više, a 2,25 m kada je D manje od 16 m,
 - c) širina pojedine linije oznake (*stroke width*): najviše 0,75 m za D 16 m i više, a 0,5 m kada je D manje od 16 m.



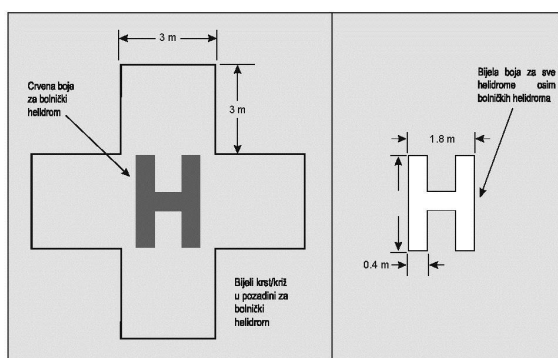
Slika 5-1. Kombinirana identifikacija helidroma, ciljna tačka, oznaka perimetra FATO



Slika 5-2. Identifikacijska oznaka helidroma sa TLOF i oznaka ciljne tačke za helidrom i bolnički helidrom



Slika 5-3. Identifikacijska oznaka FATO s karakteristikama poletno-sletne staze



Slika 5-4. Identifikacijska oznaka za helidrom i identifikacijska oznaka za bolnički helidrom

Član 45.

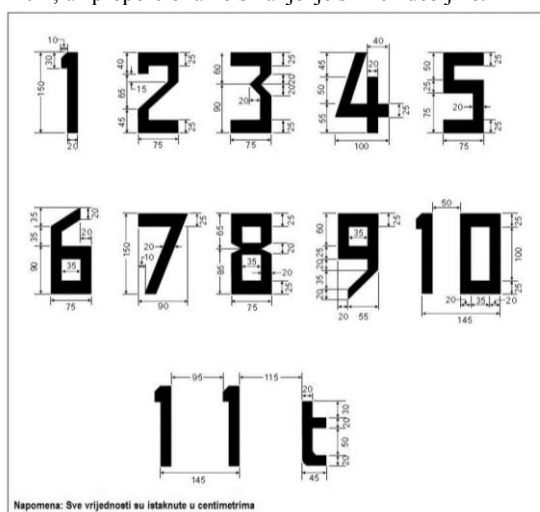
(Oznaka maksimalno dozvoljene mase - primjena i lokacija)

- (1) Oznaka maksimalno dozvoljene mase prikazana je na izdignutim helidromima, helidromima na platformi i helidromima na brodu.
- (2) Oznaka maksimalno dozvoljene mase se postavlja unutar TLOF ili FATO i to tako da bude čitljiva iz projektovanog pravca završnog prilaza.

Član 46.

(Karakteristike oznake maksimalno dozvoljene mase)

- (1) Oznaka maksimalno dozvoljene mase se sastoji od jednocifrenog, dvocifrenog ili trocifrenog broja.
- (2) Maksimalno dozvoljena masa se izražava u tonama (1000 kg) i to kao cijeli broj ili kao decimalni broj sa najviše jednim decimalnim mjestom i zaokružuje se na najbližih 1000 kg.
- (3) Decimalnom mjestu prethodi decimalna tačka koja se obilježava kvadratom od 30 cm.
- (4) Brojevi i slova oznake maksimalno dozvoljene mase su u kontrastu sa pozadinom i oblika i proporcija kao što je prikazano na Slici 5-5. ovog pravilnika.
- (5) U slučaju FATO s karakteristikama poletno-sletne staze, čije su dimenzije između 15 m i 30 m, visina brojeva i slova oznake je najmanje 90 cm, a ako su dimenzije područja manje od 15 m, visina brojeva i slova oznake je najmanje 60 cm, uz proporcionalno smanjenje širine i debljine.



Slika 5-5. Oblik i proporcija brojki i slova za oznake najveće dozvoljene mase

Član 47.

(Oznaka D-vrijednosti - primjena i lokacija)

- (1) Oznaka D-vrijednosti mora da postoji na helidromu na platformi i helidromu na brodu.
- (2) Oznaka D-vrijednosti nije obavezna u slučaju helidroma sa FATO s karakteristikama poletno-sletne staze.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, oznaka D-vrijednosti postoji na helidromima u nivou sa zemljom i na izdignutim helidromima koji su projektovani za helikoptere performansi klase 2 ili 3.
- (4) Oznaka D-vrijednosti se postavlja unutar TLOF ili FATO tako da bude čitljiva iz projektovanog pravca završnog prilaza.
- (5) Ako postoji više od jednog pravca prilaza, postavljaju se dodatne oznake D-vrijednosti na način da je najmanje jedna oznaka D-vrijednosti čitljiva iz svih pravaca završnog prilaza.
- (6) U slučaju nenamjenski izgrađenog helidroma koji se nalazi na boku broda, oznaka D vrijednosti se postavlja na perimetru D kruga, na poziciji od 2 sata, 10 sati i 12 sati kada se posmatra sa boka broda prema centralnoj liniji.

Član 48.

(Karakteristike oznake D-vrijednosti)

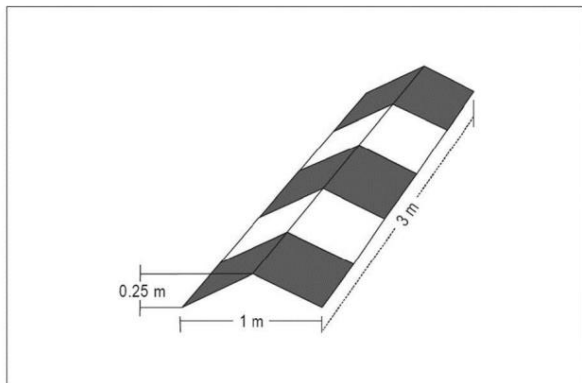
- (1) Oznaka D-vrijednosti je bijele boje i zaokružena na najbliži cijeli metar, s tim da se 0,5 zaokružuje na manju veličinu.
- (2) Brojevi na oznakama D-vrijednosti su u kontrastu sa pozadinom.
- (3) Za FATO, čije su dimenzije veće od 30 m, brojevi na oznakama D-vrijednosti moraju da budu oblika i proporcija kao što je prikazano na Slici 5-5. ovog pravilnika.
- (4) Za FATO sa dimenzijama između 15 m i 30 m, visina brojeva oznake je najmanje 90 cm, a za FATO sa dimenzijama manjim od 15 m, visina brojeva oznake je najmanje 60 cm, uz proporcionalno smanjenje širine i debljine.

Član 49.

(Oznaka ili označivači/markeri perimetra FATO za helidrom u nivou sa zemljom)

- (1) Oznake ili označivači/markeri FATO postavljaju se na helidromu u nivou sa zemljom ako FATO nije jasno uočljiv.
- (2) Oznake ili označivači/markeri FATO nalaze se na ivici FATO.
- (3) Perimetar FATO s karakteristikama poletno-sletne staze označen je sa najmanje tri oznake ili označivača, uključujući i one postavljene u uglovima, na svakoj strani i na jednakoj međusobnoj udaljenosti od najviše 50 m.
- (4) Oznaka perimetra FATO je pravougaona traka čija je dužina 9 m ili jedna petina FATO koju određuje i čija je širina 1 m.
- (5) Oznaka perimetra FATO je bijele boje.
- (6) Dimenzije označivača perimetra FATO moraju biti kako je prikazano na Slici 5-6. ovog pravilnika.
- (7) Označivači perimetra FATO su u boji koja je u upadljivom kontrastu s operativnom površinom, i to u narandžastoj ili crvenoj boji, ili u dvije kontrastne boje kao što su narandžasta i bijela ili crvena i bijela boja, osim u slučaju kada se te boje stapaju sa pozadinom.
- (8) Perimetar FATO bez kolovoznog zastora je označen označivačima, koji su postavljeni u nivou sa zemljom.
- (9) Dimenzije označivača perimetra FATO bez kolovoznog zastora su 30 cm širine i 1,5 m dužine, na međusobnim razmacima ne manjim od 1,5 m i ne većim od 2 m. Uglovi kvadratnog ili pravougaonog FATO su označeni.

- (10) Perimeter FATO s kolovoznim zastorom se označava isprekidanom linijom. Oznake FATO su prikazane kao isprekidane linije širine 30 cm, dužine 1,5 m sa međusobnim razmakom ne manjim od 1,5 m i ne većim od 2 m. Uglovi kvadratnog ili pravougaonog FATO su označeni.



Slika 5-6. Oznaka ciljne tačke

Član 50.

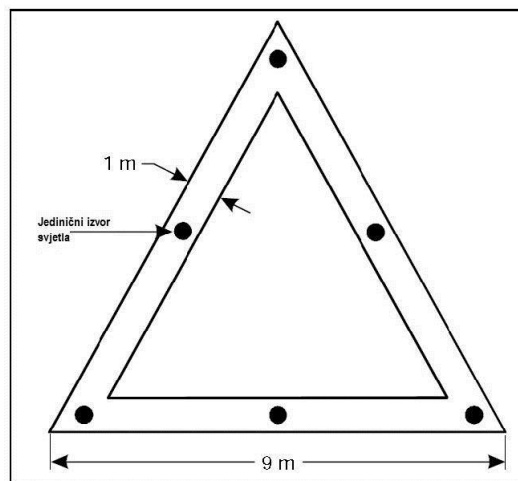
(Oznake FATO za FATO s karakteristikama poletno-sletne staze)

- (1) Oznaka FATO se postavlja na helidromu ako je neophodno da se FATO s karakteristikama poletno-sletne staze označi za pilota.
- (2) Oznaka FATO je postavljena na početku FATO, kao što je prikazano na Slici 5-3. ovog pravilnika.
- (3) Oznaka FATO se sastoji od dvocifrenog broja, pri čemu broj mora da bude cijeli broj, najbliži jednoj desetini magnetnog sjevera ako se posmatra iz pravca prilaza.
- (4) Ako se primjenom pravila iz stava (3) ovog člana dobija jednocifreni broj, tom broju mora da prethodi nula.
- (5) Oznaka FATO je dopunjena oznakom identifikacije helidroma.

Član 51.

(Oznaka ciljne tačke)

- (1) Oznaka ciljne tačke se postavlja na helidromu ako je neophodno da pilot napravi prilaz do određene tačke iznad FATO prije nego što nastavi do TLOF, kako je prikazano na Slici 5-1. ovog pravilnika.
- (2) U slučaju FATO s karakteristikama poletno-sletne staze, oznaka ciljne tačke se postavlja unutar FATO, a u svim ostalim slučajevima se postavlja u centru FATO.
- (3) Oznaka ciljne tačke mora da bude jednakokranični trougao, pri čemu je simetrala jednog ugla poravnata sa projektovanim pravcem prilaza.
- (4) Oznaka ciljne tačke se sastoji od neprekidnih linija bijele boje, a dimenzije oznake su u skladu sa Slikom 5-7. ovog pravilnika.



Slika 5-7. Oznaka ciljne tačke

Član 52.

(Oznaka perimetra TLOF)

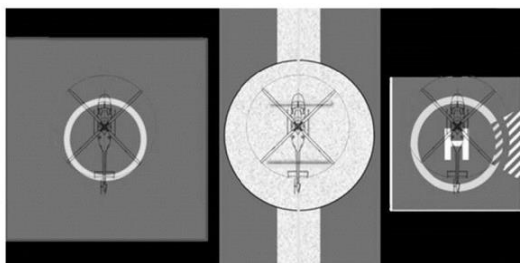
- (1) Na helidromu u nivou sa zemljom oznaka perimetra TLOF se postavlja na TLOF koja se nalazi unutar FATO ako perimetar TLOF nije jasno uočljiv.
- (2) Oznaka perimetra TLOF se postavlja na izdignutom helidromu, helidromu na platformi i helidromu na brodu, a u slučaju helidroma u nivou sa zemljom oznaka se postavlja na svakom TLOF koji je dio parkirališnog mjesta za helikopter.
- (3) Oznaka perimetra TLOF se nalazi duž ivice TLOF.
- (4) Oznaka perimetra TLOF se sastoji od neprekidne linije bijele boje, širine najmanje 30 cm.

Član 53.

(Oznaka prizemljenja/pozicioniranja - TDPM)

- (1) TDPM je osiguran na helidromu ako je neophodno da helikopter sleti i pozicionira se na tačno određenu poziciju.
- (2) Kada nema ograničenja u pravcu prizemljenja/pozicioniranja, TDPM je označen krugom prizemljenja/pozicioniranja (TDPC).
- (3) Kada ima ograničenja u pravcu prizemljenja/pozicioniranja, TDPM je:
 - a) linija ramena sa pripadajućom centralnom linijom, u slučaju primjene u jednom smjeru, ili
 - b) TDPC oznaka sa označenim sektorima za zabranjeno slijetanje, u slučaju primjene u više smjerova.
- (4) Unutrašnja ivica i unutrašnji obim TDPM je na udaljenosti od $0,25 \times D$ od centra područja u kojem treba biti pozicioniran helikopter.

- (5) Na helidromu na platformi centar TDPC je smješten u centru FATO, a kada to fizički nije moguće, oznaka može biti pomjerena izvan površine/sektora bez prepreka, ali ne više od $0,1xD$ i ako se zrakoplovnom studijom dokaže da pomijeranje oznake prizemljenja/pozicioniranja neće negativno uticati na sigurnost operacija helikoptera.
- (6) Kada su predviđene oznake sektora zabranjenog slijetanja, oznake se nalaze na TDPM unutar relevantnog pravca i protežu se do unutrašnje ivice oznake perimetra TLOF.
- (7) Unutrašnji prečnik TDPC je $0,5xD$ najvećeg helikoptera za kojeg je to područje namijenjeno.
- (8) TDPM je izveden linijom žute boje, širine od najmanje $0,5$ m. Za helidrom na platformi ili za helidrom na palubi broda, širina linije je najmanje 1 m.
- (8) Linija za ramena duga je $0,5xD$ najvećeg helikoptera kojem je to područje namijenjeno.
- (9) Sektor zabranjenog slijetanja označen je bijelim i crvenim isprekidanim oznakama kako je prikazano na Slici 5-8. ovog pravilnika.
- (10) TDPM ima prioritet kada se koristi zajedno sa drugim oznakama na TLOF, osim u slučaju oznake sektora zabranjenog slijetanja.



Slika 5-8. Višesmjerni TDPC bez ograničenja (slika lijevo), jednosmjerno obilježavanje linije ramena sa pripadajućom centralnom linijom (slika u sredini) i višesmjerni TDPC sa oznakom sektora zabranjenog slijetanja (slika desno)

Član 54.

(Oznaka naziva helidroma)

- (1) Oznaka naziva helidroma se postavlja na helidromu na kojem ne postoji dovoljno alternativnih sredstava vizuelne identifikacije naziva helidroma.
- (2) Oznaka naziva helidroma se postavlja na helidromu tako da bude vidljiva, u mjeri u kojoj je to moguće, iz svih uglova iznad horizontale.
- (3) Oznaka naziva helidroma se sastoji od imena ili alfanumeričke oznake helidroma na način koji se upotrebljava u radio-telefonskoj komunikaciji.
- (4) Ako je helidrom namijenjen za korištenje noću ili u uvjetima slabe vidljivosti, oznaka naziva helidroma je izvana ili iznutra osvijetljena.
- (5) Oznaka naziva helidroma ne smije da bude manja od $1,5$ m na helidromu u nivou sa zemljom, odnosno od $1,2$ m na izdignutom helidromu, helidromu na platformi i helidromu na brodu.
- (6) Izuzetno od stava (5) ovog člana, oznaka naziva helidroma sa FATO s karakteristikama poletno-sletne staze ne smije da bude manja od 3 m.
- (7) Boja koja se koristi za oznaku naziva helidroma iz stava (6) ovog člana u kontrastu je sa pozadinom, s tim da je poželjno da se koristi bijela boja.

Član 55.

(Oznaka sektora bez prepreka (chevron) na helidromu na platformi)

- (1) Na helidromu na platformi, u čijoj blizini se nalaze prepreke koje probijaju nivo platforme, mora da postoji oznaka sektora bez prepreka u obliku obrnutog slova V (chevron).
- (2) Oznaka sektora bez prepreka se postavlja, ako je izvodljivo, na rastojanju od centra TLOF koje je jednako prečniku najvećeg kruga koji može da se ucrta u TLOF ili $0,5xD$, u zavisnosti od toga šta je veće.
- (3) Oznaka sektora bez prepreka ukazuje na lokaciju i pravce granica sektora bez prepreka.
- (4) Visina obrnutog slova V ne smije da bude manja od 30 cm, a oznaka je upadljive boje, u kontrastu sa podlogom.

Član 56.

(Oznaka površine helidroma na platformi i helidroma na brodu)

- (1) Oznaka površine helidroma na platformi i helidroma na brodu se postavlja da pomogne pilotu da uoči lokaciju helidroma na platformi ili na brodu tokom prilaza danju.
- (2) Oznaka površine helidroma se postavlja na područje sa dinamičkom nosivošću, koje je oivičeno oznakama perimetra TLOF.
- (3) Površina helidroma na platformi i na brodu koja je oivičena oznakama perimetra TLOF je tamno zelene boje, sa gornjim slojem visokog trenja.

Član 57.

(Oznake i označivači/markeri staze za vožnju helikoptera na zemlji)

- (1) Centralna linija staze za vožnju helikoptera na zemlji obilježava se oznakom, a ivice staze za vožnju helikoptera na zemlji, ako nisu očigledne, obilježavaju se označivačima/markerima ili oznakama.
- (2) Oznake staze za vožnju helikoptera na zemlji se postavljaju duž centralne linije staze za vožnju i duž ivica staze za vožnju.
- (3) Markeri ivica staze za vožnju helikoptera na zemlji se postavljaju na rastojanju od 1 m do 3 m iza ivice staze za vožnju helikoptera na zemlji.
- (4) Markeri ivica staze za vožnju helikoptera na zemlji raspoređeni su na rastojanjima od najviše 15 m sa svake strane pravolinijskih dionica i najviše $7,5$ m sa svake strane zakrivljenih dionica, sa najmanje četiri markera po dionici na podjednakom rastojanju.
- (5) Oznaka centralne linije staze za vožnju helikoptera na zemlji je neprekidna linija žute boje, širine 15 cm.
- (6) Označivači ivice staze za vožnju helikoptera su lako lomljive konstrukcije za helikoptere koji imaju točkove na stajnom trapu.
- (7) Oznaka ivice staze za vožnju helikoptera na zemlji je neprekidna dvostruka linija žute boje, svaka 15 cm širine, sa razmakom od 15 cm između najbližih ivica linija.
- (8) Označivač ivica staze za vožnju helikoptera na zemlji je lomljiv i ne smije da probija ravan koja počinje na visini od 25 cm iznad ravni staze za vožnju helikoptera na zemlji i pruža se na rastojanju od $0,5$ m od ivice staze za vožnju helikoptera na zemlji sa nagibom od 5% naviše i ka vani, do rastojanja od 3 m iza ivice staze za vožnju helikoptera na zemlji.
- (9) Označivač ivica staze za vožnju helikoptera na zemlji je plave boje.
- (10) Ako se staze za vožnju helikoptera na zemlji koristi noću, označivači ivica su osvijetljeni iznutra ili retroreflektujuć.

Član 58.

(Oznake i označivači/markeri rute za vožnju helikoptera u zraku)

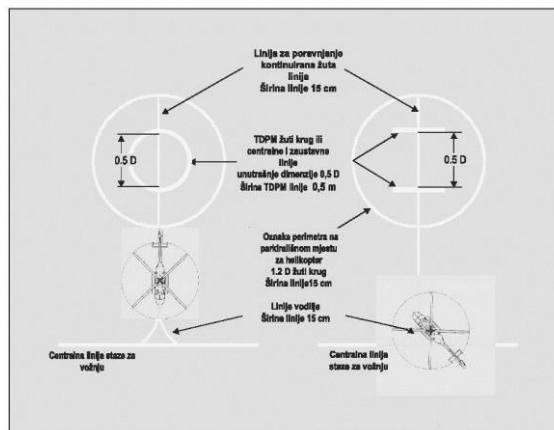
- (1) Centralna linija staze za vožnju helikoptera u zraku se obilježava označivačima/markerima ili oznakama, kao i ivice staze za vožnju helikoptera u zraku.
- (2) Oznaka ili označivači/markeri u nivou sa zemljom ose rute za vožnju helikoptera u zraku se postavljaju duž ose rute za vožnju helikoptera u zraku.
- (3) Na površini sa kolovoznim zastorom centralna linija staze za vožnju helikoptera u zraku se obilježava neprekidnom linijom žute boje, širine 15 cm.
- (4) Na površini bez kolovoznog zastora koja ne može da se obilježi oznakama, centralna linija staze za vožnju helikoptera u zraku se obilježava označivačima/markerima u nivou sa zemljom žute boje, širine 15 cm i dužine približno 1,5 m, raspoređenim na rastojanjima od najviše 30 m na pravolinijskoj dionici i najviše 15 m na zakrivljenoj dionici, sa najmanje četiri označivača/markera po dionici na podjednaku rastojanju.
- (5) Ako se staza za vožnju helikoptera u zraku koristi noću, označivači/markeri ivica staze za vožnju helikoptera u zraku su osvijetljeni iznutra ili retroreflektujući.

Član 59.

(Oznaka parkirališnog mjesta za helikopter)

- (1) Oznaka parkirališnog mjesta za helikoptere ima odgovarajući TDPM, kako je prikazano na Slici 5-8. ovog pravilnika.
- (2) Linije za poravnavanje i linije oznaka za ulaz/izlaz su smještene na parkirališnom mjestu za helikopter.
- (3) TDPM, linije za poravnavanje i linije oznaka za ulaz/izlaz označene su tako da svaki dio helikoptera može biti smješten unutar parkirališnog mjesta za helikopter tokom pozicioniranja i dopuštenog manevrisanja.
- (4) Linije vodilje za ulaz/izlaz sa parkirališnog mjesta su smještene kako je prikazano na Slici 5-9. ovog pravilnika.
- (5) Oznaka granice parkirališnog mjesta za helikoptere je neprekinuta linija žute boje, širine 15 cm.
- (6) Karakteristike TDPM u skladu su sa navedenim u članu 53. ovog pravilnika.
- (7) Zakrivljeni dio linija vodilja i linija za ulaz/izlaz sa parkirališnog mjesta ima odgovarajući radijus za najzahtjevniji tip helikoptera za kojeg je parkirališno mjesto helikoptera namijenjeno.

- (8) Identifikacijska oznaka parkirališnog mjesta označena je kontrastnom bojom kako bi bila lako čitljiva.

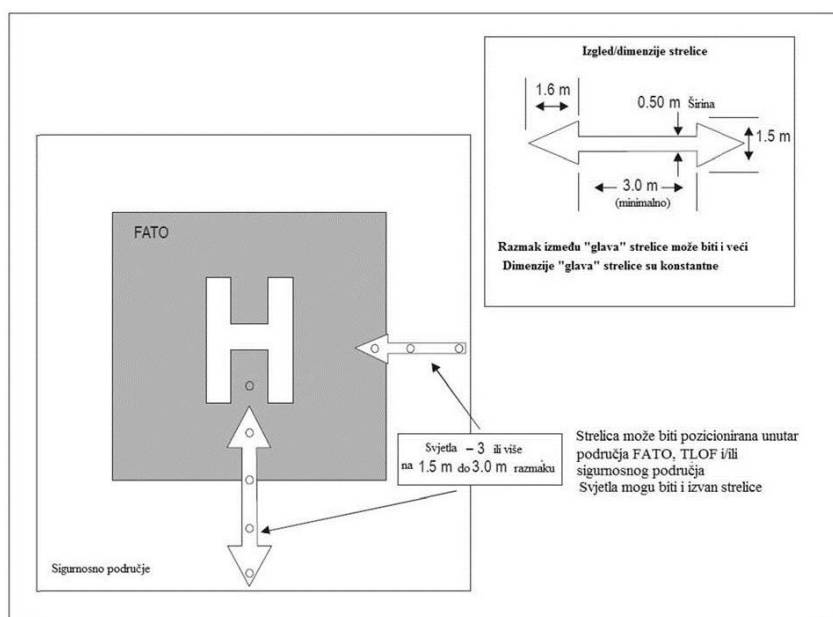


Slika 5-9. Oznaka parkirališnog mjesta za helikopter

Član 60.

(Oznaka za poravnanje putanje leta)

- (1) Oznake za poravnanje putanje leta osigurane su na helidromu kada je potrebno i izvodljivo da se ukaže na dostupni pravac putanje prilaza i/ili putanje polijetanja helikoptera.
- (2) Oznaka za poravnanje putanje leta postavlja se kao prava linija duž pravca putanje prilaza i/ili polijetanja na jednom ili više TLOF, FATO, sigurnosnih zona ili na drugoj pogodnoj površini u neposrednoj blizini FATO ili sigurnosnoj zone.
- (3) Oznake za poravnanje putanje leta sastoji se od jedne ili više strelica, obilježenih na površini TLOF, FATO i/ili sigurnosne zone, na način na koji je prikazano na Slici 5-10. ovog pravilnika.
- (4) Tijelo strelica je 50 cm širine i najmanje 3 m dužine.
- (5) Ako se kombinuje sa sistemom svjetlosnog poravnanja putanje leta, oznaka za poravnanje putanje leta ima oblik prikazan na Slici 5-10. ovog pravilnika, uključujući šemu za oznaku vrhova strelica, koja je konstantna bez ozbira na dužinu tijela strelice.
- (6) Oznaka je u boji koja osigurava dobar kontrast naspram boje površine na kojoj je obilježena, poželjno u bijeloj boji.



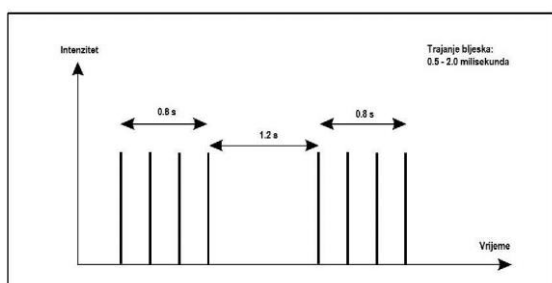
Slika 5-10. Oznake za poravnanje putanje leta i svjetla

Odjeljak B. Svjetla na helidromu

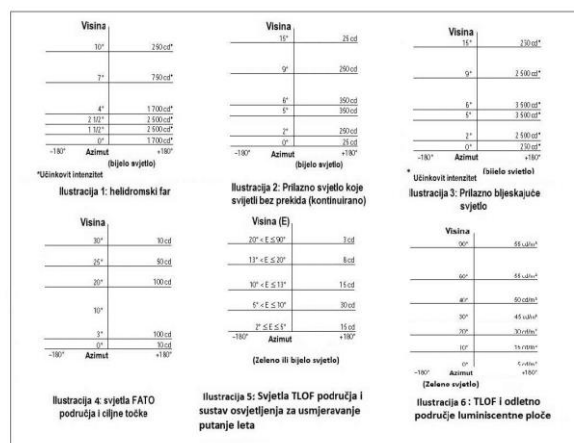
Član 61.

(Helidromski far)

- (1) Helidromski far postavlja se na svakom helidromu na kojem se:
 - a) vizuelno navođenje za velike udaljenosti smatra se neophodnim i ne provodi se drugim vizuelnim sredstvima, ili
 - b) identifikacija helidroma je otežana zbog svjetala u okruženju.
- (2) Helidromski far postavlja se na helidromu ili u njegovoj neposrednoj blizini, po mogućnosti na izdignutoj poziciji, tako da ne zaslijepljuje pilote na kraćem rastojanju.
- (3) Ako postoji vjerovatnoća da helidromski far zaslijepljuje pilote na kraćem rastojanju, on može da bude isključen tokom završne faze prilaza i slijetanja.
- (4) Helidromski far emituje, u ponovljenim serijama u jednakim intervalima, bijeli bljesak kratkog trajanja, kako je prikazano na Slici 5-11. ovog pravilnika.
- (5) Svjetlo fara je vidljivo iz svih uglova azimuta.
- (6) Efektivna raspodjela intenziteta svjetla svakog bljeska treba da bude kako je prikazano na Slici 5-12. ovog pravilnika.



Slika 5-11. Karakteristike bljeska helidromskog fara



Slika 5-12. Izokandelni dijagrami

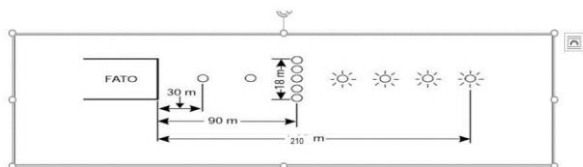
Član 62.

(Sistem prilaznih svjetala)

- (1) Sistem prilaznih svjetala se postavlja na helidromu na kome je poželjno i izvodljivo da se ukaže na projektovani pravac prilaza.
- (2) Sistem prilaznih svjetala se postavlja u pravoj liniji duž projektovanog pravca prilaza.
- (3) Sistem prilaznih svjetala sastoji se od reda:
 - a) od tri svjetla koja su ravnomjerno raspoređena na međusobnom rastojanju od 30 m, i
 - b) poprečne prečke dužine 18 m, postavljene na rastojanju od 90 m od granice FATO, kao što je prikazano na Slici 5-13. ovog pravilnika.
- (4) Svjetla koja formiraju poprečnu prečku postavljaju se:
 - a) na međusobnom rastojanju od 4,5 m, i
 - b) u horizontalnoj pravoj liniji koja je pod pravim uglom u odnosu na liniju svjetala centralne linije.
- (5) Kada postoji potreba da se kurs završnog prilaza učini uočljivijim, iza poprečne prečke se postavljaju dodatna

svjetla, ravnomjerno raspoređena sa međusobnim rastojanjem od 30 m.

- (6) U zavisnosti od okruženja, svjetla iza poprečne prečke mogu da budu konstantna ili sekvencijalno bljeskajuća, naročito ako je zbog svjetala u okruženju otežana identifikacija sistema prilaznih svjetala.
- (7) Konstantna i sekvencijalno bljeskajuća svjetla su svesmjerna svjetla bijele boje.
- (8) Sistem prilaznih svjetala je projektovan na način koji omogućava podešavanje intenziteta svjetla prema preovlađujućim uvjetima.
- (9) Sljedeća podešavanja intenziteta smatraju se odgovarajućim:
 - a) konstantna svjetla - 100%, 30% i 10%;
 - b) bljeskajuća svjetla - 100%, 10% i 3%.
- (10) Bljeskajuća svjetla odašilju svjetlost brzinom od jednog bljeska u sekundi, a njihova distribucija svjetlosti mora biti izvedena na način kako je prikazano na Slici 5-12, ilustraciji 3 ovog pravilnika.
- (11) Bljeskanje započinje od najudaljenijeg svjetla i nastavlja se prema poprečnoj prečki.
- (12) Ako na helidromu postoji sistem prilaznih svjetala za neprecizni FATO, taj sistem je dugačak najmanje 210 m.
- (13) Raspodjela svjetlosti svjetala treba da bude kao što je prikazano na Slici 5-12, ilustracija 2 ovog pravilnika, osim što intenzitet treba povećati za faktor tri za neprecizan FATO.



Slika 5-13. Sistem prilaznih svjetala

Član 63.

(Sistem svjetlosnog navođenja za poravnanje putanje leta)

- (1) Sistem svjetlosnog navođenja za poravnanje putanje leta se postavlja na helidromu na kojem je poželjno i izvodljivo da se ukaže na raspoloživi prilaz i/ili putanju pravca polijetanja, prikazano je na Slici 5-10. ovog pravilnika.
- (2) Sistem svjetlosnog navođenja za poravnanje putanje leta je u pravoj liniji duž pravca prilazne i/ili odletne putanje na jednoj ili više površina TLOF, FATO, sigurnosnih zona ili na drugoj odgovarajućoj površini u neposrednoj blizini FATO, TLOF ili sigurnosne zone, kako je prikazano na Slici 5-10. ovog pravilnika.
- (3) Sistem svjetlosnog navođenja za poravnanje putanje leta može da se kombinuje sa oznakama navođenja na putanju prilaza i/ili polijetanja.
- (4) Sistem svjetlosnog navođenja za poravnanje putanje leta se sastoji od reda od tri ili više svjetala, ravnomjerno raspoređenih, na ukupnom rastojanju od najmanje 6 m.
- (5) Rastojanje između svjetala ne smije da bude manje od 1,5 m i ne veće od 3 m.
- (6) Broj i razmak između svjetala može da se prilagodi raspoloživom prostoru, s tim da ako prostor to dozvoljava postavlja se red od pet svjetala.
- (7) Svjetla su konstantna ugrađena svesmjerna svjetla, bijele boje.
- (8) Sistem svjetlosnog navođenja za poravnanje putanje leta je projektovan tako da postoji odgovarajuća kontrola, kako bi se omogućilo podešavanje intenziteta svjetla prema preovlađujućim uvjetima i kako bi se ovaj sistem uskladio sa ostalim svjetlima na helidromu, kao i sa drugim svjetlima koja mogu da se nalaze oko helidroma.

Član 64.

(Sistem navođenja vizuelnim poravnanjem – VAGS)

Sistem navođenja vizuelnim poravnanjem se postavlja da bi se omogućio prilaz helidromu, naročito noću, ako postoji jedan ili više od sljedećih uvjeta:

- a) nadvisivanja prepreka,
- b) smanjenje buke,
- c) procedure kontrole letenja zahtijevaju poseban pravac letenja,
- d) okolina helidroma otežava prepoznavanje helidroma,
- e) postavljanje sistema prilaznih svjetala je fizički neizvodljivo.

Član 65.

(Vizuelni pokazivač nagiba prilaza)

Vizuelni pokazivači nagiba prilaza postavljaju se s ciljem preciznog navođenja helikoptera u prilazu helidromu, bez obzira na to da li je helidrom opremljen drugim vizuelnim sredstvima za navođenje u prilazu, ili nevizuelnim sredstvima navođenja, naročito noću, ako postoji jedan ili više od sljedećih uvjeta:

- a) nadvisivanja prepreka,
- b) smanjenje buke,
- c) procedure kontrole letenja zahtijevaju poseban nagib letenja,
- d) okolina helidroma otežava prepoznavanje helidroma, i
- e) karakteristike helikoptera zahtijevaju stabiliziran prilaz.

Član 66.

(Sistem svjetla za FATO za helidrome na kopnu koji su u nivou sa zemljom)

- (1) Svjetla FATO postavljaju se na helidromu u nivou sa zemljom koji se koristi noću i na kojem je FATO čvrste konstrukcije, osim kada se FATO potpuno ili gotovo potpuno preklapa sa TLOF, ili kada se površina FATO sama po sebi jasno vidi.
- (2) Svjetla FATO se postavljaju duž ivice FATO.
- (3) Svjetla FATO su ravnomjerno raspoređena, kako slijedi:
 - a) za područje u obliku kvadrata ili pravougaonika, na rastojanjima od najviše 50 m sa najmanje četiri svjetla na svakoj strani, uključujući svjetlo na svakom uglu,
 - b) za svako područje bilo kojeg drugog oblika, uključujući kružno, na rastojanjima od najviše 5 m sa najmanje deset svjetala.
- (4) Svjetla FATO su fiksna svesmjerna svjetla bijele boje.
- (5) Ako je potrebno da intenzitet svjetala bude promjenljiv, svjetla emitiraju svjetlost promjenjivo bijele boje.
- (6) Raspodjela svjetlosti svjetala FATO je kao što je prikazano na Slici 5-12, ilustraciji 4 ovog pravilnika.
- (7) Svjetla FATO ne smiju da prelaze visinu od 25 cm.
- (8) Ako svjetlo iznad površine može da ugrozi helikopterske operacije, svjetla su ugrađena.
- (9) Kada FATO nije namijenjen za polijetanje ili prizemljenje, svjetla ne bi trebalo da prelaze visinu od 25 cm iznad nivoa zemlje ili nivoa snijega.

Član 67.

(Svjetla ciljne tačke)

- (1) Ako na helidromu, namijenjenom za izvođenje helikopterskih operacija noću, postoji oznaka ciljne tačke, na njemu se postavljaju svjetla ciljne tačke.
- (2) Svjetla ciljne tačke se postavljaju zajedno sa oznakama ciljne tačke.
- (3) Svjetla ciljne tačke formiraju šablon od najmanje šest svesmjernih svjetala bijele boje, kao što je prikazano na Slici 5-7. ovog pravilnika.
- (4) Ako svjetlo iznad površine može da ugrozi helikopterske operacije, svjetla su ugrađena.

- (5) Raspodjela svjetala osvjetljenja ciljne tačke su kao što je prikazano na Slici 5-12. ovog pravilnika.

Član 68.

(Sistem osvjetljenja TLOF)

- (1) Sistem osvjetljenja TLOF postavlja se na helidromu koji je namijenjen za izvođenje helikopterskih operacija noću.
- (2) Sistem osvjetljenja TLOF za helidrome u nivou sa zemljom se sastoji od jednog ili više sljedećih sistema:
- svjetla perimetra,
 - reflektorsko osvjetljenje,
 - nizovi segmenata svjetala od tačkastih izvora (ASPSL) ili svjetlosni panel (LP), kako bi se identificirala TLOF u slučaju kada sistemi iz tač. a) i b) ovog stava nisu izvodljivi, a postoje svjetla FATO.
- (3) Sistem osvjetljenja TLOF za izdignuti helidrom, helidrom na palubi broda ili helidrom na platformi se sastoji od sljedećih sistema:
- svjetla perimetra,
 - nizovi segmenata svjetala od tačkastih izvora (ASPSL) i/ili svjetlosni panel (LP), s ciljem uočavanja TDPM, i/ili reflektorsko osvjetljenje s ciljem osvjtljavanja TLOF.
- (4) Na helidromu u nivou sa zemljom, namijenjenom za izvođenje helikopterskih operacija noću, osigurano je osvjetljenje ASPSL i/ili LP TDPM, i/ili reflektorsko osvjetljenje s ciljem lakšeg uočavanja oznake TDPM.
- (5) Svjetla perimetra TLOF postavljaju se duž ivice TLOF ili na najvećoj dopuštenoj udaljenosti od 1,5 m od ivice površine TLOF.
- (6) Ako je TLOF u obliku kruga, sistem osvjetljenja je:
- postavljen u pravim linijama u šablonu koji će pilotima pružiti informaciju o pomijeranju, ili
 - u slučaju da je odredbu iz tačke a) ovoga stava fizički nemoguće primijeniti, sistem osvjetljenja je ravnomjerno raspoređen oko vanjske ivice TLOF u odgovarajućim razmacima, osim što su nad sektorom od 45 stepeni svjetla raspoređena na dvostruko manjem rastojanju.
- (7) Najveći dopušteni razmak između svjetala vanjske ivice TLOF iznosi 3 m za izdignute helidrome i helidrome na platformi, i 5 m za helidrome u nivou sa zemljom.
- (8) Sistem osvjetljenja vanjske ivice TLOF koji je u svakom obliku, osim u obliku kruga, čine najmanje četiri svjetla sa svake strane, uključujući svjetla u svakom uglu.
- (9) Za TLOF koji je u obliku kruga, a svjetla postavljena na način iz stava (3) ovog člana, najmanji dopušteni broj svjetala (cijelog sistema) iznosi 14.
- (10) Na izdignutom helidromu i fiksnom helidromu na platformi svjetla sistema vanjske ivice TLOF se postavljaju tako da pilot ne može vidjeti šablon ako se nalazi ispod nadmorske visine TLOF.
- (11) Na helidromu na pokretnoj platformi i helidromu na palubi broda svjetla sistema vanjske ivice TLOF postavljaju se tako da šablon nije vidljiv pilotu ispod nadmorske visine TLOF.
- (12) Ako se na helidromu u nivou sa zemljom koriste sistemi ASPSL ili LP (svjetleće ploče) s ciljem prepoznavanja TLOF, tada su ti sistemi postavljeni:
- duž oznake ivice TLOF, ili
 - u pravoj liniji koja ocrta TLOF, ako je područje TLOF u obliku kruga.
- (13) Na helidromu u nivou sa zemljom, najmanji broj LP na TLOF je devet. Ukupna dužina LP u šablonu ne smije biti manja od 50% dužine šablona, pri čemu je broj LP uvijek neparan: najmanje tri sa svake strane TLOF, uključujući i LP u svakom uglu.

- (14) Svjetlosne ploče na TLOF za helidrom u nivou sa zemljom postavljene su sa svake strane TLOF na međusobno jednakim razmacima koji iznose najviše 5 m.
- (15) Svjetlosne ploče koje se koriste na izdignutom helidromu ili helidromu na platformi s ciljem jasnijeg isticanja znakova strukture površine ne smiju se postavljati u blizini svjetala vanjskih ivica, već se postavljaju oko oznake prizemljenja ili na način da se preklapaju sa identifikacijskom oznakom helidroma.
- (16) Reflektorsko osvjetljenje TLOF smješteno je tako da se izbjegne zaslepljivanje pilota tokom leta, kao i osoblja helidroma koje radi u tom području.
- (17) Raspored i usmjeravanje reflektorskog osvjetljenja je takvo da se sjenke svedu na najmanju moguću mjeru.
- (18) Svjetla vanjske ivice TLOF su fiksna svesmjerna svjetla zelene boje.
- (19) Na helidromu u nivou sa zemljom sistemi ASPSL ili LP odašilju zeleno svjetlo kada se ono koristi za definiranje vanjske ivice TLOF.
- (20) Širina pojedinačne svjetlosne ploče iznosi 6 cm i najveće dopuštene visine iznad površine 2,5 cm, a ploča kućišta je iste boje kao i oznaka koju definira.
- (21) Svjetla vanjske ivice TLOF, koja se nalaze unutar FATO za helidrom u visini sa zemljom i izdignuti helidrom ne smiju prelaziti visinu od 5 cm, a ugrađuju se kada svjetlo koje se proteže iznad površine može ugroziti helikopterske operacije.
- (22) Za helidrom na platformi i za helidrom na palubi broda, svjetla vanjske ivice TLOF ne smiju prelaziti visinu od 5 cm, a za FATO/TLOF 15 cm.
- (23) Kada je smješteno unutar sigurnosne zone na helidromu u nivou sa zemljom i izdignutom helidromu, reflektorsko osvjetljenje TLOF ne smije preći visinu od 25 cm.
- (24) Za helidrom na platformi i za helidrom na palubi broda, reflektorsko osvjetljenje TLOF ne smije prelaziti visinu od 5 cm, a za FATO/TLOF 15 cm.
- (25) Raspodjela svjetlosti svjetala vanjske ivice usklađena je sa vrijednostima istaknutim na Slici 5-12, ilustraciji 5 ovoga pravilnika.
- (26) Raspodjela svjetlosti svjetlosnih ploča usklađena je sa vrijednostima istaknutim na Slici 5-12, ilustraciji 6 ovoga pravilnika.
- (27) Spektralna raspodjela reflektorskog osvjetljenja za TLOF je takva da se površina TLOF i oznaka za prepreke mogu tačno raspoznati.
- (28) Prosječna horizontalna osvijetljenost reflektorskog osvjetljenja iznosi najmanje 10 luksa, a omjer ujednačenosti (od prosječnog do minimalnog) najviše 8:1, mjereno na površini TLOF.
- (29) Osvjetljenje koje se koristi za raspoznavanje TDPC obuhvata segmentirani krug svesmjernih traka ASPSL žute boje. Segmenti sadrže ASPSL trake, a ukupna dužina ASPSL traka iznosi najmanje 50% obima kruga.
- (30) Osvjetljenje identifikacijske oznake helidroma je svesmjerna svjetlost zelene boje.
- (31) Hromatičnost i osvijetljenost boja u skladu je sa tačkom 3. Dodatka 1 Pravilnika o aerodromima ("Službeni glasnik BiH", br. 09/11, 101/15, 47/21 i 20/23).

Član 69.

(Reflektorsko osvjetljenje parkirališnog mjesta za helikoptere)

- (1) Reflektorsko osvjetljenje parkirališnog mjesta na helidromu se osigurava ako se parkirališno mjesto za helikoptere namjerava koristiti u noćnim uvjetima.
- (2) Reflektorsko osvjetljenje parkirališnog mjesta za helikoptere je smješteno tako da osigura adekvatno osvjetljenje, a da se

istovremeno izbjegne zaslijepljivanje pilota tokom leta, kao i osoblja koje radi u tom području.

- (3) Raspored i usmjeravanje reflektora parkirališnog mjesta za helikoptere mora biti izvedeno tako da se sjenke svedu na najmanju moguću mjeru.
- (4) Raspodjela spektra svjetala reflektora na parkirališnom mjestu za helikoptere je takva da se boje kojima su označene površine i prepreke mogu tačno prepoznati.
- (5) Horizontalna i vertikalna osvijetljenost je dovoljna da osigura da su vizuelni znakovi vidljivi za potrebe manevrisanja i pozicioniranja i da se bitne operacije oko helikoptera mogu izvršiti bez odlaganja i bez ugrožavanja osoblja ili opreme.

Član 70.

(Reflektorsko osvijetljenje područja na palubi broda za manevrisanje helikopterskom dizalicom)

- (1) Reflektorsko osvijetljenje područja na palubi broda za manevrisanje helikopterskom dizalicom ili kukom postavlja se ako se to područje namjerava koristiti za operacije helikoptera u noćnim uvjetima.
- (2) Reflektorsko osvijetljenje područja na palubi broda za manevrisanje helikopterskom dizalicom ili kukom postavljeno je tako da se izbjegne zaslijepljivanje pilota tokom leta ili osoblja na brodu koje radi u tom području.
- (3) Raspored i usmjeravanje reflektora mora biti izvedeno na način da mogućnost sjenke svede na najmanju mjeru.
- (4) Spektralna distribucija reflektorskog osvijetljenja područja na palubi broda za manevrisanje helikopterskom dizalicom ili kukom je izvedena na način koji omogućava da se površina i oznaka za prepreke veoma lako i tačno raspoznaju.
- (5) Prosječna horizontalna osvijetljenost iznosi najmanje 10 luksa, mjereno na površini područja na brodu namijenjenom za manevrisanje helikopterskom dizalicom ili kukom.

Član 71.

(Svjetla staze za vožnju)

Na staze za vožnju, namijenjene za voženje helikoptera po zemlji, primjenjuju se specifikacije za svjetla centralne linije staze za vožnju i svjetla ivice staze za vožnju, utvrđene u primjenjivom propisu o aerodromima.

Član 72.

(Vizuelna pomoćna sredstva za obilježavanje prepreka)

- (1) Na helidrome i područja na palubi broda za manevrisanje helikopterskom dizalicom primjenjuju se specifikacije za označavanje i osvijetljavanje prepreka, utvrđene u primjenjivom propisu kojim se uređuju aerodromi.
- (2) Kada zrakoplovna studija ukaže da prepreke u područjima izvan i ispod granica površine ograničenja prepreka, utvrđenih za helidrom, predstavljaju opasnost za helikoptere, treba ih označiti i osvijetliti, osim što se obilježavanje može izostaviti kada je prepreka danju osvijetljena svjetlima za prepreke visokog intenziteta.
- (3) Kada zrakoplovna studija ukaže da nadzemne žice ili kablovi koji prelaze rijeku, plovni put, dolinu ili auto-put predstavljaju opasnost za helikoptere, oni treba da budu označeni, a njihovi potporni tornjevi označeni i osvijetljeni.

Član 73.

(Osvijetljenje prepreka reflektorima)

- (1) Na helidromu koji je namijenjen za izvođenje helikopterskih operacija noću, prepreke su osvijetljene reflektorom ako nije moguće na njih postaviti svjetla za prepreke.
- (2) Reflektorsko osvijetljenje za prepreke je postavljeno tako da osvijetli čitavu prepreku i da, koliko god je to moguće, ne zaslijepljuje pilote helikoptera.
- (3) Reflektorsko osvijetljenje za prepreke je takvo da proizvodi osvijetljenost od najmanje 10 cd/m².

DIO PETI – ODGOVOR U SLUČAJU OPASNOSTI NA HELIDROMU

Poglavlje I – Plan u slučaju opasnosti na helidromu Odjeljak A. Uopšteno

Član 74.

(Opšte odredbe)

- (1) Planiranje u slučaju opasnosti na helidromu je proces pripreme službi operatora helidroma za postupanje u slučaju opasnosti na helidromu ili u njegovoj blizini.
- (2) Slučaj opasnosti uključuje udes na helidromu ili u njegovoj blizini, hitan medicinski slučaj, događaji u vezi sa opasnim teretom, požari i prirodne katastrofe.
- (3) Plan u slučaju opasnosti na helidromu utvrđuje postupke za koordinaciju postupanja organizacija ili službi na helidromu (jedinice pružatelja usluga u zračnom prometu, spasilačko-vatrogasne službe, uprave helidroma, službe medicinske i hitne pomoći, operatori zrakoplova, usluge zrakoplovne sigurnosti (security) i policija) i organa lokalne uprave u blizini helidroma koje mogu da budu od pomoći u reagovanju na slučajeve opasnosti (vatrogasne jedinice, policija, službe medicinske i hitne pomoći, bolnice, vojska i riječne patrole).

Odjeljak B. Priprema Plana u slučaju opasnosti na helidromu

Član 75.

(Plan u slučaju opasnosti na helidromu)

- (1) Plan u slučaju opasnosti na helidromu se uspostavlja srazmjerno helikopterskim operacijama i drugim aktivnostima koje se odvijaju na helidromu.
- (2) Plan u slučaju opasnosti na helidromu utvrđuju službe/organizacije koje mogu da budu od pomoći u slučajevima opasnosti na helidromu i u njegovoj blizini i da osiguraju koordinaciju aktivnosti koje se preduzimaju u slučaju nekog od slučajeva opasnosti koji mogu da se dogode na helidromu ili u njegovoj blizini.
- (3) Ako se putanja prilaza/odleta na helidromu nalazi iznad vode, u planu u slučaju opasnosti na helidromu utvrđuje se koja služba je odgovorna za koordinaciju akcije spašavanja u slučaju prinudnog slijetanja helikoptera na vodu i da ukaže na način na koji se ta služba može kontaktirati.

Član 76.

(Sadržaj plana)

- (1) Plan u slučaju opasnosti na helidromu sadrži najmanje sljedeće informacije:
 - a) vrstu slučajeva opasnosti na koje se plan primjenjuje,
 - b) način na koji se plan primjenjuje na svaku vrstu slučajeva opasnosti,
 - c) nazive službi na helidromu i izvan njega koje treba kontaktirati za svaku vrstu slučajeva opasnosti, sa brojevima telefona ili drugim kontakt informacijama,
 - d) ulogu svake službe u svakoj vrsti slučajeva opasnosti,
 - e) spisak odgovarajućih dostupnih službi na helidromu, sa brojevima telefona ili drugim kontakt informacijama,
 - f) kopije svih pisanih sporazuma zaključenih sa drugim službama za međusobnu pomoć i pružanje hitnih usluga,
 - g) kodiranu kartu helidroma i njegove neposredne blizine.
- (2) Operator helidroma je dužan da sve službe navedene u planu u slučaju opasnosti na helidromu konsultuje o njihovoj ulozi u tom planu.

Član 77.

(Ažuriranje i provjera operativnosti plana)

- (1) Operator helidroma dužan je da preispita i ažurira plan u slučaju opasnosti na helidromu najmanje jednom godišnje,

kao i nakon slučaja opasnosti, ako procijeni da je to neophodno s ciljem otklanjanja nedostataka utvrđenih tokom slučaja opasnosti.

- (2) Operator helidroma obavezan je da vježbu i simulaciju slučaja opasnosti izvodi najmanje svake treće godine radi provjere operativnosti važećeg plana u slučaju opasnosti na helidromu.

Poglavlje II - Spasilačko-vatrogasna zaštita

Član 78.

(Spasilačko-vatrogasna služba na helidromu)

- (1) Operator helidroma je dužan da na helidromu u nivou sa zemljom, na izdignutom helidromu i helidromima na palubi broda, organizuje spasilačko-vatrogasno službu na način koji omogućava spašavanje života ljudi, spašavanje materijalnih dobara i provođenje mjera za zaštitu od požara.
- (2) U zavisnosti od vatrogasne kategorije helidroma, operator helidroma je dužan da osigura vatrogasnu opremu, sredstva za gašenje požara, kao i opremu za spašavanje putnika, posade zrakoplova, drugih lica i materijalnih dobara.
- (3) Vatrogasna oprema, sredstva za gašenje požara i oprema za spašavanje su u ispravnom stanju i mogu da se koriste samo u svrhe za koje su namijenjeni.

Član 79.

(Utvrđivanje vatrogasne kategorije helidroma)

- (1) Nivo spasilačko-vatrogasne zaštite, koju je operator helidroma dužan da osigura, zavisi od vatrogasne kategorije helidroma, koja se utvrđuje prema najdužem helikopteru koji koristi helidrom, prema Tabeli 3 ovog pravilnika.
- (2) U toku perioda koji je predviđen za operacije manjih helikoptera, stepen raspoložive zaštite od požara može da se smanji do nivoa najviše vatrogasne kategorije u odnosu na helikopter čije je korištenje planirano tokom tog perioda.
- (3) Potrebno je provesti procjenu sigurnosnog rizika kako bi se utvrdila potreba za dovoljnim brojem spasilačko-vatrogasne opreme i usluga na helidromima na zemlji i izdignutim helidromima koji se nalaze iznad slobodnih struktura.
- (4) Detaljan opis procjene sigurnosnog rizika naveden je u Priručniku za helidrom (ICAO Dokument broj 9261).

Tabela 3 - Vatrogasna kategorije helidroma

Kategorija (1)	Maksimalna dužina trupa (2)	Maksimalna širina trupa (3)
H0	do 8 m	1,5
H1	od 8-12 m	2
H2	od 12-16 m	2,5
H3	od 16-20 m	3

Član 80.

(Sredstva za gašenje požara)

- (1) Glavno sredstvo za gašenje požara na helidromu je pjena koja ispunjava najmanje karakteristike pjene nivoa B i C.
- (2) Informacije zahtijevane za performanse karakteristika pjene nivoa B ili C date su u Priručniku aerodromske službe (ICAO Dokument broj 9137), Dio 1.
- (3) Minimalne količine vode za pripremu pjene i minimalne količine dopunskih sredstava za gašenje požara koje je operator helidroma dužan da osigura u skladu su sa vatrogasnom kategorijom helidroma.
- (4) Minimalno trajanje pražnjenja količine sredstava za gašenje, navedenih u Tabeli 5 ovog pravilnika, može se pretpostaviti da je oko pet minuta.
- (5) Na helidromu u nivou sa zemljom je dozvoljeno da se celokupna količina vode za pripremu pjene ili njen dio zamijeni dopunskim sredstvima za gašenje požara.
- (6) Za helikoptere s dužinom trupa većom od 16 m i/ili širinom trupa većom od 2,5 m, mogu se razmotriti komplementarni mediji iz Tabele 5 ovog pravilnika za operacije H3 kategorije.
- (7) Minimalne količine sredstava za gašenje požara za helidrome u nivou sa zemljom i izdignute helidrome, kao i minimalne brzine oslobađanja rastvora pjene, utvrđene su u Tabeli 4 ovog pravilnika.
- (8) Količina vode određena za izdignute helidrome ne mora da bude uskladištena na helidromu ili u njegovoj blizini ako u blizini helidroma postoji odgovarajući sistem za snabdijevanje vodom pod pritiskom koji je sposoban da održi zahtijevanu brzinu oslobađanja.
- (9) Na izdignutom helidromu mora da postoji najmanje jedno crijev sa mlaznicom koje ima mogućnost raspršivanja pjene u obliku mlaza brzinom od 250 litara u minuti.
- (10) Na izdignutom helidromu vatrogasne kategorije 2 ili 3 moraju da postoje najmanje dva monitorska uređaja koja su sposobna da dostignu zahtijevanu brzinu oslobađanja pjene i koja su postavljena na različite lokacije oko helidroma, tako da pjena za gašenje požara može da se koristi na svakom dijelu helidroma i u svim vremenskim uvjetima, pri čemu je minimalna mogućnost da se u slučaju udesa helikoptera oba monitorska uređaja oštete.

Tabela 4 – Minimalne količine sredstava za gašenje požara za helidrome u nivou sa zemljom

Pjena koja zadovoljava nivo B			Pjena koja zadovoljava nivo C		Komplementarna sredstva	
Kategorija	Voda (L)	Brzina ispuštanja pjenastog rastvora/u min. (L)	Voda (L)	Brzina ispuštanja pjenastog rastvora/u min. (L)	Suhi hemijski prah (kg)	Medij u plinovitom stanju (kg)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
H0	500	250	330	165	23	9
H1	800	400	540	270	23	9
H2	1200	600	800	400	45	18
H3	1600	800	1100	550	90	36

Tabela 5 – Minimalne količine sredstava za gašenje požara za helidrome izdignute od zemlje

Pjena koja zadovoljava nivo B			Pjena koja zadovoljava nivo C		Komplementarna sredstva	
Kategorija (1)	Voda (L) (2)	Brzina ispuštanja pjenastog rastvora/u min. (L) (3)	Voda (L) (4)	Brzina ispuštanja pjenastog rastvora/u min. (L) (5)	Suvi hemijski prah (kg) (6)	Medij u plinovitom stanju (kg) (7)
HO	1250	250	825	165	23	9
H1	2000	400	1350	270	45	18
H2	3000	600	2000	400	45	18
H3	4000	800	2750	550	90	36

Član 81.

(Vrijeme odziva)

- (1) Na helidromu u nivou sa zemljom, operativni cilj spasilačko-vatrogasne službe je postizanje vremena odziva koje ne prelazi dvije minute u optimalnim uvjetima vidljivosti i uvjetima na površini.
- (2) Vrijeme odziva smatra se vremenom između početnog poziva spasilačko-vatrogasnoj službi i vremena kada je prvo vozilo/vozila koje odgovara pružanju usluga u poziciji za ispuštanje pjene u količini od najmanje 50 posto brzine praznjenja navedene u Tabeli 4 ovog pravilnika.

Član 82.

(Sporazumi u vezi sa spašavanjem)

- (1) Operator helidroma zaključuje sporazume za spašavanje sa drugim službama za međusobnu pomoć i pružanje hitnih usluga srazmjerne ukupnom riziku helikopterskih operacija koje će se provoditi na helidromu.
- (2) Detaljne smjernice o sporazumima za spašavanja (npr. opcije za spašavanje i za ličnu zaštitnu opremu koja se mora osigurati na helidromu), date su u Priručniku za helidrome (ICAO Dokument broj 9261).

Član 83.

(Komunikacija i sistem za uzbunjivanje)

Operator helidroma osigurava odgovarajući sistem za uzbunjivanje i/ili komunikaciju u skladu sa planom u slučaju opasnosti na helidromu.

Član 84.

(Spasilačko-vatrogasno osoblje na helidromu)

- (1) Operator helidroma osigurava dovoljan broj spasilačko-vatrogasnog osoblja na helidromu u vrijeme otvorenosti helidroma ili u radno vrijeme operatora helidroma za slijetanje i polijetanje.
- (2) Operator helidroma broj potrebnog spasilačko-vatrogasnog osoblja na helidromu može odrediti korištenjem analize zadataka/resursa (*Task and Resource Analysis - TRA*).
- (3) Detaljne smjernice korištenje TRA analize su date u Priručniku za helidrom (ICAO Dokument broj 9261).
- (4) Na osnovu analize iz stava (2) ovog člana, operator helidroma određuje broj spasilačko-vatrogasnog osoblja koji mora biti dovoljan za provođenje helikopterskih operacija na helidromu.
- (5) Spasilačko-vatrogasno osoblje je stručno obučeno/osposobljeno za svoje poslove i redovno održava svoje kompetencije.
- (6) Spasilačko-vatrogasno osoblje je opremljeno zaštitnom opremom.

Član 85.

(Izlaz u slučaju nesreće)

- (1) Izdignut helidrom i helidrom na palubi broda imaju osiguran pristup glavnom i najmanje jednom dodatnom izlazu u slučaju nesreće.
- (2) Pristupne tačke za izlaze u slučaju nesreće iz stava (1) ovog člana smještene su što je moguće dalje jedna od druge.
- (3) Alternativni izlaz u slučaju nesreće potrebno je osigurati za evakuaciju i pristup spasilačko-vatrogasnog osoblja.
- (4) Prilikom određivanja veličine prolaza za pristup/izlazak u slučaju opasnosti, uzima se u obzir broj putnika i specijalnih operacija kao što su helikopterske medicinske službe koje zahtijevaju nošenje putnika na nosilima ili kolicima.

DIO ŠESTI – ZAVRŠNI DIO

Poglavlje I – Prijelazne i završne odredbe

Odjeljak A. Izuzeće, odstupanje i obrasci

Član 86.

(Izuzeće i odstupanje)

BHDCA odobrava izuzeće i odstupanje od primjene ovog pravilnika u skladu sa propisom kojim se uređuje odobravanje izuzeća i odstupanja od primjene podzakonskih akata koje donosi Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.

Član 87.

(Obrasci)

Svi potrebni obrasci, koji će se koristiti u postupku certifikacije helidroma u skladu sa ovim pravilnikom, biće dostupni na internet stranici BHDCA.

Odjeljak B. Stupanje na snagu

Član 88.

(Prestanak važenja propisa)

- (1) Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaju da važe:
 - a) Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja helidroma ("Službeni glasnik BiH", broj 85/13).
 - b) Odredbe koje se odnose na spasilačko-vatrogasnu službu na helidromu koje su propisane Pravilnikom o spasilačko-vatrogasnoj službi na aerodromima ("Službeni glasnik BiH", br. 47/07, 85/10, 101/10 i 95/11).

Član 89.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 1-3-02-2-605-6/23

1. septembar 2023. godine

Banja Luka

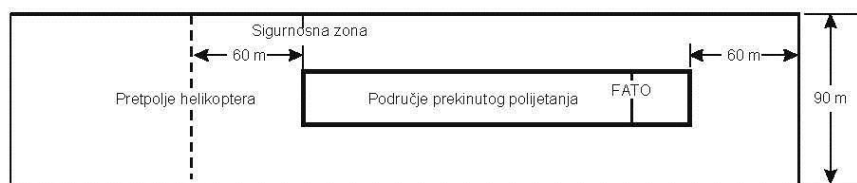
Generalni direktor
Čedomir Šušnjar, s. r.

DODATAK

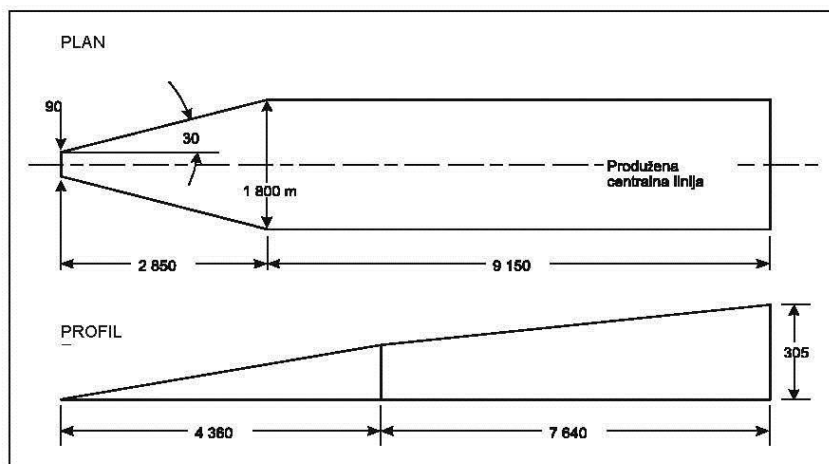
Minimalni uvjeti za instrumentalne helidrome sa nepreciznim i/ili preciznim prilazom i instrumentalnim odlaskom

Fizičke karakteristike

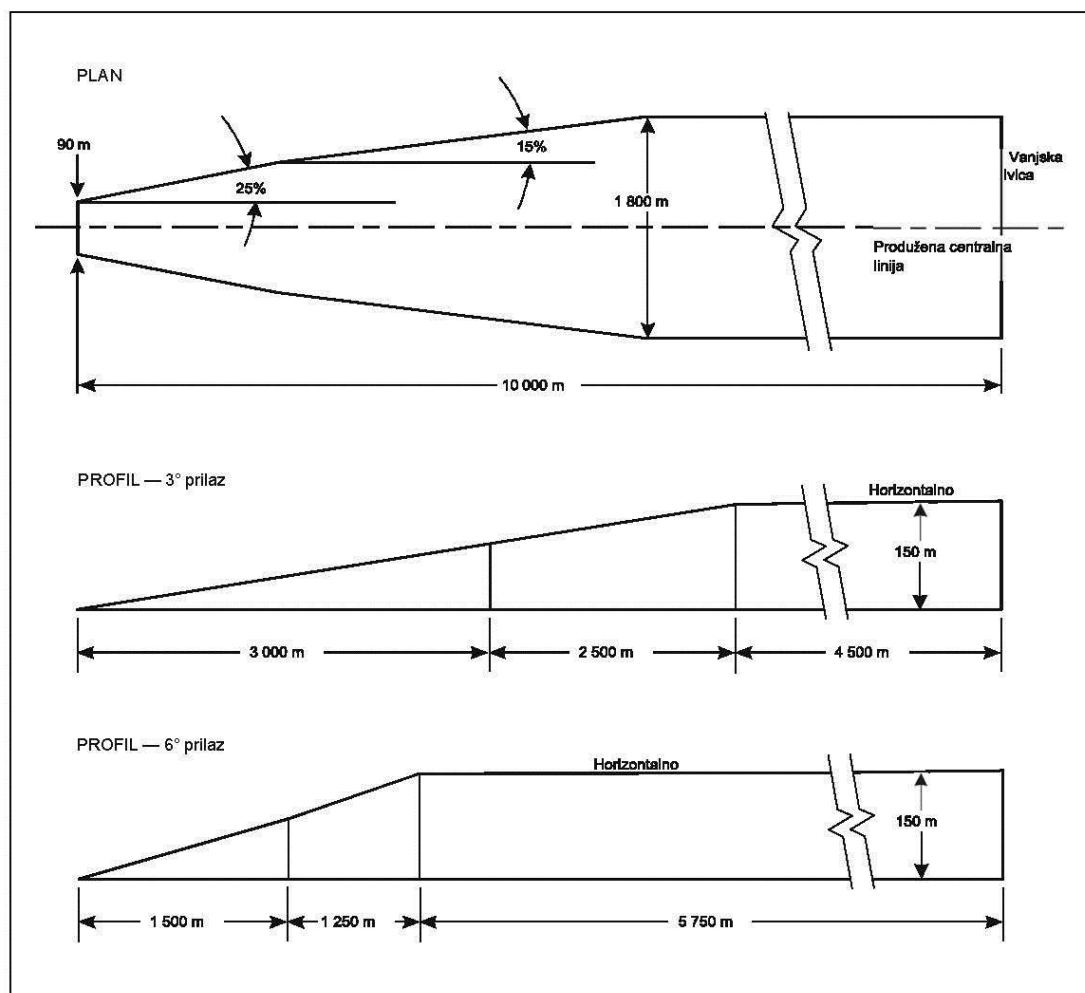
Helidrom u nivou sa zemljom i izdignuti helidrom

Sigurnosne zone

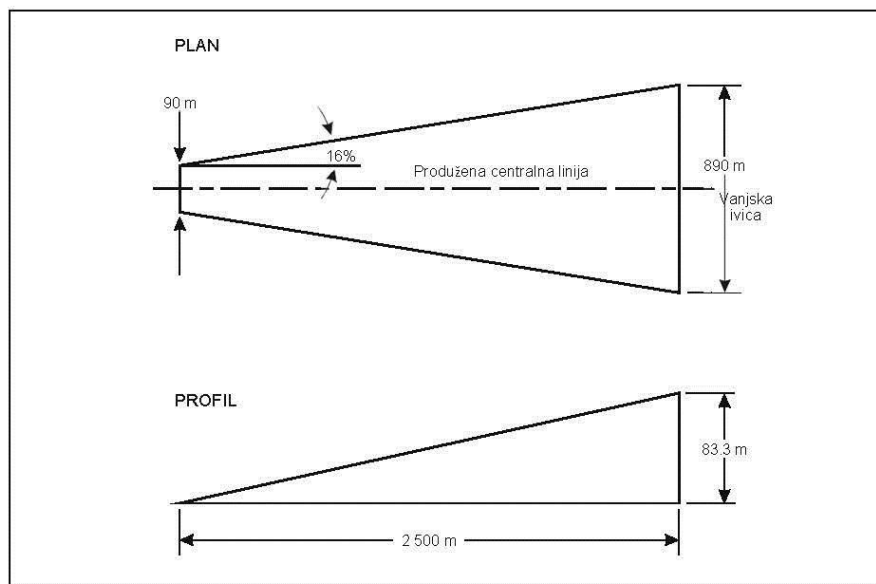
Slika A-1. Sigurnosna zona za instrumentalni FATO

Okruženje sa preprekama**Zahtjevi za ograničenje prepreka**

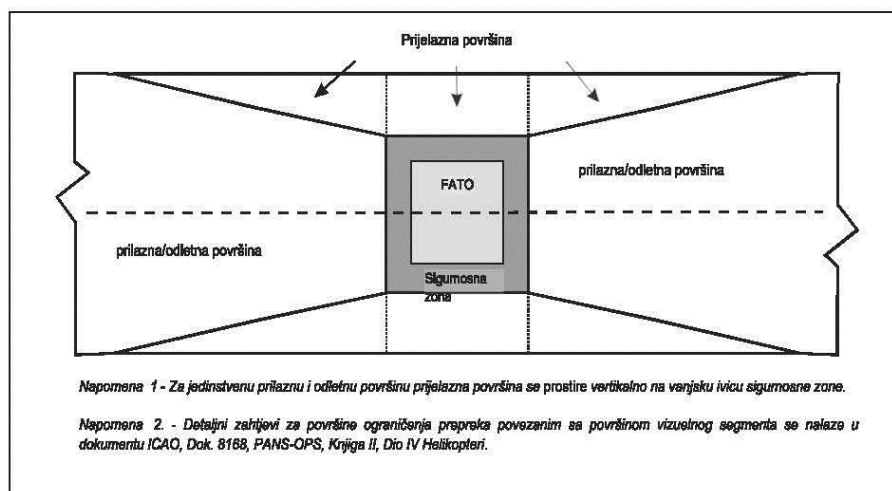
Slika A-2. Površina za polijetanje za instrumentalni FATO



Slika A-3. Prilazna površina za precizni prilaz FATO



Slika A-4. Prilazna površina za neprecizni prilaz FATO



Slika A-5. Prijelazna površina za instrumentalni FATO sa nepreciznim prilazom i/ili preciznim prilazom

Tabela A-1. Dimenzije i nagibi površina za ograničavanje prepreka za FATO instrumentalnog nepreciznog prilaza

Vrsta površina i dimenzije		
Prilazna površina		
Dužina unutrašnje ivice		
Lokacija unutrašnje ivice		granica sigurnosne zone
Prvi dionica:		
Divergencija	za dnevnu upotrebu	16%
	za noćnu upotrebu	
Dužina	za dnevnu upotrebu	2500 m
	za noćnu upotrebu	
Vanjska širina	za dnevnu upotrebu	890 m
	za noćnu upotrebu	
Nagib (najveći)		3,33%
Druga dionica:		
Divergencija	za dnevnu upotrebu	-
	za noćnu upotrebu	-
Dužina	za dnevnu upotrebu	-
	za noćnu upotrebu	-
Vanjska širina	za dnevnu upotrebu	-
	za noćnu upotrebu	-
Nagib (najveći)		-
Treća dionica:		
Divergencija		
Dužina	za dnevnu upotrebu	-
	za noćnu upotrebu	-
Vanjska širina	za dnevnu upotrebu	-
	za noćnu upotrebu	-
Nagib (najveći)		-
Prijelazna površina:		
Nagib		20%
Visina		45 m

Tabela A-2. Dimenzije i nagibi površina za ograničavanje prepreka za FATO instrumentalnog (preciznog) prilaza

[illegible]

Tabela A-3. Dimenzije i nagibi površina za ograničavanje prepreka za FATO namijenjene za upotrebu prilikom instrumentalnog odlaska pravolinijskom putanjom

VRSTA POVRŠINA I DIMENZIJE		
ODLETNA POVRŠINA:		
Dužina unutrašnje ivice		90 m
Lokacija unutrašnje ivice		granica kraja pretpolja
Prva dionica:		
Divergencija	za dnevnu upotrebu	30%
	za noćnu upotrebu	
Dužina	za dnevnu upotrebu	2850 m
	za noćnu upotrebu	
Vanjska širina	za dnevnu upotrebu	1800 m
	za noćnu upotrebu	
Nagib (najveći)		3,5%
Druga dionica:		
Divergencija	za dnevnu upotrebu	paralelno
	za noćnu upotrebu	
Dužina	za dnevnu upotrebu	1510 m
	za noćnu upotrebu	
Vanjska širina	za dnevnu upotrebu	1800 m
	za noćnu upotrebu	
Nagib (najveći)		3,5%*
Treća dionica:		
Divergencija		paralelno
Dužina	za dnevnu upotrebu	7640 m
	za noćnu upotrebu	
Vanjska širina	za dnevnu upotrebu	1800 m
	za noćnu upotrebu	
Nagib (najveći)		2%

*ovaj nagib prekoračuje najveći nagib penjanja prilikom otkaza jednog motora za većinu tipova helikoptera koji su u upotrebi.

Tabela A-4. Dimenzije i nagibi površine za zaštitu prepreka

Površina i dimenzije	<i>Neprecizni FATO</i>	
Dužina unutrašnje ivice	Širina sigurnosne zone	
Udaljenost od kraja FATO	60 m	
Divergencija	15%	
Ukupna dužina	2 500 m	
Nagib	PAPI	$A^a - 0,57^\circ$
	HAPI	$A^b - 0,65^\circ$
	APAPI	$A^a - 0,9^\circ$
<i>a. Kao što je naznačeno u Aneksu 14, Knjiga I, Slika 5-19.</i> <i>b. Ugao gornje granice signala „ispod nagiba“.</i>		

Na temelju čl. 16. i 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), članka 14. stavak (1) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 39/09 i 25/18), generalni ravnatelj Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK O HELIDROMIMA

DIO PRVI - UVOD

Poglavlje I – Opće odredbe

Odjeljak A. Predmet i područje primjene pravilnika

Članak 1.

(Predmet)

- (1) Ovim pravilnikom propisuju se tehnički i drugi zahtjevi koji se primjenjuju:
 - a) tijekom projektiranja helidroma pri čemu se obavezno uzima u obzir najveći referentni helikopter i maksimalna masa na polijetanju,
 - b) tijekom izgradnje, rekonstrukcije i označavanja helidroma i postavljanja prepreka na području helidroma i
 - c) za određivanje površine ograničenja prepreka helidroma.
- (2) Ovim pravilnikom se propisuje način na koji se utvrđuje da li objekat, instalacija ili uređaj predstavlja prepreku i način obilježavanja prepreka.
- (3) Ovim pravilnikom se određuje plan u slučaju opasnosti na helidromu, utvrđivanje vatrogasne kategorije helidroma, oprema i sredstva za gašenje požara, utvrđivanje vremena reakcije, uvjeta koje ispunjava spasilačko-vatrogasno osoblje, komunikacije i sustava uzbunjivanja.
- (4) U Dodatku ovog pravilnika navedeni su minimalni uvjeti za instrumentalne helidrome sa nepreciznim i/ili preciznim prilazom i instrumentalnim odlaskom.
- (5) Na uvjete za izdavanje, održavanje, izmjenu, ograničavanje, suspendiranje ili ukidanje potvrde za helidrom primjenjuje se propis kojim se utvrđuju zahtjevi i upravni postupci u vezi sa aerodromima i propis kojim se uređuju aerodromi.
- (6) Ovim pravilnikom preuzimaju se međunarodni zrakoplovni standardi i preporučena praksa iz Aneksa 14, Knjiga II Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu (Čikaška konvencija).

Članak 2.

(Primjena)

- (1) Odredbe ovoga pravilnika primjenjuju se na:
 - a) sve helidrome koji se koriste u civilnom zrakoplovstvu,
 - b) površine namijenjene isključivo za operacije helikoptera smještene na aerodromu, koji je prvenstveno namijenjen operacijama aviona,
 - c) kada je to primjenjivo, na operacije helikoptera na površinama iz točke b) ovog stavka primjenjuju se relevantne odredbe propisa kojim se utvrđuju zahtjevi i upravni postupci u vezi sa aerodromima ili propisa kojim se uređuju aerodromi.
- (2) Uvjeti i način provođenja letačkih operacija helikopterom navedeni su u propisu kojim se utvrđuju tehnički zahtjevi i upravni postupci u vezi sa letačkim operacijama.

Poglavlje II – Terminologija

Odjeljak B. Definicije, kratice i simboli

Članak 3.

(Definicije, kratice i simboli)

- (1) Za potrebe ovog pravilnika primjenjuju se definicije iz propisa kojim se uređuju aerodromi i propisa kojim se utvrđuju zahtjevi i upravni postupci u vezi sa aerodromima.

- (2) Neovisno od stavka (1) ovog članka, za potrebe ovog pravilnika primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) helidrom (heliport) je aerodrom ili određena površina na zemlji ili objektu namijenjena u potpunosti ili djelomično za dolazak, odlazak i kretanje helikoptera na površini;
- b) D. (D.) je najveća ukupna dimenzija helikoptera kada se rotor okreće, mjereno od najisturenije prednje pozicije putanje vrha glavnog rotora u ravni, do najisturenije zadnje pozicije putanje vrha repnog rotora u ravni ili strukture helikoptera;
- c) projekat D. (Design D.) je D od projekta (design) helikoptera;
- d) D - vrijednost (D – value) je ograničavajuća dimenzija, u smislu "D", za helidrom, helidrom na platformi, helidrom na palubi broda ili za određeno definirano područje unutar njih;
- e) raspoloživa duljina za polijetanje helikoptera - TODAH (take-off distance available - TODAH) je duljina završnog prilaza i područja za polijetanje (FATO), kojoj je dodata odgovarajuća objavljena duljina čistine, predviđena za helikoptere, ako postoji, kako bi se završilo polijetanje;
- f) raspoloživa duljina za prekinuto polijetanje – RTODAH (rejected take-off distance available - RTODAH) je duljina područja završnog prilaza i područja za polijetanje, za koju je objavljeno da je raspoloživa i odgovarajuća za helikoptere koji lete u performansi klase 1 kako bi dovršili prekinuto polijetanje;
- g) raspoloživa duljina za slijetanje helikoptera - LDAH (landing distance available - LDAH) je duljina FATO uvećana za svako dodatno područje koje je objavljeno kao raspoloživo i odgovarajuće za helikoptere za završetak manevra slijetanja sa određene visine;
- h) površina s dinamičkom nosivošću (dynamic load-bearing surface) je površina koja može izdržati opterećenja koja stvara helikopter u pokretu;
- i) izdignuti helidrom (elevated heliport) je helidrom koji se nalazi na izdignutoj konstrukciji na zemlji;
- j) izduženo (elongated) kada se koristi za TLOF ili FATO, izduženo označava područje čija je duljina dva puta veća od njegove širine;
- k) područje završnog prilaza i polijetanja - FATO (final approach and take-off area) je definirano područje iznad kojeg se dovršava završna faza prilaznog manevra do lebdjenja ili slijetanje i sa kojeg započinje manevar polijetanja. Za helikoptere koji lete u kategoriji performansi klase 1, ovo definirano područje uključuje raspoloživo područje za prekinuto polijetanje;
- l) čistina za helikopter (helicopter clearway) je definirano područje na zemlji ili vodi, određeno i/ili pripremljeno kao pogodno područje preko kojeg helikopter performansi klase 1 može da ubrza i postigne određenu visinu;
- m) parkirališno mjesto helikoptera (helicopter stand) je označena površina na helidromu namijenjena za smještaj helikoptera za potrebe: ukrcavanja ili iskrcavanja putnika, pošte ili tereta; punjenja goriva, parkiranja ili održavanja; i gdje se razmatraju operacije zračnog taksiranja; TLOF;
- n) ruta za vožnju helikoptera (helicopter taxi-route) je definirana putanja uspostavljena za kretanje helikoptera od jednog dijela helidroma do drugog, i postoje:

- 1) ruta za vožnju u zraku (air taxi-route) je označena ruta za vožnju u zraku,
- 2) ruta za vožnju na zemlji (ground taxi route) je ruta za vožnju središnje postavljena na stazi za vožnju.
- o) helidrom na platformi (helideck) je helidrom na fiksnoj ili plutajućoj strukturi/konstrukciji, kao što je pogon/platforma za istraživanje i/ili proizvodnju nafte ili plina;
- p) nadmorska visina helidroma (heliport elevation) je nadmorska visina najviše točke FATO,
- r) referentna točka helidroma – HRP (heliport reference point - HRP) je određena lokacija helidroma ili lokacije za slijetanje;
- s) prilaz s referentnom točkom u prostoru (Point-in-space approach - PinS) je temeljen na globalnom navigacijskom satelitskom sustavu (GNSS) i predstavlja proceduru prilaza projektiranu isključivo za helikopter. Usklađen je sa referentnom točkom koja je smještena tako da omogući naknadni manevar ili prilaz i slijetanje uporabom vizualnog manevriranja u odgovarajućim vizualnim uvjetima koji omogućavaju uočavanje i izbjegavanje prepreka;
- t) vizualni segment s referentnom točkom u prostoru (Point-in-space (PinS) visual segment) je segment procedure za PinS prilaz od točke neuspjelog prilaza (MAPt) do lokacije za slijetanje za PinS "nastavi vizualno" proceduru. Ovaj vizualni segment povezuje PinS sa lokacijom za slijetanje;
- u) zaštitna zona (protection area) je zona koja okružuje parkirališno mjesto, a namijenjena je smanjenju rizika od oštećenja helikoptera u slučaju nenamjernog skretanja sa parkirališnog mjesta;
- v) područje prekinutog polijetanja (rejected take-off area) je određeno područje na helidromu pogodno da helikopteri performansi klase 1 završe operaciju prekinutog polijetanja;
- z) FATO s karakteristikama poletno-sletne staze (Runway-type FATO) je FATO sa karakteristikama sličnim po obliku poletno-sletnoj stazi;
- aa) sigurnosna zona (safety area) je određena površina na helidromu koja okružuje FATO bez prepreka, osim onih koje su potrebne u svrhu navigacije, namijenjena za smanjenje rizika od oštećenja helikoptera koji slučajno skrene sa FATO;
- bb) helidrom na palubi broda (shipboard heliport) je helidrom koji se nalazi na brodu i koji može biti izgrađen namjenski ili nenamjenski:
- 1) namjenski izgrađen helidrom na brodu je onaj koji je posebno projektiran za operacije helikoptera,
 - 2) nenamjenski izgrađen helidrom na brodu je onaj koji koristi dio broda koji je sposoban da podnese helikopter, iako nije posebno projektiran za tu namjenu;
- cc) površina sa statičkom nosivošću (static load-bearing surface) je površina koja može podnijeti masu helikoptera koji se nalazi na njoj;
- dd) helidrom u razini sa zemljom (surface-level heliport) je helidrom smješten na zemlji ili na strukturi na površini vode;
- ee) zona prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta – TLOF (touchdown and lift-off area -TLOF) je površina za prizemljenje/dodir i odvajanje/uzlet helikoptera prilikom polijetanja i slijetanja;
- ff) krug prizemljenja/pozicioniranja - TDPC (touchdown/positioning circle - TDPC) je oznaka pozicioniranja prizemljenjem (TDPM) u obliku kruga koji se koristi za svesmjerno pozicioniranje u TLOF;
- gg) oznaka prizemljenja/pozicioniranja - TDPM (touchdown/positioning marking - TDPM) je vizualna oznaka ili skup vizualnih oznaka za pozicioniranje helikoptera;
- hh) područje na palubi broda za manevriranje helikopterskom dizalicom (winching area) je površina predviđena za prijevoz ljudi ili robe helikopterom do ili sa broda;
- ii) prepreka (obstacle) označava sve nepokretne (privremene ili stalne) i pokretne objekte ili njihove dijelove koji:
- 1) su smješteni na području namijenjenom za kretanje zrakoplova po površini, ili
 - 2) nadvisuju određenu površinu namijenjenu za zaštitu zrakoplova u letu, ili
 - 3) se nalaze izvan tih određenih površina a koji su ocijenjeni kao opasni za zračnu plovidbu.
- (2) Kratice koje se upotrebljavaju u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:
- a) AIP (Aeronautical Information Publication) - Zbornik zrakoplovnih informacija;
 - b) AIS (Aeronautical Information Services) - usluge zrakoplovnog informiranja u zračnoj plovidbi;
 - c) APAPI (abbreviated precision approach path indicator) - pokazivač skraćene letne putanje preciznog prilaza;
 - d) ASPSL (arrays of segmented point source lighting) - nizovi segmenata svjetala od točkastih izvora;
 - e) cd (candela) - kandela, mjerna jedinica za jačinu svjetlosti;
 - f) cm (centimetre) – centimetar;
 - g) ft (feet) - mjerna jedinica za visinu/duljinu izvan SI sustava, općeprihvaćena u zrakoplovstvu (1 ft iznosi 0,3048 m);
 - h) HFM (helicopter flight manual) - priručnik za letenje helikopterom;
 - i) Hz (hertz) - mjerna jedinica za frekvenciju;
 - j) kg (kilogram) - kilogram, mjerna jedinica za masu;
 - k) km/h (kilometres per hour) - kilometara na sat;
 - l) kt (knot) - čvor, mjerna jedinica za brzinu;
 - m) L (litre) - litar, mjerna jedinica za volumen;
 - n) lb (pounds) - mjerna jedinica za mjerenje mase;
 - o) lx (luks) – mjerna jedinica osvijetljenja;
 - p) LP (luminescent panel) - svjetlosna ploča;
 - r) LOS (limited obstacle sector/surface) – sektor/površina ograničenja prepreka;
 - s) m (metre) - metar, mjerna jedinica za duljinu;
 - t) MSL (Mean Sea Level) – srednja razina mora;
 - u) MAPt (missed approach point) - točka neuspjelog prilaza;
 - v) MTOM (maximum take-off mass) - najveća dopuštena masa pri uzlijetanju;
 - z) PAPI (precision approach path indicator) - pokazivač putanje leta preciznog prilaza;
 - aa) PSS (runway) - poletno-sletna staza;
 - bb) s (second) – sekunda;
 - cc) t (tonne) - 1000 kg;
 - dd) UCW (undercarriage width) – širina stajnog trapa;
 - ee) VSS (visual segment surface) - dio vizualne površine;
 - ff) VASIS - vizualni pokazivač nagiba prilaza.
- (3) Simboli koji se upotrebljavaju u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:
- a) ° stupanj (Degree);

- b) = jednako (Equals);
- c) % postotak (Percentage);
- d) ± plus ili minus (Plus or minus).

DIO DRUGI - IZGRADNJA HELIDROMA

Poglavlje I - Opći zahtjevi

Odjeljak A. Projektiranje helidroma

Članak 4.

(Određivanje lokacije i izgradnja helidroma)

- (1) Prilikom planiranja izgradnje helidroma, potrebno je utvrditi lokaciju helidroma i odrediti:
 - a) fizičke karakteristike helidroma,
 - b) tip najvećeg mjerodavnog helikopera koji će koristiti helidrom i namjenu helidroma,
 - c) područje u zoni helidroma koje podrazumijeva površine za ograničenje prepreka, zone prilazno-odlaznih površina koje su bez prirodnih i vještačkih prepreka koje nadvisuju ove površine a s ciljem sigurnog letenja helikopera,
 - d) pravila letenja (VFR ili IFR) sukladno klasifikaciji helidroma, performanse klase helikopera i područje u zoni helidroma.
- (2) Planiranje, projektiranje i izgradnja helidroma vrši se sukladno zakonu i podzakonskim aktima koji definiraju prostorno-planske dokumente a koje donose lokalne zajednice Bosne i Hercegovine.
- (3) Prilikom izbora lokacije helidroma, a prije izrade tehničke dokumentacije, Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BHDCA) provodi postupak procjene lokacije kroz pregled: topografskih, meteoroloških, ekoloških, građevinskih, navigacijskih i prometnih uvjeta koji mogu da utječu na sigurnost polijetanja i slijetanja helikoptera na helidrom.
- (4) Nakon izgradnje helidroma, operator helidroma podnosi zahtjev za izdavanje potvrde za helidrom u BHDCA.
- (5) BHDCA, na temelju zahtjeva iz stavka (4) ovog članka, provodi postupak certifikacije sukladno propisu kojim se utvrđuju zahtjevi i upravni postupci u vezi sa aerodromima ili propisu kojim se uređuju aerodromi, u ovisnosti šta je primjenjivo.

Članak 5.

(Uvjeti za korištenje helidroma u civilnom zrakoplovstvu)

Helidrom može da se koristi u civilnom zrakoplovstvu ako:

- a) operator ima potvrdu za korištenje helidroma koju izdaje BHDCA, i
- b) u trenutku korištenja, helidrom ispunjava sve uvjete kako bi se zračni promet sigurno obavlja.

Članak 6.

(Uvjeti za izdavanje potvrde za korištenje helidroma)

BHDCA izdaje potvrdu za korištenje helidroma ako utvrdi da helidrom i operator helidroma ispunjavaju uvjete u pogledu: fizičkih karakteristika helidroma, opremljenosti helidroma vizualnim pomoćnim sredstvima za navigaciju (oznake, označivači/markeri i svjetla), prepreka i sredstava za obilježavanje prepreka, električnih sustava, operativnih službi, opreme i instalacija helidroma i tehničkog održavanja helidroma, sukladno ovom pravilniku.

Odjeljak B. WGS-84

Članak 7.

(Opći referentni sustavi)

- (1) Svjetski geodetski sustav - 1984 (WGS-84) se koristi kao horizontalni (geodetski) referentni sustav.
- (2) Objavljene zrakoplovne geografske koordinate (koje označavaju geografsku širinu i duljinu) se izražavaju u obliku WGS-84 geodetskih referentnih podataka.

- (3) Srednja razinomora (MSL), kojom se izražava odnos gravitacijske visine (nadmorske visine) u odnosu na površinu poznatu kao geoid, koristi se kao vertikalni referentni sustav.
- (4) Gregorijanski kalendar i Koordinirano univerzalno vrijeme (UTC) se koriste kao referentni vremenski sustav.
- (5) Ako se koristi drugi vremenski referentni sustav, to se objavljuje u AIP, podsekcija GEN 2.1.2.

Poglavlje II - Podaci o helidromu

Odjeljak A. Zrakoplovni podaci

Članak 8.

(Zrakoplovni podaci)

- (1) Utvrđivanje i objava zrakoplovnih podataka u pogledu točnosti, rezolucije i integriteta sukladni su sa zahtjevima krajnjih korisnika zrakoplovnih podataka.
- (2) Kartografski podaci o helidromu objavljuju se u AIP.
- (3) Detaljne odredbe u pogledu točnosti, rezolucije i integriteta podataka o helidromu i u pogledu otkrivanja grešaka u digitalnim podacima sadržane su u dokumentu PANS-AIM (ICAO Dokument broj 10066), Dodatak I.
- (4) Otkrivanje grešaka u digitalnim podacima provodi se tijekom prijenosa i/ili skladištenja zrakoplovnih podataka i skupova digitalnih podataka.
- (5) Detaljne odredbe u pogledu otkrivanja grešaka u digitalnim podacima sadržane su u ICAO dokumentu PANS-AIM (ICAO Dokument broj 10066).

Članak 9.

(Referentna točka helidroma)

- (1) Za helidrom ili za lokaciju za slijetanje, koja nije dio aerodroma, operator helidroma utvrđuje referentnu točku helidroma.
- (2) Ako su helidrom ili lokacija za slijetanje dio aerodroma, utvrđena referentna točka aerodroma služi i za aerodrom i za helidrom ili lokaciju za slijetanje.
- (3) Referentna točka helidroma se određuje u blizini početnog ili planiranog geometrijskog središta helidroma ili lokacije za slijetanje i uobičajeno ostaje tamo gde je prvobitno određena.
- (4) Operator helidroma mora da izmjeri položaj referentne točke helidroma u stupnjevima, minutima i sekundama i ove podatke dostavi pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja.

Članak 10.

(Nadmorska visina helidroma)

- (1) Operator helidroma mora da izmjeri nadmorsku visinu i undulaciju geoida za helidrom sa točnošću od pola metra i ove podatke dostavi pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja.
- (2) Operator helidroma mora da izmjeri nadmorsku visinu TLOF i/ili, ako je primjenjivo, nadmorsku visinu i undulaciju geoida svakog praga FATO sa točnošću od pola metra i ove podatke dostavi pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja.
- (3) Operator instrumentalnog helidroma mora da izmjeri nadmorsku visinu zone prizemljenja i uzleta i/ili, ako je primjenjivo, nadmorsku visinu i undulaciju geoida svakog praga FATO sa točnošću od:
 - a) pola metra za neprecizne prilaze,
 - b) jedne četvrtine metra za precizne prilaze.
- (4) Podaci iz stavka (3) ovog članka operator helidroma dostavlja pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja.

Odjeljak B. Dimenzije helidroma**Članak 11.**

(Dimenzije helidroma i odgovarajući podaci)

- (1) Operator helidroma obavezan je izmjeriti i opisati, i u AIP objaviti sljedeće podatke koji se odnose na helidrom:
 - a) vrstu helidroma - helidrom u razini sa zemljom, izdignuti helidrom, helidrom na brodu ili helidrom na platformi;
 - b) u pogledu površine prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta - dimenzije zaokružene na najbliži metar, nagib, vrstu površine i nosivost u tonama (1 000 kg);
 - c) u pogledu područja završnog prilaza i polijetanja - vrstu područja završnog prilaza i polijetanja, smjer u odnosu na pravi (geografski) sjever zaokružen na stoti dio stupnja, brojčanu oznaku (ako postoji), duljinu i širinu zaokruženu na najbliži metar, nagib i vrstu površine;
 - d) u pogledu sigurnosne zone - duljinu, širinu i vrstu površine;
 - e) u pogledu staze za voženje helikoptera na zemlji i staze za voženje helikoptera u zraku - oznaku, širinu i vrstu površine;
 - f) u pogledu platforme - vrstu površine i parkirališnog mjesta za helikopter;
 - g) u pogledu čistine - duljinu i oblik reljefa;
 - h) vizualna sredstva za postupke prilaska, označavanje i osvijetljenje područja završnog prilaza i polijetanja, površine prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta staza za voženje helikoptera na zemlji, staza za voženje helikoptera u zraku i parkirališnog mjesta za helikopter;
 - i) u slučaju instrumentalnog helidroma, rastojanja zaokružena na najbliži metar do uređaja za vođenje po pravcu i nagibu od kojih se sastoji instrumentalni sustav za slijetanje (ILS) ili do antena azimuta i visine mikrovalnog sustava za slijetanje (MLS) u odnosu na granice TLOF ili FATO.
- (2) Operator helidroma dužan je izmjeriti u stupnjevima, minutama, sekundama i stotim dijelovima sekunde:
 - a) geografske koordinate geometrijskog središta površine prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta, ako je primjenjivo, svakog praga područja završnog prilaza i polijetanja;
 - b) geografske koordinate odgovarajućih točaka na osi staza za voženje helikoptera na zemlji i staza za voženje helikoptera u zraku;
 - c) geografske koordinate svakog parkirališnog mjesta za helikopter.
- (3) Operator helidroma dužan je izmjeriti nadmorsku visinu i geografske koordinate, izražene u stupnjevima, minutama, sekundama i desetinkama sekunde, i iste objaviti u AIP za:
 - a) prepreke u prostoru u području 2 (dio unutar granica helidroma) i
 - b) prepreke u prostoru u području 3 (dio izvan granica helidroma - prilazna i odletna zona oko helidroma).
- (4) Za svaku prepreku iz stavka (3) ovog članka naznačava se tip prepreke i način označavanja i osvijetljavanja.

Članak 12.

(Objavljene duljine)

- (1) Operator helidroma je dužan da odredi sljedeće objavljene duljine na helidromu, izražene u najbližem metru za:
 - a) raspoloživu duljinu za polijetanje helikoptera – TODAH,

- b) raspoloživu duljinu prekinutog polijetanja helikoptera – RTODAH,

- c) raspoloživu duljinu za slijetanje helikoptera - LDAH.

- (2) Objavljene duljine iz stavka (1) ovog članka operator helidroma dostavlja pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja.

Odjeljak C. Suradnja sa pružateljima usluga i službama**Članak 13.**

(Koordinacija između operatora helidroma i pružatelja usluga zrakoplovnog informiranja - AIS)

- (1) Sa ciljem osiguravanja ažurnih pretpoletnih informacija i informacija u letu, operator helidroma zaključuje sporazum sa pružateljem usluga zrakoplovnog informiranja.
- (2) Sporazumom iz stavka (1) ovog članka se osigurava da se sa minimalnim zakašnjenjem dostavljaju:
 - a) informacije o uvjetima na helidromu,
 - b) informacije o operativnom stanju pratećih objekata, službi i navigacijskih sredstava koji su u nadležnosti operatora,
 - c) bilo koje druge informacije za koje se smatra da su od operativnog značaja.
- (3) Prilikom dostavljanja informacija pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja, operator helidroma uzima u obzir zahtjeve u pogledu točnosti i integriteta zrakoplovnih podataka i informacija koji su potrebni radi zadovoljenja potreba krajnjih korisnika zrakoplovnih podataka.

Članak 14.

(Spasilačko-vatrogasna zaštita na helidromu)

- (1) Operator helidroma osigurava dostupnost informacije o razini zaštite spasilačko-vatrogasne službe koja je dostupna na helidromu.
- (2) Operator helidroma informira o svim promjenama u razini zaštite spasilačko-vatrogasne službe, koja je obično dostupna na helidromu, pružatelja usluga zrakoplovnog informiranja i, ako je primjenjivo, ATS jedinicu.
- (3) Zahtjevi i tehničke karakteristike spasilačko-vatrogasne zaštite koja je dostupna na helidromu definirane su propisom kojim se uređuje spasilačko-vatrogasna služba na aerodromima.

Poglavlje III - Fizičke karakteristike helidroma**Odjeljak A. Helidromi u razini sa zemljom i izdignuti helidromi****Članak 15.**

(Područje završnog prilaza i polijetanja - FATO)

- (1) FATO je zaštićeno područje bez prepreka, osim neophodnih objekata koji se zbog svoje funkcije nalaze na njemu, i dovoljne je veličine i oblika da osigura zadržavanje svakog dijela projektiranog helikoptera u završnoj fazi prilaza i početku polijetanja sukladno predviđenim postupcima.
- (2) Neophodni objekti iz stavka (1) ovog članka podrazumijevaju vizualna sredstva (osvijetljenje) ili sustave za protupožarnu opremu i sredstva bitna za sigurnost letenja na helidromu, i takvi objekti koji se nalaze u FATO području ne smiju probijati horizontalnu ravan na visini FATO za više od 5 cm.
- (3) Kada je površina FATO čvrste konstrukcije, ista je otporna na učinke strujanja ispod rotora, i:
 - a) kada je FATO spojen sa TLOF, graniči se i u ravni je sa TLOF, ima zadovoljavajuću nosivost koja može podnijeti predviđena opterećenja i osigurava učinkovitu odvodnju, ili
 - b) kada FATO nije spojen sa TLOF, osigurava se da je FATO siguran u slučaju prisilnog slijetanja helikoptera, i

- c) povezan je sa sigurnosnom zonom.
- (4) Na helidromu je osiguran najmanje jedan FATO koji ne treba biti čvrste konstrukcije.
- (5) FATO može biti smješten na ili u blizini trake za poletno-sletnu stazu ili trake za stazu za vožnju.
- (6) Minimalne dimenzije FATO za helikoptere performansi klase 1 su:
- duljina RTOD propisana procedurom polijetanja u HFM helikoptera za koje je FATO namijenjen ili 1,5 projekta D od referentnog helikoptera, u ovisnosti od toga šta je veće, i
 - širina propisana procedurom u HFM helikoptera za koje je FATO namijenjen ili 1,5 projekta D od referentnog helikoptera, u ovisnosti od toga šta je veće.
- (7) Minimalne dimenzije FATO za helikoptere performansi klase 2 i 3 su:
- najmanja širina FATO je dovoljne veličine i oblika da se može ucrtati krug promjera ne manjeg od 1,5 projekta D od referentnog helikoptera, ili
 - u slučaju kada postoje ograničenja za smjer prilaza i prizemljenja, FATO ima područje dovoljne veličine i oblika, a kako je to propisano u stavku (2) ovog članka ali ne manje od 1,5 puta od ukupne širine referentnog helikoptera.
- (8) Neophodni objekti smješteni na FATO ne prodiru u horizontalnu ravan nadmorske visine FATO više od 5 cm.
- (9) Kada je FATO čvrste konstrukcije, najveći dopušteni prosječni nagib u bilo kojem pravcu ne smije prelaziti 2%, osim u slučaju kada je:
- FATO izdužen i namijenjen helikopterima performansi klase 1, tada ukupni nagib ne smije prelaziti 3% ili lokalni nagib ne smije prelaziti 5%, i
 - FATO izdužen i namijenjen helikopterima isključivo performansi klase 2 i 3, tada ukupni nagib ne smije prelaziti 3% ili lokalni nagib ne smije prelaziti 7%.
- (10) FATO je smješten na takav način da se smanji utjecaj na okruženje okoline, uključujući i turbulencije, a koje bi mogle imati negativan utjecaj na operacije helikoptera.
- (11) Bliže upute u pogledu utvrđivanja utjecaja turbulencije date su u Priručniku o helidromima (ICAO Dokument broj 9261).
- (12) U slučaju izdignutog helidroma, prilikom projektiranja različitih elemenata helidroma uzima se u obzir dodatno opterećenje usljed prisustva osoblja, snijega, tereta, goriva za dopunjavanje, spasilačko-vatrogasne opreme i slično.
- (13) Bliže upute za projektiranje izdignutih helidroma su date u Priručniku o helidromima (ICAO Dokument broj 9261).
- (14) FATO je okružen sigurnosnom zonom koja ne treba biti čvrste konstrukcije.

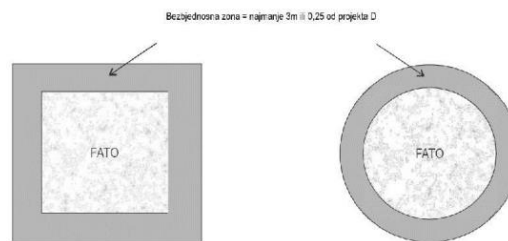
Članak 16.

(Sigurnosna zona)

- Na sigurnosnoj zoni mora biti zaštićeno područje bez prepreka, osim neophodnih objekata koji se zbog svoje funkcije nalaze na njoj.
- Kada je površina sigurnosne zone čvrste konstrukcije, ista je otporna na učinke vertikalnog strujanja ispod rotora i osigurava učinkovitu odvodnju.
- Sigurnosna zona u okruženju FATO pruža se od periferije FATO u duljini od najmanje 3 m ili 0,25 projekta D od referentnog helikoptera, u ovisnosti od toga šta je veće (Slika 3-1).
- U prostoru sigurnosne zone nisu dopušteni pokretni objekti tijekom helikopterskih operacija.
- Objekti čija funkcija zahtijeva da se nalaze na sigurnosnoj zoni ne smiju probijati površinu koja počinje na visini od 25

cm od ruba FATO i uzdiže se prema gore i prema vani sa nagibom od 5%.

- Najveći dopušteni nagib površine sigurnosne zone čvrste konstrukcije ne smije prelaziti 4% prema vani od ruba FATO.
- U slučaju helidroma u razini sa zemljom i izdignutog helidroma, sigurnosna zona za instrumentalni FATO prostire se:
 - bočno na rastojanju od najmanje 45 m sa svake strane središnje crte, i
 - uzdužno do udaljenosti od najmanje 60 m izvan krajeva FATO.
- Detaljno pojašnjenje za stavak (7) ovog članka dato je na slici A-1 Dodatka ovog pravilnika.

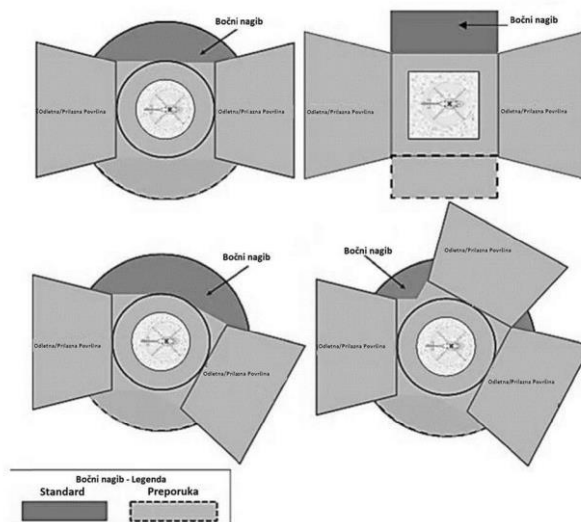


Slika 3-1 FATO i pripadajuće sigurnosne zone ¹

Članak 17.

(Zaštićeni bočni nagib)

- Helidrom ima najmanje jedan zaštićeni bočni nagib koji se uzdiže pod kutom od 45° prema vani od ruba sigurnosne zone i proteže se na udaljenosti od 10 m (Slika 3-2).
- Prostor zaštićenog bočnog nagiba ne smije probijati prepreke.



Slika 3-2 FATO jednostavna/kompleksna sigurnosna zona i zaštićeni bočni nagib

Članak 18.

(Čistina za helikopter)

- Kada helidrom ima definiranu čistinu za helikoptere, ona ima zaštićeno područje bez prepreka, osim neophodnih objekata koji se zbog svoje funkcije nalaze na njoj.

¹ Za tekst koji je sadržan na slikama korišten je jedan službeni jezik BiH.

- (2) Čistina za helikoptere je dovoljne veličine i oblika kako bi se osiguralo zadržavanje svakog dijela referentnog helikoptera kada ubrzava u razini leta, i blizu je površine, a kako bi postigao svoju sigurnu brzinu penjanja.
- (3) Kada je čistina za helikoptere čvrste konstrukcije, površina koja graniči i u razini je sa FATO otporna je na učinke vertikalnog strujanja i bez opasnosti u slučaju prisilnog slijetanja helikoptera.
- (4) Kada je čistina za helikoptere osigurana, nalazi se izvan granica FATO.
- (5) Širina čistine za helikoptere jednaka je ili veća od širine FATO i pripadajuće sigurnosne zone (Slika 3-1).
- (6) Zemljište na kojem se nalazi čistina za helikopter ne smije da se pruža iznad ravni koja ima nagib navise od 3%, ili lokalni uzlazni nagib veći od 5%, a donja granica ove ravni je horizontalna linija koja se nalazi na granici FATO.
- (7) Objekat koji se nalazi u čistini za helikopter, a koji može da ugrozi helikopter u zraku, smatra se preprekom i mora da se ukloni.
- (8) U prostoru čistine ne smije biti prepreka.

Članak 19.

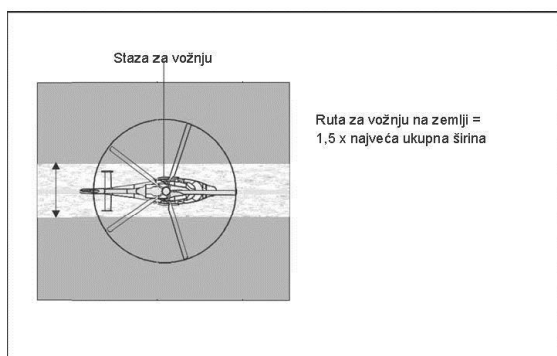
(Zona prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta - TLOF)

- (1) Na TLOF mora biti zaštićeno područje bez prepreka, koje je dovoljne veličine i oblika kako bi se osiguralo zadržavanje stajnog trapa najzahtjevnijeg helikoptera za kojeg je TLOF namijenjen sukladno predviđenoj orijentaciji.
- (2) TLOF je površina koja:
 - a) ima dovoljnu statičku nosivost da izdrži dinamičko opterećenje helikoptera za kojeg je TLOF namijenjen,
 - b) ne smije imati nepravilnosti koje bi mogle negativno utjecati na slijetanje ili podizanje helikoptera,
 - c) ima dovoljno trenja da se izbjegne klizanje helikoptera ili ljudi,
 - d) je otporna na učinke vertikalnog strujanja rotora,
 - e) osigurava učinkovitu odvodnju, a da pritom nema negativnog utjecaja na kontrolu ili stabilnost helikoptera tokom prizemljenja i uzleta ili kada se helikopter nalazi u mirovanju, i
 - f) je povezana sa FATO ili sa parkirališnim mjestom.
- (1) Helidrom ima najmanje jedan TLOF.
- (2) TLOF je osiguran na helidromu kada god postoji namjera da stajni trap helikoptera dodirne površinu unutar FATO i parkirališnog mjesta ili se podigne sa FATO i parkirališnog mjesta.
- (3) Minimalne dimenzije TLOF, koji se nalazi unutar FATO namijenjenog za operacije helikoptera performansi klase 1, su sukladne primjenjivoj proceduri propisanoj u HFM helikoptera za kojeg je TLOF namijenjen.
- (4) Minimalne dimenzije TLOF, koji se nalazi unutar FATO namijenjenog za operacije helikoptera performansi klase 2 i 3 ili na parkirališnom mjestu su:
 - a) kada ne postoji ograničenje za pravac slijetanja, TLOF je dovoljne veličine da se može ucrtati krug promjera od 0,83 D:
 - 1) za projektirani helikopter, ili
 - 2) na parkirališnom mjestu za najveći helikopter za kojeg je mjesto namijenjeno, i
 - b) u slučaju kada postoje ograničenja za pravac slijetanja, TLOF je dovoljne širine, kako je navedeno u stavku (1) ovog članka, ali ne smije biti manji od dvostruke širine stajnog trapa (UCW) najzahtjevnijeg helikoptera za kojeg je parkirališno mjesto namijenjeno.
- (5) Minimalne dimenzije TLOF koji se nalazi unutar FATO na izdignutom helidromu su dovoljne veličine da se može ucrtati krug promjera od najmanje 1 D od referentnog helikoptera.
- (6) Najveći dopušteni nagib TLOF u bilo kojem pravcu ne smije prelaziti 2%, osim u slučaju kada je:
 - a) TLOF izdužen i namijenjen helikopterima performansi klase 1, tada može imati ukupni nagib koji ne prelazi 3% ili lokalni nagib koji ne prelazi 5%, i
 - b) TLOF izdužen i namijenjen helikopterima isključivo performansi klase 2 i 3, tada može imati ukupni nagib koji ne prelazi 3% ili lokalni nagib koji ne prelazi 7%.
- (7) Kad se TLOF nalazi unutar platforme za helikopter, TLOF je centriran na platformu.
- (8) Na TLOF su osigurane oznake koje jasno označavaju položaj prizemljenja helikoptera i po svom obliku označavaju sva ograničenja u manevriranju helikopterom.
- (9) Oko ruba uzdignutog helidroma postavljaju se sigurnosni uređaji poput sigurnosnih mreža ili sigurnosnih ploča koji ne smiju prelaziti visinu TLOF.

Članak 20.

(Staza za vožnju helikoptera i ruta za vožnju helikoptera)

- (1) Specifikacije za rute za vožnju helikoptera na zemlji i rute za vožnju helikoptera u zraku su namijenjene za sigurnost istodobnih operacija tijekom manevriranja helikoptera, pri čemu se utjecaj brzine vjetra/turbulencije izazvanih utjecajem vertikalnog strujanja rotora uzima u obzir.
- (2) Staza za vožnju helikoptera je namijenjena da omogući površinsko kretanje helikoptera na kotačima vlastitim pogonom.
- (3) Kada je staza za vožnju namijenjena za korištenje aviona i helikoptera, odredbe koje se odnose na staze za vožnju aviona, trake staze za vožnju, staze za vožnju helikoptera i rute za vožnju helikoptera u zraku bit će uzete u obzir i primjenjivat će se stroži zahtjevi (Slika 3-3).
- (4) Definirana područja koja se obrađuju u ovom dijelu su:
 - a) staze za vožnju povezane sa rutama za vožnju u zraku koje mogu koristiti i helikopteri sa kotačima i skijama za vožnju (rulanje) zrakoplova na zemlji ili u zraku,
 - b) rute za vožnju na zemlji koji su namijenjeni za korištenje helikoptera sa kotačima samo za vožnju (rulanje) po zemlji, i
 - c) rute za vožnju u zraku koje su namijenjene samo za vožnju (rulanje) helikoptera u zraku.
- (5) Na stazi za vožnju helikoptera mora biti zaštićeno područje bez prepreka koje je dovoljne širine kako bi se osiguralo zadržavanje stajnog trapa najzahtjevnijeg helikoptera sa kotačima za kojeg je staza za vožnju namijenjena.
- (6) Površina staze za vožnju ima sljedeća obilježja:
 - a) ima dovoljnu statičku nosivost da izdrži kretanje helikoptera pod maksimalnim opterećenjem, za kojeg je i namijenjena,
 - b) ne smije imati nepravilnosti koje bi mogle negativno utjecati na kretanje helikoptera,
 - c) otporna je na učinke vertikalnog strujanja rotora,
 - d) osigurava učinkovitu odvodnju i pritom nema negativnog utjecaja na kontrolu ili stabilnost helikoptera na kotačima kada se helikopter kreće snagom vlastitih motora ili kada se nalazi u mirovanju, i
 - e) staza za vožnju je povezana sa rutom za vožnju.
- (7) Minimalna dimenzija staze za vožnju helikoptera ne smije biti manja od dvostruke širine stajnog trapa (UCW) najzahtjevnijeg helikoptera za kojeg je staza za vožnju namijenjena ili je širine kako je to propisano u stavku (5) ovog članka.
- (8) Poprečni nagib staze za vožnju helikoptera ne smije prelaziti 2%, a uzdužni nagib ne smije prelaziti 3%.

**Slika 3-3. Staza za vožnju helikoptera/ruta za vožnju na zemlji**

Članak 21.

(Ruta za vožnju helikoptera)

- (1) Ruta za vožnju helikoptera mora biti zaštićeno područje, koje je:
 - a) bez prepreka, osim neophodnih objekata koji se zbog svoje funkcije nalaze na njemu,
 - b) namijenjeno kretanju helikoptera i
 - c) dovoljne širine kako bi se osiguralo zadržavanje najvećeg helikoptera za kojeg je ruta za vožnju namijenjena.
- (2) Kada je ruta za vožnju helikoptera čvrste konstrukcije, površina je otporna na učinke vertikalnog strujanja rotora.
- (3) Kada je ruta za vožnju helikoptera spojena (kolocirana) sa stazom za vožnju helikoptera tada je:
 - a) u granicama i u razini sa stazom za vožnju,
 - b) ne ugrožava sigurnost operacija na stazi za vožnju,
 - c) osigurava učinkovitu odvodnju.
- (4) Kada ruta za vožnju nije spojena (kolocirana) sa stazom za vožnju helikoptera, na istoj se osigurava da je bez opasnosti u slučaju prisilnog slijetanja helikoptera.
- (5) Na ruti za vožnju helikoptera nisu dopušteni pokretni objekti tijekom helikopterskih operacija.
- (6) Kada je ruta za vožnju čvrste konstrukcije i spojena sa stazom za vožnju helikoptera, poprečni nagib rute za vožnju helikoptera ne smije prelaziti nagib od 4% prema vani od ruba staze za vožnju.

Članak 22.

(Ruta za vožnju helikoptera na zemlji)

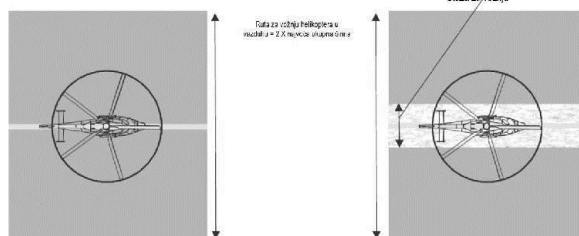
- (1) Ruta za vožnju helikoptera na zemlji je centrirana na stazi za vožnju helikoptera sa minimalnom širinom koja je 1,5 puta veća od ukupne širine najvećeg helikoptera (Slika 3-3).
- (2) Neophodni objekti koji se nalaze na ruti za vožnju helikoptera na zemlji, ne smiju:
 - a) biti smješteni na udaljenosti manjoj od 50 cm od ruba staze za vožnju helikoptera na zemlji, i
 - b) probijati površinu koja počinje 50 cm od ruba staze za vožnju helikoptera i visinu od 25 cm iznad površine staze za vožnju helikoptera i pruža se sa nagibom od 5% naviše i ka vani.

Članak 23.

(Ruta za vožnju helikoptera u zraku)

- (1) Ruta za vožnju helikoptera u zraku je namijenjena za kretanje helikoptera iznad površine na visini koja je uobičajeno povezana sa utjecajem zemlje, i pri brzini na zemlji manjoj od 37 km/h (20 kt).
- (2) Minimalna širina rute za vožnju helikoptera je dva puta veća od ukupne širine najvećeg helikoptera za kojeg je namijenjena.

- (3) Kada je ruta za vožnju helikoptera u zraku spojena sa stazom za vožnju helikoptera, a u svrhu dopuštanja operacija helikoptera i na zemlji i u zraku (Slika 3-4):
 - a) ruta za vožnju helikoptera u zraku je centrirana na stazi za vožnju helikoptera, i
 - b) neophodni objekti koji se nalaze na ruti za vožnju helikoptera u zraku, ne smiju:
 - 1) biti smješteni na udaljenosti manjoj od 50 cm prema vani od ruba staze za vožnju helikoptera,
 - 2) probijati površinu koja počinje 50 cm od roba staze za vožnju helikoptera i visinu od 25 cm iznad površine staze za vožnju helikoptera s uzlazom prema gore i prema vani sa gradijentom od 5%.
- (4) Kada ruta za vožnju helikoptera u zraku nije spojena sa stazom za vožnju helikoptera, tada nagib površine rute ne smije prelaziti ograničenja najvećeg dopuštenog nagiba pri slijetanju helikoptera za kojeg je ruta za vožnju helikoptera u zraku namijenjena. U svakom slučaju, poprečni nagib ne smije iznositi više od 10%, a uzdužni nagib više od 7%.

**Slika 3-4. Ruta za vožnju helikoptera u zraku i kombinirana ruta za vožnju helikoptera u zraku/staza za vožnju**

Članak 24.

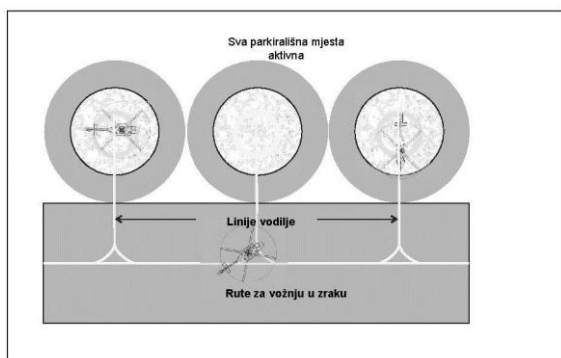
(Parkirališno mjesto za helikopter)

- (1) Na parkirališnom mjestu za helikopter osigurano je područje bez prepreka, dovoljne veličine i oblika kako bi se osiguralo zadržavanje svakog djela najvećeg helikoptera za kojeg je parkirališno mjesto namijenjeno kada se helikopter pozicionira unutar parkirališta.
- (2) Površina parkirališnog mjesta za helikoptere ima sljedeća obilježja:
 - a) otporno je na učinke vertikalnog strujanja,
 - b) ne smije imati nepravilnosti koje bi mogle negativno utjecati na kretanje helikoptera,
 - c) ima dovoljnu statičku nosivost da izdrži dinamičko opterećenje helikoptera za kojeg je parkirališno mjesto namijenjeno,
 - d) ima dovoljno trenja da se izbjegne klizanje helikoptera ili ljudi,
 - e) osigurava učinkovitu odvodnju i da pritom nema negativnog utjecaja na kontrolu ili stabilnost helikoptera na kotačima, a kada se helikopter kreće snagom vlastitih motora ili kada se helikopter nalazi u mirovanju.
- (3) Parkirališno mjesto za helikoptere je povezano sa sigurnosnom zonom.
- (4) Minimalna dimenzija parkirališnog mjesta za helikoptere je krug promjera od 1,2 D najvećeg helikoptera za kojeg je parkirališno mjesto namijenjeno.
- (5) U slučaju kada postoje ograničenja za kretanje i pozicioniranje helikoptera, parkirališno mjesto je dovoljne širine kako je to propisano u stavku (1) ovoga članka, ali ne manje od 1,2 ukupne širine najvećeg helikoptera za kojeg je parkirališno mjesto namijenjeno.

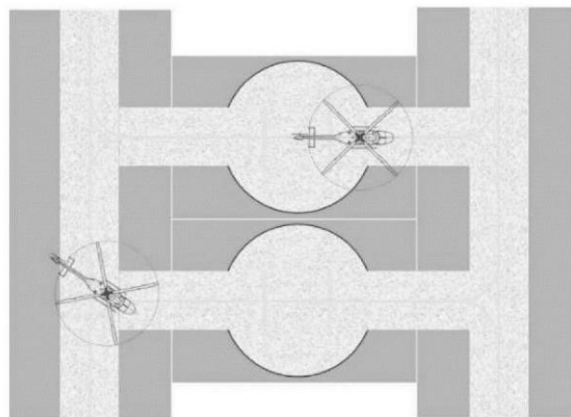
- (6) Osnovni nagib parkirališnog mjesta za helikoptere u bilo kojem smjeru ne smije prelaziti 2%.
- (7) Na svakom parkirališnom mjestu za helikoptere postavljene su oznake za pozicioniranje, kako bi se jasno naznačilo gdje se helikopter mora pozicionirati i prema njihovom obliku sva ograničenja u kretanju helikoptera.
- (8) Parkirališno mjesto za helikoptere je okruženo sigurnosnom zonom koja ne treba biti čvrste konstrukcije.

Članak 25.
(Zaštitna zona)

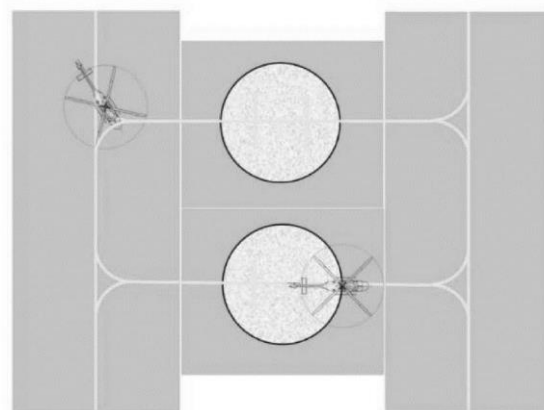
- (1) Na zaštitnoj zoni je područje bez prepreka osim neophodnih objekata koji se zbog svoje funkcije nalaze na njemu.
- (2) Kada je zaštitna zona čvrste konstrukcije, a nalazi se u granicama i ravni sa parkirališnim mjestom za helikoptere, površina je otporna na učinke vertikalnog strujanja i osigurava učinkovitu odvodnju.
- (3) Kada je zaštitna zona povezana sa parkirališnim mjestom projektiranim za okretanje helikoptera, zaštitna zona se pruža prema vani od ruba parkirališnog mjesta na rastojanju od $0,4 D$ (Slika 3-5).
- (4) Kada je zaštitna zona povezana sa parkirališnim mjestom projektiranim za prolazak helikoptera kretanjem, minimalna širina parkirališnog mjesta i zaštitne zone ne smije biti manja od širine povezanog rute za vožnju helikoptera (Slike 3-6. i 3-7).
- (5) Kada je zaštitna zona povezana sa parkirališnim mjestom koje je projektirano za neistodobnu uporabu (Slike 3-8. i 3-9):
 - a) zaštitna zona susjednih parkirališnih mjesta može se preklapati, ali ne smije biti manja od zahtijevane zaštitne zone za veće susjedno parkirališno mjesto,
 - b) susjedno neaktivno parkirališno mjesto može imati statični objekat ali taj objekat je u potpunosti unutar granica tog parkirališnog mjesta.
- (6) U prostoru zaštitne zone ne smije biti pokretnih objekata tijekom helikopterskih operacija.
- (7) Neophodni objekti koji se nalaze u zaštitnoj zoni ne smiju:
 - a) probijati ravan koja je na visini od 5 cm iznad ravnj središnje zone ako se nalaze na udaljenosti manjoj od $0,75 D$ od središta parkirališnog mjesta za helikoptere,
 - b) probijati ravan na visini od 25 cm iznad ravnj središnje zone i pruža se sa nagibom od 5% naviše i ka vani, ako se nalaze na udaljenosti od $0,75 D$ ili više od središta parkirališnog mjesta za helikoptere.
- (8) Kada je zaštitna zona čvrste konstrukcije, nagib zaštitne zone prema gore ne smije prelaziti nagib od 4% prema vani od ruba parkirališnog mjesta.



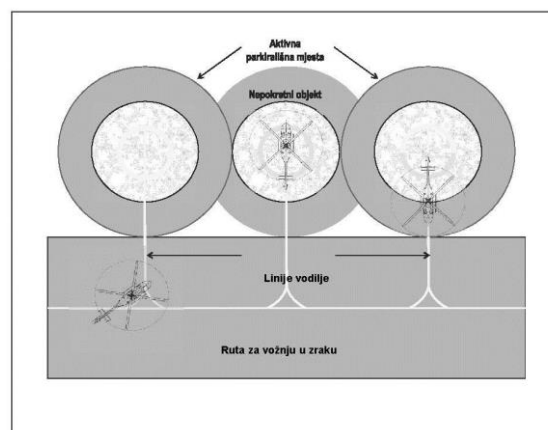
Slika 3-5. Parkirališna mjesta namijenjena za okretanje helikoptera (uključujući i rute za vožnju u zraku) - istodobne operacije



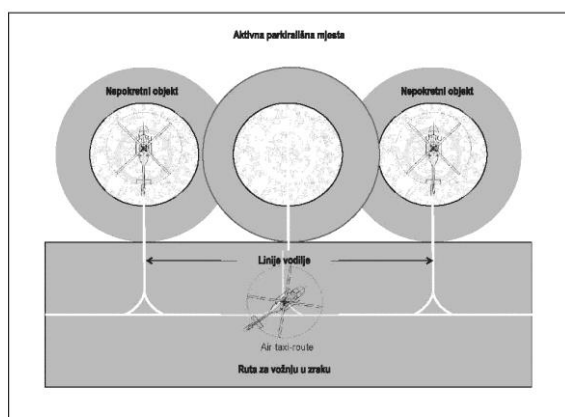
Slika 3-6. Ruta za voženje na zemlji preko parkirališnog mjesta (sa stazom za voženje/rutom za voženje na zemlji) - istodobne operacije



Slika 3-7. Ruta za voženje u zraku preko parkirališnog mjesta (sa rutom za voženje u zraku) - istodobne operacije



Slika 3-8. Parkirališna mjesta namijenjena za okretanje helikoptera (sa rutom za voženje u zraku) – neistodobne operacije – vanjska parkirališna mjesta aktivna



Slika 3-9. Parkirališna mjesta namijenjena za okretanje helikoptera (sa rutom za voženje u zraku) za neistodobne operacije - unutrašnja parkirališna mjesta aktivna

Članak 26.

(Položaj područja završnog prilaza i polijetanja (FATO) u odnosu na poletno-sletnu stazu ili stazu za voženje)

- (1) Ako je područje završnog prilaza i polijetanja u blizini poletno-sletne ili staze za voženje i ako su planirane istodobne operacije, međusobno rastojanje između ruba poletno-sletne staze ili staze za voženje i ruba područja završnog prilaza i polijetanja ne smije da bude manje od onog koje je dato u Tablici 1.
- (2) Područje završnog prilaza i polijetanja ne smije da se nalazi:
 - a) blizu ukrštanja staza za voženje ili točaka za čekanje gdje se očekuje velika turbulencija usljed rada mlaznih motora,
 - b) blizu područja gde se očekuje pojava turbulencije (*aeroplanetex wake*) usljed prolaska aviona.

Tablica 1. Minimalne udaljenosti vanjskog ruba FATO od vanjskog ruba PSS ili staze za voženje za istodobne operacije

Dopuštena masa zrakoplova i/ili helikoptera (MTOM)	Udaljenost između vanjskog ruba FATO i vanjskog ruba PSS ili staze za voženje
do 3 175 kg	60 m
Od 3 175 kg do 5 760 kg	120 m
Od 5 760 kg do 100 000 kg	180 m
100 000 kg i više	250 m

Odjeljak B. Helidrom na platformi

Članak 27.

(Područje završnog prilaza i polijetanja - FATO) i zone prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta - TLOF)

- (1) Helidrom na platformi ima jedan FATO, i jedan zajednički TLOF, ili TLOF koji se preklapa.
- (2) FATO može imati bilo koji oblik ali je dovoljne veličine da se može ucrtati krug promjera ne manjeg od 1D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na platformi namijenjen.
- (3) TLOF može imati bilo koji oblik ali ima dovoljnu veličinu da se za:
 - a) helikoptere s MTOM većom od 3 175 kg može ucrtati krug promjera ne manjeg od 1D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na platformi namijenjen,
 - b) helikoptere sa MTOM koja iznosi 3 175 kg ili manje može ucrtati krug promjera ne manjeg od 0,83D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na platformi namijenjen;
- (4) Helidrom na platformi je postavljen na način koji osigurava dovoljan i neometan zračni procijep (zazor) koji obuhvata pune dimenzije FATO.

- (5) TLOF na helidromu na platformi ima dinamičku nosivost i pruža utjecaj blizine zemlje.
- (6) Na rubu TLOF nisu dopušteni nepokretni objekti, osim onih lomljive konstrukcije koji zbog svoje funkcije tu moraju biti smješteni.
- (7) Objekti smješteni u prostoru bez prepreka, čija funkcija zahtijeva da moraju biti smješteni uzduž ruba TLOF 1D ili TLOF većeg od 16 m, ne smiju biti viši od 25 cm.
- (8) Objekti smješteni u prostoru bez prepreka, čija funkcija zahtijeva da moraju biti smješteni uzduž ruba TLOF manjeg od 1D ili TLOF manjeg od 16 m, ne smiju biti viši od 5 cm.
- (9) Objekti čija funkcija zahtijeva da budu smješteni unutar TLOF (npr. svjetla ili mreže), a ne predstavljaju opasnost za operacije helikoptera, ne smiju biti viši od 2,5 cm.
- (10) Sigurnosna oprema, kao što su sigurnosne mreže ili pojasevi, je smještena oko ruba helidroma na platformi i ne smije prelaziti visinu TLOF.
- (11) Površina TLOF je otporna na klizanje helikoptera i ljudi s nagibom koji onemogućava zadržavanje vode u lokvama.
- (12) Smjernice o učincima smjera strujanja zraka i turbulencije, prevladavajuće brzine vjetra i visokih temperatura od ispušnih plinova plinskih turbina ili topline jakih udara na lokaciju FATO navedene su u Priručniku za helidrome (ICAO Dokument broj 9261).

Odjeljak C. Helidrom na palubi broda

Članak 28.

(Helidromi namjenski izgrađeni na palubi broda)

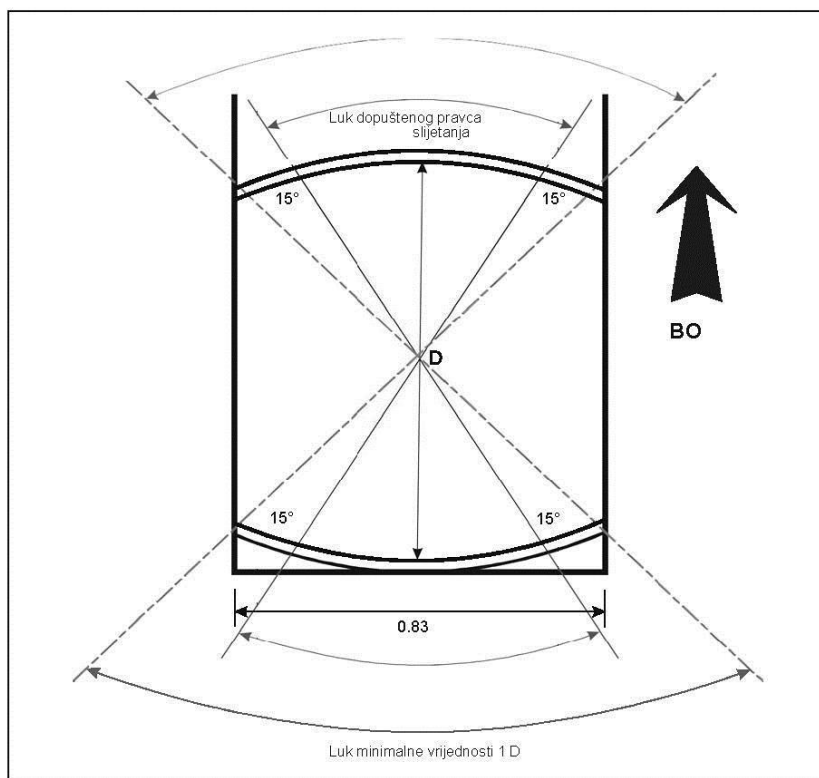
Helidromi na palubi broda, koji su smješteni na pramcu broda, krmi broda ili su namjenski izgrađeni iznad konstrukcije broda, smatraju se namjenski izgrađenim helidromima na palubi broda.

Članak 29.

(Područje završnog prilaza i polijetanja - FATO i zone prizemljenja/dodira i odvajanja/uzleta - TLOF)

- (1) Helidrom na palubi broda ima jedan FATO i jedan zajednički TLOF, ili TLOF koji se preklapa.
- (2) FATO može imati bilo koji oblik ali je dovoljne veličine da se može ucrtati krug promjera ne manjeg od 1D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na palubi broda namijenjen.
- (3) TLOF na helidromu na palubi broda ima dinamičku nosivost.
- (4) TLOF na helidromu na palubi broda pruža utjecaj blizine zemlje.
- (5) Na namjenski izgrađenom helidromu iznad konstrukcije broda, osim na pramcu ili krmi broda, TLOF je dovoljne veličine da se može ucrtati krug promjera 1D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na palubi broda namijenjen.
- (6) Na namjenski izgrađenom helidromu na pramcu ili krmi broda TLOF je dovoljne veličine da se:
 - a) može ucrtati krug promjera 1D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na palubi broda namijenjen, ili
 - b) za operacije sa ograničenim pravcima slijetanja sastoji se od područja unutar kojeg se mogu smjestiti dva luka kruga jedan nasuprot drugom, promjera ne manjeg od 1D, položena uzdužno u pravcu prilaza helikoptera, pri čemu minimalna širina helidroma ne smije da bude manja od 0,83D, a kako je prikazano na Slici 3-10.
- (7) Na nenamjenski izgrađenom helidromu na palubi broda TLOF je dovoljne veličine da se može ucrtati krug promjera najmanje 1D najvećeg helikoptera za kojeg je helidrom na palubi broda namijenjen.
- (8) Helidrom na palubi broda mora biti postavljen na način koji osigurava dovoljan i neometan zračni procijep (zazor) koji obuhvata pune dimenzije FATO.

- (9) Na rubu TLOF nisu dopušteni nepokretni objekti, osim onih lomljive konstrukcije koji zbog svoje funkcije tu moraju biti smješteni.
- (10) Za svaki TLOF 1D ili veći i svaki TLOF projektiran za uporabu od strane helikoptera koji imaju D-vrijednost veću od 16 m, objekti postavljeni u prostoru slobodnom od prepreka, čija funkcija zahtijeva da se nalaze na rubu TLOF, ne prelaze visinu od 15 cm.
- (11) Za svaki TLOF projektiran za uporabu od strane helikoptera koji imaju D-vrijednost od 16 m ili manje, i svaki TLOF koji ima dimenzije manje od 1 D, objekti u prostoru slobodnom od prepreka, čija funkcija zahtijeva da se nalaze na rubu TLOF, ne prelaze visinu od 5 cm.
- (12) Objekti čija funkcija zahtijeva da budu smješteni unutar TLOF (npr. svjetla ili mreže) ne prelaze visinu od 2,5 cm.
- (13) Sigurnosna oprema, kao što su sigurnosne mreže ili pojasevi, je postavljena oko ruba helidroma na palubi broda, ali ne prelazi visinu TLOF.
- (14) Površina TLOF je otporna na klizanje helikoptera i ljudi.



Slika 3-10. Pravci slijetanja na helidrom na palubi broda u slučaju kada nije dopušteno slijetati iz bilo kojeg pravca

DIO TREĆI – OKRUŽENJE SA PREPREKAMA

Poglavlje I - Površine i sektori ograničenja prepreka

Odjeljak A. Karakteristike površina

Članak 30.

(Prilazna površina)

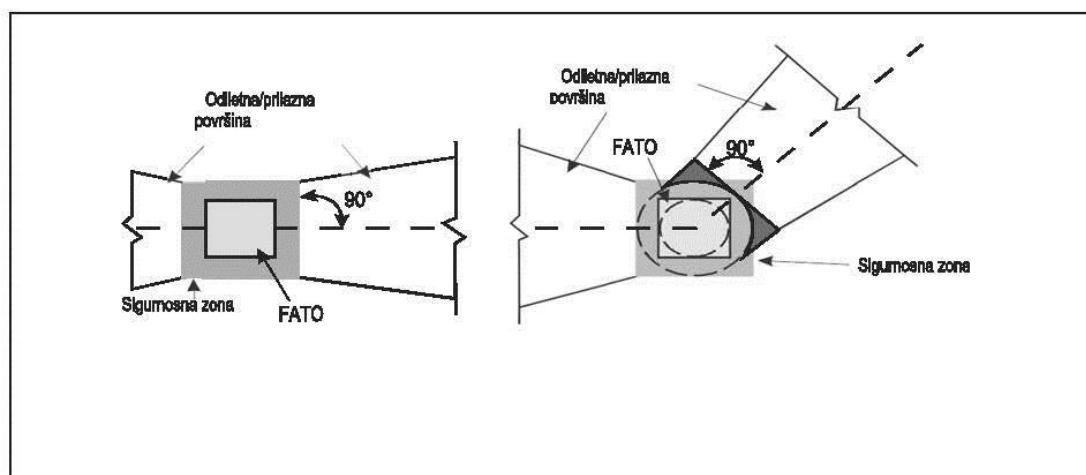
Prilazna površina je kosa ravan ili kombinacija ravni ili, ako je predviđen zaokret, složena površina sa nagibom naviše u odnosu na kraj sigurnosne zone, postavljena središnje u odnosu na liniju koja prolazi kroz središte područja završnog prilaza i polijetanja, kako je prikazano na slikama 4-1, 4-2, 4-3. i 4-4. i u Tablici 2 ovog pravilnika.

Članak 31.

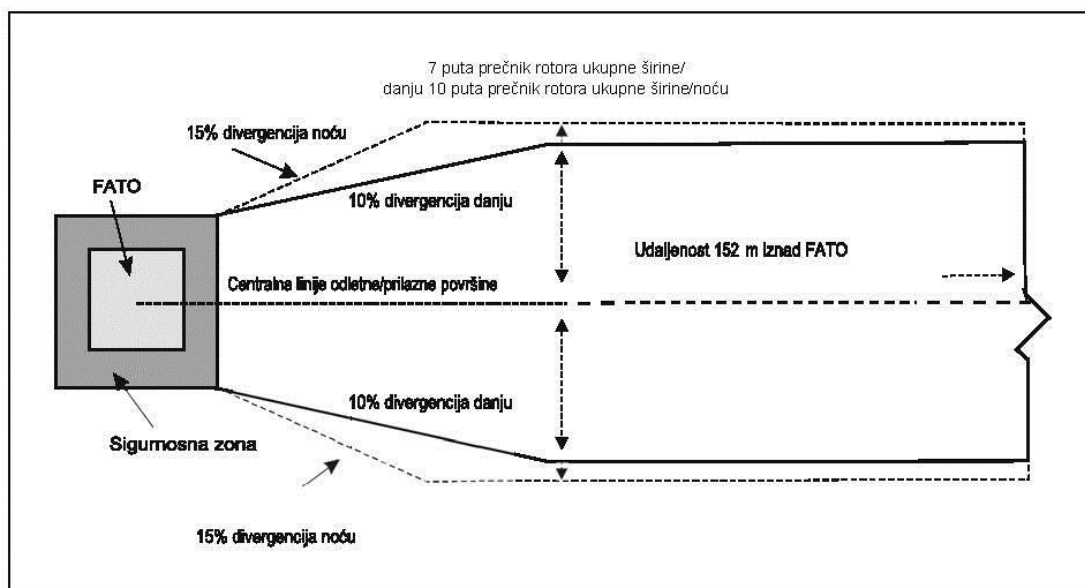
(Karakteristike prilazne površine)

- (1) Granice prilazne površine obuhvataju:
 - a) unutarnji horizontalni rub duljine jednake određenoj minimalnoj širini/promjeru područja završnog prilaza i polijetanja zajedno sa sigurnosnom zonom, koja je upravna na osu prilazne površine i koja se nalazi na vanjskom rubu sigurnosne zone;
 - b) dvije bočne strane koje počinju od krajeva unutarnjeg ruba i ravnomjerno odstupaju za određeni procenat u odnosu na vertikalnu ravan koja sadrži središnju liniju područja završnog prilaza i polijetanja;
 - c) vanjski horizontalni rub koji je upravan u odnosu na središnju liniju prilazne površine i na visini od 152 m (500 ft) iznad nadmorske visine područja završnog prilaza i polijetanja.
- (2) Nadmorska visina unutarnjeg ruba je jednaka nadmorskoj visini područja završnog prilaza i polijetanja u točki na unutarnjem rubu koji siječe središnja linija prilazne površine.
- (3) Ako je helidrom namijenjen za korištenje od strane helikoptera performansi klase 1, početak kose ravni može da se nalazi neposredno iznad područja završnog prilaza i polijetanja ako to odobri BHDCA.
- (4) Nagib prilazne površine se mjeri u vertikalnoj ravni koja sadrži središnju liniju površine.
- (5) U slučaju da prilazna površina uključuje zaokret, površina je složena površina i sadrži horizontalne normale na njenu središnju liniju, a nagib središnje linije je isti kao i za

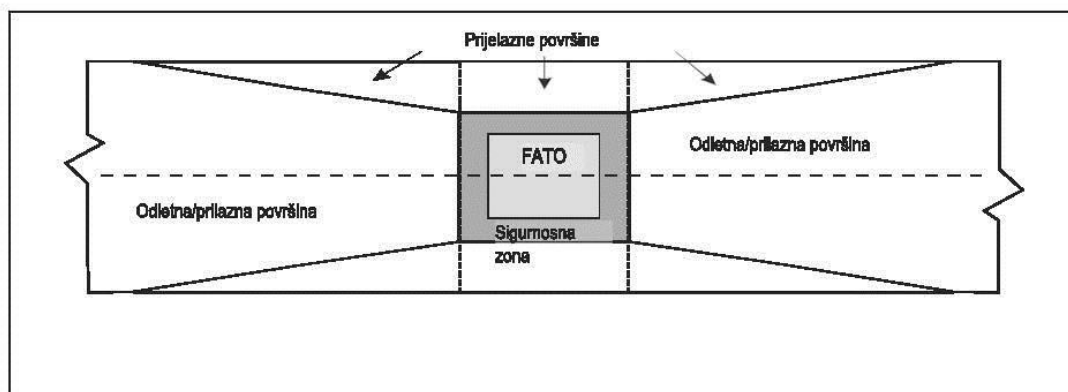
- prilaznu površinu u slučaju pravolinijskog prilaza, kako je prikazano na Slici 4-5.
- (6) U slučaju kada prilazna površina uključuje zaokret, površina ne smije sadržavati više od jednog zakrivljenog dijela.
- (7) Ako postoji zakrivljeni dio prilazne površine, zbir polumjera luka koji definira središnju liniju prilazne površine i duljine pravolinijskog dijela koji počinje od unutarnjeg ruba ne smije da bude manji od 575 m.
- (8) Svako odstupanje od pravca središnje linije prilazne površine je projektirano tako da ne zahtijeva polumjer zaokreta manji od 270 m.
- (9) Za instrumentalne helidrome sa nepreciznim i/ili preciznim prilazom i instrumentalnim odlascima, granica prilazne površine ima sljedeće karakteristike:
- a) unutarnji rub je horizontalan i jednak po duljini minimalno utvrđene širine FATO uz dodatak sigurnosne zone, upravan je na središnju liniju prilazne površine i lociran na vanjskom rubu sigurnosne zone;
 - b) dvija bočna ruba koja počinju sa krajeva unutarnjeg ruba:
 - 1) za instrumentalni FATO sa nepreciznim prilazom, ravnomjerno odstupajući određenom brzinom od vertikalne ravni koja sadrži središnju liniju FATO,
 - 2) za instrumentalni FATO sa preciznim prilazom, odstupajući ravnomjerno određenom brzinom od vertikalne ravni koja sadrži središnju liniju FATO, do određene visine iznad FATO, a zatim odstupajući ravnomjerno određenom brzinom do određene konačne širine i nastavljajući nakon toga na toj širini za preostalu duljinu prilazne površine, i
 - c) vanjski rub je horizontalan i upravan na središnju liniju prilazne površine i na određenoj visini iznad kote FATO.



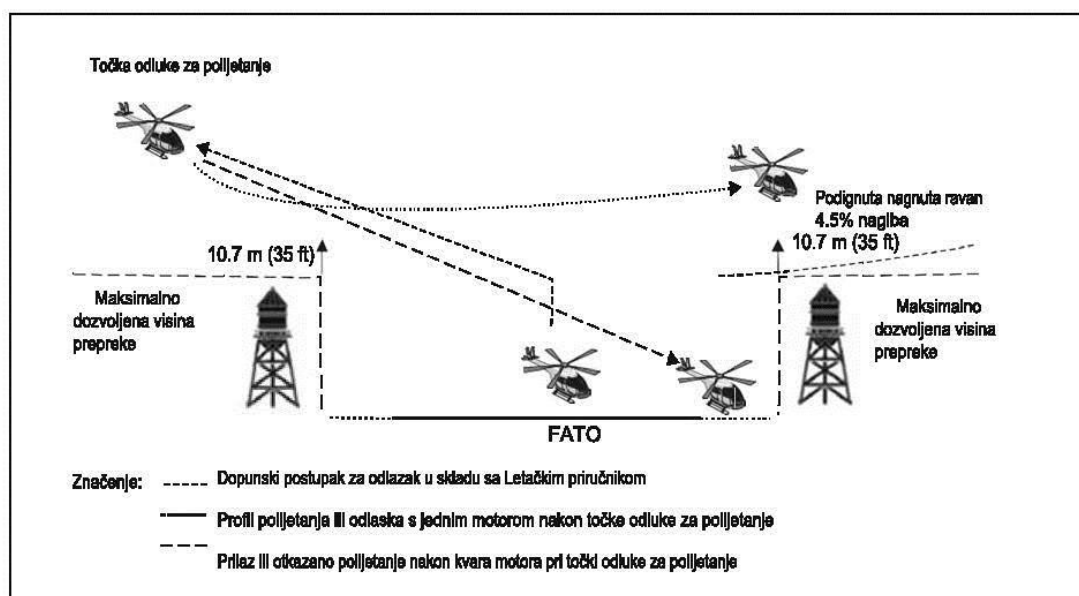
Slika 4-1. Površine ograničenja prepreka - Odletna/prilazna površina



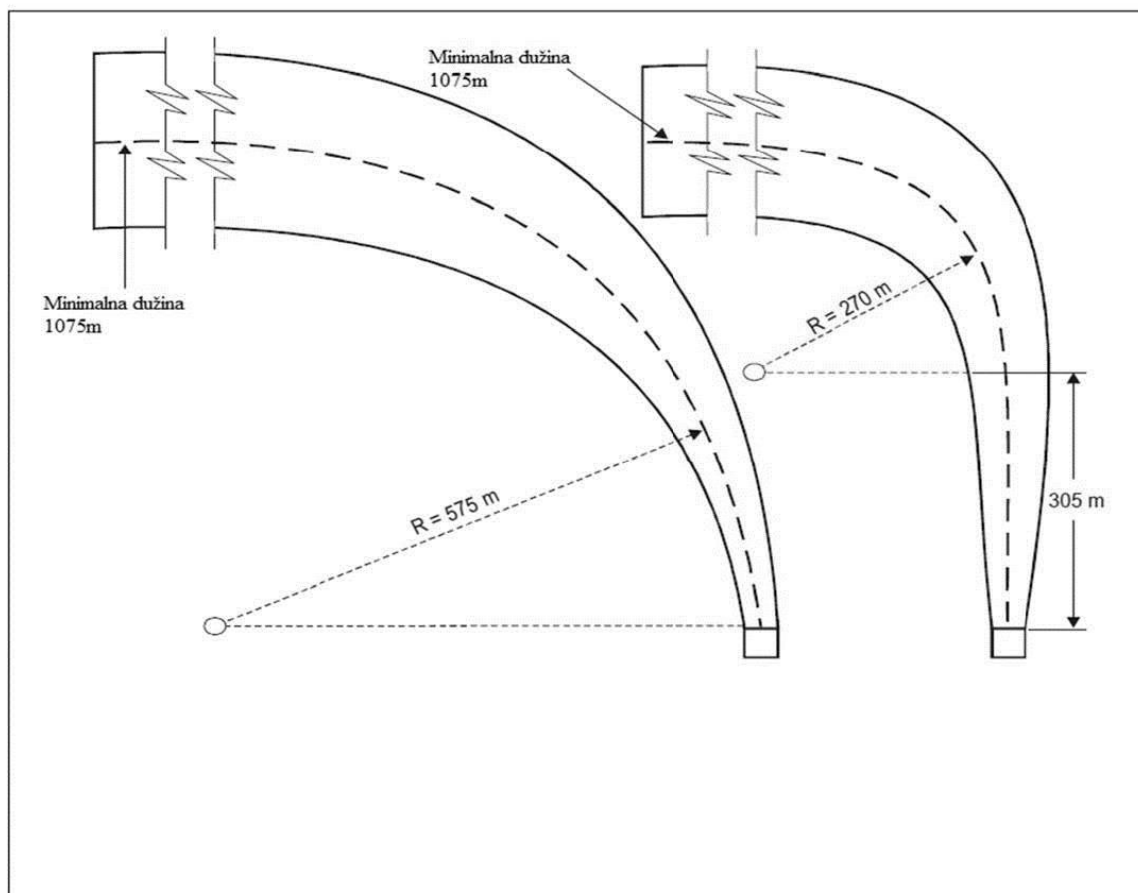
Slika 4-2. Širina odletne/prilazne površine



Slika 4-3. Prijelazna površina za FATO sa PinS (točka u prostoru) prilaznim procedurama sa VSS (dio vizualne površine)



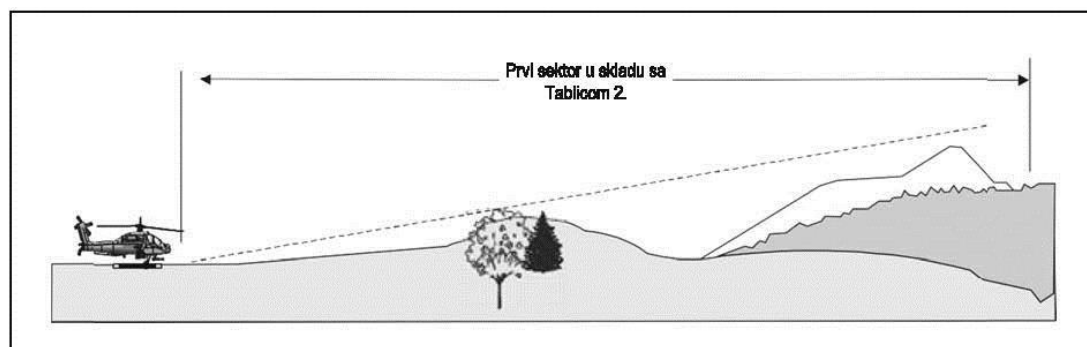
Slika 4-4. Primjer podignute nagnute ravni tijekom operacija helikoptera klase 1



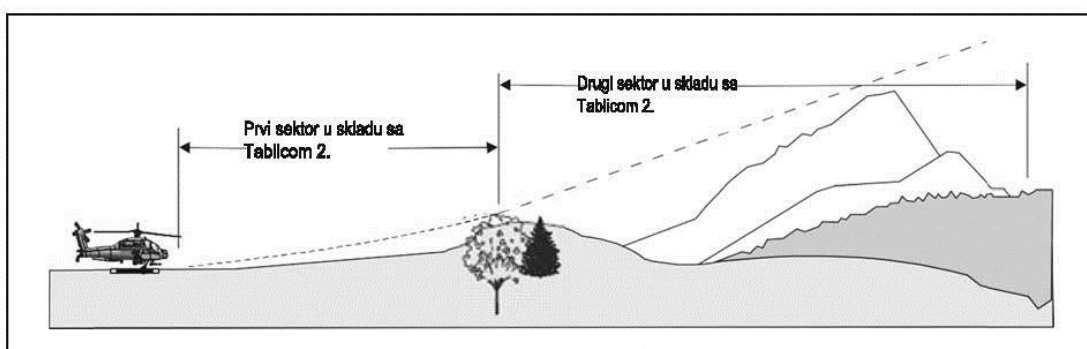
Slika 4-5. Zakrivljeni prilaz i odletna površina za sve FATO

Tablica 2. Dimenzije i nagibi površina sa ograničenjem prepreka za vizualne i instrumentalne FATO

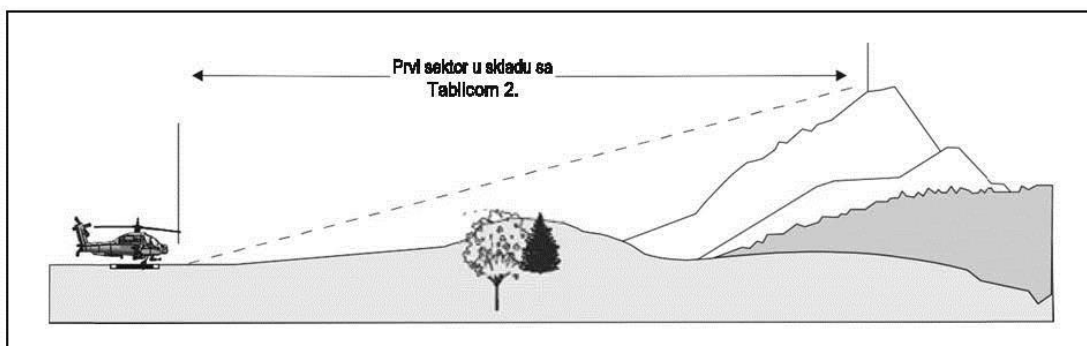
Površina i dimenzije	Kategorija projekta nagiba		
	A	B	C
Prilazna i odletna površina			
Duljina unutarnjeg ruba	Širina sigurnosne zone	Širina sigurnosne zone	Širina sigurnosne zone
Položaj unutarnjeg ruba	Granica sigurnosne zone (granica čistine ako je primjenjivo)	Granica sigurnosne zone	Granica sigurnosne zone
Divergencija: (prvi i drugi sektor)			
Korištenje samo danju	10%	10%	10%
Korištenje samo noću	15%	15%	15%
Prvi sektor			
Duljina	3 386 m	245 m	1 220 m
Nagib	4.5% (1:22.2)	8% (1:12.5)	12.5% (1:8)
Vanjska širina	(b)	N/A	(b)
Drugi sektor:			
Duljina	N/A	830 m	N/A
Nagib	N/A	16% (1:6.25)	N/A
Vanjska širina	N/A	(b)	N/A
Ukupna duljina od unutarnjeg ruba (a)	3 386 m	1 075 m	1 220 m
Prijelazna površina (FATO sa PinS prilaznom procedurom sa VSS)			
Nagib	50% (1:2)	50% (1:2)	50% (1:2)
Visina	45 m	45 m	45 m
a. Prilazna i odletna površina duljine 3386 m, 1075 m i 1220 m odnosi se na dotične nagibe i dovode helikopter do visine 152 m (500 ft) iznad razine FATO b. Ukupna širina iznosi 7 (sedam) promjera rotora za dnevne operacije i 10 (deset) promjera rotora za noćne operacije.			



a) prilazna i odletna površina – profil nagiba “A” – projekta od 4,5%



b) prilazna i odletna površina – profil nagiba “B” – projekta od 8% do 16%



c) prilazna i odletna površina – profil nagiba “C” – projekta od 12,5%

Slika 4-6. Prilazna i odletna površina s različitim kategorijama projekta nagiba**Članak 32.****(Prijelazna površina)**

- (1) Prijelazna površina predstavlja složenu površinu koja se pruža duž bočne strane sigurnosne zone i dijelom bočne strane prilazne/odletne površine, sa nagibom naviše i ka vani do visine od 45 m (150 ft).
- (2) Prijelaznu površinu nije potrebno predvidjeti za područje završnog prilaza i polijetanja na helidromu bez prilaza PinS koji uključuje vizualni segment površine (VSS).
- (3) Granice prijelazne površine obuhvataju:
 - a) donji rub koji počinje u točki na strani prilazne/odletne površine na utvrđenoj visini iznad donjeg ruba, protežući se niz stranu prilazne/odletne površine prema unutarnjem rubu iste, a zatim paralelno uzduž sigurnosne zone do središnje linije FATO, i
 - b) gornji rub postavljen na utvrđenoj visini iznad donjeg ruba, a kako je prikazano u Tablici 2 ovog pravilnika.
- (4) Nadmorska visina točke na donjem rubu je:
 - a) uzduž prilazne/odletne površine jednaka visini prilazne/odletne površine u toj točki, i
 - b) uzduž sigurnosne zone jednaka visini unutarnjeg ruba prilazne/odletne površine.
- (5) Nagib prijelazne površine mjeri se u vertikalnoj ravni pod pravim kutom u odnosu na središnju liniju FATO.

Članak 33.

(Odletna površina)

- (1) Odletna površina predstavlja kosu ravan ili kombinaciju ravni ili, ako je predviđen zaokret, složenu površinu sa nagibom naviše u odnosu na kraj sigurnosne zone, postavljenu središnje u odnosu na liniju koja prolazi kroz središte područja završnog prilaza i polijetanja, a kako je prikazano na slikama 4-1, 4-2, 4-3, 4-4. i u Tablici 2 ovog pravilnika.
- (2) Granice odletne površine obuhvataju:
 - a) unutarnji horizontalni rub duljine jednake određenoj minimalnoj širini/promjeru područja završnog prilaza i polijetanja zajedno sa sigurnosnom zonom, koji je upravan na središnju liniju odletne površine i koji se nalazi na vanjskom rubu sigurnosne zone,
 - b) dvije bočne strane koje počinju od krajeva unutarnjeg ruba i ravnomjerno odstupaju za određeni procenat u odnosu na vertikalnu ravan koja sadrži središnju liniju područja završnog prilaza i polijetanja,
 - c) vanjski horizontalni rub koji je upravan u odnosu na središnju liniju odletne površine i na visini od 152 m (500 ft) iznad nadmorske visine područja završnog prilaza i polijetanja.
- (3) Nadmorska visina unutarnjeg ruba jednaka je nadmorskoj visini područja završnog prilaza i polijetanja u točki na unutrašnjem rubu koji siječe središnja linija odletne površine.
- (4) Ako je helidrom namijenjen za korištenje od strane helikoptera performansi klase 1, početak kose ravni može da se nalazi neposredno iznad područja završnog prilaza i polijetanja ako to odobri BHDCA.
- (5) Ako postoji čistina, nadmorska visina unutarnjeg ruba odletne površine se određuje na vanjskom rubu čistine, na najvišoj točki na zemlji na središnjoj liniji čistine.
- (6) U slučaju odletne površine za pravolinijsko polijetanje, nagib se mjeri u vertikalnoj ravni koja sadrži središnju liniju površine.
- (7) U slučaju da odletna površina uključuje zaokret, površina je složena i sadrži horizontalne normale na njenu središnju liniju, a nagib ose je isti kao i za odletnu površinu u slučaju pravolinijskog polijetanja, a kako je prikazano na Slici 4-5. ovog pravilnika.
- (8) U slučaju da odletna površina uključuje zaokret, površina ne smije da sadrži više od jednog zakrivljenog dijela.
- (9) Ako postoji zakrivljeni dio odletne površine, zbir polumjera luka koji definira središnju liniju odletne površine i duljine pravolinijskog dijela koji počinje od unutarnjeg ruba ne smije da bude manji od 575 m.
- (10) Svako odstupanje od pravca središnje linije odletne površine projektirano je tako da ne zahtijeva polumjer zaokreta manji od 270 m.

Odjeljak B. Prepreke

Članak 34.

(Sektor/površina bez prepreka - helidrom na platformi)

- (1) Sektor/površina bez prepreka helidroma na platformi je složena površina koja počinje i širi se od referentne točke na rubu FATO helidroma na platformi.
- (2) Ako je zona TLOF manja od $1 \times D$, referentna točka se nalazi najmanje $0,5 \times D$ od središta TLOF.
- (3) Sektor/površina bez prepreka je naspram luka određenog kuta.
- (4) Sektor/površina bez prepreka se sastoji od dvije komponente, jedne iznad i druge ispod razine platforme, kako je prikazano na Slici 4-7. ovog pravilnika:

- a) iznad razine helidroma površina je horizontalna ravan na visini jednakoj visini površine platforme, čiji je najmanji dopušteni kut od 210^0 s vrhom koji je smješten na rubu kruga D i pruža se do udaljenosti koja će osigurati nesmetanu odletnu putanju helikopteru za kojeg je helidrom na platformi namijenjen;
- b) ispod razine helidroma, unutar (minimalnog) luka od 210^0 , površina se dodatno pruža prema dolje od ruba FATO ispod visine helidroma do razine vode za luk ne manji od 180^0 koji prolazi kroz središte FATO i prema vani na udaljenosti koja će omogućiti sigurno razdvajanje od prepreke ispod helidroma u slučaju kvara motora helikoptera za kojeg je helidrom na platformi namijenjen.

Članak 35.

(Sektor/površina ograničenja prepreka - helidrom na platformi)

- (1) Na helidromu na platformi na kojem nije moguće izbjeći prepreke može da postoji sektor/površina ograničenja prepreka (LOS).
- (2) Sektor/površina ograničenja prepreka je složena površina koja počinje od referentne točke za sektor bez prepreka i širi se preko luka koji nije pokriven sektorom bez prepreka, unutar kojeg je određena visina prepreka iznad razine TLOF.
- (3) Sektor/površina ograničenja prepreka ne smije da bude naspram luka većeg od 150^0 . Njegove dimenzije i lokacija su sukladne vrijednostima prikazanim na Slici 4-8, za 1 D FATO s preklapajućim TLOF, kako je prikazano na Slici 4-9. ovog pravilnika za $0,83 D$ TLOF.

Poglavlje II - Zahtjevi za ograničenje prepreka

Odjeljak A. Ograničenje prepreka

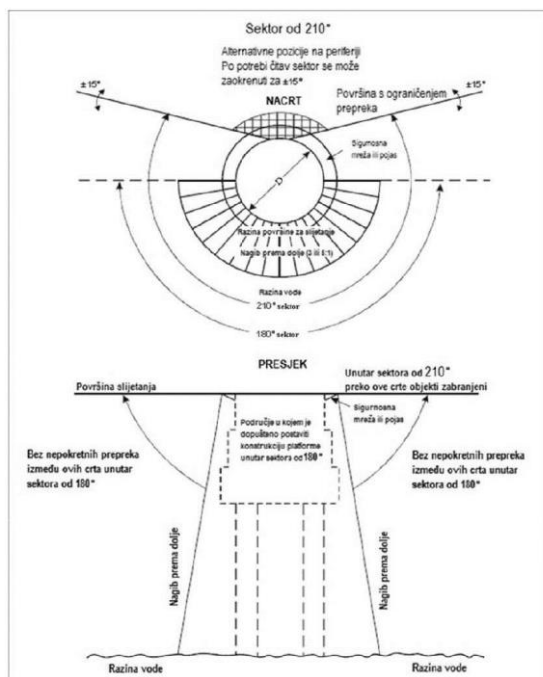
Članak 36.

(Zahtjevi za ograničenje prepreka - helidrom u razini sa zemljom)

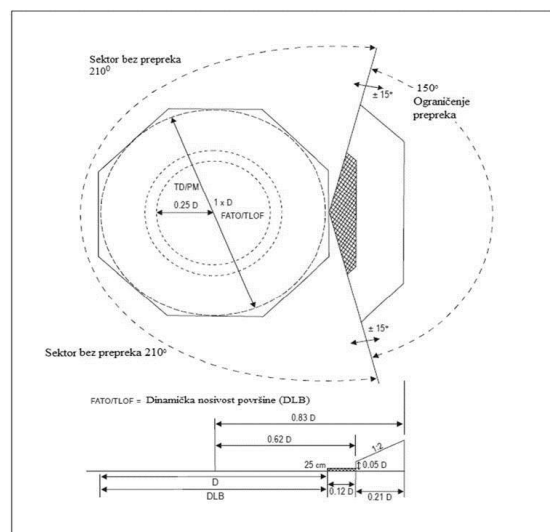
- (1) Zahtjevi u pogledu površina s ograničenjem prepreka su usklađeni s namjenom i opremljenošću FATO.
- (2) Za FATO na helidromima sa postupcima prilaza PinS koje koriste vizualni segment površine se određuju sljedeće površine za ograničenje prepreka:
 - a) odletna površina,
 - b) prilazna površina,
 - c) prijelazne površine.
- (3) Najmanje dopuštene dimenzije i najveći dopušteni nagibi površina ograničenja prepreka definirani su u Tablici 2 ovog pravilnika i nalaze se kako je prikazano na slikama 4-1, 4-2. i 4-6. ovog pravilnika.
- (4) Za FATO na ostalim helidromima, uključujući helidrome sa postupkom prilaza PinS gdje ne postoji vizualni segment površine, se određuju sljedeće površine za ograničenje prepreka:
 - a) odletna površina,
 - b) prilazna površina.
- (5) Za helidrome koji imaju prilaznu/odletnu površinu sa projektiranim nagibom od $4,5\%$, BHDCA može da odobri da objekti probijaju površinu ograničenja prepreka, ako je provedena zrakoplovna studija koja je obuhvatila prateće rizike i mjere umanjavanja rizika.
- (6) Nije dozvoljena izgradnja novog objekta ili povećanje visine postojećeg objekta iznad bilo koje površine iz st. (1) i (3) ovog članka, osim ako je on zaklonjen postojećim nepokretnim objektom ili ako se nakon provedene zrakoplovne studije, koja je odobrena od strane BHDCA, utvrdi da objekat neće negativno utjecati na sigurnost obavljanja helikopterskih operacija.
- (7) Postojeći objekat iznad bilo koje površine iz st. (2) i (4) ovog članka mora, kad god je to moguće, da bude uklonjen, osim

ako je zaklonjen postojećim nepokretnim objektom ili ako se nakon provedene zrakoplovne sigurnosne studije, koja je odobrena od strane BHDCA, utvrdi da objekat neće negativno utjecati na sigurnost i redovitost operacija helikoptera.

- (8) Helidrom u razini sa zemljom ima najmanje jednu prilaznu i jednu odletnu površinu, kako bi se izbjeglo letenje niz vjetar, smanjili na najmanju mjeru utjecaji bočnog vjetra i omogućilo prekinuto slijetanje.
- (9) Izuzetno od stavka (7) ovog članka, BHDCA može da odobri da helidrom u razini sa zemljom ima jednu prilaznu i odletnu površinu koje se koriste se kao jedna, ako je provedena zrakoplovna sigurnosna studija u kojoj su razmotreni najmanje sljedeći faktori:
 - a) područje/teren iznad kojih se let izvodi,
 - b) prepreke u okolini helidroma,
 - c) mogućnosti i operativna ograničenja helikoptera za koji je helidrom namijenjen,
 - d) lokalni meteorološki uvjeti, uključujući preovlađujuće vjetrove.
- (10) Za instrumentalni FATO sa nepreciznim i/ili preciznim prilazom se određuju sljedeće površine ograničenja prepreka:
 - a) odletna površina,
 - b) prilazna površina,
 - c) prijelazne površine.
- (11) Nagibi površina ograničenja prepreka iz stavka (10) ovog članka ne smiju biti veći, a njihove druge dimenzije ne smiju biti manje od onih navedenih u tablicama A-1 do A-3 iz Dodatka ovog pravilnika.



Slika 4-7. Sektor bez prepreka za helidrom na platformi



Slika 4-8. Sektori i površine ograničenja prepreka za FATO i preklapajući TLOF od 1 D i veći na helidromu na platformi

Članak 37.

(Zahtjevi za ograničenje prepreka - izdignuti helidrom)

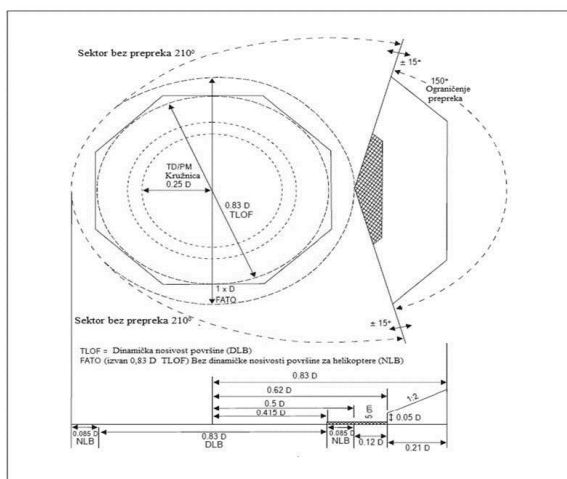
- (1) Površine za ograničenje prepreka za izdignute helidrome ispunjavaju zahtjeve propisane u st. od (1) do (7) članka 36. ovog pravilnika.
- (2) Izdignuti helidrom ima najmanje jednu prilaznu i jednu odletnu površinu kako bi se izbjeglo letenje niz vjetar, smanjili na najmanju mjeru utjecaji bočnog vjetra i omogućilo prekinuto slijetanje.
- (3) Izuzetno od stavka 2. ovog članka, BHDCA može odobriti da izdignuti helidrom ima jednu prilaznu i jednu odletnu površinu koje se koriste kao jedna, ako je provedena zrakoplovna sigurnosna studija u kojoj su razmotreni najmanje sljedeći faktori:
 - a) područje/teren iznad kojih se let izvodi,
 - b) prepreke u okolini helidroma,
 - c) mogućnosti i operativna ograničenja helikoptera za koji je helidrom namijenjen,
 - d) lokalni meteorološki uvjeti, uključujući preovlađujuće vjetrove.

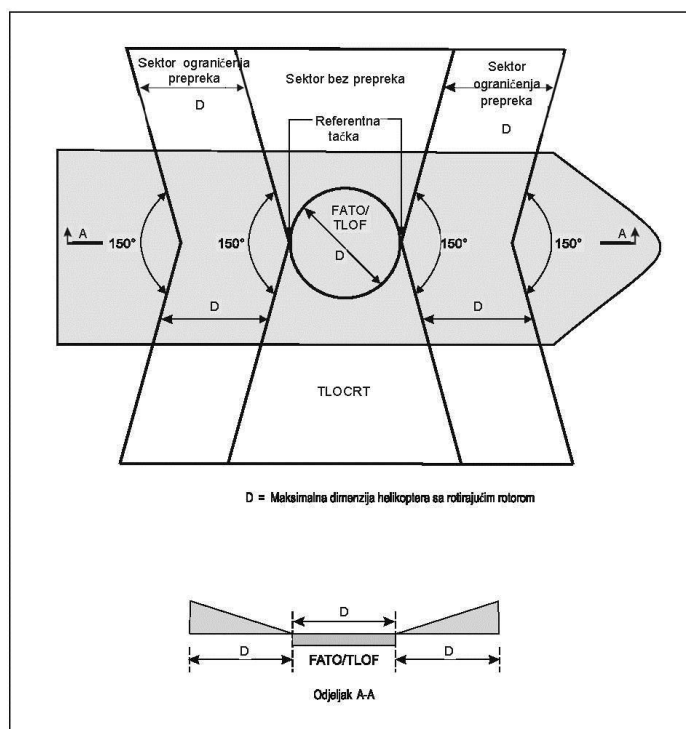
Članak 38.

(Zahtjevi za ograničenje prepreka - helidrom na platformi)

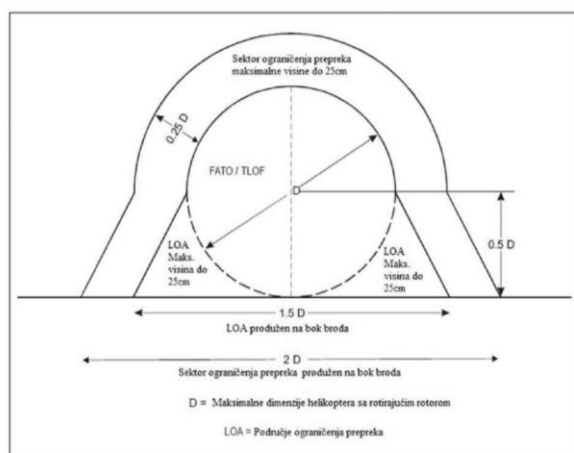
- (1) Za helidrom na platformi utvrđen je sektor bez prepreka.
- (2) Unutar sektora bez prepreka, a iznad površine bez prepreka nisu dopuštene nepokretne prepreke.
- (3) U neposrednoj blizini helidroma na platformi, ispod razine površine helidroma osigurana je zaštita od prepreka za helikoptere.
- (4) Zaštita iz stavka (3) ovog članka pruža se preko luka od najmanje 180° sa početkom u središtu FATO sa nagibom prema dolje u proporciji od jedne jedinice horizontalno do pet jedinica vertikalno od ruba FATO, unutar sektora od 180° .

- (5) Nagib prema dolje može se smanjiti u proporciji od jedne jedinice horizontalno do tri jedinice vertikalno unutar sektora od 180° za višemotorne helikoptere performansi klase 1 i 2, a kako je prikazano na Slici 4-7. ovog pravilnika.
- (6) Za TLOF od $1 \times D$ i veću, unutar 150° površine ograničenja prepreka/sektora do udaljenosti od $0,12 \times D$ mjereno od točke početka sektora ograničenja prepreka, objekti ne smiju prijeći visinu od 25 cm iznad TLOF.
- (7) U prostoru izvan luka opisanog u stavku (6) ovoga članka, na ukupnoj udaljenosti od dodatnih $0,21 \times D$ mjerenoj od kraja prvog sektora, površina ograničenja prepreka uzdiže se u proporciji od jedne jedinice vertikalno za svake dvije jedinice horizontalno uzdižući se na visini od $0,05 \times D$ iznad razine TLOF, kako je prikazano na Slici 4-8. ovog pravilnika.
- (8) Za TLOF manju od $1 \times D$ unutar 150° površine ograničenja prepreka/sektora do udaljenosti od $0,62 \times D$ i počevši od udaljenosti od $0,5 \times D$, obje izmjerene od središta TLOF, objekti ne smiju prijeći visinu od 5 cm iznad TLOF.
- (9) U prostoru izvan luka opisanog u stavku (8) ovoga članka, na ukupnoj udaljenosti od dodatnih $0,83 \times D$ mjerenoj od središta TLOF, površina ograničenja prepreka se prostire u proporciji od jedne jedinice vertikalno za svake dvije jedinice horizontalno uzdižući se na visini od $0,05 \times D$ iznad razine TLOF, kako je prikazano na Slici 4-9. ovog pravilnika.





Slika 4-10. Površine sa ograničenjem prepreka na helidromu smještenom na sredini broda

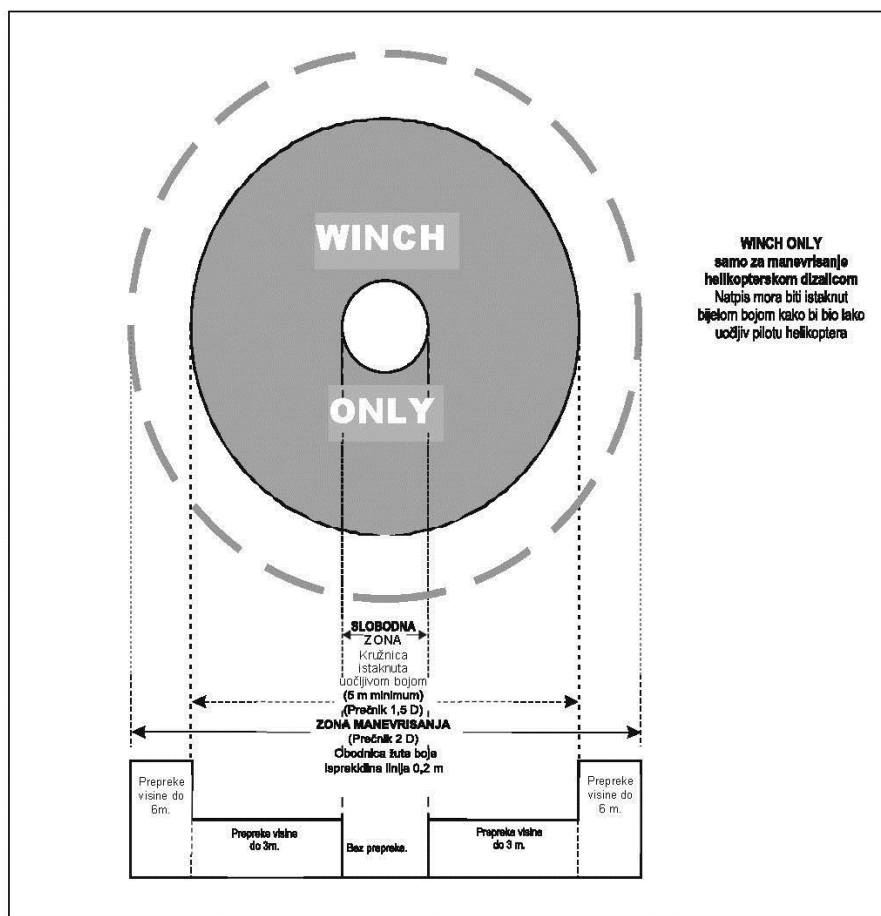


Slika 4-11. Površine s ograničenjem prepreka na helidromu smještenom na boku broda

Članak 40.

(Područje na palubi broda za manevriranje helikopterskom dizalicom)

- (1) Za određena područja na palubi broda, namijenjena za manevriranje helikopterskom dizalicom ili kukom, osigurava se slobodan prostor promjera 5 m i koncentrična manevarska površina promjera jednakog ili većeg od 2 D mjerena od ruba slobodnog prostora, a kako je prikazano na Slici 4-12. ovog pravilnika.
- (2) Koncentrična manevarska površina obuhvata dva područja:
 - a) unutarnju manevarsku površinu promjera jednakog ili većeg od 1,5 D mjereno od ruba slobodnog prostora, i
 - b) vanjsku manevarsku površinu promjera jednakog ili većeg od 2 D mjereno od ruba slobodnog prostora.
- (3) Unutar slobodnog prostora nisu dopušteni objekti iznad prikladnog područja na palubi broda namijenjenog za manevriranje helikopterskom dizalicom ili kukom.
- (4) Najveća dopuštena visina objekata smještenih u unutarnjoj manevarskoj površini ne smije biti viša od 3 m.
- (5) Najveća dopuštena visina objekata smještenih u vanjskoj manevarskoj površini ne smije biti viša od 6 m.



Slika 4-12. Područje na palubi broda za manevrisanje helikopterskom dizalicom

DIO ČETVRTI - VIZUALNA POMOĆNA SREDSTVA ZA NAVIGACIJU

Poglavlje I - Pokazivači

Odjeljak A. Pokazivač vjetra

Članak 41.

(Pokazivač pravca vjetra)

- (1) Helidrom je opremljen sa najmanje jednim pokazivačem pravca vjetra.
- (2) Pokazivač pravca vjetra je postavljen tako da pokazuje na pravac i brzinu vjetra iznad FATO i TLOF na način da na njega ne utječu poremećaji strujanja zraka prouzrokovani okolnim objektima ili zračnim strujanjem usljed rada rotora.
- (3) Pokazivač pravca vjetra je vidljiv iz helikoptera koji leti, lebdi ili se nalazi na operativnoj površini.
- (4) Ako su TLOF ili FATO podložni strujanju zraka, u njihovoj blizini se postavljaju dodatni pokazivači pravca vjetra da ukažu na prizemni vjetar u tom području.

Članak 42.

(Karakteristike pokazivača pravca vjetra)

- (1) Pokazivač pravca vjetra konstruiran je tako da jasno pokazuje pravac vjetra i okvirno pokazuje brzinu vjetra.
- (2) Pokazivač pravca vjetra je u obliku zarubljenog konusa i izrađen od platna ili drugog materijala jednake čvrstoće.

- (3) U slučaju helidroma u razini sa zemljom, minimalne dimenzije pokazivača pravca vjetra su sljedeće:
 - a) duljina 2,4 m,
 - b) promjer (širi kraj) - 0,6 m,
 - c) promjer (uži kraj) - 0,3 m.
- (4) U slučaju izdignutog helidroma i helidroma na platformi, minimalne dimenzije pokazivača pravca vjetra su sljedeće:
 - a) duljina 1,2 m,
 - b) promjer (širi kraj) - 0,3 m,
 - c) promjer (uži kraj) - 0,15 m.
- (5) Boja pokazivača pravca vjetra odabrana je tako da je pokazivač pravca vjetra jasno vidljiv i razumljiv sa visine od 200 m (650 ft) iznad helidroma, uzimajući u obzir pozadinu.
- (6) Obvezne boje pokazivača pravca vjetra su crvena (ili narančasta) i bijela, rasporedene u pet naizmjenično poredanih traka uz uvjet da prva i posljednja traka budu crvene (ili narančaste) boje, tako da isti bude jasno vidljiv u odnosu na pozadinu.
- (7) Pokazivač pravca vjetra je osvijetljen ako se helidrom koristi noću ili u uvjetima smanjene vidljivosti.

Odjeljak B. Oznake i označivači/markeri**Članak 43.**

(Oznaka površine na brodu za manevriranje helikopterskom dizalicom)

- (1) Na površini broda određenoj za manevriranje helikopterskom dizalicom ili kukom osigurane su oznake površine na način kako je prikazano na Slici 4-12. ovog pravilnika.
- (2) Oznake površine broda određene za manevriranje helikopterskom dizalicom ili kukom smještene su tako da se njihovo središte podudara sa središtem slobodnog prostora definiranog u članku 40. stavak (1) ovoga pravilnika.
- (3) Oznake površine broda određene za manevriranje helikopterskom dizalicom ili kukom sadrže oznaku slobodnog prostora i oznaku koncentrične manevarske površine.
- (4) Oznaku slobodnog prostora čini puni krug kojem najmanji dopušteni promjer iznosi 5 m, a oznaka je izvedena upadljivom bojom koja se jasno ističe u odnosu na podlogu.
- (5) Oznaku koncentrične manevarske površine čini krug izveden isprekidanom linijom širine 30 cm i promjera 2D, a oznaka je izvedena upadljivom bojom koja se jasno ističe u odnosu na podlogu.
- (6) Unutar oznake koncentrične manevarske površine istaknut je natpis "WINCH ONLY", izveden upadljivom bojom koja je lako uočljiva pilotu.

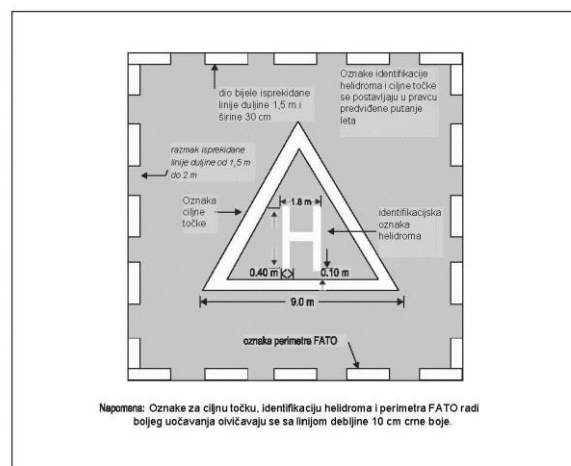
Članak 44.

(Identifikacijska oznaka helidroma)

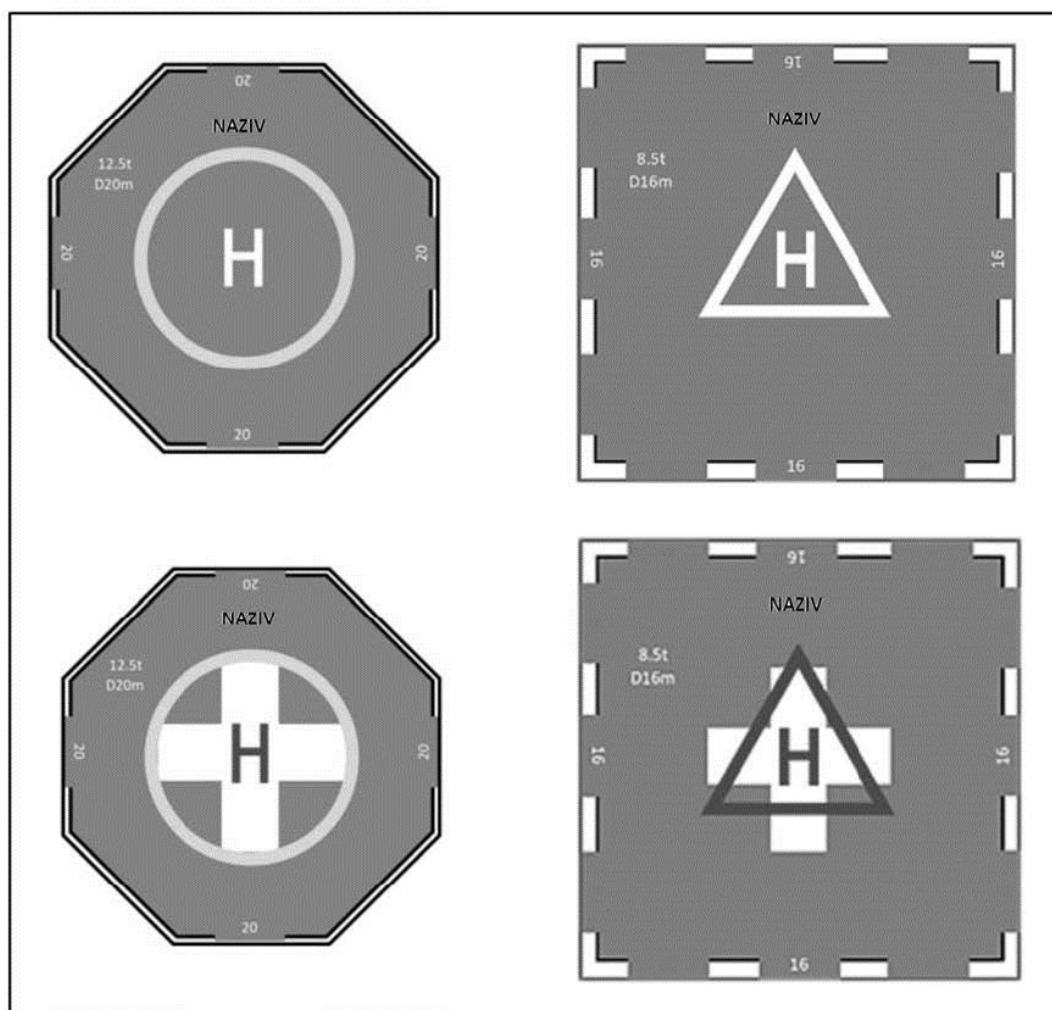
- (1) Na helidromu je osigurana identifikacijska oznaka helidroma, kako je prikazano na Slici 5-1. ovog pravilnika.
- (2) Identifikacijska oznaka helidroma smještena je na ili u blizini središta FATO.
- (3) Na FATO koji se preklapa sa TLOF, identifikacijska oznaka helidroma se nalazi u FATO tako da se položaj podudara sa središtem TLOF.
- (4) Identifikacijska oznaka helidroma (FATO s karakteristikama poletno-sletne staze) nalazi se unutar FATO i kada se koristi zajedno s odredišnom oznakom smještena je na svakom kraju FATO, a kako je prikazano na Slici 5-3. ovog pravilnika.
- (5) Identifikacijska oznaka helidroma podrazumijeva slovo "H" za sve helidrome, osim za one koji su smješteni u neposrednoj blizini bolnice. Oznaka je izvedena bijelom bojom, a njene najmanje dopuštene dimenzije prikazane su na Slici 5-4. ovog pravilnika.
- (6) Kada je identifikacijska oznaka helidroma (H) izvedena zajedno sa oznakom FATO s karakteristikama poletno-sletne

staze, njena najmanja dopuštena dimenzija uvećava se za faktor 3, a kako je prikazano na Slici 5-3. ovog pravilnika.

- (7) Identifikacijska oznaka helidroma, smještenog u neposrednoj blizini bolnice, podrazumijeva slovo H izvedeno crvenom bojom na bijelom krstu, kojeg čine kvadrati izvedeni na svakoj strani zamišljenog kvadrata koji sadrži slovo H, a kako je prikazano na Slici 5-2. i 5-4. ovog pravilnika.
- (8) Za sve helidrome, osim helidroma na platformi, identifikacijska oznaka helidroma izvedena je na način da je poprečna linija slova "H" položena pod pravim kutom u odnosu na izvedeni pravac završnog prilaza.
- (9) Za helidrom na platformi poprečna linija slova "H" je:
 - a) položena na simetrali kuta područja sa preprekama, ili
 - b) paralelno sa simetralom kuta područja sa preprekama.
- (10) Dimenzije identifikacijske oznake helidroma na platformi (H) i helidroma na palubi broda su kako slijedi:
 - a) visina oznake: 4 m za D 16 m i više, a 3 m kada je D manje od 16 m,
 - b) širina oznake: najviše 3 m za D 16 m i više, a 2,25 m kada je D manje od 16 m,
 - c) širina pojedine linije oznake (*stroke width*): najviše 0,75 m za D 16 m i više, a 0,5 m kada je D manje od 16 m.



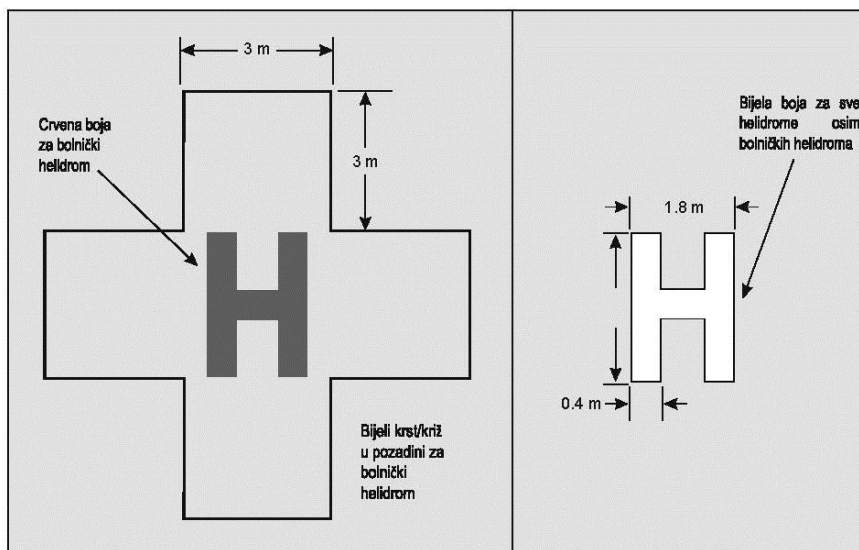
Slika 5-1. Kombinirana identifikacija helidroma, ciljna točka, oznaka perimetra FATO



Slika 5-2. Indentifikacijska oznaka helidroma sa TLOF i oznaka ciljne tačke za helidrom i bolnički helidrom



Slika 5-3. Identifikacijska oznaka FATO s karakteristikama poletno-sletne staze



Slika 5-4. Identifikacijska oznaka za helidrom i identifikacijska oznaka za bolnički helidrom

Članak 45.

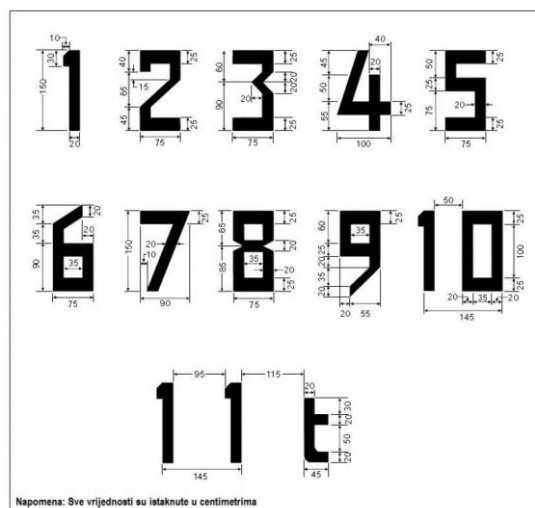
(Oznaka maksimalno dozvoljene mase - primjena i lokacija)

- (1) Oznaka maksimalno dozvoljene mase prikazana je na izdignutim helidromima, helidromima na platformi i helidromima na brodu.
- (2) Oznaka maksimalno dozvoljene mase se postavlja unutar TLOF ili FATO i to tako da bude čitljiva iz projektiranog pravca završnog prilaza.

Članak 46.

(Karakteristike oznake maksimalno dozvoljene mase)

- (1) Oznaka maksimalno dozvoljene mase se sastoji od jednocifrenog, dvocifrenog ili trocifrenog broja.
- (2) Maksimalno dozvoljena masa se izražava u tonama (1000 kg) i to kao cijeli broj ili kao decimalni broj sa najviše jednim decimalnim mjestom i zaokružuje se na najbližih 1000 kg.
- (3) Decimalnom mjestu prethodi decimalna točka koja se obilježava kvadratom od 30 cm.
- (4) Brojevi i slova oznake maksimalno dozvoljene mase su u kontrastu sa pozadinom i oblika i proporcija kao što je prikazano na Slici 5-5. ovog pravilnika.
- (5) U slučaju FATO s karakteristikama poletno-sletne staze, čije su dimenzije između 15 m i 30 m, visina brojeva i slova oznake je najmanje 90 cm, a ako su dimenzije područja manje od 15 m, visina brojeva i slova oznake je najmanje 60 cm, uz proporcionalno smanjenje širine i debljine.



Slika 5-5. Oblik i proporcija brojki i slova za oznake najveće dozvoljene mase

Članak 47.

(Oznaka D-vrijednosti - primjena i lokacija)

- (1) Oznaka D-vrijednosti mora da postoji na helidromu na platformi i helidromu na brodu.
- (2) Oznaka D-vrijednosti nije obvezna u slučaju helidroma sa FATO s karakteristikama poletno-sletne staze.
- (3) Izuzetno od stavka (2) ovog članka, oznaka D-vrijednosti postoji na helidromima u razini sa zemljom i na izdignutim helidromima koji su projektirani za helikoptere performansi klase 2 ili 3.
- (4) Oznaka D-vrijednosti se postavlja unutar TLOF ili FATO tako da bude čitljiva iz projektiranog pravca završnog prilaza.
- (5) Ako postoji više od jednog pravca prilaza, postavljaju se dodatne oznake D-vrijednosti na način da je najmanje jedna oznaka D-vrijednosti čitljiva iz svih pravaca završnog prilaza.
- (6) U slučaju nenamjenski izgrađenog helidroma koji se nalazi na boku broda, oznaka D vrijednosti se postavlja na perimetru D kruga, na poziciji od 2 sata, 10 sati i 12 sati kada se posmatra sa boka broda prema središnjoj liniji.

Članak 48.

(Karakteristike oznake D-vrijednosti)

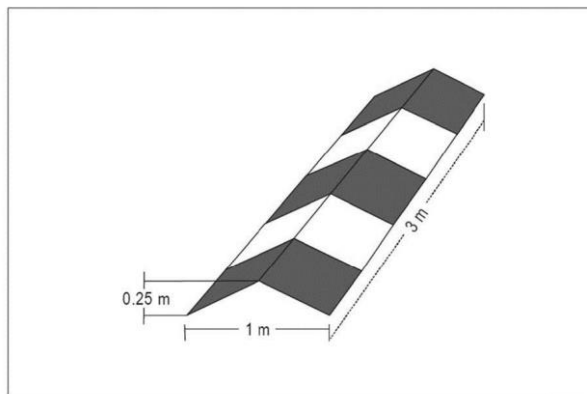
- (1) Oznaka D-vrijednosti je bijele boje i zaokružena na najbliži cijeli metar, s tim da se 0,5 zaokružuje na manju veličinu.
- (2) Brojevi na oznakama D-vrijednosti su u kontrastu sa pozadinom.
- (3) Za FATO, čije su dimenzije veće od 30 m, brojevi na oznakama D-vrijednosti moraju da budu oblika i proporcija kao što je prikazano na Slici 5-5. ovog pravilnika.
- (4) Za FATO sa dimenzijama između 15 m i 30 m, visina brojeva oznake je najmanje 90 cm, a za FATO sa dimenzijama manjim od 15 m, visina brojeva oznake je najmanje 60 cm, uz proporcionalno smanjenje širine i debljine.

Članak 49.

(Oznaka ili označivači/markeri perimetra FATO za helidrom u razini sa zemljom)

- (1) Oznake ili označivači/markeri FATO postavljaju se na helidromu u razini sa zemljom ako FATO nije jasno uočljiv.
- (2) Oznake ili označivači/markeri FATO nalaze se na rubu FATO.
- (3) Perimetar FATO s karakteristikama poletno-sletne staze označen je sa najmanje tri oznake ili označivača, uključujući i one postavljene u kutovima, na svakoj strani i na jednakoj međusobnoj udaljenosti od najviše 50 m.
- (4) Oznaka perimetra FATO je pravokutna traka čija je duljina 9 m ili jedna petina FATO koju određuje i čija je širina 1 m.
- (5) Oznaka perimetra FATO je bijele boje.
- (6) Dimenzije označivača perimetra FATO moraju biti kako je prikazano na Slici 5-6. ovog pravilnika.
- (7) Označivači perimetra FATO su u boji koja je u upadljivom kontrastu s operativnom površinom, i to u narančastoj ili crvenoj boji, ili u dvije kontrastne boje kao što su narančasta i bijela ili crvena i bijela boja, osim u slučaju kada se te boje stapaju sa pozadinom.
- (8) Perimetar FATO bez kolničke konstrukcije je označen označivačima, koji su postavljeni u razini sa zemljom.

- (9) Dimenzije označivača perimetra FATO bez kolničke konstrukcije su 30 cm širine i 1,5 m duljine, na međusobnim razmacima ne manjim od 1,5 m i ne većim od 2 m. Kutovi kvadratnog ili pravokutnog FATO su označeni.
- (10) Perimetar FATO s kolničkom konstrukcijom se označava isprekidanom linijom. Oznake FATO su prikazane kao isprekidane linije širine 30 cm, duljine 1,5 m sa međusobnim razmakom ne manjim od 1,5 m i ne većim od 2 m. Kutovi kvadratnog ili pravokutnog FATO su označeni.



Slika 5-6. Označivač/markeri ruba FATO s karakteristikama poletno-sletne staze

Članak 50.

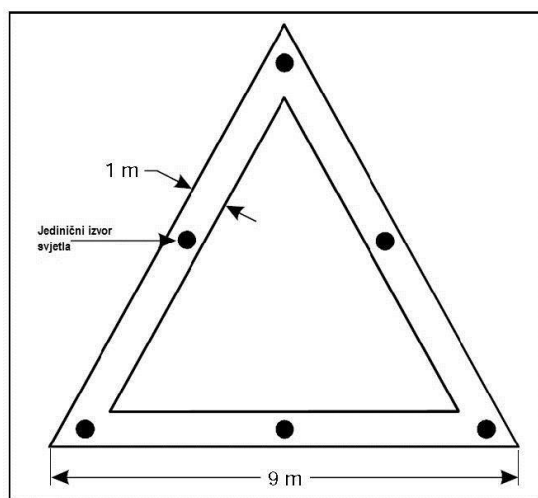
(Oznake FATO za FATO s karakteristikama poletno-sletne staze)

- (1) Oznaka FATO se postavlja na helidromu ako je neophodno da se FATO s karakteristikama poletno-sletne staze označi za pilota.
- (2) Oznaka FATO je postavljena na početku FATO, kao što je prikazano na Slici 5-3. ovog pravilnika.
- (3) Oznaka FATO se sastoji od dvocifrenog broja, pri čemu broj mora da bude cijeli broj, najbliži jednoj desetini magnetnog sjevera ako se posmatra iz pravca prilaza.
- (4) Ako se primjenom pravila iz stavka (3) ovog članka dobija jednocifreni broj, tom broju mora da prethodi nula.
- (5) Oznaka FATO je dopunjena oznakom identifikacije helidroma.

Članak 51.

(Oznaka ciljne točke)

- (1) Oznaka ciljne točke se postavlja na helidromu ako je neophodno da pilot napravi prilaz do određene točke iznad FATO prije nego što nastavi do TLOF, kako je prikazano na Slici 5-1. ovog pravilnika.
- (2) U slučaju FATO s karakteristikama poletno-sletne staze, oznaka ciljne točke se postavlja unutar FATO, a u svim ostalim slučajevima se postavlja u centru FATO.
- (3) Oznaka ciljne točke mora da bude jednakostranični trokut, pri čemu je simetrala jednog kuta poravnata sa projektiranim pravcem prilaza.
- (4) Oznaka ciljne točke se sastoji od neprekidnih linija bijele boje, a dimenzije oznake su sukladne Slici 5-7. ovog pravilnika.



Slika 5-7. Oznaka ciljne točke

Članak 52.

(Oznaka perimetra TLOF)

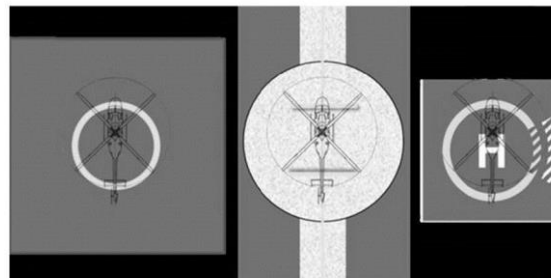
- (1) Na helidromu u razini sa zemljom oznaka perimetra TLOF se postavlja na TLOF koja se nalazi unutar FATO ako perimetar TLOF nije jasno uočljiv.
- (2) Oznaka perimetra TLOF se postavlja na izdignutom helidromu, helidromu na platformi i helidromu na brodu, a u slučaju helidroma u razini sa zemljom oznaka se postavlja na svakom TLOF koji je dio parkirališnog mjesta za helikopter.
- (3) Oznaka perimetra TLOF se nalazi duž ruba TLOF.
- (4) Oznaka perimetra TLOF se sastoji od neprekidne linije bijele boje, širine najmanje 30 cm.

Članak 53.

(Oznaka prizemljenja/pozicioniranja - TDPM)

- (1) TDPM je osiguran na helidromu ako je neophodno da helikopter sleti i pozicionira se na točno određenu poziciju.
- (2) Kada nema ograničenja u pravcu prizemljenja/pozicioniranja, TDPM je označen krugom prizemljenja/pozicioniranja (TDPC).
- (3) Kada ima ograničenja u pravcu prizemljenja/pozicioniranja, TDPM je:
 - a) linija ramena sa pripadajućom središnjom linijom, u slučaju primjene u jednom smjeru, ili
 - b) TDPC oznaka sa označenim sektorima za zabranjeno slijetanje, u slučaju primjene u više smjerova.
- (4) Unutarnji rubi unutarnjeg ruba oznake perimetra TLOF.
- (5) Na helidromu na platformi središte TDPC je smješteno u centru FATO, a kada to fizički nije moguće, oznaka može biti pomjerena izvan površine/sektora bez prepreka, ali ne više od 0,1xD i ako se zrakoplovnom studijom dokaže da pomijeranje oznake prizemljenja/pozicioniranja neće negativno utjecati na sigurnost operacija helikoptera.
- (6) Kada su predviđene oznake sektora zabranjenog slijetanja, oznake se nalaze na TDPM unutar relevantnog pravca i protežu se do unutarnjeg ruba oznake perimetra TLOF.
- (7) Unutarnji promjer TDPC je 0,5xD najvećeg helikoptera za kojeg je to područje namijenjeno.
- (8) TDPM je izveden linijom žute boje, širine od najmanje 0,5 m. Za helidrom na platformi ili za helidrom na palubi broda, širina linije je najmanje 1 m.
- (8) Linija za ramena duga je 0,5xD najvećeg helikoptera kojem je to područje namijenjeno.

- (9) Sektor zabranjenog slijetanja označen je bijelim i crvenim isprekidanim oznakama kako je prikazano na Slici 5-8. ovog pravilnika.
- (10) TDPM ima prioritet kada se koristi zajedno sa drugim oznakama na TLOF, osim u slučaju oznake sektora zabranjenog slijetanja.



Slika 5-8. Višesmjerni TDPC bez ograničenja (slika lijevo), jednosmjerno obilježavanje linije ramena sa pripadajućom središnjom linijom (slika u sredini) i višesmjerni TDPC sa oznakom sektora zabranjenog slijetanja (slika desno)

Članak 54.

(Oznaka naziva helidroma)

- (1) Oznaka naziva helidroma se postavlja na helidromu na kojem ne postoji dovoljno alternativnih sredstava vizualne identifikacije naziva helidroma.
- (2) Oznaka naziva helidroma se postavlja na helidromu tako da bude vidljiva, u mjeri u kojoj je to moguće, iz svih kutova iznad horizontale.
- (3) Oznaka naziva helidroma se sastoji od imena ili alfanumeričke oznake helidroma na način koji se upotrebljava u radio-telefonskoj komunikaciji.
- (4) Ako je helidrom namijenjen za korištenje noću ili u uvjetima slabe vidljivosti, oznaka naziva helidroma je izvana ili iznutra osvijetljena.
- (5) Oznaka naziva helidroma ne smije da bude manja od 1,5 m na helidromu u razini sa zemljom, odnosno od 1,2 m na izdignutom helidromu, helidromu na platformi i helidromu na brodu.
- (6) Izuzetno od stavka (5) ovog članka, oznaka naziva helidroma sa FATO s karakteristikama poletno-sletne staze ne smije da bude manja od 3 m.
- (7) Boja koja se koristi za oznaku naziva helidroma iz stavka (6) ovog članka u kontrastu je sa pozadinom, s tim da je poželjno da se koristi bijela boja.

Članak 55.

(Oznaka sektora bez prepreka (chevron) na helidromu na platformi)

- (1) Na helidromu na platformi, u čijoj blizini se nalaze prepreke koje probijaju razinu platforme, mora da postoji oznaka sektora bez prepreka u obliku obrnutog slova V (chevron).
- (2) Oznaka sektora bez prepreka se postavlja, ako je izvodljivo, na rastojanju od središta TLOF koje je jednako promjeru najvećeg kruga koji može da se ucrti u TLOF ili 0,5xD, u ovisnosti od toga šta je veće.
- (3) Oznaka sektora bez prepreka ukazuje na lokaciju i pravce granica sektora bez prepreka.
- (4) Visina obrnutog slova V ne smije da bude manja od 30 cm, a oznaka je upadljive boje, u kontrastu sa podlogom.

Članak 56.

(Oznaka površine helidroma na platformi i helidroma na brodu)

- (1) Oznaka površine helidroma na platformi i helidroma na brodu se postavlja da pomogne pilotu da uoči lokaciju helidroma na platformi ili na brodu tijekom prilaza danju.

- (2) Oznaka površine helidroma se postavlja na područje sa dinamičkom nosivošću, koje je oivičeno oznakama perimetra TLOF.
- (3) Površina helidroma na platformi i na brodu koja je oivičena oznakama perimetra TLOF je tamno zelene boje, sa gornjim slojem visokog trenja.

Članak 57.

(Oznake i označivači/markeri staze za vožnju helikoptera na zemlji)

- (1) Središnja linija staze za vožnju helikoptera na zemlji obilježava se oznakom, a rubovi staze za vožnju helikoptera na zemlji, ako nisu očigledni, obilježavaju se označivačima/markerima ili oznakama.
- (2) Oznake staze za vožnju helikoptera na zemlji se postavljaju duž središnje linije staze za vožnju i duž ruba staze za vožnju.
- (3) Markeri rubova staze za vožnju helikoptera na zemlji se postavljaju na rastojanju od 1 m do 3 m iza ruba staze za vožnju helikoptera na zemlji.
- (4) Markeri rubova staze za vožnju helikoptera na zemlji raspoređeni su na rastojanjima od najviše 15 m sa svake strane pravolinijskih dionica i najviše 7,5 m sa svake strane zakrivljenih dionica, sa najmanje četiri markera po dionici na podjednaku rastojanju.
- (5) Oznaka središnje linije staze za vožnju helikoptera na zemlji je neprekidna linija žute boje, širine 15 cm.
- (6) Označivači ruba staze za vožnju helikoptera su lako lomljive konstrukcije za helikoptere koji imaju kotače na stajnom trupu.
- (7) Oznaka ruba staze za vožnju helikoptera na zemlji je neprekidna dvostruka linija žute boje, svaka 15 cm širine, sa razmakom od 15 cm između najbližih rubova linija.
- (8) Označivač rubova staze za vožnju helikoptera na zemlji je lomljiv i ne smije da probija ravan koja počinje na visini od 25 cm iznad ravni staze za vožnju helikoptera na zemlji i pruža se na rastojanju od 0,5 m od ruba staze za vožnju helikoptera na zemlji sa nagibom od 5% naviše i ka vani, do rastojanja od 3 m iza ruba staze za vožnju helikoptera na zemlji.
- (9) Označivač rubova staze za vožnju helikoptera na zemlji je plave boje.
- (10) Ako se staze za vožnju helikoptera na zemlji koristi noću, označivači rubova su osvijetljeni iznutra ili retroreflektujući.

Članak 58.

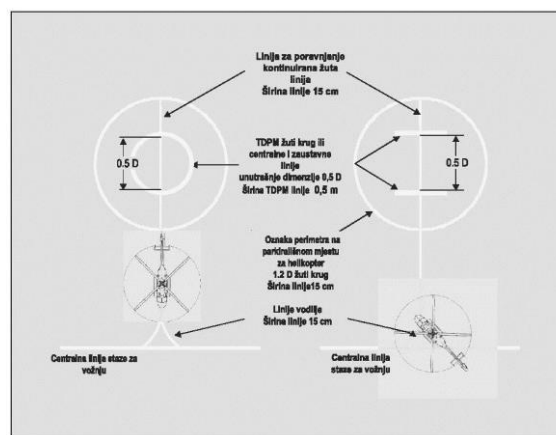
(Oznake i označivači/markeri rute za vožnju helikoptera u zraku)

- (1) Središnja linija staze za vožnju helikoptera u zraku se obilježava označivačima/markerima ili oznakama, kao i rubovi staze za vožnju helikoptera u zraku.
- (2) Oznaka ili označivači/markeri u razini sa zemljom ose rute za vožnju helikoptera u zraku se postavljaju duž ose rute za vožnju helikoptera u zraku.
- (3) Na površini sa kolničkom konstrukcijom središnja linija staze za vožnju helikoptera u zraku se obilježava neprekidnom linijom žute boje, širine 15 cm.
- (4) Na površini bez kolničke konstrukcije koja ne može da se obilježi oznakama, središnja linija staze za vožnju helikoptera u zraku se obilježava označivačima/markerima u razini sa zemljom žute boje, širine 15 cm i duljine približno 1,5 m, raspoređenim na rastojanjima od najviše 30 m na pravolinijskoj dionici i najviše 15 m na zakrivljenoj dionici, sa najmanje četiri označivača/markera po dionici na podjednaku rastojanju.
- (5) Ako se staza za vožnju helikoptera u zraku koristi noću, označivači/markeri rubova staze za vožnju helikoptera u zraku su osvijetljeni iznutra ili retroreflektujući.

Članak 59.

(Oznaka parkirališnog mjesta za helikopter)

- (1) Oznaka parkirališnog mjesta za helikoptere ima odgovarajući TDPM, kako je prikazano na Slici 5-8. ovog pravilnika.
- (2) Linije za poravnavanje i linije oznaka za ulaz/izlaz su smještene na parkirališnom mjestu za helikopter.
- (3) TDPM, linije za poravnavanje i linije oznaka za ulaz/izlaz označene su tako da svaki dio helikoptera može biti smješten unutar parkirališnog mjesta za helikopter tijekom pozicioniranja i dopuštenog manevriranja.
- (4) Linije vodilje za ulaz/izlaz sa parkirališnog mjesta su smještene kako je prikazano na Slici 5-9. ovog pravilnika.
- (5) Oznaka granice parkirališnog mjesta za helikoptere je neprekinuta linija žute boje, širine 15 cm.
- (6) Karakteristike TDPM sukladne su sa navedenim u članku 53. ovog pravilnika.
- (7) Zakrivljeni dio linija vodilja i linija za ulaz/izlaz sa parkirališnog mjesta ima odgovarajući radijus za najzahtjevniji tip helikoptera za kojeg je parkirališno mjesto helikoptera namijenjeno.
- (8) Identifikacijska oznaka parkirališnog mjesta označena je kontrastnom bojom kako bi bila lako čitljiva.

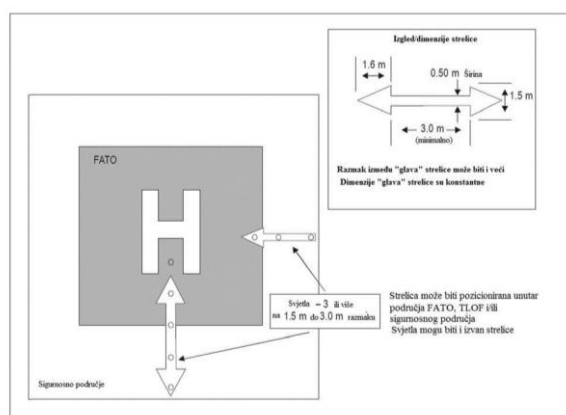


Slika 5-9. Oznaka parkirališnog mjesta za helikopter

Članak 60.

(Oznaka za poravnanje putanje leta)

- (1) Oznake za poravnanje putanje leta osigurane su na helidromu kada je potrebno i izvodljivo da se ukaže na dostupni pravac putanje prilaza i/ili putanje polijetanja helikoptera.
- (2) Oznaka za poravnanje putanje leta postavlja se kao prava linija duž pravca putanje prilaza i/ili polijetanja na jednom ili više TLOF, FATO, sigurnosnih zona ili na drugoj pogodnoj površini u neposrednoj blizini FATO ili sigurnosnoj zone.
- (3) Oznake za poravnanje putanje leta sastoji se od jedne ili više strelica, obilježenih na površini TLOF, FATO i/ili sigurnosne zone, na način na koji je prikazano na Slici 5-10. ovog pravilnika.
- (4) Tijelo strelica je 50 cm širine i najmanje 3 m duljine.
- (5) Ako se kombinira sa sustavom svjetlosnog poravnanja putanje leta, oznaka za poravnanje putanje leta ima oblik prikazan na Slici 5-10. ovog pravilnika, uključujući šemu za oznaku vrhova strelica, koja je konstantna bez izbora na duljinu tijela strelice.
- (6) Oznaka je u boji koja osigurava dobar kontrast naspram boje površine na kojoj je obilježena, poželjno u bijeloj boji.



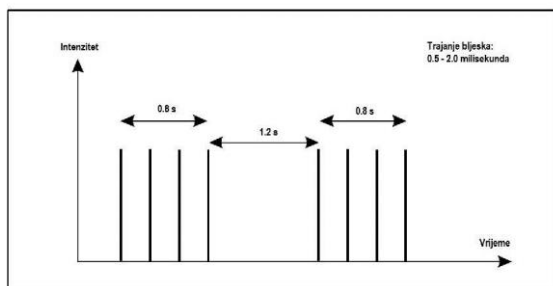
Slika 5-10. Oznake za poravnanje putanje leta i svjetla

Odjeljak B. Svjetla na helidromu

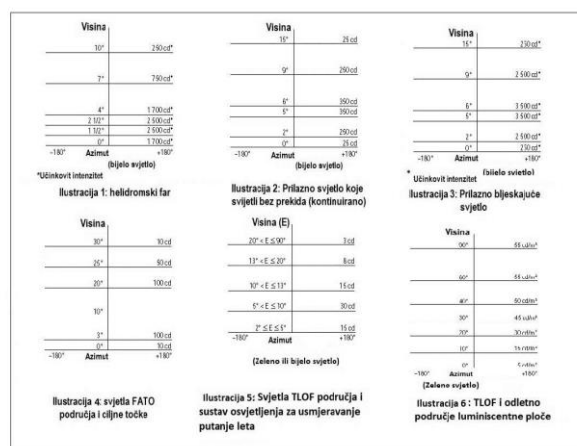
Članak 61.

(Helidromski far)

- (1) Helidromski far postavlja se na svakom helidromu na kojem se:
 - a) vizualno navođenje za velike udaljenosti smatra se neophodnim i ne provodi se drugim vizualnim sredstvima, ili
 - b) identifikacija helidroma je otežana zbog svjetala u okruženju.
- (2) Helidromski far postavlja se na helidromu ili u njegovoj neposrednoj blizini, po mogućnosti na izdignutoj poziciji, tako da ne zaslijepljuje pilote na kraćem rastojanju.
- (3) Ako postoji vjerojatnoća da helidromski far zaslijepljuje pilote na kraćem rastojanju, on može da bude isključen tijekom završne faze prilaza i slijetanja.
- (4) Helidromski far emitira, u ponovljenim serijama u jednakim intervalima, bijeli bljesak kratkog trajanja, kako je prikazano na Slici 5-11. ovog pravilnika.
- (5) Svjetlo fara je vidljivo iz svih kutova azimuta.
- (6) Efektivna raspodjela intenziteta svjetla svakog bljeska treba da bude kako je prikazano na Slici 5-12. ovog pravilnika.



Slika 5-11. Karakteristike bljeska helidromskog fara



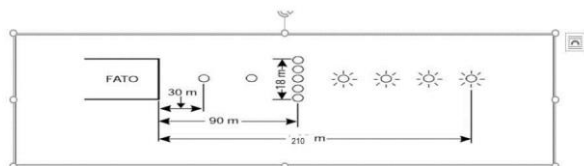
Slika 5-12. Izokandelni dijagrami

Članak 62.

(Sustav prilaznih svjetala)

- (1) Sustav prilaznih svjetala se postavlja na helidromu na kome je poželjno i izvodljivo da se ukaže na projektirani pravac prilaza.
- (2) Sustav prilaznih svjetala se postavlja u pravoj liniji duž projektiranog pravca prilaza.
- (3) Sustav prilaznih svjetala sastoji se od reda:
 - a) od tri svjetla koja su ravnomjerno raspoređena na međusobnom rastojanju od 30 m, i
 - b) poprečne prečke duljine 18 m, postavljene na rastojanju od 90 m od granice FATO, kao što je prikazano na Slici 5-13. ovog pravilnika.
- (4) Svjetla koja formiraju poprečnu prečku postavljaju se:
 - a) na međusobnom rastojanju od 4,5 m, i
 - b) u horizontalnoj pravoj liniji koja je pod pravim kutom u odnosu na liniju svjetala središnje linije.
- (5) Kada postoji potreba da se kurs završnog prilaza učini uočljivijim, iza poprečne prečke se postavljaju dodatna svjetla, ravnomjerno raspoređena sa međusobnim rastojanjem od 30 m.
- (6) U ovisnosti od okruženja, svjetla iza poprečne prečke mogu da budu konstantna ili sekvencijalno bljeskajuća, naročito ako je zbog svjetala u okruženju otežana identifikacija sustava prilaznih svjetala.
- (7) Konstantna i sekvencijalno bljeskajuća svjetla su svesmjerna svjetla bijele boje.
- (8) Sustav prilaznih svjetala je projektiran na način koji omogućava podešavanje intenziteta svjetla prema preovlađujućim uvjetima.
- (9) Sljedeća podešavanja intenziteta smatraju se odgovarajućim:
 - a) konstantna svjetla - 100%, 30% i 10%;
 - b) bljeskajuća svjetla - 100%, 10% i 3%.
- (10) Bljeskajuća svjetla odašilju svjetlost brzinom od jednog bljeska u sekundi, a njihova distribucija svjetlosti mora biti izvedena na način kako je prikazano na Slici 5-12, ilustraciji 3 ovog pravilnika.

- (11) Bljeskanje započinje od najudaljenijeg svjetla i nastavlja se prema poprečnoj prečki.
- (12) Ako na helidromu postoji sustav prilaznih svjetala za neprecizni FATO, taj sustav je dugačak najmanje 210 m.
- (13) Raspodjela svjetlosti svjetala treba da bude kao što je prikazano na Slici 5-12, ilustracija 2 ovog pravilnika, osim što intenzitet treba povećati za faktor tri za neprecizan FATO.



Slika 5-13. Sustav prilaznih svjetala

Članak 63.

(Sustav svjetlosnog navođenja za poravnanje putanje leta)

- (1) Sustav svjetlosnog navođenja za poravnanje putanje leta se postavlja na helidromu na kojem je poželjno i izvodljivo da se ukaže na raspoloživi prilaz i/ili putanju pravca polijetanja, prikazano je na Slici 5-10. ovog pravilnika.
- (2) Sustav svjetlosnog navođenja za poravnanje putanje leta je u pravoj liniji duž pravca prilazne i/ili odletne putanje na jednoj ili više površina TLOF, FATO, sigurnosnih zona ili na drugoj odgovarajućoj površini u neposrednoj blizini FATO, TLOF ili sigurnosne zone, kako je prikazano na Slici 5-10. ovog pravilnika.
- (3) Sustav svjetlosnog navođenja za poravnanje putanje leta može da se kombinira sa oznakama navođenja na putanju prilaza i/ili polijetanja.
- (4) Sustav svjetlosnog navođenja za poravnanje putanje leta se sastoji od reda od tri ili više svjetala, ravnomjerno raspoređenih, na ukupnom rastojanju od najmanje 6 m.
- (5) Rastojanje između svjetala ne smije da bude manje od 1,5 m i ne veće od 3 m.
- (6) Broj i razmak između svjetala može da se prilagodi raspoloživom prostoru, s tim da ako prostor to dozvoljava postavlja se red od pet svjetala.
- (7) Svjetla su konstantna ugrađena svesmjerna svjetla, bijele boje.
- (8) Sustav svjetlosnog navođenja za poravnanje putanje leta je projektiran tako da postoji odgovarajuća kontrola, kako bi se omogućilo podešavanje intenziteta svjetla prema preovlađujućim uvjetima i kako bi se ovaj sustav uskladio sa ostalim svjetlima na helidromu, kao i sa drugim svjetlima koja mogu da se nalaze oko helidroma.

Članak 64.

(Sustav navođenja vizualnim poravnanjem – VAGS)

Sustav navođenja vizualnim poravnanjem se postavlja da bi se omogućio prilaz helidromu, naročito noću, ako postoji jedan ili više od sljedećih uvjeta:

- a) nadvisivanja prepreka,
- b) smanjenje buke,
- c) procedure kontrole letenja zahtijevaju poseban pravac letenja,
- d) okolina helidroma otežava prepoznavanje helidroma,
- e) postavljanje sustava prilaznih svjetala je fizički neizvodljivo.

Članak 65.

(Vizualni pokazivač nagiba prilaza)

Vizualni pokazivači nagiba prilaza postavljaju se s ciljem preciznog navođenja helikoptera u prilazu helidromu, bez obzira na to da li je helidrom opremljen drugim vizualnim sredstvima za

navođenje u prilazu, ili nevizualnim sredstvima navođenja, naročito noću, ako postoji jedan ili više od sljedećih uvjeta:

- a) nadvisivanja prepreka,
- b) smanjenje buke,
- c) procedure kontrole letenja zahtijevaju poseban nagib letenja,
- d) okolina helidroma otežava prepoznavanje helidroma, i
- e) karakteristike helikoptera zahtijevaju stabiliziran prilaz.

Članak 66.

(Sustav svjetla za FATO za helidrome na kopnu koji su u razini sa zemljom)

- (1) Svjetla FATO postavljaju se na helidromu u razini sa zemljom koji se koristi noću i na kojem je FATO čvrste konstrukcije, osim kada se FATO potpuno ili gotovo potpuno preklapa sa TLOF, ili kada se površina FATO sama po sebi jasno vidi.
- (2) Svjetla FATO se postavljaju duž ruba FATO.
- (3) Svjetla FATO su ravnomjerno raspoređena, kako slijedi:
 - a) za područje u obliku kvadrata ili pravokutnika, na rastojanjima od najviše 50 m sa najmanje četiri svjetla na svakoj strani, uključujući svjetlo na svakom kutu,
 - b) za svako područje bilo kojeg drugog oblika, uključujući kružno, na rastojanjima od najviše 5 m sa najmanje deset svjetala.
- (4) Svjetla FATO su fiksna svesmjerna svjetla bijele boje.
- (5) Ako je potrebno da intenzitet svjetala bude promjenjiv, svjetla emitiraju svjetlost promjenjivo bijele boje.
- (6) Raspodjela svjetlosti svjetala FATO je kao što je prikazano na Slici 5-12, ilustraciji 4 ovog pravilnika.
- (7) Svjetla FATO ne smiju da prelaze visinu od 25 cm.
- (8) Ako svjetlo iznad površine može da ugrozi helikopterske operacije, svjetla su ugrađena.
- (9) Kada FATO nije namijenjen za polijetanje ili prizemljenje, svjetla ne bi trebalo da prelaze visinu od 25 cm iznad razine zemlje ili razine snijega.

Članak 67.

(Svjetla ciljne točke)

- (1) Ako na helidromu, namijenjenom za izvođenje helikopterskih operacija noću, postoji oznaka ciljne točke, na njemu se postavljaju svjetla ciljne točke.
- (2) Svjetla ciljne točke se postavljaju zajedno sa oznakama ciljne točke.
- (3) Svjetla ciljne točke formiraju šablon od najmanje šest svesmjernih svjetala bijele boje, kao što je prikazano na Slici 5-7. ovog pravilnika.
- (4) Ako svjetlo iznad površine može da ugrozi helikopterske operacije, svjetla su ugrađena.
- (5) Raspodjela svjetala osvijetljenja ciljne točke su kao što je prikazano na Slici 5-12. ovog pravilnika.

Članak 68.

(Sustav osvijetljenja TLOF)

- (1) Sustav osvijetljenja TLOF postavlja se na helidromu koji je namijenjen za izvođenje helikopterskih operacija noću.
- (2) Sustav osvijetljenja TLOF za helidrome u razini sa zemljom se sastoji od jednog ili više sljedećih sustava:
 - a) svjetla perimetra,
 - b) reflektorsko osvijetljenje,
 - c) nizovi segmenata svjetala od točkastih izvora (ASPSL) ili svjetlosni panel (LP), kako bi se identificirala TLOF u slučaju kada sustavi iz toč. a) i b) ovog stavka nisu izvodljivi, a postoje svjetla FATO.
- (3) Sustav osvijetljenja TLOF za izdignuti helidrom, helidrom na palubi broda ili helidrom na platformi se sastoji od sljedećih sustava:

- a) svjetla perimetra,
 - b) nizovi segmenata svjetala od točkastih izvora (ASPSL) i/ili svjetlosni panel (LP), s ciljem uočavanja TDPM, i/ili reflektorsko osvjetljenje s ciljem osvjetljavanja TLOF.
- (4) Na helidromu u razini sa zemljom, namijenjenom za izvođenje helikopterskih operacija noću, osigurano je osvjetljenje ASPSL i/ili LP TDPM, i/ili reflektorsko osvjetljenje s ciljem lakšeg uočavanja oznake TDPM.
- (5) Svjetla perimetra TLOF postavljaju se duž ruba TLOF ili na najvećoj dopuštenoj udaljenosti od 1,5 m od ruba površine TLOF.
- (6) Ako je TLOF u obliku kruga, sustav osvjetljenja je:
- a) postavljen u pravim linijama u šablonu koji će pilotima pružiti informaciju o pomijeranju, ili
 - b) u slučaju da je odredbu iz točke a) ovoga stavka fizički nemoguće primijeniti, sustav osvjetljenja je ravnomjerno raspoređen oko vanjskog ruba TLOF u odgovarajućim razmacima, osim što su nad sektorom od 45 stupnjeva svjetla raspoređena na dvostruko manjem rastojanju.
- (7) Najveći dopušteni razmak između svjetala vanjskog ruba TLOF iznosi 3 m za izdignute helidrome i helidrome na platformi, i 5 m za helidrome u razini sa zemljom.
- (8) Sustav osvjetljenja vanjskog ruba TLOF koji je u svakom obliku, osim u obliku kruga, čine najmanje četiri svjetla sa svake strane, uključujući svjetla u svakom uglu.
- (9) Za TLOF koji je u obliku kruga, a svjetla postavljena na način iz stavka (3) ovog članka, najmanji dopušteni broj svjetala (cijelog sustava) iznosi 14.
- (10) Na izdignutom helidromu i fiksnom helidromu na platformi svjetla sustava vanjskog ruba TLOF se postavljaju tako da pilot ne može vidjeti šablon ako se nalazi ispod nadmorske visine TLOF.
- (11) Na helidromu na pokretnoj platformi i helidromu na palubi broda svjetla sustava vanjskog ruba TLOF postavljaju se tako da šablon nije vidljiv pilotu ispod nadmorske visine TLOF.
- (12) Ako se na helidromu u razini sa zemljom koriste sustavi ASPSL ili LP (svjetleće ploče) s ciljem prepoznavanja TLOF, tada su ti sustavi postavljani:
- a) duž oznake ruba TLOF, ili
 - b) u pravoj liniji koja ocrta TLOF, ako je područje TLOF u obliku kruga.
- (13) Na helidromu u razini sa zemljom, najmanji broj LP na TLOF je devet. Ukupna duljina LP u šablonu ne smije biti manja od 50% duljine šablona, pri čemu je broj LP uvijek neparan: najmanje tri sa svake strane TLOF, uključujući i LP u svakom kutu.
- (14) Svjetlosne ploče na TLOF za helidrom u razini sa zemljom postavljene su sa svake strane TLOF na međusobno jednakim razmacima koji iznose najviše 5 m.
- (15) Svjetlosne ploče koje se koriste na izdignutom helidromu ili helidromu na platformi s ciljem jasnijeg isticanja znakova strukture površine ne smiju se postavljati u blizini svjetala vanjskih rubova, već se postavljaju oko oznake prizemljenja ili na način da se preklapaju sa identifikacijskom oznakom helidroma.
- (16) Reflektorsko osvjetljenje TLOF smješteno je tako da se izbjegne zaslepljivanje pilota tijekom leta, kao i osoblja helidroma koje radi u tom području.
- (17) Raspored i usmjerenje reflektorskog osvjetljenja je takvo da se sjenke svedu na najmanju moguću mjeru.
- (18) Svjetla vanjskog ruba TLOF su fiksna svesmjerna svjetla zelene boje.
- (19) Na helidromu u razini sa zemljom sustavi ASPSL ili LP odašilju zeleno svjetlo kada se ono koristi za definiranje vanjskog ruba TLOF.
- (20) Širina pojedinačne svjetlosne ploče iznosi 6 cm i najveće dopuštene visine iznad površine 2,5 cm, a ploča kućišta je iste boje kao i oznaka koju definira.
- (21) Svjetla vanjskog ruba TLOF, koja se nalaze unutar FATO za helidrom u visini sa zemljom i izdignuti helidrom ne smiju prelaziti visinu od 5 cm, a ugrađuju se kada svjetlo koje se proteže iznad površine može ugroziti helikopterske operacije.
- (22) Za helidrom na platformi i za helidrom na palubi broda, svjetla vanjskog ruba TLOF ne smiju prelaziti visinu od 5 cm, a za FATO/TLOF 15 cm.
- (23) Kada je smješteno unutar sigurnosne zone na helidromu u razini sa zemljom i izdignutom helidromu, reflektorsko osvjetljenje TLOF ne smije prijeći visinu od 25 cm.
- (24) Za helidrom na platformi i za helidrom na palubi broda, reflektorsko osvjetljenje TLOF ne smije prelaziti visinu od 5 cm, a za FATO/TLOF 15 cm.
- (25) Raspodjela svjetlosti svjetala vanjskog ruba usklađena je sa vrijednostima istaknutim na Slici 5-12, ilustraciji 5 ovoga pravilnika.
- (26) Raspodjela svjetlosti svjetlosnih ploča usklađena je sa vrijednostima istaknutim na Slici 5-12, ilustraciji 6 ovoga pravilnika.
- (27) Spektralna raspodjela reflektorskog osvjetljenja za TLOF je takva da se površina TLOF i oznaka za prepreke mogu točno raspoznati.
- (28) Prosječna horizontalna osvjetljenost reflektorskog osvjetljenja iznosi najmanje 10 luksa, a omjer ujednačenosti (od prosječnog do minimalnog) najviše 8:1, mjereno na površini TLOF.
- (29) Osvjetljenje koje se koristi za raspoznavanje TDPC obuhvata segmentirani krug svesmjernih traka ASPSL žute boje. Segmenti sadrže ASPSL trake, a ukupna duljina ASPSL traka iznosi najmanje 50% obima kruga.
- (30) Osvjetljenje identifikacijske oznake helidroma je svesmjerna svjetlost zelene boje.
- (31) Hromatičnost i osvjetljenost boja u skladu je sa točkom 3. Dodatka 1 Pravilnika o aerodromima ("Službeni glasnik BiH", br. 09/11, 101/15, 47/21 i 20/23).

Članak 69.

(Reflektorsko osvjetljenje parkirališnog mjesta za helikoptere)

- (1) Reflektorsko osvjetljenje parkirališnog mjesta na helidromu se osigurava ako se parkirališno mjesto za helikoptere namjerava koristiti u noćnim uvjetima.
- (2) Reflektorsko osvjetljenje parkirališnog mjesta za helikoptere je smješteno tako da osigura adekvatno osvjetljenje, a da se istodobno izbjegne zaslepljivanje pilota tijekom leta, kao i osoblja koje radi u tom području.
- (3) Raspored i usmjerenje reflektora parkirališnog mjesta za helikoptere mora biti izvedeno tako da se sjenke svedu na najmanju moguću mjeru.
- (4) Raspodjela spektra svjetala reflektora na parkirališnom mjestu za helikoptere je takva da se boje kojima su označene površine i prepreke mogu točno prepoznati.
- (5) Horizontalna i vertikalna osvjetljenost je dovoljna da osigura da su vizualni znakovi vidljivi za potrebe manevriranja i pozicioniranja i da se bitne operacije oko helikoptera mogu izvršiti bez odlaganja i bez ugrožavanja osoblja ili opreme.

Članak 70.

(Reflektorsko osvjetljenje područja na palubi broda za manevriranje helikopterskom dizalicom)

- (1) Reflektorsko osvjetljenje područja na palubi broda za manevriranje helikopterskom dizalicom ili kukom postavlja se ako se to područje namjerava koristiti za operacije helikoptera u noćnim uvjetima.
- (2) Reflektorsko osvjetljenje područja na palubi broda za manevriranje helikopterskom dizalicom ili kukom postavljeno je tako da se izbjegne zaslijepljivanje pilota tijekom leta ili osoblja na brodu koje radi u tom području.
- (3) Raspored i usmjeravanje reflektora mora biti izvedeno na način da mogućnost sjenke svede na najmanju mjeru.
- (4) Spektralna distribucija reflektorskog osvjetljenja područja na palubi broda za manevriranje helikopterskom dizalicom ili kukom je izvedena na način koji omogućava da se površina i oznaka za prepreke veoma lako i točno raspoznaju.
- (5) Prosječna horizontalna osvijetljenost iznosi najmanje 10 luksa, mjereno na površini područja na brodu namijenjenom za manevriranje helikopterskom dizalicom ili kukom.

Članak 71.

(Svjetla staze za vožnju)

Na staze za vožnju, namijenjene za voženje helikoptera po zemlji, primjenjuju se specifikacije za svjetla središnje linije staze za vožnju i svjetla ruba staze za vožnju, utvrđene u primjenjivom propisu o aerodromima.

Članak 72.

(Vizualna pomoćna sredstva za obilježavanje prepreka)

- (1) Na helidrome i područja na palubi broda za manevriranje helikopterskom dizalicom primjenjuju se specifikacije za označavanje i osvijetljavanje prepreka, utvrđene u primjenjivom propisu kojim se uređuju aerodromi.
- (2) Kada zrakoplovna studija ukaže da prepreke u područjima izvan i ispod granica površine ograničenja prepreka, utvrđenih za helidrom, predstavljaju opasnost za helikoptere, treba ih označiti i osvijetliti, osim što se obilježavanje može izostaviti kada je prepreka danju osvijetljena svjetlima za prepreke visokog intenziteta.
- (3) Kada zrakoplovna studija ukaže da nadzemne žice ili kablovi koji prelaze rijeku, plovni put, dolinu ili auto-put predstavljaju opasnost za helikoptere, oni treba da budu označeni, a njihovi potporni tornjevi označeni i osvijetljeni.

Članak 73.

(Osvjetljenje prepreka reflektorima)

- (1) Na helidromu koji je namijenjen za izvođenje helikopterskih operacija noću, prepreke su osvijetljene reflektorom ako nije moguće na njih postaviti svjetla za prepreke.
- (2) Reflektorsko osvjetljenje za prepreke je postavljeno tako da osvijetli čitavu prepreku i da, koliko god je to moguće, ne zaslijepljuje pilote helikoptera.
- (3) Reflektorsko osvjetljenje za prepreke je takvo da proizvodi osvijetljenost od najmanje 10 cd/m².

DIO PETI – ODGOVOR U SLUČAJU OPASNOSTI NA HELIDROMU**Poglavlje I – Plan u slučaju opasnosti na helidromu****Odjeljak A. Općenito**

Članak 74.

(Opće odredbe)

- (1) Planiranje u slučaju opasnosti na helidromu je proces pripreme službi operatora helidroma za postupanje u slučaju opasnosti na helidromu ili u njegovoj blizini.
- (2) Slučaj opasnosti uključuje udes na helidromu ili u njegovoj blizini, hitan medicinski slučaj, događaji u vezi sa opasnim teretom, požari i prirodne katastrofe.

- (3) Plan u slučaju opasnosti na helidromu utvrđuje postupke za koordinaciju postupanja organizacija ili službi na helidromu (jedinice pružatelja usluga u zračnom prometu, spasilačko-vatrogasne službe, uprave helidroma, službe medicinske i hitne pomoći, operatori zrakoplova, usluge zrakoplovne sigurnosti (security) i policija) i organa lokalne uprave u blizini helidroma koje mogu da budu od pomoći u reagiranju na slučajeve opasnosti (vatrogasne jedinice, policija, službe medicinske i hitne pomoći, bolnice, vojska i riječne patrola).

Odjeljak B. Priprema Plana u slučaju opasnosti na helidromu

Članak 75.

(Plan u slučaju opasnosti na helidromu)

- (1) Plan u slučaju opasnosti na helidromu se uspostavlja srazmjerno helikopterskim operacijama i drugim aktivnostima koje se odvijaju na helidromu.
- (2) Plan u slučaju opasnosti na helidromu utvrđuju službe/organizacije koje mogu da budu od pomoći u slučajevima opasnosti na helidromu i u njegovoj blizini i da osiguraju koordinaciju aktivnosti koje se poduzimaju u slučaju nekog od slučajeva opasnosti koji mogu da se dogode na helidromu ili u njegovoj blizini.
- (3) Ako se putanja prilaza/odleta na helidromu nalazi iznad vode, u planu u slučaju opasnosti na helidromu utvrđuje se koja služba je odgovorna za koordinaciju akcije spašavanja u slučaju prinudnog slijetanja helikoptera na vodu i da ukaže na način na koji se ta služba može kontaktirati.

Članak 76.

(Sadržaj plana)

- (1) Plan u slučaju opasnosti na helidromu sadrži najmanje sljedeće informacije:
 - a) vrstu slučajeva opasnosti na koje se plan primjenjuje,
 - b) način na koji se plan primjenjuje na svaku vrstu slučajeva opasnosti,
 - c) nazive službi na helidromu i izvan njega koje treba kontaktirati za svaku vrstu slučajeva opasnosti, sa brojevima telefona ili drugim kontakt informacijama,
 - d) ulogu svake službe u svakoj vrsti slučajeva opasnosti,
 - e) spisak odgovarajućih dostupnih službi na helidromu, sa brojevima telefona ili drugim kontakt informacijama,
 - f) kopije svih pisanih sporazuma zaključenih sa drugim službama za međusobnu pomoć i pružanje hitnih usluga,
 - g) kodiranu kartu helidroma i njegove neposredne blizine.
- (2) Operator helidroma je dužan da sve službe navedene u planu u slučaju opasnosti na helidromu konsultuje o njihovoj ulozi u tom planu.

Članak 77.

(Ažuriranje i provjera operativnosti plana)

- (1) Operator helidroma dužan je da preispita i ažurira plan u slučaju opasnosti na helidromu najmanje jednom godišnje, kao i nakon slučaja opasnosti, ako procijeni da je to neophodno s ciljem otklanjanja nedostataka utvrđenih tijekom slučaja opasnosti.
- (2) Operator helidroma obavezan je da vježbu i simulaciju slučaja opasnosti izvodi najmanje svake treće godine radi provjere operativnosti važećeg plana u slučaju opasnosti na helidromu.

Poglavlje II - Spasilačko-vatrogasna zaštita

Članak 78.

(Spasilačko-vatrogasna služba na helidromu)

- (1) Operator helidroma je dužan da na helidromu u razini sa zemljom, na izdignutom helidromu i helidromima na palubi broda, organizira spasilačko-vatrogasno službu na način koji

omogućava spašavanje života ljudi, spašavanje materijalnih dobara i provođenje mjera za zaštitu od požara.

- (2) U ovisnosti od vatrogasne kategorije helidroma, operator helidroma je dužan da osigura vatrogasnu opremu, sredstva za gašenje požara, kao i opremu za spašavanje putnika, posade zrakoplova, drugih lica i materijalnih dobara.
- (3) Vatrogasna oprema, sredstva za gašenje požara i oprema za spašavanje su u ispravnom stanju i mogu da se koriste samo u svrhe za koje su namijenjeni.

Članak 79.

(Utvrdjivanje vatrogasne kategorije helidroma)

- (1) Razina spasilačko-vatrogasne zaštite, koju je operator helidroma dužan da osigura, ovisi od vatrogasne kategorije helidroma, koja se utvrđuje prema najdužem helikopteru koji koristi helidrom, prema Tablici 3 ovog pravilnika.
- (2) U tijeku perioda koji je predviđen za operacije manjih helikoptera, stupanj raspoložive zaštite od požara može da se smanji do razine najviše vatrogasne kategorije u odnosu na helikopter čije je korištenje planirano tijekom tog perioda.
- (3) Potrebno je provesti procjenu sigurnosnog rizika kako bi se utvrdila potreba za dovoljnim brojem spasilačko-vatrogasne opreme i usluga na helidromima na zemlji i izdignutim helidromima koji se nalaze iznad slobodnih struktura.
- (4) Detaljan opis procjene sigurnosnog rizika naveden je u Priručniku za helidrom (ICAO Dokument broj 9261).

Tablica 3 - Vatrogasna kategorije helidroma

Kategorija	Maksimalna duljina trupa	Maksimalna širina trupa
(1)	(2)	(3)
H0	do 8 m	1,5
H1	od 8-12 m	2
H2	od 12-16 m	2,5
H3	od 16-20 m	3

Članak 80.

(Sredstva za gašenje požara)

- (1) Glavno sredstvo za gašenje požara na helidromu je pjena koja ispunjava najmanje karakteristike pjene razine B i C.

Tablica 4 – Minimalne količine sredstava za gašenje požara za helidrome u razini sa zemljom

Pjena koja zadovoljava razinu B			Pjena koja zadovoljava razinu C		Komplementarna sredstva	
Kategorija (1)	Voda (L) (2)	Brzina ispuštanja pjenastog rastvora/u min. (L) (3)	Voda (L) (4)	Brzina ispuštanja pjenastog rastvora/u min. (L) (5)	Suhi kemijski prah (kg) (6)	Medij u plinovitom stanju (kg) (7)
HO	500	250	330	165	23	9
H1	800	400	540	270	23	9
H2	1200	600	800	400	45	18
H3	1600	800	1100	550	90	36

Tablica 5 – Minimalne količine sredstava za gašenje požara za helidrome izdignute od zemlje

Pjena koja zadovoljava razinu B			Pjena koja zadovoljava razinu C		Komplementarna sredstva	
Kategorija (1)	Voda (L) (2)	Brzina ispuštanja pjenastog rastvora/u min. (L) (3)	Voda (L) (4)	Brzina ispuštanja pjenastog rastvora/u min. (L) (5)	Suhi kemijski prah (kg) (6)	Medij u plinovitom stanju (kg) (7)
HO	1250	250	825	165	23	9
H1	2000	400	1350	270	45	18
H2	3000	600	2000	400	45	18
H3	4000	800	2750	550	90	36

Članak 81.

(Vrijeme odziva)

- (1) Na helidromu u razini sa zemljom, operativni cilj spasilačko-vatrogasne službe je postizanje vremena odziva koje ne prelazi dvije minute u optimalnim uvjetima vidljivosti i uvjetima na površini.

- (2) Informacije zahtijevane za performanse karakteristika pjene razine B ili C date su u Priručniku aerodromske službe (ICAO Dokument broj 9137), Dio 1.
- (3) Minimalne količine vode za pripremu pjene i minimalne količine dopunskih sredstava za gašenje požara koje je operator helidroma dužan da osigura sukladne su sa vatrogasnom kategorijom helidroma.
- (4) Minimalno trajanje pražnjenja količine sredstava za gašenje, navedenih u Tablici 5 ovog pravilnika, može se pretpostaviti da je oko pet minuta.
- (5) Na helidromu u razini sa zemljom je dozvoljeno da se celokupna količina vode za pripremu pjene ili njen dio zamijeni dopunskim sredstvima za gašenje požara.
- (6) Za helikoptere s duljinom trupa većom od 16 m i/ili širinom trupa većom od 2,5 m, mogu se razmotriti komplementarni mediji iz Tablice 5 ovog pravilnika za operacije H3 kategorije.
- (7) Minimalne količine sredstava za gašenje požara za helidrome u razini sa zemljom i izdignute helidrome, kao i minimalne brzine oslobađanja rastvora pjene, utvrđene su u Tablici 4 ovog pravilnika.
- (8) Količina vode određena za izdignute helidrome ne mora da bude uskladištena na helidromu ili u njegovoj blizini ako u blizini helidroma postoji odgovarajući sustav za opskrbu vodom pod tlakom koji je sposoban da održi zahtijevanu brzinu oslobađanja.
- (9) Na izdignutom helidromu mora da postoji najmanje jedno crijevo sa mlaznicom koje ima mogućnost raspršivanja pjene u obliku mlaza brzinom od 250 litara u minuti.
- (10) Na izdignutom helidromu vatrogasne kategorije 2 ili 3 moraju da postoje najmanje dva monitorska uređaja koja su sposobna da dostignu zahtijevanu brzinu oslobađanja pjene i koja su postavljena na različite lokacije oko helidroma, tako da pjena za gašenje požara može da se koristi na svakom dijelu helidroma i u svim vremenskim uvjetima, pri čemu je minimalna mogućnost da se u slučaju udesa helikoptera oba monitorska uređaja oštete.

Članak 82.

(Sporazumi u vezi sa spašavanjem)

- (1) Operator helidroma zaključuje sporazume za spašavanje sa drugim službama za međusobnu pomoć i pružanje hitnih usluga srazmjerno ukupnom riziku helikopterskih operacija koje će se provoditi na helidromu.
- (2) Detaljne smjernice o sporazumima za spašavanja (npr. opcije za spašavanje i za osobnu zaštitnu opremu koja se mora osigurati na helidromu), date su u Priručniku za helidrome (ICAO Dokument broj 9261).

Članak 83.

(Komunikacija i sustav za uzbunjivanje)

Operator helidroma osigurava odgovarajući sustav za uzbunjivanje i/ili komunikaciju sukladno planu u slučaju opasnosti na helidromu.

Članak 84.

(Spasilačko-vatrogasno osoblje na helidromu)

- (1) Operator helidroma osigurava dovoljan broj spasilačko-vatrogasnog osoblja na helidromu u vrijeme otvorenosti helidroma ili u radno vrijeme operatora helidroma za slijetanje i polijetanje.
- (2) Operator helidroma broj potrebnog spasilačko-vatrogasnog osoblja na helidromu može odrediti korištenjem analize zadataka/resursa (*Task and Resource Analysis - TRA*).
- (3) Detaljne smjernice korištenje TRA analize su date u Priručniku za helidrom (ICAO Dokument broj 9261).
- (4) Na temelju analize iz stavka (2) ovog članka, operator helidroma određuje broj spasilačko-vatrogasnog osoblja koji mora biti dovoljan za provođenje helikopterskih operacija na helidromu.
- (5) Spasilačko-vatrogasno osoblje je stručno obučeno/osposobljeno za svoje poslove i redovito održava svoje kompetencije.
- (6) Spasilačko-vatrogasno osoblje je opremljeno zaštitnom opremom.

Članak 85.

(Izlaz u slučaju nesreće)

- (1) Izdignut helidrom i helidrom na palubi broda imaju osiguran pristup glavnom i najmanje jednom dodatnom izlazu u slučaju nesreće.
- (2) Pristupne točke za izlaze u slučaju nesreće iz stavka (1) ovog članka smještene su što je moguće dalje jedna od druge.

- (3) Alternativni izlaz u slučaju nesreće potrebno je osigurati za evakuaciju i pristup spasilačko-vatrogasnog osoblja.

- (4) Prilikom određivanja veličine prolaza za pristup/izlazak u slučaju opasnosti, uzima se u obzir broj putnika i specijalnih operacija kao što su helikopterske medicinske službe koje zahtijevaju nošenje putnika na nosilima ili kolicima.

DIO ŠESTI – ZAVRŠNI DIO**Poglavlje I – Prijelazne i završne odredbe****Odjeljak A. Izuzeće, odstupanje i obrasci**

Članak 86.

(Izuzeće i odstupanje)

BHDCA odobrava izuzeće i odstupanje od primjene ovog pravilnika sukladno propisu kojim se uređuje odobravanje izuzeća i odstupanja od primjene podzakonskih akata koje donosi Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.

Članak 87.

(Obrasci)

Svi potrebni obrasci, koji će se koristiti u postupku certifikacije helidroma sukladno ovom pravilniku, bit će dostupni na internet stranici BHDCA.

Odjeljak B. Stupanje na snagu

Članak 88.

(Prestanak važenja propisa)

- (1) Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaju da važe:
 - a) Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja helidroma ("Službeni glasnik BiH", broj 85/13).
 - b) Odredbe koje se odnose na spasilačko-vatrogasnu službu na helidromu koje su propisane Pravilnikom o spasilačko-vatrogasnoj službi na aerodromima ("Službeni glasnik BiH", br. 47/07, 85/10, 101/10 i 95/11).

Članak 89.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 1-3-02-2-605-6/23

1. rujna 2023. godine

Banja Luka

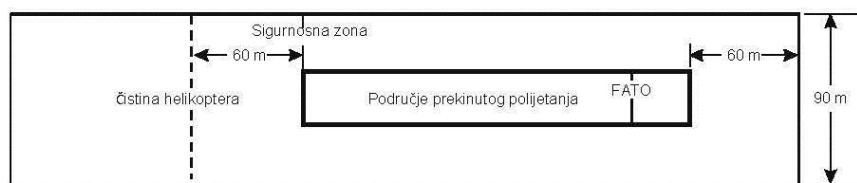
Generalni ravatelj
Čedomir Šušnjar, v. r.

DODATAK

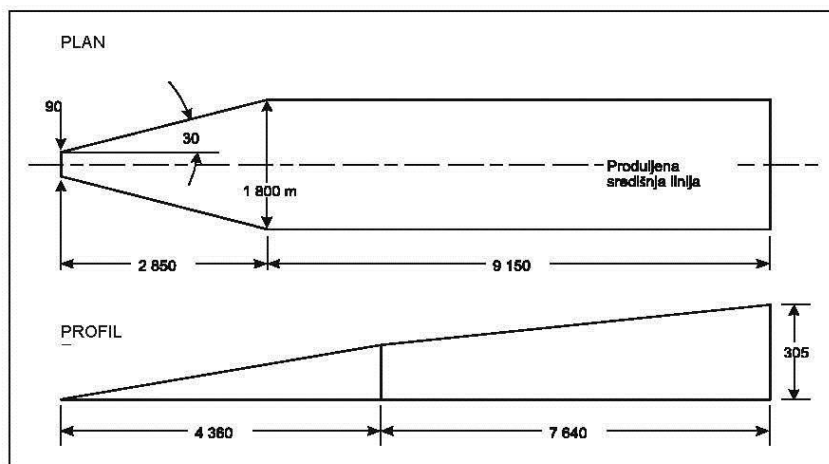
Minimalni uvjeti za instrumentalne helidrome sa nepreciznim i/ili preciznim prilazom i instrumentalnim odlaskom

Fizičke karakteristike

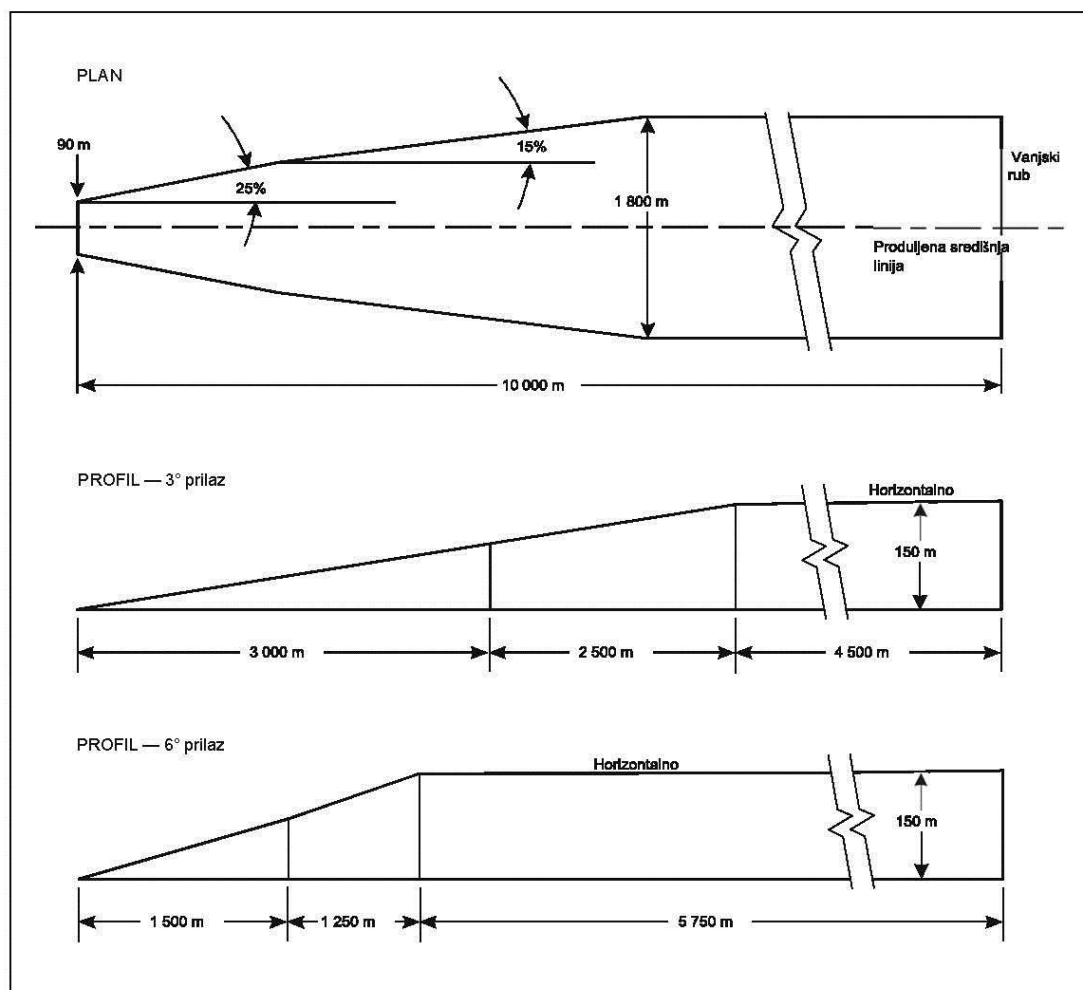
Helidrom u razini sa zemljom i izdignuti helidrom

Sigurnosne zone

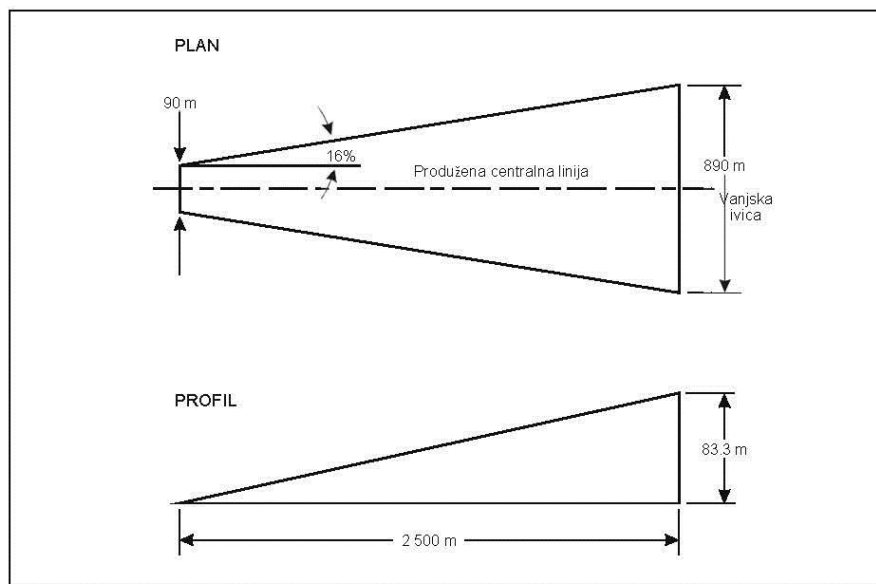
Slika A-1. Sigurnosna zona za instrumentalni FATO

Okruženje sa preprekama**Zahtjevi za ograničenje prepreka**

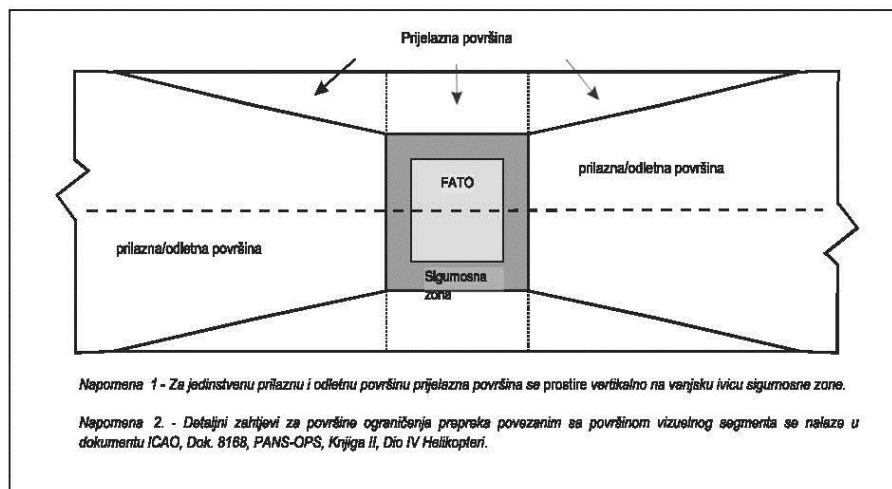
Slika A-2. Površina za polijetanje za instrumentalni FATO



Slika A-3. Prilazna površina za precizni prilaz FATO



Slika A-4. Prilazna površina za neprecizni prilaz FATO



Slika A-5. Prijelazna površina za instrumentalni FATO sa nepreciznim prilazom i/ili preciznim prilazom

Tabela A-1. Dimenzije i nagibi površina za ograničavanje prepreka za FATO instrumentalnog nepreciznog prilaza

Vrsta površina i dimenzije		
Prilazna površina		
Duljina unutarnjeg ruba		
Lokacija unutarnjeg ruba		granica sigurnosne zone
Prvi dionica:		
Divergencija	za dnevnu uporabu	16%
	za noćnu uporabu	
Duljina	za dnevnu uporabu	2500 m
	za noćnu uporabu	
Vanjska širina	za dnevnu uporabu	890 m
	za noćnu uporabu	
Nagib (najveći)		3,33%
Druga dionica:		
Divergencija	za dnevnu uporabu	-
	za noćnu uporabu	-
Duljina	za dnevnu uporabu	-
	za noćnu uporabu	-
Vanjska širina	za dnevnu uporabu	-
	za noćnu uporabu	-
Nagib (najveći)		-
Treća dionica:		
Divergencija		
Duljina	za dnevnu uporabu	-
	za noćnu uporabu	-
Vanjska širina	za dnevnu uporabu	-
	za noćnu uporabu	-
Nagib (najveći)		-
Prijelazna površina:		
Nagib		20%
Visina		45 m

[illegible]

Tabela A-3. Dimenzije i nagibi površina za ograničavanje prepreka za FATO namijenjene za uporabu prilikom instrumentalnog odlaska pravolinijskom putanjom

VRSTA POVRŠINA I DIMENZIJE		
ODLETNA POVRŠINA:		
Duljina unutarnjeg ruba		90 m
Lokacija unutarnjeg ruba		granica kraja čistine
Prva dionica:		
Divergencija	za dnevnu uporabu	30%
	za noćnu uporabu	
Duljina	za dnevnu uporabu	2850 m
	za noćnu uporabu	
Vanjska širina	za dnevnu uporabu	1800 m
	za noćnu uporabu	
Nagib (najveći)		3,5%
Druga dionica:		
Divergencija	za dnevnu uporabu	paralelno
	za noćnu uporabu	
Duljina	za dnevnu uporabu	1510 m
	za noćnu uporabu	
Vanjska širina	za dnevnu uporabu	1800 m
	za noćnu uporabu	
Nagib (najveći)		3,5%*
Treća dionica:		
Divergencija		paralelno
Duljina	za dnevnu uporabu	7640 m
	za noćnu uporabu	
Vanjska širina	za dnevnu uporabu	1800 m
	za noćnu uporabu	
Nagib (najveći)		2%

*ovaj nagib prekoračuje najveći nagib penjanja prilikom otkaza jednog motora za većinu tipova helikoptera koji su u uporabi.

Tabela A-4. Dimenzije i nagibi površine za zaštitu prepreka

Površina i dimenzije	<i>Neprecizni FATO</i>	
Duljina unutarnjeg ruba	Širina sigurnosne zone	
Udaljenost od kraja FATO	60 m	
Divergencija	15%	
Ukupna duljina	2 500 m	
Nagib	PAPI	$A^a - 0,57^\circ$
	HAPI	$A^b - 0,65^\circ$
	APAPI	$A^a - 0,9^\circ$
<i>a. Kao što je naznačeno u Aneksu 14, Knjiga I, Slika 5-19.</i> <i>b. Kut gornje granice signala „ispod nagiba“.</i>		

„На основу чл. 16. и 61. став (2) Закона о управи („Службени гласник БиХ”, бр. 32/02, 102/09 и 72/17), члана 14. став (1) Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ”, бр. 39/09 и 25/18), генерални директор Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине доноси

ПРАВИЛНИК О ХЕЛИДРОМИМА

ДИО ПРВИ - УВОД

Поглавље I – Опште одредбе

Одјељак А. Предмет и подручје примјене правилника

Члан 1.

(Предмет)

- (1) Овим правилником прописују се технички и други захтјеви који се примјењују:
 - а) током пројектовања хелидрома при чему се обавезно узима у обзир највећи референтни хеликоптер и максимална маса на полијетању,
 - б) током изградње, реконструкције и означавања хелидрома и постављања препрека на подручју хелидрома и
 - ц) за одређивање површине ограничења препрека хелидрома.
- (2) Овим правилником се прописује начин на који се утврђује да ли објекат, инсталација или уређај представља препреку и начин обиљежавања препрека.
- (3) Овим правилником се одређује план у случају опасности на хелидрому, утврђивање ватрогасне категорије хелидрома, опреме и средстава за гашење пожара, утврђивање времена реакције, услова које испуњава спасилачко-ватрогасно особље, комуникације и система узбуђивања.
- (4) У Додатку овог правилника наведени су минимални услови за инструменталне хелидроме са непрецизним и/или прецизним прилазом и инструменталним одласком.
- (5) На услове за издавање, одржавање, измјену, ограничавање, суспендовање или укидање потврде за хелидром примјењује се пропис којим се утврђују захтјеви и управни поступци у вези са аеродромима и пропис којим се уређују аеродроми.
- (6) Овим правилником преузимају се међународни ваздухопловни стандарди и препоручена пракса из Анекса 14, Књига II Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству (Чикашка конвенција).

Члан 2.

(Примјена)

- (1) Одредбе овога правилника примјењују се на:
 - а) све хелидроме који се користе у цивилном ваздухопловству,
 - б) површине намијењене искључиво за операције хеликоптера смјештене на аеродрому, који је првенствено намијењен операцијама авиона,
 - ц) када је то примјењиво, на операције хеликоптера на површинама из тачке б) овог става примјењују се релевантне одредбе прописа којим се утврђују захтјеви и управни поступци у вези са аеродромима или прописа којим се уређују аеродроми.
- (2) Услови и начин спровођења летачких операција хеликоптером наведени су у пропису којим се утврђују технички захтјеви и управни поступци у вези са летачким операцијама.

Поглавље II – Терминологија

Одјељак Б. Дефиниције, скраћенице и симболи

Члан 3.

(Дефиниције, скраћенице и симболи)

- (1) За потребе овог правилника примјењују се дефиниције из прописа којим се уређују аеродроми и прописа којим се утврђују захтјеви и управни поступци у вези са аеродромима.
- (2) Независно од става (1) овог члана, за потребе овог правилника примјењују се следеће дефиниције:
 - а) хелидром (heliport) је аеродром или одређена површина на земљи или објекту намијењена у потпуности или дјелимично за долазак, одлазак и кретање хеликоптера на површини;
 - б) D. (D.) је највећа укупна димензија хеликоптера када се ротор окреће, мјерено од најистуреније предње позиције путање врха главног ротора у равни, до најистуреније задње позиције путање врха репног ротора у равни или структуре хеликоптера;
 - ц) пројекат D. (Design D.) је D од пројекта (design) хеликоптера;
 - д) D - вриједност (D – value) је ограничавајућа димензија, у смислу "D", за хелидром, хелидром на платформи, хелидром на палуби брода или за одређено дефинисано подручје унутар њих;
 - е) расположива дужина за полијетање хеликоптера - TODAH (take-off distance available - TODAH) је дужина завршног прилаза и подручја за полијетање (FATO), којој је додата одговарајућа објављена дужина претпоља, предвиђена за хеликоптере, ако постоји, како би се завршило полијетање;
 - ф) расположива дужина за прекинуто полијетање – RTODAH (rejected take-off distance available - RTODAH) је дужина подручја завршног прилаза и подручја за полијетање, за коју је објављено да је расположива и одговарајућа за хеликоптере који лете у перформанси класе 1 како би довршили прекинуто полијетање;
 - г) расположива дужина за слијетање хеликоптера - LDAN (landing distance available - LDAN) је дужина FATO увећана за свако додатно подручје које је објављено као расположиво и одговарајуће за хеликоптере за завршетак маневра слијетања са одређене висине;
 - х) површина с динамичком носивошћу (dynamic load-bearing surface) је површина која може издржати оптерећења која ствара хеликоптер у покрету;
 - и) издигнути хелидром (elevated heliport) је хелидром који се налази на издигнутој конструкцији на земљи;
 - ј) издужено (elongated) када се користи за TLOF или FATO, издужено означава подручје чија је дужина два пута већа од његове ширине;
 - к) подручје завршног прилаза и полијетања - FATO (final approach and take-off area) је дефинисано подручје изнад којег се довршава завршна фаза прилазног маневра до лебдења или слијетања и са којег започиње маневар полијетања. За хеликоптере који лете у категорији перформанси класе 1, ово дефинисано подручје укључује расположиво подручје за прекинуто полијетање;
 - л) претпоље за хеликоптер (helicopter clearway) је дефинисано подручје на земљи или води, одређено и/или припремљено као погодно подручје преко

- kojeg helikopter performansi klase 1 može da ubrza i postigne određenu visinu;
- м) паркинг мјесто хеликоптера (helicopter stand) је означена површина на хелидрому намијењена за смјештај хеликоптера за потребе: укрцавања или искрцавања путника, поште или терета; пуњења горива, паркирања или одржавања; и гдје се разматрају операције ваздушног таксирања; TLOF;
- н) рута за вожњу хеликоптера (helicopter taxi-route) је дефинисана путања успостављена за кретање хеликоптера од једног дијела хелидрома до другог, и постоје:
- 1) рута за вожњу у ваздуху (air taxi-route) је означена рута за вожњу у ваздуху,
 - 2) рута за вожњу на земљи (ground taxi route) је рута за вожњу централно постављена на стази за вожњу.
- о) хелидром на платформи (helideck) је хелидром на фиксној или плутајућој структури/конструкцији, као што је погон/платформа за истраживање и/или производњу нафте или гаса;
- п) надморска висина хелидрома (heliport elevation) је надморска висина највише тачке FATO,
- р) референтна тачка хелидрома – HRP (heliport reference point - HRP) је одређена локација хелидрома или локације за слијетање;
- с) прилаз с референтном тачком у простору (Point-in-space approach - PinS) је заснован на глобалном навигационом сателитском систему (GNSS) и представља процедуру прилаза пројектовану искључиво за хеликоптер. Усклађен је са референтном тачком која је смјештена тако да омогући накнадни маневар или прилаз и слијетање употребом визуелног маневрисања у одговарајућим визуелним условима који омогућавају уочавање и избјегавање препрека;
- т) визуелни сегмент с референтном тачком у простору (Point-in-space (PinS) visual segment) је сегмент процедуре за PinS прилаз од тачке неуспјелог прилаза (MAPt) до локације за слијетање за PinS "настави визуелно" процедуру. Овај визуелни сегмент повезује PinS са локацијом за слијетање;
- у) заштитна зона (protection area) је зона која окружује паркинг мјесто, а намијењена је смањењу ризика од оштећења хеликоптера у случају ненамјерног скретања са паркинг мјеста;
- в) подручје прекинутог полијетања (rejected take-off area) је одређено подручје на хелидрому погодно да хеликоптери перформанси класе 1 заврше операцију прекинутог полијетања;
- з) FATO с карактеристикама полетно-слетне стазе (Runway-type FATO) је FATO са карактеристикама сличним по облику полетно-слетној стази;
- аа) безбједносна зона (safety area) је одређена површина на хелидрому која окружује FATO без препрека, осим оних које су потребне у сврху навигације, намијењена за смањење ризика од оштећења хеликоптера који случајно скрене са FATO;
- бб) хелидром на палуби брода (shipboard heliport) је хелидром који се налази на броду и који може бити изграђен намјенски или ненамјенски:
- 1) намјенски изграђен хелидром на броду је онај који је посебно пројектован за операције хеликоптера,
 - 2) ненамјенски изграђен хелидром на броду је онај који користи дио брода који је способан да поднесе хеликоптер, иако није посебно пројектован за ту намјену;
- цц) површина са статичком носивошћу (static load-bearing surface) је површина која може поднјети масу хеликоптера који се налази на њој;
- дд) хелидром у нивоу са земљом (surface-level heliport) је хелидром смјештен на земљи или на структури на површини воде;
- ее) зона приземљења/додира и одвајања/узлета – TLOF (touchdown and lift-off area -TLOF) је површина за приземљење/додир и одвајање/узлет хеликоптера приликом полијетања и слијетања;
- фф) круг приземљења/позиционирања - TDPC (touchdown/positioning circle - TDPC) је ознака позиционирања приземљењем (TDPM) у облику круга који се користи за свесмјерно позиционирање у TLOF;
- гг) ознака приземљења/позиционирања - TDPM (touchdown/positioning marking - TDPM) је визуелна ознака или скуп визуелних ознака за позиционирање хеликоптера;
- хх) подручје на палуби брода за маневрисање хеликоптерском дизалицом (winching area) је површина предвиђена за превоз људи или робе хеликоптером до или са брода;
- ии) препрека (obstacle) означава све непокретне (привремене или сталне) и покретне објекте или њихове дијелове који:
- 1) су смјештени на подручју намијењеном за кретање ваздухоплова по површини, или
 - 2) надвисују одређену површину намијењену за заштиту ваздухоплова у лету, или
 - 3) се налазе изван тих одређених површина а који су оцијењени као опасни за ваздушну пловидбу.
- (2) Скраћенице које се употребљавају у овом правилнику имају следеће значење:
- а) AIP (Aeronautical Information Publication) - Зборник ваздухопловних информација;
 - б) AIS (Aeronautical Information Services) - услуге ваздухопловног информисања у ваздушној пловидби;
 - ц) APAPI (abbreviated precision approach path indicator) - показивач скраћене летне путање прецизног прилаза;
 - д) ASPSL (arrays of segmented point source lighting) - низови сегмената свјетала од тачкастих извора;
 - е) cd (candela) - кандела, мјерна јединица за јачину свјетлости;
 - ф) cm (centimetre) – центиметар;
 - г) ft (feet) - мјерна јединица за висину/дужину изван SI система, општеприхваћена у ваздухопловству (1 ft износи 0,3048 m);
 - х) HFM (helicopter flight manual) - приручник за летење хеликоптером;
 - и) Hz (hertz) - мјерна јединица за фреквенцију;
 - ј) kg (kilogram) - килограм, мјерна јединица за масу;
 - к) km/h (kilometres per hour) - километара на сат;
 - л) kt (knot) - чвор, мјерна јединица за брзину;
 - м) L (litre) - литар, мјерна јединица за волумен;
 - н) lb (pounds) - мјерна јединица за мјерење масе;
 - о) lx (luks) – мјерна јединица освјетљења;
 - п) LP (luminescent panel) - свјетлосна плоча;

- p) LOS (limited obstacle sector/surface) – сектор/површина ограничења препрека;
- c) m (metre) – метар, мјерна јединица за дужину;
- t) MSL (Mean Sea Level) – средњи ниво мора;
- y) MAPt (missed approach point) – тачка неуспјелог прилаза;
- v) MTOM (maximum take-off mass) – највећа допуштена маса при узлијетању;
- з) PAPI (precision approach path indicator) – показивач путање лета прецизног прилаза;
 - aa) PSS (runway) – полетно-слетна стаза;
 - bb) s (second) – секунда;
 - цц) t (tonne) – 1000 kg;
 - dd) UCW (undercarriage width) – ширина стајног трапа;
 - ee) VSS (visual segment surface) – дио визуелне површине;
 - фф) VASIS – визуелни показивач нагиба прилаза.
- (3) Символи који се употребљавају у овом правилнику имају следеће значење:
 - a) ° степен (Degree);
 - б) = једнако (Equals);
 - ц) % постотак (Percentage);
 - д) ± плус или минус (Plus or minus).

ДИО ДРУГИ - ИЗГРАДЊА ХЕЛИДРОМА

Поглавље I - Општи захтјеви

Одјељак А. Пројектовање хелидрома

Члан 4.

(Одређивање локације и изградња хелидрома)

- (1) Приликом планирања изградње хелидрома, потребно је утврдити локацију хелидрома и одредити:
 - a) физичке карактеристике хелидрома,
 - б) тип највећег мјеродавног хеликопера који ће користити хелидром и намјену хелидрома,
 - ц) подручје у зони хелидрома које подразумева површине за ограничење препрека, зоне прилазно-одлазних површина које су без природних и вјештачких препрека које надвисују ове површине а с циљем безбједног летења хеликопера,
 - д) правила летења (VFR или IFR) у складу са класификацијом хелидрома, перформансе класе хеликопера и подручје у зони хелидрома.
- (2) Планирање, пројектовање и изградња хелидрома врши се у складу са законом и подзаконским актима који дефинишу просторно-планске документе а које доносе локалне заједнице Босне и Херцеговине.
- (3) Приликом избора локације хелидрома, а прије израде техничке документације, Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине (у даљем тексту: BHDSA) спроводи поступак процјене локације кроз преглед: топографских, метеоролошких, еколошких, грађевинских, навигационих и саобраћајних услова који могу да утичу на безбједност полијетања и слијетања хеликоптера на хелидром.
- (4) Након изградње хелидрома, оператор хелидрома подноси захтјев за издавање потврде за хелидром у BHDSA.
- (5) BHDSA, на основу захтјева из става (4) овог члана, спроводи поступак сертификације у складу са прописом којим се утврђују захтјеви и управни поступци у вези са аеродромима или прописом којим се уређују аеродроми, у зависности шта је примјењиво.

Члан 5.

(Услови за коришћење хелидрома у цивилном ваздухопловству)

Хелидром може да се користи у цивилном ваздухопловству ако:

- a) оператор има потврду за коришћење хелидрома коју издаје BHDSA, и
- б) у тренутку коришћења, хелидром испуњава све услове како би се ваздушни саобраћај безбједно обављао.

Члан 6.

(Услови за издавање потврде за коришћење хелидрома)

BHDSA издаје потврду за коришћење хелидрома ако утврди да хелидром и оператор хелидрома испуњавају услове у погледу: физичких карактеристика хелидрома, опремљености хелидрома визуелним помоћним средствима за навигацију (ознаке, означивачи/маркери и свјетла), препрека и средстава за обиљежавање препрека, електричних система, оперативних служби, опреме и инсталација хелидрома и техничког одржавања хелидрома, у складу са овим правилником.

Одјељак Б. WGS-84

Члан 7.

(Општи референтни системи)

- (1) Свјетски геодетски систем - 1984 (WGS-84) се користи као хоризонтални (геодетски) референтни систем.
- (2) Објављене ваздухопловне географске координате (које означавају географску ширину и дужину) се изражавају у облику WGS-84 геодетских референтних података.
- (3) Средњи ниво мора (MSL), којим се изражава однос гравитационе висине (надморске висине) у односу на површину познату као геоид, користи се као вертикални референтни систем.
- (4) Грегоријански календар и Координисано универзално вријеме (UTC) се користе као референтни временски систем.
- (5) Ако се користи други временски референтни систем, то се објављује у AIP, подсекција GEN 2.1.2.

Поглавље II - Подаци о хелидрому

Одјељак А. Ваздухопловни подаци

Члан 8.

(Ваздухопловни подаци)

- (1) Утврђивање и објава ваздухопловних података у погледу тачности, резолуције и интегритета у складу су са захтјевима крајњих корисника ваздухопловних података.
- (2) Картографски подаци о хелидрому објављују се у AIP.
- (3) Детаљне одредбе у погледу тачности, резолуције и интегритета података о хелидрому и у погледу откривања грешака у дигиталним подацима садржане су у документу PANS-AIM (ICAO Документ број 10066), Додатак I.
- (4) Откривање грешака у дигиталним подацима спроводи се током преноса и/или складиштења ваздухопловних података и скупова дигиталних података.
- (5) Детаљне одредбе у погледу откривања грешака у дигиталним подацима садржане су у ICAO документу PANS-AIM (ICAO Документ број 10066).

Члан 9.

(Референтна тачка хелидрома)

- (1) За хелидром или за локацију за слијетање, која није дио аеродрома, оператор хелидрома утврђује референтну тачку хелидрома.

- (2) Ако су хелидром или локација за слијетање дио аеродрома, утврђена референтна тачка аеродрома служи и за аеродром и за хелидром или локацију за слијетање.
- (3) Референтна тачка хелидрома се одређује у близини почетног или планираног геометријског центра хелидрома или локације за слијетање и уобичајено остаје тамо где је првобитно одређена.
- (4) Оператор хелидрома мора да измјери положај референтне тачке хелидрома у степенима, минутима и секундама и ове податке достави пружаоцу услуга ваздухопловног информисања.

Члан 10.

(Надморска висина хелидрома)

- (1) Оператор хелидрома мора да измјери надморску висину и ундулацију геоида за хелидром са тачношћу од пола метра и ове податке достави пружаоцу услуга ваздухопловног информисања.
- (2) Оператор хелидрома мора да измјери надморску висину TLOF и/или, ако је примјењиво, надморску висину и ундулацију геоида сваког прага FATO са тачношћу од пола метра и ове податке достави пружаоцу услуга ваздухопловног информисања.
- (3) Оператор инструменталног хелидрома мора да измјери надморску висину зоне приземљења и узлета и/или, ако је примјењиво, надморску висину и ундулацију геоида сваког прага FATO са тачношћу од:
 - а) пола метра за непрецизне прилазе,
 - б) једне четвртине метра за прецизне прилазе.
- (4) Подаци из става (3) овог члана оператор хелидрома доставља пружаоцу услуга ваздухопловног информисања.

Одјељак Б. Димензије хелидрома

Члан 11.

(Димензије хелидрома и одговарајући подаци)

- (1) Оператор хелидрома обавезан је измјерити и описати, и у AIP објавити сљедеће податке који се односе на хелидром:
 - а) врсту хелидрома - хелидром у нивоу са земљом, издигнути хелидром, хелидром на броду или хелидром на платформи;
 - б) у погледу површине приземљења/додира и одвајања/узлета - димензије заокружене на најближи метар, нагиб, врсту површине и носивост у тонама (1 000 kg);
 - ц) у погледу подручја завршног прилаза и полијетања - врсту подручја завршног прилаза и полијетања, смјер у односу на прави (географски) сјевер заокружен на стоти дио степена, бројчану ознаку (ако постоји), дужину и ширину заокружену на најближи метар, нагиб и врсту површине;
 - д) у погледу безбједносне зоне - дужину, ширину и врсту површине;
 - е) у погледу стазе за вожење хеликоптера на земљи и стазе за вожење хеликоптера у ваздуху - ознаку, ширину и врсту површине;
 - ф) у погледу платформе - врсту површине и паркинг мјеста за хеликоптер;
 - г) у погледу претпоља - дужину и облик рељефа;
 - х) визуелна средства за поступке приласка, означавање и освјетљење подручја завршног прилаза и полијетања, површине приземљења/додира и одвајања/узлета стаза за вожење хеликоптера на земљи, стаза за вожење хеликоптера у ваздуху и паркинг мјеста за хеликоптер;

- и) у случају инструменталног хелидрома, растојања заокружена на најближи метар до уређаја за вођење по правцу и нагибу од којих се састоји инструментални систем за слијетање (ILS) или до антена азимута и висине микроталасног система за слијетање (MLS) у односу на границе TLOF или FATO.
- (2) Оператор хелидрома дужан је измјерити у степенима, минутима, секундама и стотим дијеловима секунде:
 - а) географске координате геометријског центра површине приземљења/додира и одвајања/узлета, ако је примјењиво, сваког прага подручја завршног прилаза и полијетања;
 - б) географске координате одговарајућих тачака на оси стаза за вожење хеликоптера на земљи и стаза за вожење хеликоптера у ваздуху;
 - ц) географске координате сваког паркинг мјеста за хеликоптер.
- (3) Оператор хелидрома дужан је измјерити надморску висину и географске координате, изражене у степенима, минутима, секундама и десетинкама секунде, и исте објавити у AIP за:
 - а) препреке у простору у подручју 2 (дио унутар граница хелидрома) и
 - б) препреке у простору у подручју 3 (дио изван граница хелидрома - прилазна и одлетна зона око хелидрома).
- (4) За сваку препреку из става (3) овог члана назначаваче се тип препреке и начин означавања и освјетљавања.

Члан 12.

(Објављене дужине)

- (1) Оператор хелидрома је дужан да одреди сљедеће објављене дужине на хелидрому, изражене у најближем метру за:
 - а) расположиву дужину за полијетање хеликоптера – TODAN,
 - б) расположиву дужину прекинутог полијетања хеликоптера – RTODAN,
 - ц) расположиву дужину за слијетање хеликоптера - LDAN.
- (2) Објављене дужине из става (1) овог члана оператор хелидрома доставља пружаоцу услуга ваздухопловног информисања.

Одјељак Ц. Сарадања са пружаоцима услуга и службама

Члан 13.

(Координација између оператора хелидрома и пружаоца услуга ваздухопловног информисања - AIS)

- (1) Са циљем обезбјеђивања ажурних претполетних информација и информација у лету, оператор хелидрома закључује споразум са пружаоцем услуга ваздухопловног информисања.
- (2) Споразумом из става (1) овог члана се обезбјеђује да се са минималним закашњењем достављају:
 - а) информације о условима на хелидрому,
 - б) информације о оперативном стању пратећих објеката, служби и навигационих средстава који су у надлежности оператора,
 - ц) било које друге информације за које се сматра да су од оперативног значаја.
- (3) Приликом достављања информација пружаоцу услуга ваздухопловног информисања, оператор хелидрома узима у обзир захтјеве у погледу тачности и интегритета ваздухопловних података и информација који су потребни ради задовољења потреба крајњих корисника ваздухопловних података.

Члан 14.

(Спасилачко-ватрогасна заштита на хелидрому)

- (1) Оператор хелидрома обезбјеђује доступност информације о нивоу заштите спасилачко-ватрогасне службе која је доступна на хелидрому.
- (2) Оператор хелидрома информира о свим промјенама у нивоу заштите спасилачко-ватрогасне службе, која је обично доступна на хелидрому, пружаоца услуга ваздухопловног информисања и, ако је примјенимо, АТС јединицу.
- (3) Захтјеви и техничке карактеристике спасилачко-ватрогасне заштите која је доступна на хелидрому дефинисане су прописом којим се уређује спасилачко-ватрогасна служба на аеродромима.

Поглавље III - Физичке карактеристике хелидрома
Одјељак А. Хелидроми у нивоу са земљом и издигнути хелидроми

Члан 15.

(Подручје завршног прилаза и полијетања - FATO)

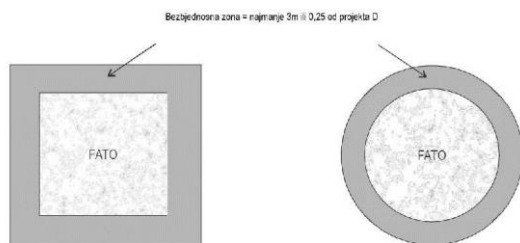
- (1) FATO је заштићено подручје без препрека, осим неопходних објеката који се због своје функције налазе на њему, и довољне је величине и облика да обезбједи задржавање сваког дијела пројектованог хеликоптера у завршној фази прилаза и почетку полијетања у складу са предвиђеним поступцима.
- (2) Неопходни објекти из става (1) овог члана подразумијевају визуелна средства (освјетљење) или системе за противпожарну опрему и средства битна за безбједност летења на хелидрому, и такви објекти који се налазе у FATO подручју не смију пробијати хоризонталну раван на висини FATO за више од 5 cm.
- (3) Када је површина FATO чврсте конструкције, иста је отпорна на учинке струјања испод ротора, и:
 - а) када је FATO спојен са TLOF, граничи се и у равни је са TLOF, има задовољавајућу носивост која може поднјети предвиђена оптерећења и обезбјеђује учинковиту одводњу, или
 - б) када FATO није спојен са TLOF, обезбјеђује се да је FATO безбједан у случају присилног слијетања хеликоптера, и
 - ц) повезан је са безбједносном зоном.
- (4) На хелидрому је обезбјеђен најмање један FATO који не треба бити чврсте конструкције.
- (5) FATO може бити смјештен на или у близини траке за полетно-слетну стазу или траке за стазу за вожњу.
- (6) Минималне димензије FATO за хеликоптере перформанси класе 1 су:
 - а) дужина RTOD прописана процедуром полијетања у HFM хеликоптера за које је FATO намијењен или 1,5 пројекта D од референтног хеликоптера, у зависности од тога шта је веће, и
 - б) ширина прописана процедуром у HFM хеликоптера за које је FATO намијењен или 1,5 пројекта D од референтног хеликоптера, у зависности од тога шта је веће.
- (7) Минималне димензије FATO за хеликоптере перформанси класе 2 и 3 су:
 - а) најмања ширина FATO је довољне величине и облика да се може уцртати круг пречника не мањег од 1,5 пројекта D од референтног хеликоптера, или
 - б) у случају када постоје ограничења за смјер прилаза и приземљења, FATO има подручје довољне величине и облика, а како је то прописано у ставу (2) овог члана али не мање од 1,5 пута од укупне ширине референтног хеликоптера.

- (8) Неопходни објекти смјештени на FATO не продиру у хоризонталну раван надморске висине FATO више од 5 cm.
- (9) Када је FATO чврсте конструкције, највећи допуштени просјечни нагиб у било којем правцу не смије прелазити 2%, осим у случају када је:
 - а) FATO издужен и намијењен хеликоптерима перформанси класе 1, тада укупни нагиб не смије прелазити 3% или локални нагиб не смије прелазити 5%, и
 - б) FATO издужен и намијењен хеликоптерима искључиво перформанси класе 2 и 3, тада укупни нагиб не смије прелазити 3% или локални нагиб не смије прелазити 7%.
- (10) FATO је смјештен на такав начин да се смањи утицај на окружење околине, укључујући и турбуленције, а које би могле имати негативан утицај на операције хеликоптера.
- (11) Ближа упутства у погледу утврђивања утицаја турбуленције дата су у Приручнику о хелидромима (ICAO Документ број 9261).
- (12) У случају издигнутог хелидрома, приликом пројектовања различитих елемената хелидрома узима се у обзир додатно оптерећење услед присуства особља, снџега, терета, горива за допуњавање, спасилачко-ватрогасне опреме и слично.
- (13) Ближа упутства за пројектовање издигнутих хелидрома су дата у Приручнику о хелидромима (ICAO Документ број 9261).
- (14) FATO је окружен безбједносном зоном која не треба бити чврсте конструкције.

Члан 16.

(Безбједносна зона)

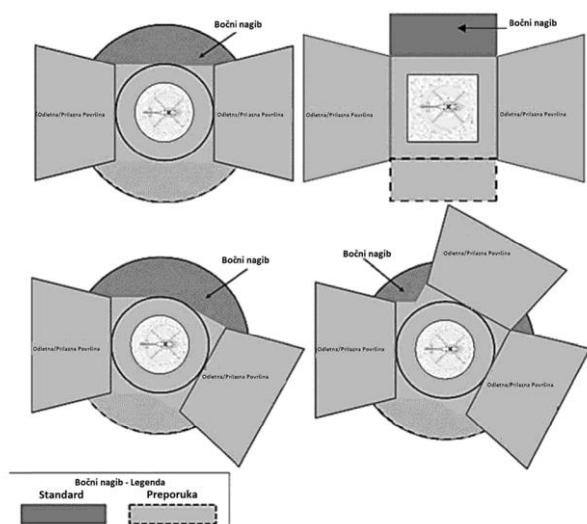
- (1) На безбједносној зони мора бити заштићено подручје без препрека, осим неопходних објеката који се због своје функције налазе на њој.
- (2) Када је површина безбједносне зоне чврсте конструкције, иста је отпорна на учинке вертикалног струјања испод ротора и обезбјеђује учинковиту одводњу.
- (3) Безбједносна зона у окружењу FATO пружа се од периферије FATO у дужини од најмање 3 m или 0,25 пројекта D од референтног хеликоптера, у зависности од тога шта је веће (Слика 3-1).
- (4) У простору безбједносне зоне нису допуштени покретни објекти током хеликоптерских операција.
- (5) Објекти чија функција захтијева да се налазе на безбједносној зони не смију пробијати површину која почиње на висини од 25 cm од ивице FATO и уздиже се према горе и према споља са нагибом од 5%.
- (6) Највећи допуштени нагиб површине безбједносне зоне чврсте конструкције не смије прелазити 4% према споља од ивице FATO.
- (7) У случају хелидрома у нивоу са земљом и издигнутог хелидрома, безбједносна зона за инструментални FATO простира се:
 - а) бочно на растојању од најмање 45 m са сваке стране централне линије, и
 - б) уздужно до удаљености од најмање 60 m изван крајева FATO.
- (8) Детаљано појашњење за став (7) овог члана дато је на слици A-1 Додатка овог правилника.

Слика 3-1 FATO и припадајуће безбједносне зоне¹

Члан 17.

(Заштићени бочни нагиб)

- (1) Хелидром има најмање један заштићени бочни нагиб који се уздиже под углом од 45° према споља од ивице безбједносне зоне и протеже се на удаљености од 10 m (Слика 3-2).
- (2) Простор заштићеног бочног нагиба не смије пробијати препреке.



Слика 3-2 FATO једноставна/комплексна безбједносна зона и заштићени бочни нагиб

Члан 18.

(Претпоље за хеликоптер)

- (1) Када хелидром има дефинисано претпоље за хеликоптере, оно има заштићено подручје без препрека, осим неопходних објеката који се због своје функције налазе на њему.
- (2) Претпоље за хеликоптере је довољне величине и облика како би се обезбиједило задржавање сваког дијела референтног хеликоптера када убрзава у нивоу лета, и близу је површине, а како би постигао своју безбједну брзину пењања.
- (3) Када је претпоље за хеликоптере чврсте конструкције, површина која граничи и у нивоу је са FATO отпорна је на учинке вертикалног струјања и без опасности у случају присилног слијетања хеликоптера.
- (4) Када је претпоље за хеликоптере обезбијеђено, налази се изван граница FATO.

- (5) Ширина претпоља за хеликоптере једнака је или већа од ширине FATO и припадајуће безбједносне зоне (Слика 3-1).
- (6) Земљиште на којем се налази претпоље за хеликоптер не смије да се пружа изнад равни која има нагиб навише од 3%, или локални узлазни нагиб већи од 5%, а доња граница ове равни је хоризонтална линија која се налази на граници FATO.
- (7) Објект који се налази у претпољу за хеликоптер, а који може да угрози хеликоптер у ваздуху, сматра се препреком и мора да се уклони.
- (8) У простору претпоља не смије бити препрека.

Члан 19.

(Зона приземљења/додира и одвајања/узлета - TLOF)

- (1) На TLOF мора бити заштићено подручје без препрека, које је довољне величине и облика како би се обезбиједило задржавање стајног трапа најзахтјевнијег хеликоптера за којег је TLOF намијењен у складу са предвиђеном оријентацијом.
- (2) TLOF је површина која:
 - а) има довољну статичку носивост да издржи динамичко оптерећење хеликоптера за којег је TLOF намијењен,
 - б) не смије имати неправилности које би могле негативно утицати на слијетање или подизање хеликоптера,
 - ц) има довољно трења да се избјегне клизање хеликоптера или људи,
 - д) је отпорна на учинке вертикалног струјања ротора,
 - е) обезбјеђује учинковиту одводњу, а да притом нема негативног утицаја на контролу или стабилност хеликоптера током приземљења и узлета или када се хеликоптер налази у мировању, и
 - ф) је повезана са FATO или са паркинг мјестом.
- (1) Хелидром има најмање један TLOF.
- (2) TLOF је обезбијеђен на хелидрому када год постоји намјера да стајни трап хеликоптера додирне површину унутар FATO и паркинг мјеста или се подигне са FATO и паркинг мјеста.
- (3) Минималне димензије TLOF, који се налази унутар FATO намијењеног за операције хеликоптера перформанси класе 1, су у складу с примјењивом процедуром прописаном у HFM хеликоптера за којег је TLOF намијењен.
- (4) Минималне димензије TLOF, који се налази унутар FATO намијењеног за операције хеликоптера перформанси класе 2 и 3 или на паркинг мјесту су:
 - а) када не постоји ограничење за правац слијетања, TLOF је довољне величине да се може уцртати круг пречника од 0,83 D:
 - 1) за пројектовани хеликоптер, или
 - 2) на паркинг мјесту за највећи хеликоптер за којег је мјесто намијењено, и
 - б) у случају када постоје ограничења за правац слијетања, TLOF је довољне ширине, како је наведено у ставу (1) овог члана, али не смије бити мањи од двоструке ширине стајног трапа (UCW) најзахтјевнијег хеликоптера за којег је паркинг мјесто намијењено.
- (5) Минималне димензије TLOF који се налази унутар FATO на издигнутом хелидрому су довољне величине да се може уцртати круг пречника од најмање 1 D од референтног хеликоптера.
- (6) Највећи допуштени нагиб TLOF у било којем правцу не смије прелазити 2%, осим у случају када је:

¹ За текст који је садржан на сликама коришћен је један службени језик БиХ.

- a) TLOF издужен и намијењен хеликоптерима перформанси класе 1, тада може имати укупни нагиб који не прелази 3% или локални нагиб који не прелази 5%, и
 - b) TLOF издужен и намијењен хеликоптерима искључиво перформанси класе 2 и 3, тада може имати укупни нагиб који не прелази 3% или локални нагиб који не прелази 7%.
- (7) Када се TLOF налази унутар платформе за хеликоптер, TLOF је центриран на платформу.
- (8) На TLOF су обезбијеђене ознаке које јасно означавају положај приземљења хеликоптера и по свом облику означавају сва ограничења у маневрисању хеликоптером.
- (9) Око ивице уздигнутог хелидрома постављају се безбједносни уређаји попут безбједносних мрежа или безбједносних плоча који не смију прелазити висину TLOF.

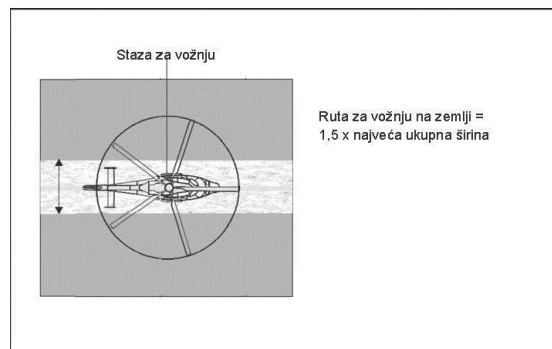
Члан 20.

(Стаза за вожњу хеликоптера и рута за вожњу хеликоптера)

- (1) Спецификације за руте за вожњу хеликоптера на земљи и руте за вожњу хеликоптера у ваздуху су намијењене за безбједност истовремених операција током маневрисања хеликоптера, при чему се утицај брзине вјетра/турбуленције изазваних утицајем вертикалног струјања ротора узима у обзир.
- (2) Стаза за вожњу хеликоптера је намијењена да омогући површинско кретање хеликоптера на точковима властитим погоном.
- (3) Када је стаза за вожњу намијењена за коришћење авиона и хеликоптера, одредбе које се односе на стазе за вожњу авиона, траке стазе за вожњу, стазе за вожњу хеликоптера и руте за вожњу хеликоптера у ваздуху биће узете у обзир и примјењиваће се строжи захтјеви (Слика 3-3).
- (4) Дефинисана подручја која се обрађују у овом дијелу су:
- a) стазе за вожњу повезане са рутама за вожњу у ваздуху које могу користити и хеликоптери са точковима и скијама за вожњу (рулање) ваздухоплова на земљи или у ваздуху,
 - b) руте за вожњу на земљи који су намијењени за коришћење хеликоптера са точковима само за вожњу (рулање) по земљи, и
 - ц) руте за вожњу у ваздуху које су намијењене само за вожњу (рулање) хеликоптера у ваздуху.
- (5) На стази за вожњу хеликоптера мора бити заштићено подручје без препрека које је довољне ширине како би се обезбиједило задржавање стајног трапа најзахтјевнијег хеликоптера са точковима за којег је стаза за вожњу намијењена.
- (6) Површина стазе за вожњу има следећа обиљежја:
- a) има довољну статичку носивост да издржи кретање хеликоптера под максималним оптерећењем, за којег је и намијењена,
 - b) не смије имати неправилности које би могле негативно утицати на кретање хеликоптера,
 - ц) отпорна је на учинке вертикалног струјања ротора,
 - д) обезбјеђује учинковиту одводњу и притом нема негативног утицаја на контролу или стабилност хеликоптера на точковима када се хеликоптер креће снагом властитих мотора или када се налази у мировању, и
 - е) стаза за вожњу је повезана са рутом за вожњу.
- (7) Минимална димензија стазе за вожњу хеликоптера не смије бити мања од двоструке ширине стајног трапа (UCW) најзахтјевнијег хеликоптера за којег је стаза за

вожњу намијењена или је ширине како је то прописано у ставу (5) овог члана.

- (8) Попречни нагиб стазе за вожњу хеликоптера не смије прелазити 2%, а уздужни нагиб не смије прелазити 3%.



Слика 3-3. Стаза за вожњу хеликоптера/рута за вожњу на земљи

Члан 21.

(Рута за вожњу хеликоптера)

- (1) Рута за вожњу хеликоптера мора бити заштићено подручје, које је:
- a) без препрека, осим неопходних објеката који се због своје функције налазе на њему,
 - b) намијењено кретању хеликоптера и
 - ц) довољне ширине како би се обезбиједило задржавање највећег хеликоптера за којег је рута за вожњу намијењена.
- (2) Када је рута за вожњу хеликоптера чврсте конструкције, површина је отпорна на учинке вертикалног струјања ротора.
- (3) Када је рута за вожњу хеликоптера спојена (колоцирана) са стазом за вожњу хеликоптера тада је:
- a) у границама и у нивоу са стазом за вожњу,
 - b) не угрожава безбједност операција на стази за вожњу,
 - ц) обезбјеђује учинковиту одводњу.
- (4) Када рута за вожњу није спојена (колоцирана) са стазом за вожњу хеликоптера, на истој се обезбјеђује да је без опасности у случају присилног слијетања хеликоптера.
- (5) На рути за вожњу хеликоптера нису допуштени покретни објекти током хеликоптерских операција.
- (6) Када је рута за вожњу чврсте конструкције и спојена са стазом за вожњу хеликоптера, покречни нагиб руте за вожњу хеликоптера не смије прелазити нагиб од 4% према споља од ивице стазе за вожњу.

Члан 22.

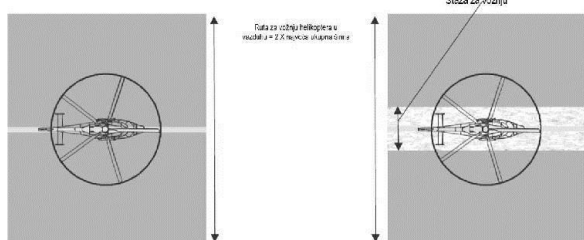
(Рута за вожњу хеликоптера на земљи)

- (1) Рута за вожњу хеликоптера на земљи је центрирана на стази за вожњу хеликоптера са минималном ширином која је 1,5 пута већа од укупне ширине највећег хеликоптера (Слика 3-3).
- (2) Неопходни објекти који се налазе на рути за вожњу хеликоптера на земљи, не смију:
- a) бити смјештени на удаљености мањој од 50 cm од ивице стазе за вожњу хеликоптера на земљи, и
 - b) пробијати површину која почиње 50 cm од ивице стазе за вожњу хеликоптера и висину од 25 cm изнад површине стазе за вожњу хеликоптера и пружа се са нагибом од 5% навише и ка споља.

Члан 23.

(Рута за вожњу хеликоптера у ваздуху)

- (1) Рута за вожњу хеликоптера у ваздуху је намијењена за кретање хеликоптера изнад површине на висини која је уобичајено повезана са утицајем земље, и при брзини на земљи мањој од 37 km/h (20 kt).
- (2) Минимална ширина руте за вожњу хеликоптера је два пута већа од укупне ширине највећег хеликоптера за којег је намијењена.
- (3) Када је рута за вожњу хеликоптера у ваздуху спојена са стазом за вожњу хеликоптера, а у сврху допуштања операција хеликоптера и на земљи и у ваздуху (Слика 3-4):
 - а) рута за вожњу хеликоптера у ваздуху је центрирана на стази за вожњу хеликоптера, и
 - б) неопходни објекти који се налазе на рути за вожњу хеликоптера у ваздуху, не смију:
 - 1) бити смјештени на удаљености мањој од 50 cm према споља од ивице стазе за вожњу хеликоптера,
 - 2) пробијати површину која почиње 50 cm од ивице стазе за вожњу хеликоптера и висину од 25 cm изнад површине стазе за вожњу хеликоптера с улазом према горе и према споља са градијентом од 5%.
- (4) Када рута за вожњу хеликоптера у ваздуху није спојена са стазом за вожњу хеликоптера, тада нагиб површине руте не смије прелазити ограничења највећег допуштеног нагиба при слијетању хеликоптера за којег је рута за вожњу хеликоптера у ваздуху намијењена. У сваком случају, попречни нагиб не смије износити више од 10%, а уздужни нагиб више од 7%.



Слика 3-4. Рута за вожњу хеликоптера у ваздуху и комбинована рута за вожњу хеликоптера у ваздуху/стази за вожњу

Члан 24.

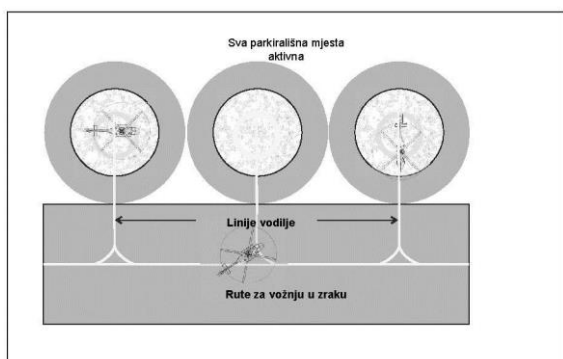
(Паркинг мјесто за хеликоптер)

- (1) На паркинг мјесту за хеликоптер обезбијеђено је подручје без препрека, довољне величине и облика како би се обезбиједило задржавање сваког дјела највећег хеликоптера за којег је паркинг мјесто намијењено када се хеликоптер позиционира унутар паркинга.
- (2) Површина паркинг мјеста за хеликоптере има следећа обиљежја:
 - а) отпорно је на учинке вертикалног струјања,
 - б) не смије имати неправилности које би могле негативно утицати на кретање хеликоптера,
 - ц) има довољну статичку носивост да издржи динамичко оптерећење хеликоптера за којег је паркинг мјесто намијењено,
 - д) има довољно трења да се избјегне клизање хеликоптера или људи,
 - е) обезбјеђује учинковиту одводњу и да притом нема негативног утицаја на контролу или стабилност хеликоптера на точковима, а када се хеликоптер креће снагом властитих мотора или када се хеликоптер налази у мировању.
- (3) Паркинг мјесто за хеликоптере је повезано са безбједносном зоном.
- (4) Минимална димензија паркинг мјеста за хеликоптере је круг пречника од 1,2 D највећег хеликоптера за којег је паркинг мјесто намијењено.
- (5) У случају када постоје ограничења за кретање и позиционирање хеликоптера, паркинг мјесто је довољне ширине како је то прописано у ставу (1) овога члана, али не мање од 1,2 укупне ширине највећег хеликоптера за којег је паркинг мјесто намијењено.
- (6) Основни нагиб паркинг мјеста за хеликоптере у било којем смјеру не смије прелазити 2%.
- (7) На сваком паркинг мјесту за хеликоптере постављене су ознаке за позиционирање, како би се јасно назначило гдје се хеликоптер мора позиционирати и према њиховом облику сва ограничења у кретању хеликоптера.
- (8) Паркинг мјесто за хеликоптере је окружено безбједносном зоном која не треба бити чврсте конструкције.

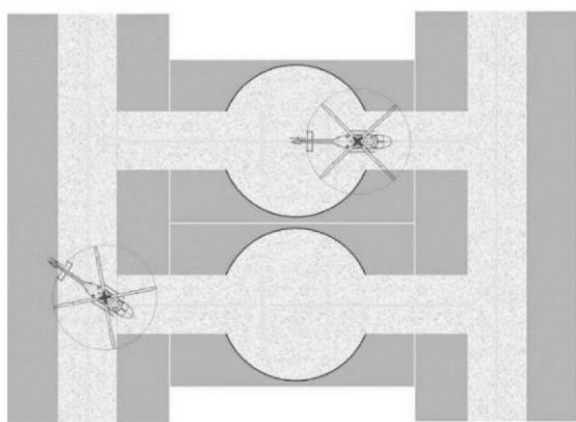
Члан 25.

(Заштитна зона)

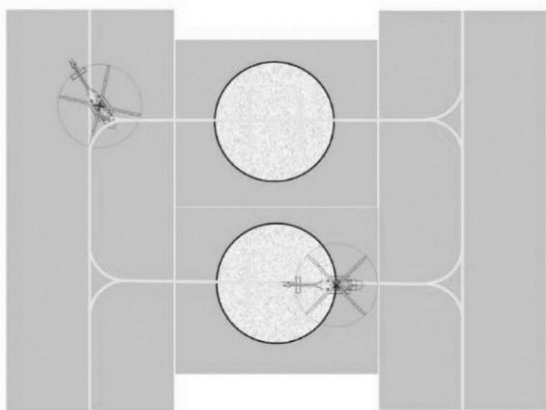
- (1) На заштитној зони је подручје без препрека осим неопходних објеката који се због своје функције налазе на њему.
- (2) Када је заштитна зона чврсте конструкције, а налази се у границама и равни са паркинг мјестом за хеликоптере, површина је отпорна на учинке вертикалног струјања и обезбјеђује учинковиту одводњу.
- (3) Када је заштитна зона повезана са паркинг мјестом пројектованим за окретање хеликоптера, заштитна зона се пружа према споља од ивице паркинг мјеста на растојању од 0,4 D (Слика 3-5).
- (4) Када је заштитна зона повезана са паркинг мјестом пројектованим за пролазак хеликоптера кретањем, минимална ширина паркинг мјеста и заштитне зоне не смије бити мања од ширине повезане руте за вожњу хеликоптера (Слике 3-6. и 3-7).
- (5) Када је заштитна зона повезана са паркинг мјестом које је пројектовано за неистовремену употребу (Слике 3-8. и 3-9):
 - а) заштитна зона сусједних паркинг мјеста може се преклапати, али не смије бити мања од захтијеване заштитне зоне за веће сусједно паркинг мјесто,
 - б) сусједно неактивно паркинг мјесто може имати статични објекат али тај објекат је у потпуности унутар граница тог паркинг мјеста.
- (6) У простору заштитне зоне не смије бити покретних објеката током хеликоптерских операција.
- (7) Неопходни објекти који се налазе у заштитној зони не смију:
 - а) пробијати равну која је на висини од 5 cm изнад равни централне зоне ако се налазе на удаљености мањој од 0,75 D од центра паркинг мјеста за хеликоптере,
 - б) пробијати равну на висини од 25 cm изнад равни централне зоне и пружа се са нагибом од 5% навише и ка споља, ако се налазе на удаљености од 0,75 D или више од центра паркинг мјеста за хеликоптере.
- (8) Када је заштитна зона чврсте конструкције, нагиб заштитне зоне према горе не смије прелазити нагиб од 4% према споља од ивице паркинг мјеста.



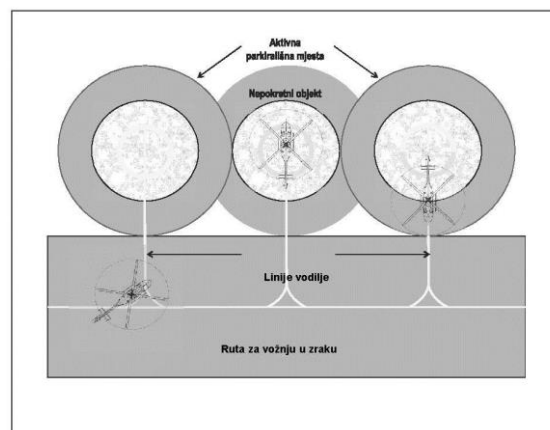
Слика 3-5. Паркинг мјеста намијењена за окретање хеликоптера (укључујући и руте за вожњу у ваздуху) - истовремене операције



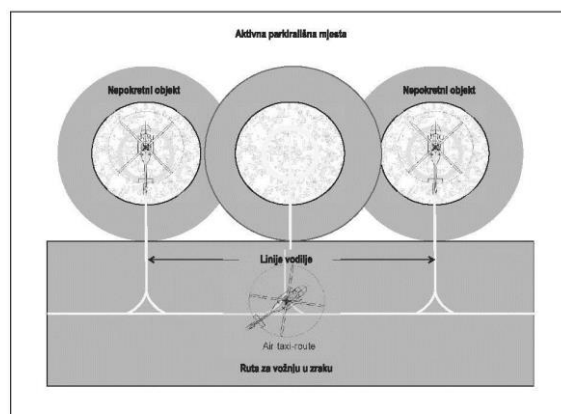
Слика 3-6. Рута за вожење на земљи преко паркинг мјеста (са стазом за вожење/рутом за вожење на земљи) - истовремене операције



Слика 3-7. Рута за вожење у ваздуху преко паркинг мјеста (са руту за вожење у ваздуху) - истовремене операције



Слика 3-8. Паркинг мјеста намијењена за окретање хеликоптера (са руту за вожење у ваздуху) – истовремене операције – спољна паркинг мјеста активна



Слика 3-9. Паркинг мјеста намијењена за окретање хеликоптера (са руту за вожење у ваздуху) за истовремене операције - унутрашња паркинг мјеста активна

Члан 26.

(Положај подручја завршног прилаза и полијетања (FATO) у односу на полетно-слетну стазу или стазу за вожење)

- (1) Ако је подручје завршног прилаза и полијетања у близини полетно-слетне или стазе за вожење и ако су планиране истовремене операције, међусобно растојање између ивице полетно-слетне стазе или стазе за вожење и ивице подручја завршног прилаза и полијетања не смије да буде мање од оног које је дато у Табели 1.
- (2) Подручје завршног прилаза и полијетања не смије да се налази:
 - а) близу укрштања стаза за вожење или тачака за чекање гдје се очекује велика турбуленција услед рада млазних мотора,
 - б) близу подручја где се очекује појава турбуленције (*aeroplanetex wake*) услед проласка авиона.

Табела 1. Минималне удаљености спољашње ивице FATO од спољашње ивице PSS или стазе за вожење за истовремене операције

Допуштена маса ваздухоплова и/или хеликоптера (МТОМ)	Удаљеност између спољашње ивице FATO и спољашње ивице PSS или стазе за вожење
до 3 175 kg	60 m
Од 3 175 kg до 5 760 kg	120 m
Од 5 760 kg до 100 000 kg	180 m
100 000 kg и више	250 m

Одјељак Б. Хелидром на платформи

Члан 27.

(Подручје завршног прилаза и полијетања - FATO) и зоне приземљења/додира и одвајања/узлета - TLOF)

- (1) Хелидром на платформи има један FATO, и један заједнички TLOF, или TLOF који се преклапа.
- (2) FATO може имати било који облик али је довољне величине да се може уцртати круг пречника не мањег од 1D највећег хеликоптера за којег је хелидром на платформи намијењен.
- (3) TLOF може имати било који облик али има довољну величину да се за:
 - а) хеликоптере с МТОМ већом од 3 175 kg може уцртати круг пречника не мањег од 1D највећег хеликоптера за којег је хелидром на платформи намијењен,
 - б) хеликоптере са МТОМ која износи 3 175 kg или мање може уцртати круг пречника не мањег од 0,83D највећег хеликоптера за којег је хелидром на платформи намијењен;
- (4) Хелидром на платформи је постављен на начин који обезбјеђује довољан и неометан ваздушни процијеп (зazor) који обухвата пуне димензије FATO.
- (5) TLOF на хелидрому на платформи има динамичку носивост и пружа утицај близине земље.
- (6) На ивици TLOF нису допуштени непокретни објекти, осим оних ломљиве конструкције који због своје функције ту морају бити смјештени.
- (7) Објекти смјештени у простору без препрека, чија функција захтијева да морају бити смјештени уздуж ивице TLOF 1D или TLOF већег од 16 m, не смију бити виши од 25 cm.
- (8) Објекти смјештени у простору без препрека, чија функција захтијева да морају бити смјештени уздуж ивице TLOF мањег од 1D или TLOF мањег од 16 m, не смију бити виши од 5 cm.
- (9) Објекти чија функција захтијева да буду смјештени унутар TLOF (нпр. свјетла или мреже), а не представљају опасност за операције хеликоптера, не смију бити виши од 2,5 cm.
- (10) Безбједносна опрема, као што су безбједносне мреже или појасеви, је смјештена око ивице хелидрома на платформи и не смије прелазити висину TLOF.
- (11) Површина TLOF је отпорна на клизање хеликоптера и људи с нагибом који онемогућава задржавање воде у локвама.
- (12) Смјернице о учинцима смјера струјања ваздуха и турбуленције, превладавајуће брзине вјетра и високих температура од издувних гасова гасних турбина или топлине јаким удара на локацију FATO наведене су у Приручнику за хелидроме (ICAO Документ број 9261).

Одјељак Ц. Хелидром на палуби брода

Члан 28.

(Хелидроми намјенски изграђени на палуби брода)

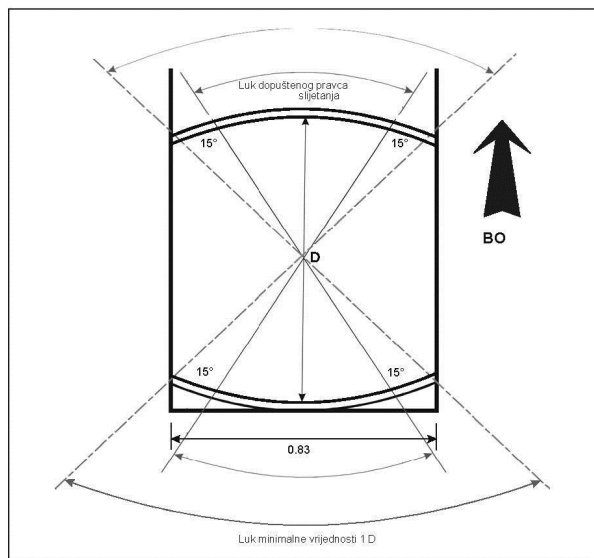
Хелидроми на палуби брода, који су смјештени на прамцу брода, крми брода или су намјенски изграђени изнад

конструкције брода, сматрају се намјенски изграђеним хелидромима на палуби брода.

Члан 29.

(Подручје завршног прилаза и полијетања - FATO и зоне приземљења/додира и одвајања/узлета - TLOF)

- (1) Хелидром на палуби брода има један FATO и један заједнички TLOF, или TLOF који се преклапа.
- (2) FATO може имати било који облик али је довољне величине да се може уцртати круг пречника не мањег од 1D највећег хеликоптера за којег је хелидром на палуби брода намијењен.
- (3) TLOF на хелидрому на палуби брода има динамичку носивост.
- (4) TLOF на хелидрому на палуби брода пружа утицај близине земље.
- (5) На намјенски изграђеном хелидрому изнад конструкције брода, осим на прамцу или крми брода, TLOF је довољне величине да се може уцртати круг пречника 1D највећег хеликоптера за којег је хелидром на палуби брода намијењен.
- (6) На намјенски изграђеном хелидрому на прамцу или крми брода TLOF је довољне величине да се:
 - а) може уцртати круг пречника 1D највећег хеликоптера за којег је хелидром на палуби брода намијењен, или
 - б) за операције са ограниченим правцима слијетања састоји се од подручја унутар којег се могу смјестити два лука круга један насупрот другог, пречника не мањег од 1D, положена уздужно у правцу прилаза хеликоптера, при чему минимална ширина хелидрома не смије да буде мања од 0,83D, а како је приказано на Слици 3-10.
- (7) На ненамјенски изграђеном хелидрому на палуби брода TLOF је довољне величине да се може уцртати круг пречника најмање 1D највећег хеликоптера за којег је хелидром на палуби брода намијењен.
- (8) Хелидром на палуби брода мора бити постављен на начин који обезбјеђује довољан и неометан ваздушни процијеп (зazor) који обухвата пуне димензије FATO.
- (9) На ивици TLOF нису допуштени непокретни објекти, осим оних ломљиве конструкције који због своје функције ту морају бити смјештени.
- (10) За сваки TLOF пројектован за употребу од стране хеликоптера који имају D-вриједност већу од 16 m, објекти постављени у простору слободном од препрека, чија функција захтијева да се налазе на ивици TLOF, не прелазе висину од 15 cm.
- (11) За сваки TLOF пројектован за употребу од стране хеликоптера који имају D-вриједност од 16 m или мање, и сваки TLOF који има димензије мање од 1 D, објекти у простору слободном од препрека, чија функција захтијева да се налазе на ивици TLOF, не прелазе висину од 5 cm.
- (12) Објекти чија функција захтијева да буду смјештени унутар TLOF (нпр. свјетла или мреже) не прелазе висину од 2,5 cm.
- (13) Безбједносна опрема, као што су безбједносне мреже или појасеви, је постављена око ивице хелидрома на палуби брода, али не прелази висину TLOF.
- (14) Површина TLOF је отпорна на клизање хеликоптера и људи.



Слика 3-10. Правци слијетања на хелидром на палуби брода у случају када није допуштено слијетати из било којег правца
ДИО ТРЕЋИ – ОКРУЖЕЊЕ СА ПРЕПРЕКАМА
Поглавље I - Површине и сектори ограничења препрека
Одјељак А. Карактеристике површина

Члан 30.

(Прилазна површина)

Прилазна површина је коса раван или комбинација равни или, ако је предвиђен заокрет, сложена површина са нагибом навише у односу на крај безбједносне зоне, постављена централно у односу на линију која пролази кроз центар подручја завршног прилаза и полијетања, како је приказано на сликама 4-1, 4-2, 4-3. и 4-4. и у Табели 2 овог правилника.

Члан 31.

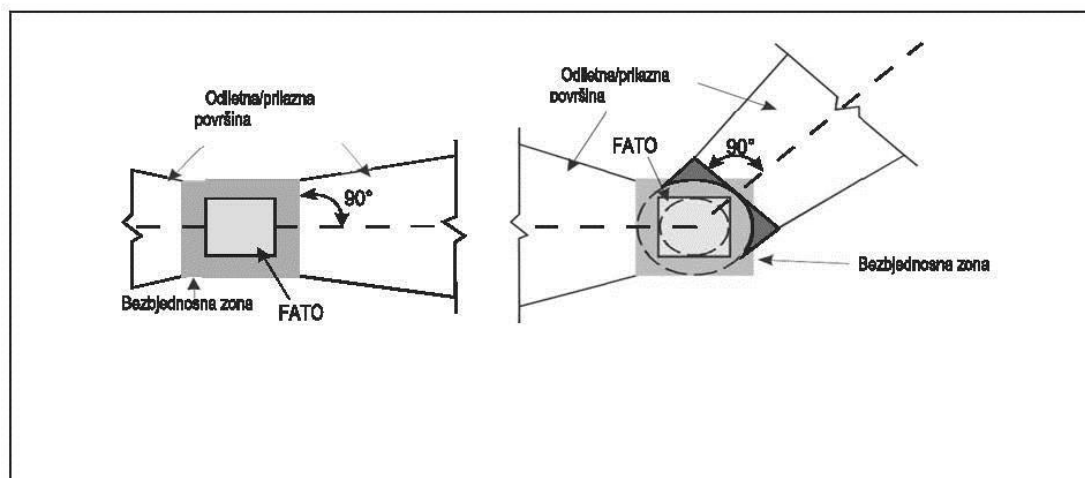
(Карактеристике прилазне површине)

(1) Границе прилазне површине обухватају:

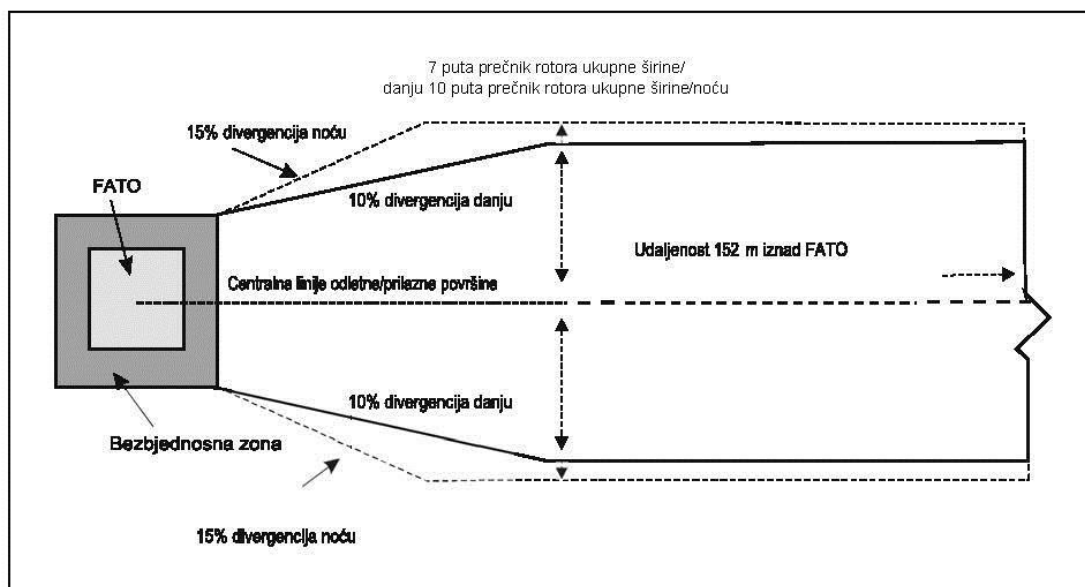
- а) унутрашњу хоризонталну ивицу дужине једнаке одређеној минималној ширини/пречнику подручја завршног прилаза и полијетања заједно са безбједносном зоном, која је окомита на осу прилазне површине и која се налази на спољној ивици безбједносне зоне;
- б) двије бочне стране које почињу од крајева унутрашње ивице и равномерно одступају за одређени проценат у односу на вертикалну раван која садржи централну линију подручја завршног прилаза и полијетања;
- ц) спољну хоризонталну ивицу која је окомита у односу на централну линију прилазне површине и

на висини од 152 m (500 ft) изнад надморске висине подручја завршног прилаза и полијетања.

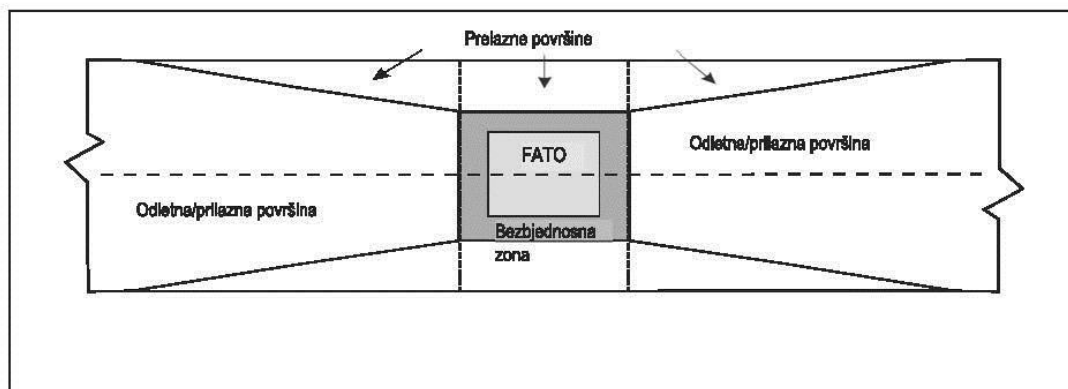
- (2) Надморска висина унутрашње ивице је једнака надморској висини подручја завршног прилаза и полијетања у тачки на унутрашњој ивици коју сијече централна линија прилазне површине.
- (3) Ако је хелидром намијењен за коришћење од стране хеликоптера перформанси класе 1, почетак косе равни може да се налази непосредно изнад подручја завршног прилаза и полијетања ако то одобри BHDCA.
- (4) Нагиб прилазне површине се мјери у вертикалној равни која садржи централну линију површине.
- (5) У случају да прилазна површина укључује заокрет, површина је сложена површина и садржи хоризонталне нормале на њену централну линију, а нагиб централне линије је исти као и за прилазну површину у случају праволинијског прилаза, како је приказано на Слици 4-5.
- (6) У случају када прилазна површина укључује заокрет, површина не смије садржавати више од једног закривљеног дијела.
- (7) Ако постоји закривљени дио прилазне површине, збир полупречника лука који дефинише централну линију прилазне површине и дужине праволинијског дијела који почиње од унутрашње ивице не смије да буде мањи од 575 m.
- (8) Свако одступање од правца централне линије прилазне површине је пројектовано тако да не захтијева полупречник заокрета мањи од 270 m.
- (9) За инструменталне хелидроме са непрецизним и/или прецизним прилазом и инструменталним одласцима, граница прилазне површине има следеће карактеристике:
 - а) унутрашња ивица је хоризонтална и једнака по дужини минимално утврђене ширине FATO уз додатак безбједносне зоне, окомита је на централну линију прилазне површине и лоцирана на спољној ивици безбједносне зоне;
 - б) двије бочне ивице које почињу са крајева унутрашње ивице:
 - 1) за инструментални FATO са непрецизним прилазом, равномерно одступајући одређеном брзином од вертикалне равни која садржи централну линију FATO,
 - 2) за инструментални FATO са прецизним прилазом, одступајући равномерно одређеном брзином од вертикалне равни која садржи централну линију FATO, до одређене висине изнад FATO, а затим одступајући равномерно одређеном брзином до одређене коначне ширине и настављајући након тога на тој ширини за преосталу дужину прилазне површине, и
 - ц) спољна ивица је хоризонтална и окомита на централну линију прилазне површине и на одређеној висини изнад коте FATO.



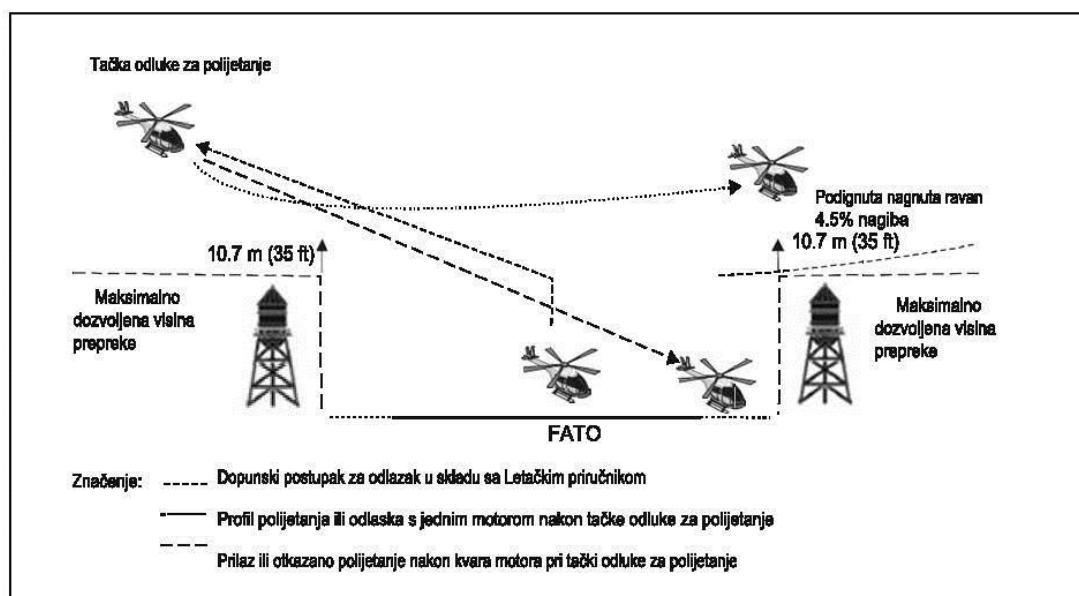
Слика 4-1. Површине ограничења препрека - Одлетна/прилазна површина



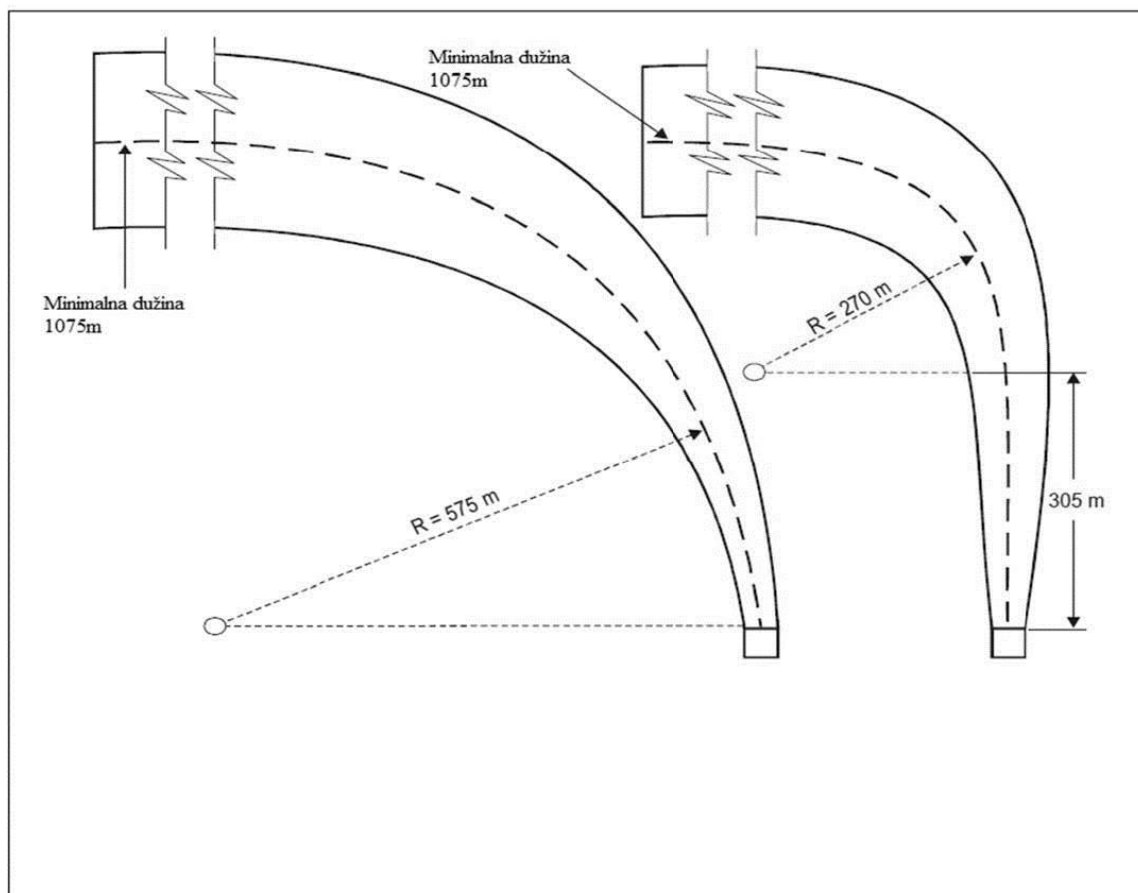
Слика 4-2. Ширина одлетне/прилазне површине



Слика 4-3. Прелазна површина за FATO са PinS (тачка у простору) прилазним процедурама са VSS (дио визуелне површине)



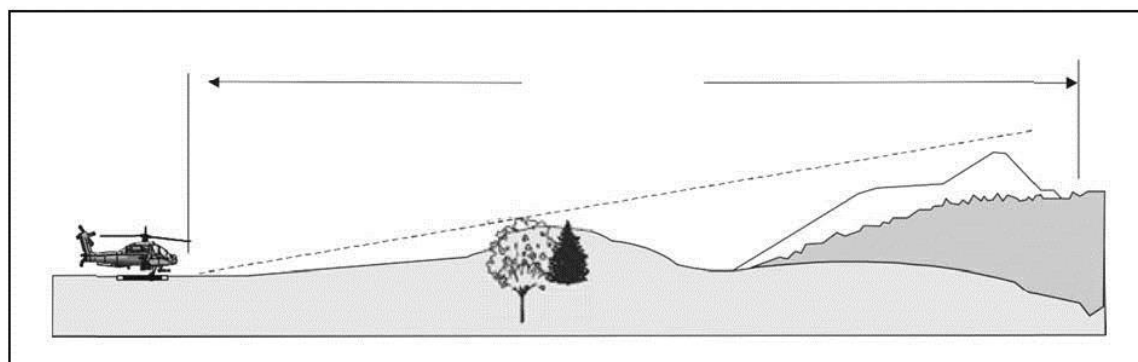
Слика 4-4. Примјер подигнуте нагнуте равни током операција хеликоптера класе 1



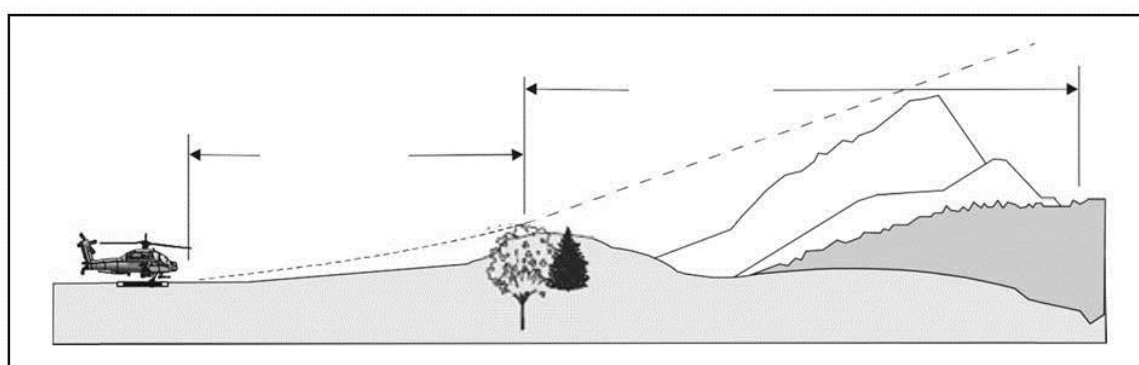
Слика 4-5. Закривљени прилаз и одлетна површина за све FATO

Табела 2. Димензије и нагиби површина са ограничењем препрека за визуелне и инструменталне FATO

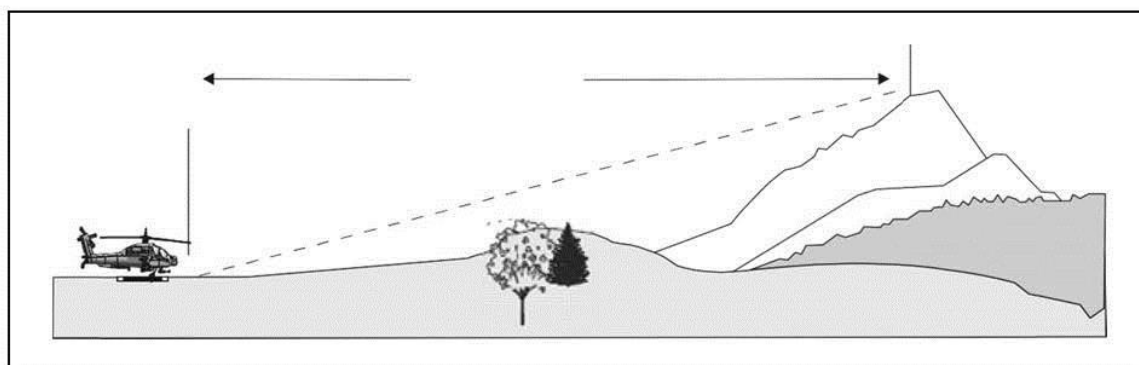
Површина и димензије	Категорија пројекта нагиба		
	A	B	C
Прилазна и одлетна површина			
Дужина унутрашње ивице	Ширина безбједносне зоне	Ширина безбједносне зоне	Ширина безбједносне зоне
Положај унутрашње ивице	Граница безбједносне зоне (граница претпоља ако је примјењиво)	Граница безбједносне зоне	Граница безбједносне зоне
Дивергенција: (први и други сектор)			
Коришћење само дању	10%	10%	10%
Коришћење само ноћу	15%	15%	15%
Први сектор			
Дужина	3 386 m	245 m	1 220 m
Нагиб	4.5% (1:22.2)	8% (1:12.5)	12.5% (1:8)
Спољна ширина	(b)	N/A	(b)
Други сектор:			
Дужина	N/A	830 m	N/A
Нагиб	N/A	16% (1:6.25)	N/A
Спољна ширина	N/A	(b)	N/A
Укупна дужина од унутрашње ивице (a)	3 386 m	1 075 m	1 220 m
Прелазна површина (FATO са PinS прилазном процедуром са VSS)			
Нагиб	50% (1:2)	50% (1:2)	50% (1:2)
Висина	45 m	45 m	45 m
a. Прилазна и одлетна површина дужине 3386 m, 1075 m и 1220 m односи се на дотичне нагибе и доводе хеликоптер до висине 152 m (500 ft) изнад нивоа FATO b. Укупна ширина износи 7 (седам) пречника ротора за дневне операције и 10 (десет) пречника ротора за ноћне операције.			



а) прилазна и одлетна површина – профил нагиба “А” – пројекта од 4,5%



б) прилазна и одлетна површина – профил нагиба “В” – пројекта од 8% до 16%



в) прилазна и одлетна површина – профил нагиба “С” – пројекта од 12,5%

Слика 4-6. Прилазна и одлетна површина с различитим категоријама пројекта нагиба

Члан 32.

(Прелазна површина)

- (1) Прелазна површина представља сложену површину која се пружа дуж бочне стране безбједносне зоне и дијелом бочне стране прилазне/одлетне површине, са нагибом навише и ка споља до висине од 45 m (150 ft).
- (2) Прелазну површину није потребно предвидјети за подручје завршног прилаза и полијетања на хелидрому без прилаза PinS који укључује визуелни сегмент површине (VSS).
- (3) Границе прелазне површине обухватају:
 - а) доњу ивицу која почиње у тачки на страни прилазне/одлетне површине на утврђеној висини изнад доње ивице, протежући се низ страну прилазне/одлетне површине према унутрашњој ивици исте, а затим паралелно уздуж безбједносне зоне до централне линије FATO, и
 - б) горња ивица постављена на утврђеној висини изнад доње ивице, а како је приказано у Табели 2 овог правилника.
- (4) Надморска висина тачке на доњој ивици је:
 - а) уздуж прилазне/одлетне површине једнака висини прилазне/одлетне површине у тој тачки, и
 - б) уздуж безбједносне зоне једнака висини унутрашње ивице прилазне/одлетне површине.
- (5) Нагиб прелазне површине мјери се у вертикалној равни под правим углом у односу на централну линију FATO.

Члан 33.

(Одлетна површина)

- (1) Одлетна површина представља косу раван или комбинацију равни или, ако је предвиђен заокрет, сложену површину са нагибом навише у односу на крај безбједносне зоне, постављену централно у односу на линију која пролази кроз центар подручја завршног прилаза и полијетања, а како је приказано на сликама 4-1, 4-2, 4-3, 4-4. и у Табели 2 овог правилника.
- (2) Границе одлетне површине обухватају:
 - а) унутрашњу хоризонталну ивицу дужине једнаке одређеној минималној ширини/пречнику подручја завршног прилаза и полијетања заједно са безбједносном зоном, која је окомита на централну линију одлетне површине и која се налази на спољној ивици безбједносне зоне,
 - б) двије бочне стране које почињу од крајева унутрашње ивице и равномерно одступају за одређени проценат у односу на вертикалну раван која садржи централну линију подручја завршног прилаза и полијетања,
 - ц) спољну хоризонталну ивицу која је окомита у односу на централну линију одлетне површине и на висини од 152 m (500 ft) изнад надморске висине подручја завршног прилаза и полијетања.
- (3) Надморска висина унутрашње ивице једнака је надморској висини подручја завршног прилаза и полијетања у тачки на унутрашњој ивици коју сијече централна линија одлетне површине.
- (4) Ако је хелидром намијењен за коришћење од стране хеликоптера перформанси класе 1, почетак косе равни може да се налази непосредно изнад подручја завршног прилаза и полијетања ако то одобри BHDCA.
- (5) Ако постоји претпоље, надморска висина унутрашње ивице одлетне површине се одређује на спољној ивици претпоља, на највишој тачки на земљи на централној линији претпоља.

- (6) У случају одлетне површине за праволинијско полијетање, нагиб се мјери у вертикалној равни која садржи централну линију површине.
- (7) У случају да одлетна површина укључује заокрет, површина је сложена и садржи хоризонталне нормале на њену централну линију, а нагиб осе је исти као и за одлетну површину у случају праволинијског полијетања, а како је приказано на Слици 4-5. овог правилника.
- (8) У случају да одлетна површина укључује заокрет, површина не смије да садржи више од једног закривљеног дијела.
- (9) Ако постоји закривљени дио одлетне површине, збир полупречника лука који дефинише централну линију одлетне површине и дужине праволинијског дијела који почиње од унутрашње ивице не смије да буде мањи од 575 m.
- (10) Свако одступање од правца централне линије одлетне површине пројектовано је тако да не захтијева полупречник заокрета мањи од 270 m.

Одјељак Б. Препреке

Члан 34.

(Сектор/површина без препрека - хелидром на платформи)

- (1) Сектор/површина без препрека хелидрома на платформи је сложена површина која почиње и шири се од референтне тачке на ивици FATO хелидрома на платформи.
- (2) Ако је зона TLOF мања од 1 x D, референтна тачка се налази најмање 0,5 x D од центра TLOF.
- (3) Сектор/површина без препрека је наспрам лука одређеног угла.
- (4) Сектор/површина без препрека се састоји од двије компоненте, једне изнад и друге испод нивоа платформе, како је приказано на Слици 4-7. овог правилника:
 - а) изнад нивоа хелидрома површина је хоризонтална раван на висини једнакој висини површине платформе, чији је најмањи допуштени угао од 210° с врхом који је смјештен на ивици круга D и пружа се до удаљености која ће обезбиједити несметану одлетну путању хеликоптеру за којег је хелидром на платформи намијењен;
 - б) испод нивоа хелидрома, унутар (минималног) лука од 210°, површина се додатно пружа према доље од ивице FATO испод висине хелидрома до нивоа воде за лук не мањи од 180° који пролази кроз центар FATO и према споља на удаљености која ће омогућити безбједно раздвајање од препреке испод хелидрома у случају квара мотора хеликоптера за којег је хелидром на платформи намијењен.

Члан 35.

(Сектор/површина ограничења препрека - хелидром на платформи)

- (1) На хелидрому на платформи на којем није могуће избјећи препреке може да постоји сектор/површина ограничења препрека (LOS).
- (2) Сектор/површина ограничења препрека је сложена површина која почиње од референтне тачке за сектор без препрека и шири се преко лука који није покривен сектором без препрека, унутар којег је одређена висина препрека изнад нивоа TLOF.
- (3) Сектор/површина ограничења препрека не смије да буде наспрам лука већег од 150°. Његове димензије и локација су у складу са вриједностима приказаним на Слици 4-8. за 1 D FATO с преклапајућим TLOF, како је

приказано на Слици 4-9. овог правилника за 0,83 D TLOF.

Поглавље II - Захтјеви за ограничење препрека Одјељак А. Ограничење препрека

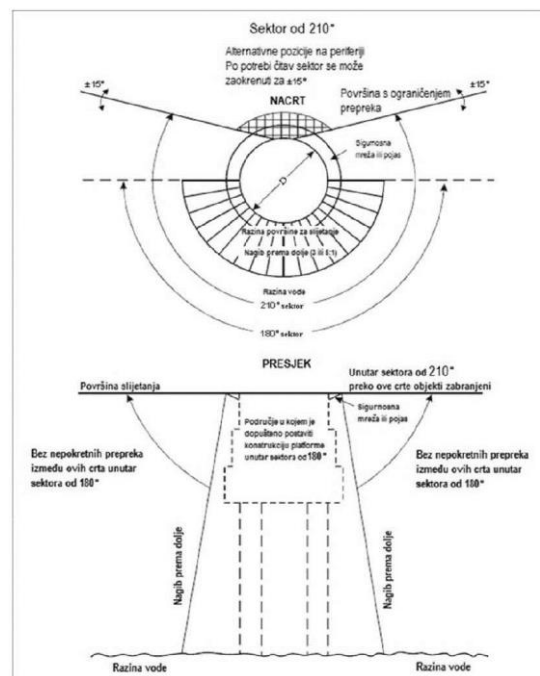
Члан 36.

(Захтјеви за ограничење препрека - хелидром у нивоу са земљом)

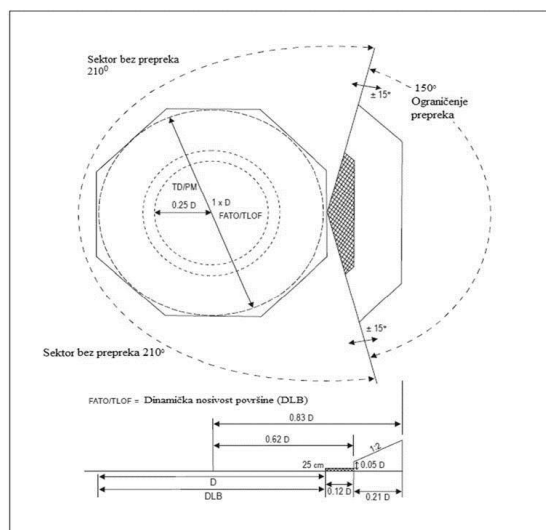
- (1) Захтјеви у погледу површина са ограничењем препрека су усклађени са намјеном и опремљеношћу FATO.
- (2) За FATO на хелидромима са поступцима прилаза PinS које користе визуелни сегмент површине се одређују следеће површине за ограничење препрека:
 - a) одлетна површина,
 - b) прилазна површина,
 - ц) прелазне површине.
- (3) Најмање допуштене димензије и највећи допуштени нагиби површина ограничења препрека дефинисани су у Табели 2 овог правилника и налазе се како је приказано на сликама 4-1, 4-2. и 4-6. овог правилника.
- (4) За FATO на осталим хелидромима, укључујући хелидроме са поступком прилаза PinS гдје не постоји визуелни сегмент површине, се одређују следеће површине за ограничење препрека:
 - a) одлетна површина,
 - b) прилазна површина.
- (5) За хелидроме који имају прилазну/одлетну површину са пројектованим нагибом од 4,5%, BHDCA може да одобри да објекти пробијају површину ограничења препрека, ако је спроведена ваздухопловна студија која је обухватила пратеће ризике и мјере умањења ризика.
- (6) Није дозвољена изградња новог објекта или повећање висине постојећег објекта изнад било које површине из ст. (1) и (3) овог члана, осим ако је он заклоњен постојећим непокретним објектом или ако се након спроведене ваздухопловне студије, која је одобрена од стране BHDCA, утврди да објекат неће негативно утицати на безбједност обављања хеликоптерских операција.
- (7) Постојећи објекат изнад било које површине из ст. (2) и (4) овог члана мора, кад год је то могуће, да буде уклоњен, осим ако је заклоњен постојећим непокретним објектом или ако се након спроведене ваздухопловне безбједносне студије, која је одобрена од стране BHDCA, утврди да објекат неће негативно утицати на безбједност и редовност операција хеликоптера.
- (8) Хелидром у нивоу са земљом има најмање једну прилазну и једну одлетну површину, како би се избјегло летење низ вјетар, смањили на најмању мјеру утицаји бочног вјетра и омогућило прекинуто слетање.
- (9) Изузетно од става (7) овог члана, BHDCA може да одобри да хелидром у нивоу са земљом има једну прилазну и одлетну површину које се користе се као једна, ако је спроведена ваздухопловна безбједносна студија у којој су размотрени најмање следећи фактори:
 - a) подручје/терен изнад којих се лет изводи,
 - b) препреке у околини хелидрома,
 - ц) могућности и оперативна ограничења хеликоптера за који је хелидром намијењен,
 - d) локални метеоролошки услови, укључујући преовлађујуће вјетрове.
- (10) За инструментални FATO са непрецизним и/или прецизним прилазом се одређују следеће површине ограничења препрека:
 - a) одлетна површина,
 - b) прилазна површина,

ц) прелазне површине.

- (11) Нагиби површина ограничења препрека из става (10) овог члана не смију бити већи, а њихове друге димензије не смију бити мање од оних наведених у табелама А-1 до А-3 из Додатка овог правилника.



Слика 4-7. Сектор без препрека за хелидром на платформи



Слика 4-8. Сектори и површине ограничења препрека за FATO и преклапајући TLOF од 1 D и већи на хелидрому на платформи

Члан 37.

(Захтјеви за ограничење препрека - издигнути хелидром)

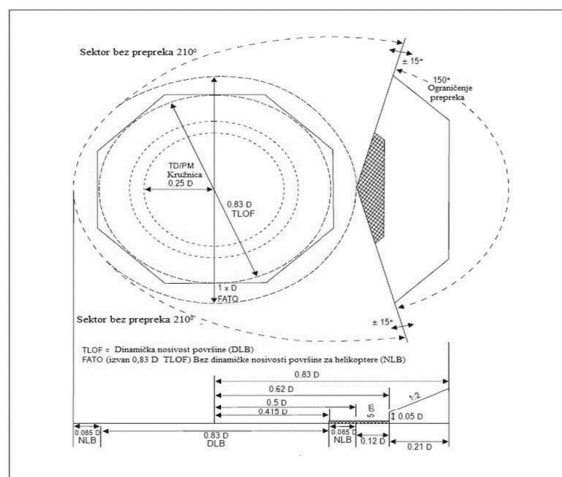
- (1) Површине за ограничење препрека за издигнуте хелидроме испуњавају захтјеве прописане у ст. од (1) до (7) члана 36. овог правилника.

- (2) Издигнути хелидром има најмање једну прилазну и једну одлетну површину како би се избјегло летење низ вјетар, смањили на најмању мјеру утицаји бочног вјетра и омогућило прекинуто слијетање.
- (3) Изузетно од става 2. овог члана, BHDCA може одобрити да издигнути хелидром има једну прилазну и једну одлетну површину које се користе као једна, ако је спроведена ваздухопловна безбједносна студија у којој су размотрени најмање следећи фактори:
- а) подручје/терен изнад којих се лет изводи,
 - б) препреке у околини хелидрома,
 - ц) могућности и оперативна ограничења хеликоптера за који је хелидром намијењен,
 - д) локални метеоролошки услови, укључујући преовлађујуће вјетрове.

Члан 38.

(Захтјеви за ограничење препрека - хелидром на платформи)

- (1) За хелидром на платформи утврђен је сектор без препрека.
- (2) Унутар сектора без препрека, а изнад површине без препрека нису допуштене непокретне препреке.
- (3) У непосредној близини хелидрома на платформи, испод нивоа површине хелидрома обезбијеђена је заштита од препрека за хеликоптере.
- (4) Заштита из става (3) овог члана пружа се преко лука од најмање 180° са почетком у центру FATO са нагибом према доле у пропорцији од једне јединице хоризонтално до пет јединица вертикално од ивица FATO, унутар сектора од 180° .
- (5) Нагиб према доле може се смањити у пропорцији од једне јединице хоризонтално до три јединице вертикално унутар сектора од 180° за вишемоторне хеликоптере перформанси класе 1 и 2, а како је приказано на Слици 4-7. овог правилника.
- (6) За TLOF од $1xD$ и већу, унутар 150° површине ограничења препрека/сектора до удаљености од $0,12xD$ мјерено од тачке почетка сектора ограничења пререк, објекти не смију прећи висину од 25 cm изнад TLOF.
- (7) У простору изван лука описаног у ставу (6) овог члана, на укупној удаљености од додатних $0,21xD$ мјереној од краја првог сектора, површина ограничења препрека уздиже се у пропорцији од једне јединице вертикално за сваке двије јединице хоризонтално уздижући се на висини од $0,05xD$ изнад нивоа TLOF, како је приказано на Слици 4-8. овог правилника.
- (8) За TLOF мању од $1xD$ унутар 150° површине ограничења препрека/сектора до удаљености од $0,62xD$ и почевши од удаљености од $0,5xD$, обје измјерене од центра TLOF, објекти не смију прећи висину од 5 cm изнад TLOF.
- (9) У простору изван лука описаног у ставу (8) овог члана, на укупној удаљености од додатних $0,83xD$ мјереној од центра TLOF, површина ограничења препрека се простира у пропорцији од једне јединице вертикално за сваке двије јединице хоризонтално уздижући се на висини од $0,05xD$ изнад нивоа TLOF, како је приказано на Слици 4-9. овог правилника.



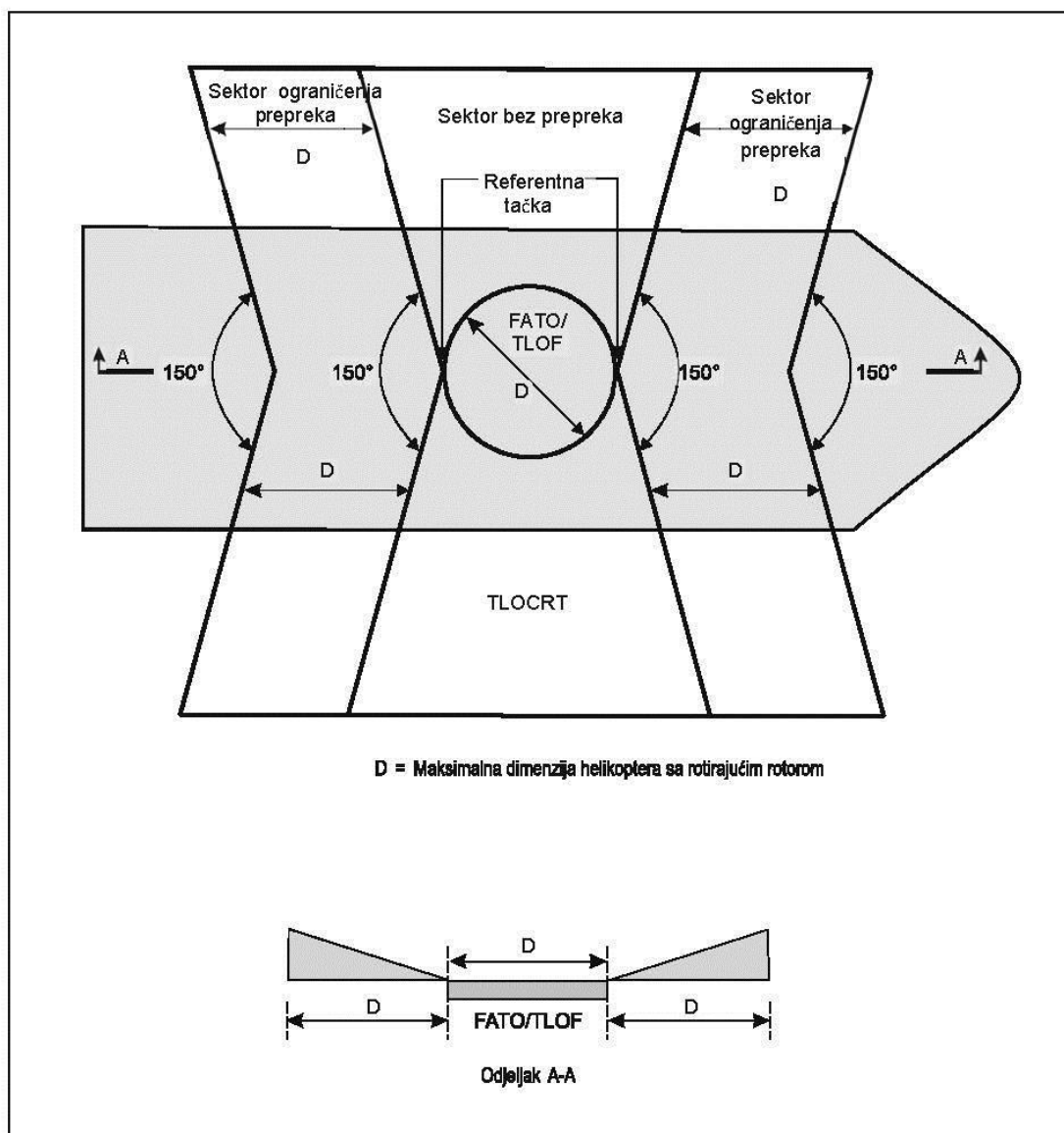
Слика 4-9. Сектори и површине ограничења препрека за TLOF од 0.83 и веће

Члан 39.

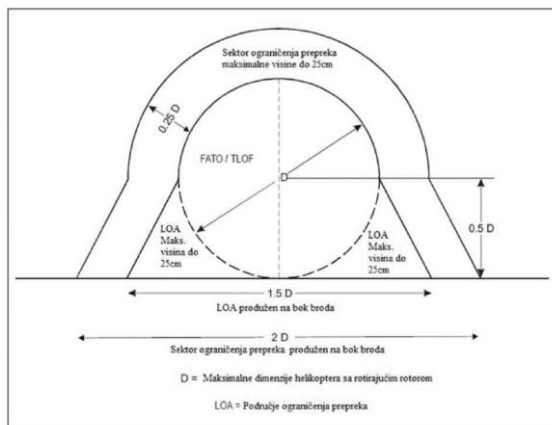
(Захтјеви за ограничење препрека за хелидром на палуби брода)

- (1) За намјенски изграђени хелидром на палуби брода смјештен на прамцу или крми, када су утврђене оперативне површине за хеликоптер на прамцу или крми брода, примјењују се критеријуми за препреке, како је прописано за хелидроме на платформи.
- (2) За намјенски хелидром на палуби смјештен на средини брода (*amidships location*), испред и иза TLOF од $1D$ и већег морају се налазити два симетрично положена сектора од којих сваки покрива лук од 150° , с врховима на ивицама TLOF. Унутар подручја окруженог са та два сектора нису допуштени објекти који се уздижу изнад нивоа TLOF, осим оних који су неопходни за безбједну операцију хеликоптера и највеће допуштене висине од 25 cm.
- (3) За хелидром из става (2) овог члана, највећа допуштена висина објеката који због своје функције морају бити смјештени унутар TLOF (нпр. свјетла или мреже) и не представљају опасност за хеликоптере, не смије бити већа од 2,5 cm.
- (4) За хелидром из става (2) овог члана, с циљем додатне заштите хеликоптера од препрека у простору испред и иза TLOF, чија се површина диже с нагибом у пропорцији од једне јединице вертикално за сваких пет јединица хоризонтално и који се пружа читавом дужином ивица два сектора од 150° , површине се протежу хоризонтално до удаљености једнакој или већој од $1D$ највећег хеликоптера за који је TLOF намијењен и у њима не смије бити препрека, а како је приказано на Слици 4-10. овог правилника.
- (5) За хелидром на палуби брода – смјештен на боку брода, највећа допуштена висина објеката, који због своје функције морају бити смјештени унутар TLOF и не представљају опасност за хеликоптере, не смије бити већа од 2,5 cm.

- (6) За хелидром из става (5) овог члана, мјерено од ивичних тачака пречника круга који је једнак или већи од D , обезбијеђен је простор у дужини за 1,5 пута већој од D . Унутар тог простора допуштени су само објекти, који су ту смјештени због своје функције, а да не угрожавају безбједност операција хеликоптера, и не прелазе висину од 25 cm, а како је приказано на Слици 4-11. овог правилника.
- (7) За хелидром из става (5) овог члана, сектор ограничења препрека хоризонталне површине мора бити утврђен од најмање $0,25 D$ изван пречника круга D , који ће
- окуживати унутрашњу страну TLOF испред и иза централне тачке D круга.
- (8) За хелидром из става (5) овог члана, сектор ограничења препрека хоризонталне површине наставља се до бродске оgrade на предњу и стражњу удаљеност, а која је два пута веће димензије од предњег до задњег дијела TLOF, и смјештена симетрично око симетрале брода са једне на другу страну D круга.
- (9) За хелидром из става (5) овог члана, унутар сектора ограничења препрека хоризонталне површине не смије бити објекта који се дижу изнад максималне висине од 25 cm изнад нивоа TLOF.



Слика 4-10. Површине са ограничењем препрека на хелидрому смјештеном на средини брода



Slika 4-11. Površine s ograničenjem prepreka na helidromu smještenom na boku broda

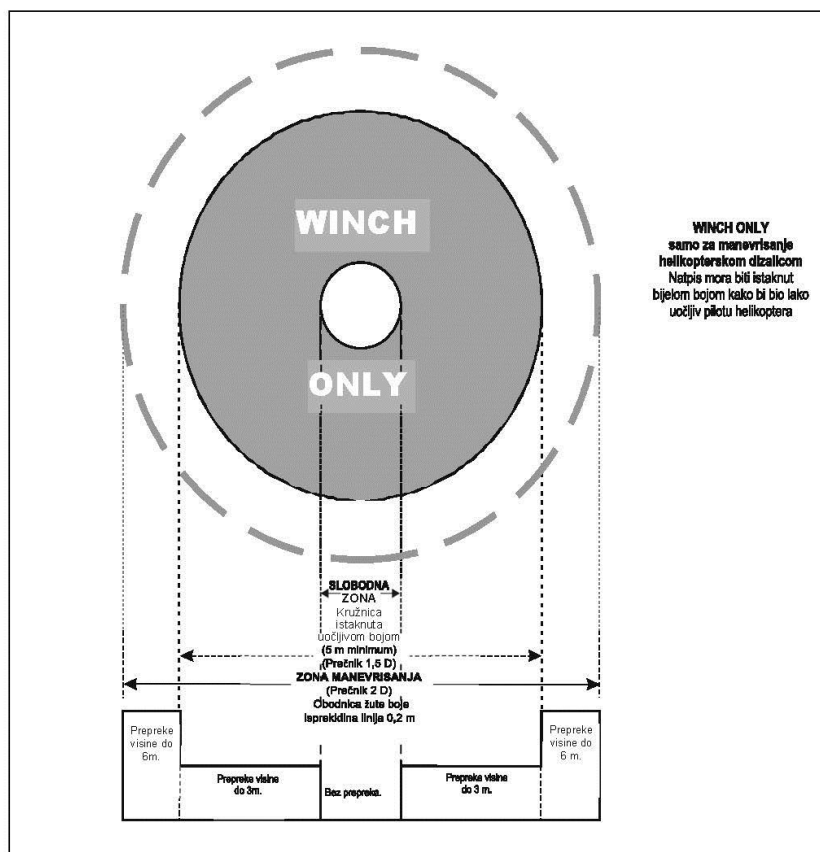
Члан 40.

(Подручје на палуби брода за маневрисање хеликоптерском дизалицом)

- (1) За одређена подручја на палуби брода, намијењена за маневрисање хеликоптерском дизалицом или куком,

обезбјеђује се слободан простор пречника 5 m и концентрична маневарска површина пречника једнаког или већег од 2 D мјерена од ивице слободног простора, а како је приказано на Слици 4-12. овог правилника.

- (2) Концетрична маневарска површина обухвата два подручја:
- а) унутрашњу маневарску површину пречника једнаког или већег од 1,5 D мјерено од ивице слободног простора, и
 - б) спољну маневарску површину пречника једнаког или већег од 2 D мјерено од ивице слободног простора.
- (3) Унутар слободног простора нису допуштени објекти изнад прикладног подручја на палуби брода намијењеног за маневрисање хеликоптерском дизалицом или куком.
- (4) Највећа допуштена висина објеката смјештених у унутрашњој маневарској површини не смије бити виша од 3 m.
- (5) Највећа допуштена висина објеката смјештених у спољашњој маневарској површини не смије бити виша од 6 m.



Слика 4-12. Подручје на палуби брода за маневрисање хеликоптерском дизалицом

ДИО ЧЕТВРТИ - ВИЗУЕЛНА ПОМОЋНА СРЕДСТВА ЗА НАВИГАЦИЈУ

Поглавље I - Показивачи

Одјељак А. Показивач вјетра

Члан 41.

(Показивач правца вјетра)

- (1) Хелидром је опремљен са најмање једним показивачем правца вјетра.
- (2) Показивач правца вјетра је постављен тако да показује на правац и брзину вјетра изнад FATO и TLOF на начин да на њега не утичу поремећаји струјања ваздуха проузроковани околним објектима или ваздушним струјањем услед рада ротора.
- (3) Показивач правца вјетра је видљив из хеликоптера који лети, лебди или се налази на оперативној површини.
- (4) Ако су TLOF или FATO подложни струјању ваздуха, у њиховој близини се постављају додатни показивачи правца вјетра да укажу на приземни вјетар у том подручју.

Члан 42.

(Карактеристике показивача правца вјетра)

- (1) Показивач правца вјетра конструисан је тако да јасно показује правац вјетра и оквирно показује брзину вјетра.
- (2) Показивач правца вјетра је у облику зарубљеног конуса и израђен од платна или другог материјала једнаке чврстоће.
- (3) У случају хелидрома у нивоу са земљом, минималне димензије показивача правца вјетра су следеће:
 - а) дужина 2,4 m,
 - б) пречник (шири крај) - 0,6 m,
 - ц) пречник (ужи крај) - 0,3 m.
- (4) У случају издигнутог хелидрома и хелидрома на платформи, минималне димензије показивача правца вјетра су следеће:
 - а) дужина 1,2 m,
 - б) пречник (шири крај) - 0,3 m,
 - ц) пречник (ужи крај) - 0,15 m.
- (5) Боја показивача правца вјетра одабрана је тако да је показивач правца вјетра јасно видљив и разумљив са висине од 200 m (650 ft) изнад хелидрома, узимајући у обзир позадину.
- (6) Обавезне боје показивача правца вјетра су црвена (или наранџаста) и бијела, распоређене у пет наизмјенично пореданих трака уз услов да прва и посљедња трака буду црвене (или наранџасте) боје, тако да исти буде јасно видљив у односу на позадину.
- (7) Показивач правца вјетра је освијетљен ако се хелидром користи ноћу или у условима смањене видљивости.

Одјељак Б. Ознаке и означаваачи/маркери

Члан 43.

(Ознака површине на броду за маневрисање хеликоптерском дизалицом)

- (1) На површини брода одређеној за маневрисање хеликоптерском дизалицом или куком обезбијеђене су ознаке површине на начин како је приказано на Слици 4-12. овог правилника.
- (2) Ознаке површине брода одређене за маневрисање хеликоптерском дизалицом или куком смјештене су тако да се њихов центар подудара са центром слободног простора дефинисаног у члану 40. став (1) овога правилника.

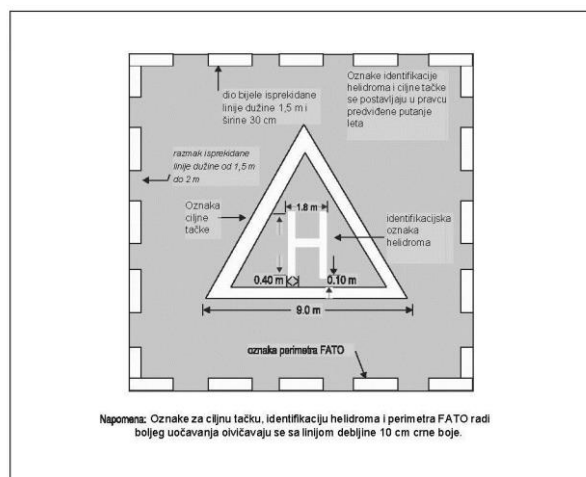
- (3) Ознаке површине брода одређене за маневрисање хеликоптерском дизалицом или куком садрже ознаку слободног простора и ознаку концентричне маневарске површине.
- (4) Ознаку слободног простора чини пуни круг којем најмањи допуштени пречник износи 5 m, а ознака је изведена упадљивом бојом која се јасно истиче у односу на подлогу.
- (5) Ознаку концентричне маневарске површине чини круг изведен испрекиданом линијом ширине 30 cm и пречника 2D, а ознака је изведена упадљивом бојом која се јасно истиче у односу на подлогу.
- (6) Унутар ознаке концентричне маневарске површине истакнут је натпис "WINCH ONLY", изведен упадљивом бојом која је лако уочљива пилоту.

Члан 44.

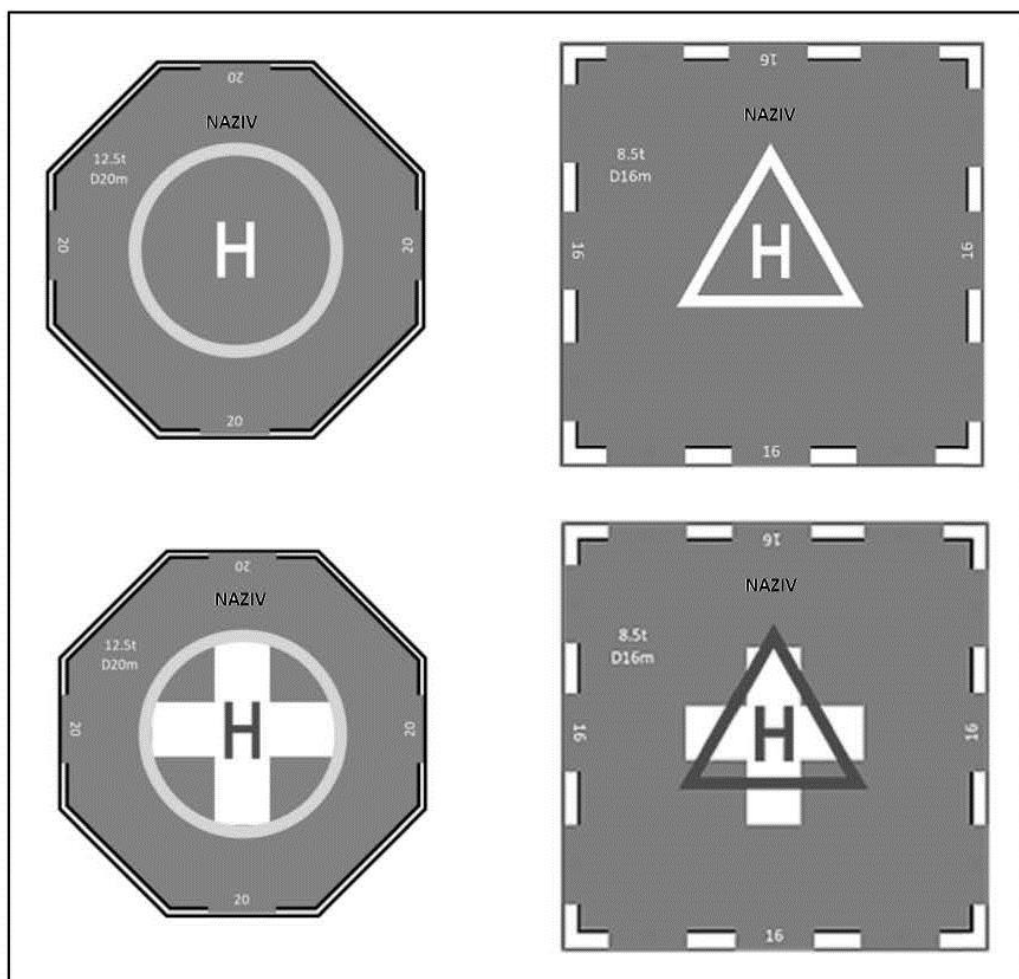
(Идентификациона ознака хелидрома)

- (1) На хелидрому је обезбијеђена идентификациона ознака хелидрома, како је приказано на Слици 5-1. овог правилника.
- (2) Идентификациона ознака хелидрома смјештена је на или у близини центра FATO.
- (3) На FATO који се преклапа са TLOF, идентификациона ознака хелидрома се налази у FATO тако да се положај подудара са центром TLOF.
- (4) Идентификациона ознака хелидрома (FATO с карактеристикама полетно-слетне стазе) налази се унутар FATO и када се користи заједно с одредишном ознаком смјештена је на сваком крају FATO, а како је приказано на Слици 5-3. овог правилника.
- (5) Идентификациона ознака хелидрома подразумијева слово "H" за све хелидроме, осим за оне који су смјештени у непосредној близини болнице. Ознака је изведена бијелом бојом, а њене најмање допуштене димензије приказане су на Слици 5-4. овог правилника.
- (6) Када је идентификациона ознака хелидрома (H) изведена заједно са ознаком FATO с карактеристикама полетно-слетне стазе, њена најмања допуштена димензија увећава се за фактор 3, а како је приказано на Слици 5-3. овог правилника.
- (7) Идентификациона ознака хелидрома, смјештеног у непосредној близини болнице, подразумијева слово H изведено црвеном бојом на бијелом крсту, којег чине квадрати изведени на свакој страни замишљеног квадрата који садржи слово H, а како је приказано на Слици 5-2. и 5-4. овог правилника.
- (8) За све хелидроме, осим хелидрома на платформи, идентификациона ознака хелидрома изведена је на начин да је попречна линија слова "H" положена под правим углом у односу на изведени правац завршног прилаза.
- (9) За хелидром на платформи попречна линија слова "H" је:
 - а) положена на симетрали угла подручја са препрекама, или
 - б) паралелно са симетралом угла подручја са препрекама.
- (10) Димензије идентификационе ознаке хелидрома на платформи (H) и хелидрома на палуби брода су како слиједи:

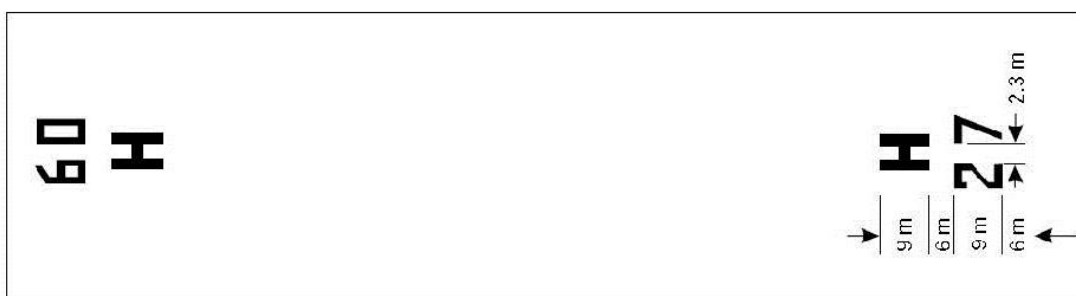
- a) висина ознаке: 4 m за D 16 m и више, а 3 m када је D мање од 16 m,
- b) ширина ознаке: највише 3 m за D 16 m и више, а 2,25 m када је D мање од 16 m,
- ц) ширина поједине линије ознаке (*stroke width*): највише 0,75 m за D 16 m и више, а 0,5 m када је D мање од 16 m.



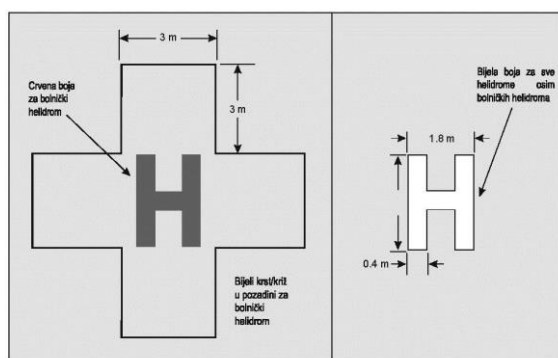
Слика 5-1. Комбинована идентификација хелидрома, циљна тачка, ознака периметра FATO



Слика 5-2. Индетификациона ознака хелидрома са TLOF и ознака циљне тачке за хелидром и болнички хелидром



Слика 5-3. Идентификациона ознака FATO с карактеристикама полетно-слетне стазе



Слика 5-4. Идентификациона ознака за хелидром и идентификациона ознака за болнички хелидром

Члан 45.

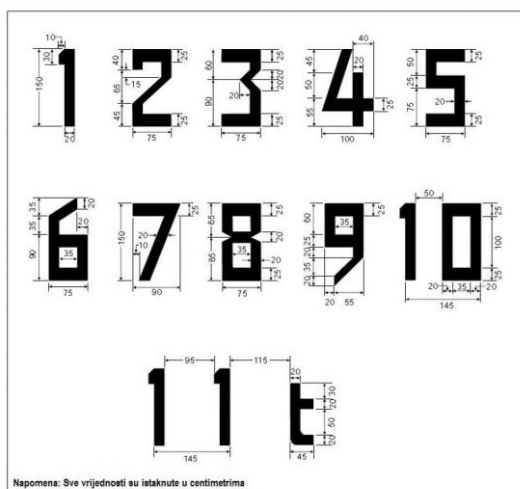
(Ознака максимално дозвољене масе - примјена и локација)

- (1) Ознака максимално дозвољене масе приказана је на издигнутим хелидромима, хелидромима на платформи и хелидромима на броду.
- (2) Ознака максимално дозвољене масе се поставља унутар TLOF или FATO и то тако да буде читљива из пројектованог правца завршног прилаза.

Члан 46.

(Карактеристике ознаке максимално дозвољене масе)

- (1) Ознака максимално дозвољене масе се састоји од једноцифреног, двоцифреног или троцифреног броја.
- (2) Максимално дозвољена маса се изражава у тонама (1000 kg) и то као цијели број или као децимални број са највише једним децималним мјестом и заокружује се на најближих 1000 kg.
- (3) Децималном мјесту претходи децимална тачка која се обиљежава квадратом од 30 cm.
- (4) Бројеви и слова ознаке максимално дозвољене масе су у контрасту са позадином и облика и пропорција као што је приказано на Слици 5-5. овог правилника.
- (5) У случају FATO с карактеристикама полетно-слетне стазе, чије су димензије између 15 m и 30 m, висина бројева и слова ознаке је најмање 90 cm, а ако су димензије подручја мање од 15 m, висина бројева и слова ознаке је најмање 60 cm, уз пропорционално смањење ширине и дебљине.



Слика 5-5. Облик и пропорција бројки и слова за ознаке највеће дозвољене масе

Члан 47.

(Ознака D-вриједности - примјена и локација)

- (1) Ознака D-вриједности мора да постоји на хелидрому на платформи и хелидрому на броду.
- (2) Ознака D-вриједности није обавезна у случају хелидрома са FATO с карактеристикама полетно-слетне стазе.
- (3) Изузетно од става (2) овог члана, ознака D-вриједности постоји на хелидромима у нивоу са земљом и на издигнутим хелидромима који су пројектовани за хеликоптере перформанси класе 2 или 3.
- (4) Ознака D-вриједности се поставља унутар TLOF или FATO тако да буде читљива из пројектованог правца завршног прилаза.
- (5) Ако постоји више од једног правца прилаза, постављају се додатне ознаке D-вриједности на начин да је најмање једна ознака D-вриједности читљива из свих праваца завршног прилаза.
- (6) У случају ненамјенски изграђеног хелидрома који се налази на боку брода, ознака D вриједности се поставља на периметру D круга, на позицији од 2 сата, 10 сати и 12 сати када се посматра са бока брода према централној линији.

Члан 48.

(Карактеристике ознаке D-вриједности)

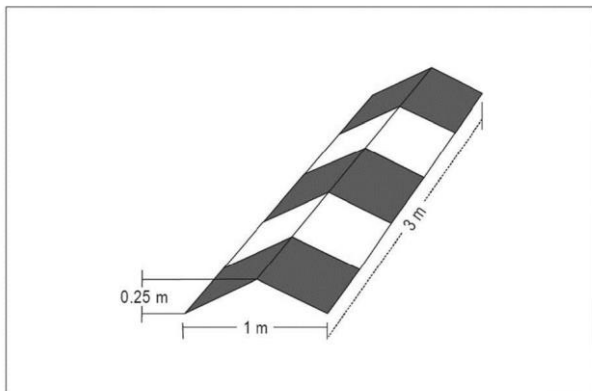
- (1) Ознака D-вриједности је бијеле боје и заокружена на најближи цијели метар, с тим да се 0,5 заокружује на мању величину.
- (2) Бројеви на ознакама D-вриједности су у контрасту са позадином.
- (3) За FATO, чије су димензије веће од 30 m, бројеви на ознакама D-вриједности морају да буду облика и пропорција као што је приказано на Слици 5-5. овог правилника.
- (4) За FATO са димензијама између 15 m и 30 m, висина бројева ознаке је најмање 90 cm, а за FATO са димензијама мањим од 15 m, висина бројева ознаке је најмање 60 cm, уз пропорционално смањење ширине и дебљине.

Члан 49.

(Ознака или означивачи/маркери периметра FATO за хелидром у нивоу са земљом)

- (1) Ознаке или означивачи/маркери FATO постављају се на хелидрому у нивоу са земљом ако FATO није јасно уочљив.
- (2) Ознаке или означивачи/маркери FATO налазе се на ивици FATO.
- (3) Периметар FATO с карактеристикама полетно-слетне стазе означен је са најмање три ознаке или означивача, укључујући и оне постављене у угловима, на свакој страни и на једнакој међусобној удаљености од највише 50 m.
- (4) Ознака периметра FATO је правоугаона трака чија је дужина 9 m или једна петина FATO коју одређује и чија је ширина 1 m.
- (5) Ознака периметра FATO је бијеле боје.
- (6) Димензије означивача периметра FATO морају бити како је приказано на Слици 5-6. овог правилника.
- (7) Означивачи периметра FATO су у боји која је у упадљивом контрасту с оперативном површином, и то у наранџастој или црвеној боји, или у двије контрастне боје као што су наранџаста и бијела или црвена и бијела боја, осим у случају када се те боје стапају са позадином.

- (8) Периметар FATO без коловозног застора је означен означивачима, који су постављени у нивоу са земљом.
- (9) Димензије означивача периметра FATO без коловозног застора су 30 cm ширине и 1,5 m дужине, на међусобним размацама не мањим од 1,5 m и не већим од 2 m. Углови квадратног или правоугаоног FATO су означени.
- (10) Периметар FATO са коловозним застором се означава испрекиданом линијом. Ознаке FATO су приказане као испрекидане линије ширине 30 cm, дужине 1,5 m са међусобним размаком не мањим од 1,5 m и не већим од 2 m. Углови квадратног или правоугаоног FATO су означени.



Слика 5-6. Означивач/маркер ивице FATO с карактеристикама полетно-слетне стазе

Члан 50.

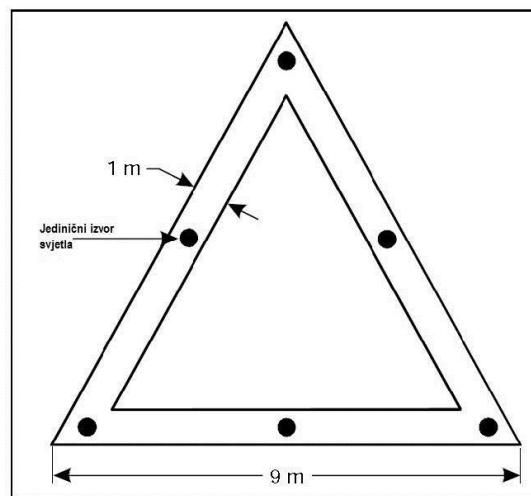
(Ознаке FATO за FATO с карактеристикама полетно-слетне стазе)

- (1) Ознака FATO се поставља на хелидрому ако је неопходно да се FATO с карактеристикама полетно-слетне стазе означи за пилота.
- (2) Ознака FATO је постављена на почетку FATO, као што је приказано на Слици 5-3. овог правилника.
- (3) Ознака FATO се састоји од двоцифреног броја, при чему број мора да буде цијели број, најближи једној десетини магнетног сјевера ако се посматра из правца прилаза.
- (4) Ако се примјеном правила из става (3) овог члана добија једноцифрени број, том броју мора да претходи нула.
- (5) Ознака FATO је допуњена ознаком идентификације хелидрома.

Члан 51.

(Ознака циљне тачке)

- (1) Ознака циљне тачке се поставља на хелидрому ако је неопходно да пилот направи прилаз до одређене тачке изнад FATO прије него што настави до TLOF, како је приказано на Слици 5-1. овог правилника.
- (2) У случају FATO с карактеристикама полетно-слетне стазе, ознака циљне тачке се поставља унутар FATO, а у свим осталим случајевима се поставља у центру FATO.
- (3) Ознака циљне тачке мора да буде једнакоугаони троугао, при чему је симетрала једног угла поравната са пројектованим правцем прилаза.
- (4) Ознака циљне тачке се састоји од непрекидних линија бијеле боје, а димензије ознаке су у складу са Сликаом 5-7. овог правилника.



Слика 5-7. Ознака циљне тачке

Члан 52.

(Ознака периметра TLOF)

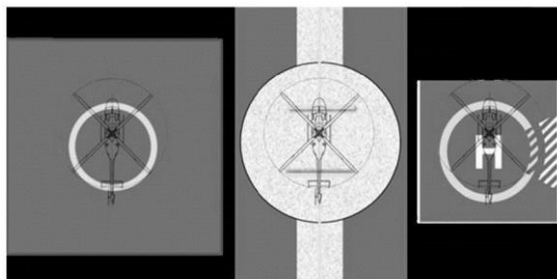
- (1) На хелидрому у нивоу са земљом ознака периметра TLOF се поставља на TLOF која се налази унутар FATO ако периметар TLOF није јасно уочљив.
- (2) Ознака периметра TLOF се поставља на издигнутом хелидрому, хелидрому на платформи и хелидрому на броду, а у случају хелидрома у нивоу са земљом ознака се поставља на сваком TLOF који је дио паркинг мјеста за хеликоптер.
- (3) Ознака периметра TLOF се налази дуж ивице TLOF.
- (4) Ознака периметра TLOF се састоји од непрекидне линије бијеле боје, ширине најмање 30 cm.

Члан 53.

(Ознака приземљења/позиционирања - TDPM)

- (1) TDPM је обезбијеђен на хелидрому ако је неопходно да хеликоптер слети и позиционира се на тачно одређену позицију.
- (2) Када нема ограничења у правцу приземљења/позиционирања, TDPM је означен кругом приземљења/позиционирања (TDPC).
- (3) Када има ограничења у правцу приземљења/позиционирања, TDPM је:
 - а) линија рамена са припадајућом централном линијом, у случају примјене у једном смјеру, или
 - б) TDPC ознака са означеним секторима за забрањено слијетање, у случају примјене у више смјерова.
- (4) Унутрашња ивица и унутрашњи обим TDPM је на удаљености од 0,25xD од центра подручја у којем треба бити позициониран хеликоптер.
- (5) На хелидрому на платформи центар TDPC је смјештен у центру FATO, а када то физички није могуће, ознака може бити помјерена изван површине/сектора без препрека, али не више од 0,1xD и ако се ваздухопловном студијом докаже да помијерање ознаке приземљења/позиционирања неће негативно утицати на безбједност операција хеликоптера.
- (6) Када су предвиђене ознаке сектора забрањеног слијетања, ознаке се налазе на TDPM унутар релевантног правца и протежу се до унутрашње ивице ознаке периметра TLOF.
- (7) Унутрашњи пречник TDPC је 0,5xD највећег хеликоптера за којег је то подручје намијењено.

- (8) TDPM је изведен линијом жуте боје, ширине од најмање 0,5 m. За хелидром на платформи или за хелидром на палуби брода, ширина линије је најмање 1 m.
- (8) Линија за рамена дуга је 0,5xD највећег хеликоптера којем је то подручје намијењено.
- (9) Сектор забрањеног слијетања означен је бијелим и црвеним испрекиданим ознакама како је приказано на Слици 5-8. овог правилника.
- (10) TDPM има приоритет када се користи заједно са другим ознакама на TLOF, осим у случају ознаке сектора забрањеног слијетања.



Слика 5-8. Вишесмјерни TDPC без ограничења (слика лијево), једносмјерно обиљежавање линије рамена са припадајућом централном линијом (слика у средини) и вишесмјерни TDPC са ознаком сектора забрањеног слијетања (слика десно)

Члан 54.

(Ознака назива хелидрома)

- (1) Ознака назива хелидрома се поставља на хелидрому на којем не постоји довољно алтернативних средстава визуелне идентификације назива хелидрома.
- (2) Ознака назива хелидрома се поставља на хелидрому тако да буде видљива, у мјери у којој је то могуће, из свих углова изнад хоризонтале.
- (3) Ознака назива хелидрома се састоји од имена или алфанумеричке ознаке хелидрома на начин који се употребљава у радио-телефонској комуникацији.
- (4) Ако је хелидром намијењен за коришћење ноћу или у условима слабе видљивости, ознака назива хелидрома је споља или изнутра осветљена.
- (5) Ознака назива хелидрома не смије да буде мања од 1,5 m на хелидрому у нивоу са земљом, односно од 1,2 m на издигнутом хелидрому, хелидрому на платформи и хелидрому на броду.
- (6) Изузетно од става (5) овог члана, ознака назива хелидрома са FATO с карактеристикама полетно-слетне стазе не смије да буде мања од 3 m.
- (7) Боја која се користи за ознаку назива хелидрома из става (6) овог члана у контрасту је са позадином, с тим да је пожељно да се користи бијела боја.

Члан 55.

(Ознака сектора без препрека (chevron) на хелидрому на платформи)

- (1) На хелидрому на платформи, у чијој близини се налазе препреке које пробијају ниво платформе, мора да постоји ознака сектора без препрека у облику обрнутог слова V (chevron).
- (2) Ознака сектора без препрека се поставља, ако је изводљиво, на растојању од центра TLOF које је једнако пречнику највећег круга који може да се уцрта у TLOF или 0,5xD, у зависности од тога шта је веће.
- (3) Ознака сектора без препрека указује на локацију и правце граница сектора без препрека.

- (4) Висина обрнутог слова V не смије да буде мања од 30 cm, а ознака је упадљиве боје, у контрасту са подлогом.

Члан 56.

(Ознака површине хелидрома на платформи и хелидрома на броду)

- (1) Ознака површине хелидрома на платформи и хелидрома на броду се поставља да помогне пилоту да уочи локацију хелидрома на платформи или на броду током прилаза дању.
- (2) Ознака површине хелидрома се поставља на подручје са динамичком носивошћу, које је оивичено ознакама периметра TLOF.
- (3) Површина хелидрома на платформи и на броду која је оивичена ознакама периметра TLOF је тамно зелене боје, са горњим слојем високог трења.

Члан 57.

(Ознаке и означивачи/маркери стазе за вожњу хеликоптера на земљи)

- (1) Централна линија стазе за вожњу хеликоптера на земљи обиљежава се ознаком, а ивице стазе за вожњу хеликоптера на земљи, ако нису очигледне, обиљежавају се означивачима/маркерима или ознакама.
- (2) Ознаке стазе за вожњу хеликоптера на земљи се постављају дуж централне линије стазе за вожњу и дуж ивица стазе за вожњу.
- (3) Маркери ивица стазе за вожњу хеликоптера на земљи се постављају на растојању од 1 m до 3 m иза ивица стазе за вожњу хеликоптера на земљи.
- (4) Маркери ивица стазе за вожњу хеликоптера на земљи распоређени су на растојањима од највише 15 m са сваке стране праволинијских дионица и највише 7,5 m са сваке стране закривљених дионица, са најмање четири маркера по дионици на подједнаком растојању.
- (5) Ознака централне линије стазе за вожњу хеликоптера на земљи је непрекидна линија жуте боје, ширине 15 cm.
- (6) Означивачи ивице стазе за вожњу хеликоптера су лако ломљиве конструкције за хеликоптере који имају тачкове на стајном трапу.
- (7) Ознака ивице стазе за вожњу хеликоптера на земљи је непрекидна двострука линија жуте боје, свака 15 cm ширине, са размаком од 15 cm између најближих ивица линија.
- (8) Означивач ивица стазе за вожњу хеликоптера на земљи је ломљив и не смије да пробија раван која почиње на висини од 25 cm изнад равни стазе за вожњу хеликоптера на земљи и пружа се на растојању од 0,5 m од ивице стазе за вожњу хеликоптера на земљи са нагибом од 5% навише и ка споља, до растојања од 3 m иза ивица стазе за вожњу хеликоптера на земљи.
- (9) Означивач ивица стазе за вожњу хеликоптера на земљи је плаве боје.
- (10) Ако се стазе за вожњу хеликоптера на земљи користи ноћу, означивачи ивица су осветљени изнутра или ретрорефлектујући.

Члан 58.

(Ознаке и означивачи/маркери руте за вожњу хеликоптера у ваздуху)

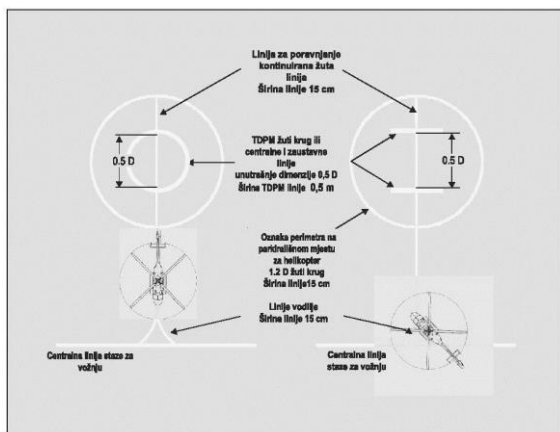
- (1) Централна линија стазе за вожњу хеликоптера у ваздуху се обиљежава означивачима/маркерима или ознакама, као и ивице стазе за вожњу хеликоптера у ваздуху.
- (2) Ознака или означивачи/маркери у нивоу са земљом осе руте за вожњу хеликоптера у ваздуху се постављају дуж осе руте за вожњу хеликоптера у ваздуху.

- (3) На површини са коловозним застором централна линија стазе за вожњу хеликоптера у ваздуху се обилежува непрекидном линијом жуте боје, ширине 15 cm.
- (4) На површини без коловозног застора која не може да се обилежи ознакама, централна линија стазе за вожњу хеликоптера у ваздуху се обилежува означивачима/маркерима у нивоу са земљом жуте боје, ширине 15 cm и дужине приближно 1,5 m, распоређеним на растојањима од највише 30 m на праволинијској дионици и највише 15 m на закривљеној дионици, са најмање четири означивача/маркера по дионици на подједнаком растојању.
- (5) Ако се стаза за вожњу хеликоптера у ваздуху користи ноћу, означивачи/маркери ивица стазе за вожњу хеликоптера у ваздуху су освијетљени изнутра или ретрорефлектујући.

Члан 59.

(Ознака паркинг мјеста за хеликоптер)

- (1) Ознака паркинг мјеста за хеликоптере има одговарајући TDPM, како је приказано на Слици 5-8. овог правилника.
- (2) Линије за поравнавање и линије ознака за улаз/излаз су смјештене на паркинг мјесту за хеликоптер.
- (3) TDPM, линије за поравнавање и линије ознака за улаз/излаз означене су тако да сваки дио хеликоптера може бити смјештен унутар паркинг мјеста за хеликоптер током позиционирања и допуштеног маневрисања.
- (4) Линије водиле за улаз/излаз са паркинг мјеста су смјештене како је приказано на Слици 5-9. овог правилника.
- (5) Ознака границе паркинг мјеста за хеликоптере је непрекинута линија жуте боје, ширине 15 cm.
- (6) Карактеристике TDPM у складу су са наведеним у члану 53. овог правилника.
- (7) Закривљени дио линија водилца и линија за улаз/излаз са паркинг мјеста има одговарајући радијус за најзахтјевнији тип хеликоптера за којег је паркинг мјесто хеликоптера намијењено.
- (8) Идентификациона ознака паркинг мјеста означена је контрастном бојом како би била лако читљива.



Слика 5-9. Ознака паркинг мјеста за хеликоптер

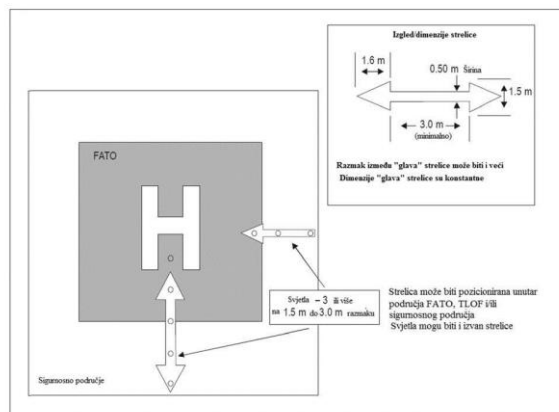
Члан 60.

(Ознака за поравнање путање лета)

- (1) Ознаке за поравнање путање лета обезбијеђене су на хелидрому када је потребно и изводљиво да се укаже на

доступни правац путање прилаза и/или путање полијетања хеликоптера.

- (2) Ознака за поравнање путање лета поставља се као права линија дуж правца путање прилаза и/или полијетања на једном или више TLOF, FATO, безбједносних зона или на другој погодној површини у непосредној близини FATO или безбједносне зоне.
- (3) Ознаке за поравнање путање лета састоје се од једне или више стрелица, обилежених на површини TLOF, FATO и/или безбједносне зоне, на начин на који је приказано на Слици 5-10. овог правилника.
- (4) Тијело стрелица је 50 cm ширине и најмање 3 m дужине.
- (5) Ако се комбинује са системом свјетлосног поравнања путање лета, ознака за поравнање путање лета има облик приказан на Слици 5-10. овог правилника, укључујући шему за ознаку врхова стрелица, која је константна без озбира на дужину тијела стрелице.
- (6) Ознака је у боји која обезбјеђује добар контраст наспрам боје површине на којој је обилежена, пожељно у бијелој боји.



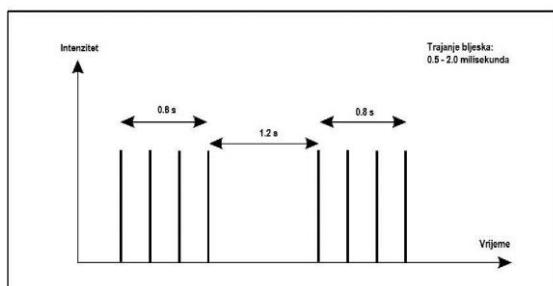
Слика 5-10. Ознаке за поравнање путање лета и свјетла

Одјељак Б. Свјетла на хелидрому

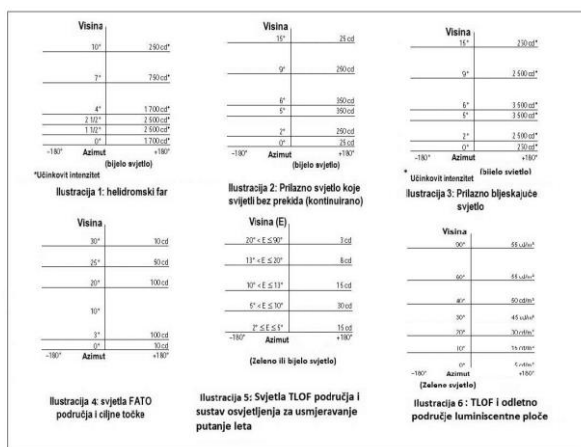
Члан 61.

(Хелидромски фар)

- (1) Хелидромски фар поставља се на сваком хелидрому на којем се:
 - a) визуелно навођење за велике удаљености сматра се неопходним и не спроводи се другим визуелним средствима, или
 - b) идентификација хелидрома је отежана због свјетала у окружењу.
- (2) Хелидромски фар поставља се на хелидрому или у његовој непосредној близини, по могућности на издигнутој позицији, тако да не засљењује пилоте на краћем растојању.
- (3) Ако постоји вјероватноћа да хелидромски фар засљењује пилоте на краћем растојању, он може да буде искључен током завршне фазе прилаза и слијетања.
- (4) Хелидромски фар емитује, у поновљеним серијама у једнаким интервалима, бијели бљесак кратког трајања, како је приказано на Слици 5-11. овог правилника.
- (5) Свјетло фара је видљиво из свих углова азимута.
- (6) Ефективна расподела интензитета свјетла сваког бљеска треба да буде како је приказано на Слици 5-12. овог правилника.



Слика 5-11. Карактеристике бљеска хелидромског фара



Слика 5-12. Изоканделни дијаграми

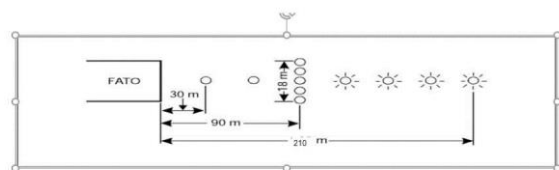
Члан 62.

(Систем прилазних свјетала)

- (1) Систем прилазних свјетала се поставља на хелидрому на коме је пожељно и изводљиво да се укаже на пројектовани правац прилаза.
- (2) Систем прилазних свјетала се поставља у правој линији дуж пројектованог правца прилаза.
- (3) Систем прилазних свјетала састоји се од реда:
 - а) од три свјетла која су равномерно распоређена на међусобном растојању од 30 m, и
 - б) попречне пречке дужине 18 m, постављене на растојању од 90 m од границе FATO, као што је приказано на Слици 5-13. овог правилника.
- (4) Свјетла која формирају попречну пречку постављају се:
 - а) на међусобном растојању од 4,5 m, и
 - б) у хоризонталној правој линији која је под правим углом у односу на линију свјетала централне линије.
- (5) Када постоји потреба да се курс завршног прилаза учини уочљивијим, иза попречне пречке се постављају додатна свјетла, равномерно распоређена са међусобним растојањем од 30 m.
- (6) У зависности од окружења, свјетла иза попречне пречке могу да буду константна или секвенцијално бљескајућа, нарочито ако је због свјетала у окружењу отежана идентификација система прилазних свјетала.
- (7) Константна и секвенцијално бљескајућа свјетла су свесмјерна свјетла бијеле боје.
- (8) Систем прилазних свјетала је пројектован на начин који омогућава подешавање интензитета свјетла према преовлађујућим условима.
- (9) Сљедећа подешавања интензитета сматрају се одговарајућим:

- а) константна свјетла - 100%, 30% и 10%;
- б) бљескајућа свјетла - 100%, 10% и 3%.

- (10) Бљескајућа свјетла одашилију свјетлост брзином од једног бљеска у секунди, а њихова дистрибуција свјетлости мора бити изведена на начин како је приказано на Слици 5-12, илустрацији 3 овог правилника.
- (11) Бљескање започиње од најудаљенијег свјетла и наставља се према попречној пречки.
- (12) Ако на хелидрому постоји систем прилазних свјетала за непрецизни FATO, тај систем је дугачак најмање 210 m.
- (13) Расподјела свјетлости свјетала треба да буде као што је приказано на Слици 5-12, илустрацији 2 овог правилника, осим што интензитет треба повећати за фактор три за непрецизан FATO.



Слика 5-13. Систем прилазних свјетала

Члан 63.

(Систем свјетлосног навођења за поравнање путање лета)

- (1) Систем свјетлосног навођења за поравнање путање лета се поставља на хелидрому на којем је пожељно и изводљиво да се укаже на расположиви прилаз и/или путању правца полијетања, приказано је на Слици 5-10. овог правилника.
- (2) Систем свјетлосног навођења за поравнање путање лета је у правој линији дуж правца прилазне и/или одлетне путање на једној или више површина TLOF, FATO, безбједносних зона или на другој одговарајућој површини у непосредној близини FATO, TLOF или безбједносне зоне, како је приказано на Слици 5-10. овог правилника.
- (3) Систем свјетлосног навођења за поравнање путање лета може да се комбинује са знацима навођења на путању прилаза и/или полијетања.
- (4) Систем свјетлосног навођења за поравнање путање лета се састоји од реда од три или више свјетала, равномерно распоређених, на укупном растојању од најмање 6 m.
- (5) Растојање између свјетала не смије да буде мање од 1,5 m и не веће од 3 m.
- (6) Број и размак између свјетала може да се прилагоди расположивом простору, с тим да ако простор то дозвољава поставља се ред од пет свјетала.
- (7) Свјетла су константна уграђена свесмјерна свјетла, бијеле боје.
- (8) Систем свјетлосног навођења за поравнање путање лета је пројектован тако да постоји одговарајућа контрола, како би се омогућило подешавање интензитета свјетла према преовлађујућим условима и како би се овај систем ускладио са осталим свјетлима на хелидрому, као и са другим светлима која могу да се налазе око хелидрома.

Члан 64.

(Систем навођења визуелним поравнањем – VAGS)

Систем навођења визуелним поравнањем се поставља да би се омогућио прилаз хелидрому, нарочито ноћу, ако постоји један или више од сљедећих услова:

- а) надвисивања препрека,
- б) смањење буке,

- ц) процедуре контроле летења захтијевају посебан правац летења,
- д) околина хелидрома отежава препознавање хелидрома,
- е) постављање система прилазних свјетала је физички неизводљиво.

Члан 65.

(Визуелни показивач нагиба прилаза)

Визуелни показивачи нагиба прилаза постављају се с циљем прецизног навођења хеликоптера у прилазу хелидрому, без обзира на то да ли је хелидром опремљен другим визуелним средствима за навођење у прилазу, или невизуелним средствима навођења, нарочито ноћу, ако постоји један или више од следећих услова:

- а) надвисивања препрека,
- б) смањење буке,
- ц) процедуре контроле летења захтијевају посебан нагиб летења,
- д) околина хелидрома отежава препознавање хелидрома, и
- е) карактеристике хеликоптера захтијевају стабилизovan прилаз.

Члан 66.

(Систем свјетла за FATO за хелидроме на копну који су у нивоу са земљом)

- (1) Свјетла FATO постављају се на хелидрому у нивоу са земљом који се користи ноћу и на којем је FATO чврсте конструкције, осим када се FATO потпуно или готово потпуно преклапа са TLOF, или када се површина FATO сама по себи јасно види.
- (2) Свјетла FATO се постављају дуж ивице FATO.
- (3) Свјетла FATO су равномерно распоређена, како слиједи:
 - а) за подручје у облику квадрата или правоугаоника, на растојањима од највише 50 m са најмање четири свјетла на свакој страни, укључујући свјетло на сваком углу,
 - б) за свако подручје било којег другог облика, укључујући кружно, на растојањима од највише 5 m са најмање десет свјетала.
- (4) Свјетла FATO су фиксна свесмјерна свјетла бијеле боје.
- (5) Ако је потребно да интензитет свјетала буде промјењив, свјетла емитују свјетлост промјењиво бијеле боје.
- (6) Расподјела свјетлости свјетала FATO је као што је приказано на Слици 5-12, илустрацији 4 овог правилника.
- (7) Свјетла FATO не смију да прелазе висину од 25 cm.
- (8) Ако свјетло изнад површине може да угрози хеликоптерске операције, свјетла су уграђена.
- (9) Када FATO није намијењен за полијетање или приземљење, свјетла не би требало да прелазе висину од 25 cm изнад нивоа земље или нивоа снијега.

Члан 67.

(Свјетла циљне тачке)

- (1) Ако на хелидрому, намијењеном за извођење хеликоптерских операција ноћу, постоји ознака циљне тачке, на њему се постављају свјетла циљне тачке.
- (2) Свјетла циљне тачке се постављају заједно са ознакама циљне тачке.
- (3) Свјетла циљне тачке формирају шаблон од најмање шест свесмјernih свјетала бијеле боје, као што је приказано на Слици 5-7. овог правилника.
- (4) Ако свјетло изнад површине може да угрози хеликоптерске операције, свјетла су уграђена.

- (5) Расподјела свјетала освјетљења циљне тачке су као што је приказано на Слици 5-12. овог правилника.

Члан 68.

(Систем освјетљења TLOF)

- (1) Систем освјетљења TLOF поставља се на хелидрому који је намијењен за извођење хеликоптерских операција ноћу.
- (2) Систем освјетљења TLOF за хелидроме у нивоу са земљом се састоји од једног или више следећих система:
 - а) свјетла периметра,
 - б) рефлекторско освјетљење,
 - ц) нивови сегмената свјетала од тачкастих извора (ASPSL) или свјетлосни панел (LP), како би се идентификовала TLOF у случају када системи из тач. а) и б) овог става нису изводљиви, а постоје свјетла FATO.
- (3) Систем освјетљења TLOF за издигнути хелидром, хелидром на палуби брода или хелидром на платформи се састоји од следећих система:
 - а) свјетла периметра,
 - б) нивови сегмената свјетала од тачкастих извора (ASPSL) и/или свјетлосни панел (LP), с циљем уочавања TDPM, и/или рефлекторско освјетљење с циљем освјетљавања TLOF.
- (4) На хелидрому у нивоу са земљом, намијењеном за извођење хеликоптерских операција ноћу, обезбијеђено је освјетљење ASPSL и/или LP TDPM, и/или рефлекторско освјетљење с циљем лакшег уочавања ознаке TDPM.
- (5) Свјетла периметра TLOF постављају се дуж ивице TLOF или на највећој допуштеној удаљености од 1,5 m од ивице површине TLOF.
- (6) Ако је TLOF у облику круга, систем освјетљења је:
 - а) постављен у правим линијама у шаблону који ће пилотима пружити информацију о помијерању, или
 - б) у случају да је одредбу из тачке а) овога става физички немогуће примјенити, систем освјетљења је равномерно распоређен око спољашње ивице TLOF у одговарајућим размацима, осим што су над сектором од 45 степени свјетла распоређена на двоструко мањем растојању.
- (7) Највећи допуштени размак између свјетала спољашње ивице TLOF износи 3 m за издигнуте хелидроме и хелидроме на платформи, и 5 m за хелидроме у нивоу са земљом.
- (8) Систем освјетљења спољашње ивице TLOF који је у сваком облику, осим у облику круга, чине најмање четири свјетла са сваке стране, укључујући свјетла у сваком углу.
- (9) За TLOF који је у облику круга, а свјетла постављена на начин из става (3) овог члана, најмањи допуштени број свјетала (цијелог система) износи 14.
- (10) На издигнутом хелидрому и фиксном хелидрому на платформи свјетла система спољашње ивице TLOF се постављају тако да пилот не може видјети шаблон ако се налази испод надморске висине TLOF.
- (11) На хелидрому на покретној платформи и хелидрому на палуби брода свјетла система спољашње ивице TLOF постављају се тако да шаблон није видљив пилоту испод надморске висине TLOF.
- (12) Ако се на хелидрому у нивоу са земљом користе системи ASPSL или LP (свјетлеће плоче) с циљем препознавања TLOF, тада су ти системи постављени:

- a) дуж ознаке ивице TLOF, или
- б) у правој линији која оцртава TLOF, ако је подручје TLOF у облику круга.
- (13) На хелидрому у нивоу са земљом, најмањи број LP на TLOF је девет. Укупна дужина LP у шаблону не смије бити мања од 50% дужине шаблона, при чему је број LP увијек непаран: најмање три са сваке стране TLOF, укључујући и LP у сваком углу.
- (14) Свјетлосне плоче на TLOF за хелидром у нивоу са земљом постављене су са сваке стране TLOF на међусобно једнаким размацама који износе највише 5 m.
- (15) Свјетлосне плоче које се користе на издигнутом хелидрому или хелидрому на платформи с циљем јаснијег истицања знакова структуре површине не смију се постављати у близини свјетала спољашњих ивица, већ се постављају око ознаке приземљења или на начин да се преклапају са идентификационом ознаком хелидрома.
- (16) Рефлекторско освјетљење TLOF смјештено је тако да се избјегне засљепљивање пилота током лета, као и особља хелидрома које ради у том подручју.
- (17) Распоред и усмјеравање рефлекторског освјетљења је такво да се сјенке сведу на најмању могућу мјеру.
- (18) Свјетла спољашње ивице TLOF су фиксна свесмјерна свјетла зелене боје.
- (19) На хелидрому у нивоу са земљом системи ASPSL или LP одашиљу зелено свјетло када се оно користи за дефинисање спољашње ивице TLOF.
- (20) Ширина појединачне свјетлосне плоче износи 6 cm и највеће допуштене висине изнад површине 2,5 cm, а плоча кућишта је исте боје као и ознака коју дефинише.
- (21) Свјетла спољашње ивице TLOF, која се налазе унутар FATO за хелидром у висини са земљом и издигнути хелидром не смију прелазити висину од 5 cm, а уграђују се када свјетло које се протеже изнад површине може угрозити хеликоптерске операције.
- (22) За хелидром на платформи и за хелидром на палуби брода, свјетла спољашње ивице TLOF не смију прелазити висину од 5 cm, а за FATO/TLOF 15 cm.
- (23) Када је смјештено унутар безбједносне зоне на хелидрому у нивоу са земљом и издигнутом хелидрому, рефлекторско освјетљење TLOF не смије прећи висину од 25 cm.
- (24) За хелидром на платформи и за хелидром на палуби брода, рефлекторско освјетљење TLOF не смије прелазити висину од 5 cm, а за FATO/TLOF 15 cm.
- (25) Расподјела свјетлости свјетала спољашње ивице усклађена је са вриједностима истакнутим на Слици 5-12, илустрацији 5 овога правилника.
- (26) Расподјела свјетлости свјетлосних плоча усклађена је са вриједностима истакнутим на Слици 5-12, илустрацији 6 овога правилника.
- (27) Спектрална расподјела рефлекторског освјетљења за TLOF је таква да се површина TLOF и ознака за препреке могу тачно распознавати.
- (28) Просјечна хоризонтална освјетљеност рефлекторског освјетљења износи најмање 10 лукса, а омјер уједначености (од просјечног до минималног) највише 8:1, мјерено на површини TLOF.
- (29) Освјетљење које се користи за распознавање TDPC обухвата сегментирани круг свесмјernih трака ASPSL жуте боје. Сегменти садрже ASPSL траке, а укупна дужина ASPSL трака износи најмање 50% обима круга.
- (30) Освјетљење идентификационе ознаке хелидрома је свесмјерна свјетлост зелене боје.

- (31) Хроматичност и освјетљеност боја у складу је са тачком 3. Додатка 1 Правилника о аеродромима ("Службени гласник БиХ", бр. 09/11, 101/15, 47/21 и 20/23).

Члан 69.

(Рефлекторско освјетљење паркинг мјеста за хеликоптере)

- (1) Рефлекторско освјетљење паркинг мјеста на хелидрому се обезбјеђује ако се паркинг мјесто за хеликоптере намјерава користити у ноћним условима.
- (2) Рефлекторско освјетљење паркинг мјеста за хеликоптере је смјештено тако да обезбиједи адекватно освјетљење, а да се истовремено избјегне засљепљивање пилота током лета, као и особља које ради у том подручју.
- (3) Распоред и усмјеравање рефлектора паркинг мјеста за хеликоптере мора бити изведено тако да се сјенке сведу на најмању могућу мјеру.
- (4) Расподјела спектра свјетала рефлектора на паркинг мјесту за хеликоптере је таква да се боје којима су означене површине и препреке могу тачно препознати.
- (5) Хоризонтална и вертикална освјетљеност је довољна да обезбиједи да су визуелни знакови видљиви за потребе маневрисања и позиционирања и да се битне операције око хеликоптера могу извршити без одлагања и без угрожавања особља или опреме.

Члан 70.

(Рефлекторско освјетљење подручја на палуби брода за маневрисање хеликоптерском дизалицом)

- (1) Рефлекторско освјетљење подручја на палуби брода за маневрисање хеликоптерском дизалицом или куком поставља се ако се то подручје намјерава користити за операције хеликоптера у ноћним условима.
- (2) Рефлекторско освјетљење подручја на палуби брода за маневрисање хеликоптерском дизалицом или куком постављено је тако да се избјегне засљепљивање пилота током лета или особља на броду које ради у том подручју.
- (3) Распоред и усмјеравање рефлектора мора бити изведено на начин да могућност сјенке свде на најмању мјеру.
- (4) Спектрална дистрибуција рефлекторског освјетљења подручја на палуби брода за маневрисање хеликоптерском дизалицом или куком је изведена на начин који омогућава да се површина и ознака за препреке веома лако и тачно распознају.
- (5) Просјечна хоризонтална освјетљеност износи најмање 10 лукса, мјерено на површини подручја на броду намијењеном за маневрисање хеликоптерском дизалицом или куком.

Члан 71.

(Свјетла стазе за вожњу)

На стазе за вожњу, намијењене за вожење хеликоптера по земљи, примјењују се спецификације за свјетла централне линије стазе за вожњу и свјетла ивице стазе за вожњу, утврђене у примјењивом пропису о аеродромима.

Члан 72.

(Визуелна помоћна средства за обиљежавање препрека)

- (1) На хелидроме и подручја на палуби брода за маневрисање хеликоптерском дизалицом примењују се спецификације за означавање и освјетљавање препрека, утврђене у примјењивом пропису којим се уређују аеродроми.
- (2) Када ваздухопловна студија укаже да препреке у подручјима изван и испод граница површине ограничења препрека, утврђених за хелидром, представљају опасност за хеликоптере, треба их означити и освјетлити, осим што се обиљежавање

може изоставити када је препрека дању освијетљена свјетлима за препреке високог интензитета.

- (3) Када ваздухопловна студија укаже да надземне жице или каблови који прелазе ријеку, пловни пут, долину или ауто-пут представљају опасност за хеликоптере, они треба да буду означени, а њихови потпорни торњеви означени и освијетљени.

Члан 73.

(Освијетљење препрека рефлекторима)

- (1) На хелидрому који је намијењен за извођење хеликоптерских операција ноћу, препреке су освијетљене рефлектором ако није могуће на њих поставити свјетла за препреке.
- (2) Рефлекторско освијетљење за препреке је постављено тако да освијетли читаву препреку и да, колико год је то могуће, не заслепљује пилоте хеликоптера.
- (3) Рефлекторско освијетљење за препреке је такво да производи освијетљеност од најмање 10 cd/m².

ДИО ПЕТИ – ОДГОВОР У СЛУЧАЈУ ОПАСНОСТИ НА ХЕЛИДРОМУ

Поглавље I – План у случају опасности на хелидрому Одјељак А. Уопштено

Члан 74.

(Опште одредбе)

- (1) Планирање у случају опасности на хелидрому је процес припреме службе оператора хелидрома за поступање у случају опасности на хелидрому или у његовој близини.
- (2) Случај опасности укључује удес на хелидрому или у његовој близини, хитан медицински случај, догађаји у вези са опасним теретом, пожари и природне катастрофе.
- (3) План у случају опасности на хелидрому утврђује поступке за координацију поступања организација или служби на хелидрому (јединице пружаоца услуга у ваздушном саобраћају, спасилачко-ватрогасне службе, управе хелидрома, службе медицинске и хитне помоћи, оператори ваздухоплова, услуге ваздухопловне безбједности (security) и полиција) и органа локалне управе у близини хелидрома које могу да буду од помоћи у реаговању на случајеве опасности (ватрогасне јединице, полиција, службе медицинске и хитне помоћи, болнице, војска и ријечне патроле).

Одјељак Б. Припрема Плана у случају опасности на хелидрому

Члан 75.

(План у случају опасности на хелидрому)

- (1) План у случају опасности на хелидрому се успоставља сразмјерно хеликоптерским операцијама и другим активностима које се одвијају на хелидрому.
- (2) План у случају опасности на хелидрому утврђује службе/организације које могу да буду од помоћи у случајевима опасности на хелидрому и у његовој близини и да обезбиједе координацију активности које се предузимају у случају неког од случајева опасности који могу да се догоде на хелидрому или у његовој близини.
- (3) Ако се путања прилаза/одлета на хелидрому налази изнад воде, у плану у случају опасности на хелидрому утврђује се која служба је одговорна за координацију акције спасавања у случају принудног слијетања хеликоптера на воду и да укаже на начин на који се та служба може контактирати.

Члан 76.

(Садржај плана)

- (1) План у случају опасности на хелидрому садржи најмање следеће информације:
- а) врсту случајева опасности на које се план примјењује,
 - б) начин на који се план примјењује на сваку врсту случајева опасности,
 - ц) називе служби на хелидрому и изван њега које треба контактирати за сваку врсту случајева опасности, са бројевима телефона или другим контакт информацијама,
 - д) улогу сваке службе у свакој врсти случајева опасности,
 - е) списак одговарајућих доступних служби на хелидрому, са бројевима телефона или другим контакт информацијама,
 - ф) копије свих писаних споразума закључених са другим службама за међусобну помоћ и пружање хитних услуга,
 - г) кодирану карту хелидрома и његове непосредне близине.
- (2) Оператор хелидрома је дужан да све службе наведене у плану у случају опасности на хелидрому консултује о њиховој улози у том плану.

Члан 77.

(Ажурирање и провјера оперативности плана)

- (1) Оператор хелидрома дужан је да преиспита и ажурира план у случају опасности на хелидрому најмање једном годишње, као и након случаја опасности, ако процијени да је то неопходно с циљем отклањања недостатака утврђених током случаја опасности.
- (2) Оператор хелидрома обавезан је да вјежбу и симулацију случаја опасности изводи најмање сваке треће године ради провјере оперативности важећег плана у случају опасности на хелидрому.

Поглавље II - Спасилачко-ватрогасна заштита

Члан 78.

(Спасилачко-ватрогасна служба на хелидрому)

- (1) Оператор хелидрома је дужан да на хелидрому у нивоу са земљом, на издигнутом хелидрому и хелидромима на палуби брода, организује спасилачко-ватрогасну службу на начин који омогућава спасавање живота људи, спасавање материјалних добара и спровођење мјера за заштиту од пожара.
- (2) У зависности од ватрогасне категорије хелидрома, оператор хелидрома је дужан да обезбиједи ватрогасну опрему, средства за гашење пожара, као и опрему за спасавање путника, посаде ваздухоплова, других лица и материјалних добара.
- (3) Ватрогасна опрема, средства за гашење пожара и опрема за спасавање су у исправном стању и могу да се користе само у сврхе за које су намијењени.

Члан 79.

(Утврђивање ватрогасне категорије хелидрома)

- (1) Ниво спасилачко-ватрогасне заштите, коју је оператор хелидрома дужан да обезбиједи, зависи од ватрогасне категорије хелидрома, која се утврђује према најдужем хеликоптеру који користи хелидром, према Табели 3 овог правилника.
- (2) У току периода који је предвиђен за операције мањих хеликоптера, степен расположиве заштите од пожара може да се смањи до нивоа највише ватрогасне категорије у односу на хеликоптер чије је коришћење планирано током тог периода.

- (3) Потребно је спровести процјену безбједносног ризика како би се утврдила потреба за довољним бројем спасилачко-ватрогасне опреме и услуга на хелидромима на земљи и издигнутим хелидромима који се налазе изнад слободних структура.
- (4) Детаљан опис процјене безбједносног ризика наведен је у Приручнику за хелидром (ИКАО Документ број 9261).

Табела 3 - Ватрогасна категорије хелидрома

Категорија (1)	Максимална дужина трупа (2)	Максимална ширина трупа (3)
Н0	до 8 m	1,5
Н1	од 8-12 m	2
Н2	од 12-16 m	2,5
Н3	од 16-20 m	3

Члан 80.

(Средства за гашење пожара)

- (1) Главно средство за гашење пожара на хелидрому је пјена која испуњава најмање карактеристике пјене нивоа В и С.
- (2) Информације захтијеване за перформансе карактеристика пјене нивоа В или С дате су у Приручнику аеродромске службе (ИКАО Документ број 9137), Део 1.
- (3) Минималне количине воде за припрему пјене и минималне количине допунских средстава за гашење пожара које је оператор хелидрома дужан да обезбиједи у складу са ватрогасном категоријом хелидрома.
- (4) Минимално трајање пражњења количине средстава за гашење, наведених у Табели 5 овог правилника, може се претпоставити да је око пет минута.

- (5) На хелидрому у нивоу са земљом је дозвољено да се целокупна количина воде за припрему пјене или њен дио замијени допунским средствима за гашење пожара.
- (6) За хеликоптере с дужином трупа већом од 16 m и/или ширином трупа већом од 2,5 m, могу се размотрити комплементарни медији из Табеле 5 овог правилника за операције Н3 категорије.
- (7) Минималне количине средстава за гашење пожара за хелидроме у нивоу са земљом и издигнуте хелидроме, као и минималне брзине ослобађања раствора пјене, утврђене су у Табели 4 овог правилника.
- (8) Количина воде одређена за издигнуте хелидроме не мора да буде ускладиштена на хелидрому или у његовој близини ако у близини хелидрома постоји одговарајући систем за снабдијевање водом под притиском који је способан да одржи захтијевану брзину ослобађања.
- (9) На издигнутом хелидрому мора да постоји најмање једно цријево са млазницом које има могућност распршивања пјене у облику млаза брзином од 250 литара у минути.
- (10) На издигнутом хелидрому ватрогасне категорије 2 или 3 морају да постоје најмање два мониторинрска уређаја која су способна да достигну захтијевану брзину ослобађања пјене и која су постављена на различите локације око хелидрома, тако да пјена за гашење пожара може да се користи на сваком дијелу хелидрома и у свим временским условима, при чему је минимална могућност да се у случају удеса хеликоптера оба мониторинрска уређаја оштете.

Табела 4 – Минималне количине средстава за гашење пожара за хелидроме у нивоу са земљом

Пјена која задовољава ниво В			Пјена која задовољава ниво С		Комплементарна средства	
Категорија (1)	Вода (L) (2)	Брзина испуштања пјенастог раствора/у мин. (L) (3)	Вода (L) (4)	Брзина испуштања пјенастог раствора/у мин. (L) (5)	Суви хемијски прах (kg) (6)	Медиј у гасовитом стању (kg) (7)
Н0	500	250	330	165	23	9
Н1	800	400	540	270	23	9
Н2	1200	600	800	400	45	18
Н3	1600	800	1100	550	90	36

Табела 5 – Минималне количине средстава за гашење пожара за хелидроме издигнуте од земље

Пјена која задовољава ниво В			Пјена која задовољава ниво С		Комплементарна средства	
Категорија (1)	Вода (L) (2)	Брзина испуштања пјенастог раствора/у мин. (L) (3)	Вода (L) (4)	Брзина испуштања пјенастог раствора/у мин. (L) (5)	Суви хемијски прах (kg) (6)	Медиј у гасовитом стању (kg) (7)
Н0	1250	250	825	165	23	9
Н1	2000	400	1350	270	45	18
Н2	3000	600	2000	400	45	18
Н3	4000	800	2750	550	90	36

Члан 81.

(Вријеме одзива)

- (1) На хелидрому у нивоу са земљом, оперативни циљ спасилачко-ватрогасне службе је постизање времена одзива које не прелази двије минуте у оптималним условима видљивости и условима на површини.
- (2) Вријеме одзива сматра се временом између почетног позива спасилачко-ватрогасној служби и времена када је прво возило/возила које одговара пружању услуга у позицији за испуштање пјене у количини од најмање 50 одсто брзине пражњења наведене у Табели 4 овог правилника.

Члан 82.

(Споразуми у вези са спасавањем)

- (1) Оператор хелидрома закључује споразуме за спасавање са другим службама за међусобну помоћ и пружање хитних услуга сразмјерне укупном ризику хеликоптерских операција које ће се спроводити на хелидрому.
- (2) Детаљне смјернице о споразумима за спасавања (нпр. опције за спасавање и за личну заштитну опрему која се мора обезбиједити на хелидрому), дате су у Приручнику за хелидроме (ИКАО Документ број 9261).

Члан 83.

(Комуникација и систем за узбуњивање)

Оператор хелидрома обезбјеђује одговарајући систем за узбуњивање и/или комуникацију у складу са планом у случају опасности на хелидрому.

Члан 84.

(Спасилачко-ватрогасно особље на хелидрому)

- (1) Оператор хелидрома обезбјеђује довољан број спасилачко-ватрогасног особља на хелидрому у вријеме отворености хелидрома или у радно вријеме оператора хелидрома за слијетање и полијетање.
- (2) Оператор хелидрома број потребног спасилачко-ватрогасног особља на хелидрому може одредити коришћењем анализе задатака/ресурса (*Task and Resource Analysis - TRA*).
- (3) Детаљне смјернице коришћења TRA анализе су дате у Приручнику за хелидром (ICAO Документ број 9261).
- (4) На основу анализе из става (2) овог члана, оператор хелидрома одређује број спасилачко-ватрогасног особља који мора бити довољан за спровођење хеликоперских операција на хелидрому.
- (5) Спасилачко-ватрогасно особље је стручно обучено/оспособљено за своје послове и редовно одржава своје компетенције.
- (6) Спасилачко-ватрогасно особље је опремљено заштитном опремом.

Члан 85.

(Излаз у случају несреће)

- (1) Издигнут хелидром и хелидром на палуби брода имају обезбијеђен приступ главном и најмање једном додатном излазу у случају несреће.
- (2) Приступне тачке за излазе у случају несреће из става (1) овог члана смјештене су што је могуће даље једна од друге.
- (3) Алтернативни излаз у случају несреће потребно је обезбиједити за евакуацију и приступ спасилачко-ватрогасног особља.
- (4) Приликом одређивања величине пролаза за приступ/излазак у случају опасности, узима се у обзир

број путника и специјалних операција као што су хеликоперске медицинске службе које захтијевају ношење путника на носилима или колицима.

ДИО ШЕСТИ – ЗАВРШНИ ДИО**Поглавље I – Прелазне и завршне одредбе****Одјељак А. Изузеће, одступање и обрасци****Члан 86.**

(Изузеће и одступање)

BHDSA одобрава изузеће и одступање од примјене овог правилника у складу са прописом којим се уређује одобравање изузећа и одступања од примјене подзаконских аката које доноси Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине.

Члан 87.

(Обрасци)

Сви потребни обрасци, који ће се користити у поступку сертификације хелидрома у складу са овим правилником, биће доступни на интернет страници BHDSA.

Одјељак Б. Ступање на снагу**Члан 88.**

(Престанак важења прописа)

- (1) Ступањем на снагу овог правилника престају да важе:
 - а) Правилник о условима и начину коришћења хелидрома ("Службени гласник БиХ", број 85/13).
 - б) Одредбе које се односе на спасилачко-ватрогасну службу на хелидрому које су прописане Правилником о спасилачко-ватрогасној служби на аеродромима ("Службени гласник БиХ", бр. 47/07, 85/10, 101/10 и 95/11).

Члан 89.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 1-3-02-2-605-6/23

1. септембра 2023. године

Бања Лука

Генерални директор

Чедомир Шушњар, с. р.

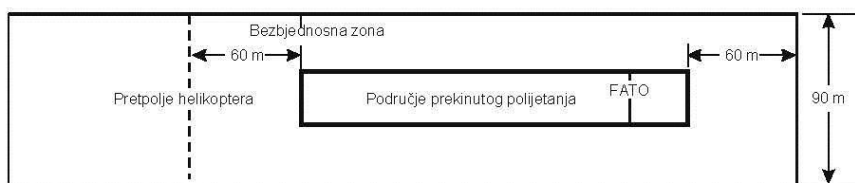
ДОДАТАК

Минимални услови за инструменталне хелидроме са непрецизним и/или прецизним прилазом и инструменталним одласком

Физичке карактеристике

Хелидром у нивоу са земљом и издигнути хелидром

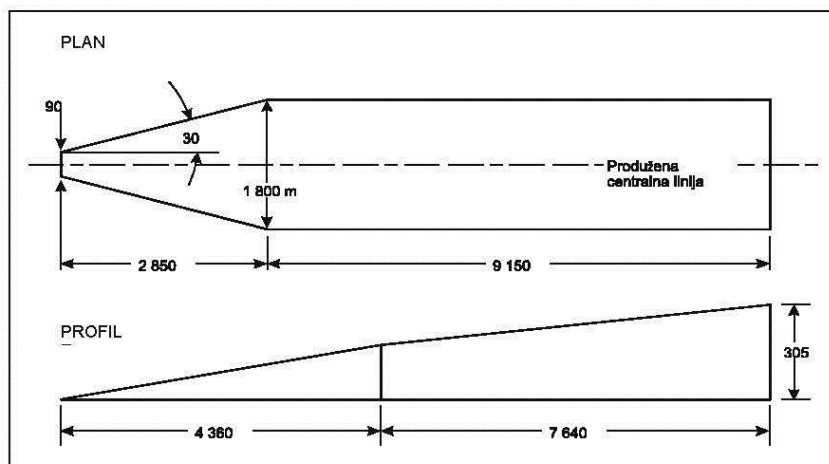
Безбједносне зоне



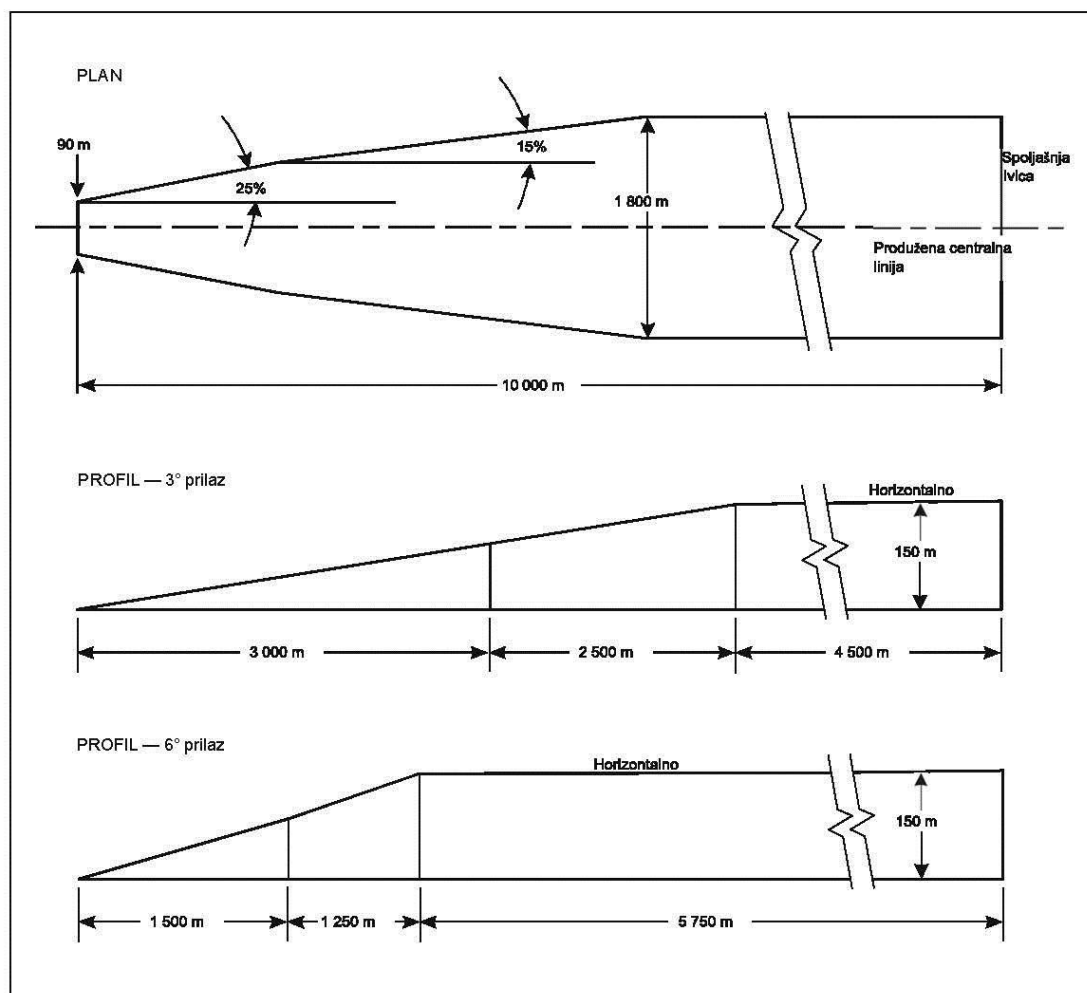
Слика А-1. Безбједносна зона за инструментални FATO

Окружење са препрекама

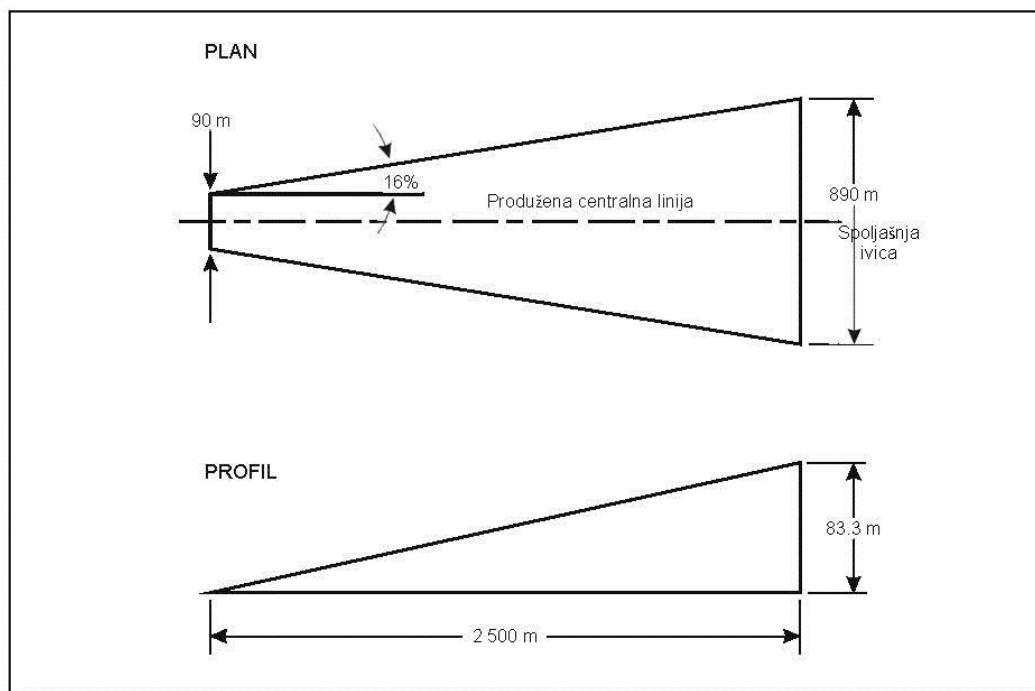
Захтеви за ограничење препрека



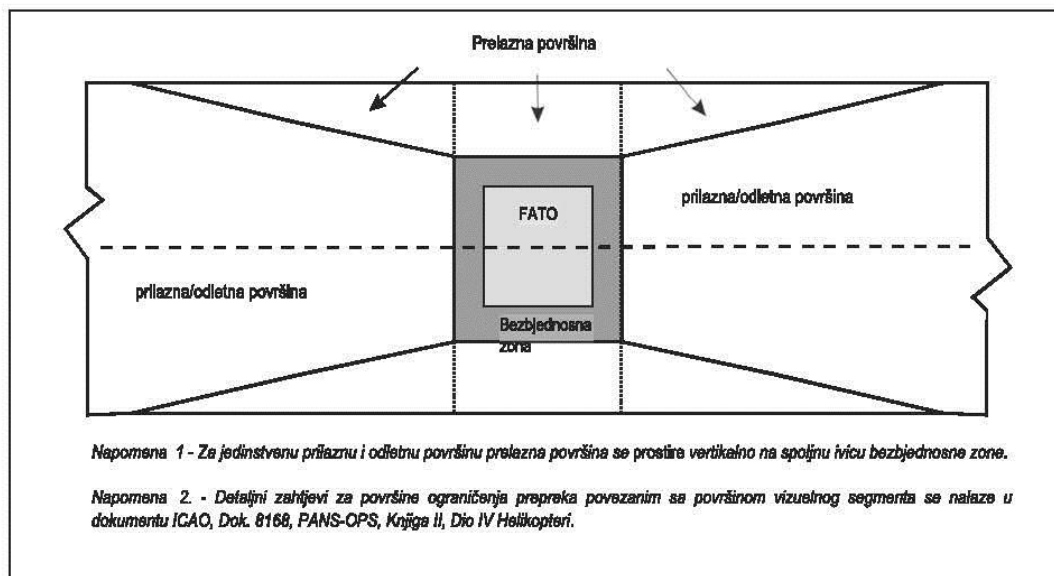
Слика А-2. Површина за полијетање за инструментални FATO



Слика А-3. Прилазна површина за прецизни прилаз FATO



Слика А-4. Прилазна површина за непрецизни прилаз FATO



Слика А-5. Прелазна површина за инструментални FATO са непрецизним прилазом и/или прецизним прилазом

Табела А-1. Димензије и нагиби површина за ограничавање препрека за FATO инструменталног непрецизног прилаза

Врста површина и димензије		
Прилазна површина		
Дужина унутрашње ивице		
Локација унутрашње ивице		граница безбједносне зоне
Први дионица:		
Дивергенција	за дневну употребу	16%
	за ноћну употребу	
Дужина	за дневну употребу	2500 m
	за ноћну употребу	
Спољашња ширина	за дневну употребу	890 m
	за ноћну употребу	
Нагиб (највећи)		3,33%
Друга дионица:		
Дивергенција	за дневну употребу	-
	за ноћну употребу	-
Дужина	за дневну употребу	-
	за ноћну употребу	-
Спољашња ширина	за дневну употребу	-
	за ноћну употребу	-
Нагиб (највећи)		-
Трећа дионица:		
Дивергенција		
Дужина	за дневну употребу	-
	за ноћну употребу	-
Спољашња ширина	за дневну употребу	-
	за ноћну употребу	-
Нагиб (највећи)		-
Прелазна површина:		
Нагиб		20%
Висина		45 m

[illegible]

Табела А-3. Димензије и нагиби површина за ограничавање препрека за FATO намијењене за употребу приликом инструменталног одласка праволинијском путањом

ВРСТА ПОВРШИНА И ДИМЕНЗИЈЕ		
ОДЛЕТНА ПОВРШИНА:		
Дужина унутрашње ивице		90 m
Локација унутрашње ивице		граница краја претпоља
Прва дионица:		
Дивергенција	за дневну употребу	30%
	за ноћну употребу	
Дужина	за дневну употребу	2850 m
	за ноћну употребу	
Спољашња ширина	за дневну употребу	1800 m
	за ноћну употребу	
Нагиб (највећи)		3,5%
Друга дионица:		
Дивергенција	за дневну употребу	паралелно
	за ноћну употребу	
Дужина	за дневну употребу	1510 m
	за ноћну употребу	
Спољашња ширина	за дневну употребу	1800 m
	за ноћну употребу	
Нагиб (највећи)		3,5%*
Трећа дионица:		
Дивергенција		паралелно
Дужина	за дневну употребу	7640 m
	за ноћну употребу	
Спољашња ширина	за дневну употребу	1800 m
	за ноћну употребу	
Нагиб (највећи)		2%

*овај нагиб прекорачује највећи нагиб пењања приликом отказа једног мотора за већину типова хеликоптера који су у употреби.

Табела А-4. Димензије и нагиби површине за заштиту препрека

Површина и димензије	Непрецизни FATO	
Дужина унутрашње ивице	Ширина безбједносне зоне	
Удаљеност од краја FATO	60 m	
Дивергенција	15%	
Укупна дужина	2 500 m	
Нагиб	PAPI	$A^a - 0,57^\circ$
	HAPI	$A^b - 0,65^\circ$
	APAPI	$A^a - 0,9^\circ$
<i>a. Као што је назначено у Анексу 14, Књига I, Слика 5-19.</i> <i>b. Угао горње границе сигнала „испод нагиба“.</i>		

SADRŽAJ

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 832 Rješenje o razrješenju dužnosti pravobranioca/
zamjenika pravobranioca Bosne i Hercegovine
(bosanski jezik)
- 1 Rješenje o razrješenju dužnosti pravobranitelja/
zamjenika pravobranitelja Bosne i Hercegovine
(hrvatski jezik)
- 1 Rješenje o razrješenju dužnosti pravobраниоца/
замјеника правобраниоца Босне и Херцего-
вине (српски језик)
- 833 Rješenje o razrješenju dužnosti pravobranioca/
zamjenika pravobranioca Bosne i Hercegovine
(bosanski jezik)
- 2 Rješenje o razrješenju dužnosti pravobranitelja/
zamjenika pravobranitelja Bosne i Hercegovine
(hrvatski jezik)
- 2 Rješenje o razrješenju dužnosti правобраниоца/
замјеника правобраниоца Босне и Херцего-
вине (српски језик)
- 834 Rješenje o razrješenju dužnosti pravobranioca/
zamjenika pravobranioca Bosne i Hercegovine
(bosanski jezik)
- 2 Rješenje o razrješenju dužnosti pravobranitelja/
zamjenika pravobranitelja Bosne i Hercegovine
(hrvatski jezik)
- 2 Rješenje o razrješenju dužnosti правобраниоца/
замјеника правобраниоца Босне и Херцего-
вине (српски језик)
- 835 Rješenje o imenovanju pravobranioca i dva
zamjenika pravobranioca Bosne i Hercegovine
(bosanski jezik)
- 3 Rješenje o imenovanju pravobranitelja i dva
zamjenika pravobranitelja Bosne i Hercegovine
(hrvatski jezik)
- 3 Rješenje o imenovanju правобраниоца и два
замјеника правобраниоца Босне и Херцеговине
(српски језик)

**KOMISIJA ZA OČUVANJE
NACIONALNIH SPOMENIKA
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 836 Odluka o ukidanju statusa nacionalnog spomenika
Bosne i Hercegovine za stambenu graditeljsku
cjelinu – Hadžišabanovića kuća u Sarajevu
(bosanski jezik)

- Odluka o ukidanju statusa nacionalnog spomenika
Bosne i Hercegovine za stambenu graditeljsku
cjelinu - Hadžišabanovića kuća u Sarajevu (hrvatski
jezik) 4
- 1 Одлука о укидању статуса националног
споменика Босне и Херцеговине за стамбену
градитељску целину – Хаџишабановића кућа у
Сарајеву (српски језик) 4
- AGENCIJA ZA LIJEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE**
- 1 837 Spisak lijekova za koje su izdate dozvole za
stavljanje lijekova u promet na tržištu Bosne i
Hercegovine (bosanski jezik) 5
- 2 Popis lijekova za koje su izdate dozvole za
stavljanje lijekova u promet na tržištu Bosne i
Hercegovine (hrvatski jezik) 11
- 2 Списак лијекова за које су издате дозволе за
стављање у промет на тржишту Босне и
Херцеговине (српски језик) 18
- 2 838 Spisak lijekova kojima je izdata dozvola (u
obnovljenom postupku) za stavljanje u promet na
tržište Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 24
- 2 Popis lijekova kojima je izdata dozvola (u
obnovljenom postupku) za stavljanje u promet na
tržište Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 37
- 2 Списак лијекова којима је издата дозвола (у
обновљеном поступку) за стављање у промет на
тржиште Босне и Херцеговине (српски језик) 49
- 3 839 Spisak lijekova kojima je ukinuta dozvola za
stavljanje u promet na tržište Bosne i Hercegovine
(bosanski jezik) 62
- 3 Popis lijekova kojima je ukinuta dozvola za
stavljanje u promet na tržište Bosne i Hercegovine
(hrvatski jezik) 64
- 3 Списак лијекова којима је укинута дозвола за
стављање у промет на тржиште Босне и
Херцеговине (српски језик) 66
- DIREKCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**
- 840 Pravilnik o helidromima (bosanski jezik) 68
- Pravilnik o helidromima (hrvatski jezik) 108
- Правилник о хелидромима (српски језик) 148

**NERMIN HALILAGIĆ
&
MATEO MARKOVIĆ**



**UVIĐAJ KOD
UBOJSTVA
VATRENIM
ORUŽJEM**



Sarajevo, 2022.

Ines KRTALIĆ

Senad OGLEČEVAC



**PRIRUČNIK
ZA POLAGANJE
STRUCNOG
UPRAVNOG
ISPITA**

Sarajevo, 2022.



**službena
glasila
2022.**

JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39, Sarajevo
Bosna i Hercegovina
tel/fax: ++387 33 722 079
722 054
722 041
e-mail: slist@sllist.ba
www.sluzbenilist.ba

Adobe

Izdavač: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za izdavača: sekretarka Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Gordana Živković - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Direktor: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Direktor: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasi odjel: 722-049, 722-050, faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK DD 338-320-22000052-11, ASA BANKA DD Sarajevo 134-470-10067655-09, ADDIKO BANK AD Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK DD BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Štampa: "Unioninvestplastika" d.d. Sarajevo - Za štampariju: Muhamed Mirvić - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obavezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za II polugodište 2023. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 240,00 KM